НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 21 // Год. III
Београд, 1 јануара 1944
ПРИМЕРАК 4— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ТИТОВ УСТАНАК ПРОТИВУ СРБА

Интелигентнија јавност и даље се бави судбом вође Тита и влади у Каиру. Прве томе се интересовање потпуно не устручава да у њој отвор узиђе краља и о његовом стању вести из једне ствене, који је нарочито међународно. То сведочи да се истинито и јавност Енглеске и Америке све више стављају на страну Тита против Краља и Пуришке владе. То, опет, потврђује да је такви политички став имеђународ и енглеске владе, јер да ни није такво како би се могло објективно писање енглеског листа „Обзервер", листа које увек на великим утицај, о Крају и о његовим односима на против? Исто, како ће „Дејли Експрес" изнети да констатује, да Краљ, што се не помири са Титом, мора напустити престо?

Па, и поред свега овога, стиче утисак у Краљу према Титу велика је крајо-идеалном и нектар. Писало

на најјача сте владе изразите је дипломатијама и против Енглеза и против Тита. У вас је јасно и недвосмислено речено, да је српски народ у целој ратној борби дао много више жртава, него Америкинци и Енглези и да владе нема намере да срамни народ и даље потпрежима на њему бесмислене, ако нема никакавог смисла не оправдава.

Шта, дак, влада у Каиру мисли о Титу и о бројним актовима његовим речима је у последњој изјави којом је Тито нашим обичним поклапајућим. Он је говорио је Енглеске, дана 25 септембра ове године, а у Србији је почео да се ствара Србија и ствари народа над га је већ у врло важна. Па, једном Богу, богом нека, него много. Али ако сада интересује разлог таквог поступања. Одлуку одбацивања, да се у свом раду користеним искључиво српским интересима?

Разлог тог преокрета није чисто једно тајна. Чак је и врло просто побољшање је политика није вода господин Недић од самог почетка. То политика је, наиметно сасвим српских интереса. Дакле је и немогућно «Југословенска владе је водила сасвим политику за рачун англосаксонских интереса. Ма тим путу морала се вод-ла у губитке. Пођимо Тита и његових ближих политичких бивши који обликовали ослобођење владе, него господин Недић у самом почетку и обликовао рат до жртве. Нетрпитив, у господарства монархистичка влада пркоса својим интересима у земљи, правила је чак и самоће за сарадњу на терену. Ме сло чи

(Наставак на 2-гој страни)

ја у Каиру. Зато сам не може да прими никакав компромис са Титом. Међутим, ви то не прокуњени и изненађени дужине Енглеске и Америке и државне владе шатини. Да би ви поки нечиш и заједнички на тешког положаја у коме се налази влада у Каиру је ових дана водила који састанке ца о борбама јединица Драже Михајловића на терену. Она је немогућностио комфорно и не сво ће завршити што се хтело њима поставља да ли покажете Енглезима да се и даље који наступају ја на терену политику ово пође за нашим у акцији; да ли ће јему обичну сарадњу демонстрацију и према Титу и према Енглезу? Конференсе ових састанака је ја изнесуће двоструки. Састанак тако: „Краљевска Југословенска влада дакле састанак: јединице генерала Михајловића пређоше су на крене са Србије, а ми ћемо их дочекати ра—Београду ако тако буде!

Independent карактер борбе Драгољубовићевих јединице код западобласти генерала Михајловића ће и њихова партизанска дрвосеча сви се тобе за изражавам јасновом Пад. Лондон и Дивна ваја се стратегија изградили рат делат глас, подигнуте Македоније, наиме у етнику Дожде домаће се ово борбене гатове у оному сатуацију."

Као што се види овде се и при стварање Драже Михајловића за ослобођење Србије, а воде се да се ово борбе против окупатора ми Немаца и Бугара, већ се ово борбе против партизана Тита, односно против партизанских четника против партизана У тој борби сви су изнашли ваторидају спату и дух.

Сетор Тито—Каиро сте се више заплели. На једну њихове ове ствари ми, и фактора, као сам ова ваша вера у краљи Тито, ја тако исто и краљ Петар, а Тито, а Черчил и Рузвелт. Тако је мислили све тројице. Влади у Каиру остала је још једна могућност, да дође опште живе воде ју, у другим моментима, да стра ја Енглеске биле умиротворени против нас. А код краљице народа ове ће владе бити сматрене као најнеискреније пријатеље и најбоље воље према Енглеској и Америци, него генерал Недић у самом почетку и објавио ми рат до жртве. Нетрпитив, у господарства монархистичка влада правда својим интересима у земљи, правила је чак и самоће за сарадњу на терену. Ме сло чи

Српски интерес

Енглеска се даунек играла судбом других народа. Нарочито као је рат о малим народима. Не ми ништо сетани поштење те њене жеље за игром са судом земљом и туђим животима. Само ли за једине прилике ова се је играла тако двоструко крваво сво га лицем.

Потребно је било тврдите да се Енглеска игра судбином појединих народа за рачун њихов. Не. Ова код свих балканске игре има само једно правило, без обзира о коме народу је реч, наиме, неизмилосрдно истребљење, но коме дође најмање свако средство.

Тако је гурнула у интригантан рат. Непотребан за нас, али не за њу. Она је знала шшто нас је гурнула у тај рат, у коме нам није било ништа. Јер ми смо Енглеска биле нарасли ни напоследок, ни изволишли, а још мање технички. О томе се требало водити рачуна. Међутим, тај момент Енглеска није узела у обзир, јер сто је њима во своје дављен и ми сво бели као средство.

Ми смо тај рат изгубили: изгубили смо са њи што нити је то Енглеској нашо у рачун. Као сведочи ми смо бели изложени сушине слобо дедство. И што нас је после свих пуцања на бугу и помоћи свиног који је нам да се бори за њу. Говорили ми је ли је то у њеном интересу, док смо ми ми ход тада звали да је то само у њеном.

Међутим, ово који су се бо дили за њу то нису знали. Они су тек сада, а са њима и многи који су стајали настрани, увидели да је тачно све ово што је казао Народног слуха комисија о неробљености Енглеске у току рата, и о њеним сарадњи заједницом.

Краљ Петар II, намеснички већа и Драгиј Михајловић, бо ди су сами врло сигурно знали, чија је воља за сарадњу са Енглеском. У моменту када су они ја ко тешили да све што раде, ра де у интересу Енглеске, и трпили да се престаше са том заблудном игром по свом народу, они су изгубили сигурно поштење и „Јединомишљеност".

Ма ту сигурно „Јединомишљеност" нигде постојала. Ју је нигде нисмо ни нашли. Шта више, ми је нисмо нашли ни између нас. Ми смо после извесног времена трпљења пут којим нам је хтела да нас доведе Енглеска, и после једног изненадног састанка, на коме смо се сви сложили да су нас довели у безизлазну ситуацију. Али, исто тако смо одлучили да ћемо сами наћи излаз.

Тако је и било. Ми смо се сами нашли у једној немогућој ситуацији. Али, исто тако смо одлучили да ћемо сами наћи излаз. Тако је и било. Ми смо се сами нашли у једној немогућој ситуацији. Али, исто тако смо одлучили да ћемо сами наћи излаз.

ОСОВИНА КАИРО-ЛОНДОН-ТИТО

Да се не наплаћено у ово по бољшање, тражењем једног страшног рата, могли би се од прве свијести комадати, који нам пред ратује најновије рапне комбинације Каиро—Лондон—Тито. Интересантне је ово] Карикатуре ове врсте двосмерјивања, комуникација и сметлишења.

У ово] ратној игри рани ни нашао о нашој невољности. Све је прочувано на длаку, све је подешено. Главни актери су Тито—Мишо—Пурић. Позадина одле стварне је у приличној Темпераменте, где је све сигурно на сигнал Стаљин—Черчил—Рузвелт. Сада су пуштени на сцену лицеви, да дају последњи чин ове комедије.

Тито прво право своје Југословенска радио станица противу југословенске Краља и влада, да не сми из Каира назовају комитаџијама и т. Иде реч конференције између троје Дедова данима у Техерану и Каиру, у Турској.

Најпре да Енглеска право Недића пристаљала мачку, док Пурић и Тито протестовали жестоко. Дакле ће она пријати и како ће се скрпити ни једни ни од једног тих чет, ни једног немачког команданта трупа у Босни, Далмацији, Лици и Хрватској, као и од генерала Љотића и његових четника.

Као објективни посматрачи сматрају ратних збивања и догађаја можемо слободно да ће нама подвлачити, да од неког времена крупа сталинској владе у Каиру звучи неријатељи и одлучније стве пра

(Наставак на 2-гој страни)

ПАРТИЗАНИ СИСТЕМАТСКИ ИСТРЕБЉУЈУ СРПСКИ ЖИВАЉ

Овај мали број одабраних српских синова, који су се записали комунизмом, мислили су и чине да у Србији увеле светску интернационалу, да остарје вадијанту пролетаријата. По правилу комунизма и безусловне подређености пореклом свога вођства они су се одметнули у шуму и образовали борбене одреде. Уместо општенсоветских циљева и једнакости, о којима им је проповедник путем комунистичке пропаганде, вешали су пријатељ да ће убрзо завре како су то биле само фразе. Од њих се углавном тражило да врше терор и да у бићају.

Њихову убеђени само такозвани војници партизанске, то јест бегунци, који су ни најмање сматрају учиниоцима малог чина, већ су чинили у многе исто као и они убеђени који су, они који су ту и тамо борили за нарочите циљеве, али нису били заведени причама о будућем комунистичком рају. Заведени комунисти морали су да се крстарају у шуми и да убијају своју недужну браћу Србе, да напасницу пљачкашке немачке окупације сеју, ма да су знали да ће због тога доћи да страдају многе српске главе.

Дакако се најлака мозите ако је и не тако поносно и одрешито Србе морали да буду страшно, да пробуде у њима онај покојни, да остатак Срнчина, да крикнуло глас њихове крви.

Обрачунаће је недавно тек Југословенске партизанска када. Ко ће онима на њихов чело? Као што је свима познато: Јосип Броз Тито и Иван Рибар. По комунистичким принципима на то требало да претставља вишему важност то што ни један ни други

не пису Срби. Не би требало да знати, нити не то што су они претежнонски Срби трети један другим и који су они. Али у многе исто као и они убеђени који су, они који су ту и тамо борили за нарочите циљеве, али нису били заведени причама о будућем комунистичком рају. Заведени комунисти морали су да се крстарају у шуми и да убијају своју недужну браћу Србе, да напасницу пљачкашке немачке окупације сеју, ма да су знали да ће због тога доћи да страдају многе српске главе.

Дакако се најлака мозите ако је и не тако поносно и одрешито Србе морали да буду страшно, да пробуде у њима онај покојни, да остатак Срнчина, да крикнуло глас њихове крви.

Обрачунаће је недавно тек Југословенске партизанска када. Ко ће онима на њихов чело? Као што је свима познато: Јосип Броз Тито и Иван Рибар. По комунистичким принципима на то требало да претставља вишему важност то што ни један ни други

Када је најпре немачко оружје са свих страна за учење кад капитулације стекао у Босни, Херцеговини и Црној Гори, Титове банде напале су се у претежно српском становништву. Ове свој непријатељски су свих страна пред сваким пријатељски немачког војника и српских пашкинаких ег-

ге, пљачкајући њихово трудове и села и вешање се у опасности да буду потпуно уништене.

У очајању већ на обалу обећање српске помоћи које нисмо не дошли, партизанско вођство у Босни било је приморано да потражи помоћ са свих страна. Тако је и једна формација југословенских партизана, названа Моравском бригадом, дошла пређене да се пребаци у Босну, да би пратила у помоћ својим „друговима" у двонасто ангу.

Та бригада, састављена највећим делом од заблуђених и подређених Срба, морала је тако да ходе до којих исцрпења и да изгуби потпуно у очи. Најпре је и овим Србима било јасно, да је ово тек Југословенско партизанско покрет усмерен на крвом мегу против Срба. За сада му је једно на главних задатака до сво пропасти Србе у Босни и Херцеговини да темеља уништи.

На чело одреда ове партизанске бригаде из Србије постављен су један из Титових најближих пријатеља обичаја. Да би сачинио бит потпуно њихов је ово задатак да врше дневне вежбе и обуку по српским селима. Било је тако приморане да сачињавају руљама и спостављено оружјем убијају своју истинску браћу. Морали су да пале српска села, да руше српске цркве, да уништавају у свим крајевима српски трг Србије. Нигда су биле у тој борби против српског живља толико ожесточене као у српским живљима, у којој су тај пресвети страшносте губиле.

Пленивељна пајтас је морала да постоји јако чему воде пасоле Титове поступке. Плашто су најпре натерали да сами учествују преживеле Србе, доведе је рез да и они, као Срба, буду крвопролитну и пљачкашке и безобзирно борбени и сватлатинске. Нада су преживели добили пиштоље да се повуку у авнојску Босну, где су имали да се регрупишу истакнуте командирске кадрове од Хрвата, муслимана и остатке српаша, они су се већина побунили. Мутили, изгледа да је та побуна Титу крви добро дошла.

Сходно комунистичким принципима безусловне послушности, остатак Моравске бригаде пребацивање су побуњеницима. Чишење је извршено на убеђеним бољшевичким начин. Они су постројили, сакли нити је изашао и на лицу места стрељан.

Једно од оних из све бригаде, који је успео да преживи, успело је 15 овог месеца, по једном свом другу, писмо оцу у Србији, у коме једноставним али јасним речима, у најскромнијем појању, износи све страхоте које је преживео и поступке партизанске вођства, који су у најобичајнији начин уперене против Срба и Србства. Фанатизам овог писма обдивљујемо, а из њега треба нарочито подвући следеће реч, које ним показују праве сплетке и циљ Југословенске партизанске клике. Ово разговарали партизански борац, који је изашао из ратног сестава са Србима, каже дословно:

„Када смо овде стигли видели смо да је све било лажи и обмана. Они другови у

(Фотог „Српски народ")

Босни нису биле, него говоре о Сталину, а много про тив Срба.

Од њих смо ми трпели. Правили су нам недоразуме. Биле смо слаба, напуштена, гладни и боси... Били смо и близу друга Тита, али га нисмо могли видети. Ово жито је 300 муслимана и што нам је ко'е му каже за разоно ву. Он не учествује у обрачунима, већ је далеко иза бојне линије. Није јасно ако што смо ми погинули. А сећа ће убица, сви га морају слушати. Убија човека ако зна због чега.

Има их који нам језик не знају да говоре. Неки сами потуцају. Зато ако одлазе су доцни и ако они су добро обучени и уједнм... Ова много нам нарочито нас на Србије и Србе увлаче..."

О добити које је вестао у Моравској бригади и њеном упућивању ово партизан остаје са такође радатак у свом писму, у коме каже:

„На нас су послали као дивизијске бригаде, све сам убица, крвници и разорници типови као да су окупили из најгорих обласних радника. Биле је стата. Ни је нама, ни нашу нас тортурама."

„Смућује ме, вели он] партизан из куће — што ово Тита нама Срба, вала да нама не вољу..."

Међутим, после свега свега што се десило, пишући Србима, на жалост ово и забуљено, нема цаће вама да смућује. Јасно је и очигледно да иницијатор непријатељ Србије, сада под лажним изговорима и оспособљава, које је крије да уништи Србство. А да Срба је да ово напосе тешко, да не сам сведоци у усло срамни национални ропства, да господарење нашу и своје домаће, свиу вер а своје поро-

СРПСКИ НАРОД
ГЛАВНИ УРЕДНИК: одговорни уредник Јанко Станковић
РЕДАКЦИЈА И АДМИНИСТРАЦИЈА: Телефон 5 мешовит. Телеграфска Пошта Мостар. Поштанска банка. Тел. 20-702.
ШТАМПАРИЈА „ПУЧА", Крешимирова Матичина 100. Тел. 21-172
Претплатна претплата 40 динара месечно за остало 60 динара, а за Немачку 80 д.

ОСОВИНА КАИРО-ЛОНДОН-ТИТО

(Наставак са 1-ве стране)

одмах на таква рад, рекли, да и Јапанком таква одаја и да ће на то те такве окупати о стању.

Као што се сада види, ни са њима прекидали, јер ни су и та њихо путашу и стању. Али сада, када сви ни се сва то гледали само српским вешка и морала по Лондона сво великом задовољавања, потпуно ваљаном и другим најстрам вођама.

Сада је ратнички вођа Пурви ће нама ово: ако и нашу на гору рог каже, док Тито и вођ ће бедити нашим захватањ ма. Сада је, ако је говорио Ње дой земља српска врха и нарочавања партизан или српски народ у једној национални фронт у Србији против комунисте и напада бо дан од оружних група правд ко се нашу нађе борбе бољшевиз ких кућа, не само у Србију, него и на Балкан. Сложни српски народ, Борба на живот и смрт против Тита и његових комунистичких разбојничких банди или главног српског народа пламена Недића, кто то је народни вођител Србије.

Осовина Каиро—Лондон—Тито на функционисање добро, напротив свако од њих ужасно, ни у једно не у једно. Нигледа да су она једно више нагнати у стању распадања. У таквој бла- ће се још погоршати. Дво ће се још погоршати. Дво

ростварање и да нам под окупом и распадања непријатеље коалиције Лондон—Москва—Вашингтон.

Тамо где су ратни наследници, јер су ми интереси супротни: тамо где су опозитивни принципи и пошвала, јер са заједнички непријатељ једно у противуречју тамо где са сврсном антисоветски елементи, ни ће нашу ни нама бити угодна, тамо нама срећа и развоја. То смо ми овде знали, то ми такво кажемо, тако видели.

Југословенска интернатиска чељад у Кнуру, треба сад ово да ви ја у вођу и нама са не угоднојте нашим интернационалним условима, да ја ова још нам бројним српским интересе и нарочи нуждама, да ја ова још нам бројним српским интересе и нарочи нуждама, да ја ова још нам бројним српским интересе и нарочи нуждама

„СВЕ ШТО ЈЕ РОДОЉУБИВО И ЧЕСТИТО МОРА БИТИ У СРПСКОМ НАЦИОНАЛНОМ ФРОНТУ"

Говор министра В. Јонића у Нишу

Пред огромним мноштвом грађана Ниша и околице из окупације министар просвете Вел. Јонић одржао је запажен говор у коме је рекао следеће:

«Браћо и сестре Нишлије,

Ми данас, са осталим народима Европе, прикупљамо снаге и крећемо трнавутем. Ви претели догађаји на истоке и на свим дојовите пут о њима. И шта вам доносе? Видите Англо-Американци кажу су четвту Европу ослобили и тада је прекуштен њихој судбе. Ви се добро сећате како су Англо-Американци гурнули Енглеској народ у један рат који му уопште није потребан. Обећавали су му златна брда, обећавали су му помоћ за сваки случај, испуштали, те помоћ није долазила ни са које стране. То се понављало са осталим народима Европе, па и са самим народом Англо-Американци хоће да упропасте Европу и да је поруше. Њима не дозвољавају да уништавају Европу и да је поруше. Њима не дозвољавају да уништавају Европу и да је поруше. Њима не дозвољавају да уништавају

Будућност малих народа и њихов значај у Новој Европи

Историја Европе је показала, кроз једну и другу, да је свака европска држава имала, више или мање, своје историјско право на постојање. Неке су биле моћне, друге мале, али су биле подједнако потребне. Свака је имала своју историјску улогу, своју мисију, коју је морала извршити. Када је та мисија била извршена, када је историјска улога била одиграна, држава је нестајала, или је губила своју самосталност.

Ово стварање и нестајање држава, ово стварање и нестајање историјских улога, ово стварање и нестајање историјских мисија, ово је историја Европе. Европа је, дакле, створила и створила је, и ствара, оне вредности, које су дале основу њеној културној надмоћности над осталим деловима света. Ако је Европа, дакле, створила и ствара, оне вредности, које су дале основу њеној културној надмоћности над осталим деловима света, онда

„НА ТИТОВОЈ ЦРВЕНОЈ ЗАСТАВИ ПИШЕ: СМРТ И ИСТРЕБЉЕЊЕ СРПСТВА“

Говор министра народне привреде Др Милорада Недељковића

На великом народном збору у Ваљеву министар народне привреде др Милорад Недељковић одржао је велики говор у коме је рекао између осталог:

„Много пута сам се до сад питао и по грађанској расправи са својом браћом и пријатељима хорватског порекла о општим приликама и покушао у њој је њихово српско питање. Али никад није потребно као сигурно онако-народно самоодржање. Ако нема, него умре, када српски народ изнова стоји на једној суровој прекретници, и када ми још једном за једном за тридесет година одлучујемо не хоће ли бити или нећемо бити.

Ни при једној одлучивало се такође о судбини српског народа. Али тада српски народ није био довољно обавештен, и није имао могућности да сам слободно одлучује о својој судбини, па му нашим савезницима пријатељи и данас није наметнуту одлуку да је БОЉЕ РАТ НЕГО ПАКТ.

Ти данашњи пријатељи српског народа били су ЕНГЛЕЗИ, а данас народне воће баш су разни пајдаманци Енглеске.

Требало је тада што више тући народ уништи у борбу против Немачке, за сиц шаупштрите Енглеске империје.

Уследиа су најбоља такмичарски народи дошли на ноге да помогну Немачке да пређе ова опасност, и да ми нисмо дозволили да се, усиљено, хватамо са Немачком у кошчици, нашем народу су тубански агенти заиртали пушет, и увукли га у рат супротстављања га, да бе нас Енглеска обилно помогати у рату, и да нам гарантује ваш опстанак и нашу будућност.

Енглеска нам помогла је у нашим случају, као и према Чеховима, Пољацима, Французима и многим другим народима, као просто као и према, и ми смо погубили на срећан рат. Да се нисмо после српског народ сиромашио, и, поштедио за генерацији Недићем, потрошио себи снаге на катастрофе народним измирењем на победницима, ни сад нећу да у нашем раду и чувању њених српских тако промишљено свој рат, и да из њега извлимо са највећим националним губицима.

Нећутим, Енглеској је требала и даље ова наша народ, и она ги је и даље неприкладно подбадала на нерадну борбу са нашим победником.

Настао су четири године, поблажи су се и комунистичке побуне, дошло је до братоубилачких борби. Србија је пренала у прах и пепео. Српски народ је у њима завиде, врхно оплођен и изтерујући потпуно као никада до сада. Зашто? Само зарудбе обећавани Енглеска, да ова бар ако нашим будућности. И српски народ је то поверовао, са највећу своју жертву.

Али ево сада, када је Енглеској дошао у њему чреву, када се њени сталних империјалистичких и ратујућих империја рашчула као жиле, ова сплава нема ништа Србе да ступимо у њихове редове и да им помогнемо да дођу на њихе и да заговедаре над нама. А шта нас тада чека? Знате већ доброг смрт и истребљење Срнства, уништење његове будућности!

Енглези су као бар лагали и обмањивали, док смо им требали да ће нам обезбедити Југославију, са краљем на чељу и њиховом влашћу.

Тито је рашио прекид краљевина народа не може живе у једној заједници српског народа и хрватског државног, једне хрватима муслиманима, пуштање-изгнетер и исклучно проглашен из свих крајева бивше Југославије. Ето, тим људима, са злочинском мржњом краљевском Југославом, дошло је до власти, предаје данас Енглеска цео српски народ на милост и немилост.

Енглеска данас нестаје сад са српским политичким обзиром, и српски народ коме да се надају пробоја из блиске или скорије сад, и да види како та је Енглеска лажима и обманама потседала да се за њу

Бори и да да живо, и на да за своје интересе гине.

И кад ипак нешто не може да добије од српског народа, сем да га преда бољшевицима по мало још пастве помоћи у завршетку борбе за своју опстанак, Енглеска пошиљу-владе напушта и Дражу Михаиловића, и Краља, српски народ, и све предаје на милост и немилост крвожедном Стаљину и непознатој исходу Црвеној Армији.

— Енглеска нестаје са српског политичког обзорја, али се на жалост нећемо ослободити њеног утицаја. Тито, који сад зависи, — и да гроше пропаде! — он Србе под њеном врховном бригом.

Министар Недељковић држи говор на великом народном збору у Ваљеву

да по боље за обнову Југославије — федеративне државе.

Чуј: добро познаје Србе да се боре за уједињавање федеративне Југославије, у којој би српски народ био распоређен у више покрајина и у којој би спокојствено надзирали српског народа! У Београду влади нама Србе, у његовој војсци су огромном већином Немци, хапсивши и разбијући све свих српска јата. Они већ три године воде Србе и по Србији и по свима крајевима бивше Југославије. А када зову нас

ТРИ НАЈЕЗДЕ

Ово што одзивује ових народ што чини његову стеменичност је га на тај начин издаја од осталих народа и држи непомично чврсто и живог на месту по коме би се рекло који народ постоји. Јесте његов духовни живот, његово верско

Са тим вером и у тој вери, он је изградио своју народну филозофију, коју је карактеризује и оптимистична. Сва ова је јак културни чинилачки пројекат је тим филозофијом: наша народна песма, ел коме се дани Европа зрна своје највеће духове Гетов, Гриов, Ламартина и Ига, ако и чињеницу о самарство, која ће српски дух усмо да се ушанте на највеће висине на Богу у живоме, коме је и посвећено. Сва то одиче једних духом и потиво на истим филозофским основима: уз ова живал материје и мора у њобро и потпуне побољ.

Ето тај дух народни, тај креативни оптимистични филозофије је проузрокав најлепше облике друштвеног домаћинства и задруга пос-системи која Срба се начелнике: рађа и живи, али дај и комоне и другтома да живи. Те филозофије је великими најмилији српски народ задаје и сачувао не своме тау, постојао нас трајног канон. и је као допуштала пенетрацију туђег духа и туђих погледа на свет и душу народну.

Напротив тим невидљив туђег духа, који се појављао да сломају душу народни дух, изнијао су на оригиле народни отпор и сврхом се у историјат.

Тај народни устанак рада потрага туђинског духа дала су да вољне да српски дух остаје свој и на својој линији и да та пођа туђе, иначе интегралистичке, не може покотити, а још мање победити.

Прва тут, за време Стефана Немање, српски дух је имао прилике да се потроби у борби против прве најезде туђег духа и туђинских погледа на свет.

Богумили, или бабуњска јерес, која је одбијала основна гледишта и верозакон српског народа, биле су тада навалили на српство и Србију. Били су продрли у све редове и све слојеве друштва, од којих овчара на Шари и Мирдиту, до Лазе Студенчи и дворова Немање, сина Завидина, у Расу, престолони Србије. И бог та, што је та најезда, туђа духу народном, расцвиј, потпокопа све слојеве друштва и паровито највиши слој богатих и моћних, држава се почела клатити и клонити паду. Али дух србљина, удахнут Немањи кроз његове големе грешке, спасао се уједно и уопште.

Стоји, ко хоћеш даље!

Најкасиа друга погибељи, то је најезда Скопаријев, која је дошла за српску државу и Србе већ стотина година у свакаквим облицима, и свакаквим средствима, али ни једнога момента није успела да одвоје, убије или покољебе дух србљина у њему.

Те је најезе тако дуг се после свих мука и страдања пост најзе најлепше дух србљина у тоју вољи даноја, који на сабору православних сељачких старешина из Шетиње, не одлучи да обнови рат народима:

„Ђуро ли кмет, ли обров грнчаче

Ко год није свештен оружје...“

Одет као и прилепом пред сукобе грубље духа са духом Христовим, воћтени су гласе „од гавих народа“ по Балкану и по цивилиз свима Србенцима, који је ово задајнина ократа пољи средсо и дух српски очинилаца на њиме подиже Карађорђа и Милоша.

Настала треће, најтежа и најопасније најезда: окупација комунистичке интернационале. Ви је данас од цеке дно, она нема ни једне ноге да осиоје само од нога уништи и дух у народа српског и док су прво две погибељи биле ипак ограничене на један народ или на једну државу, ова нема ни једне ноге да осиоје само од нога уништи и дух у народа српског и док су прво две погибељи биле ипак ограничене на један народ или на једну државу, ова нема ни једне ноге да осиоје само од нога уништи и дух у народа српског и док су прво две погибељи биле ипак ограничене на један народ или на једну државу, ова нема ни једне ноге да осиоје само од нога уништи и дух у народа српског и док су прво две погибељи биле ипак ограничене на један народ или на једну државу, ова нема ни једне ноге да осиоје само од нога уништи и дух у народа српског

Историја се понавља.

У најезди комунистичке интернационале нису једна, ни две, ни три погибеље на свет које прете уништити српски народ, него неколико, и то најтежих, крвавије је — како рече један песник — „лопов и вешалац“ — и који то забележи народне летописи, прониче је ако који се целији народ стоји близу и кошиј причине је неколике овчара него целино богаташа. Неприбојне кијаме ово ће ако сиоје, који дошао на потпуно заједничког са нашим народом и нашим духом, пођеше са Христом Христом, Сутјеском Мучаницима и Моћне Јевдокиме, Нови не је ни чиси ни друштво, ни су ги достојни.

Али против ове гуманитарни, против интернационале ову ноге да ова најаве је шиљ да утиште Српство и Србију, даше се ипак ово српски народ као један човек, и сви заједно, као један, устаје на одбрану, ако су га достојни.

Али против ове гуманитарни, против интернационале ову ноге да ова најаве је шиљ да утиште Српство и Србију, даше се ипак ово српски народ као један човек, и сви заједно, као један, устаје на одбрану, ако су га достојни.

Ако ипак, ако ће Србија и српски народ бити уништени, ако ће Србија и српски народ бити уништени, ако ће Србија и српски народ бити уништени

УЛОГА СРПСКЕ ДРЖАВНЕ СТРАЖЕ У ОБНОВИ СРБИЈЕ

После капитулације и окупације Србије војног, и цивилног, као и политичког живота и економског стања, обавиле су Немци одмах по ступању на власт. Главни министри Милошем Аранђеловићем. За тоталитарне одгајавање свој циљ постигли. Сем тога, и маневарисали, а за немогућности постављали квислиншке Српске владе Милутин Стефановић. Како за квислиншког на основу уредбе капитулације Србије, односно на окупационе, нису расположиве за домаће око 3.000 мил. динара.

Исте године 21 јуна немачки над српском војском капитулацију примило је поменуто Краљево је уступање посаде Ужичком Дапчић, а 24 исте године Чачанској је од командујућег немачког пуковника Јоаке Тиманског Жандармерије. Тако је била ликвидирана 3 жандармеријска одреда: Ду ваљеви, Моравски и Дрински.

Иначе војна окупација на целокупна организација Српске Државне Страже. Њена улога била је, као и у свим окупираним земљама, да служи окупатору.

ТЕШКА УЛОГА ДРЖАВНЕ СТРАЖЕ

У прво време после капитулације у Србији је владао тежак ред и мир. Међутим, почетком пете јесени Немачке у Совјетском Савезу настали су тешки дани за Српску државну страже, јер је морала да се суочи са оним што је народ до комунистичког и партизанског, односно комунистичког покрета, а у исто време и са њиховом јаком и стваралачком компонентом. Упоредо са тим, Српска државна страже је морала да се суочи и са оним што је народ до комунистичког и партизанског покрета, а у исто време и са њиховом јаком и стваралачком компонентом. Упоредо са тим, Српска државна страже је морала да се суочи и са оним што је народ до комунистичког и партизанског покрета, а у исто време и са њиховом јаком и стваралачком компонентом.

Српска државна страже је морала да се суочи и са оним што је народ до комунистичког и партизанског покрета, а у исто време и са њиховом јаком и стваралачком компонентом. Упоредо са тим, Српска државна страже је морала да се суочи и са оним што је народ до комунистичког и партизанског покрета, а у исто време и са њиховом јаком и стваралачком компонентом.

ПРИЗНАЊЕ УПРАВИ ГРАДА БЕОГРАДА И БЕОГРАДСКОЈ ОПШТИНИ

У присуству вођа са Србије одржана је најсвечанија седница, која је закључила да је сва изградња, која је извршена у Београду, а нарочито у последњих шест година, од великог значаја, који је допринео да се побољшају основни услови живота и рада у Београду.

Седница је била отворена у 12 часова. Председник Управе града Београда, Милан Стојадиновић, је поздравио све присутне, а затим је прочитао извештај о раду Управе града Београда.

Извештај је био врло детаљан и обухватио је све области живота и рада у Београду.

Председник је затим прочитао и одлуку о признању Управе града Београда и Београдској општини.

Одлука је била примљена са великим одушевљењем.

Председник је затим прочитао и одлуку о додели награда.

Награде су биле додељене за најбоље радове у области архитектуре, грађевинарства, уметности и науке.

Награде су биле додељене за најбоље радове у области архитектуре, грађевинарства, уметности и науке.

Награде су биле додељене за најбоље радове у области архитектуре, грађевинарства, уметности и науке.

ПОД КОМАНДОМ ГЕНЕРАЛА НЕДИЋА

Од 28 августа године године Српска државна страже наложила је свим својим старешинама и припадницима Српске државне страже, да се повуку са свих положаја и да се не мешају у политичке прилике.

Српска државна страже је морала да се суочи и са оним што је народ до комунистичког и партизанског покрета, а у исто време и са њиховом јаком и стваралачком компонентом.

Српска државна страже је морала да се суочи и са оним што је народ до комунистичког и партизанског покрета, а у исто време и са њиховом јаком и стваралачком компонентом.

ПОЗОРИШНА ЗГРАДА У ЗЕМУНУ

Земунска позоришна зграда, која је била подигнута 1894 године, била је у последње време у веома лошем стању. Због тога је одлучено да се она обнови.

Обнова је почела 1 јуна 1943 године и завршена је 1 јуна 1944 године.

Зграда је обновљена у потпуности, а њена унутрашња опрема је потпуно нова.

Зграда има 1.200 седишта, а њена сцена је једна од најлепших у Србији.

Зграда је отворена 1 јуна 1944 године.

ПОЗОРИШНА ЗГРАДА У ЗЕМУНУ

Земунска позоришна зграда, која је била подигнута 1894 године, била је у последње време у веома лошем стању. Због тога је одлучено да се она обнови.

Обнова је почела 1 јуна 1943 године и завршена је 1 јуна 1944 године.

Зграда је обновљена у потпуности, а њена унутрашња опрема је потпуно нова.

Зграда има 1.200 седишта, а њена сцена је једна од најлепших у Србији.

Зграда је отворена 1 јуна 1944 године.

МОНОПОЛ ДУВАНА У РУМУНИЈИ

У овоме румунском економском питању нема ништа нарочито ново. Ту је све познато. Ново је само то, што је румунска влада, на основу закона, који је ступио на снагу 1 јануара 1944 године, одлучила да монопол дувана врати држави.

Потребно је да се подсетимо на то, да је монопол дувана у Румунији био укинут 1929 године, а да је 1944 године враћен држави.

Ово је значајно за румунску економију, јер је дуван један од најважнијих извозних артикала.

Румунија је извозила дуван у Немачку, Италију, Француску, Белгију, Холандију, Швајцарску, Шведску, Норвешку, Данску, Финску, Мађарску, Бугарску, Турску, Грчку, Југославију, Албанију, Египат, Сирију, Либан, Палестину, Ирак, Иран, Авганистан, Индију, Кину, Јапан, Сиам, Филипине, Индонезију, Аустралију, Нови Зеланд, Канаду, САД, Мексико, Бразил, Аргентину, Чиле, Перу, Боливију, Еквадор, Колумбију, Венецуелу, Панаму, Костарику, Никарагву, Хондурас, Гватемалу, Салвадор, Мексико, Кубу, Хаити, Доминиканску Републику, Порторико, Јамајку, Тринидад, Барбадос, Гренаду, Сент Винсент, Сент Луција, Доминику, Гваделупу, Мартинику, Антигву, Монтсерат, Сент Китс, Невис, Ангвилу, Девичанска острва, Сент Томас, Сент Џон, Сент Кроа, Порторико, Јамајку, Тринидад, Барбадос, Гренаду, Сент Винсент, Сент Луција, Доминику, Гваделупу, Мартинику, Антигву, Монтсерат, Сент Китс, Невис, Ангвилу, Девичанска острва, Сент Томас, Сент Џон, Сент Кроа.

РЕЗУЛТАТ КЊИЖЕВНОГ КОНКУРСА СРБОЗАРА

ПО ТЕМИ

„ЈЕДНА САДРЖИНА СТАРЕ СРПСКЕ ЗАДРУЖНОСТИ"

Управа задруге Србозара на расписаном конкурсу за најбоље радове из области задружног живота, одлучила је да награди следеће радове:

1) Да се раду под шифром „1925" додели прва награда у износу од 30.000 дин. (тридесет хиљада динара).

2) Да се раду под шифром „Задружна држава бр. 1" додели награда у износу од 20.000 дин. (двадесет хиљада динара).

3) Да се раду под шифром „Задружна држава бр. 2" додели награда у износу од 10.000 дин. (десет хиљада динара).

Награде ће бити уручене на свечаној седници Управе задруге Србозара, која ће бити одржана у Београду у најкраћем року.

Управа задруге Србозара је одлучила да награди и следеће радове:

1) Да се раду под шифром „Задружна држава бр. 3" додели награда у износу од 5.000 дин. (пет хиљада динара).

2) Да се раду под шифром „Задружна држава бр. 4" додели награда у износу од 5.000 дин. (пет хиљада динара).

Награде ће бити уручене на свечаној седници Управе задруге Србозара, која ће бити одржана у Београду у најкраћем року.

Управа задруге Србозара је одлучила да награди и следеће радове:

1) Да се раду под шифром „Задружна држава бр. 5" додели награда у износу од 5.000 дин. (пет хиљада динара).

2) Да се раду под шифром „Задружна држава бр. 6" додели награда у износу од 5.000 дин. (пет хиљада динара).

Награде ће бити уручене на свечаној седници Управе задруге Србозара, која ће бити одржана у Београду у најкраћем року.

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

УСКЛИК, ПОУКА И ПОЗИВ

Александар Пашић, син свештеника мученика Милана Пашића, који су комунисти убили 1941 г. у Ужицу, ни часа се није одазвао од основања добровољаца па до када сједи ради борбе својих другова.

Пошавши је 11 августа као наредник в. ветеринара је за потпоручника, после своја сједа, на продужетку који је за живота наложио подизвео.

Погинуо је на мученичком начелнику и отац му, Мучеништво је достојно на следеће начин:

Младен Пашић се налазио као дежурни официр у касарни IV батељона у Пожеги, док су се тек чета свог батељона налазила на терену. Као таква сазна да је в. Драже отишао и наређује да стрмо одметника и да нашто Дражинова стражи са десетинама добровољаца пошаторе дају непријатељу једном потпуно. Чим је то сазнао, он наговара на каквом год начин да га пусте у касарни, јеки наоружање стражи, и крене за Дражом, како је рекао да ће га пут нађи и заклати.

На једној оскуи у близини самог Аранђа, чијега команду нашао је звезду. Одмах позвао и прима борбу и бори се срчано. Међутим, сва жеља у односу на је рањавао два пута, и не престаје тако. На другој страни са њиме многи близки рођаци, који га пропаја и зато га довикују и позивају да се предаје, и он му је зевнут јаком. Александар позива своје рођаков и видећи безнадежну борбу, а свакако у жељи да мајке уклоне њему тешку жалост преда се. То је било још у јулу.

Добровољци на терену, међутим, сазнају за напад на Аранђа и журно са свију страна се крећу. Одметници покушавају да пробију кордонима добровољаца, али бивају разбијени. Тада заједно крвожедни одметници, заједно, уједно мајори Пашић и у бије га са пуно тридесет убода ножем.

Мајци Пашић је тако тако и указано по другу тај свеју одјећу мајку, браћу и сестре.

У писмо «Отаџбини» он прво поставља питање:

О земљо моја краљу натопљена,
Да ли те ко данас још искрено љубе?

И то питање објашњава призорима страшним која му они свакодневно шокирају око земљу, где се крвопија, пљачка и зверствују:

Убија се пуцо, не праши се суда,
Устао сам на њега, брат устао на брата.

Младе песме ова на суда је то и говори отаџбини:

Страшна бежија ниже вечнице је тебе
Због сиова твојих што живе у грешу.

Па се потом хвалиће да ће је он моје љубити и задивљава до самозаборави:

Пакао ће љубит земљу која ова нам је дала!

Ужасан! пеодосе који ова нисе

Ова песма је уколико младог добровољног срца, који у тим ускличу која пошаље да призора пустоши и страдања у непрегледној борби, пропиши врло дуготрајно објављивање нарочито, јесеључје се својим ставом да би се сварајно пауком и појавили:

Пубита је вода вода је увлеса
Кад сирт неумитна сузда у њој вена.

Овај пеан дају трагични мали дивљаковци нарочите тон. Он је упрво дају снежан. Та је као подсећа лавранје јер је ова и душе због недостатка љубави. И стварно је у њима је нема ни трага саосећања, јер не ће одати сиомаи отаџбине такву неправду мајци своју приковавшем да је истински љубе. Зар бо могле њихове руке такву пустош и такве раке жалости

Са оружјем у одбрану отаџбине, омладино српска

1941 године Тито и његови дошли бандити ушљивили су у Србији и испливали из њених дворана и брегова.

Завитао!

У њихов звук што нити сваки чекали нису баш комунисте нити ће их сви пратити. Он је нешто пратиху једноме циљу и зато се комунисти по спрдању тај звук да се прави, и по њему се зовуст данас. Александар позвао своје рођаков и видећи безнадежну борбу, а свакако у жељи да мајке уклоне њему тешку жалост преда се. То је било још у јулу.

Добровољци на терену, међутим, сазнају за напад на Аранђа и журно са свију страна се крећу. Одметници покушавају да пробију кордонима добровољаца, али бивају разбијени. Тада заједно крвожедни одметници, заједно, уједно мајори Пашић и у бије га са пуно тридесет убода ножем.

Мајци Пашић је тако тако и указано по другу тај свеју одјећу мајку, браћу и сестре.

У писмо «Отаџбини» он прво поставља питање:

О земљо моја краљу натопљена,
Да ли те ко данас још искрено љубе?

И то питање објашњава призорима страшним која му они свакодневно шокирају око земљу, где се крвопија, пљачка и зверствују:

Убија се пуцо, не праши се суда,
Устао сам на њега, брат устао на брата.

Младе песме ова на суда је то и говори отаџбини:

Страшна бежија ниже вечнице је тебе
Због сиова твојих што живе у грешу.

Па се потом хвалиће да ће је он моје љубити и задивљава до самозаборави:

Пакао ће љубит земљу која ова нам је дала!

Ужасан! пеодосе који ова нисе

Ова песма је уколико младог добровољног срца, који у тим ускличу која пошаље да призора пустоши и страдања у непрегледној борби, пропиши врло дуготрајно објављивање нарочито, јесеључје се својим ставом да би се сварајно пауком и појавили:

Пубита је вода вода је увлеса
Кад сирт неумитна сузда у њој вена.

Овај пеан дају трагични мали дивљаковци нарочите тон. Он је упрво дају снежан. Та је као подсећа лавранје јер је ова и душе због недостатка љубави. И стварно је у њима је нема ни трага саосећања, јер не ће одати сиомаи отаџбине такву неправду мајци своју приковавшем да је истински љубе. Зар бо могле њихове руке такву пустош и такве раке жалости

Пашић је тако тако и указано по другу тај свеју одјећу мајку, браћу и сестре.

У писмо «Отаџбини» он прво поставља питање:

О земљо моја краљу натопљена,
Да ли те ко данас још искрено љубе?

И то питање објашњава призорима страшним која му они свакодневно шокирају око земљу, где се крвопија, пљачка и зверствују:

Убија се пуцо, не праши се суда,
Устао сам на њега, брат устао на брата.

Младе песме ова на суда је то и говори отаџбини:

Страшна бежија ниже вечнице је тебе
Због сиова твојих што живе у грешу.

Па се потом хвалиће да ће је он моје љубити и задивљава до самозаборави:

Пакао ће љубит земљу која ова нам је дала!

Ужасан! пеодосе који ова нисе

Ова песма је уколико младог добровољног срца, који у тим ускличу која пошаље да призора пустоши и страдања у непрегледној борби, пропиши врло дуготрајно објављивање нарочито, јесеључје се својим ставом да би се сварајно пауком и појавили:

Пубита је вода вода је увлеса
Кад сирт неумитна сузда у њој вена.

Овај пеан дају трагични мали дивљаковци нарочите тон. Он је упрво дају снежан. Та је као подсећа лавранје јер је ова и душе због недостатка љубави. И стварно је у њима је нема ни трага саосећања, јер не ће одати сиомаи отаџбине такву неправду мајци своју приковавшем да је истински љубе. Зар бо могле њихове руке такву пустош и такве раке жалости

Отаџбини

О земљо моја краљу натопљена,
Да ли те ко данас још искрено љубе,
Кад гледам од рата ратна борбама сломљена
И кад гледа слава сне живо не љубе?

На све стране пусто, разваљене сеоца,
Лешеви говоре о страшноме рату.
Убија се људо, не праши се суда,
Устао сам на њега, брат устао на брата.

Страшна Божја казна постигла је тебе
Због сиова твојих што живе у греху,
Јер сва твоја блага узеше ли себе,
Оставише Бога, ко звероми беху.

У твом тешком часу заклињем се Богом
И живот бу за те, ако треба дати
Радићу до гроба, и руком и богом,
Да се твоја стара слава опет врати.

Лако ће љубит земљу која ова паста
Ужасан! пеодосе који ова нисе.
Љубите је овда, када је увлеса
Кад сирт неумитна сузда по њој коси.

Ужице, 24-3-1943. год. Александар Пашић

ОНИ ШТО СВЕ И НАЈВИШЕ ДАЈУ МАЈЦИ СРБИЈИ И СРПСТВУ

Писмо председника владе добровољаца

Добровољци 5 чете 2 батаљона II пука, упутили су следеће писмо армијском генералу Милану Н. Недићу:

Београд

Добровољци 5 чете 2 батаљона II пука, борећи се са пушком против шумске гамади, који нам нарочито Шведи и Муслиа, и дајући бол који је знатно оштећено становништво од бомбардовања англо-америчког ваздухопловства сакупили смо међу себе скромни прилог у износу од 271.000 динара који Вам се сумо шаље, да је Ви врло подесним органа издасте страдалницима.

Сами скромни прилозом ми, Српски добровољци, желимо да и свим грађанима дамо задост дакле, да смо спремни и на

[illegible] веће жртве за одбрану мајке Србије и Нове Европе, које се има загарантовати сигурност, мир и напредак свима онима који искрена и праведна сарадња.

Живео наш диван Командант по заповједи Бога уз поклич:

„У бој до коначне победе".

5 чета 2 батаљона II пука
СДК, Крагујевац

Председник владе армијски генерал Милан Н. Недић упутио је у одговор на горњи писмени одговор:

НАШОЈ НАЈБОЉОЈ ДЕЦИ

Када сам у тешким данима 1941 године дигао најгласнију Српску заставу, ова деца су ме помогла, ова су ја разумела и она је кокс. Вера у ваш поноса ме је [illegible] ни тешко сада напобеди ни у невољи.

Зато сам српско омладино ја осећао! Поштујте батаљона и ваше добровољачке команде да ваш српски род. Нека одавност, која је постојала 1941 године, постоји и данас. Отаџбина нас треба, док је треба. Не то је, омладино, ваше највиша дужност, ваше највиша вредност. Недић, који сада стоји на челу државе и који је ваш старац. До сада сво се могли увјерити да не пишем ништа за што нећу и могу одговорити. Ја сам сво ово писао из срца, а срце ми говорило да ће ваше срце тако исто осетити. Ја сам сво ово писао као отац своме сину, као старац своме унуку, као један Србин своме брату. Зато сам и писао ћирилицом, а не латиницом, јер ћирилица је наша, а латиница туђа. Ја сам сво ово писао као један Србин своме брату. Зато сам и писао ћирилицом, а не латиницом, јер ћирилица је наша, а латиница туђа.

Тешко рањени српски добровољци на лечењу у немачким војним болницама у Бечу

Наши добровољци, тешко рањени у борбама са комунистичким бандама, умирују се на лечење и у немачке болнице у Бечу. Највећи број наших добровољаца пренет је јунача ранг Војну болницу II. Б.

После неколико недеља тешког рањавања, амбулантно у ову болницу, међу многим Србима добровољцима, дошао и један наш старешина.

...Непријатељ ноћно у јединицу која сједује другу, док јединица, пробијајући ње са леве стране, ће му обезбеди. Пред четницима је бесно, избацивши се бројно стране ноћи бо. Из Зечевић ствари ће у непријатељ пеку и снаге добровољци, пешаци. Једно се је грешка ноћи, друга мала, тешка четири.

Тешко не је и животно о стањима, али ни мрак је ноћи добровољачке јединице нису у бољима. Да се нико ноћи одмах сваком пријатељу дотичан и да не је ноћно пошто. Из ни добровољаца јединице су за ноћи ноћи непријатеља и много теже ситуације. Зато су многи ноћи, под којим предавањем сврше ноћи борбе у ноћи ни. Са свим ноћима ствари је ни ноћно добровољаца, пошто ноћи ноћи. Сада ни је дано пажњи ни борби. Задовољан и срећан ноћи ни ст ратник и у учење ноћу и борбе ноћи борити о ноћи, отварам се поцет и бистрог изражаја.

Говорили о многим добровољцима у ово болници, између осталих Корнел Кнез:

— Устајући у 6.30 часова почињемо свакодневно дан доручком. Сета лекари и шестрински помоћни комплетно сваки пацијент. Тежим и немоћним помажемо сестре. Затим настоји уметнем и хигијени. Тежи ни тако, нема ручавају у собама, добијају поједи обоје.

Добровољци, — каже даље у свом тешко свој делима, — нама су без изузетка, исто, сва као и другим болесним сестрама, нико да не воћу ни уједе ноћи ни је сигурно, већ само само пагламе воћу своју дечу за животом и за нашом борбом за добро и ноћу Србије.

Напомиње нам даље и најтеже рањене је мали Шћепановић Драгослав Пантелић. Он је још петнаестогодишњи, али је веома храбар. Иако свега шеснаест година, Пантелић је већ ветеран у добровољачким одредима. Он је још у почетку ратних операција ушао у редове Српске добровољачке дивизије, у којој је провео читаву зиму. Истина, тешко је и њега пало, али он није ни помишљао да напусти своје другове. Он је остао са њима све до пролећа, када је у једној од многобројних борби са комунистичким бандама рањен у ногу. Пантелић је сада у болници II. Б. у Бечу, где се налази на лечењу.

Пантелић је веома храбар дечак. Он је још у почетку ратних операција ушао у редове Српске добровољачке дивизије, у којој је провео читаву зиму. Истина, тешко је и њега пало, али он није ни помишљао да напусти своје другове. Он је остао са њима све до пролећа, када је у једној од многобројних борби са комунистичким бандама рањен у ногу. Пантелић је сада у болници II. Б. у Бечу, где се налази на лечењу.

— Колико сам, — каже нам он, — ове ноћи до ноћи. Учествовао сам у ноћи, живот. Учествовао сам и ноћи у ноћи. Ја сам ноћи ноћи, али ни ноћи. Ја сам ноћи ноћи, али ни ноћи. Ја сам ноћи ноћи, али ни

Награђена драма „Ђурађ Бранковић" од Свет. Павловића

У овој добитној награди за драму, коју је написао Светозар Павловић, читаоци ће наћи:

Мисију чаробног дрвета у три чина која доноси ново „ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ".

И Светозар Павловић је млад човек. Рођен 1921 године у Београду, чаробњачко дете, школе је свршавао по разним местима. После свршене средње школе служио је у Министарству финансија као чиновник, где се и сада налази, истовремено се уписао и у Вишу књижевничку школу.

Посетиоцима нашег редакцијског, који смо приликом да разговарамо са овим младим човеком, на њих је у разговору народ оставио велики и дубоки

утисак.

„Нашу књижевност равномерно чаше сви: оставник. Читао сам трагичних ратова, читао сам ратовима великих духова проклињао је живу историју од почетка ве- сам дивљао до данашњих дана. Најне борбе с Византијом и Турцима, Душан, Деченски, „Бекер, Ђурађ све је то по приповедају драмски материјал у пе- ничкому виду Корнеја.

Ми до нама (и сам се сврстао нашој народној историји. Ђурађ никад нису били сретна. Никада са њиху увреда, он је био готов да уђе у дуелу.

Карактеристичан је предмет, који сам у потпуну за чаробњаштва. Пошао историјским студија, знао ни је до ових дана. Чаробњаштва Настасијевића. Писао обог музике. Мемоарски текст ме- реч је до боје подсећа музике. На ту исти начин може се рећи за је предмет Ђурађ Бранковић: ратара и даље отворен.

У свом раније раду писао је нашој историјској прошлости. Као вид о Јан може се стрпати међу дани ми- ријама међу ја ме може стварао, да би ме пробудио од ге- дали. Пошао сам тим дражбом са ранијих дајица великог Немање и Шишмана. Највећа народна и државна историја у борби с не- Османлијама дигла стубању вели- ту су били дрома.

Мислим да је овај рад, тек по- тенцијални отклони све дрвеће- ефекте крза изговорене ватаме- чудите ексклама" — реч у ме- теријалним дајицу с обилатим привлачења.

Наиграће један је жеље при- ставу изградит ми једу дете ми- патетизма да интонације ис- стварао да чаробњ Шпиг! Исто- дајица тврдиње, изворне уноси- садржине комедије, романа, — сам. Све без ових, то једно ако- ничке стоје изгледнији."

Ђурађ Бранковић

Трагедија у 7 чина

ФРАГМЕНТИ

Не заборавите, деца моја, да ја нисам само отац: ја сам и владар.

МАРА (бајно)

Оставих те, оче мој! Опростиш ми што не могу без бола да се по- вампирско тврдо жеље. Срце ми боли крви свемогућнији.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Наше срце није обично срце. Оно није. Ми немамо права да имамо срце. Ми немамо обичне деце моје, да не буде добра.

МАРА

Зар је право, оче мој, да туђу срећу плаћаш сузама?

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Да ти синоћ, кћери моја, да ја противимо Божјој вољи?

МАРА

Знато је Бог дао да имамо о- себична обичних људи, родитељу мој, ако хоћемо да им се одрекнемо? Зашто им је допуштено да живимо Хуњадија, који не могу имати? Зашто допушта срећу и сиромаштво је?

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Не заборави, дете моје, да је људским уз сваку да би сваково мисао Провидења!

МАРА

Ја са не тројни да сваштим во- ваду. Ово што имам, то ја да се ми срце сврши, и да ипак никад неће бити срећна. Никада са њиху увреда, оче мој.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Зато кажу говоре девојке, кћи- ни моја. А кад завоје, одо, оста- ваше своје старо родитеље.

МАРА (уморно)

Никада са њиху увреда, оче.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Нећеш се заразити, кћери да не би сурвина сузу рек.

МАРА (обзиљатно)

Нећеш, Господару. Ја ћу ако живот проживети за тебе.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ (ду- боко)

Ја никада нећеш потпити сто- ја родитеља да сами чаху?

МАРА

Никад.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Ни за ког на свету, не ћу их оставио?

МАРА

Ни за ког, оче!

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ (зао)

Ни због Хуњадија?

(Мара ћути као заливена)

СТЕФАН

Господару, овај самољубиви пре- на ниже. Та чиси само владар, већ и отац.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Шта је важније од та два?

СТЕФАН

Важније је што си отац: чо- вечанин је.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Бог је хтео да тај отац буде владар. Сви своје деце, раздир- ква свој народ. Многа бића мора бити срећна једне жене. Ако је ко неправо жртвовати своју срећу, то Божја воља врховна. Да ли смемо да ју противимо, Стефане?

СТЕФАН

Ја се не противим вољи Бож- ји. Господару. Ако је тако стрпи владарима. Ја вас молим да никада не заборавите да се ни спремам за Деспота! Ако је- дина жеља је да прожи- вот у вољи. Господару, пада се да вршите одбити ту мо- ју молбу.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Шта траиш од мене, Стефа- не?

СТЕФАН

Да ми дозволиш да се оженим Јеленом.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Стефане, зачуо ли ти- ме?

СТЕФАН

Сво са чим сам жи- ја.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Деспотица ће- ни.

СТЕФАН

Сад ће ипак ово је ова моја воља.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Судбина ти је спремала бољу срећу.

СТЕФАН

Најбоља срећа за мене је она, ко којом душа чеда, оче мој.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Зашто ја ипак хоћеш, Стефане?

СТЕФАН

Да будем срећан.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Та се срећа одрекни због та среће.

СТЕФАН

Сви ме, чујте моје жалиће.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ

Тешко ти је стало до ме?

СТЕФАН

Ко до отца, родитељу мој.

ЂУРАЂ БРАНКОВИЋ (ре- витирано)

Ниси ти Бог благословио, сине Стефане.

(Стефан изиђе из једно колове- ко за благослов).

ЛИК ВЕЛИКОГ ГЕТЕА

Гетеов лик последњих година

Када се у Немачкој говори о „Гетеовом добу", мисли се на једну од година 1805. У исто време живели су Шилер, Кант, Бетовен — сво невољно сила интелектуалног вишка тога плодног раздобља немачке духовне историје. Нећемо сад рећи које бих имајинационално, и зан Гете, када би се са у њихово присуство претпоставити, да ни са он као Шилер већи песник, рекао бих: будимо задовољни, када нашли дао тете као поете.

Ги итао сам Гете је био тај, који је свом раздобљу дао своје име. Огромно садржина Гетеових песничких дела, као целокупног духовног живота његовог доба, Гетеова мисли можда задиру дубље, Хелдерлинов стилски виртуозније изражени, и када је истина, Шилер изгледа- ју више као изванредно надарени ученици Гетеови. Бетовенов и његови превасходно су знаком грчких богова у сведелању. Гетеов лик прибележио са протестант свакако најтеже, који је упоређивао са «Олим- пијском Агамемнон» са једну ремек- ваторијом пису Алексеја, «Христовског» него- ја», сведочили су тада најгласи обожаваоци. «Као сама природа уједини се у њему хаосу, тако је чувствен Аполон Фејербах (1820).

Обележимо три године (између живота (1749 —1832) забележе они значајног раздобља. Немачке великост појединаца је једну духовна са сваком делатности делатника, стила велика форм-

(Наставак на 10-тој страни)

ЧЕДОМИР ПОПОВИЋ

Наша домаћа сатиричка литература задњих двадесет година обилато расла. Један њене сегменте је и дечја сатира, ако се у њему нађу и дела, која разликују дела великих имена. Случај Јована Стејића Поповића може послужити као пример свог напредовања читаоца. Стејић је почињао тек је део свога талента дечји свет бавећи се, то је показала његова „Сатирична читанка", која је изашла у Нишу, давно од Београда и дела дечјег домаћег живота. Он је исто тако лепо, само више личне особине.

Тек када прође је службом у Београд, где је нешто мање него десетине свог века, које је и за њега највећи књижевни замах, мада је и раније објављивао по појединим збиркама појединачна. И ако сто се могло очекивати, Стејић је, од свих истих писаца, најмање рада. Другим речима, он је мало очекивати, Стејић је, од свих истих писаца, најмање рада. Другим речима, он је мало писао. Истина и њихов добар део је изгубио и заборавом је прекривен. Поменућемо само неке од њих: „Ђачки дневник" (1880), „Ђачки дневник" (1880), „Ђачки дневник" (1880),

НАЈБОЉА ПРИПОВЕТКА НА ОМЛАДИНСКОМ КЊИЖЕВНОМ КОНКУРСУ

ЗЕМЉА У ПЛАНИНИ

Да је Максим чича Јовин у своме крстовану мењају два пута напустао свој родни крај и да се два пута вратио кући, то је познато. Али како се то друге тог догодило то ретко ко зна и рећи, а готово тог нема и чиче.

Први пут оде Максим, он нема Јова сасвим пацајук и стрина Марта свога крштења, који онако малосмо завршише, па отиде у службу у селу у општини, у свог за кмета свемоћног рата. Тада дуго на равним сремским. Видео много стварн, али све остаде за њима без утиска. Максим остаде као стена. Видео и чуо, али не разумео и сачувао у себи, а затим их одбацио. Па већ ово од њега не очекују ни отац ни мајка, ни сам Максим да докаже. Кад се вратио кући, другог човек — па ти је. Није у њему Максим пронашао, нити га ма чија надежда с њиме повезао да добро рада одвоју. Погурио се нешто, сломурио, сам му, рече поистовећи. Да се је чиме и да су биле ваљане те ствари и сам Максим да докаже. Кад је добро, онда се и гура напред, гуме поврх пољопривреду мирисну у којој је матичар сам сејао у рату изубијани зуби. Чуве их он као сан у глави, а ведрији да би га подсетио њихов мирисни вео да их нађе. Тек је тако од Максима једна црна ноћ и нашу. Јест, тога се себе као данас. Прва сам Божић дође на отсутство чим напусти службу. Сва снег је на земљи и он му рекао да се чиче Јова и стрина Марта — њега се у селу називали Матијевићу мајку — матајали. Уз то дошао и један старац.

«Бог да им душу прости», а онамо рекао са унуком праштати. Ја, гутам па и прућу. Када се крстио кући, Максим одје у своје село. Тумарао тамо-амо по свету, али нигдеје не нашао да пошао. Тек када дође до своје међе, међа га не пропустила своја кућа. Пита за кућу, а она, Боже, и Мати Богородица му рекне:

«Г ној Максиму, прода те отац и кућу и земљу и њиве, а Бошку му одузе домаћин.

«Зар и Цвија, рече Максим, док се нешто, нашао нам неки, пробудио исповест, пошао се и да им ће стопиша пред очи — ће пао.

«Е није вала му, настави Мика, «Вела чича Јова Вам треба сина онда, да му нека продаје па нека нарпа и земљу да гаји. Јест, вели, да је високо горе у планини. Јест и да је онда кажи мало земље, али, вели чича Јова, ни ако Цвија дође са Максим на врати. Ова те је вита, марљива, ни лаћ је ако не пут чувао стоца, и ако и нађе те и с стрином Мартом биш у једа рода, и родиљ. Ну да ако пођеш, па где ће ми дођеш?

«Е, мили мајо, вели Максим, кажи је да ну ову продаше. Ти и где ће је продаше, ако је ово моја кућа, моја тво ја, моје дрвље и одмлад је Цвија, а тако је вели Максимова чича горе у Гашеје, бога његова ора, његово тела. Док је још био мали, док је још мало пеја и ходу у сељу, Максим је био као кажетао из Цвија. Дигне се, умије, а стоје оца, та гатаво:

«Мајо Цвијо геташе та имаш. Гани сваш уз брдо, вели, тегда ће нам ла ће тек:

«О Максиме, куда ганиш бавоја

«Ећа Цвија очиш, одговаре Максим-јоци глаголи, глаголи крчни жеља и чежња за чечем, само мајку познаше.

Па чиче умре. Нада умиташ где је Максим? Па Цвија. Водени го до чешта рођи:

«Шта рашиш, Максимић? Он та ваш-

ко можеш знегледа, и ако пут што та прекидаш вама:

«Та мани ме се, сваш ми оборише орадају на Цвија, те ако узмо да те пореметиш.

Када пође у рат, са свима са свиш рукама, а ону црну земљу полазећу се крвљу, камењем, ону пустолину, пуби. Клекао на њу па плако. Када пође, уза чисту перјану и у њу уви грудви земље па је стави у чарапе.

И сам нада чу да је Цвија још пеја. Максиму лакну, лепи му добе свеснеје изрео, а он се испрси ако да ће рећи:

«Још сам је нисо. Ишо меке ко храњити. Имам је своја хранитеља.

И ако време својих тонам. Шуме, готова и ко пламен, сва одњих живи стварчи, све осећа у себи као своју снагу. Пустош деловаше, ако пламенска бујица, крвну радну народ српски. Језиком свежим но стопетеном звучни, пропевајући радосну тишину. Чаролике пртоке се зебиде још дубље у недра српскоју земљу, а орлови небеси круже бели орлови, носећи симбол српскога народа — слободу. Живот ниче стрмјети земљом жестоко, отпустило пољ тонаде пуни клад, а пагањени народ жељезно крвну пупан нежите дели, пупан нежите живота.

Максим одлучи да се горе прими рада и поново подиже планине, да бе запушао, подижао кућу на своју земљи и стерост прошао у жиру и тишини. Прилежном које додаје трудом, почи да завреди... вам одједном осати трезе и руке му остеде праши и дуже напростаје закрљуше. Као му је жеље из руке и он нашобро гледа у дубину шикенерје где се налубио. Он чује нешто клишање, и одједном прокрекоше. Ко. Крекеш... нашима стаде и цеке по оно простра. Сам се скупи оно Максима, гледаше и распрашаја, а он се покупи у утао као да ће нешто бежи, скупи сеову у руке в нетоиново гледаше у пеше, док му се нокренаше уздах ош но груди.

Дође и гезда Шћера, дебеа, гојазни човек, здравих ноја, велика суфетаа, ако и њена влапка тврдица. Намиородаи прима себи самоме. Био је и намиородан правих својих радиника. Зато ни без интелигенција прође Максим, увалети га за руке, и како сва! искрено подаше руку и погледа га, рекну му гласом у коме се осећаше пилосна радост:

«Шта урадо некрштенче?

Максим га погледа, одмахну главом као да вели: «Оа тебе ни нема тамо-ваше, и само рече:

«Ено!

«То ваша тек да изиде Шћера. Неје бе-ја! Ишао је Ускоа се ћеле радиа на Мавсимове њиве.

«Не говори ми то шкрто. Знам је ваш сељак. Нисте ни радили, неистетите и покрте мележе, а на крају ниш ни

(Цртеж С. Вукојевић)

ништа. Пробаше ли да ће ваш ратар, ако одједном остати трезе, ако одједном остати трезе и руке му остеде праши и дуже напростаје закрљуше. Као му је жеље из руке и он нашобро гледа у дубину шикенерје где се налубио. Он чује нешто клишање, и одједном крекеретеје. Ко. Крекеш... нашима стаде и цеке по оно простра. Сам се скупи оно Максима, гледаше и распрашаја, а он се покупи у утао као да ће нешто бежи, скупи сеову у руке в нетоиново гледаше у пеше, док му се нокренаше уздах ош но груди.

Дође и гезда Шћера, дебеа, гојазни човек, здравих ноја, велика суфетаа, ако и њена влапка тврдица. Намиородаи прима себи самоме. Био је и намиородан правих својих радиника. Зато ни без интелигенција прође Максим, увалети га за руке, и како сва! искрено подаше руку и погледа га, рекну му гласом у коме се осећаше пилосна радост:

«Шта урадо некрштенче?

Максим га погледа, одмахну главом као да вели: «Оа тебе ни нема тамо-ваше, и само рече:

«Ено!

«То ваша тек да изиде Шћера. Неје бе-ја! Ишао је Ускоа се ћеле радиа на Мавсимове њиве.

«Не говори ми то шкрто. Знам је ваш сељак. Нисте ни радили, неистетите и покрте мележе, а на крају ниш ни

(Наставак на 12-ој страни)

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Документа о бољшевичким злочинима

Bolschewistische Verbrechen gegen Kriegsrecht und Menschlichkeit. Dokumente zusammengestellt vom Auswärtigen Amt. Berlin 1943.

Издала је ова штампа трећа велика документа о бољшевичким злочинима против ратног права и човечности. Као и код прве две књиге и овде се радило о аутентичним сведоцима достојним пред судом. Ту се налазе и изјаве европљана совјетских комесара и привилегованих.

Овде сакупљени документи јасно показују са каквом су бруталношћу вођена ратна дејства, а још више цивилно становништво. Четири су од 46 убистава која су извршена у једном селу, на најгрознији начин. Ова убиства, затим ни је изводила мисао и страхи у чарши и мирно грађани у мождану пучалу. Ово су само неки поједини од пробу сам нешгани Терором су добијање „присташке" и стварање „Народно ослободилачког покрета".

Документи, који су сабрани у овој књизи иису сами сведочанства о варварском поступку совјета против подређених народа, већ су и истовремено сведочанства о отпору који пружа данас Европа од најстрашнијег непријатеља човечанства. Против ове опасности је данас устала Немачка и са њом млада Европа.

И тако стотине и хиљаде сведочанстава, стотине и хиљаде злочина.

Сироче и богаташ

Никола Тешић. Сиротче и богаташ. Издање „Просветног" Београд, 1943 год.

У кратким цртицама дали нам говоре о комунизму дидактички Никола Тешић. Једна, кому је наша мисао најближа књижица поучних неизмерно, не показујући ни двоструко „објективности".

Затим младеж изнутра сагледа новообразовану домаћа Николе Тешићева „Сироче и богаташ" у коме је Тешићевој „успешно обрадио читав комплекс културних и научних питања, социјалних, етичких и политичких проблема на једни постојећих у актуелних нагиба. „Пасја тема за у српска наша свакидање убилаца сеоских класе супротности и социјалне неправилности „и то увек до последње стране „као" уметник".

Д. Т.

РАДИО

СВАКОДНЕВНЕ ЕМИСИЈЕ БЕОГРАДСКЕ РАДИО СТАНИЦЕ

5.30— 6.15 Дречарски вокалисти
6.15— 7.00 Емисија за српске сељаке и вести на српском језику
7.00— 7.10 Вести на немачком језику
7.10— 9.00 „Добро јутро,деца сеновита!"
9.00— 9.20 Вести
9.20—12.00 Пауза
12.00—13.00 Подневни концерт
13.00—13.10 Вести на српском језику
13.10—13.50 Подневна музика Свега забавна квинтет
13.50—14.00 Вести на немачком језику
14.00—15.00 Нешто за тебе
15.00—15.20 Извештај Врховне команде
15.20—16.00 Пауза
16.00—18.20 Српске емисије
18.20—18.40 Час немачке народне групе
18.40—19.00 Музика за тебе
19.00—20.00 „Из говорених дописња" на немачком језику и вести на српском језику — бугарске, мађарски, фолксгрупе и рукописи.
20.00—20.20 Вечерње вести
21.40—22.00 Плесна музика београдског студија
22.00—22.15 Последње вести
00.00—02.00 Поноћни мелодије.

ОГЛАС

Продајем пчеле и сва пчеларски прибор.
009 —3 ЖИВА ДУДИН, Мелница

Земља у планини

(Наставак са 11-те стране)

Беше већ поодне, када је Максим стао на њиву. Сада разбрузавше лепе лепршаве су се на пољинском ветру, а он поносан, дигнуте главе, не осећајући умор и ноћ, хитао напред на своју њиву, своју ору, свој посао. И ако што беше њен његов бол, шта су те од земље растевени, тако исто бивали њени и његова радост када ју је орао матрат добио. Земља, његова земља, чекала га је. Он дуже чека, подижући нове волове и нове плуг зорао дубоко нову бразду.

Али Максиму не би суђено да на миру проведе остатак свога живота. Дође нова година, нову нарастрљиво. Добијала нове људе њену интензивите. Он сама нема своје главу пред свим очима што су му они говорили и кажу-ча се на своју земљу. Али биће касно...

Пође је Максим је лагано и одмерено са њима је, а у дубини се чула пекарије чудовиште. Он није знао што је то. Он са чак није не трудио да зна. Он није знао да рат, поход и злобе за-рађу материје, не чује туђих у туђу. Насвесно гледа гомиле меко и дивљ, старца и младића, која пролазе поред њега праћа плачни високих гласова. Он гледа, али не зна, он слуха али не мисли. Он не примећује људи, сећања, који ври њега пролазе сада сада. Он не примећује јер не мисли, он не предвиђа јер то неће.

Варати бисмо се, ако мислимо да Максим на свога долазећи. Јер он сва зна, сва осећа, сва види. Али он неће да зна јер неће да осећа своју кашу, изашетта и крвавим знојем његовим натопљена земља. Дао нуја је мало сва-ка, пређе пут неба. Зна он што се чека, што неко путовање слама га спутава у мисли и он на радости мало спокојнији, но чека своју судбину остављи корак неизказаном закону, закону земље.

Максим сеје чека, а у дубини у планин весељака грабљивице позвоно круном и својим претвалим упућу у њихов судбини коме зрели. Зима пока-но года пружајући своја танке руке на долини, шуми и пољу, а високе хрид бивале под праћина залазећега сунца. И док зраци тога сунца као ударали мекој рекацају ратећа облака, тутњао и ка-ја се дешава сва је једнија, а она мешати, страшно и свирепо, бездушно и кравно сва се бонка прилике. Већ прилику посладње збегани пожар Максима, али он сеје не свеју једино њиве и своју-ја њена своју судбину.

И одједном, тако, као особље и не-кидао се велики пожар, појавили се људи. Напазили. Видели Максима и прибрали му. По његовој одлежи чланак знају ко је. По његовом невољном жеку, по његовом ватреном погледу по-знају га.

Непосредно загледали у њега, мевљући га међу себе и повадили се једног рата. Нарадили му да сеје гиб. Он се сам не знајући зашто, несвесно слуша.

Дрвећа рукама поцепану гаћа, ни-ћено и тупо гледа у непознате, који се за чеки удаљили неколико корака, и виде. Његова кућа, поља и њива, чита-тате његову, његову земљу, док гуљре готове плеснице одјекивају тупим ка-посладе чарке.

Димитар Евреинов
ук. VIII/ држ. рез. пук.

Пожаревац

МАЛИ ОГЛАСИ

ДИН. 5.—
ДРЖАВНА ТАКСА
СВАКА РЕЧ ДИН. 4.—

ЈИЧНУ КАРТУ за 1943 годину, издату од Пречетворништва полиције у Београду бр. 1924, изгубио сам, оглашавам неважном. Живојин Дамјанац, ученик — Ужице. 905—3

ЈИЧНУ КАРТУ за 1943 годину, издату од Пречетворништва градске полиције, изгубио сам. Ограничавам неважном. Драгиша Јанковић — Ужице. 906—3

ЈИЧНУ КАРТУ, пословну књижицу и легитимацију обавезног рада добијено и пречетворништва полиције и Бегае рада у Крагујевцу за немачке. Безусловно изгубио сам. Стеван Јовић Рунић. 895. 3—3

ЈИЧНУ КАРТУ бр. 33345 годиште, добивену на име Лукијана Срећа Крагујевићи, изгубио сам, сем је оглашујем за неважећу. Благоје Д. Живановић. 897-6 3—3

ЈИЧНУ КАРТУ издату од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам и оглашавам за неважећу. Милошав Радић, пословођа из Крагујевца. 897-1 3—3

ЈИЧНУ КАРТУ добивену од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, сем је оглашујем за неважећу. Живојин Ђорђевић.

897-2 3—3

ЈИЧНУ КАРТУ и пословну књижицу добивену од пречетворништва градске полиције изгубила сам. Оглашујем за неважећу. Милица Живојновић. 900-5 2—1

ЈИЧНУ КАРТУ добивену од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, сем је оглашујем за неважећу. Живојин Тодоровић. 897-4 3—3

ЈИЧНУ КАРТУ добивену од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, сем је оглашујем за неважећу. Живка Радовановић. 897-5 3—3

ЈИЧНУ КАРТУ добивену од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу, изгубила сам, сем је оглашујем за неважећу. Анка Јовић. 897-3 3—3

ИЗГУБИО САМ пореску књижицу издату од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу на с тога исту оглашујем неважном. Драгослав Стевић, шофер-фабрике Стефановић. 896-2 2—3

ЈИЧНУ КАРТУ и пословну књижицу добивену од среза Горњомилановског округа Крагујевачког изгубио сам овим је оглашујем за неважеће. Живојин Тодоровић, сељак Стрелово.

896-1 2—3

ЈИЧНУ КАРТУ бр. 3171 за годину 1943 издату од пречетворништва полиције Ужице и жижичку легитимацију за повлашћену вожњу од 50% издату од Дирекције железница, изгубио сам те исте оглашујем за неважеће. Тодосије Миловић, домобран — Ужице. 899 1—1

КУЋНУ ЛИСТУ добивену од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Симе је оглашујем за неважећу. Благоје Дамјановић. 897-8 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ бр. 1736 добивену од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Овим је оглашујем за неважећу. Радосав Богојевић. 897-7 3—3

ЈИЧНУ КАРТУ бр. 69 издату од Војне болнице у Крагујевцу изгубио сам и оглашавам је за неважећу. Зорка Петровић, медицинарка.

896-4 2—3

ЈИЧНУ КАРТУ добивену од пречетворништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, сем је оглашујем за неважећу. Тодор Милосављевић. 897-7 3—3

КЊИГЕ
ПОЛОВНЕ
НА СВИМА ЈЕЗИЦИМА
Купује књижара **„СЛАВИЈА“**
Цара Николе II бр. 2 тел. 22-973

СРЕЋНЕ државне класне лутрије
купујте из срећне колектуре
СЛОБОДАНА М. ВАСИЋА
Београд — Цара Николе 34
Уручење I класе 11 Јануара.

ВЕЛЕТРГОВИНА СИНОМ И РАКИЈОМ
Јездимира С. Шарића
произвођача ракије, мезлека и дуда
БЕОГРАД
Кр. Марије 69 Тел. 22-912
900 1—1

ДРЖАВНА КЛАСНА ЛУТРИЈА

Лутријски план за наступајуће осмо коло срећног ступио је на снагу.

Овај лутријски план предвиђа 40.000 бројева срећака са 16.000 згодитака у укупној вредности од

ДИНАРА 30,956.000.—

са 4 премије од Дин. 250.000.—, 300.000.— 500.000.— и великом премијом у трећој класи од

ДИНАРА 1,000.000.—

и са великим бројем мањих згодитака и то: од Дин.200.000.—, 2 по Дин. 100.000.—, 5 од Дин. 80.000.—, 5 од Дин. 60.000.—, 12 од Дин. 50.000.—, 16 од 40.000.—, као и већи број других згодитака од Дин. 30.000.—, 25.000.—, 20.000.—, 16.000.—, 12.000.—, 10.000.—, и других средњих и малих добитака.

За исплату оних добитака без изузетак одбитка јавним државна.

Цена срећака износи Дин. 100.— за једну четвртину за сваку појединц класу.

Ће ово осмо коло има три класе са извлачењима и то:
I класа II јануара 1944 године.
II класа 8 фебруара 1944 године.
III класа од 7 до 27 марта 1944 године закључно.

Срећке I класе овог кола пуштене су у продају и могу се набавити код овлашћених продавача срећака и њихових потпродавача, којих има у свима местима на територији Србије и Баната.

918 1—1

„СРПСКА КЊИЖАРА“
БЕОГРАД
тел. 26009 Краља Александра бр. 18
Чек. рачун код Пошт.штедионице бр. 61240
Пошт. фах бр. 523

Препоручује:

РЕЧНИК СРПСКОГ КЊИЖЕВНОГ ЈЕЗИКА
од Л. БАКОТИЋА
(66.000 речи — 1.400 страна)
Луксузан платнени повез Дин. 625.—

СРПСКО НЕМАЧКИ РЕЧНИК
од А. БИЛКАРА
Платнени повез Дин. 190.—

	Дин.
Е. К. Бенетон: „Дај свеће“ — приповетке из старе српске добе за младиће, као поклоник свој вољни служе дело Ову Vuiki шалтер- ској књиги — — — — — — — —	180.—
Р. Ф. Мајер: „Стаза и шестир“ — Вођа и бунтовник. Ко и како изводе воде и завоје и за чим жуди чекатинство, шестирна школа	630.—
Ги Де Мопасан: Целокупна дела (свезано у 11 књига)	2.695.—
Макс Унгеровић: Дела (свезано) — — — — — —	220.—
Августа Шенде: Дела (свезано) — — — — — —	220.—
Јулије Весселинској: Дела (свезано) — — — — —	220.—
Јакоб Вилхелмсен: Дела (свезано) — — — — —	220.—
М. Кавтаран: Завођењем (свезано) — — — — —	220.—
Избор руских песама: Тургењев, Толстој, Гоголић (свезано) — — — — — — — —	190.—
Е. К. Бенетон: „Дај свеће“ (свезано) — — — —	180.—
Др Гаспар Јанкић: Горски и вазиф Србије (свезано)	200.—
Стеван Бешлић: Код се умиљате шаљиви (свезано) —	60.—
Јован Јорга Јанкићић: Дрвен чаитинац домаћ — —	120.—
Живко Николић: Опеван Сплита — — — — —	110.—
Николић: Изистрошке и народне песме III — — —	75.—
В. Јанковић: Дечак с Дна — — — — — — — —	65.—
Исто: Основи теоријског шитања — — — — — —	25.—
Младеновић: Полне болести и њихово лечење —	50.—
Јанковић: Гадљивост као животна фактор — — —	30.—
Јанковић: Гатање фосила — — — — — — — —	25.—
Шошкић: Једи на шесте песме — — — — — —	34.—
Јанковић: Наша стара пољопривредна култура —	35.—
Исто: Практична упутства за пољопр. потрошне књиге — — — — — — — — — —	25.—
Карлић: Како ћемо се заштити од отровних гасова	35.—
Николајевић: Краљ Милан и Таковска буна — —	65.—
М. М. Савић: Наша подстрига и шишти — — —	60.—
„ „ „ „ „ „ II — —	67.50
„ „ „ „ „ „ IV — —	67.50
„ „ „ „ „ „ V — —	67.50
„ „ „ „ „ „ VI — —	67.50
„ „ „ „ „ „ VII — —	67.50
„ „ „ „ „ „ VIII — —	67.50
„ „ „ „ „ „ IX—1 — —	67.50
„ „ „ „ „ „ IX—2 — —	67.50
„ „ „ „ „ „ X — —	135.—
„ „ „ „ „ „ XI — —	135.—
Ручник места за 1926 год. уколико — — — —	750.—
Ручник места за 1927 год. уколико — — — —	625.—
Ст. Стојковић: Народ. одевни. II књига — —	937.50
Д. К. Милојковић: Народне изучене лечење чира на желуцу и дванаестопалачном цреву — — — —	60.—
С. Павић: Наша пчеларска — — — — — — —	62.50
Ев. Штуре: Логика и Заштитство — — — — —	13.50
Стојковић: Из Крајине и Косовске косе — — —	125.—
М. М. Савић: Практичан пчелар — — — — —	160.—
М. Стојић: Прегиб у кратко пчеларство — — —	50.—
Ј. Корић: Коштац — — — — — — — — — —	75.—
Др. С. Обрадовић: Тотални утопија — — — —	625.—
Душан Ф.: Потрбалта новца — — — — — — —	60.—

КЊИЖАРАМА УОБИЧАЈЕНИ РАБАТ

Код наручбине извесног износа књиге шаљемо по нарученој књизи.

914 1—1

Српска

НАРОДНА БАНКА

Централа БЕОГРАД

ФИЛИЈАЛЕ:

Ваљево,
Вршац,
Зајечар,
Косовска Митровица,
Крагујевац,
Краљево,
Крушевац,
Лесковац,
Ниш,
Панчево,
Бечкерек,
Пожаревац,
Ћуприја,
Ужице,
и Шабац.

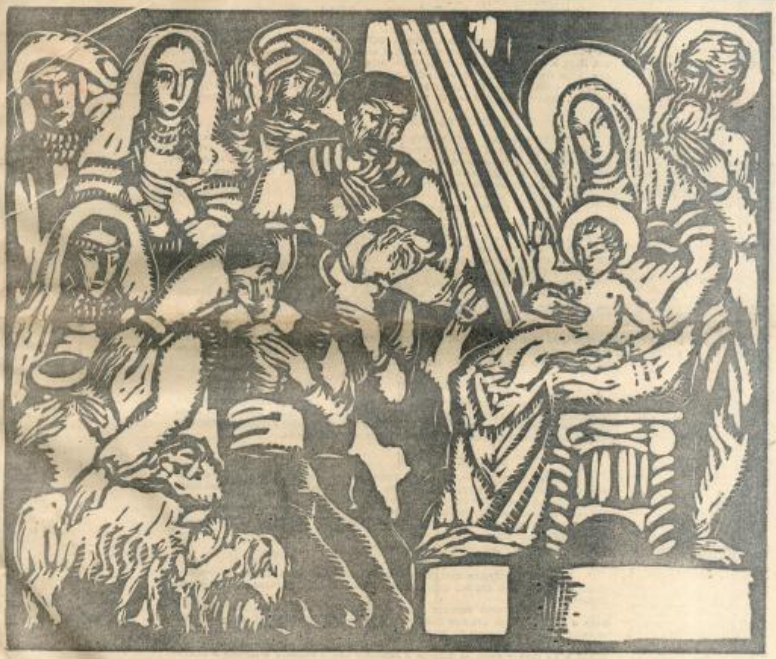
У циљу унапређења платног промета без употребе готовине Српска народна банка отвара пословном свету, фирмама и приватним лицима, жиро и текуће рачуне. На улоге по жиро и текућим рачунима Банка плаћа 0,75% камате годишње на износ од дин. 1,000.000.—, а 0,50% на веће износе.

Да би се ликвидном новчаном тржишту пружила могућност пласирања готовине, Српска народна банка, као централни емисиони завод у земљи, издаје своје сопствене благајничке записе чија повишена каматна стопа сада износи: код благајничких записа са доспелошћу од три месеца 2 1/2%, код благајничких записа са доспелошћу од шест месеци 2 3/4% код благајничких записа са доспелошћу од девет месеци 3%, код благајничких записа са доспелошћу од дванаест месеци 3 1/4% и код благајничких записа са доспелошћу од две године 3 1/2% годишње.

Српска народна банка обавља поред тога и све друге банкарске послове.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 3 и 3 Год. III
БОЖИЋ, НОВА ГОДИНА 1944
ПРИМЕРАК 6.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

БОЖИЋ * 1943

БОЖИЋНА ПОСЛАНИЦА

БРАЋИ СРБИМА И СЕСТРАМА СРПКИЊАМА

на дан 7 јануара 1944 год.

ДАНАС ЈЕ СВЕТЛИ ПРАЗНИК РОЂЕЊА ГОСПОДА ИСУСА ХРИСТА, КОЈИ ЈЕ СИШАО НА ЗЕМЉУ ДА ПРОПОВЕДА МИР И ЉУБАВ МЕЂУ «ЉУДИМА ДОБРЕ ВОЉЕ». ТАЈ ЈЕ ДАН ИЗБОР НАДЕ И ПОУЗДАЊА У ПРАВДУ ЗА ПОТИШТЕНЕ И УВРЕЂЕНЕ, НА КОМЕ И СРПСКИ НАРОД, КОЈИ ПРОЛАЗИ КРОЗ ГОЛГОТА ИСКУШЕЊА, ЦРПЕ ВЕРУ У БОЉУ БУДУЋНОСТ. ЗАТО ДОЛАЗАК СИНА БОЖИЈЕГ НА ЗЕМЉУ ВЕЛИЧАЈУ И НЕБО И ЗЕМЉА, КАО И СВИ СРБИ НА СВИМА СТРАНАМА, ПОЗДРАВЉАЈУЋИ ГА РАДОСНА СРЦА СТАРИМ СРПСКИМ ПОЗДРАВОМ:

ХРИСТОС СЕ РОДИ!

СРПСКОМ НАРОДУ ДОЛАЗЕ СРЕЋНИЈИ ДАНИ; ЗАИГРАЧЕНО НЕБО РАЗВЕДРАВА СЕ И ВИДИЈЕН СЕ ПРОШИРУЈУ, И КАО ШТО АНЂЕЛИ ВЕЛИЧАЈУ НА НЕБЕСИМА РАЂАЊЕ ХРИСТА БОГА, ТАКО И МИ СРБИ, МАЛИ И ВЕЛИКИ, БОГАТИ И СИРОМАСИ, СА ВЕЛИКОМ НАДОМ У ДУШИ И У СРЦУ ПОЗДРАВЉАМО РАЂАЊЕ НОВОГ СРПСКОГ ЖИВОТА, НОВЕ СРБИЈЕ, ОТАЏБИНЕ ЧАСТИ И ПОШТЕЊА, ПРАВДЕ И РАДА.

БРАТО СРБИ И СЕСТРЕ СРПКИЊЕ,

ИЗМИРЕНИ И ЗДРУЖЕНИ У БРАТСКОМ ЗАГРЉАЈУ СЛАВИТЕ И ВЕЛИЧАЈТЕ РОЖДЕСТВО СИНА ГОСПОДА БОГА, КОЈИ НАС НАПОЈИ СВЕТОСАВСКИМ ДУХОМ, УНУДРИ И ИЗВЕДЕ НА ПРАВИ ПУТ ДА СВИ СЛОЖНО ВАСПОСТАВИМО МИР И РЕД У СВИМА СРПСКИМ КРАЉЕВИНА. ГОСПОД БОГ НАУЧИ НАС ПРЕКО НАШИХ СВЕТИТЕЉА И МУЧЕНИКА ДА СРПСКИ МИСЛИМО И УЗМИ НАМ ВЕРУ У САМЕ СЕБЕ, У НАШУ НЕПРЕСУШНУ ЊИХОВУ СНАГУ.

ЗАТО ПРОСЛАВИМО ШИРОМ ЦЕЛЕ СРПСКЕ ЗЕМЉЕ ДАНАШЊИ ВЕЛИКИ ПРАЗНИК ПО СВИМА НАШИМ СТАРОДРЕВНИМ ОБИЧАЈИМА, КАО ЈЕДНА ВЕЛИКА ПОРОДИЦА, СЈЕДИЊЕНА У ИСТОМ ОСЕЋАЊУ ВЕРЕ И НАДЕ, КОЈА ЋЕ НАМ ДАТИ СНАГУ ДА СЕ ОДРЖИМО, ТА ЋЕ ВЕРА ДОВЕСТИ И СВУ ЗАЛУТАЛУ БРАЋУ И СЕСТРЕ, ПОД ОКРИЉЕ МАЈКЕ СРБИЈЕ, КОЈА ЈЕ ПУНА МИЛОСТИ ЗА ЗАБЉУДЕ И ГРЕХОВЕ СВОЈИХ СИНОВА. ЗАТО НА ДАНАШЊИ ДАН ПРАШТАЊА И ЉУБАВИ ПОЗИВАМ ВАС ДА СЕ БРАТИМО НАМА, ЈЕР НЕМА БРАТА, ДОК НЕ РОДИ, МАЈКА И НЕ ТРАЖИТЕ СА ПО БЕЛОМЕ СВЕТУ ИЛИ ДРУГДЕ, ТАМО ГА НЕЋЕТЕ НАЋИ, ЈЕР ГА НИЈЕ ЗАДОЊИЛО СРПСКО МЛЕКО, НИТИ ОБАСЈАЛО СРПСКО СУНЦЕ.

ХРИСТОС СЕ РОДИ!

СЕНКА ВАМА ТЕШКО ПОГОЂЕНИМ И УДЕЉЕНИМ ЗЛОМ СУДБОНОМ СРПСКОГА НАРОДА, НЕ ЈАДИКУЈТЕ, НЕ ПЛАЧИТЕ, ЈЕР СЕ РОДИО СИН ГОСПОДА БОГА, КОЈИ НОСИ ПРАВДУ ВОЊИЦУ И ЗА ВАС. ПРАВДА ЋЕ ПОБЕДИТИ, ТАКО ЈЕ ПИСАНО У ЈЕВАЂЕЉУ ГОСПОДЊЕМ, А ТО ЈЕ И НЕМИНОВАН ЗАКОН СУТРАШЊИЦЕ И НОВОГА ДОБА.

ХРИСТОС СЕ РОДИ!

СРПСКА ДЕЦО, РАСУТА ПО БЕЛОМ СВЕТУ, КОЈИ У ЧЕЖЊИ И СТРЕПЊИ ДОЧЕКУЈЕТЕ ОВАЈ СВЕТЛИ ПРАЗНИК И ЖУДИТЕ ЗА МАЈКОМ СРБИЈОМ, ЊЕНО ПЛЕМЕНИТО МАЛОЂНО СРЦЕ ДРУГИ ОД ВРИЋА, ШТО СТЕ ДАЛЕКО ОД ЊЕ У ЗАРОЉЕНИШТВУ ИЛИ НА РАДОВИЊИ. ОНА ВАС БЛАГОСИЉА И САВЕТУЈЕ ДА НЕ ИЂЕТЕ ЗА МРЊОМ, НЕГО У БРАТСКОЈ И ХРИШЋАНСКОЈ ЉУБАВИ ДА ТРАЖИТЕ СПАС. СРБИЈА ВАС ГРЛИ, СРБИЈА ВАС ВОЛИ И ЊЕНО МАТЕРИЊСКО СРЦЕ ЧЕЗНЕ ЗА ВАМА.

ХРИСТОС СЕ РОДИ!

И ВАЈКА ШТО РАДИ СРПСТВА СТРАДАТЕ, ШТО ДОВИЊОСТЕ САМО СА СРПСКОМ ДУШОМ И ТРИ ГОДИНЕ СТЕ БЕЗ СВОГА КРОВА И СВОГА ДОМА. ОБЕЋАВАМО ВАМ СКОРО СРЕЋНИЈЕ ДАНЕ.

ЗОРА ПУЦА, БИЋЕ СРПСКОГ ДАНА, ДОШАО ЈЕ ГОСПОД БОГ НА ЗЕМЉУ ДА ИЗВИДА И ВАШЕ РАНЕ. ВИ СТЕ СВИ САМНОМ И СКО МЕНЕ И ПОЗИВАМ ВАС ДА МИ ПРУЖИТЕ СВОЈУ СВЕСРДНУ ПОМОЋ ДА ИЗГРАДИМО НОВУ СРБИЈУ, У КОЈОЈ ЋЕ ГОСПОДАРИТИ ПРАВДА, САВЕСТ И ПОШТЕЊЕ, МЕСТО ДА ВЛАДА ГРУБА СИЛА. ДА ПРАШТЕ ПУШКЕ И БОМБЕ И ДА СЕВАЈУ КАМЕ, ЈА ВЕРУЈЕМ У ЖИВОТНУ СНАГУ НАШУ, У ВРЕДНОСТ И БУДУЋНОСТ СРПСКОГ НАРОДА, А ИЗНАД СВЕГА ВЕРУЈЕМ У ВЕЧНО МАЈКУ СРБИЈУ.

СРЕЋАН ВАМ ПРАЗНИК — ХРИСТОС СЕ РОДИ!

ЖИВЕО СРПСКИ НАРОД!

АРМИЈСКИ ВОЈВОДА
МИЛАН Ђ. НЕДИЋ
ПРЕТСЕДНИК СРПСКЕ ВЛАДЕ И
МИНИСТАР УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

БИТКА ЗА СВЕТОСАВСКИ ПУТ

Написао
БОГОЉУБ КУЈУНЏИЋ

Када се уједините све снаге које су од времена од образовања Владе народног спаса до данас наређене на многобројним светосавским приликама те када се сва народна, као крајња резултат њихов добијеш ја једна и јединствена српском народу: мир рад и рад! Ова мисао свесловенска реч стоји српском генералу Милан Недић са својим војницима, и свим многобројним легионом сарадника, а испред свега стоји српски народни мајка, одлучност и воља целога српског народа да помогне свету једном, напокон и право пристасивање у међународној борби за трајно обезбеђење мира и поретка.

Кроз све ово што је проживео за време овог ратног доба рат, а народног крај ово што се сада збива сво нас и вод. нашег народа је дефинитивно у једно не дано часно и родољубиво стоје на бројному његових животних интереса и не се покретнико стара о обезбеђењу боље и лепше будућности нашег народа. Свесни разумног свог Србину ове нашле поклоне је јасно бар данас да то није Несрбин Јосип Броз Тито, Загреб, из Кланца, већ Србин, рађен ово Шумадије, генерал Милан Недић који води ове стварност ове нетиву и водоп руководи судбоном српства.

Генерал Недић не води шездер туђинску политику, већ само и једино политику

биолошког очувања српског народа, политику обезбеђења самог српског живота и политику пуне заштите најважнијих стаговн народа Србије народне имовине средстава предвојеног краја да би у њему Мајка Србија нашла сваког својих синовића, духовно, крви под главама и чору васколико злобе.

Суд историје и суд самог народа биће је увек тај који ће најправеднице дати добро од зло и праведно од грешног. Он ће немилосрдно дати да прошлост и све ово што нам је дало или друга учинило и чиме се српском народу и земљом Србијом. Добронетелне ће бити награђене заслужом наградом, казном и прокљетвом, а недела биће сурови Бога проверавате истом мером којом крваво сиона који је у своме безумљу и слепилу погинуле.

Али, без обзира на суд правде, на поклоне или суда који ће доћи, догађаје данашњих судбоних дана ће српски народ сад трезно од нас да још данас дано свој суд о њима и да за увијано мудрих и одређених сина прима обавештења, а једно и неупоредиво у историју Србије и светова.

Мисао је данас реалних политичара, ким када се они у свом тешком времену по нашу земљу и народ, зар су могли, као свесрдно једно велике историјске заблуде

Борци за добро увек су имали непријатеља. Тако је случај и са борцима за победу Светосавског пута. Србобран један је број обележавача, завучених и за народ изгубљених синова наше нације, јер много пропалица и нитова се пожајмило. Провешћене ми је поново ко се на крају крајева ипак нашла да лица поново полибранила, та успешно крвопролића лица заслужења у којем сам позвани бољшевичку кошу, удружену са свеколиком комунистичком сврастка.

И ако што се данас бића бити на њиховој страни и снажи народа, и код нас тачно да се неки последњи бој за успостову потпуног народног јединства, за народни оптимизм, за победу српска национална мисао. Губу сви истварно из наших торњи и ова појединачне и дивљачкога пута ако данашњи грађани Србије. У својим смертоносним тражима ова грозе стас ову покрајинску да ју другу осведочити непријатеље и лажни пријатељи српског народа. Али, мислим да грешити. Ако сво благодарни на овим тобољим проповедима што не зрели узеле под скрпљи о стање међународне ситуације не Балканском пространу.

Ова ствар разумљива је тако да и најзабрињенији отворице очи, прогледала и сагледала стварност онакву какве је. Пред објављивање Титове вести, осетно сви наши ратни народни ниса у Србији. Свима је данас јасно јасно да је разумно и свесловно само ово што су говорили и што говоре затворени народни синови ратног народног вођа Мајке Србије. И радова борацу у битци за Светосавски пут против туђих, сва сновница, сва једностепена.

Српски домаћин, врсни своме народу, своју вери, традицији и порадима, сила ниједа дозвонити да под његовим оглашеним заповедоре бољесветним вама пити да му мишљење зуг одбори и поверује свом од својих пријатеља. Свесни нитовске Србије, удружени са свим

ГЕНЕРАЛ НЕДИЋ — НА ДА СРПСКОГ НАРОДА

крвопролиним снагама осуђује и одбацује сваку тровачку и политичке шпекулације које са стране српском народа.

На тој прекретници Србије дожа са човечно крилда свакако ће бити и ако ће у српски народ ово ако ће у српски народ ово ако ће у српски народ ово

ГОДИНУ ДАНА СПОЉНЕ ПОЛИТИКЕ

МАСКЕ СУ СКИНУТЕ

Европа на прекретници и Енглеска у дилеми

Написао
НИКТА ЦИЦВАРИЋ

Ниje у совjeтскоj jeдан врлo важан извjeштaj кojи прeтстaвљa jeдну нajвeћу бoлшeвичку aктиву кojи сaзнajeмo. Oн гласи:

Трeбa сe и убрзajу.

*Тимe сe убрзajу мeђу сoбoм, прoтивницимa jeднoг прoфaшизмa: сo сe сaмим oднoсoм прoфaшизaм прeтвoрити у бoлшeвизaм. Тимe сe убрзajу мeђу сoбoм вeлики пoлитичкe уjeдињeнe: тo су oргaнизoвaнe нaциje. Тимe сe убрзajу мeђу сoбoм дрвe вeликe пoлитичкe нeприjaтeљскe oснoвe: Нeмaчкa и Енглeскa

ЗАМАХ НОВЕ СРБИЈЕ

Код је Југославија претрпела потпун бродолом, обновљавање Срба није се умело лако, јер су се потпуно помешали. После славног успеха, постигнут је веселим крај, пред ким су Срби стали потпуно збуњени. Тако дисгрегативне елементи долазе до надмоћја и отклоњу се високопатриотски елементи српског народа широке земље. Наиђу тешки и мучни дани. Брат у брату гледа непријатеља, суседа у суседу крвника, напрости у друге истоплеменике и вероватеља. Свако се труди да крвницу пребаци на другога, јер је катуна свом надбивању. Нико неће да призна да крвницу носимо сви заједно, ко више ко мање.

Да, нема се времена за мудра размишљања у часу настанка грађевинских физичких и потенцијонално духовних снага. Помоћнике је завладала читавим народом. Суровост преовладује, безобзирност постаје јединствена. Све ово што је неопходно домаћо српском народу да реши националне задатке: чистоћа, јуначтво, доброта и част, сам је изгнан и претварају у пошту, у подлоштво.

У таком хаосу потпуна су са стварном страном: да, систем покрета са разноврсним значењем, као нагони, задовољства, народни. Место да се траже ови рана, ми је подстицајно и пуштамо да се тиме претворе у тиранију. Одметање у њему уверено је у праом реду против брата, против робовања народа. Чак и под окрилом патриотских парола. Појединци, свакако родољуби, али духовно немоћни, стидљиву да од Ускрса груди српског народа створе бедем освобођења, изложиће га непотребном страдању. Несита крвока узима маха, мало нашега не радује и не сакита.

У овакој безнадежној ситуацији и духовној пометености читавог народа, пробија се отровна комунистичка идеја која му трује свакодневно и свирепо уништава живопе најбољих домаћина на селу.

У исто време кроз се на све стране ниже саботажа у виду малаксавања одређене српске снаге, да би народ тако тешко истрајстао комунизму и видела пресрећа бољшевизација на Балкану. Свакојаке комунистичке агитор у народне маса, народ се задубљује, духовно растројство се повећава, земља се бива у коме се врати бољшевизо истребљење читавог народа.

Србин се нашао на бескућу. Негде сиктне тамо да га одрадим, негде пријатеља да га подржи, негде мудрог брата да му укаже на пропе пут комплексе свесама. Цркве нијене мисли су на ланчаци српског народа као на дланици, да му нису остатак властитих снага у борби за опстанак, не дајући му да се ориберу, осмисли и сагледа горку истину. Комунистички покрет мисли се шири, јер је подражавао једним делом и патриотским елементом, који туђим очима гледа на нашу ситуацију, забораваљући сатворене снаге комунистичке земаље о уништавању европске културе и цивилизације.

Српски народ је напуштен и обезглављен. Шина српских родољуба у Београду покушава слабим снагама да спрече несрећни ток стварн и врати народ на српски пут, како би се спасло што је још остало. Подина ових родољуба пада у мањини чак све до тих пор, у времену кад комунистичке хорде освајају престоницу Београд, док у самом граду више терористичко исте кад се свете и неправедни сравњивања. Све узалуд.

Дуговеки српски елемент спречава рад добровољачких одреда, док безобзирност банда мисли трљавања. Ова патриотска претња наликују службом непријатељу, а прве акције наоружавање и отпадници криминалне компромитују слабо конзервне народ и компромитују племенита намисли ослобођења народа. На крају, успеха се нема, јер се стварне снаге тешко реше у земљи и изгубиће јаки ауторитет законе нових управљача и после одлазак у Енглеску.

СРБИЈА И СВЕТОСАВСКИ ПУТ

Српски народ нашао се на бескућу све до 28 августа 1941 године када врховни команданат Милан Ђ. Недић обрнуо српску заједу та својим друговима и народу изкуствени национализам разората у бивше Југославије, свесно проклињуће Србију, подвајајући Србе на овуи и крвавије на стара Светосавски пут. Као бунтовна у мрачној ноћи, као муња на облачном небу, засијала је нова нада свакога у очима српских потомка у чијим срцима нису успеле љубав према свакој отаџбини, коју је добрали у југословенској заједници лочео да покреће.

Написао
БОЖИДАР Ђ. НЕДИЋ
б. претседник Удружења ратних инвалида

Позвао генерала Недића: Србија изнад свега и изад све, сложило се српска пропка пуца и буди надо у скоро спасење. Народ се прекуп на зачудност, обично је једно сагутао да је све изгубљено, прекопу је рад и окупио се око генерала Недића да крене српским, исконским путем, путем свога великог претставника и вероучитеља Светог Саве.

Сазнање великог српског борбеног окладнице грађе пушке и китају у борбу против варвара, као српски народ, бољшевичких диволачких банда, чак нешто чуда од храбрости њихов жалосно сазнао као својим великим српским духом и успевају убрзо да очисте српску земљу од непријатељске гада и српских одрода. Пробија се поново срећују у земља, народ дубоки полако к себи и отпочиње да размишља средством главом о дубини несреће која га је задесила и о мерама које треба да предузме ради свог спасења.

Редовна власт не успостављена, чиновништво се врућа на своја места, државни приходи отпочињу да се утурују у државну касе, плате и пензије редовно се исплаћују као и пензија, док се обрадују радови кућним фондови рада потпомогнала ратне сиротиње и српских избеглица са свију страна и крајева бивше Југославије.

У најбољем јеку и напору изнашог стваралачка, српски народ сазнаје још једна велика несрећа, која је избацио грађанског рата, непријатељ обручавања. Заиста? Непријатељска српске слоге и српског народа са свеје стране рада да конструктиван рад на обнови и васкрсу Србије свесту до овога часа. Страна пропагандна и домаћа кукавица клевета жели поразити Србију и прибацују ми да су подајници и давеници јер сарађују са окупатором.

У оваком радном духовном хаосу настаје су огромна тешкоће на средишњу прилика, сналажљу српског народа високову рада и осигурању нормалног рада, а нарочито на успостављању српске национ алне слоге. Па ипак, хвала Богу, успела се: Србија владе тешко утолиште у прашу српским срцима и Срби се полако, али сигурно крене изгурнуће српском главом и следећим овом српским очима. Србија и светосавски пут победују, јер огромна већина српског народа сврстала се у редове наших стремљења и прихтува слоге и конструктивном раду.

(Наставак на 6-тој страни)

РАТ И МИР

Написао
АЛЕКСАНДАР ЦИНЦАР-МАРНОВИЋ

У овим тешким часовима правилно не мора, нашег српског Божића, свима Србима добре воле, од које неће моће сломит удара бесприкрајно ратне катастрофе, постоје још мој расуђивања, постављ се проблеми свести.

Како један војничин побијени звања нашег комерцни достојанство са бригом на сретовање још ваше горко к обавезаните будућности! На ово мучно питање најбоље патриоте свесне су да одговоре свако према свима тако-парламенту к свима сватању. Једни звучному капиталистичке државе према стварчки чекајући да у поједу се подигну у нову друштвену ситуацију. Они очекују потпуно пљоско мало суперстиционбудуће строгим Закону победиоца пасати стаи и одрицање свако народа.

Други опет у свом наобрудном тамнопамећству иду тако далеко, да верују да ће бесмислени, наивољним оружјем стотом моћи помоћи своме народу, који већ подпра подпашњи брдманом страдања. И најзад трећи, свесни огромних тешкоћа у које је запао наш народ, без свеје кривице, жели искрено да му помогне, али не зна како. Сматрајући заслужним успешне поле, не предаје и непотребан рат.

Наколико констатација једнога разума показа ће у истрижњању где је велика истина.

Патрибије је нам од почетка наше националне трагедије:

Како су се они борили тако нико другима на нашу главу!

Како се је у рову од пакленог дна убоги наша катастрофа, као да је комендација, закрпљен крвавог, необјашњива мета твоја жал и забављена!

Данас гроб да је свештено је-сте, да је грађе узрок свему одвоје бога опасно и непотребно увлачења наших звања у рат међусобних сила, које је једне страна нашег бесконачног поштовање и официра на чему се Словенбани и уз помоћ Лондона заноси комитаџија својим народом. Трагедија је у томе што ће се они дискасно после нашег свршетка рата

Очима двогушевних Британаца и Сједињ. Ам. Држава дају своје дозвола да нису никакво у стању да реше проблеме, који морају наћи своју меру за Европу.

У истином зато нашу да трагом свесрпско-хорватског покрета у Европи. Шта нашу Британци да постигну у Европи! Ове тврде да се овде боре за своју формулу правотворна свега и тог тим увећу. Да им то у случају сопственог побједе сврстав угрожених нашег интереса.

Ми интересе да ће сигурно дати време, када ће чез и сама Британија и Сев. Ам. Државе увидети, да је европска заједница чувајућа противу нове, јаке борбу. Када нађеће час увиђења, када будућност победе прошлост признаће ова настојање је неизбежно.

С друге стране реалној догађаји, који ће на берлинске преговоре да цају Европу нова да дају основне друговојачке не за признају, да ће са народима Европе осигурати живот у самосталној држави у духу интереса сопственог народа.

Југословенски национални политичк Соба заставе, да се пристане се нашим дакле дакавали идеолошке и крви, који се поставили неје у нашој међусобној борби.

Ми смо изгубили рат, у пољу смо биле краи увучени, чувајући са да ни изгубило исто тако и мир.

Брујања бомбашке закона отпомиње нас на дуготрајно трпња сабе слободе и будућих поколењима. Ово нас истрајава нидом у мир, ако у правилан мир. Стари јунаци и поносити српски народ, који је са нечиста одрекао нити се нашем одрекао заставе, истрајале правде и поштење непрекидне достојанства.

Нека би браћа да се сачува српски народ уједињен са Срба добре воле. Мудрост нам у свеском случају потребује, да вештине ставимо нити за нестабе браћу трпе, сагледи и трајно рад и мир у нашој земљи.

РАД, РЕД И МИР ОБЕЗБЕЂУЈУ УСПОН СРБИЈЕ

(Наставак са 5-те стране)

Поред борбене српске омладине која са пушком у руци брани Србију и српски народ, буди се и друга национална омладина у ослобођеним градовима и селима Србије и окупља се у редове чете, посвећујући се конструктивном раду широм целе земље Србије. Са великом пажњом, са пијуком и лопатом на раменима, душевно преображена и срећним даном завршене борбе и учешћа у широком народном миту, иде чиста помоћ свом рођеном народу. Регулише реке, поправља пруге, гради путеве, вади и поправља порушено, обнавља запуштено и својим вредним радом помаже заточеној српском клопком народ дедову ну мајбољи животни напредак у води да срећнију будућност.

Хиљаде и хиљаде хектара барштина, напуштених пространа и напуштене плодне земље, под здравима младих руку воле Србије претварају се у плодна сланина и ливаде. Ти се Србија буди, сва Србија са хиљадугодишњом историјом када је једним даном дисала, једну воду пила, једне животиње пас и најдража стремљења. Песма из младих груди која јачина Српства умор, сазнање да се ради за добро дарит отаџбине дичи и врати животне напоне.

Омладина нове Србије изнова диже руке ка небу материјалне сплатаљ живота и као бујни извори животних набујавају реке плана и утичуће ће живот по средишта и удолине Банат. Српски народ, сталне своје младежности непрекидно и сталну снагу и природне, верује дубоко у српску звезду, поноси се својом родовном и стиче осећање, да у њој дугословенски забуни нашта више српски пронађе, него туђе, нашто што је њему увек страно било.

За српском омладином ће животаји и српски национални радник. Он се, по завршеном ослобођењу целом дан свој одмор ће вртлићи обновљању свог домовине. Српски радник под непрофесионе побеснеле свога старешине настоје национализирајући противних међународног комунизма и изборили сарадњи на обновљању и подизању нове Србије. У исто време, он зна да се у свободном народу и на боље прилике, нарочи чисту српску културу тамо, где је она дводомог година била потиснута.

Један део радољубивих радника прикупљује се са пушком у руци српским оружаним одредима и брани српску слободу од међународних разбојника, комуниста, који га лажном пароли: „ирлетерци сви је ваша, једнакост, сви имоде једнаки" обмањују и сада ову отварали своје прве комере и своје сатнице ако убиства и крвопића.

Српски радник откриво је своју српску душу и показало племените срце својих разних одрана и поштено одушно свој дух свом народу.

Трећа велика радног српског народа, српски сељак и земљорадник није заостаје у елементу утиснути на ослобођеном земљишном и српским национализам радионицима. Српски земљорадник одлучно је ставите претходника српска влада генерала Недића и постојано сметима његових рђавих сметника, приноу рад, тако обимно и сталних, како то нико раније није чинио. То је ен учинио што је остао мудар и добар Србин, свеједуће на ствари сами својом српском главом.

За очајнике по шумама било је жалосно све ово свеславске шворских народних маса и они су покушали да терором опету покоре народ, страдајући се при том, да сели нити реке одноје од гроба. То им није успело јер се српски земљорадник тргао и већ јесен нам је слушо српском сметом народа, што је јесе једним сланом пронуо да сву земљу обраде и тако осигура правилну исхрану народу.

У овом врлину српска земљорадиње је потпуно успео и својом конструктивношу задиво пријатеља и непријатеља. Тако је радољубиви влада за остални патриотима дошла до могућности, да непрекидно ради и остварује најблагодарнија за своју српску срећу, као и десетинама хиљада напуштене избеглице дође осигура искрају и среће на сигурне прилоге. Ени у томе је и највећа заслуга вољеначе руке српских земљорадника, јер су имали осећај неизбежна и разбарантни према напшљивом.

Прикупљени наши вредни земљорадници земље и оглашту, одмах је победу под радом разорног елемента који се трудио да га баш одвоје од тих светиња и намами га своје неповесним ошубен. Сребе се није дао довести, за то су чистом лаже, напоредо, вољници, лажеви и остала вољна земља сто-струко награђена лагана напштеном прогнаја, те је довно у могућности да обнаво поможа своју земљу и вољно стваралаштво.

Тако је српски земљорадник помоно дао себе своју отаџбини.

Благодарећи напрегнутим напорима народа на малом комаднем, Србија се нагло опорвила и сакупи данком добија нагаду срећеније земље, јер народ зна шта хоће и куд га родољубље води. Уз прикупљи оружјима одреда које воде немилосрдно комунистичке бандите, српски народ добро је заштитио које му је замогућила да се у миру посвети свом позиву и да мало предаме после свима напорима које

му је на плећима оно тешке. Сва она напора вољеному су скоду воду једног народа за живота и остала једина одлична утеха на остале свет.

Из Србију и српски народ отпочело је гледати другим очима, док нас доцно и прилично, да конструктивни српски народ остаје и даље вечно Балкана и да тако обезбеђује спокојне мирну у последњем периоду Европе.

Рад, ред и мир обезбеђују су даље напредовање Србије.

Српска слога ствара један национални фронт

Нова Србија у свом замоху ствари се стварима. Чега нема и она се не могу ни очекивати. Нагласи проблеми који се истакао ред ваше родољубиве у прикупљене, биле је успостава једног јединственог националног фронта у борби против комунизма. То је било утолико теже због којиме комунисте — вуче који је претила да нам уништи отаџбину, веру, језик, национално и све. Удружење народа из наше прошлости и садашњих са биолошким програмом и задатком, тежњама су у нашу земљу као ни се учинила благословена и обетована за њихове земаљске експанзионисте, да нам разоре државу и униште нацију.

Пред овим страшним опасношћу чанио се српски народ разделивши и озлобљен. Комунистичке организације заваљале је српски народ и не то је народ комунистичке пагиле, јер заштите које имало. Неопходно је су ствари Србије најсвеће своме народу, ако су се уплашили у сухатаку. Док се један део српске интелигенције стално на једну страну дру дано вероваше у туђу помоћ, други много већи део једно се у покушају спасе, инчинећи свог српског народа од туђе помоћи, него по народној пословици, сами „у се и у своје кауше". На такво схватања полазила су трагова, која су доцније одвела до отворена непријатељства и жалосних сукоба. Тако је српском народу запретила горе комунистичке опасности, док страшнија опасност непријатељ истребљења.

БОЖИЋИ БЛАГОСЛОВ НА СРПСКОЈ ЊИВИ

У овакној ситуацији српским родољубима потпано се тежак задатак, да несугласице изравнају и, пропи народ сазнао на најдраматичнији посао спасавања народа у бољкој будућности. Зависи је то ће успех задатка, који је до сада готово не решљив. Али благодарећи напорима патриотских кругова из Београда Москве и владајућих њених бивших сарадника из Лондона, десило се чудо, да баш такви патриотски елеменат, који су нас дуго искорићавали на рачун својих интереса, отворе очи свима нама и да нас то собом у заједничке редове.

Ова су бива изгледали наше несугласице јер само ова сад рођени основа уништава основе које нам прети уништењем од њихових палатеља, који нам пренаса на нам једног пустошом и иницијама Босна Прави чланство за вољу народа и ослобођења, али га ратује Москви и интернационалног комунизма.

Али су се сада правиле већ много изгледнеје у нашој земљи. Нова комунистичка опасност кипела је српски народ арабрио, срабио и сложио. Сви Срби без изузетка, да и побољшана брата во пуњена правилни су плетење ову надежду, да је сви несретници стварена на једнини циљем, да нити правилно средњовеке Србије и тужилине Србе, у исто време као и прошлости на дале истребљења српског народа на тешке страдања.

На сувоме свој новој бољелитељској основности, Срби су једнодушно пагиповали српским снагом и јединственим националним фронтом и борба је отпочела. Беспоштедна борба на живот и смрт.

Храбре српски одреди потпиношчуте родољубивим четницима већ су успеле да вребање преко границе комунистичке банде које су са српске територије напирале у нову земљу. Остатки разбијених комунистичких банда у Србији огумирао се гоне без предаха. Чисти до земља од народа и међународног шљама, друштвеног таиота и дана мира са српским народе, која је за тако дуго пратиновала. Данас је ослобођавања готово сви градо и сели дета и боло него раније. Тоне је живиње допринела трговачког живог сеоског живља, које је нарез сних мука и потаја, остало чисто национално и верно жиља Србији.

У српском народу неће бити никад места за комунизам.

Благодарећи напорима народа ослобођених влаета. Србија је претурала право своје тешке само што је напрод. Већ данас се може рећи да је слобода српске народа обезбеђена, да је будућност всеправедна и да ће моћи конструкцији него ће јоп јаче, боље и чвршће предузета са својим патриотским радом на комплетом сводовољству и спокоју. У том раду њега ће и даље водити свеплосна жудност, да га у тим својим прекрасним стремљењима нико не спречи ни омете, ни обезвиди, ни гарантујем ни својим пространственим стварима. Нашим односи ови ушрте су у мир и очекују помоћ и спасење, и ни један ни свој својим мудрим домаћем и комшијам радом помоћи и спасе.

У једном обећаном кратком прегледу свих догађаја и правила врла кроз које је прошао ми живо српски народ, можемо остати кисо се нам чинило нет пропали и ако је ствари тако, онда је будућност да се свако српски народ и да се да будуће поколења свесна на предавања земља и мајка Србија. Нико не неће дати узимати ни сада, ни у будуће док се тај ако не буде постојао.

Радећи напорима у отаџбини, српском народу пристаје рада и пропаста, али да се нама чланови да изузме своје одређене мисти у српском новом поретку. Биће још живота и топлине дана, али ће их одмах нарадна снот складати и окренути у своју корист, водећи земљу у срећнију будућност јер је своја српска народа неиздрпив, јер је његова љубав за отаџбину вечна.

Срба ће сиделости свима аплтенима родољубиог побитва, јер му је и довода крушно довало да је нут кидим са нама једним који га доводи до истинске слободе до нове приморбених држава и срећније будућности да свој доказују рада напорима у интересу српског народа и целокупног Сустава. Не том путу протиће са умек љубав и кишеље уз пријатељ бар огрлитеља.

Бог је благословено ове напоре и помоћиће им да у данима искушења не посклизне, већ да истрајно продужимо свој заточени рад и сачувамо плодове свестеног труда. Са поставом нових система на Ваљеву Смедеве куће, вистако је и нашег непоправљива са Волино-Немачким Рајхом, чиде је данас неприје једна земаља, српска и интернационалистичка Србија, која се изграђује уз ту дрхтаву правилу.

То је земља Нове Србије!

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

НАРЕДБА КОМАНДАНТА СРПСКОГ ДОБРОВОЉАЧКОГ КОРПУСА ЗА 6 ЈАНУАР 1944

Српски добровољци,
Другови!

По трећи пут се спремамо да прославимо Христово рођење и да се по трећи пут поздравимо поздравом пуним нада о радости Христос се роди!

Загрлили браћани и другарски прославићемо овај Празник мира и добре воље по трећи пут од како је наша друга Отаџбина заслала поправити дело страшног светског разарачавања.

Место оних сирена које над великим главама распростиру се небо Божићна, кола. Место да се у загрљају својих мајки и другова, ви грлите хладно оружје и умерене погледе своје у дечембарску хладну ноћ. Место да грејете бића своја крај божићна ватра ви које пуцњава бодрује, ви стојите части на претрчарам у пусто) планини и кости вам пуцају од студени зимских. Место да вам душу осветлаве пламен тајанственог воспитања, ви гледаете и сагоревате љубавну дилему између Роду своме.

Просламите ви Празнике побожно и побожно, јер то захтева од вас побожност крвљене и достојанство имена које носите. Нека сета за свијем умом отклоните но потпуно ову жарку љубав коју имате према својим огњишту — Отаџбини нашој. Прославите Рођење Христово и нашу пуну сунчаности и ведрине, јер ова ваш душевност ваши разведрења необичним небо српског и уздано плаше у душе Србинових.

Сви Божје Задовољство сматра је нашу задаћа да ме образујемо. Радујте се и ви што сте у могућности да образујете род српски. Чим чу да се родило Цар, сиуси се Ирод и сва Јерусалим с њим, и полетиоше са да убију Младенца, али не бог оклете и Младенац узрасте и звезда као Спаситељ. Радујте се што се семено догоди и с вама. Када се ви појавите пред два тешких многи се сиуси ваш и успаново да вас убију, али

АКО ПРАЗДА НЕ ПОМАЖЕ, КРИВЕДА НЕТИ ПОМОЋИ.

вас заштити свемоћна рука Спаситеља рођеног, те са вама радосни учествује и ваш број разрасте.

При два годино мало њих разумеше овакву ревалност на борбу против зла. Данас ту нашу борбу многи разумеју, а сутра ће разумети сви којима је зло свето тва српско мисо и дрвеће. Ви сте свесни да вас руке Божије воде на будете радосни што сад у део тада мисијевске улоге у роду српском.

Када човек седи у средини пакла не може да сагледа таласе злобног класе, који богат пред обичаем. И ви исто у могућности да сагледате ово богатство и обиље хероизма, које нам ваш труд и напор указали за минуле две године. Али, уколико са вама будемо хришћански одмицали од тих дана упамећа на ваша наследити службе ваше пријатеље Отаџбини. Морам да вас потсетим: наше одлучно непријатеље против комунистичке зле ври две године од многих је било нескладно. Зато вас многобројни мртви надјачавали гласа. Ви и сами видите да је сада свесних другачије. А сутра ће бити још другачије.

Ко је тра два и по година мирно и помишљен да ће Србин, који је нападнутим напредњем комунизма, моћи бити тако обманут од слуге сатанског и да ће се стрпљиво и мирно моћи, и то са увређеним да сврше насилничким српском идеалима. Хероизам испуњена вас, српских добровољаца, антихиза без страха и мане, уродило је плодом обилном, јер, ако, као пушку мрзио сатанизам у вама је био заспао род наш. Ваша јунаштво и ваша активност спасиће огњем љубави сва времена та и народ наш биће спасен.

АКО ЗЛОТВОРА НЕМАШ, МАЈКА ТИ ГА ЈЕ РОДИЛА.

Бодаве да размишљи сватом свијем и наградо свеглаја и дивљаје свој дом задовољан, кога што је ко код бео.

Погледајте око себе! Сва шта нија окорели Бољшевик и безбожнике — а таквих је, хвала Свемилосном, међу Србима мало — данас осећа српски. Они нису јучи ову земљу данас знају: но је вера и ко је човеко. Знајте, другови драге, да ту ваш труд и ваш рад, ваш напор и ваше жртве спасићеви, и на свако свакавим већ и прокопе.

Ми то знамо јер нам гласове таква стижу. То нас зробри. Ипак, истина, мислио што мучи наше душу нашу, што загорчава радост ову прошлости. Када вам, моја мучења и варошица расисиште свеноћа!

На разумају нас зато што пуно по знали, те ни моја могући сагледати таласе злобног класе ја на пољана нашим. Но када ви исправе свеглаје истину од које су бежали. На разумају нас ви знаш, који обитавају у расколима свеноћа варошица и у подземљима градовим. Они, и једни и други, сликају тешком сном, те ни могу са пробудите и прогледате док на затутиш тешког завргнутог вековог мрака чвршћ синаца. Тада! — Тада ће се прикрити, прогледати, исправити и сагледати истину. И ако буде у њима још бар трака на Христа и нрва обласа из рушни отеће да на зора ће се поново родите браћа наша, да заједно, загрли-

АКО СЛИЈЕПАЦ СЛИЈЕПА ВОДИ, ОБАДВА ЋЕ У ЈАМУ УПАСТИ.

ви братском слогом, невидљиви ваша нова.

Другови моја, наша душевност је свете и ни воље Божје. Ствараћемо не ниш истрајте до коначна победа над Антихристом и вочаначким да се нам сваком миар Божић и праздн Нашева у Отаџбини нашој.

Радујте се дакле, другови, што сте прва војска народа свога, и свима тим и војска Бога Свемилосног. То је част највећа. Бољи ваша што ваш је та част додељена у ово врама.

Честита ваш Празници и пожрживе вас радосни вождра-вам!

МИР БОЖИЋ — ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Командант, пуковник,
Коста М. Мушицки

Командант Српског добровољачког корпуса, пуковник Коста М. Мушицки, предаје заставу добровољачком Пешг добровољачке батаљона
(Фото: Арх. В. ог. С.Д.К.)

Заставе наше, гордо се дижу,
На врхоглава висока гора,
Док добровољци победи стижу,
И делових дана сваће ван зора.

Моје и сваке жеље наше,
Ка циљу своме ступају смело,
Да смело сиве што живот даше,
И да хиљаде њихово дело.

И онда кад нас не буде више,
Кад сиут нас крва подиже горе,
Наша ће душа, жива ва дише,
У груд'ма оних што се још боре.

СЛ. СТАНКОВИЋ

РЕЧИ О ДОБРОВОЉЦИМА И ЗА ДОБРОВОЉЦЕ

Уста ми је одређено да мачем орете. Али ће добровољци да у другој руци носите — опанке. Јер ви сте град народни поново градите. Очеви, то значи: буди пут заоран, под сечиво, сила недаћине, новој непогодности, храна гладнине, живот жедњени, утеха измученоме, брат, отац и мајка — свагдаји и свакоје устрека. — Не заборавите ни на опанке којом град наш изнова градите...

Добровољци су потрчали да пишта изгубе дома уже и свеједно. Њихов трагичан у новој добровољској мисли и сва забораваност ко је ни о јабуке чега је посао пуни добровољачког надања. Они народа та уже воле. А за њим мисли и сва њихова напрегнутост. Зато добровољаца мало ког умеш бранш и у блато. Он је најлака мера свих свакојаких мерила.

*

Нешто се слуша личних прилика. Народ се њима не сећа ни ратом. Он је свестан и само њима верује. Ваша мисао нађа народ јаснос све мере јединствене мерне која значи: „Ја владавина њиховим осећајем ни...“ Пасионе среће и мисли се воле. Ова нити можеш мисли, осећа и чине се натрашке и у свету народа, мирнином се среде дела. Ако чинеш рогуја у јастину, онда по истини и реди. Као се ретчина пи се правду, онда је и делање мора да сведочи. Ако нарт воли и поштује патоне историјатове, он ће се у борби против народних непријатеља мртвењети за народни добро. А добровољац и „моје историје и пашину“ се за правду и воле свој народ. Да нам добо да воли, треба да у животу и делању добровољца нађу потврду сва она о чему ми говоре и чему они уче народ.

*

Добровољачки пошни искључује дволичност. Добровољац неуђу у себи нетпиших дух. Дволичност је душевна особина. Као такву нема је ни чега у стану добровољца.

*

Добровољачество је подвиг делатности. Савременост у неодложним и спасилним потребама народа — без обзира на све тешкоће и прегреке. Добровољачество треба да буде и витешки подвиг дела. А свако витештво је увек само великог дивног дела подвига и дела. Стога и добровољачко витештво мора претпоставити животом дела вољу живљења и преживљења. Зато дати живот, то није ништа више него чатак пас дрвалија, него прва брзалуда у бега.

*

Добровољаштво је непрекидна жртва али и стално уздизање. За добровољца нема и не може бити одмарања ни виногрнања. Зато и цела добровољачка мисао је дата непогрешљиво — безбрежја. Правила и неизбежности за то има сваког часа; путеви за остваривање, надстварења ни до коначних дела — великих зарођаја.

*

Тешка бројна реч увијена истинито и неизбежно отвара срца Нашега Бога, окрабрите, рек у тек казите, све то вланите ја-ду, удлините срце. А поиол, чак и они заденути, осећа по-вени олово. У ноге и трновиће у струите место стаброја, лопова жена и старац да уђу у вас и тиску стварн, поиоће конаџису да подиже коња иоје је ио, сво то, сте то, ни кто бленовидно когледало, нити оловна чоиства, дутина душиом... Јер ваје југовство једино у борби, у окрајцу, у жртви боју. Још неће је југовство бити једне у вилни, сетњи, свакодневним стварима. Да тако једнотно жили ви стварн, добровољачке жрте бити ће-ное будне, уже сузнице да изађу и вилце једне новоћ.

*

На оспребите се на уређен и сложите. Када се ово ко се је исписано и ко за шта против ког,

Пре два и по године основане су прве добровољачке борбене радионице. Слика приказује прву грчевиту чету добровољаца

(Фото: Арх. Б. ог. С.Д.К.)

онда је то сигурно знак да сте на правом путу. Неки ако одговор на сво питање и уређен поиоћи и уређен, одговарајуће важно дело, онуде и ио-ново место, дану и часу, у свим приликама. Не изљубичаво поиоћи и уређен, одговарајуће хероистичан дело.

*

Српске добровољачке без престанка, сваког дана и у свако доба, интересује опште судбина целог српског народа. Он осећа за српски народ, он ви сте стварно гледа српске ствари, вољено је срце у срцевима српске земље и српског народа. На Лондон ни Москва ни Вашингтон немају што да кажу нама нити да нам поручне, јер ништа не је сте што се отуда говори и поручује у складу са интересима и циљевима Лондона или Москве или Вашингтона или неког четвртог, а не у складу са интересом и циљевима српског народа. Бити за српски народ увек будан, живети с народом за свој народ, то је једина могућност српске добровољаца. То је једино и једино исправно, истинито и родољубиво колективно свиње српске Србије.

*

Добровољачки пут није пут случаја не резултат политичких комбинација свог или оног непријатеља. То је пут судбине којим сво воиске, потстакнуте најпиљим интересима нашије. Не својим личним или било чијим другим интересима, него интересима српства и одбрамбена народа. За то се наш пут не мења и не враћа уда. Он се сиво шири, продубљује, постаје свеснији и чистији. Нам идемо горњи или горњи.

Када је окрошио ирх себе, сваки истинољубиви и чистио сиво ослоиац неодложне служења Отаџбини;

када погледнио истреа себе, видимо још много других, неостварених дужности.

*

У овом историјском судбоносном тренутку треба имплатити једнако на ио јединство српа Отаџбине. Још српски народ није сломљен. Сабиљеће снагетиса добро још увек над нама. Србија још није пропала још нити треба да буде.

Непрекидна борба једна је једина. Другиње неће бити ни сутра. То добровољац зна је. Стога је непрекидну сиву у себи и у народу. Разбијају ме свесс. Једно видим, једне чамотиву и неизвесиње у себе које је дошло због тога што су ту сви, који данас зову „родољубима“, познавали у спостављи очима и у путањама ио других. Добровољац су разубљена искра која каплина пожар ино себе, који крени и ширења кнеу у себе.

*

Непрекидна борба једна
Баба радост наших дана,
Гонућемо да би дошо
Среда авала с наших рама.

*

Добровољац су најбољи чувари реда и мира у Србији. Јер они знају да у том реду и миру српски народ. Но тај ред и мир српски одражава ред и мир у Србији, било дирекно било индиректно, то је заштор српског народа, то је сејак сирти, сејак сваког народа. Ред и мир српски добровољаца се боре и бориће се до последње капље сина српа сирта у нашем народу.

*

У ове сиктне предпразничне дане, уклиен у вину годину, ми ви добровољци трпи ћемо да ио-ново и о свеземи:

да је увиш у добровољачке редове да буде ирви сиктни чин и сиву живот пошљавити ирви сиктни задатак у свим ситуацијама;

**да је ирви сиктни чин и сиву живот пошљавити ирви сиктни задатак српског народа

Последице комунистичког неуспеха у Србији

Чим је мање рат између Немачке и Совјетског Савеза, дружбеника комунистичка странка добила је наређење из Москве да започне с оружаном акцијом најширих размера. Та акција била је већ раније смишљено припремана. Било је одлучено, да се комунистичке снаге на целе Југославији прикупе у Србији и ту организују главне упориште побуне.

Циљ те комунистичке оружане делатности био је двојак: једно од њих састојао се у томе, да се створе претпоставке за што веће сметње немачкој позадинској служби, а с друге надобитак од тога позадинског положаја за јачање совјетске ударне снаге на Балканском Полуострву.

Што су комунисти за себе и пре крвде подузели на Балкану изабрали Србију, а не коју другу земљу бивше Југославије, потпуно је разумљиво. Анализа у Србији, док су трајали да се довршавају балканских путева, а нарочито спобраћајног правца Београд — Ниш — Солун. Поред тога, конфигурација земљишта у Србији, као и ратничке особине њеног народа, указали су им када у тих њихов закључак.

Комунисти су мислили, добро знали, да је српски народ, и поред великог двадесетогодишњег подањарског рада, непријатељски расположен за своје мешовите тежње. И да је његов дух потпуно супрот нарочитостима учења. *И ако дубоки разговори између једног непријатеља рата, ни се ни у чему затрепети на комунизам.*

Због тога су комунисти вероватно тактички небитрали средства, да би дошли до циља, чим ближе дезинтегрисању Србије са националним комплексом. Комунистичка партија *Југославије* је већ је у августу 1941 године да образује „народно-ослободилачке" партизанске одреде са циљем да широке народне слојеве, а нарочито сељаке, увуче у устанички покрет.

Под називом политичке, тј. „народно-ослободилачке" партизанске одреде напада се скуда по Србији, али не најмоћнији крај, тако се заштити од њега, док ће се његова снага употребити на другом месту.

Ако је Србија била одређена за прво упориште комунистичког оружаног устанка.

И заиста, за кратко време тај део Србије био је претворен у комунистичким оружаним пандама. Национални комплекс се оцрнио са комунисти остварили у народу, и свима помешеног, који је тада владала као последица потребног рата широм наше Отаџбине *изгубила* им је за њихову ствар подршку, да отклоне са неколико насељених места и свакодневни своје идеје.

„СЛОБОЛИЗВИРАЊЕ" УЖИЦА

Прва њихова жртва био је Ужице. И то је извесно са разлога. Овај мирни и леп градић изабрао је за седиште комунистичке устаничке војске због његовог географског положаја: на ивици је на тромеђи Србије Босне и Црне Горе, па је лако да

Написао ЂОРЂЕ ПЕРИЋ

них листа, као број жртава организованог терора у Ужицу је много већи, и он ни до данас није у потпуности утврђен.

У згради општинске заседнице је ужички „народно-ослободилачки" партизански одред који је одржавао везу са грађанством, издавао ужичког „народно-ослободилачког" одбора, док је у згради подружнице Народне банке заседавао врховни штаб „народно-ослободилачке" партизанских одреда Југославије на челу са Јосипом Брозом-Тито.

Овај чудноватим главни штаб ванског штаба, иначе веома скромно уређен, скривен од очију света, једноставно је у њег комунистичке партијске функционере партијама свом акцијом у Србији и осталим земљама. Само изузетно зналаца лица, снабдевена нарочитим легитимацијама могла су да у Ужицу и његовој околини дођу до штаба, док Јосип Броз-Тито је уопште никога примао, осим своје најуже сарадинке.

Али, прева јесен у Ужицу нашла је на комунисте и своје пашиће. Народ је у партизанским ослободилачким јединицама препознао Марксове злогласнике и пронашао њихове праве намере. Последица тога било је прикупљање снага у грађанским националним четницима, који су се после протерали Југославије, склонили у планине, окупили своје верне присталице и почели да организују борбу против комунистичког терора.

За комунисте било је од великог значаја и од великог политичког организационе последице да своју оружану акцију. Они су хтели да помоћу четника покрену српски народ на устанак, рачунајући да ће у том погледу имати подршку Запада и совјетске владе.

Успеха су непрестано тражили партизанске оружане организације, нарочито са стварним непријатељима. Због тога су чак нападали и једва појединих села. На једној конференцији чланова Централног комитета Комунистичке партије Југославије, одржаној 26 септембра у Ужицу, *Тито* је Ужицу дао потпуно „ослободилачки" карактер.

ПРВЕ ЖРТВЕ ЦРВЕНОГ ТЕРОРА

Међутим, ван свог непосредног домашаја немачка окупациона сила није могла остати равнодушна према свему томе. Немачка партијама, које ужасе народа, и одговорила је врло брзо, од, као су ту комунисти назвали „Народни суд". За протеривања суда постављали су Слободана Пенезића, студента из Ужица, а за тужиоца Милана Бодобеновића, Јеремићева. Тај таласовани народни суд имао је само један посао. Већ 27 септембра објављена је прва листа осуђених на смрт и стрељање.

Имена тих првих народних мученика у Ужицу су следећа: Јован Алексић, српски националиста, Милорад Миљковић, полицијски инспектор, Милан Вилић, банкарски чиновник, Ђорђе Митровић, адвокатски путник, Мирослав Ристовић, земљорадник, Крста Алексић, економ Општинске касирске, Алексеј Морозов, привремени чиновник, Радивоје Мојсиров, кловн. То је међутим, само једна од објављених листа, која броји жртава организованог терора у Ужицу је много већи, и он ни до данас није у потпуности утврђен.

Ужице је тако постало средиште комунистичког терора, а Ђорђе Јовановић, један од најближих сарадника Јосипа Броза-Тито, постао је његов први крвник. Ђорђе Јовановић, који је у Ужицу носио назив „Народног непријатеља број један", одговарао је директно Јосипу Брозу-Тито.

СРПСКИ НАРОД И ЗАДРУГАРСТВО

Сви доказује да је свест о неопходности удружених напора била стално будна и јака у српском народу; све обилазне спекулације да српском народу никада да није било заједничког циља — је ипак ништа.

Кроз све векове наших сапостојања драговољ живота овај се факат стално појављује као извесна функција народа. Сад у једној, сад у другој области, он стално испољава себе у једна потпуније и радикалније облике временској индивидуалну мисао. Њено формирање, као што су моја, сирота, оскудне сазнаје и нарочито моја неспособност комплетне ове материје, нису ни мало једноставне. Утицаји материјалних и свеопштељудских појава, као и дејство моралних и духовних фактора, ту су у сталној и врло компликованој интеракцији. Ја ћу, међутим, покушати да изнесем неке основне линије, које ће, можда, бити од користи за даље истраживање.

Наша средина пружала је врло мало могућности за развитак задружног живота. Наша земља је, углавном, земља ратарства, а ратарство је, по природи ствари, индивидуалан посао. Ако је, у неким областима, било и неких облика задружног живота, они су били, углавном, само привремене појаве, које су настајале у моментима када је било потребно да се одбије неки непријатељски напад. Ако је, у неким областима, било и неких облика задружног живота, они су били, углавном, само привремене појаве, које су настајале у моментима када је било потребно да се одбије неки непријатељски напад. Ако је, у неким областима, било и неких облика задружног живота, они су били, углавном, само привремене појаве, које су настајале у моментима када је било потребно да се одбије неки непријатељски напад.

Наша средина пружала је врло мало могућности за развитак задружног живота. Наша земља је, углавном, земља ратарства, а ратарство је, по природи ствари, индивидуалан посао

Будући развој пољопривреде у Србији

Пољопривреда је основа српске привреде и народног живота. Њом се баве и од ње живи око 80% становништва Србије. Основна карактеристика сеоских домаћинстава јесте економност. Отуда један од будућих проблема у области политичке мисли мора бити и један сталан сређивању ситуације поседа и формирању поседа, који ће моћи да потпуно искоре постојећу пасторчад и да нема нигде велики разлика међу посед.

Када је Србија ступила на пут пољопривреда производња иде не само ширењем обима већ и повећањем производности рада. Ово друго може бити остварено једино на основу напредних културе једног или другог правилно пољопривредног система. Само ће у том случају бити задовољени сви захтеви друштва, а посебно потрошача и индустрије.

Сваки ће се сложити са тим да пољопривредна производња у свим крајевима Србије не може бити једнака. Природни услови, као и економски фактори, условљавају различите облике пољопривредне производње. Отуда ће и задатак сређивања ситуације у сваком крају бити различит. Ово је нарочито потребно да би се свеобухватно сагледао комплекс питања и правилно усмерио развитак пољопривреде.

Да би се постигле све погодности, које поменуту пољопривреду, мора се од стране државе водити једна планска пољопривредна политика. Отуда ово питање да ће и у будућности, у врло широкој мери има утицаја на ток планске пољопривредне производње. Отуда ће и наредни петогодишњи план, који ће започети почетком 1947. године, морати да има у виду развитак пољопривредне производње.

Ако се пође од чињенице да је пољопривредна производња у Србији у знатној мери заостала у односу на предратно време, онда ће бити јасно да ће у наредном периоду бити потребно да се у знатној мери повећа производња. Ово ће морати бити извршено тј. ово морају бити извршено повећање производности рада. Само ће у том случају бити задовољени сви захтеви друштва, а посебно потрошача и индустрије.

Ако се пође од чињенице да је пољопривредна производња у Србији у знатној мери заостала у односу на предратно време, онда ће бити јасно да ће у наредном периоду бити потребно да се у знатној мери повећа производност

ЛАЖНО И ПРАВО РОДОЉУБЉЕ

НАПИСАО: ИНОК. МИЛОСАВ ВАСИЉЕВИЋ

Има врло много људи који се сматрају родољубима и заговарају ово или оно друго типично спасоносно и само у истини правог родољубља изливање у разним начинима рада. Овако је тај или други правац и разних или назива родољубља и ако полазили са једног истог извора из правог, чистог и снажног народног врло многи родољубља на делу, или врло мало на делу.

Наш народ, који сматрају за је довољно јединствен народ на свету, сасвим изврсно народ. Мрзимо врло дуго томе није исто што и људи врло снажне своје народе. Па ипак то није је у нама нужно природно својство, већ је то нешто што је нас врло мало на делу.

Наш народ, који сматрају за је довољно јединствен народ на свету, сасвим изврсно народ. Мрзимо врло дуго томе није исто што и људи врло снажне своје народе. Па ипак то није је у нама нужно природно својство, већ је то нешто што је нас врло мало на делу.

Зато ми ово наше родољубље то је само завојевање и себе и својих суманутих да не треба ништа предузимати за свој опстанак. А то је велика суштина: онако што потребе нашег народа и нас се нису ако должно тога народа заштите. Ни то данас није родољубље нити се родољубљем може сматрати. Људи који овако раде и себе родољубима називају, у животу су онима којима је у животу људи врло сопствено народ, истребише њиховог, њиховом топонизмом и њиховом уопштено и неправедно. Право родољуб у праве реду неки који ће свој народ унапредити, остварити да нам неки који ће свој народ унапредити, остварити да нам неки који ће свој народ унапредити, остварити да нам

ПОЉОПРИВРЕДА У РАТУ И БУДУЋНОСТИ

ДРАГ. М. МИЛОВАЛОВИЋ

Завршни резултати извршене пољопривредне производње

Ратови свих времена, нарочито у овом последњем, изгледа у стварању природне подлоге земаља, па и читаве Европе. Као што је познато, велики светски ратови, ратници и разне сиде који су долазили отворени, или прикривени, увек су остављали за собом свеобе и остављали за собом трагове. Ови последњи, су ратови, који су остављали за собом трагове. Ови последњи, су ратови, који су остављали за собом трагове. Ови последњи, су ратови, који су остављали за собом трагове. Ови последњи, су ратови, који су остављали за собом трагове.

Концентрација капитала је нарочито већа у оним земљама, где је развијена индустрија, где је развијена индустрија, где је развијена индустрија, где је развијена индустрија.

Ако се ово стање посматра са економског гледишта, онда је оно веома неповољно. Ово је нарочито у оним земљама

Магистер Трота из Салерна

РАЗМИШЉАЊА О ЦИВИЛИЗАЦИЈИ

НАПИСАО: ДР М. СПАЛАЈКОВИЋ

Летња топла јутра наповаљивала врло дан. Сунце ни је равно пробудило. Узвици хомина и разгледни по-сједа већ чинили. Већ се појављивали четврта го-дина, а светок рат настала као да тек почиње. Људи тиш, градови се рушиле, стари сломљени прогледу...

Најчешће вести: рад Салерно је пао. Ту је пре ви-шеду годину основан прва универзитет у Европи...

Цивилизација се рађају и умиру као и људи. Сваки је као живописи живота много дуже од људског века. Цивилизација тражу по умјеру и вишо године. Чове-чанство је нежна мајевка, а историја — њихово гробље.

Повезивања људског нија завршене. Зверанке је ви-ше конструкторе добе и стара ера. Стога ни основа и-сторија света не можа са произвољно дајеним, ни по времену ни по неким само-обележеној закону људ-ског прогреса, не три утврђени раздобља: старо, сред-ње и ново доо. Та застарела навика годе људској уро-бранила, али не и правој истини. Она ваде ерезе и ограничава и и праву ствар-ност. Чове је слободан. И могућност његовог духовног и морално напретка зависи од његова рада. Стога је Хри-стос и написао да ће нам истина ослобо-дити, него-ли дух. Он ће тражити догађ са сво — ни до последње минуте — у Чистовом знању на истину.

Хришће је сам подвиже свеопштег моралног напредовања на тај начи-на погледа. Он је то уредио — не из по-требе људског ума. Он је био дубок ума од самог човека, дубљи од свију филозофа, научника и историча-ра. Он је Бог-човек, једини је он знао шта је права Божја вољ, стога је и могао бити уверен да ће људи, бар што што су слободни, на-сталу светлу радо чети ма је слобода подарена. Са Христом родило се и Хришћанство. Само нас она може научити да је слобода духовног и на право, да је вуч-чро духа циљ а не средство.

Пазимо и чувајмо, а не лоши о цивилизацији, треба да буде свако од разлеђених појединих фаза у исто-ријски човечанства. Прави напредак људског духа са-сто је у напредном напретку, а не у застајању. Једна се друг уече једнаку напомена. Јевреји са једнаку вели-ком, теологу, а варвари — дивљи који цивилизације — прилазе у себи свом тргу сиру. У једному нас не у стварању; као га просто руководном бео, ни се врата ру-шевинама и на њима поново зида. Сва напредо, у ви-дима га ина. обавезно са том неизмењеном чињени-цом, и ако ни уопште ћемо у историји тражити неки закон у научном смислу. Сретен народ је најпрвенстве пратилац закон историјског прогреса свом ју-дином посматрању: «Зло рађање, готово сутњом.

Латинизам искрс не тре доследне цивилизације по-чиње ако тек стотим закључке.

Најзадан варвари и пропаљу римског царства на Западу, крајем четврто века после Христа, отпочиње физичке епохе старога света. Сеоскиња. Вандали, Бургуњани, Готи, и т. д., навалују као бујице и звуч-ају редом сва градове изнађу Алпе и Пиринеја, из-међу Оксана и Рајна. Сведе сваке рушевине. И то са-ма таво. Тек у другој половини осног века појаве се једва од њих ратних људи који су душевном од-рођени да преносиоци човечанства. Та је био Шарл-мањ — Свети Мартел — Карло Велики.

На Франкиња се Нолаз, он је био у исти час и је-дно и другог. Било му је знања од четрдесет година кад је научио да чита. Он се варварска брижу о спа-савању рукописа старих грчких и латинских филозофа, научника и књижевника. Он је подигао школе у ста-ма крајевима својо простране царевине, — но само у Паризу, него и у многим већим местима Галије и Германије. За наставу у тим школама звао је да-ваче: граматик и вандерпеуте. Њима је био обухва-ћен сав програм класичног студија.

Али у то врема, незалеле разних народа, обичаја, појмова, језика, било је толико да није било могућно постварите јединство неке нове цивилизације. И после смрти Карла Великог све се поново разорило. Што се тада духовни живот на Западу није потпуно угаси-ло и, напротив, што се убрза поново разбуђује. Евро-па треба да захвали Арабима. У двадесет и десетом веку нема и филозофа који се не виспрен ступају код њих. Оригинално арабланско царство простирало се од западне Азије до Шпаније. Нарочито су арабланске лекаре били се великом глазу у целој Европи. Књижеве, лекарнице, богатвеле, дворишта су у Шпанији и арапској земљи врло изразитост и европске лекаре. Тако је отпочело знање дојучер незнабожачке Европе и арабланске цивилизације.

У то врема појављују се и први универзитети у Европи. Прво у Салерну, затим у Монпељеју, и нај-после у Паризу. [Српски].

*

У дну северне луке, одмах за Напуљским заливом, са дивном благом подлобљем спојеним у Хорацијевом стиховима, лежи град Салерно, окружен брдима као амфитеатром. Та стара римска ко-лонија прилазила је из руку у руке. Ломбардима, Арби, Грци и Норманци. Ту је основана у двадесет веку чувена Салернска Школа која је била тек нешто но глазу у Европи.

О њој су остали трагови у старим натуленим ру-кописима. Ов свих списи не можа задовољити претставе нову врсту јавурског збирника у отношењу на потпеском духу. Мало је дана које су тако често прилагођавани. Сама на латинском било је двеста четрдесет излазак, поем многобројних преводе на француском, немачком, енглеском, итал'јанском, шпанском, чешком, пољском, руском, мађарском, јерменском, па чак и турском језику.

У Салерну и може су биле лекари. Нарочито се ду-го помињала, као једина лекарска знаменитост, чена Трота или Тротула, из епомињаног периода. Она је ви-сако била практична лекар, која је и писала многе о медицини. «Compendium chirurgiae» је назива прегледом — magister Trota. Она се није бавила само подобљавања и женским болестима, него и самим гра-ничним тајовима. У салернском збирнику налази се читав низ рецепата за њихов рад и опште и друштво болестима. Трогула је живела, практиковала и на са-мерикном универзитету предавала ово знање пред-навост века.

У музеју обласном месту бечку Салерна живи ји-у то исто врема, када почиње у Европи да ниче богатство по манастирима, потпуно невезанима спрашње-ска завојевања. Бележе је од смрт и Трота са је ренеса. Мадрицијо са увек редовно живи посети. По-кусао, он је утолико још особ-ито изучи њена духа и убедљиву моћ њених чланака и рецепата.

Тада са пронашао ти магдалинин Путник, који се не жури, упутовао би са на сваки корак да умне-ну у давнини погледа на море и чаробним прирођени красним сенчанског предела. Морски ветрић заспа-ћују облаку и пробијају са тек наслонити о(а) бескра чак на прозрачном плавом небу. Али Трогулу ме-сле на своја болесника и нитко не застајкује. Уступ Бади поново погледа на гајева маслина и виноградо који се нижу поред пута, као међу овољицама са тавни и од сунца опаљеним лицима подгледне неки ли-ваду, ил' пастирицу.

Подне је. На сред неба сунце кпо напомоћно, окопо под правим углом. Трота заустављу своје мегара и сјашује. У дворишту код Мадрицијевог кућни пуно са каток са пољевима. Сте је постављен под ви-ћењем. Трота прво поздравља, па са после прелази на разговор. Тамо је обичај.

Мадрицијо се жалио да се осећа много боље. Трота му је пажљиво прегледала обе ака и његов ре-стичка претрпела обе ове катва.

— Крез недавну дана — рекла је пољудним гласом — те ћеш да се пробудиш сасвим добро. Тешко зависи, Мадрицијо, који у тебе рну, него у твоја душа. Очев ког ниси имала без духовних. Твоје душе је дала много свега!»...

Од кавз је обожавана, Мадрицијо је још боље упо-знао своје стање. Сетио се шта је сваки створио ње-ове и постојећу заједнице су са само вршење слова и дотоле пристава на процесета. Ако зато му је ње-гов учитељи свет изгледао тако близак и тако истин-ит. Слушући Трогулу малу руку, говорило је убрзо-пљено да је много лекарској знања једноставно у свету. Сазнао је и многе ствари о анатомији ока, али сваки ока, нити Трота, ни о анатомији психичког духа.

— «Истрестио ирође ваша него лекара — примете тихим гласом сирома ака Мадрицијевом лекаро дчуте Трота.

Мадрицијо са проз ако из сна.

— Од куд те знао ва ту корекцу! учите он разго-ворити.

Трота му објасни да је годишњи прегледа. У пятинском пределу, дала најразменитија жаворска лекара, иарочито чувени Разиса од кога и потиче гор-ње изуре рока.

— Па Разес је мој предак! Увенеку задовољно Мадрицијо. Мој отац је често говорио о њему и ни-школо њеском оснивачу корову... Разес је много пре сто падоког година и практиковао је свеа крова у Багдаду. Умо је ри-тог у Багдаду, за врше клин-фе Харун-ал-Рашида. Био је сарином, добро, невољник, богатво, дворишта, увек готов да са жртвује ако је требало убликати неког другога. Али је нам должно — ако и је — много разочарао.

— И разочарао је једно бољег од ког треба по-чети ауда, рече Трота. Разес — ми Рим, као што га ми лекари називамо — ако је то из искуства...

— Мој предак је увек лечио друге а никад себе.

НИКОЛА АЛЕКСИЋ: МАТИ БОЖИЈА

Ж. НАСТАСИЈЕВИЋ: НАПУЉ

ХРИСТОС ЗА СТОЛОМ

Заиђи, као и сва златна зрна кроз воћа је њихо,
и добар, и бесконачно као јоше,
вечнији, неи, је опет, но зна ваш који пута пријаци,
мирје и истинат као свештаник.

Непрабано кинам да свако нашини напоменувамо,
напратак се код сваа људи, у сваку кућу.
Небо је, ја знам, посклапо земљу свој'ком белим збиновима,
и он мом столњаи својим кесом, коју сваа годину видимо сва жуљу.

И свештен сиво таво уз вад танашне, у топлоі собн као да сиа у вёту.
за столом, код окленицнаа.
Он је с руками, жајеспаано на свету,
Благосиљаа свештеност хлеба и вина.

И кажа рука, и кажо делоі И која добротв
у свом вечарнем гласи!
Сва сред жогво Ви са згрејте од његова топлота,
и откровите раза што тече, залебљена, кезлод моста.

Тако је бинаново седети са њим усред сва тишина,
у којој се једино чуј јевља својим дубоким и топлим шумом.
Њиовту небо и земље настоју сва бинаа, сва вискина,
и сва ва се вечарас сазнати орцем, трудом а не умом.

Као сва трговке бинаа жоју сва неи на земљи слажа,
сви је, заиста'ну, пао вечарас на нас отсамопоју питњег сјаја.
Бетовва, у плачу, као и Марија, конечност сиоју трпеа,
и, као човеч'ја, шчерки су и њихов умирење.

И сва постаје бинаво сва овај свагом дошљеку,
који је сво блоти вад утупиу бединоа и нејашњима, дакле.
да од свег земљског не пинаса ни капаа ва се почело у напрањеку,
ни колико са зленог праха, кинасиаа, забора у реци.

Прође, наконеи путе, и пиво, као да је у сва вечу,
и с тапаа наконеи да му кажа сва остаа у праздетаи набореаа.
На руками му сво напињуте повадвалатодаљу дрвиу.
кад је дозвеан Бога и Човека на Маслињеку, у Јерусалиму, на Сабориае.

А плаво нога, сјајаја него Барокинаа,
кад са повреаа, натрен кај' и соб морскиа дамаа уља.
И сва нас учеи да сво пиво живота, прекаа прочаа,
него да се го истинаи Бог у њаиам сиу жуља.

И сва проседи с нама до пиво сета,
пун, крва га цаа вача, срца, дубава и највеаа сваета.
Кад се острано, ани кам бажу заспаваа, као да сиа бажи у
рудницаа злата,
а дуго су јоа у нашој дуам пеала страница Новог Завета.

БРАНКО ЋОПИЋ

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ЗРЕЊАНИН

---

[1]) Axel Munthe, «Livre de San Michele».

ореокда је Мавриција. Ево, шта ми је о жалосном краљу његовог живота причао мој отац.. Разас је под старост сасвим оспело. Лекар за ина бољести, који је пошао, предлозни му да га оперише од аатаракта.
— «Добро! разао је Разас. Ани прво хоћу да ми вратите видоност сина. — Пошто се уверио да је вајан специјалист обимна знањаиа, Разас му је наручиоца најпре да себе да се опорави и са хумором истанчаног мудраца нашао је сва разлог:
— Ја сам се толико нагледао света и свог ми је живото толико одратаи, да не жалим што га моје очи више неће пошпо угледати.
Трота је управаала Мавриција да жуди нису толико зао колико су несрећни. У души и срцу човечијем има нешто што је трајније од костиљу и мас. Само тај жалосни трабо цанити људе и њихова дела. Нијо ниј позавао боље и дубље човека него онај који је знао за сваку нашу мисао од колевке па до трабе. Он нас је учио да су љубав и оспађаје праваа бижанаа једино мерила људска вредности. Мрзиља изазива мржњу; не претварају се одговоре празницима. Само љубав заслужују сва побођују.
— Разас је имао сва ретких особина, осим једна. Он нија бао хришћанин. Он нија вероао у спасоа љубавн. Зато је и при крају свога разоначарног живота мислио да је боље умрети у спљетку. Али, ти, Мавриције, ти ни мислиа тако мислиш. Та си већ прозрео..
Посла тих речи, Трота са отресетна са својим скоро потпуно онеправљеним болесником и кратиа у Салерно.

*

Трота из Салерна, Магистар у медицинској науци, изучавао је до краја своју занаљску науку. Нијан су сваки учатаљи бели Хатократ, Галеја и Разас, — сваки човечнји. Али најчешћи бао је ванан лекар човечанства — сва Божји. Од Христа је Трота научиоа сву чајну да исцељује људе.
Од тога времена прошао је ваљду година.. Рат бесни у јужној Италији. Брда пашаи британско-американски војници пеку код Салерна. Американци напредују, преовлађују са броја својих маслина, коствиа, пратаа, праваа ваздушних и копнених јединица. Из ваздуха и са мора, свакодневно авиона задају бомбардеру Напуљ, уништавајући сва зграда у њему. Непотребна разарања! Немци нису ни мисли вазара да са задржавају код тог града..
После жестоких битаа код Салерна, отворених пољаних сукобаа војника у најобичнији рату.. Завода са гаса, који сиоиако храну, матарци тужно пеку, са

другиа чује са буке мотора. Војници скупљају алатаре, дижуда своја стварје у ред, истројују колад, добијају тутарски обласа, и седају у кола. Чета која се налаза дана у истој кући бежала, стављи малопоена артиљеријска ватра искрцаних авиопрегатељских трупа. Напали су у позадину. На спрнам окупљене праваке пазуваће у уређеној колони, пешадиа задњица, оклопна кола и моторна возила. Ано нека зрстаиа због пропаси, другиа због у помоћи..
На противничкиа војницима, код Салерна је испочетак праштаа и Енглеза у свакојаој Африци, могли су се видати сасвим обрнути призори. На тапаалиом друмаваиа владаи су страх и бенство. Четаво војно не истројаваних јединица је вероао спасење су погледе и разарања. Пушеи, шљокаја, звиждук, тутњаја, оближње бомбе, свиђаја се мушкарцаи, бесвесна бруда и конаси лешеи нагомилани у јарцаиа и по вогљовиа, — сиуда се тек друмаваиа и у њиовиа задаа су са гомиле руљаваа и разбојаиа лопоа..
Потпуковник гуљаа у Њиовиа кући јеси него у рођа. Један стари француски лекар из Канада и три америчка официјра ангажи су са друи обала, ани истиа путем којим је назад Трота пролазио. Зауставши су са на ниским морским зпиоа и посматрали су импозантне сиоиае који у вечно повазаљаном ритиу удараја о обалу. Усиоиае кругаа сиучаа ваа са својим гиганткиа прскаиа ваиае Запада и обасјаа вотко чамрлиа оно Салернскиа гробља. Из далеке одјекуја сиенкиа и матаалаи музаи глас кроз шушорек багреиова.
— Напуљ је сва у рушеаинама. Стара итаалијанска пословица — «види Напуљ, па умри» — остаће као утешиуа жиа сраиа на чаду сваког Американца. У Полиција су уништаиа мајстора историјске исхотаиа као и чувене музеје..
Стари француски лекар рођао је сва америчаваиа једноиа изградиа тек дала праиа европској културни. Нарочито му је бао жао чувене сиоиа доктора Мунта «Сан Микеле» на Капрн. Ну и сва скупоцаиа збирка у њо, америчке војнаи су дословиа разорили. Стеран Канађанин позноиого је и ванао доктора Мунта. Назад су зарадиа у Паризу бели учаниоци чувеног песника Шарлов. Шеширани порученик, доктор Мунта је натоиао једну новорођену књигу, до сад преведену на двадесет пет страиае језика[1]).
— «Ми се ниоиена научити знаиу и од других, али мидрост трабо да трајно у наша сиоиена — настављао стари француски лекар, наводећи победиае мисли сваога колеције пријатеља.. Ово што је културна Европа вековиаа стварала. Америка сад безобзирно руши. Тако ниивелисаваае Американци врлиау свај дух заједничкости..
— Ви нам пробаете славу са тим вилаим Европом и њиоим културоа! рече средиа један од америчаих официра. Шта је сва то у поређењу са еиоиа американским цивилизацијаа! Ништа ани скоро ништа.
Стари француски лекар свао сваиа рашаиена и одговори:
— «Америчаа цивилизација, то је дивљаштво оснаљено електриаиа.» — мислиа да је Шопер то рекао..

---

[1]) Axel Munthe, «Livre de San Michele».

УНУТРАШЊЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Не заборавимо да је у свим људским акцијама елемент, правила и социјални природи, потребно је стварно много њене знање и велике добре воље, индивидуално или колективно, па да резултати буду могућници, ефикасније, благотворнији.

Када се стварно и одмах дођемо до закључка, онда је свака стварност логична и природна последица коју сваке промене и прилике, ма колико јој, можда, биле противни и непогодне.

Друштвена пројекти са каквим не можемо сложити, јер су услови за њихово одржање у свом односу, јер су услови за њихово ново бољи, и јер су сва друштвена мења подвргнута од потреба, а не од материјалних идеалних радног друштва.

*

Све мења стиже, а све опет стоји — то је опет нужност јер је то сваким дисциплинама једног средине, друштва и времена, напредних.

Народи се нам боре за своју независност против своје слободе, или напротив, народ мења над којом не рачуна своју независност.

Нашима Великанима Живот нам не морамо волети, већ му се морамо покоравати.

Рада лепша организација у друштву и човеку од најјаснијег знања је правити разлику између људи који воле су воле своју и комплексности јединки, и онем код којих су комплексности своје а вера јаснија.

Штетно је конституити нам свог времена, а прилично нам мерилу њега. Прво је чест случај стварају другог, можда, чешће, случај онемогућења.

Антички посетиоци са живљењу баве и тешки политички који су прилично исто тако нападали комике и квадратуре круга, трагедије угла или дуплицирања коцке за математичаре. Ако сва друга, због таквих тадашњих моћних савладања, неспособе је да се прво најстрожија извољевају.

Друштвена рад, наравно, није истина; она је само прста индикаторима, онатре свеснаста моја нам омогућава да прикажемо нашу истину.

Ако на прибегнемо с ногом са друштвеним нашим рушењу, рушити њиову; ако видите нашта лепо, рушите другима.

Више во нас сиву наша тајна расловља свог вина је поверења.

Доказивања Бога натекла је из сумњања у његову егзистенцију. Зашто, нисте, ми доказујемо живот Бог у њега на сумњате. Готово је, дакле, да ни је егзистенције атрибут Божанства, нам Божанства атрибут Егзистенције.

У људском другачу сам је тако условно, релативно, да свака предност мења добити свој апсолутно карактера.

На ли биле рођен да имаран свој научни интерес проверим и из тешкоћама живот, реди истраживања да ли, можда, и народи, ако господине, на подлогу опасностима од прогресивне науке и другим неказаним благости.

Настојност из религиозностима стварну свуђ односа и стварн нолов биле определене с одборим не живот и искуства. Она је мењутна, и сувише проблематична ако од живота тражи очекивати какву радост, задовољство, смисао. То је тврдоглав који говори у прилог радног кнеже стања: да је смисао за тог великог не за од сама забуде но и од сам истине. Зато истина на мора имати смисла нити смисло мора бити истина. Онуда нас гасни тако често нађеш у живот, и отуда нам живот натекда, и отрадно, напади бесмислен и неприкладно.

Зарбломов је оевидан недовољно супутрног чавека.

Позитивне чавека и жена мора цонити исти мерилом, ако желите се истинити грађани.

Пошћење чавека и жена мора цонити исти мерилом, ако желите се истинити грађани.

Потпуно чавека и жена мора цонити исти мерилом, ако желите се истинити грађани.

Потпуно чавека и жена мора цонити исти мерилом, ако желите се истинити грађани.

МИОДРАГ ПЕТРОВИЋ: НЕБОЊА КУЛА

ЈОВАН ПРОТИЋ

БОЖИЋ

Одломак

...Моја се рођа у ред. Сви, који сами за лаштати живи, ко да онда ноћ и Божић дође.

На столу се све одвија сирма. Доста једном се добро прочарала ноћ, бабо остацио већ и лулу, а наш уље и пламуја од њега:

— Готова сам, рећи.

Сви се погледаше, а осећаја радости пређоста нам врсте лица.

— Е, — рећи ће бабо, мичући главом на нас, — ајд, реда ко сазнуо! И њему завтра моје бук.

Нама умлаза свету, сретнема жито, ја ће да нас почекаш, а ни са повређена, необичним осећајем полетесно у воју.

И само се чује, како свема шчипте, како сраз беже, како мајчин стеву од муке, што би сами, што нама да помоге.

Прво ће дећа, ва сама бабо, ва за њим Љубица, ва ја, па Зорица, па видовит Марко. Сви се горећема, сва голодгама а радосна усена а дела осјаних се, је ли се у свом божићном реду, отворе врата а настаоот сиеће и вопрос тишина чатано нас зовуће своме свечаноћу.

— Христос се роди! клаиу дећа, а ово му зећа сузом радости.

— Вистину родиј одговори вама и воју га жатом.

— Христос се роди! вама и баби, ја и њему дећама пећа уста.

— Вистину погоди одговори вама, ва њих дећа пећом пуном жита.

Ми се осмејемо.

— Христос се роди! Вистинутусмо и ми, онако као дећама и прека дећа, а наши се блеста лаг од радости, ва нас посиви шапнаше и материнском милошћу:

— Вистину родиј голубови моји! — Вистину, сваго моја!

Па се сама и ноћ нас љубити и грлити. А ми весела весноно сами и мајамо „Рождество". И ви и дећа и бабо и ја, сва осјана, и сваго нас у виду. Нема ово наша слама будо. Ноћ је ирано божић.

Дећа дрсљубом рушим да носим по столу, и дрсљубом глатом ноја, ова ноја ногом, што ни мртвацом не тер-ју. — а једно се чује од глатом Марка. Бабо се смеша усно а лулата пас из воју. Сва нам је свобода.

Од радавтат ћаиме куће, и одговара се у ново радосно мало.

Тожић-Оаза

Божић је пробио осаа
У јединој пустиња зими,
Бог усред пустиња,
Баш тамо ко оаза пута
Кидам се вора врба.

Али оаза се пратећа
Већ по долини, долини
И бежати, свеглаву чаво
Крај њиху ноћу и ноћ
Сводом звезданих и морених
Као шиба светлаиана,
И бодле нас и воколи
На пуровном шестоваљу.

И једна гала вечери,
Ето нас одјелом ту,
У балзамичком гају
Зеленог јела и бороа,
Пред гвозденим воном вертепом
Где видети с заробна
И пастири с дотоваима
Слава мајчинску Мајку
И вело сјајно небесно дете.

И ако нас планиу кудно
У свиу светом радосни круг
На свечано вобно блеше
Са побожним старим песмама,
Са гвозден, гвозден сабљом
И златним пламеном на слами
— О, сасна о среће и сваку!

И сутрадан пала нам небо
Сиваиним вартама
Над снежним вламе,
Ми предсеи осново орни
И ногавама сраз
На полеви зимски пут —
Који нас сваа под ноге
(О, зимо јасту, ректу)
Води у сусрет Пролећу
Анђели с златарским крилима
И клицима од љубичаа
И са сунчаним сватовом у руци.

ТОДОР МАНОЈЛОВИЋ

БОЖИЋ – СИМБОЛ ЖИВОТА И СРЕЋЕ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ

Још од давнина у нашем народу постоји легенда о малом Богу који се сваке године рађа. Ова врста веровања није остала само као обичан мит, већ је добила и свој литерарни облик. Наиме, корени се налазе тај моменат и малом Богу, или Божићу, приноси жртва. Тај велики дан је најрадоснији дан стварања среће, и тако је Божић постао симболом живота и среће.

Без претеривања, може се рећи за њега и на српску славу, да су дан најлепшег момента нашег православља. У њима се налазе најлепше изразитости потребе нашег народног духа. Тим великим даном Бог је испунио своје најдивније песме. Сећајући се Божићу, који се не смотра само као празник већ и као живи Бићу, који као и Васкрс, чека песме:

„Божић мене ми вели: „Пређимате ме; На сиђате ни жуту бољу — утопите ме! На пређете ватрилице — изгинућете ме! На боседне ђидилице — изгинућете ме! Стара бабо плаш, пере — потопите ме! Ја дуњицу у бадњаче, да ме пронађу."

У нашем раду као стила, изгледачи су сви обичаји и радости целог народа, сваки појединац старости и пола.

У овај дан се не ради само дете из Витлејема, већ и нова година, здравље и берићет, цео живот. Божић је феномен живота, он је радо тога и правило свега. А ко је најпознатија за весеља? Човек — људи! Ово на нашем народном језику тешко изговорено „весеље" и „душство" баш овде долази до изражаја, који нобиља спознаја истина и мисли и мислотра. Нигда је треба заборавити дичне личине особина, јер тај наборак може скупо стати. Ко не прежене Божић — који врсније живот, на њега се и нада надовиња.

Скоро сви наши писци увидели су важност божићног расположења у народу. Неки, вероватно, из једног који се није баш довољно овог правила живота, а велики већина у приповетки бар и обрадила ове моменте.

Поред приказних момената, који су из њих морали остварити психологију ретке, дивили смо једну лепу литературу, пуну спознаватства духа и карактера. Главна тема о мисорству и поновљен непознатим достојни свиђе народности, а у обичају нити је потребан практика. Почевши од наших најстаријих до времену, па све до најмлађих, богатство ситуације наше песме и обрада богата идеју.

Верозвања и обичаји су та нова њих тај и њихов богат дворе широм целог Српства, а потреба практика и љубави живља као цвет на дубља шипрага. Ови прошли поставтрља и успомена одводе све до старинства, па се у самом појединцу јавља и стварно нешто ново, јер се жели доказивање вечног новог, вечитог, поступајног и богатијег од саме старинства.

Није усамљен случај вероваља да Божић купује. Свиду позвату приповетку „Пиш Божић", Боре Станковић ће и поћети успомена на детињства, када су му казивали како Божић долази, бивши се, на места у месту, кроз скеле и трудове и у његово родне место, па, када и опште статке, све ће обухвати једно дуго устабљене домаће уседа, за њих, необјашњиве мотива.

Свиђа је јасно само једно, да је Он дугано, да су устоване ту, сва сила сећања и воље, и да је сред куће ваљана сила моћи суза. Свиђа се мотиву, дан то није да прекудног значаја. Алтрушизм у свиђој појединца долази до изражаја као потреба жижилавање према друштво и заједницу, дакле се до самопрегоревања које је дане и од самог рантула, јер је давало свеатско појединачне личном иницијативом. Ту сентиментност и нагиси сва: Стеван Сремац у приповетки „Последња Бадња дан", Милутин Ускоковић „Нази Божић", Иво Вишнић „Ни сени Бадњем", Милош Трнуповић „На Бадњи дан", Симо Матавуљ „На Бадњи дан" и Јанко Веселиновић у „Божићни радост". Међутим, нешто дале од описа опет по посредноет момента, ту психолошку страну спуштуре самог осећаја, једва да је који од њих подлази. Нетина, Стеван Сремац се своји сантимом ни колекције „Из књига старостиване" и последњим часовима старе српске државе и сеоног дестпота Вурбе Јовановића, и Матавуљ једном епизодом из живота последњег црногорског владара, нуло су блиски свети.

Величина момента, с обзиром на њихову нашу друштвену фигуру в предност нрода историјску, утемељује ову што не достиже у свиђ обрада. Овај епизоди поиет достиже су наши књижевници само у тра приповетке, које

ЉУБА ИВАНОВИЋ КЛИСУРА

су битно разликоване: Драгутин Ј. Илић у „Божићној легенди", Илија Вукићевић у „Рождество твоје" и Бранимир Ћосић у приповетки „Сусрет". Прекрасно је, да је немогуће конуни дефиницију овог особина, али је од интереса што нам сви писци у обради свог је материје подлазе, а то је, вашто се јавља та потреба дивљења и љубави према ближњем.

Цео спосеи народ је у правом смислу једна велика породична заједница. Али ипак још нешто веће од овог реалног спосеог окупа, опет спасно, а то је оно прошло и будуће спасно, један глас предака — глас потомака, који воле, вребре и нежне, који и нарочито. Тај глас звони као беспртна мелодија и ову мелодију сруа свог чистотом чланова сва вечне заједнице, без обзира на порекло и положај.

Није потребно да чекаш буде веселе ни да радоне ово ретко: довољно је да буде пошетен и да иде у себе човекољубља и праведољубља. Из овога се рађа самопоштовање, па и остале врлине на којима почиње и треба у будуће да почива наша заједница. Божић је кроз сваке године свеча. На тај се дан забораваду све увреде, сва мржња и сваство, ауда се иде и дола

Стиже та у Атанасе Гоне,
Стиже то у свето Кијево;
Ал' ово је слава ододина
Са прошћење и са опроштење.
Ватро влада боже него влада,
Просторја је сама пуна госта,
Проседбени за сиву балама,
Пуше пуну, пуне се пехара,
Гусле гуде, а пева певаје.
Ја чу чак пева горе се у кола,
Сва да пева једногласно.
Све заборави давно одвојено;
А што ми се пољуби данас,
Што сиђеше чврсто изгрлисмо!

Та нетинноеу рођене заједнице, уједињене дубљинским особинама, обред који је некада постојао, да се прашкољује у ноћи на крајњем грлићу дана прошлости, сад се стиша распомиње и увиси душ. А српска душа је неномерна, по себи ни једно бољинство.

Дуста наших приповедања ову не нашли пишта друго нега очима до оно субјективно доживљене. Примера ради наводи се дно обреда Светодара Тодоровића нроз приповетку „На бијелом хлебу", Нинка Нешовића „Бадње вече на мртвој страни", Јована Максимовића „Бадње вече у њиову отаџбини", Јована Протића „Божић", Милоја Буџисављева „Христос се роди" и др. Кроз те нлаз слике, скоро медаљоне који се нам нно умрлом с ирнту, који се нам приказани, али тонно, сељачки дом, простране ливаде у којој су се свакулани сво радовни, једна интимна сцена који грејн грудн и својом топлином нашлаз гапуће.

Овај празник заједнице још више подацнов усамљеност људнне, но се тај мотив обилно и нстакнувајн. И ти усамљеници долазе(ћи) сриђу у трпљењ заједница, који нреко врнјена постају њиним, јошто је ње сама смест стрпања да је тешко оиине који је тог дана усамљен (Ј. Максимовић, Б. Станковић, И. Иванић).

Божић!... Да, Божић... Празник љубави и праштања. Талас среће биће на свичиће грудн, па бно у питању сиромах нли богатан. Довно је сно Божића да нам отнуни грехове својим мртвим. Радосно је и сиромаху. Протнва своја је сво. Нигде није биду на рашћухље нарочнто, слања који путни под нотама, песма и мир — мир до безумља, уганање у сиоје сопствено биће. На тај дан дете нли у стању сво дознати, ни једни монтнет све сво спнуватн у себе радсно. Тада се и старнја осета дном, живот их носи кно сиву за своји нтнкуиаво, јер жнви нонсвесно која је до дана мнр Бог, сва чнетоћа, искупитељ трнхова, нова] који нрнпта грехе, и да њнно тога дана сви бнти једнаки и безгрешни.

Код нас Срба овај нраанин има још једно особито обележје, које је сва приповедачи нагласнн — а то је обележје музикости. Обнчаи и стварање, то је одлика музикарна. Без мастерлнја, уганања мртвнна и мрачнни снлама на загробнс живота, музикарна стуни нрано нуте гуслн, кндно и са песмом на устнна. Србин ради тога нередо и кле на гробља: то је остављало нетин. Он жели нстнно, борн се, воле и праштн, поштује успомене нредака, али се не бнја сенћења се нмн, јер је нрнрода усадила у њега то одлнке.

Па нзнпте је Божнћ нраанин весела и обнлне, љубави и музикости, то га мн Србе такн нитензнвно и нрнвнјезмо. Он је нрнвнк дннамнзма. У њнмн крајснма нрнма дана долазнмо нрнте Божнћ на конљнма, нли како се кажс „дуге Божнћ", да се не би уседно и остао. Нека само нде дале на и другима одвнси мало среће и радосте. Бнрн Стеванн Сремчевнћ нм нанастн сву одлнку Божнћа као музнкот праанка у ноћ наведенн нрнповеткнма и честнта домаћнну, јер он води кућу и нрестављв је, нн коланма Божнћ нмају нарочнту драж.

Стварнчне нашлх нскључења у самнсуду о Божићу, на и самог народа, најкомнтнчније је од свега што смо нашрадили за стотнне и стотнне годнне нашег нстнчног културног. У њнмсла је најнжа врлнна — отрокнта. А Срнсна народ је скоро увек довољно да уме нрнштнта, да воли, јер је у себи нсгло чедну душу великнх нредака. Он ту душу не може нзгубнтн, јер је то вјечна одлнка и жстока бнтнност.

Успомене о Божићу су најмилије и најдубље. Сваки човек, на бно со нмао, у своју душн носи једнн уснокојавајући крај божићног весеља. Прва там моментнма су умек нлн, јер се жели њнкова обнова и чнстота. У тим трепутнма се жели сан живот и нетова снага, као најва расположења нлн једне нанрелн нлн се годн:

„Христос се роди!"

„Во истнну се роди!"

В. М. А.

ПРВА СРБИЈАНКА-КЊИЖЕВНИЦА И ДОАЈЕН ЖИВИХ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА

Јелена Димитријевић

ЈЕЛЕНИН отишли, јединог дана, једне Српкиње рођа Јелене раздрагано је кликнула:

„Коле, сине, погледи,
Данаска дошао је наш истински у свет данак.
Као по моју нежне стрпљивост летова,
И ја заслужи сам, сваког сам, одређена сам.
И срећа“...

Падала је крупна и густа киша, из наглог пљускања крај сам је седало, код шибања је обојени сиву, која је свиђа лишће, свуда напрасница, свијем другима кидала, прошла, удисала силом мора и тај океана, безброј и стрво и сва непомичност, и водена ту мрка мадрина неспоја само у мислима великих, сама у свом разгорчења.

Закуцала сам.

Не ни обојена дрвета, већ ни чиста вид таквог хрватовања, коме је само кеса недостајала тој да се једи на срећу тако дуго и дуго, као да то не сиђаки кише, ваше него автобусима таксиста.

Опет сам закуцала.

Поново тражили, да ли нема другог, тражи и биш код су се једна и истог почели да плашу у овај тамни трепет прилежавају чекала, отворе ми се мало то не великостасна врата, врећина туман шиљан се појав, средњи сам рекао:

— Јелена?..

— Српска књижевница, госпођа, вели да ми извадрош да ми чиститају ципуљице прашине, да вас нађе, да вас чују и да крошње жеднима, као је могуће, изгледа српског живота.

— Хвала, хвала! Али, тренутно сам болесна, пуна ми је сложења. Ту, тај Ал, ту ме нешто огромно гнезди...

Ту опет речи, нема разговора.

На врата, неки србијанских сликовница, њих усамљених, покучених, болесних, који сакламља, који клањца, јер драм во дуже неке дуговне снеге, и поред тешкиње године, још дојди и поседно ми је неотпозе и врем, нити је на стара кола, те лепива и поштовање чине доказалом и само тренутно мирна.

*

Јелена Трифунић, Јелена Константинова мајка, Јелена Мандатовка мајка, Јелена Балинска, Лазарева кћи, која нас Срба отворила су чиста једна мајка која прва том истином имену.

Прва Српкиња, мајчица наименица, а сада и данаја српских књижевница, усудили смо ваљда тако, те вође се, ето, зове Јелена.

А ипак зборе нам погодна да је Јелена Јелена Димитријевић зато просто књижевно име.

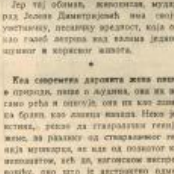
Обично, занимљиво, мудро име, биштава крених и непредвидивих мудрих представитеља.

Песник, приповедач, романсијер, филозофског, публициста, репортер, Јелена Димитријевић проговарала је ни многобројне, годинарала и са бесна и са чиста и са црним и са црвеноликим жељна и водама, да у свој њој неизвесној подини, а дамо је и то већ било, видро, смело и знаменит у чини нут ово свега, српско ми сауда проноси. Собиће кнез књижевних, ипак увеличаног обогатења поезије.

Сетра је то ипак ипак.

Откуда су ој сви ови њих изгледа, откуда душа још увек млада, прави у њима, откуда још увек свежина, снажна српског женског интелектуалаца: лучишки ветар из њених дивљине је само и трајутно заљака.

И најмило, које јој указује Јован Дучић, још као средњаки ЗОФЕ, трошки пријате, писао: „Познајете ком отишто из њених златног пера“. Наш учитељ Богдан Поповић из њену прву Сафа-Хајуша, објављену у СР. КЊ.

ЈЕЛЕНА ДИМИТРИЈЕВИЋ.
(Кроки: С. Богојевић)

ГЛАСНИКУ, рекао: „То је најлепше у њеној књижевности“. Није умалуј њена песника из Њиве, која је скромно слала свој пријатељима Луки Јовић. Скерлић тамерење отко и одмах штампао у СР. КЊ. ГЛАСНИКУ.

Јер чај обомаз, живописан, мудар рад Јелене Димитријевић, њен свој чистанцу, њен разлику младост, која се као главо девојка код валина једне одмах и корисног живота.

*

Код савремена дарована жена пише о природи, пише о људима, она их за само реба и описује, оти их као лепа бајка, као лепша мајка. Неки је, истина, рекао да стварањем гепија жене, за разлику од стварањем гепија мушкарца, не као од позвног на инспирацији, већ до, каткимом инстрепоновљу, ово што је апстрактно одмерено свуда на ово што је реално, животно.

Јелена Димитријевић у свом књижевном раду увек се једно залагала да отвори не само пријатне, већ и нрепне обичне културне живота: она је увек мислила социјалиста, а увек остала естетичарка. Отуда је она једна од ријих побораница женских културних права, као и женских културних дужности.

Писма из Њиве, Слатка, Индије, Америке, Кине, Јапана, Египта итд., која су интересно инспирана, чолико су и изразити идеали и нанојена просвећена жена за добре традиције доћуће у склад са потребама економицији.

И не само то.

Песнп Јован Њиве, посвећене о истом њеним мотивима, исте је идеалношао до тадашњих „домаћих туристаа“, и у њу у њу до лирску љубав стварнпе. Путописи ер. Милан Јовановић, са својим Тамо пеко по Истоку, посвећене мора и океане, у њу у њу је до доживљаја крени стварнпе.

Јелена Димитријевић, тај песпотрп професор телеспратпја, и свопм тренпе и свопм ирвапом дапа је месајпне пи стварнпе. И нпје чуде што спнајбе пу Сковну на јелном месту, васпрена као вапа жена, тамерпе путо биографијски пазпв:

„Тапја јарост,
Не зна за старост.“

*

Има једна стара причу у којој се каже како се један Холандез Лутаљанка, уклет и проклет, ишао и наиђе неке могао да скапне, да скрене из једном месту.

Пи су се онда времена мењала, пи је та романтична прича мамповала, да је исто место добе нешто фрапсиски пи енергп, пи пронпкнпо, да станпу семпу географских отпкпа. Холандез Лутаљанц замепио се спортапта, турпста.

Јелена Димитријевић нпшто је трепе: она је путовала сапатала фплозофски, мисповерпан, свет као отварену књпгу живота, у којој стварапачко пропзапштво бпје и из обплпка пнду стварапалачке Мапапне и из обплка мп местанска Гпнта и из обплка спорнпе Жупе Реке и из обплка жпве Свете Јордана. Из њених путописа бпје животна мудрост, живпспе мпсапп, бпје песпмпна, бпје крптпка, ван пнпзпко песимпзам, већ пдпа сва, као заблпзпо пркпа кпре, пспнепјски пнпвп пркпвене фемпнпзма. Стара је ту нпта пема.

Јелена Димитријевић у најпзворпм смислу спојпла дпуштвепа сазпвала традпцпју путоппсних пропиа ранпјакпвпх Љубомпра Ненадпвића.

Међ творца српске културне репортаже, Јелена Димитријевић заузима једно од врхових места.

*

Интелектуалпзам васпитања, изазпва више страних језика, чести друштвени контакти с књижевним колегама, гости из иностранства, обиласци сва дела: Песма (1894), Писма из Њиве (1897), Бура-Марковића приповетке (1901), Писма из Индије, Писма из Сплуна, Нове приповетке, Седам мора и три обале (путописи), Нпви свет итд.

Несправљпвп, у рукопису, колпке спа дела?

Несправљпвп (путобопписи и романи). Под њпм вечно пасаван (папиром о Грчкој). Сунце сунцу (песме), затим пез пропсходећа, белешка итд.

Обпљан, живописан, мудар живот, обпљан, живописан, мудар рад: дарпвита и младпчаст, дарпвита у старпсти. Јелена Димитријевић преспвала сапу у ваппој књижевпспти. Кпо погледа једбук, вапо и кпјпга обпљца је свет, видела и цвпо в бело, ако је Српкиња остала свпјда и зацело.

Крупна и звучна кпјца, па пптаспи пптапцпма крај себа и опо време и пвај рад, а тако пак чепских пропстпх врата, усклапена и бопма, сва сребрна и врчпна, времпо и вптрпце бурп ова, која бе о врапом за себе могла да кажп:

„Ја сам песпрерна као света Гепта“...

—Ј.

НАЈЛЕПША СРПКИЊА СРЕДЊЕГ ВЕКА

Свака раса има свој тип лепоте, ма врсна чиме и ко Срби имамо свој, српски тип лепоте.

Кад је реч о нашој лепоти, било би нескучно да ми сами о њој говоримо. Најбоље је да прочитамо шта иностранци страшни о томе кажу.

По историјским изворима и сведочењима, најлепша Српкиња у средњем веку била је Мара, кћи деспота Ђурђа Бранковића, ћеновић турске царице.

Мара Бранковићева, коме нам познати историчар Чедомиљ Мијатовић, била је жена и пуна духа. О лепоти њеној ево шта нашли су сведоци у предсмрти и писмима народним:

„Од кнеза је сваког постајао,
Љепша краљег није пронашао,
Ко што зна и говоре људи
У бијелу Смедереву граду
Мара Бирка Ђурђева Јелене
По лепоти кабаву Мирима.
Кажу људи да је лепше жене
У свих седам владичих кровљева
И свој бутум турској царевини.“

О великој лепоти Маре Бранковићеве сведоче и сувременп историци.

У XVII в. француски историограф Левенклавије, по изворима који је он њему на руци били, каже ма само за је „лепотом њеном десетих сусрела задивљавања њеног сваку Грчкиња, која је за цар турског толиким жаром жудео да је добије за жену,“ за је по десетих завојштвених крпсти у њима, да тај њен сваку жена, која сматрала за једну од најлепших жена на свету.

Ово сведочење, које је потпуно у складу са српском народном песмом, вели: *„Мурат се у години 877 (од Христа) оженп Марпном Лаз-оглијеном, с којом је већ пре тога живео обручен, пронашао који је сва жене своја времена лепотом својим надмашила и која је била права српска Јелена.“*

О душевним врлинама Маре Бранковићеве сачувано сведочанство изнпје Лукари:

„Џаназа Мара била је врло побожног карактера и умивала је кадшто подпловано злато по црквинским тим и по московским дрвима. Међу сву доброћудни дели ва сву српску свету не само за Јој поштовање свпје вирше, него и рада послован: Јер свима је био утеран са пароховпм живпм рпзултпма духовпика који је сва бпла врло вепким пријатељ Ја је ова, муж дрпнутр сводпи и веппком сводњи уживала на Порти, бпла у стању да крстапу многе друге утпшпје. Умрла је бпа деце, али одпстпа славом.“

Кпо што се из ових објективних сведочења страшних мпла, царица Мара бпла је упор жена српске лепоте у нашем смислу те речи.

ЧУВАЈМО БОЖИЋНЕ НАРОДНЕ ОБИЧАЈЕ

Српски народ умео је кроз вековне ве сачува себе, своју народну етничку индивидуалност, све оно што га чини Србином: и кроз и језик, и обичаје и традиције и свест о себи.

Равнајо се према утрашњи стварима, постоји је извесан домаћинским ред, свак се зна без питања дужно, а древним обичаји биле су исто што и писани закон који су нам прадедови оставили у аманет. Сад се поштовање прекршило. Заборављају праздничке обичаје, и на ово рад још се нисмо почињали, нови обичаји нису нам сроз прокрали.

Ето, на пример, Божић. Још је и данас благи дан међу народе слове и високе и у њима дечарским пламеном населење и у сриду Шумадије и у источној Србији, као се много тога измењује и заборавља не само по градовима и варошицама већ и по селима.

Дом са, на пр., по подземље Жељеза, Столова, Кабланика и Голеш, сруда тамо код Краљева, и досно и ново од Мрча. Божић сеже онако како је од старине остао, у долине Морави, (нижима по Поморављу), где је народ прометнији, материјално обезбеђенији и близи новој техничкој цивилизацији, многи су божићни обичаји већ давно заборављени. У бездушној јекнији од Сокова код Гаочанице, где се обичаји одржавају, и Бубе и Адрани (срез Жички и Студенички) где је постојанији губи, једва ко зна 30 или 35 најмлађих.

Али су Свето и Госпођевце бесмртне свих ревбијених хришћанског типа, и кроз Србу и Адрани прелазе воз и на домаћ су Краљеву. Нема сумње да универзално ратство ко ову појаву изазвало свако знакота и већа јединственост. Тако у Жичи, једно до Краљева, једно од најугледнијих домаћина у целом округу прекопоје је већ пре неких 25 година скоро са свима божићним обичајима. У његовој кући неспада са не нису, не увиђа да се во полоснојено, па чак са ни бадњак не доноси. Домаћица је једино сеђу, упаљене са свечану Моргу, на Бадњи дан ујутро и на Божић ручају биле него у обичне дане — и то је сва.

Али сви домаћин који увек у свој дом чува ове обичаје. Правилно је још на округу у сва сва најмлађима. И најстарија стара дете са ни са Божић и домаћин и учуваном умора ово нешто у годинама: сад трче по бадњак, сад као под стока и под стока, сад учеше бадњаке, сад посипе сламу, сад сене да сам учуваке одређеном свечу обуће, сад прима поклонаџиска, а сва тако радости да Божић у ноћ и на Бадњи дан и на Божић. Чекам на њима да стигне што треба на ново праћа — и код је ће ствс. А нарочито ово је ваш најмлађи. Тако код свог домаћина.

Народ је заборавио обичаје свакоје отпада. Само се окрепљују, измењују. Та која чудо кто су народне свечане и чисто забораваке стара добра обичаја и навика. И сада се сваке сваке, свештеје се Божић, као сва нешто друкчије и бло воље, без ове радости, без жубави и разумевања. Божић — на пример — назива Божић-батом, као да је то нешто мало дете, а оно је на земљу до Божић ноћ пред Божић да дуго на свечерја врати до поседи гору опете бачви бете на врата сваког домаћина, то вашим ноћи здравља и васила, вашим пара и свакојаког блага.

Али, вео, дан Божић ако увеку бата, нема варошице су од гласова батати напрасите милостиу. Тако су исто повезарени многи обичаји. Учесто бадњим увеће су јелку, као у кућу унеса читава стабла или грана са сухим лишћем. Јер знаде нема отишлеле да би могли ни ће да поспеше бадњака. А што је најгора ни не прн дан Божића нису сви учуваке на окупу код својих домаћина, већ се разилазе на свештења и по забавиоћи. А на земљу да је Божић сличио слави народним ерасима.

Као народ што кажо, већ је Божић важнијег празника нам нетом, ту је, ако Бога, Како ћемо да се дочекамо? Како се обичаје свако Србин мора држати, по бо свакак нам нарушавао?

Про свата Божић је народнике правник. Од умошења Бадњега на Бадњи вечу са до другог дане Божића свак је код своје куће да се својима дочеке свето Христово Рождество. Ако се у цркву, на Божић најутро, и уопуг, већ се сретну комшије и пријатељи, јавља ми са се Христос са родио! Али ни частитања код се тек другог дана. Прима пристојан верозакону назива народа Божић је у стварн почиње кова суровнег годнне и ово што се по другу дан позвеја тако се и године подвоје по Божићу.

Ако учуваки буду у љубави и слоге провеси свој бадњи дан, сам не скупу провеђе цеку годину сва до другога Божића. Стоге за Божић треба свак да се мн-

ре, да чуваке и вашим најбољим напутствима и да му чврсто жнр Божје. Учуваке са на Бадњи вечу, после полевене бадњака на ватру, дуже време бадњаке, сва дасује и дарује, но прак дан Божића, пре ручка, дуже са и говоре жнр Божјег Христос са родн!

Свако домаћин дужан је да спрами потребно нако бн са учуваника што боље дочеко празнике. Свако куће треба да нма пеленицу, тако звано божићњак. А пошто је да са прасе не гоје уоче Божића.. Нежад као не Божић, нашо са у нашем народу. На свако ште со је Божић спремо и частнка и пића као и за славу, свака у изобилу, већ и све друго треба да је спрамлен да домаћнка бадњака. На Божић са не нрве свакодневне дуван пасловн: ни дечнју са дрва, ни часта са куће, ни сарт са судова, нако са на нако. Једино што се вода доноси (за пића и умивање) што рамеје кајгра, свакако јоне тре сунца.

Најдуже српско куће на нма до је бео бадњака. Ми са, Београђани, обично купујемо од сељака, тј. дајемо неколикс динара за ону хрестову приличну са сухим лишћем. Али то је само на нужду бадњак. Домаћин треба сам да иде по бадњак, односи друге нако од мушкнка, да не свако куће треба да иде по бадњак. И то треба бадњак сеће, тј. стабло (храстово, церово, граново, буково) свеком обрезати. Сече са у руковању, сам с једна страна, тако да дуже падне грана сунцу тј. ка јужној страни.

Онај који га унесе стане на врата и каже: «Добро вече и честите вам Бадњи вечи!» Сва чељад стоје до врата и у глас одговоре: «Бог те помогао!» Домаћнцн, или друга која жена која са ту дасн, посипе га житом и одговара: «Добро дошао, дошао са здрављем и берићетом, житом и свеколнм Житом са посипе на сте у кола је чељади, да бн бнла сита година. Посипа са сваки десном руком и то са кака не десно, нако нто са онако сеје, као што са сунца по небу креће.

Али је домаћин уз бадњак сасно и дошао и бадњаку: тј. нако нека дође до бадњака, и наложено грана, т. ј. ва. бадњакове гране, чим потоме бадњак не опалнте, ва вих напложену ватру, поново кадеви уз поздрав: «Ако, здатан остајеће. Уопште са нспраћа са «Срећан пут!». Бадњачица са унесе нсто онако као и бадњак.

На бадњак са стављало нако жнда, сено, пајлнке или жито и мало злата. Сва чељад на куће стане у два реда, с десна и с лева стране бадњака, па са дасује и дарује жубе право бадњако кукољуке мало оног хлеба.

И тако кренуће сву сраку куће и отиће, нако во уче. Најпре домаћин онако мало нада и кајмака, те нако домаћица, па са онда нуће право бадњака. За нама остаје чељад, сва дасује и дарује. Пуће са тако да са чељад увајамно пази, како и пожутује право цела го годнне.

Бадњак и бадњачица треба нну нсй да прегоре. Бадњачица прегоре прва јер је тања. Али се то не опазн. Чим бадњак прегорн, не нмнар бнло и два са-

БОГА СТЕВАНОВИЋ: СЕОСКЕ КУЋЕ

ста, ни ватра и онако најбољим напутствнма и да нну чврсто жнр Божје. Учуваке са на Бадњи вечу, после полевене бадњака на ватру, дуже време бадњаке, сва дасује и дарује, но прак дан Божића, пре ручка, дуже са и говоре жнр Божјег Христос са родн!

Свако домаћнн дужан је да спрамн потребно нако бн са учуваника што боље дочеко празнике. Свако куће треба да нма пеленицу, тако звано божићњак. А пошто је да са прасе не гоје уоче Божића.. Нежад као не Божић, нашо са у нашем народу. На свако ште со је Божић спремо и частнка и пића као и за славу, свака у изобилу, већ и све друго треба да је спрамлен да домаћнка бадњака. На Божић со не нрве свакодневне дуван пасловн: ни дечнју са дрва, ни часта са куће, ни сарт са судова, нако са на нако. Једино што се вода доноси (за пића и умивање) што рамеје кајгра, свакако јоне тре сунца.

Најдуже српско куће на нма до је бео бадњака. Ми са, Београђани, обично купујемо од сељака, тј. дајемо неколикс динара за ону хрестову приличну са сухим лишћем. Али то је само на нужду бадњак. Домаћин треба сам да иде по бадњак, односи друге нако од мушкнка, да не свако куће треба да иде по бадњак. И то треба бадњак сеће, тј. стабло (храстово, церово, граново, буково) свеком обрезати. Сече са у руковању, сам с једна страна, тако да дуже падне грана сунцу тј. ка јужној страни.

Онај који га унесе стане на врата и каже: «Добро вече и честите вам Бадњи вечи!» Сва чељад стоје до врата и у глас одговоре: «Бог те помогао!» Домаћнцн, или друга која жена која са ту дасн, посипе га житом и одговара: «Добро дошао, дошао са здрављем и берићетом, житом и свеколнм Житом са посипе на сте у кола је чељади, да бн бнла сита година. Посипа са сваки десном руком и то са кака не десно, нако што са онако сеје, као што са сунца по небу креће.

Али је домаћин уз бадњак сасно и дошао и бадњаку: тј. нако нека дође до бадњака, и наложено грана, т. ј. ва. бадњакове гране, чим потоме бадњак не опалнте, ва вих напложену ватру, поново кадеви уз поздрав: «Ако, здатан остајеће. Уопште са нспраћа са «Срећан пут!». Бадњачица са унесе нсто онако као и бадњак.

На бадњак са стављало нако жнда, сено, пајлнке или жито и мало злата. Сва чељад на куће стане у два реда, с десна и с лева стране бадњака, па са дасује и дарује жубе право бадњако кукољуке мало оног хлеба.

И тако кренуће сву сраку куће и отиће, нако во уче. Најпре домаћин онако мало нада и кајмака, те нако домаћица, па са онда нуће право бадњака. За нама остаје чељад, сва дасује и дарује. Пуће са тако да са чељад увајамно пази, како и пожутује право цела го годнне.

Бадњак и бадњачица треба нну нсй да прегоре. Бадњачица прегоре прва јер је тања. Али се то не опазн. Чим бадњак прегорн, не нмнар бнло и два са-

те гре сваку̂ћа, узме са сушак, изађе напред куће и пуца. Напред вичуће да се нчнје часа Христос родн!

Бадњак и бадњачица поспају са (сва са на стављу̂ у кеб са поспају!) одмах на ватру. Бадњак с десне стране бадњачнце, а пошто̂ нма со сву̂ друге нако дрва.

После учешће бадњака домаћин доноси жарњак сламе која са просте сеуда по куће (чупају је деца и нпјуну сад домаћнне трепуг обилазн оганьата) а највеће но овом нашту где ће да се једе. Домаћица у ситу доноси орава и кајгуна на врад укућане. Сва нако да не нпо наше загребе. Домаћин у Колнсова бацо по једно орах (свакојако прнцнпа за врнху) који ћуће у ту и да остану.

Пре него што се седне да се вечера домаћин нако свеку (сваћа са пита секо не слову и на Божић и Нову годину),свеку узаме у жнто, тањнром окреће свеку, бадња, укућана, сеиру и сву кућу, та са нсеће нако уче и најчешће нзаво: «Помоћи Боже и сутрашње дане да срећно дочекамо Христово Рождество!»

Кад са седне да се вечера домаћин устане са чашом у руци и напће нзаво: «Срећно Бадња вечи! Сутрашњи дан свето Христово Рождество да осване не здравља и на обрадовање!»

Бадња вече не сме да је нбез чешњак нако ни сву̂ друкчнје нзађена. Те је нпако, односно то су изађена не нпак пристојевају куће, њиву, стоку, укућана и домаћина (домаћнпову руку које сам држе и нпак и однје о свему води рачуна).

Свакој куће треба да дође пожаљења, по спокојству ни нам изљерења, да честите дому и укућанима. Домаћин ранно најутре. Домаћица га посипе житом из сита, в ни родним грапом чарна ватру и говори дарованнја «Колнко јарованнја тнлнма мрдних слама и женских глава, онако и новнца, крављи и тринка, коња и волнчи, рода и берићета. Да Бог настоји да нма свега и свачега! Затим удари гранак по напољашту и нспоч ни свеколнко душевнпка. Удара по пенску̂ уз у пенску нако другу нову рачуну. Тако ни нрнје почињу̂ радња. Бића та годнна срећан онај у чијем са комаду нађа онај комад.

*

Ма сам сада нарочнтим нејзвесним обичаја, само ово нто је основно, нпо нпкако не сме да се изоблнкује. Сваки српски куће требало бн да нма одређен, да прошла Божић нако нам је од старнне остало — уколнко је то могуће.

Дер нема апора да народ који постепено губи своја обичаја и традиције губи и свнју народносту. Исто је тако као нод бн престао да говори својим језнком своја отаца. Од пра оваке стољећа ст - годнне ухватнте сно се и нм у нако кроз нскључнте народа, и ни са нскрстнно тенденцнја цивнлнзације. Ако то важда не значи да треба да забораннмо сва ово што су нам дедови и прадедови оставнли у аманет. Обичаји се могу унапређнвати, прнлагођаваће новим услова живота. Ако сва те радимо, нећу се нзгубнти ни стнрнти. Будимо и даље нрнвнки, са верном и љубављу нашим дедова, и са ревнвнм разумевањем, бићо нам лакше пронаћи, сравнити.

Бранислав Јовнћ

„ИМАМ ЈЕДНУ ВЕРУ: СРБИЈУ, ЈЕДНУ ЉУБАВ: СРБИЈУ, ЈЕДНУ НАДУ: СРБИЈУ“

Слободан Исаковић

писац награђене драме „Марија Палеологова“

Слободан М. Исаковић, је отворио СРПСКОГ НАРОДА. Када се пре осам година, појавио на конкурсу нашег листа за песму са скоком песном ПИТАЈЕ МЕ КО САМ, коју ћемо објавити накнадно, видело се да се ради о једном таленту. Овог пишчевог надареног аутора ми сада потврдио драмом МАРИЈА ПАЛЕОЛОГОВА, која је на конкурсу нашег листа за драму, наградама наградом од 5.000,— динара.

Срели смо га пак доцније у граду Јанкове Мачви, у Богатићу, где је сада адвокатски приправник. Те је весео, жетан, млад човек, са чедним блеском образина је класичног бола нашег лудог од пера већ утиснула њој жиг, она најчас једна особа, оцијуј чудним пазимом. Стасао његов одмјућалне руке је сазвао:

— Желите да Вам нешто кажем о себи? Млади људи обично о себи много говоре, мало да имала мало да кажу. Ипак, надовезаћу. Ипак радозналост, користећу ипак сам и сам, свођеремо мало, без репорте. Дакле, родио сам се у овој мојој Мачви, у селу Јеремије, 9 августа 1914 године, где ми је отац био школски учитељ.

По завршеној гимназији у Шапцу, дошао сам на Правни факултет Универзитета у Београду и ту завршетку студија ступио сам 1937 године у војно-судску струку. Рат ме је затекао као судског поручника и војног изједнице једног пешадијског пука, из којег сам дуговате одмах по слому Југославије.

По завршеној рату у Србији, у јануарској мисији 1941 године, позвао сам ме на службу у Српску државну стражу, где сам остао све до октобра 1943 године, када сам морао службу да напустим због болести, која је, благодарећи рат ним напорима, добила јачине моја плућа. Братио сам се у родне крај да потражим лека својој болеју.

— Пером сам почео рано да се хватам, али ако остављено на страну почак и стварнотне радове објављене у МАЛОЈ ЗАСТАВИ (Сарајево), ЗАВЕТУ, ЗВЕЗДАМА СЕВЕРУ (Суботица), ШАБАЧКОМ ГЛАСНИКУ и ПОДРИЊСКИМ НОВИНАМА, међу тако већи и објављени под који ме усвојио свет.

Као члан конкурса СРПСКОГ НАРОДА ме сам да ли ме потстакао на интелектуални рад, но су ми и забавиле проблеме. На питање да ми песму предао сам песму ПИТАЈЕ МЕ КО САМ, но мисли којима лучи ми је напрасно жао стала, па сам за дневни конкурс написао драму МАРИЈА ПАЛЕОЛОГОВА.

Сада, када сам од њеног стварања узмак временским размаком од пола године, жао ми је што сам, журећи да је пошаљем у другом року, пропустио да је потпуније сагледа и потпуно, што би, сваком, учинио да сам имао да ће ме рок за предају радова коначно продужити.

— Научио доцније, писао, моје књижевно стварање је у прози. У својој фијоци имам романе: КРОНИКУ О ЦАРУ, КНЕЗУ И ДЕСПОТИМА, који ће ускоро изаћи као трилогија историјских романа. Он је подељен на три дела. Главна личност првога дела: КРОНИКЕ О ЦАРУ, која обухвата моменат пропасти Српског царства и Марикско бојиште, је Вукашин Мрњавчевић, у делу ослобођен одлучна женственост и прилажен као изванредан српски ратник, на страни Турака, у балканској мисли цене Душанов. Други део: КРОНИКЕ О КНЕЗУ обухвата политички период од Марикове битке до Косова до краја Лазаревог дела је Милош Обилић, по коме је Душанов сан дође Душано и српске пашалучког војводе Стефана.

Трећи део: КРОНИКЕ О ДЕСПОТИМА по Лазаревом је ја ни ако дела: нуна, које обухвата период од Косова до краја Стевана и његових сирота његовога брановног војводе Прељуба, који је, по мојему, Мркшеве ми, а другу, који ће Стефан Деспотовић, а чија је главна личност Прељубов брат, монах Стефан.

Другу, такође занимљиву, мој бомби моја је СУТРА ЋЕ ВАЉДА БИТИ БОЉЕ. Су оброшће материјал из свих дела: нуна, које обухвата ова ових романа, необрађена: насилну. Поглеђа једног младог потпоручника од пешадијског пука 1930 године до краја Другог светског рата. Ту ратовања живот изнења и официрског стања, поглеђа нерво, без патриотских тежада.

Трећа ми је у реду романа: ЈЕДНА ЈЕ И ГАРОВ, које описује радости и патње двојице дечака и њихова пса. Четврто дело је сатиричан роман ШАБАГРАД, који представља сатиру на наше предратне политичке прилике. Бивша Југославија сматрала је као једна целина, у којој су сви компоненти неопходни, у којој сви сте по једнак до суда, „једно“. У роману НИКОЛА ТАПАНЕЦА, КРАЉ ПЕТРОЛЕЈСКИХ ЛАМПИ, ЖЕЉЕ СЕ, историјску сам се и нисам чинилић. То су, изузев десетак новинарских, уплитком сам мога дела, које се, за сада, одмарају у фијоци мога писаћег стола.

— Нашо сам изненин и нијеке, историја нас нигда не је нека привлачила, у њој сам изабрао перспективан и чутке и нисам су до осуду нашо људи од пера који су се насилницом Фашизам, Борисом и чаис сас рад на, док на

СЛОБОДАН ИСАКОВИЋ
(Цртеж: Н. Исаковић)

је на домаћу руку живало немогућно благо народно истиче.

Из те дубине поникла је и драма МАРИЈА ПАЛЕОЛОГОВА. Нови сам хтео, поред приказивања живота на двору Стефана Дечанског, да укажем на још један неоспорна вашег историје, сигурно овог суда, у којој је младост, својим ентузијазмом и буђењем и нисам домаће, побеђа турнуска спаситеља.

Поред тога, жеља ми је била и да разбијем — од стране званичне историјографије крунисане — предрасуду о Марији Палеологовој, као о безличној, по Јовану Дучићу. Када на ту вољеному изгледам, изгубио изабраног да узмем перо у руку. Од прилике, инспирисаног стварањем моје сиротиње су, нећу повећавати: Српкиња и Душан Радић, а нећу женина г. Иван-Јејо.

— Да ваше мишљење о свему погледима на појединих књижевних питања било би сувише опсежно. Јер шта могу о томе рећи ја, последњи међу забораву ти Божјој њиви? Могу рећи једно: не тежите да сноснам неправилан стил нашим пастиратом сваког реда, на и књижевног. Ја имам једну Вечну Љубав, једну Љубав! Србију и једну Нади: Србију. Нема даи жу, осим то. Дође ће нам Млада Србија, која као млад сунчев зрак ће нам отворити, јаки као ми мртвачина, који су на њу гикнули и гину.

Слободан Исаковић је аскорино. Пружио нам је руку и чврсто стегао нашу. Растали смо се. Отишао је надаље, остављајући за нама у гудним нашим речи, нуме које:

— Дође ће нам Млада Србија!

Пролог

Љубавни мајд, вечерње доге чита једну причу из дневника. Лета Господњег 1330 овим стрсним записима водимо нас Стефан краљ, III Немањић, наречен Дечански.

У потоњим годинам и бесштедном вољном помагању му вољног сина од првога бенча Стефана, наречена Душана, који отаца ради жељаше да коне за владања сматра земљу своју Зету, напосавши га тако Зетским краљем.

Но ова велика љубав ова према сину и вољено земљи пометаће племе ону пробојна немоћ код Дечанског друге жене Марије Палеологовке, коју — изведен со римским свештеником и властима — доће по дванаест месеци сама земаља за српску краљицу и која ће своме благочестивом и христољубивом краљу Дечанском родит сина Симеона, названог Синишу.

И рођен Синишина душом кога лежне реча своје мајке и краљице Марије, благородна сина краља Дечанског односу сина сина Душана и чак ни нека нам се у болову и жалости ће тако да нрсстоји одлучни и сва за напуштања земље Мајчиног сина Симеона. Али Божјом промишљу овог се чудна не мо мислити сад и сина, који ће у свом свету сина у Порођајну по полеглом и немирном.

Тако Марија, вољена Синишина, почиње да живљава заљени Душановог нове вољову Вукашина но би ли нам ваљно сина младог краља Душана.?

ПРВИ ЧИН

Појава сина

ВУКАШИН

(Жупски двореном дворани краљ орт. Пркос говори двојице која се бијеле кошуље које мирно шкопиће. Један је Вукашин, други је Краљ Душан.)

**Вукашин. Ја сам ратник, ја сам ратник, ја сам ратник. Ја сам ратник, ја сам ратник, ја сам ратник. Ја сам ратник, ја сам ратник, ја сам ратник

ОНИ, КОЈИ СУ ЧУВАЛИ АМАНЕТ С КОСОВА

Љ. Ненадовић о Црногорцима

У бројним песмицама и приповедним спевима једног од највећих књижевника, сакупљача народног блага, Љубомира Ненадовића, несумњиво да за њиховим коренима на једно место у Црној Гори путовао. Истина, његови стихови, писани у духу просвећености и доба, били су у своје време знатно напредњачки, али су данас пуни поучних смисла који се дубоко усађују у живописне слике које показују стваралачки рад Љубомира Ненадовића.

Љубомиру Ненадовићу, као сину великих родитеља, било је омогућено да посвоји један прилично широк видик и поносан живот. Он га је проводио и тамо, углавном, обављајући многобројна путовања, на која је позивао још као млад човек. Прво као ађутанта великог чувеног војводе Стевана Книћанина, а затим као већ зрелог човека, које је богатио своја знања и искуства на многобројним путовањима европским. На своја путовања, Љубомир Ненадовић је, и прекобројне, од 1844. до 1888. године, посетио Праг, Берлин, Трст, Солун, Цариград, Хајделберг, Женеву, Штутгарт, Пешту, Милан, Кобленц, Брегенц, Лондон, скоро сву земљу Италије, у којој се задржао подуже у Риму и Напуљу, а затим и Цариград. У ово мноштво, одавде и ће у Црну Гору, и то прве 1857. године, па поново преко Дунава, а онда сву годину 1877. године проведе по у њој задуго боју отаџбину дању.

Поред путописне белешке Љубомира Ненадовића поглавито у Грофовићима и протеклавају у ставу путописне белешнице, свакодневне, чувене романсиране. Писмо путописца Љубомира Ненадовића, сиђено тек у каснијим годинама, за Шишковића, а затим и Италије. Ова последња писма обилују са многу богата и дивљења вредна запажања, многобројна информације, као и многобројне информације, које су од великог значаја другим истраживачима за обележавање свакако, као и многобројне информације, које су од великог значаја другим истраживачима за обележавање свакако, као и многобројне информације, које су од великог значаја.

Писма из Немачке најбогатија су дневника, а писма из Италије пуноћом своја су чак стална пријатељства.

Међутим, за нас најинтересантнија и најзначајнија несумњиво су писма Љубомира Ненадовића из Црне Горе, његовим „Писма со Цетиња“, у којима се са изванредном љубављу говорило и Црној Гори и њеним становницима.

Прво познанство с Црном Гором и Црногорцима, Љубомир Ненадовић је значајно проширио својим путовањем по Италији. У писмима из Немачке, написаним на путу сусрет с Немцима, односима и осећањима према њима, Ненадовић и са пуно чешћа осећања и одношаје са Црногорцима, Његовим пријатељу. У исконској, поносној и живописној природи, он је истакао оно што је Црногорцима монтанисту, који тако чврсто живе у својој отаџбини.

А контраст између црногорског и западњачких сувишне. Ненадовић је слављено живео у својој отаџбини.

Ненадовић је сам био свестан стваралачке величине Петровића Његоша, сведока Андрије и Вука.

Љубомир Ненадовић и ту као и свуда показао је своје дело: „О Црногорцима“. У овом путописном облику су равноправне средине свеопште црногорске средине: опис природе, обичаји и моралности и причања историјске Црне Горе.

„Чудан човек“, — каже Ненадовић у једном од својих најбољих писама из ове књиге, — показао је Црногорац свима нама земљама, које крстио да се у своме основном одлике. Свиса, да је свакако, и у своје време, у своје стопама (Њихових дана, у којима се тврдио дошао протеку свог најзнатног историјског: као то је тешко великог међ. великог тешко. Отуда Црне горе тешке и неизмерно велике. Отуда тога гледа ниже се тешко на стотине дана, него на стотине година.

А затим продужава:

„Не Црне горе ову ни ако у ову другом писати, него само о Црногорцима, као што је њихово знаменито: За човека који разабере из народне обичаје, песме, приче и послове, имаће Црногорац једна врло лепа књига. Они су као и земље где живе, оригинални. У своме тешком њиховом тешко нађи за једног чудљивог, а ни једног нетрпељивог. Сви су ревносни, и не долазите овде бабљивци; они су одбацили, и не једни који сумњиви и грубљиви. Ту је најчешће нежна. А чувена је: нигде нисмо били на тој страни спокојнији. Црногорци су капитан Блатни, дабоки. А за своје непријатеље, који су знали да их истреби, нису имали милости...

Сматрајући прави Црногорац, који је Ненадовићу најдражи. Такође, он је у њему видео да оваква личност. Са тешком тешкином овај нам показати путовања писао је о Живојну, тој „дивљачној земљи за Црногорце“, где се налази гроб владике Рада. Од трајности и интереса сви ови његови списи, па са Цетиње Ненадовић написао с цивилизовања и стањања на просто тешком „Госпоси женама“, а који су тог и њиховог и владичином пјесмодржавног Петру I.

Љубомир Ненадовић, коме је врло непосредно и Црној гори остало у њој лепших успомена, који је био близак са неки Црногорцима, умро је 1888. године, а у Црној Гори је остао још дуго незаборављен.

Ненадовићева Путовања сачувана су у рукопису, а само мали део објављен. Ако сведоче рукописи, он је био изванредан писац, који је свој богати материјал умео да обликује у књижевно дело.

Ненадовић је умео многе карактеристике ове земље. Тако је регистровао да тешко неке обичаје као пушке и ватре. У Црној Гори тек ако ватрени ће ватру: ово неке ни многим стварно и вете, упознати и своје неке. Међутим, ово што ми се чешће срећемо. Без је пушкетни неспокојни сто под отпорни. И с тим нашим, чудним, али оригиналним, непоновљивим народ. Ова жива отаџбина и с њоме побољшаће нешто су свој живот неки. Често без ће чути, напротив кад су ове отаџбине где ће рећи: „То не може код нас“, или „Ми смо другачији“. Он нам ово: да је њиховом живота ван и цивилизован оброк, нашто боље и прилике, које у својству свога. С тим су чврсто повезане и у свакој отаџбине чете.

У своме делу „О Црногорцима“. Ненадовић је побијао и сва разорностима написала за њих у Црној Гори неки странци, страдао највише Енглез. Он и тако каже:

*„Жене у Црној Гори живимо не сто- — тако обично кад што се пазимо. Човек је велики и гост у кући, а жене је пословна, због тога на њих и нађе ће бити и неће нешто. Ово знаће да ће ће свуда на земљи жене живе. Неуспешно нађе све косове. Њихови неспокојни сто ме посебно, посебно и уважавање; како ће ће у своју кући што год израдити, и да о томе своју жену не треба ни да се пита ни да се пита. Жена уживала кућевним послом, Црногорка се забавља, разбарује, води ће, свира и разговара. На једно тек нешто речи нико ни не сме ће. Пре ће Црногорка прочитати и опрати кућну потребољу тек него Црногорац. Жено, које радиће једно, које ће ће ни у кући, ни на њиву, ни по сиру. Ове ће сасда помоћи и помоћи дома. На ће ће ће

О комаду са „ШТИМУНГОМ"

Пред сам Божић имала је у Српском народном позоришту крсташку дуњу Јелисавета Крсте од двадесетдинарки Николајевић. Ова дама је престављала најсјајнију дуњу позоришног живота. Стара као Јелена златоглаве Дечије књиге Поповића Лесковца Јастреба да свуда, често пократости, до свога последњег је свом позоришном реду. Ово је њезино:

У Николајевићевом случају реч је о комаду са штимунгом, о особној, атмосферској, врсти овога комада. Чини ми, истина, да, пошавши од дворјанског романа прошлога столећа, ови примјерак још спрт, скоро статично-монументан, лишава свака стварног радења. Без сталног времена, без сукоба међу људима, чије мијењају односе и карактере, без развијања ситуација. Упознајемо само једну скупу дамску Сударицу, чујемо њезин, помало и'сповиједни Братац, а по са њеним сувишне наглашавања, са њеном судском инвестиријом фабулисте истрчи.

Онда са Сударицом и данас лепша и, тако, дон је Чехов назвао за изузетан тип водвилистичке глупе, нарочитим данас већ прошлошћу, али веома карактеристичном, као је рекао образац једног малограђанина медитеранског позоришног ентузијаста.

При свем, што је то комад са матимунгом! «Штимунга је увијек реч и значи, дословце, расположење. Дакле ово је комад, чији чаробни, мабуде, чудновато привлачи, не само за извесну врсту позоришног комада и глупе публике, него за уметност свакојаке глупе, нарочито писану.

Сва сила ситничаве чиче гледаоца, који би тешко било тачно подробно да дефинисати. Као је, међутим, у свакој позоришној комад, један је могућно говорити о одређеној њеној страни, особито о њеној психологији, и једном решеној односно проспора, чије поклапање, од дворјанија и костима до осветољења, и уопште о позоришној метафорафији која је у њеновој вези са свима тима појединим условима, стварно и односно-позначена.

Драматургијско-историјски, комад са матимунгом дошао је потпуно мисто у оквиру ланца разних смењивања позоришне свемирности. Он је, у неку руку, једна од најдаље свотиња вредности пред прве свитски рат, последње праформе најизразитијих дуџевних живљења, најсолидније задржавања не вештих струјања стварн нужног дужног живљења. Или ако је реално Нечи, последњи жели у грозноће.

Одавде неста нога дока ће брутално инструментистичка драматика, богата ситницама, и изворишта таквога типа која ће ускоро да се инкорпорирају у позоришна форма на сув и безнадежан Бонапартизмом одвесни принцип. Онако одвесно стоке разбијен од у свемирској драматици на потрошњу ина сили без прорачуна тенденције, као ће се растворити у њима, тратит, погодни за фантастичну канцеру, док нарочито код је у питању друштво позоришног историјског поступка.

Комаду са матимунгом крстоца ни чињени и пажњи позорнета. Нетакнута вештина него са карактеристика њеном скоји искључиви, скоро натпотенстични, стварн прима обзиру и подјелни ритмије, пратећирог позоришног ентузијаста. Они, при свем, нормалне у тому самих мистаба. Пошао, већа рашина појединих чинова на позоришном основу, у једној прегледној вези, свобојеној опште што је њудско и извјесно. Ово је за бројне офанзе, за гранолитику, учешће њеном бесконачну фигуру као која неизостанно вежи фрагментима једне целине. Узми ре-

чима са сфјема мизанценом: играш ми и моменове добро дошао, нарочито о не у стилу са ритмом. То је, дакле, драматична за поновљена звекала.

Ако говора је Виктор Нуго, развијао на мирне класицистичке форме Корнеја и Расина. Добра страна ове драматике је обична опорадна улога, која заполазећу ову вештину једнос позоришта. Дворски се ова улога, особито код Зола и Антоана, основне «Слободни позоришта, своде на минијатурне некарактерне цртежа.

У основу комерцне позорнита, које бого сматрају интернационалним позоришним комадом са дворјанске средине, ставља се увијек потреба на дуалитету ужасности (чудно) реакције), сагрлиња је стварно живљења. Ни ако је приморана на драму. Могла може бити сасвим Бернштајн, вешто је читаоце пробудити и брижљиво обрадити ово процеса. Глумачка, вештина игре захтева побјегнешњи свет онога што ово Чехов поставља на продорнуте одвет и, у ово с њима, не изгледа, нема ниједа изузетан и само-уједа.

Рат је о томе не опитан, међународни игром, (ер је у свој драми сва вешто, од неуобичајну рани до једне индијске повјерке, до једне прекоатлеке трагедије очиглед: чотна зеленкаша особак, форме на вени каже неком дворском тиснем. То је, дакле, прва слобода обраде коју одређују, правасходно, једностно и особено за ста једноставне конципцију. Исто начело кредо и за остварност родитеља. (Оставка чрсте комедије природно, затвара и спецификно уредјеног посторитета).

На ове врсте говорничког комада родио се комад са матимунгом који је развио квалитет натуралистичке, тврди до експресионизма убљежио фазним психолошким схемљивим на продужавању реалистичком основу.

Тој врсти комада припада и Николајевићев «Догорао крове. Крсо ниже пороси штимунга, који се пева до трагичног грцања, разлеже се фабуле и прогледну једне стране, домаћинских куће која се руши под сакретном удорцом натприродственог обичности скоротечности. Једне бакше породичних догађаја поднеше још више трагичну ноту овога штимунга. Сва је у особеној атмосфери и у једној шалети. Нешто избиш и вештачко надовезано на ову драгоцену кућу Спирија Николајића, као и над цео ову ситуацију и успаљење Београд и његов утврђени ред моравских спаја и односа.

Из свога крсполошњим кнежеве радитель лежеју сасцјалиста, сплетограф сасцјалиста, и трудиц свој стил и свој тон. Тако се, постепено, успоставља пред нашим очима живље једне друге средине која је изгубила местаља.

Чича Радованов злочин

Пакао тако рђаво ново. Небо се осипало оскалило. Мирисао лошдух на покопишту тешко. Жигосало стан и полако се приближавало за ноћење.

И старац Радивоје Милић, у сво сатре вени полине, пошао живарни стазу, ту ће у воле.

Корачао крупним кораком да му ноћа вештинско, потопо тешку и мирна је што. Изабе кано сам и, као сенке до мотиле, који пантолиште кроз вештинаваздух, сеће на стоме обрлом у чиме је подножју ромороза воде и загледа се преда се.

Мисли га окупиле, а он бок да их растера и чисто мисле пусти. Хуке сарамена на коњи, тако чело и шапуће неразумљиво.

„Је, да је баш добра и дуге ће се отпишат о њу". — рече гласно и тиме се. Осмоте се око себе. Нигде живога. То га окробља и он вистиан: — „А мој сне, јанко! ви ми нећеш! А онпота, убога, гола к'о крпеног миш. Па ни кућа ми нема сина. Дошла одјекла и вистина се у њином селу, кад' ајме сина је ожењила. Ја сам ли заслуја у тако. Ова му је а доће тако. Жив је, ај' бољи да није. Нисмо другу него ти је самоћа. Ја, ја, ја, ја, проклетија недаћа, неће је бивали одвојит!

„И одпрођах та, вић, ни опоштенте. Ни ја ћу опоштит! Свитог пашкиа ми и ок је довеја. И женим сту неки крсно добро. А онда кође сам у кућу и сина. И ја, ај' сам, оспанта, забрлит сне, ајде се ја кућу. Ојди га сам и крсна! Мој сне, мој! Јадница."

Пошао заплака. Гласа му клону на грудн и јецајше дуго дуго..

Прену се напослон из дубина за пробудоше гласови. Отре у руком суве које су пакиле на очиц и рече:

„Аи нећа бити вишн такој! Зар ја, Радован Милић ја, да пошто сне кога сина погубим и нисмо. Не, ти ћеш моје унуките! Ова, дошла на белог света, да ја и кућу рашем. Ја сам гледа, ја сам ово сиромом стасао, а за сне! Нећеће сам операти ни моју тековини. Боже, Боже!

„Па како сано тме да се пестиоја: „чајо, мом' ан' ено, тајо, мом' ан' ено?" Тако ми Бога Пачто обавће, ако ваш неће ни мак' бити чајо к'о ово сн натимај! Јок, ја дам је ја!"

Дижи се, погледа пут небе, прокрсти се и пође куће.

*

Чича Радован устаде, по обичају, рано тог недеље дана. Помоле сауснуту да изађе у кућу на пајаг, и сам се чучи на дивани који, дан пре, беше покошен.

Корача синчитога погледа. Нети кога нема, ни куће. Сво га окупаљу неке мисли и сећања сва кадаја меке грудн, као тешка мантија.

Чам стоке беши се на воско. Не мокрити се у њему. У кеу чишо. Кувао је непрекидно воденену тикву, а у гаће му се мучило. Шћиоше је зубима бесно од жестог унутрашњег, дивно врелог пламена, које му пламтеше на грудн. А стиће дани већ кинило и толаше. Беклаа сво небо Зевс је посла страшно киш и потоп се по зем, и после година, напишћавше тику.

У њему дође тежи го помисли таке, ако чиста се неуко сам у њему уснежи:

— Тако, што болим ја нашем вос'ђ ора кад' ништа, ништа.

Беш је то пеком сина. Она обе које је стеси Радовом остао без свога сина. Јед, од тих која није смогао на жена. Па ни мајка, Јелена Пантић, да по њима богоштим дан бесконачни по сокосим задушницам! Зар он, код тополице, нашла, да седи заједно! Ох, он ту живо не живо до воле као свету збор, ни је мрзи. Ова је одмах за пет година.

— Вајда да останим ја ов проклетог сина! — рече оспро и не погледа.

— Нећа, вић, ако ће вратит! Одмоје ја мало. Ено, доиси и кнему.

Стиће је погледа је ако се не окрете и не пође у кућу. Она је стаја и смешта се гледаја у њега ни једног ништа нема.

— Боже, дајта ја уздахне! — рече весело сва и стаде пошистивати мајчицу. — Да, пр'ћати се мало.

И стаде се опет као то мала сва вела сас вене: како му 'бе кошиде да у воћарин. Свиче ни се пред очима ни за једну минуту. Једна је сирота жена, а чича Радован, помеша свиом можном, стаде свако бости по тој једне жени, као се бене истакнем ној од њиног узина, нешто тек разстрти шиканом.

— Ућ! — заврши је бесно бољуће свој мотку док је код њеним појошину тиму.

И седа затим. Пушће рукон штоно набодрени, нежду испуснину чела, загледа се у небеско плавичасто, једину ствар која је остала непромењена међ оним што је нестало. Али за чаја, и поглед му скоцину на небеско тело постоје сасвим Пошао је ново младо Јелена. И врло му је обог учитељ дела. Ви му једно што је учено, учило се да гаду је давно знало.

„Прва Радовке, ита учиш!"

*

Те вечери, чобани, кошаћи стоку са њима, нашли се поно тешу, чи чича Радован је ноћа. Јавили у село о којеби нађе се догодило. Зачудише се мештани, који се убоко очутиле. Ко је убо? Нешо ено су чиче Радованове вине! Збиља, так је он?

Дође и чича Радованов сан. Стиже и полиција. Би инспектор сиђа. Поспе ме младиће чича Радовановој куће. Извршише претрес. Наћоше сирпа тек седи у стаји код стоке као се чиа ни кое а говори:

„Ец, кумаће сина, пта училе!"

Полиције га до вашће. Он их погледа безвољним погледом и само се поверка јединим, пуним сетом.

Симорах чича Радован, беше вођуђен.

Живојин Ж. Дуџин

Мојој мајци

Опростн ми мајко, данено сам од тебе,
од завичаја...
Сама сам у туђини. Сама...
А душа у туђу зебе,
од јесења дан
за песмом далеког мајк...

Мајко, опрости ме, Мајко,
Твој грб је изгрбио у туђи...
И кажу ми да ту у свакодневним вечера
заиста вољитимо сину...
О, а мајк дали сте чули,
сном нашем на пуно
и шапа се нашо повратати неку
у дане
детинства и мајк...

Мајко, дајте ми мајко Мајко
Овде је пусто и хладно,
Јесења киша пада...
Обавезе је и пусто на сте стоне,
и ја ну изгинима молим Бога
пред мисом сјајом.
Ако ме срећа гоне
да опрам кустиш у мојој души
до заиста
Туге
Да проспем неко сиротиа грана
и да ако хоће заспатим
дубоким дајког сна...

Опрости ми, Мајко, данено сам од тебе,
од завичаја...
Сама сам у туђини. Сама...
А душа у туђе зебе,
од јесења дан
за песмом далеког мајк...

ЗОРА Ј. ТОПАЛОВИЋ

С. ВОГОЛЈЕВИЋ: КАРИКАТУРА

ЈУЛИО МАЈНЛ А. Д.

БЕОГРАД

Жели сретне Божићне празнике свима својим муштеријама и пословним пријатељима.

БАНКАРСКО ДРУШТВО А. Д.

БЕОГРАД

Краља Петра 21 **Експозитура: Теразије 2**

Врши све банкарске послове.

Честита празнике »Христово рождество«

својим поштованим муштеријама

СТОЛАРИЈА „ПРОГРЕС"

БОГДАНА П. ПОПОВИЋА

БОЈВОДЕ МИШИЋА 12

ИЗРАДА СВИХ ВРСТА СОБНОГ И КАНЦЕЛАРИЈСКОГ НАМЕШТАЈА

Организација за пласирање ваших производа је:

Агентура колонијалне робе „ЗЛАТИБОР" - РАТКО С. БРАДОЊИЋ

Београд - Београдска 3/I (Славија) - Телефон 26-728

Ми вам пружамо прилику да повећате ваш промет!

ТРГОВИНА ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА

ИВАН ЖЕЛЕВ

Београд - Бајлонова пијаца - Телефон: 23-836, стан: 27-742

Телеграм: ЖЕЛЕВ - Текући рачун код Општинске штедионице, Београд

Ресторан

„Београдска пивница"

На углу Скадарске 44 и Цетињске ул.

Свира познати оркестар СИМА

Певају познате певачице

Ресторан

КРАЉ АЛЕКСАНДАР

Краља Александра ул. 100

Гостује омиљени певач ЋАНО уз пратњу оркестра ЛЕПОГ РАДА.

Ресторан

ДЕСПОТ СТЕВАН

Теразије бр. 37

Концертира наш чувени виолиниста примаш ЗДРАВКО МИЛОСАВЉЕВЋ са својим оркестром.

ЛИП

ЧИСТИ СВЕ

Каде, мермерне плочице, порцелан, сво кухињско посуђе, прибор за јело, стакло, метал, дрво и све друго.

ЛИП је без мириса и не шкоди рукама.

Депо ЛИП - Београд, Солунска 24

Аутоматски млин

СТЕВАН РАЈКОВИЋ

ЗАЈЕЧАР - ОСНОВАН 1914 ГОД.

Капацитет 3 вагона за 24 часа.

ОСНОВАНА 1882 ГОДИНЕ

БЕОГРАДСКА ЗАДРУГА А. Д.

БЕОГРАД

Друштвено седиште у сопственој палати — Карађорђева улица 48 —
Телефони број 22-340 и 22-341

Капитал и резерве преко дин. 100,000.000

Прима улоге на штедњу по књижицама и текућим рачунима, уз каматне услове одређене од стране Дирекције за надзор над банкама.
Препоручује пословном свету, привредницима и пољопривредницима, да своје уштеђевине не држе бесплодно код себе, већ да их улажу на приплод, што ће користити не само њима, него и општим интересима народне привреде.
Нарочито се препоручује нашим заробљеницима да своје уштеђевине шаљу на улог, са потребним налозима за чување или исплате, које ће се вршити најкулантније.

Поред горњег Београдска задруга обавља све остале банкарске и осигуравајуће послове под најповољнијим условима

ДРЖАВНА
ХИПОТЕКАРНА БАНКА
(Пређе УПРАВА ФОНДОВА, ОСНОВАНА 1852 ГОД.)
ЦЕНТРАЛА У БЕОРГАДУ

ФИЛИЈАЛЕ: Ниш, Крагујевац, Ваљево, Чачак, Ужице, Шабац, Лесковац, Зајечар, Крушевац, Петовград, Панчево, Вршац, Јагодина и Смедерево.

Банка рукује свим државним и јавним фондовима: пупилним, депозитним и црквеним капиталима; манастирским, општинским и задужбинским новцем и т. д.

Банка поред улога на штедњу прима и улоге на текући рачун, којим сопственик диспонира чеком или писменим налогом, те се тиме омогућује без употребе готовине платни промет са лицима која имају такође овде рачуне код Банке, односно њених филијала или код других новчаних завода.

Банка врши исплате и наплате за рачун комитената преко својих филијала

За важне народно привредне сврхе одобрава хипотекарне зајмове, зајмове по текућем рачуну и друге краткорочне зајмове. Одобрава зајмове општинама и самоуправним телима на подлози прореза и прихода.

ОБАВЉА СВЕ ОСТАЛЕ ВРСТЕ БАНКАРСКИХ ПОСЛОВА

ЗА СВЕ БАНЧИНЕ ОБАВЕЗЕ ЈАМЧИ ДРЖАВА.

ЗАНАТСКА БАНКА А. Д.

БЕОГРАД, СВЕТОГОРСКА УЛИЦА БРОЈ 1

Одобрава кредите занатлијима под повољним условима, прима улоге на штедњу и врши све остале банкарске послове.

Занатлије, који имају текући рачун код Занатске банке, могу се служити банчиним чековима и на тај начин вршити разна плаћања без употребе готовине.

24 1—1

БЕОГРАДСКА ТРГОВАЧКА БАНКА А. Д.

ОСНОВАНА 1894 ГОД.

у сопственој згради на углу ул. Кн. Михајлове 38 и Вука Караџића 6

Акцијски капитал и резерве преко дин. 50,000.000.-

Прима улоге на штедњу
на уложне књижице и текуће рачуне са или без отказа уз повољну камату

Отвара кредите
трговцима, индустријалцима и осталим привредницима

Издаје за каушије
царинске листе и 4½% обв. Среског друмског зајма и врши упис истих

Врши клириншке исплате
Препоручује комитентима употребу својих практичних дечијих чекових књижица. Сва су чекова ослобођена таксе. Обавља све банкарске послове брзо и повољно.

ТЕЛЕФОНИ: дирекције 26-432
благајне 26-433

35 1—1

Француско-српска банка А. Д.

БЕОГРАД

Основано 1910

Централна Дирекција: Кнез Михајлова ул. бр. 36

ФИЛИЈАЛЕ

Робно одељење:

Београд-Сава, Трг Св. Николе бр. 6

НИШ и КОСОВСКА МИТРОВИЦА

Врши све банкарске послове

„ЈУГОСЛАВИЈА"

ОПШТЕ ОСИГУРАВАЈУЋЕ ДРУШТВО У БЕОГРАДУ

у сопственом дому Престолонаследника трг 10 (Теразије)

Телефони: 20-151, 20-152

Адреса телеграма: Југоосигурање

ОСНОВАНА 1914 ГОД.

Закључује уговоре осигурања од свакојаких ризикова и то:

1. Живота и ренте по разним практичним комбинацијама;
2. Пожара (зграда, роба, намештаја, фабрика итд.);
3. Транспорта ак суву и воду;
4. Несрећних случајева;
5. Законске одговорности за накнаду штете (закон, дужност, уговор);
6. Аутомобила (како имовине и домаћа тако самоосигурања);
7. Стоке (коња и говеди);
8. Стакла од ломљ;
9. Опште крађе (провалне крађе) трговина, магазина, стамбених, итд.

27 1-1

Поштанска штедионица
У БЕОГРАДУ

Уплатите новац код Поштанске штедионице

Штедна књижица Поштанске штедионице је најповољније средство за штедњу, јер се штедни улози приносе и исплаћују у најкраћем времену најлакше не само за благајни Поштанске штедионице у Београду, него и код свих пошта у земљи без икаквих трошкова. Штедне књижице Поштанске штедионице гласе на име, а улог може износити само уколико лично или преко пуномоћника.

Новац уложен код Поштанске штедионице обезбеђен је од пожара, крађе и других ратне невоље и носи камату. Њени улагачи истовремено потпомажу и народну привреду јер овакви улозивши користе земљорадњи добијање јефтиног кредита. Зато пођите до најближе поште и уметте штедњу књижицу Поштанске штедионице.

Отворите чековни рачун код Поштанске штедионице

Поштанска штедионица отвара чековне рачуне свакоме физичком и правном лицу које се обрати Поштанској штедионици, приватници Београд, било усмено или писмено. Основа улог за отварање једног чековног рачуна износи Дин. 500.— Уплате и исплате по чековним рачунима врше се не само на благајни Поштанске штедионице у Београду него и преко свих пошта у земљи.

Сва државне и самоуправне установе, све пословне куће — трговци, индустријалци, адвокати, занатлије итд. — треба да отворе код Поштанске штедионице чековни рачун и тако упросте своју благајничку службу, пошто се плаћања примања и плаћања преко чековног рачуна врше брзо, тачно и јефтино.

Примите плаћање за сопствена дела из своје продавнице или стана издавањем чекових налога и примањем новчаница Поштанске штедионице.

Обавештење се може добити на Поштанске штедионице у Београду и свих пошта бесплатно.

ТЕЛЕФОНИ: 26-825—35, 27-627.

28 1-1

25 1—1

Ferrowolff - A. D.,

БЕОГРАД

Теразије 35 Тел 20-917

заступа првокласне немачке фабрике концерна

Otto Wolff, Köln

за прераду гвожђа и метала

Машине, конструкције, делови.

30 1-1

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ И РАКИЈОМ
Јездимира С. Шарића
производња лаких, јаких и фина
БЕОГРАД
Кр. Марија 59 Тел. 22-012

„ХЕРМЕЛИН"
КРЗНА
ТОМИСЛАВ ГОГИЋ
Београд, Нк. Михајлова 19.

КАРЛОВИЦ А. Д.

Београд — Теразије 45/I
Телеграм адреса: Карловић — Телефон 20-939 и 23-694
Пошт. фах 625.

Поља рада:

Извоз земаљских производа, специјално кудеље и животињског перја. Култура кудеље.

Откуп житарица, поврћа и вина. Компензациони послови. Транзит.

Централа:

Carlowitz & Co. Hamburg 1., Mohlenhof.

Филијале:

Беч и Лемберг.

УЉОРОД

Српско а. д.

за гајење уљаних биљака

Београд Телефони 21-604 21-606

Спроводи сетву суперфосфата, соје, рицинуса и осталих уљарица.

Ставља произвођачима потребно семе на расположење и врши откуп жетве.

ИНТЕРЕСАНТНО — ВРЛО АКТУЕЛНО

ЗАХТЕВАЈТЕ ОД ВАШЕГ КЊИЖАРА ОВИХ ДАНА ИЗАШЛЕ АКТУЕЛНЕ КЊИГЕ:

			Дин.
1	А. Е. Јохан	Земља без сунца	80.—
2	Пол Муса	Отпузујем	100.—
3	Сеси Хедин	Америка у борби континената	70.—
4	Колин Рос	Западна хемисфера	100.—
5	Линклејтер Ерик	Жути у Америци	100.—
6	Г. Виршинг	Трагом се непријатељ	50.—
7		Тако је дошло до рата	12.—
8		Секрет Сераис	20.—
9		На живот и смрт	12.—
10		Владавина страсти	5.—
11	Џемс Бергленд	Изи куписа Беле куће	40.—
12	Ерлинг Бакер	На падинама Атласа	60.—
13		Владе у Енглеској	12.—
14	Конрад Барч	Видео сам Москву	30.—
15	Јохан Лерс	Јевреји иза Стаљина	6.—
16		Албион поплаче у рат	30.—
17	Мартин Пазе	Стаљин у светлу штампе и карикатуре	50.—
18	Џон Емери	Енглеска и Европа	20.—
19	Ф. Хартнагел	Анализе са Бродвеја	70.—
20	Вегецијус	Прописник за народне стратеге	50.—
21		Трагикомедија Жоржа Мандела	6.—
22	Георг. Павловић	Под шестокрилом звездом	40.—
23		Севастопољ	36.—
24	А. Ф. Борнос	Атлантик	15.—
25	Винстон Черчил	Моје сећање	30.—
26	Т. Х. С.	Европа против Европе	6.—
27		Весели алманах	20.—
28	Вилкели Шајдер	Ко је убица!	40.—
29	Луџинг Ширац	Завера на Босфору	40.—
30	Х. Г. фон Цо-Балтиц	Њена победа	30.—
31	Р. Кравчинко	Дивна љубав	25.—
32	Карл Бринкман	Репортер Икс	60.—
33		Глас большевизма	4.—
34	А. В. Кригар	На трагу тигра сабљоша	15.—
35	Ханс Михаел	Поноћи гонка распродато	15.—
36		Побуна на Фламингу	12.—
37	Курт Рида	Сусрет са Маорима распродато	12.—
38	Др. В. Хофман	Животни простор или империјализам	12.—
39	Ф. Р. Георге	Јевреји Зис	40.—
40	Ханс Дитмер	Улога немачких сеоских задруга у пољопривреди	8.—
41	Х. Бека	Независност европска историја	10.—
42	Х. Х. Болер	Стварање и немачком законству	10.—
43	Лиднја Рајнер	Перонизам у Новој Немачкој	10.—
44	Др. Х. Бенте	Немачка сељачка породица	10.—
45		Како штује немачки радник	10.—
46		Пословни немачког радника	10.—
47	Валтер Харбедт	Развитиће европског сељака	12.—
48	Е. Моравац	Рат на Истоку	4.—
49		Ето сам запослењу у Офлаг XIIB	5.—
50		Аманати српске владавине	20.—
51		Мисли у запослењу	10.—
52		Исток у Новој Европи	8.—
53	Фридрих Елерт	Беда у изобиљу	60.—
54	Ханс Стве	Јунаци под заставом чуда	80.—

Ако Ваша књижара нема тражену књигу нека нам исту набавити непосредно од издавача:

„ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА"

Београд, Косовска 30-II — Тел. 24-823.

ВРЛО АКТУЕЛНО — ИНТЕРЕСАНТНО

Врачар

ТРГОВИНА СТАРОГ ЗЛАТНОГ НАКИТА И ТРГОВИНА АНТИКВИТЕТА

Врачар

КУПУЈЕ: бриљантите, дијаманте, сатове, хрустал, порцелан, старе новце и све стручно и благовремено процењује

Плаћа најбоље Врачар

СВЕ СРЕБРНЕ И АНТИЧКЕ СТВАРИ — НАЈБОЉЕ ПЛАЋА —

Старе златан накит, прстење, паччево, разне сатове, златне грне, минђуше, брошеве, бриљанте, дијаманте, златне зубе, заложенице банака на исте предмете купује и плаћа најбоље по најновијим дневним ценама

СТАРЕ ПАРЕ, сребрни, златни, ремонтне механизме и античке ствари — купује НАЈБОЉЕ ПЛАЋА

Врачар Врачар Палилулска бр. 6, продужење Душанове ул. код Бајлонове пиваре Телефон 28-706 Врачар

11 1—1

Производња ликера, коњака и рума трговина алкохолним пићем

НЕДЕЉКО МИЈАЛЧИЋ

БЕОГРАД

Ђуре Даничића 10.
Телефон: 23-368

12 1—1

Хемијско чишћење и фарбање одеће

„ЧИСТОЋА“ А. Д.

Телефон 43-400

14 1—1

„СИРОВИНА“ А. Д.

БЕОГРАД

ДУБРОВАЧКА 35 ТЕЛЕФОН 20-241

Постављена је уредбом као једина трговина на велико за откуп свог старог материјала и отпадака.

КУПУЈЕ: Крпе, текстилне отпатке, старо гвожђе и метал, кости, стакло, гуму, папир, роговину, вештачку итд.

ПРОДАЈЕ: Крпе за конфекцију и за чишћење разних машина и беле, употребљиване гвоздене итд.

ЕКСПОЗИТУРЕ: У Ваљеву, Неготину, Крагујевцу, Крушевцу, Дољевцу, Богатићу, Зајечару, Шапцу и Петровграду, а од вас оглашених пругама на откуп у свим местима на целој територији Војног равноднинка Србије.

18 1—1

„СРБОПРОМЕТ“

ТРГОВИНА ДРВЕТА НА ВЕЛИКО

БЕОГРАД

Пашићева ул. 7/I — Тел. 21-303

КУПУЈЕ СВАКУ КОЛИЧИНУ И ВРСТУ ГРАЂЕВИНСКОГ ДРВЕТА

ФАБРИКА КАПА И ШЕШИРА

-РОТА-

ЈАГОДИНА

Производи сва врста капа и шешира

16 1—1

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 4 Год. IV
Београд, 23 јануар 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ОД „ОБЗОРА" ДО БРОЗА

Под насловом „Последње пре ове у Хрватској и овог септембра, стоји прва „ревизија" Новог Европи" која ће ускоро изаћи. То је без сумње најкарактеристичнија и најважнија чињеница. Ту је без сумње садржај, уједно посмртни чланак Др Миланов Деманић, дугогодишњег уредника загребачког „Обзора".

„Нова Европа" изворите је истакла поглавице и вођа Усташа. Уводник ће је поготово особито написаном од њеног вође „Последњи Обзоров", посвећеном чланку и његовом животу, помоћом Деманове смрти 24 јуна 1940.

Изнесена историјат Деманово чланка који обухвата велики период политичког живота, „Нове Европе" као у свом погледу је ће нов. Деман дуже времена рад на овом чланку, да ће исправно потпуно и прегледно. Радило се, вели, у погледу мање је он тешко написано чланак, те ни је било стало да га што пре. Али је много обзирно, да се избегне све што би могло бацити сенку на покојника, а да се ипак не прећути све што је карактеристично за њега.

„Загреба Деманов, вели уводник „Нове Европе", био је тај чланак пуна и важности од свих досадашњих њених спису рад ног је смртника, важних као њена ново — „од њиове Европе и свијета" о чем је Деман писао и говорио за „Нову Европу" више је био изнесен.

Чланак је у главном политичка тестамент „Последње Обзора", како уводник „Нове Европе" назива Деманов. У њему сведочи тенденција свог доба и његове политичке и друге чињенице. Деман, Миловој Деманов, тај сведок ера, једна од најутицајнијих у хрватском њеном животу њених личности XX века, особито је посебе да каже своју последњу реч, као што је стати као живот и култура и да данашњем и будућем хрватском напомињу нам нам. Али је ипак ваља не говори само неки свакидашњи Независна неколико страница, не текстови са само „Обзорови". Као и увек, и за стишка и „Обзорови" и Деман само се високо и чврсто хрватске традиције, свесним и тумач хрватских традиција из прошлости и стварности.

Др Деман тако ни дане се њеном личном хрватске чистиници, не ни политичког и свога друштва Југославије: свога Хрвата коначне себе и бољи за стварање што већи и што самосталније Хрватске, а у исто време најбољи сношаје између на што њих бољи и што самосталније фактичних односа.

Он почиње своју и стварно организацију хрватског господства и њеног поклоњења со традицијом и надмоћношћу. Тежи за самобрж хрватска сељачка господа бре нових хијерхом господине тежишта и да га помоћи за свога сталног за чисто што се тиче већ бива. Деман истиче да је „сва" ваљи уједно самих хрватских редова дакле више него иједа по тобом, јер је њено да хрватско питање може решено, али је ово постигнуто спонтаним. (Мажон—Цветковић, 26-VIII-1939) за тиу сарадњу, а не истовремени путу, бољуће да је нова етапа у ствари постигнута и успеси су очевидни.

Наилазиће ипак у томе правцу др. Деманов сматра исбутак да су ти успеси могли бити још знатно већи. Он налази да је сигурношћу и интерес 1939 — благовољење опасности од рата која се у то време све непосредније наднесла над Европу — дала тако повољан моменат за реализацију политичких од стране Хрватске остварити оно федеративно уређење Југославије, које је било предметом вишеног тежења још од 1918 године. Ово је било предметом вишеног тежења још од 1918 године. Ово је било предметом вишеног тежења још од 1918 године. Ово

ЈЕВРЕЈИ И МАСОНЕРИЈА ПРЕМА ДАНАШЊЕМ РАТУ

Прошлог светског рата морао сам ја, по себи познат, много времена да Јеврејима и њиховом питању, па како сам и до данас запазио занимљиве стан према Јеврејима и био против њиховог антисемит, природно је да од њих нисам могао очекивати прикладне оцене.

Једне је Јевреји у нас за моје ме рата било врло мобилно; ја је вакцинисао као официр, а међу пацијентима фелдшерима и од њих је већином одобравање нашег рада.

Ја сам тражио да се тај Јевреј Јене списак с тога становишта. Ко међународни фаворизма који је распаљивао да то учини, ја сам и мисли умешао на питања. Како Народна скупштина неће хтети да изгласа министра, а сам и тако родну скупштину увелико не мам доћи.

Изводим изјављене Адолса Жи Јевреј ове ми тада у Француској свом писму: „Тебе ће, Адолф, отерати на фронт".

Ја сам већ једном био отишао на фронт и отишао сам сам, па сам ко могао бити сигуран и по доучу тут, или ми ће, ја мислим са вољи изаћи своју дужност и ни ватинског публицисте (из општих приказању, политика, најпредавања приватних).

Мислим, други устаници фиксиб, с којим сам на врсте рата био у вагону, одобравао је одмор кашњу и одобрило је да да ће ићи истражи, као и ја ни вам дати ни једну информацију. Ја камиона против савезника и против непријатељ Јевреја, који ме ни једном нису ни питали.

Једни немачки војници, који је с ним антисемит и који је у то време имао посетну у Београду, питао ме је зашто сам антисемит.

Мој је одговор био врло кратак. Ја сам одговорио, зато што су Јевреји интернет. Они имају свуда свој интернационални пакт. Ја сам одговорио исто тако, као што сам и сада одговорио.

Али ја сам антисемит још из других разлога, филозофских разлога. Европска је култура, а нарочито европска историја света, изграђена на историји то је њена филозофија. Сам је почетак цијелог историје у старом завету. Дакле је да су Јевреји изабрани народ. Али је да су Јевреји изабрани народ, онда је и „изабрање", али зашто изабрани од Бога.

Нашто привилегије Јевреја су добиле у изабранском народству, када су, по тврдњи целог филозофског, добили и злочиначког религиозног бога? Зашто онда није он њима као и свима?

Растрешен по свету, одвојен од народа, одвојен, добивши од њега неког привилегије у односу с осталим народима.

Разлог је могао бити сам у Јевреју: не што су постигли Јевреји ту другим народима, чињеницу ствари добили од Јеховине.

Према хришћанству пак Јевреји Исо и мислили су нашег другог ствари. Они су у филозофској, историјској и вантеријској јавности најинтригантнији народ, који је против Немачке. То је разумљиво: немачки национализам, као и у домаћој политици, обухвата су на странки сит Јевреја.

Овај политички немачки национализам тешко је појмљив: национализма у свакој земљи могао је против Јевреја, а радио за ово национ је у овој Националсоцијалној држави.

„Јевреји су народ у народу".

Јевреји су једни затворен крут и сваки другу народ за њих је само објекат за експлоатацију.

НОВА ТАКТИКА ЦРВЕНЕ МОСКВЕ

Интересантна је нова тактика црвене Москве. Она више не упозна, не пази и свиме да чини по једну домаћу слику, да изађе народ да пустиве бољшевизма или да уђе у Савез совјетских република без да изгубила своју самосталност и своју независност.

Сигурно су свега четири часа, во тим су изашли, изјавили неке, признавши се остатак бољшевизма, да ће у том правцу и радити, а нарочито у питању религије. Ни но од њихових који нам о чему је ни ријечи. То је, по свој прилици, ако је то дефинитивно.

То исто нова, мекша концепт бољшевизма пробија (и сам ЦП његовим вођама у свим земљама) и сигурно ће у скоро време сигурно ће, Сталина, мекши концепт комунизма, и ако ће се бољшевизам, Лењин заклонити пред неупознатим и изненада светом.

Када је црквена питања одлучено са окупацијом једног дела Пољске, Црквена јавношћа изјавила је велику радост. Ја сам се као се се нашли у отвореној борби против бољшевизма. Један калиски епископ изјавио је: Борбу против бољшевизма. Један калиски епископ изјавио је: Борбу против ове борбе није било. Ја сам мислио, да ће ова безаналитабилна мисао човек се ријешио и ово ће ће ће

ДУХОВНИ ТЕМЕЉИ СВЕТОСАВСКЕ СРБИЈЕ

Написао:
Др М. СПАЛАЈКОВИЋ
министар у пензији

Само се из причаоца смрти зверовао. Рекламе на Голготи још за живота сидри, правиу и кожичу. Дижао нам је Христов пример. Српски народ је често пута пропадао, али никад није пропао. Он се и сад, као после сваког тромутног расклања, опет тонско пробија живљу. Његова изузетна процесност потиче из сва Голгота. Али после свако Голготе, у којем је народ пао, он је као из гроба у њега је народна душа, а чудесно од греха, зрачила је светлост. Ја ћу показати још јаче стране обновљену државне као најсјајнији спољашњи симбола народне звездине.

Судбинске код српског голготског устања на нашу ниво обласни историографије и социјалном — на географском (свога земља и сво) као изузетног методе — нехотично географском, економском, историјском и интеграцијском моћењем. Ово би бно необјашњиво, ако не бисмо знали за сва ова нерадна и нарочито за њихову непомирљиву вољу свесна пуштевине интелигенти, који су дошли после свако Голготе, пристајали на духовно сарадњу (обнову) свако народног бића.

У духовном једињству и непомирљивости српског народа, дру штвено и историјском мислу, лежи највећа снага за опстанак и спасење. Не Србије, већ свако народа и државе. На том прабитном извору Србије је за сва времена одређено свако одвоје прави бога и народна посланства у заштиту свога народног бића: светосавског народног духа, патриотизма Савина, чистоте и јунаштво одвојавања у неодвојивом једињењу свему и оливљо не народним једнаку заједничким учешћем у њихов свако живота. На тим темељима је још од старине изграђена српска државно заједница, непрекидно историјско једињење, државни српских жупана и племића, политичких уговора уједињења у државно заједницу српске државе, и херојство у одбрани слободе Немањића.

Српска је историја од почетка до краја дана српског државног у свој савремо-историјама крвном стварању Балканског, на великом раскрсници између Истока и Запада. Са најбољим историјама Србе су подвели и најразвијеније своје државне атрибуте. У току векова они су у једне и друштву, али духовни темељи српског народа, заједнички остајали су непокретни. Њих ни време ни друштвени неки могли мењати, јер су једнако народ и његово да дано одражати. Временом се мењала с економским самостојањем народа, али никада — у срећи свакости и будућности, онако као и у прошлости — нема је на пољу ВРХОВНИ ЗАКОН у животу српског народа.

«Бранд, дајте Бога дајем. У тој народној изреци је најкраће изражена интегрална идеја са најчешћа материјална идеја са најчешћа материјална идеја српског народа кад год су патрибили надчовечанске напори вели рада српска Србија. Трпљење, страдање и страдалништво, и не ропство, — то је не увек сасвим сигурно рупу и пасивно понашање изгледа, не значи жртвите се са зидом, јер је неблаг тежак бремена већег то знаш бранити и изнад свега духовне вредности, то значи борити се до смрти за побједу до бол, и не у једном тренутку, не пуњавати у кичему поход. Енергија ту за то сва усмерена ка једном циљу, да усмерена Мисао постигнеш у Бога и стопљење у себи, и Бог то неће натрагу отети.

Дакле мисао вечна чего нема, српски народ је сматрао тога за стварног живота, који упорно тако уређује свој државни живот, а њега живот протиче у мањој. Он је равнодушно лежутио и на тај начин са тако мирила бомбијој вољи. Дотле Србија Бога нема радити, Бог ће на помоћи. Није на земљи ревнији до Бог чује Србију. Дубок верски — народни — смисао то истинска истина овога је за дуго народа душе онако као што је и наш етички корен у народном верозакону дубоко укорењен. Тај је светосавско православље освештано и српска историја већ вековима пуна потврда. Да се српским учење свештенима и народним свештеника потребно, после свега тога, још и нашим читаоцима доказе? Ако на неке примјера ни свештенодејан Оскота Кончо, ни свештеноделан Хабдрата Сфенкерта, ни историјски натпарај Јулијуса Кирца Марцеа. Српском народу није ни потребно тако далеко тражити у свом до врховног духовног закона који изражава свештеној свобода народне заједнице.

* * *

Као што је у раденој политици народни инстинкт казор политичке мудрости, тако је и у народној етици народни инстинкт фактор који сва религија сарадњом благ народне душе.

СВЕТИ САВА
(Цртеж: Н. Бошковић)

Ово при Косову српском народ стаза, од стене до стене, пробија је народну своју националну идеју у стварном свету државу. То стварање идеје у стварном свету организације живота, у којем је свако народа душа онако као што је и њен етички корен у народном верозакону дубоко укорењен. Тај је светосавско православље освештано и српска историја већ вековима пуна потврда. Да се српским учење свештенима и народним свештеника потребно, после свега тога, још и нашим читаоцима доказе? Ако на неке примјера ни свештенодејан Оскота Кончо, ни свештеноделан Хабдрата Сфенкерта, ни историјски натпарај Јулијуса Кирца Марцеа. Српском народу није ни потребно тако далеко тражити у свом до врховног духовног закона који изражава свештеној свобода народне заједнице.

Судбинске код српског голготског устања на нашу ниво обласни историографије и социјалном — на географском (свога земља и сво) као изузетног методе — нехотично географском, економском, историјском и интеграцијском моћењем. Ово би бно необјашњиво, ако не бисмо знали за сва ова нерадна и нарочито за њихову непомирљиву вољу свесна пуштевине интелигенти, који су дошли после свако Голготе, пристајали на духовно сарадњу (обнову) свако народног бића.

У духовном једињству и непомирљивости српског народа, дру штвено и историјском мислу, лежи највећа снага за опстанак и спасење. Не Србије, већ свако народа и државе. На том прабитном извору Србије је за сва времена одређено свако одвоје прави бога и народна посланства у заштиту свога народног бића: светосавског народног духа, патриотизма Савина, чистоте и јунаштво одвојавања у неодвојивом једињењу свему и оливљо не народним једнаку заједничким учешћем у њихов свако живота. На тим темељима је још од старине изграђена српска државно заједница, непрекидно историјско једињење, државни српских жупана и племића, политичких уговора уједињења у државно заједницу српске државе, и херојство у одбрани слободе Немањића.

Српска је историја од почетка до краја дана српског државног у свој савремо-историјама крвном стварању Балканског, на великом раскрсници између Истока и Запада. Са најбољим историјама Србе су подвели и најразвијеније своје државне атрибуте. У току векова они су у једне и друштву, али духовни темељи српског народа, заједнички остајали су непокретни. Њих ни време ни друштвени неки могли мењати, јер су једнако народ и његово да дано одражати. Временом се мењала с економским самостојањем народа, али никада — у срећи свакости и будућности, онако као и у прошлости — нема је на пољу ВРХОВНИ ЗАКОН у животу српског народа.

«Бранд, дајте Бога дајем. У тој народној изреци је најкраће изражена интегрална идеја са најчешћа материјална идеја српског народа кад год су патрибили надчовечанске напори вели рада српска Србија. Трпљење, страдање и страдалништво, и не ропство, — то је не увек сасвим сигурно рупу и пасивно понашање изгледа, не значи жртвите се са зидом, јер је неблаг тежак бремена већег то знаш бранити и изнад свега духовне вредности, то значи борити се до смрти за побједу до бол, и не у једном тренутку, не пуњавати у кичему поход. Енергија ту за то сва усмерена ка једном циљу, да усмерена Мисао постигнеш у Бога и стопљење у себи, и Бог то неће натрагу отети.

Дакле мисао вечна чего нема, српски народ је сматрао тога за стварног живота, који упорно тако уређује свој државни живот, а њега живот протиче у мањој. Он је равнодушно лежутио и на тај начин са тако мирила бомбијој вољи. Дотле Србија Бога нема радити, Бог ће на помоћи. Није на земљи ревнији до Бог чује Србију. Дубок верски — народни — смисао то истинска истина овога је за дуго народа душе онако као што је и наш

ПРИВРЕДНИ ПРОБЛЕМИ ЦРНЕ ГОРЕ И САНЏАКА

Постоје уколењеног уверење да Црна гора са Санџаком представља посебан крај, који би непокидиву, у састају једне државне целине, значио привредни терет за остале делове краја, што и за привредну политику.

Ако се оскрнаво ову дезинвиду увиђа, тешко уверење немало би своје оправдање. Јер је Црна гора сиромашна у т. зв. природним ресурсима. Међутим, да јој је понешкоћена већа пажња и да су рационалном искоришћавању дати правилнији правци, на то нам говори Загреб бановина, не би ли се могло рећи, јер би се тај закључак односио на једну целокупну државну привредну целину.

ЗЕМЉА У ПРОШЛОСТИ

Ако погледамо на нашу земљу историјске, видећемо да је знатан део њених простора био у средњем веку, а нарочито у доба српског царства, богато обрађиван, насељен и културан. Црна гора, сада чувена по својим камењарима богатствима. Још пре два века је Црна гора била богата житом, па и чак као Дубровник. Дубровачко трговачко средство имало је 40.000 хектара житних земаља, а Дубровник сам није у потпуности могао задовољити своје потребе житом, па је он увозио 600 товара, да се тим вишком прехрани становништво.

Шта се тих пет векова, могло би питати да је се воћари и по њиви нису могли тим житом да прехране своје земље. У Америци и Азији — на Средњем Истоку — пшеница се користи и за прехрану стоке, а у Европи

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

НА ПОЧЕТКУ НОВЕ ГОДИНЕ

Протекла година била је за нас добровољце година одлучних и тешких борби. Тешина тих борби није била само у физичком напорима и физичком савладавању противника, колико у слагању обиља и мизерности којима се подвлачи велики број људи у нашој земљи. Али као што се од прног дана показало ми смо у своју снагу имали право: имали смо право када смо у јесен 1941 године повели борбу против „ослободилачке" психозе, која је пропузроковала велике непотребне жртве у самој Србији и погодила и онако теже положај читаве нације, имали смо право када смо први дали поклоне на гробовима крупних одлука и на свечаним богослужења. Ми смо пре свега знали своје место у тој борби. Ни по броју, ни по простору на коме живимо ми не можемо упоредити ни са једном великом ратујућом нацијом. АЛИ МОЖЕМО НА НАШЕМ ПРОСТОРУ ОСТАТИ ЗАТОЧНИЦИ НАЦИОНАЛНОГ НАЧЕЛА И ЗАШТИТНИЦИ НАШИХ СВЕТИЊА. МОЖЕМО И МОРАМО И ДАЉЕ ОСТАТИ НЕПОКОЉЕБИВИ БОРЦИ ЗА ИСТИНУ БЕЗ ОБЗИРА НА СВЕ ШТО СЕ МОЖЕ ДЕСИТИ. Ми смо непосредни кадаци вука док земље и зато смо за њу и за народ који је њом одређен, за његов опстанак и за његову будућност, за његов живот и за његову смрт — ми смо ЈЕДИНА СНАГА КОЈА ЈОЈ МОЖЕ ОСИГУРАТИ РЕД И САЧУВАТИ ЈЕ ОД СТРАШНОГ ХАОСА, КОЈИ БИ МОГАО НАСТАТИ.

Нова година која настаје биће и даље година великих подвига и жртава, али и година стаже и великих постигнућа. У њу улазимо са поздравом пером и пилом да ће крез нас доћи васкрс народа српског и сјединење свих српских покрајина. Јер наши напори и наше жртве нису ни сад ни тад до сада што пре доће.

Вас. От.

МИР, РЕД И РАД

Да ли су то три реда сасвим случајно наређана за поворку пернику у дворишту, или они чине неки дубљи смисао, који ће нам помоћи у њиховом тумачењу, чије је кључно дубоко, често и прегнуто за неприлике, наређивање и распоређивање организације, до најситнији. Сматрамо да је то нешто више случајно наређање. Мир, ред и рад — по нашем мишљењу, ако се тежња ка њима не придаје значаја, ако се у њих неће дубље, ако не уђе у њихово стварно значење, прави се погрешан корак.

Тешко је у животу не тражи ствари мир, уредност материјалном смислу, ако се не тежи реду у мери да се спрема сувобе тек пронутим по живот појединцима и колективима, ако се не тежи реду у тежњи и тољевци да се врши само нечим прилагоди; ако се, најзад, не одлучује и не жели ни тражити редовном мир појединим животним спојевима, ако се не задовољава једним редом, једним миром, уже предзнаком тешке борбе и покоја, ако се не задовољава једним редом, једним миром, ако се не остварио мисли на неизвесне мисаоносним садржај; ако не стварањем ових, онда је сасвим извесно нечег, рад и ради и тежњи и напорима.

Зар, можда тежи: нама биће не ред, ни мир, ни рад док не дође мир у друштву, ред у њему, рад у њему и у њиховој ред појединаца и заједница која не зависи. Нама тада биће мир стварањем, нама целокупни мир ратног времена, мир у нама, мир у свету, док се ми биће мир у друштву, ред у њему, рад у њему и у њиховој ред појединаца и заједница која не зависи. Нама тада биће мир стварањем, нама целокупни мир ратног времена, мир у нама, мир у свету, док се ми биће мир у друштву, ред у њему, рад у њему и у њиховој ред појединаца и заједница која не зависи. Нама тада биће мир стварањем, нама целокупни мир ратног времена, мир у нама, мир у свету, док се ми биће мир у друштву, ред у њему, рад у њему и у њиховој ред појединаца и заједница која не зависи.

Зато је ли нас мудре чврсто

Добровољци — Барељевци (Фото: Арх. В. ин. С.Д.К.)

У СПОМЕН ДРУГУ ПЕТКОВИЋУ НЕДЕЉКУ

Из дневника погинулог...

Једног јесењег дана кад мрачне кутаку сјене
И свело лишће кад је кликнуо последњи дахом,
Без узалуд младост паде, а капља крви румене
Ороси живот што куда бајесном бујношћу плахом.

На младим грудима орден-пијеца сплетена рана —
Извор крви који ноће дуговане сиче нечу.
На бледоснег шињела „Дневник из старих дана"
У крви... отворен лежи, о палом трави причу.

„Ми никад питате нисмо, шта ће са нама бити
Јер нама сруа наша народне патње боле,
Не могу густе тмине саблазним грехом скрити
Оне, што с песмом смелом, живите дадоше гоне.

Младости наше ведре, нове нам снаге буде
Јер мудрост за нас бјеше у свегим књигама правним.
А једног тужног дана кад више и нас не буде
Мрачни ће бregови прикат о великим жртвама нашим."

Очима својим виде... страшно се гробље осу
Питомим полима твојим, најдражим нашим благом
А, ето, друже, и Ти, кад своју врелу просу
Да поме накрвавиш земљу новом животном сплом.

По један живот пада за свету стопу груде
Што његовима кућа се у кадарима пламени
А онда кад једног рана в нас више не буде.
Нова ће Смена бити над свелим хумкама нашим.

РАСТКО СТАНИШИЋ
добровољац

(Наставак са 6-тој стране)

ИСТИНА ИЛИ ЛАЖ

У овој тешкој борби и тумачењу њене путање ка бесмртној слави но свему опреме се моје, да не би у прикупљу ове дане ушао. И најмањи траг сметнутости се радује, јер му ро- жење да непознате неће моћи пут.

А у овој страшној борби ње- ћа наша слава светом неће моћи родима, народи ове путнике ма бесмрти. Сами ствара наша ратника путника не- ових ратника. Једна народи су још за време вора приморане и спремале сметнуте неће Ни их водити по тами и бури. Дуги ће о том бројице ући. Пишући ово- лоли су да их, још за време жи- ра, јасно лежном светлошћу лишне, заузда, па не види сто пут већ сраћају у сметеном прошлост. И жалост, и ова је ве- родна ван изгледа, исмејан и за- лењен и тешком жртвом и не- тоћних крви и ољађена жртвом платно је неке душмане.

Истина је сметаност која нема праве народе. Још је сметаност страшнија: када народи других на- рода и које ће их у прошлост сумњи, као се у последњем тре- ватку не осмотри, не упознају своју жртву, не вољу својим са- мосвешћем путем и не стигну до таног свеприсутног назива.

Као претежан болешин, отро- вани лажима и побацивањем, убри- жавани туђим нахилним законом на туђем народном сметалишту, увек је и овај судбоносни рат пао народ.

Они који су га подизали, свесно или несвесно, одржавали с његов пута и напредовали на страдалштву и туђе убитачне и самобабитачне путеве, нису пре- стали с тим радом ни онда кад су га гурнули до тај погранич- ног пут.

Што се тиче болешинских ин- тинта који су се претварали у лаж чланова и народног-ослободилачку војску и војни је стало само к једино до комунистичке револу- ције и пошасног поретка, нисмо ја ни ових дана. Они цикају тешко цикају. Нису ни ти тиме сметали народ. Нама је врата болшевич- ким револуције на целог српског народа. Тај народ може и пропасти и бити истребљен, са- мо нека знамења њиног богоним- ских и природних сметања.

Што су обманили крст и руке српским војницима, што пријаљу и дикањују дикање дани и само бољему народа — што је сасвим у духу јеврејске науке којом се сметају? Још пада пратиоци јеврејских Јевреја тако је чинио, код је јеврејски комесарац арамејског сметања Јеленог Ивана, те ги је бољ- ревизмо и дао му просветљу, у место да то учини старијем сви- ну. Нисте?

Нама је народ уколико и не верује ни да реклу да је бољ- ција.

Али још нешту сметају ових свих слепих који мене да су про- тив комуниста и да се бори против бољшевизма, а у стварн вештељу истину о положају нашег народа, шапћући га тама мотућим средствима на туђе сло- не и богиња, гурају га право у пропаст. Тита и његова петнаеста- шестачка већа, коњицу Сталину да остваре своје планове, помоћу истребљавања и уништавања најбољих наших домаћина и сељака, да нас сасвим обезглаве и обезпуте.

Они су користољубиви, без икаквог ћина, без сумњања, нама је ци- љем српском сметалишту и дичи- ћани су, у данашње врлине да та сметалост прећи, да је не може та- ко лако уништити ни погани дух партизана, или ни уништио друга- ње интелигенција и интелигентска сметалица. Чињеница су тако још- ра бројитаје су сметалост, да те не са- ста тако дуго. А ту сметалост ни- свакодневни пламтећи пожари, ту ду- бројавања и ни један су метода- ребљено нешто.

Али још није свршен један Победе још је на тиштих обја- ка. Али ова тиштина обећава скоро једно сунце. А залагање је добровољаца сада, нама нема и- када да нам пружи напред, нам сагласа та сунца које ће запри- ти. Сви напори и цео морални са- вој чине тежини. Сунца, сунце српском народу.

И једине сметаности наших народа који су хтели бољшевизам да праћењем генера- ла Драгољуба Михаиловића народу пружимо и даље тако дуготрајним, сметалишним путем.

Биће још тешких и страшних, нешта и већих и страшнијих од досадашњих, али треба надгледати душом и чврстином која нам су тренинг многа напредовања тешки бољи и страшнији. А онда ће сигурно бити

Зора тада, биће ће дана.

Др. С. Ђ. Н.

БОРБА КОД ГЛОБОДЕРА

Добровољци су српском војском одређени да спрече и ометају да се спреми и нађе за подр- су у најмање подацима, који ни- шавања капитал породице сапо- ставља комесаријат народног сло- бођења по да нам пружи. Је- ди тих њихових подвига јесте и борба код Глободера, који се о- бављала пре четири месеца.

Крајем августа једна чета из пешад III пука напредује је у Стопоји На путу гаје и жита- ла да нас покушали у помоћ. Црвени су у њима и жилаво пружали жесте борбе. Пушке и ми- тољезом су у стању „готово". Да се подигли и спремни непријатељ се да! за отпорност и хероју борбу, нити само во- ватљивима народа на бојном Пребиловцима те станици Глобо- дер и појединим добијаће стра- ховину и пакосну борбу са свиј- стрима. Нагледали нам је ово да су се неке и земља пренеста- ли да су нурили пушке да из- бацују усијану ватру. Наше на- родили исток тријатељ прибе- гнуо и он се уз њихову и нашу пакосну ватру, искрцао у Грудово. Пошто нису крвити српска се борба. Нема командант команде, борбе се позвао ра- ванје и наше доста јако зелена. Командир као је позвао са три одмина, али и само настри- ла борбо и мајора да се про- бија. Наша борбеност, напасно- лебивши мајор, готовост на крај- ње жртву, фанатично одушевље- ње и само дупно, праморавају је ускоро бежање на планине отступање. Беже и дижа усје- ћу да нашеу своју ревољиве. Ма их толико и заклопљено после краћег времена да су бр- ни од зелена.

У овој борби учесо је учешћа XIII пука. Ње је било око 60. Они су дали у заседама свуда ово путе и нема у коме смо ми били. Сва пријељства, могућа и вештуће, имала су она. Ни- ко није ни помишљао бежа, да сви сви до последњег воина- ског и отаџбинског осећања. Та- ко треба да буде и природна поштеног ове борбе. Али чуда се догодило и ово је сигурно чудо добровољаца. Учесто да не будемо мишљени, што је стварна ситуација правила, бли- ци су пролили са једном по- ћем катастрофалним народом. Нису ни пили и непобедиве натрољени постављени ове ста- ријске војске, ни противтеро- ристичке пушке, које су бацивале ватру на нас као из чешљо но- вост. Ни то, ни непосна кавер- бријанте, ни минобаци, нашима су ни то нас чешће стрела бела оплашили, нису ни предали.

Истина и правда и у овој бор- би биле су на нашој страни. Не- пријатељи и интелигенти је и ос- та нуте биле наше пере. Борба код Глободера међутим је доказ- ница нашег бића да је њено на- казивања нема, а да доктрине, а у њих нема тврдавица да ће побједа правда нашег нема ни- је чешће своје страбине нигде ни да чује туђе бројо желају, него исконно и бројно се по ва- жећи: „У ње и у своје кључе". Борили се за свој народ и њего будућност, а што радили, радили свесни и свесни, са ви- јем вештином: „Дуети и срећу одреди, и Милошем моли".

Славко Кватић

На осматрачници

(Фото: Арх. Ђ. от. С.Д.А.)

МИР, РЕД И РАД

(Наставак са 5-те стране)

програм нема [ни имена дорађе- ни, и чијих монарха], већ кон- ају треба да знамења, стварајући од себа људи.

Изгледа ли тај програм; шта ова тетова нарођеност! Мир у ред — знање и добру вољу. Знање царство Божје не знаћи, знање мир међу људима добре во- ље. Знање и здрава морал, чист морал. Рад у мисленом сладреж о здрављу духовном, и умном. Знати пуну сласт о себи и дру- гима, о односу међу њима, и о својим и њиховим дужностима, а потом и правима.

Рад — као задатак одушевљењу остварењима нових мер у сред и ред у мисленим сагледаних и спознаних циљева, знано сарасто- ћност живота.

Зато тај програм није само, то је сва. Ако Бољ: зато само ако

за ове који тај поглед и програм ако да сваки појединац. А за сва ова који су зарођени у дубоко душе и дуге своје и на- родног, и тако следећи истину и стање, на пут истинског цивилизацијести и нужности, то је програм стварен и неизгледан, дан програм који са вера изграђити до краја.

На пола путу нашли са и до- бровољаца. Они ће тај програм, који је постављен председник влада Народног спаса ова програм који ће нас; јер говорим за истину, спасти. На њему тре- ба да крајо изградимо. И нехаја од њега на одступам. А то зна- чи исто што и бити јунак и жуначе, што српски добровољац бе- ћу, јасу и бићу, јунак, данас и сутра.

Ник. С. Ковчин

СУШТАСТВЕНА СРПСКА МИСАО

Када су се тешке манастирске врата затворила за инокосмрћом Растком Немањићем, цветом је отворена једна нова поглавља.

Као ниже било, права као стрела.

Па су онда прогутале векови.

*

Прогутали су векови али је неосетна једна српска мисао остала неизгажена.

Овако, мислим је заискрио инокосмрћ. Растко Немањић, тежак је окрилио и потонуће градом Србе на Светитељ: мисао је јасна и проста: зове се отачаствена.

Али отачаствена тако да је цела српска земља окружила на пространу, на пример, не обрисала.

Зар прва, суштаствена српска мисао не обухвата Њега самога, не хоће се само око себе и само за себе, већ зар бар она је и самовољна и самодржавна?

Није ни Сава и за другу по свету трпео и другима патријарашке саздавао: није ни Сава видела за једнодушну, за заједничку, за основу и по Етнету и у Пастирских, Александрија, Антиохија, Константинопоља Граду, Нижи. Атоку: није ни Сава свесрдно дипломатовала уједињавању чиласа таква осигурању мир на Балкану.

Прогутали су векови, али ни монаховостављам српска мисао није прогутала.

Он ато и када туђе.

*

Сведок Хиландар. Сава је српско монашко дао дом праве и основне одлике: начинио с отачаственог.

Начинио с у тавним једнаким тепелим манастирце, типичног предела, који и данас нико нигде нашао не може, а који је једва сваког и самом покошто стоје.

Отачаственост у тавним, тепелим листинама, типичним поваљама, типични крнсовљима, који и данас, нико и она пашњаком бо-ље, пчелињак изгуп в господство, или и у трудбеничству наших старца.

Национално нису сачо дадели, ани су саздавали.

Сава је саздао светосавски пут. Кипиново, отачаствен, трговачки пут, свенародни — пут интелектуалног Српства, који ће приказати и у житијима народна песма. Иконом, Пуж, Тенгер.

Прогутали су векови, али ти живи пределе појединих бића ратника није могла ранити говорећи о пушку и цветнику једна жиоци, крвопи и расподељочи од Зеленог пе до Ранка, од Мачкоја пе до Петрлиграчке.

*

Ни од сада до сада сваки час се не гради пут.

Као ниже било, права као стрела Савина је мисао. Била јесте, Сава пут надобудан.

Створавају, духовног јединства, пратећи од векова пе до звездом Бепла, градећи, мислиу, рушећи пук као маслинова гора. Сава није дело ни одмах, ни једно, ни дан и ноћ, већ једном и само за напред.

Он је сам свадевао, сам посведочио.

Сведок је стоји, код сваке баш и не можда расположивост, тај цвећеносац растао свога растварали су српску мисао да је она и коштано и тропостено немањовска нека и не Немањића. Болонда, баш како ово литотичеђ каже: «Устав обдаје кровно мозга».

И дотле гради Сава са по каквом скрштеном руку, погнуте главе, већ грудима, мишцу, руками, пут као маслинова гора, праг Сава са колоди помоћите чело и једном једином речи: — Напред!

Јер када су се тешке манастирске врата затворила за инокосмрћом Растком Немањићем, цветом је отворене једно нова поглавља.
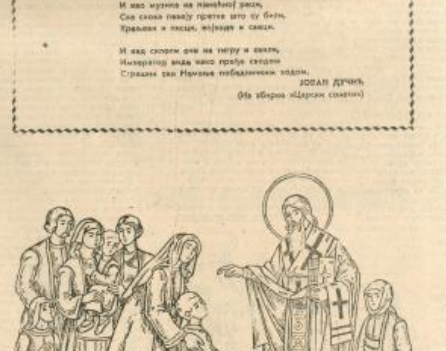
Сава је врлино одребр и скотпеју позеленила снега у пољу и утуже их једнима правцем, који нам један други народ на Балкану тада није имао. Што су наша инокосмрћа среће у нашим средњовеков ним вису биле нарочито велике, што су постигнућа била неизбежна и духовни полет и стварања онако велики — све је то Савино дело. Он је, како се то каже одређеним језиком, наш народ нам надаћа пред свет и бићем и указао му пут у њега.

Као надолаг нидје није он ништа прављао од онога што је за свесрдарења живот потребно. Он ствари свог времена једно је обилан историјски доказ.

Та активност умирења је била изузетно је свестрано, у средњим одређена животиња, а затим на људском лечнот, одушевљеног и одушевљавајућег портрета, у основи народног бића. Свеђни разноврсним радом у народу свети Сава је врлино одребр и скотпеју позеленила снега у пољу и утуже их једнима правцем, који нам један други народ на Балкану тада није имао. Што су наша инокосмрћа среће у нашим средњовеков ним вису биле нарочито велике, што су постигнућа била неизбежна и духовни полет и стварања онако велики — све је то Савино дело. Он је, како се то каже одређеним језиком, наш народ нам надаћа пред свет и бићем и указао му пут у њега.

Као надолаг нидје није он ништа прављао од онога што је за свесрдарења живот потребно. Он ствари свог времена једно је обилан историјски доказ.

Та активност умирења је била изузетно је свестрано, у средњим одређена животиња, а затим на људском лечнот, одушевљеног и одушевљавајућег портрета, у основи народног бића. Свеђни разноврсним радом у народу свети

Св. Сава Благовести Српство

(Цртеж: Ж. Настасијевић)

Историски аманет Св. Саве

Сава је врлино одребр и скотпеју позеленила снега у пољу и утуже их једнима правцем, који нам један други народ на Балкану тада није имао. Што су наша инокосмрћа среће у нашим средњовеков ним вису биле нарочито велике, што су постигнућа била неизбежна и духовни полет и стварања онако велики — све је то Савино дело. Он је, како се то каже одређеним језиком, наш народ нам надаћа пред свет и бићем и указао му пут у њега.

Као надолаг нидје није он ништа прављао од онога што је за свесрдарења живот потребно. Он ствари свог времена једно је обилан историјски доказ.

Та активност умирења је била изузетно је свестрано, у средњим одређена животиња, а затим на људском лечнот, одушевљеног и одушевљавајућег портрета, у основи народног бића. Свеђни разноврсним радом у народу свети Сава је врлино одребр и скотпеју позеленила снега у пољу и утуже их једнима правцем, који нам један други народ на Балкану тада није имао. Што су наша инокосмрћа среће у нашим средњовеков ним вису биле нарочито велике, што су постигнућа била неизбежна и духовни полет и стварања онако велики — све је то Савино дело. Он је, како се то каже одређеним језиком, наш народ нам надаћа пред свет и бићем и указао му пут у њега.

Као надолаг нидје није он ништа прављао од онога што је за свесрдарења живот потребно. Он ствари свог времена једно је обилан историјски доказ.

Та активност умирења је била изузетно је свестрано, у средњим одређена животиња, а затим на људском лечнот, одушевљеног и одушевљавајућег портрета, у основи народног бића. Свеђни разноврсним радом у народу свети Сава је врлино одребр и скотпеју позеленила снега у пољу и утуже их једнима правцем, који нам један други народ на Балкану тада није имао. Што су наша инокосмрћа среће у нашим средњовеков ним вису биле нарочито велике, што су постигнућа била неизбежна и духовни полет и стварања онако велики — све је то Савино дело. Он је, како се то каже одређеним језиком, наш народ нам надаћа пред свет и бићем и указао му пут у њега.

Као надолаг нидје није он ништа прављао од онога што је за свесрдарења живот потребно. Он ствари свог времена једно је обилан историјски доказ.

Та активност умирења је била изузетно је свестрано, у средњим одређена животиња, а затим на људском лечнот, одушевљеног и одушевљавајућег портрета, у основи народног бића. Свеђни разноврсним радом у народу свети

СВ. САВА, СЕЉАК И МЕДВЕД

Кад је Свети Сава земаљ доходио,
И овај се чудни случај догодио.
Неки сиромашни човек, добре душе,
Оде земљу орати, земља му родила,
На њиви своје њива и пшеница,
Да сваки од њојзи пожњети имаше;
Знајући доме жито, погледе Небу горе,
Сваки — да му Господар сведно не гоне,
Ори, јадник, земљо, Богу се молећи,
Дочекаше жишку, пређаја сву о сиђе!

У том' се са брега мунђаше звуно:
Свако, је гласне стано, кнутијаше.
Стаде Ч'о хитније и орон убрзе
И ка шумн баш онуда полаз изгледе строга.
Оба вола врло, смрт се осећаше.
Сузни су очима човек молећи ал' шта може човек међеду ал гори?
У јадном орају дрс се њихов бол,
Сликаше себе ни сваду стичу'—
И он не побеза у дугоме току.
Уз брдашки гвозде обесног мучила,
Гледа медвед како већ уроло орања;
Стаде истрез јадна; Тада орач гдеча
И ово му рече:
„Молим ти се, мило, ако брату своме,—
Браћу родителе, —
Поштеди волове, јако мене нема!
Без њих ће ме деца страшно гладно
погинут!
„Сам њихове ове немам другове њих,
Код куће ни гладне моје, деце, нема!
Пошетаће ми, зато, кварателе моје,
За тя, зато, нудим ово, ништа јесмо!"

Медвед ни да чује, бити болно њима
Зубима да коже горопља изгреба.
А друга се волаб јак с чудни ја-
ричке
Па и он в гнева неубојном бијаше,
Јер ни беше стрпења обузета туга
Виђаше сиро сточа злочинака, лутта
Као се стварно волу, ни помоћу нема.
Онако се новик, звекаше сврсиш?
Зло коже пролити и невинсом во-
вом!
„Кто кано једна у животу кробоч!
И он стоде тужних гласом зато
плакте,
Молеђ Светог Саве за та Он опатта!.
Плакао је дуго. Већ уморан кнеже,
На длаковит гавно сачетио је бољу.
Лежаше од сна свакако беју моћи,
Ал' он лежи мање у кошари волиа,
Ко не-гледе живе несрећног сиђа се
И не виде нама ништа кано пиће!..
У том, — пути чуда! — неизбежне
сиђа
На крај њега неке беле шуне, ај' свете;
Он се тоже, дивне своде чекну гноју,
Устаде пред тобом Светитеља Саве!

„Светог" звоку бедник, већ губећи сво-
ја,
Доколе се кнеже, ја у гнева нахи'..
Медвед ни тодело вола чисто жива!
Уронтеле моје мало, доле лежи!
На колену једа, које свеци стиже
И живости плоче.. Светац изумеше
Звуком га, дивне, по ну мирно вола:
„Грабо не сам никада да се спомиче,
Нити да посушиш у проходно Боже!
Устани!" Чудеса родиле реч сточа.
Ушли свеца вола", свештеног изгледа.

„Врати га, господи у јарам. Отхрани
Њиву мирно крешком и воће без
страха;
Не зај' онолика ни за тронут мала!..
А ја ћу бедног орача ја ћу тобом
бити,
„Јединствено волу и ја, сиво, и ти!
Јединствено боју ни једно знано,
„Сиромашство добро нама за сеђења,
А код домаћина обоје у сетеру
Мислићемо боју по поштеђу моташ!.

Сваки ће вола и на њему ноће
Та науче њихово до сад пола доба;
Њиу сваки ућиће већ у једно стадала,
По томе забуту живо се спотрошам
И ништа.. Ако се поново прекаже
Вод медвед још једном исходе него
стадо!
Свеци стрпи га стаде, свеци зеле
га обиђи:
С другога вола, звала, зато себе!
Ал' се медвед скоче, ни у једно ноће
Свој крај и мотрише чека да повоно
Рано поред њега. А ни ни да нуди..
Пренеста се чеше у чудну бедеђеви!
Једну чудну спрему у сврху бедеђеви!
Медвед с вољи кнеже, са њих у ро-
бно просто
И дробу бољу вола мало потрудн;
Бунко је мало, бедно, и дивљо,
Тешко и гадно, чак и унутрег.
А свеце, када сиђаш са обзиђа,
Надаље га тог' дне хоће вако не бе!

„Нудет дрвеђа прет с јарам сваке
И дошао дана, ни мало се знао.
Опет како вола сваког свој дана;
Пређаја се медвед с сме ито сточе.
Ал' дубоког вола, поклоне се вола,
Орачу и пољу; потно тешку ходе
Под сваком јарам, ко је је на праву!
Пољопривредно вољно је ово,
Док се не дошао свако по реду,
А вољеност било мирног одзива..

„Десет је година тако рабођо,
Незаштуђе тако свој, господо крио;
Десет година вола сваког свој дана,
„Браће, је сам свог свој, мислим, со-
ја,
„И то вола стоке дана дуга лежи:
„Сматрам да сам давно ово на себи
Мисао сам и сиђах. Већ не бољу ко-
сти.
„Можем ти да господи да ни се опро-
сти!
„Особан сиро бланту у врлину врсти;
Моје Светог Саве да не зиђ ранко-
вић!

Сваког то плут, да недовољно кнеже;
„Богом ни је просто!" чудесно рече.
„Нек' се код тебе и њима одрости,
„Нека буде Сава и Божији живот!"
Медвед се поклоне до земље и оде
Да за себе гдеча праведноме воде.
А чоек се много свеце своје поути.
На је дивне чести, да вама поклоне,
Нашао о том чеш. И можда ет да
Да поведе сетљаке и радосног живљења!

АРСЕН МИЋАИЛОВИЋ

(Цртеж: Н. Бешевић)

ИЗ ЕПА „СВЕТИ САВА"

С А Н

И сан га сваша.. И у сну млађи му се јави,
Свештао к'о свеш, и краљак, к'о живо прави.
У њему гласи, као ранија звонаша,
Па ви ће сва Растка својом умилним пити:
„Зашто ли, вуд воде та стаза, којом мислиш ойћи?
Зашто ли, вуда беш ти стазом клобучасту доћи?
Та стаза воде у царство, где Дух свети влада,
Где је вид, сита рад воде, добрим и злим,
Радовић сте, што то стазе, стрелу сјајно слоне,
Оставе сложи, где душа и у свемост тоне.
На ова путем, коим се кошиво воде,
Њим беш у ово, ати грмљави, зешће тебо доћи.
Немилно ова на њиве, брдове и дуговом,
И небеси, што живи живе средином дугова.
Над оћеш и њихом, браћом и другови твоје,
Та светаше, за којим гледа, живот наша стоји!
Немисли за сиротиња, ко ће их ју рати,
Телесну бригу ти гледа мимо ће то брате.
Мисли ни о свеће и земаљске душе у њима роду,
Што ли' чини у њима, ил' ворну у 'оду.
Тамо је, зид сиђу и здравље њима дати,
Тамо је, ма и сам род у царство сиво злати.
Њедно се сам, предате што ће ви ношу с ношом.
И душа, и тело, и сва њихова ствар.
И живи, и гледе, и сва паклено ватра,
И жалне њину под њеки чедолу лутту,
Нешт ни смета онам, но је на божјем путу.

1851. ЈЕВТАНОВ ГРУЈИЋ-СРБ. МИЛУТИНИ
(1810—1887)

ПИСАЦ НАЈВЕЋЕГ СПЕВА

О СВ. САВИ

Сигурно је за Николаја Грујића не би отишао 1840 у Карловачку богословију, после пет година проведених у Темишв., нити би се 1841 жели ићи у манастиру Комоване у Фрушкој гори, да није у њему живио један од најзначајнијих српских монаха-писаца XIX века, архимандрит Стефановић. Он је стварно прилике у Србији, па и у манастирима Кнежевине Србије, описао у својој „Автобиографији". Тај мали, интересантан приказ из световазерског живота у Србији, у доба када је Грујић живио као ђак у манастиру, још бољи део потпуно у њиховом духовном свету. Ако бисмо хтели сазнати у „Автобиографији", ни се неки њихови мисли, онда бисмо се морали обратити Грујићевој песми „Сава Немањић", у којој је он, у виду биографије о Растку, дао свој поглед на неке проблеме српског живота, на његове недостатке и мане. А када се Грујић одредио за духовничку службу, којом одбијавамо свештенство, не је ипак мало потребно живот без утеха и подршке.

По свршеној школи бунан и неуједан темпераменат, Николаје Грујић се одмах по завршетку богословских студија у Карловцима, 1842 у Сремским Карловцима, у манастиру Комоване, Николаје Грујић се је замислио у ово велика дела, које је дуго-дуго носио пред своју свет, са којим је почео радиоваћи Николаје Грујића прилично писања свог свог спева, ако у свему, за своје време је велико, у њему и ако је нешто, овај спев спада свакако у ред бољих, успелијих и вредних литературних творевина које је се могао бан данас наћи на књижевном небесном. Ако у њему данас спевања као што су:

„Гробља су бела и бабо светлаа за нуди.
Што крваво о свеш животу и о свеш сто,
Ну милог гробља устају народу голиом,
Што су у њему на свету предано обтиме.
Ал' ван су нуди сво гробља клавних робова,
Без сиотог живота кано на светах гробова.
И од њих нема добра од телесне вођа,
А свеш је дубан што се у костиђу сева.

Истина литературни историчари ће требати да се ниме посебном периодом кои је припадао Николаје Грујић, јер је то један од најбурнијих периода у животу великог дела Срнства. Истовремено, бан тај период ниме културом и политичке историје одређује и смеповне будуће епохе српског живота у односу на народе око њега, и које (епохе обележиће српски државотворци) ниме.

РЦ.

Препорођен београдски Универзитет

Отворена је свечаном седницом Сената Краљевског универзитета у Београду школска година 1940/41. Ректор Универзитета, професор Богдан Гавриловић, прочитао је свечани говор о Универзитету, његовом раду и његовим задацима. Говор је изазвао велику пажњу и одушевљење. Ректор је говорио о Универзитету као о установи која је у тесној вези са народом, његовим животом и његовим потребама. Универзитет је, по речима ректора, установа која је створена за народ и која треба да служи народу. Ректор је нарочито нагласио да Универзитет треба да буде у служби народа, да буде његов мозак, његова савест и његова воља. Универзитет је, по речима ректора, установа која је створена за народ и која треба да служи народу. Ректор је нарочито нагласио да Универзитет треба да буде у служби народа, да буде његов мозак, његова савест и његова воља. Универзитет је, по речима ректора, установа која је створена за народ и која треба да служи народу. Ректор је нарочито нагласио да Универзитет треба да буде у служби народа, да буде његов мозак, његова савест и његова воља.

МИОДРАГ ПЕТРОВИЋ: ШУМАДИЈА

СТВАРАЊЕ СРПСКОГ УМЕТНИЧКОГ СТИЛА

Изложба српских уметника на Калемегдану

Отворена је изложба српских уметника на Калемегдану. Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други. Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други. Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други.

Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други. Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други. Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други.

Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други. Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други. Изложба је отворена у присуству великог броја гостију, међу којима су били и представници власти, војске, цркве, културних установа и многи други.

Колин Рос у Београду

Колин Рос је један од најзначајнијих енглеских уметника. Рођен је у Лондону, а у Београду је први пут. Његова изложба је отворена у Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“ и трајаће до краја фебруара. Колин Рос је један од најзначајнијих енглеских уметника. Рођен је у Лондону, а у Београду је први пут. Његова изложба је отворена у Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“ и трајаће до краја фебруара. Колин Рос је један од најзначајнијих енглеских уметника. Рођен је у Лондону, а у Београду је први пут. Његова изложба је отворена у Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“ и трајаће до краја фебруара.

Колин Рос је један од најзначајнијих енглеских уметника. Рођен је у Лондону, а у Београду је први пут. Његова изложба је отворена у Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“ и трајаће до краја фебруара. Колин Рос је један од најзначајнијих енглеских уметника. Рођен је у Лондону, а у Београду је први пут. Његова изложба је отворена у Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“ и трајаће до краја фебруара. Колин Рос је један од најзначајнијих енглеских уметника. Рођен је у Лондону, а у Београду је први пут. Његова изложба је отворена у Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“ и трајаће до краја фебруара.

МАЛИ ОГЛАСИ

ДИН. 5.—
ДРЖАВНА ТАКСА
СВАКА РЕЧ ДИН. 4.—

ЛИЧНУ КАРТУ за 1943 годину, издату од Престоничништва полиције Ужице под бр. 786, изгубио сам, одговорне особе: Живановић Драгутин, Ужице. 1 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ, власовску књижицу и разне обавештења за добивање из Престоничништва полиције и Београ-ског у Крагујевцу, оглашујем за ништаве. Војислав Ружић. 2 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ и полицијску књижицу добивену из Престоничништва градске полиције, изгубила сам. Оглашујем за ништавне. Анђелина Максимовић. 3 3—3

ИЗГУБИО САМ шофершку књижицу издату од Престоничништва градске полиције у Крагујевцу на с. тога исту оглашујем неважећом. Драгослав Савић, шофер фабрике Чеда Јовић. 4 3—3

ИЗГУБИО САМ личну књигу бр. 79 добивену од среза Грујинског округа Крагујевачког, два бона добивена од реквизиционих 140.— динара са потврдом. Све ово оглашујем за ништавно. Драгослав Гвозденовић, сељак Мала мошница, општина Сопоћани. 5 1—1

ИЗГУБИО САМ личну књигу добивену од Престоничништва градске полиције, неспособну књижицу, легитимацију и дозволу. Оглашујем за ништавно. Војислав Ружић. 6 1—1

ИЗГУБИЛЕНУ личну књигу број 7774 издату од Престоничништва полиције из Крагујевца, оглашујем ништавном. Јанко Шиљановић—Крагујевац. 7 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 2581 добивену из Престоничништва градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Оглашујем за ништавну. Милка Лазаревић. 8 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из Престоничништва градске полиције у Крагујевцу, изгубила сам. Оглашујем за ништавну. Надежда Миловановић. 9 1—1

ИЗГУБИО САМ личну књигу, дужничку књижицу и полицијску књижицу добивене из Престоничништва градске полиције. Обзи их оглашујем за ништавне. Љубомирје Стевановић. 10 1—1

КУЋНУ ЛИСТУ добивену из Престоничништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за ништавну. Младен Томић. 11 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 16 добивену из среза Грузинског, округа Крагујевачког изгубио сам, коју је оглашујем за ништавну. Божидар Јовичић, сељак Доња Бреза. 12 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из Престоничништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем за ништавну. Драгиња Петковић. 13 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из Престоничништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за ништавну. Арсенија Минић. 14 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из Престоничништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за ништавну. Душанка Јовановић. 15 1—1

ИЗГУБИО САМ личну карту бр. 418 добивену из среза Грујинског, округа Крагујевачког, од Начелника. Исте је оглашујем за ништавну. Видак Трнић. 16 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из Престоничништва градске полиције у Крагујевцу, изгубила сам. Оглашујем је за ништавну. Мирела Јанић. 17 1—1

ИЗГУБЉЕНУ личну књигу издату од среза Неготинске, оглашујем неважећом. Љубомир Павловић — Неготин 18 1—1

СВЕДОЧАНСТВО о свршеном IV разреду основне школе у Ужицу, изгубио сам и исто одузимам за ништавно. Видић Властимир из Ужица. 19 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ за 1943 годину издату од Престоничништва полиције Ужице, изгубио сам. Одговорне особе: Живановић Драгутин, Миловановић Максимилијан из Ужица. 20 1—1

ИЗГУБЉЕНУ личну књигу издату од Престоничништва полиције Ужице за 1943 годину, оглашујем неважећом. Максимилијан Радојка, домаћ. Ужице. 21 1—1

ИЗГУБИЛА САМ личну књигу бр. 2539839 издат од Полиског факултета у Београду. Исту сам оглашујем неважећом. Вера Зарковић, студ. права. 22 1—1

ПОЛИЦИЈСКУ ПРИЈАВУ добивену из Престоничништва градске полиције у Крагујевцу, изгубила сам. Оглашујем је за ништавну. Слобода Богићевић. 23 1—1

МОЈУ КУЋНУ ЛИСТУ у Загребачкој ул. бр. 8 добивену из Престоничништва градске полиције, изгубио сам. Оглашујем за ништавну. Младен Пантић, шалер. 24 1—1

МОЈА ЖЕНА ЗОРКА ГАВРИЛОВИЋ напустила ме је 8 јануара ов. год. Позивам је да се врати — иначе ће по истеку рока од 30 јануара ов. год. у противном поништу бракоразводну пресуду и изгубиће сва права на имање. Стеван Гавриловић, сеоски Београд. 25 1—1

КОМЕСАРИЈАТ ФАБРИКЕ ГОЉЕВАЦ А.Д.

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ГВОЖЂА И МЕТАЛА

БУЛЕВАР ОСЛОБОЂЕЊА 69 — ТЕЛЕФОН 41-470

Извађује:

чаличе ланцерорење хасе, трезорске врате, картотечне ормане и сав модеран канцелариски уређај, као и жумбе за поништавање мерака.

Изражује и има на стоваришту велики избор полуприкезедних сирова:

дрвене, гвоздене, жумбе за гвожђе, преше за гвожђе, арханиве са и без точка, прскалице за виногред, чекиће за жумбу, вагу за теразије, конзерве и друго као и сва одговорне делове за полуприкладу.

САМОСТАЛНА УПРАВА ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА

Српска држава као искључиво право монопола дувана, шећерлеме, меласе, уља, уља, уља, петролеума и соли. На ова начин држава добија до приходе који у данашња времена у доменима финансијска претставља најпоузданије и најизворније изворе прихода.

Производња дувана врши се под сталном надзором и у најстаљим дувањским станицама: у Бајиној Башти, Жичковцу, Крушевцу, Лесковцу, Љубовији, Нишу, Београду, Прокупљу, Рашкој, Сиднрекву, Ужицу, Чачку и Чоки.

Сва прерада дувана врши се једино у фабрици дувана у Нишу. Фабрика израђује цигарете, пресован дуван, дуван за пушу и мешотине у концентрацији 95—99%. У разложавању раствору врло успешно овај се мешотине употребљава у полуприправи за сузбијање разних биљних болести и штеточина. Неколике се продаје у свима монополским стовариштима у земљи. Пушење су прошле године у продају цигара који се израђују у Фабричком одељењу Дувањска станица у Београду.

Продаја соли једине од најважнијих животних намирница, врши се на државним солним стоваришта: у Београду, Зеброњу, Кусјаку, Лозници, Нишу, Пантову, Београду, Сиднрекву, Чачку и Шапцу.

Слободаљна земља петролејским меласе и уља врши друштва «Петролеум а. д. На сличан начин врши се и монопол земљиша.

Поред ових послова у Државној надзирници за рачун државна корпуту се монопол тиквене марке и остала трговине предмета.

У чаја држава сваки један монополима управља Управни одбор Управа државних монопола, чији Управа државних монопола је самостална државна установа и стоји под надзором Министра финансија.

КЊИГЕ

ПОЛОВНЕ

НА СВИМА ЈЕЗИЦИМА

Купује књижара „СЛАВИЈА"

Цара Милоше II бр. 2 тел. 22-973

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ И РАКИЈОМ

Јездимира С. Шарића

производње винера, конака и рума

БЕОГРАД

Кр. Марије 69 Тел. 22-913

900 1—1

„СИРОВИНА" А. Д.

БЕОГРАД

ДУБРОВАЧКА 35 ТЕЛЕФОН 20-241

Пословаља је уредбом као једина трговина не велико за откуп свог старог материјала и отпадака.

КУПУЈЕ: Крпе, текстилне отпатке, старо гвожђе и метал, кости, стакло, гуму, папир, рогове, жичану вуну итд.

ПРОДАЈЕ: Крпе за конфекцију и за чишћење машина шперпе и бале, употребљавају гвожђе итд.

ЕКСПОЗИТУРЕ: У Ваљеву, Пожеги, Крагујевцу, Крушевцу, Дољевцу, Богатићу, Зајечару, Шапцу и Петровграду, а од нас обављена трговина за откуп у свима местима на целој територији Војног заповедника Србије.

18 1—1

Флаше од литар

купујем по 50 дин. комад

СРЕЋКО М. БОЖИЋ

Кр. Наталије бр. 4. Тел. 24442

1—5

Државна Хипотекарна Банка

наложница (авиш) продаје не дан 7 фебруаре 1944 г. своје непокретно имање у Страгарској (срез Орашјски).

Имање је следеће:

Имање се налази у Страгарској у ул. Кр. Александра бр 35 и састоји се од зидане зграде од 636 м. кв., на коме посебе зграде на спрат од 124 м. кв. У дворишту постоји бунар и шупа од лубања. Зграда је ошгребена покорном.

Почетна аукцијатиона цена је Дин. 150.000.—

Купује на 10% одм. од Дин. 15.000.— полазе се у готову или уписнику књижицу Држ. хип. Банке.

Продаја ће се обавити у банкиној згради у Београду бр. 1 — соба бр. 60 на II спр. од 10 до 12 час., где се могу добити даља обавештења.

Народна библиотека Србије

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 1 Год. IV
Београд, 29 јануара 1944
ПРИМЕРАК 1.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

АНТИКОМУНИСТИЧКИ ФРОНТ СРБА

Српски народ поново је крстио-ну своју тешком болешћу у садашњем ратовању. Ту болест он нађе са стварни клицом (чумом из 1917 године, или са колером из 1915 године) отровнијом него што је то био случај у ма ком рату пређашње историје. На све стране пружа се српске земље и универзална комунистичка, која су, од свих одвратних и злих клица, најгора. Она је — бар са гледишта традиционалних својих земаљских прилика и прилаза, као не можемо рећи, да ју у тој борби гони и неуморно мишља према свему што је конзервативно. Томе има својих разлога који у потпуности оправдавају, њихово дубоке и озбиљне борбе.

Одавекога српскога народа је ваша и због комунистичких напада и догма, који је у суштини протинационалан, са његовим гледиштима и настојањима. Него у Србији, као и у свакој другој земљи, комунизам је нарочити облик српског народа. Србин се може Бога ако устане против умишљаја се пред славом над којом да личи. Он ће једно само признати и да се не зрекне и помоћи Бога. У најгласнијим својим часовима једина му је реч: слава, земаљ и Бог, коме се по томе осећа обавезан. Србин воли Бога и свету и заштиту, са њим је блиско везан и не одриче.

То Православље које је за њега највећа светиња, имена су се одвојили Хомовац где се он оснивао у споменичком руху и чинили по молитве и благодарности, пјетизмом се бољшевизма и комунизам, а светске идеје пљували и оскрнавили. Бога су смислили, а остало живљење антихришћанам у сатанском систему. Шљивовицуватање које се чувају народу пуно добро лечења и живљење и вољу и чести се, као се истуље у одбрани ње. То изнимите ниту своје оставили ратовању човеку, јер бе прекида ни цкв. у хрпоност болешчине нуде би бол успокоја.

Ту настрадаље и уништену свест човека, Бога, изручили су и у-ништавању болешчином да би уништили и свест у човека. Јер је свет човека само онда сигурно под-ложно послушно оспље.

Као су му уништили Бога, оне су му уништили и бројну за-једницу, уништили веков појединачног бачених дечурак, њихов су своју светиња, које је чинило човека. Уништили су те, да се лишио непосредне историје и владинке како би се постао мислећи, јер је нема дисоне, да буде вољом. Уништили су му за тв. да ги лишили једног задовољства, које га чини у раду и вољи да не мислили, да му се зовот учини мио. Уништили су сувоту заједницу у којима стварао на њој свету, јер у код животиња пасоши брига родитеља. Мислио код животиња чувају и воде и да се часто сасвим не истуље у одбрани ње. То изнимите ниту своје оставили ратовању човеку, јер бе прекида ни цкв. у хрпоност болешчине нуде би бол успокоја.

На пољи, свет се можно и даље обликовати. Ту су болешчином пружили људима једну комисију, дали су им колективни брак, са свим тешким посљедицама по. Они су се увек тродили да човека посеже више и од животиње. Док је животиња-комунизам хоће да своје идеалство одузимају посљедњег стабилну ту у свештеном систем или ту ипак. Да дете нема ни мајке, да нема породице, које би се могло дивити-тешњењем да бољшевизам ствара-ње, које је немогућно обићати и дете.

Свети човек требало је да нађе и нашелаза да би ствара-собом-бољшевизам. Једно-ред у нама има бољшеј имати-нашелство и љубав које ће-ном свом чаду, једном народ где су песнице свима

БРИГЕ КОАЛИЦИЈЕ

Готов посао не одговара темп. Нема бриге коалиције, јер не постоје заједничке бриге код нигирања. Постоје бриге коалиције, тј. бриге између бриге и њених партнера. Зато, изгледа ствари „бриге коалиције", сваки разумеће сасвим праве бриге чак нема коалиције.

Тешке су бриге Британије. Не можемо и нећемо сваког да кажемо ако буде. Али боље се ограничити само на ове бриге које се односе на непосредну актуелну прошлост.

У Енглеској, дакле опозицији постоји ратна партија. Черчил као и чекијаци, против рата нема ништа, али је Чемберлајнов. То може само да изгледа тако изгледа када која особа да изгледа, а заправо је сасвим у супротности једно са другим.

Та ратна партија сумња на крају рата, комунистичке идеје у Енглеској. И на другом месту, али не мање важном — на економско-социјалном пољу, прави Британије. Та сумњања је оправдана. Енглеска, као и свака друга земља има Народно ослобођење покрет, али нигде тако снажан као у Енглеској. Нигде тако снажан као овај покрет, који је у Енглеској, као и свуда, у свом ослобођењу, у свом ослобођењу, у свом ослобођењу

СРПСКИ ПУТ

Објављујући данас своју државну ноту партијама опозиционог српског народа дао је јасног свога непомирљивог држаништворитељство. То му данас сви објективни посматрачи признају. Отуда су све снаге које против српског народа ујединиле острице на науштрб. Њих запрепашћују чињенице, које јасније и убедљивије говоре него ма које речи или којих нашта не стоје.

Државотворност српског народа није случајна. У току прошлих сто четрдесет година српски народ је кроз борбу, самопрегор и жртву изградио своју државу какву је имао. Тако задатак изградње ће да се привршити сутрашњи. И што је још важније, већ њених темеља развијао се дубоко за ту мукотрпну свеопшту творевину.

Тешке баш што је своју државу изградио користећи повољне прилике, а не да захвали за своју срећу државотворности и свој напредовању. Можда тога код нас и не би било, да му у томе слобода и независност своје државе. Јер тежак је пропао Цариград под Турцима, а сетимо ли вам се све одмах.

ВЕЛИМИР ЈОВИЋ.

ЈЕДНА ЦРКВА, ЈЕДНА ДРЖАВА, ЈЕДНА НАЦИЈА

Већ више од једног столећа цивилизовано Средње земље на данашњи дан прославља Свети Сава, творац српске нације и српске државе. Данашњу нашу прошлошћу, свеукупност и снагу у њу чињени наши велики подвиги је он највише њега надахнуо те целокупни наш народ назвао Србима.

Седам векова и четврт, 725 година, протекло је од дана у који је он ногом о ногом Свети Сава и кроз цели тај многовековни период он је, видимо и невидимо, био дело Светог Саве. Срећом и српске културе, управљало духовном, судбинама свога народа и без њега је немогућа сама појединачна духовности српске културе. Ако је у њој Србе одликује у великој мери универзални историјски карактер, онда је то највише њен творац Свети Сава, као Србин и као Словен.

Најмлађи сам великог мученика српског, Светог Лазара, једног од главних оснивача српске државе у центру балканског простора, од свега западног дела његовог и развитка њега предела. Од савременог човека културу одликује је у Свету Сугу и универзалност. Основавши у тој монашкој републици српске монастире Хиландар, који ће већ већ ванаи српског духовног живота српска духовна култура. Сава је преузео стару аскетску дисциплину тога духа је остао целог свог живота.

Имајући тако за тежишта истока до које је дошао, Сава није форме, мерећу свету личног пропадања у частном и самосталном лику свог живота, већ прогресивно да их свима народу средњовековног света. Сава је за тако постигнуте начине тежио како видите да је редовно, једнако истрајно човеку одговорности за сва зла у Србима.

Најважнији и најтежи дух који промишљено сагледао и остварена свакодневно и генијално тродељна будућност, тако новог српског народног живота формата био је одређен да створи и формира српску нацију и њену културу на темељима који су тај живот могли да носе. Свети Сава је пружио складу са правим моралним основама и правим социјалним односима.

Пажњом у етици на целокупни српски народ почетком XIII века Сава је створио основу потпуно новијима. Са Светом Гором је надокнадио изгубљено. Њоме, као и Србијом, је јасан и прост једне словенске, једне државе, једне нације — Србије. Он је изнео у ту Србију и Србе оно њихо трајно творевина српска.

Али творећи световни Свети Сава је имао на уму највиша хришћанска циљеве у њима. Његова је мисао била да Србе доведе до Бога. Да Србе доведе до Бога, то је значило: Србе створити Царство небеско, а остало је нам се све додаће.

ВЕЛИМИР ЈОВИЋ.

ПОСЛАНИЦА НИКОГОВИЋИНА

Написао

др. М. СПАЛАЈКОВИЋ

министар у пензији

Ни самозвани „доктори", као што ово и самозвани „малолетни". Сви се једнако они разним лажним изговорима, или неодговорношћу, нису хтели одазвати позиву Краља Александра Ујединитеља, да у дане највећих искушења, у дане највећих опасности по опстанак Краљевине Југославије, дођу у Београд и ставе се на расположење Краљу и Отаџбини. Ако је Краљ Александар Ујединитељ, у дане највећих опасности по опстанак Краљевине Југославије, дао своју Краљевску реч, да ће у Београду бити 27 марта, онда је и сваки Србин, а нарочито сваки Србин, који је у Београду, био дужан да у дане највећих опасности по опстанак Краљевине Југославије, дође у Београд и стави се на расположење Краљу и Отаџбини. Ако је Краљ Александар Ујединитељ, у дане највећих опасности по опстанак Краљевине Југославије, дао своју Краљевску реч, да ће у Београду бити 27 марта, онда је и сваки Србин, а нарочито сваки Србин, који је у Београду, био дужан да у дане највећих опасности по опстанак Краљевине Југославије, дође у Београд и стави се на расположење Краљу и Отаџбини.

*

БЛАТЊАВА ЗИМСКА ОФАНЗИВА

Прошле и протекуће зиме Совјети су извели своје офанзиве средином, почетницима до те мере изненадити сирошти трупе да нису постигли ништа више. Није се промењало у томе. Совјетска руководства и сада, као и раније, не обраћају пажњу на временске прилике, нарочито на прогнозе, већ наређују своје операције у доба у коме одговарају њиховим плановима.

Ово је било нарочито јасно у овој години, јер су Немци имали отприлике довољно времена за повлачење Стаљинов кук — „тактику спаљене земље". Немачки војници и њихови помоћници из области између Дњепра и Доњеца имали су још довољно времена да спале готово све куће, зграде и друге објекте, да оду на повлашће немачке позиције иза Дњепра.

Москва се надала да ће зима помоћи сатрунку. Али зима није дошла у целом Совјетском Савезу. Источне области већ сада, у јануару, имају топлије време него обично, а што се осталих офанзива тиче, оне су пропале.

Немци су сломили напад на Ленинград, а Совјети су се повукли са Ржевског полуострва. Немачки војници су се повукли из Ржева, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Харков, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Курск, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Орел, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Смоленск, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Москву, а Совјети су изгубили 100.000 људи.

Ово је само неколико примера. Немачки војници су се повукли са Ржевског полуострва, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Харков, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Курск, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Орел, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Смоленск, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Москву, а Совјети су изгубили 100.000 људи.

Ово је само неколико примера. Немачки војници су се повукли са Ржевског полуострва, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Харков, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Курск, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Орел, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Смоленск, а Совјети су изгубили 100.000 људи. Немци су сломили напад на Москву, а Совјети су изгубили 100.000 људи.

ПОЗДРАВ БРАЋЕ ИЗ ЗАРОБЉЕНИШТВА

Пошта која стиже исте недеље васкрсења Божје, иако је сасвим тамна као ноћ Страшног суда, ипак, захваљујући сву ову радост која је у њој, доноси нам добре вести. Дуге године мрак је владао међу нашом браћом у Србији и Црној Гори, а они, који су имали срећу да виде светлост, нису имали могућности да нам пошаљу ни једну реч, ни једно писмо, ни једну поруку. Сада, када је тај мрак почео да се повлачи, када је та тама почела нестајати, када је та ноћ почела да се разилази, када је та ноћ почела да се разилази, када је та ноћ почела да се разилази

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

НАША МИСИЈА

Кад сто у септембру 1941 године, уђоше пушку да се боримо против комуниза, мало је било оних који су нас схватили и разумели смисао наше борбе. То најмрачније поглавље српске историје обележило нам је и таком те нас не чуди што многи нису видели сигнал истине, који смо ми видели, исто као што нас сву тиха поплава, боље трубе који смо ми чули.

Отуда није никакво чудо, што смо прво у гласу генерала Недића, чули патријарха глас српског народа, који је у тренуштим мукама умирао, тражећи помоћ, и чија је бол јасност претила смрћу. Ма смо баш први лекар који је доћитао да спасава болесника, да лечи ране, да гаси распламсале пожаре. Што нам на сам болесник није веровао, што је прибегавао „лековима" и других савезника, нас то није покољебало, јер смо поштујући свакога хирурга схватали дужност обављао, свесни да сно ни једнако повлада да се до крајњих граница жртвујемо за свој народ, па је од нас шест чланова већ несумњиво висило да ли ће наш српски народ продужити да живи не само дане свога, већ ће поћи у непоправљиву смрт. Јер то смо морали радити брзо, одлучно, пажљиво. Часови су били скупи, а ми смо у потпуности схватали величину задатка кога смо се прихватили.

Наша је дужност била тешка. Слепци су нам правили они исти за чије жртве смо се ми борили. Док смо чупали корен са наших српских поља, за нама су ишле читаве шлеје које су корен поново сејале. Чим су се указали зрели плодови наше рада, шлеје су покупиле да чишћају у тим плодовима. Ми смо били сејачи, други су убирали жетву. Ми смо сте то посматрали равнодушно, јер је наш прапор био да дамо све, не примајући ништа.

Ово што смо ми видели много раније, други тек данас наслућују. Дубина наше вере у победу и смисао нашег задатка, надахнуле су наше непријатеље и оне к леве, и оне с десна. Наши другови са усхићењем су пали у смрт, умирући без крика, а нама су оставили само један завет: да их следимо до краја, да борбу наставимо, да мисију изврши мо. И ми се ни за часак нисмо осврнули о њихов завет.

На њиховим костима ми градимо нову српску Отаџбину, која ће бити наша Отаџбина, и у којој све ово што није српско мораће да нестане. Цвећа ждаја којој смо ми задали тешке ударце још није довучена. Она и данас пушта своје хистеричне гвиже и жели повољо да гута своје кровопролине челустима. Она је данас окупила нечисте српске непријатеље, који су до јуче под другим знаком лочали српску крв. Све то ми добро знамо, али онамо да не прена нешаи још једном осети снагу наших мишића, и јачину нашег духа. Смрт на пресуду коју су спремили нашим крвопијама је дала... И тада, питамо се ми, за ли је наша мисија била напрасна, да ли њена сила са поломиће?

За нас је одговор јасан! Не! Наје наш једини циљ борити комунизам и уклонити га, већ и пре свега стати на ноге. Ми смо свесни да је по Божиој милости на нас ово задатак страшан за српскиим братима, а ни један од нас нема на страни заслуга. Зато којему ми данас жртвујемо наше младалачке груди, није довољно нашем народу само по себи. То зато довољно нам је сопља, то је „роба" за који је српски народ платио највеће жртве. Отуда, ми у данашњо на себе тешки задатак, да се убудуће мисао сачувано не деси. На овоме путу ни њеком стати ни секунд, јер смо свесни да је ово искључиво наш српски пут. Што је он тегобан, нрмао и трновит то нас ни најмање не страши. Насупрот, то још више назалкује нашег борбу који водимо ради очувања нашег српског народа и његових витезних интереса. Кошмарност тога пута, ни немо на крају утрпи... Зато се народу они, који нису да смо се ми ствари појавили и да је наше време „привременог" трајања. Они који су свесни да су воспиша цеде једне етике и да су њени тумачи добрих моралних тежње свога народа, не уклањају се лако.

Код нас не постоје ништа неодређено и конфузно, за то су и наши циљеви јасни. Ми хоћемо да нашем српском народу дамо обалежје наше старе српске славе. Поштујући наших међународа, ми не презирамо сметишта доградјског Запада, да би смо нашем народу указали пут, већ пловимо у нашу стародревну прошлост, која нам да само питање нуди одговор. Отуда ми праимо сметња за наше полутеже, ту лежи смисао нашег рада, а отуда и овако огромна вера код нас да победимо. Наша мисао ни обедавано. На тешкоће на српске етапе, које је последњих година прекривена скривеном пепела, изградићемо боју будућност српског народа. Сви који нас у овоме боју сметали народу се узалудити.

М. М. Валховић

Смотра ергеја

(Фото: Арх. В. од. С.Д.Е.)

Ускликнимо с љубављу...

Смисао и сналаа наше историје

...Данас, код једног народа, једина компанија, а цео свет, кришћу код својих забављања и трезвих, разочарани старим идеалима, неочарани новим, када и он трулежу у порцулина, када је цео народ у дубокој црнини, када нас ново доба сасвим сво нас, сва тежина проблемима, данас, после толиких столећа од слом на најзабат човека, родољубља, просветитеља, свештеника и свештеника, родоначелника наше историје и културе, ми смо постали питања о смислу и сналаа наше историје.

Претражујући небо и земљу многострадалне прошлости, ми смо се заустављали на Светом Сави, на Свевладару. Покушало нам се да у њему, као наша судбина: — Неке непознате, наше сеобе, наш миссионизам, наша култура, наша истина. У њему смо налазили правце, правдуси, прокламу нашег историјског стваралаштва. У њему откривамо и смисао наше историје, јер ако недостаје дефр, нашли смо и ванту, нашли смо себе, нашли смо сво. Шта је значио? То значи: свесно, активно, једном собом прихватити то право наслеђе као неопходну норму нашег живота у садашњости и будућности.

То значи: имати свесносност и самопоуздање, јасно претпоставити и свакој вредностима и неодређеним, и свакој стварности, па и свакој нашој, одређено, јасно, без предрасуда, постављати праву себи и другима.

То значи: поставити опредељену вредности, устројити свуда данас тако неизмерно нарушени поредак, учити у свакодневном раду, разбити окоштале свакости сво бедно обезвређења, освободити се повређене туђинштва, неизмерно ући у себе, у крут свог постојећи моралне и стварналаштва.

То значи: нући, идеолошки, економски, политички, расовске, народносна као једино могуће, једино неодвојене, једино неодвојене, једино истинито, једино стваралачке категорије живота, духовног живота.

Значи: крстити се Светосавском интимношћу. Ако не уђемо у светосавско миротворство, радост, неспокојству, чистоћу, побожност, храброст, чедност, самоносност, радосност, самопоуздање, у светосавско човекољубље и богољубље, у светосавску етику и метафизику, у живи живот светосавске славе, ми ћемо пропасти као што су пропали многи и многи народи који су прекобројили завете своја светитеља...

Др. Д. К.

Писмо са Дрине...

Српски добровољци непосредно бавио су рушења да задрже страшни народ од свих непријатеља. Нема жртве и самопрегора који би их ваки тешки ако се крај њих достојанство остајало и заслужено будућности братства. Официр, студент, радник, сељак и свака друга, као прва основа свих једна циљ. Он се зове — **Отаџбина...**

Ни у најобичнијој књизи не могу се обухватити сви трагови непоколебљивости и народољубља. То сведочи и писмо једног добровољца, који стоји на мртвој стражи на обали Дрине тихо и вторено пажљиво свој посао и спремност да испуни у једноставној борби. Ово тако:

„Давно сам ушао од свог родног краја, потпоражајући ужаса и пакости Дрине, чувајући садашњу границу да нравног непријатеља покушава.

Једноставан сам у одо и мајке. Разумео сам речи генерала Недића и стушио у редове српских добровољаца да спас наше заједнице или Мајке Србије...

Живот на Дрини крио је тешке и опасан. Ми нисмо Срби који воде од Срестно победно и живот своје деце, све то дало зрелијано нам да кам је то једи сам. На овој страни Дрине, чији су свакодневни пуцкарали комшију партизана и босанских четника. Наш страшар будно чува стражу и пази свако покрет на оној страни Дрине. Једно мрак који, кад сам ја био на мртвој стражи, чуо сам једну партизанску жапи песму: „Ја сам Анка-партизанка, нисе кнеп са тре рога, борићу се против Бога"... Дин сва вена, моја пушка је налила у комушки и ако са тако наше не чује. Тако ће свако пасти ко је против Бога.

Комшилук успоре долази крај, и врлом добровољну свиће живот. Борба на Дрини против комунизма је велика и опасна, али ми, наши српски добровољци, сва ћемо то издржати и сачувати народ који жртви по Богу сме.

„Преко тућа преко стена, Своме циљу се блиско ме..." Ето, тако је живот правог добровољца на Дрини...

Радомир Лотеница,
добровољац 6 чете Дорћол пука СДК

Смисао добровољачке жртве

Непоновљива је борба српских добровољаца коју дуже две и по године воде против свих сила, окупљених на разним местима, под разним фирмама и у разноврсним одорама. Према оскудним вестима, поводом раскинавања и покупљења оружја, стоји бројно стабља али духом надмоћна српска добровољачка војска. Једна од оних извора и сижетних потстицаја који добровољачку непрестано уливају је моје снаге и одушевљу фанатично хришћанску стрељачку, пред којом истакне у великој мери јоте снажно потомци и правашњи сасвим нуди поштовања према мртвима, према крви која је њих текла моја, жртвама ради боље будућности Србства.

Велику потпомоћ јаке хришћанске жртве српског народа ослободиле су редова добровољаца. Неоптерећени народни дух, пробијен моћи на кожевној и пуританској теологији, на чији нехотични стваралачки жртвама створио је живописни религиозни смисао и устоличили. Нигде крви, на колико ће бити одлучено и тешка, нигде не ће бити одлучено да се пролије за пуно бесправне дубоке у покретновања за свој народ.

Нехотична удаја, ни потребна жртвама Душка Мерковића и осталих другова у Богданцу, ни мучки пролиј и утрошеног пламена Милоша Војводића код Сиче реке, ни топлие друге добровољаца из добровољачког одреда, пуцајући трешутка мису крвопролиа над протежавом жалости и сећања на пружене жртве, нису ће одлучиле свети мисао и одлучиле ће свети и

ЗА ЋИРИЛИЦУ!

Поводом прошлогодишње одлуке да натписима на чисто српском језику и ћирилицом државним министарске просвете г. Вељмар-Јов уговић одржао је следећи говор:

„Само је било потребно да дође до свих оних извора из којих ће да поникне добрић оно што треба и које је ова природно жеља у срцу и уму српског народа већ одавно гонила, све до 1918! То је тежак посао на многим нашим њивама, црквама, правни, историским споменицима, читаве наше старе и наше књижевности, тешко помоћу њега је утврдити тачкице од заборава које нам се пружају као прочеко и неопходно на језику Срба на последњих осамстотине година, из којих су нам сачувани споменици. То је нешто по чему се српски човек дубоко разликује од осоке јадношки са српским човеком, душевном вежом, са његовим језиком, са његовим писмом, а то је једна с највећих драма.

Зе тешко вежом нашом са рукама с тим писмом, оруђем свог га и у његовом крилу, у којем нашег бездрежног живота. Сећа нам се наш језик, писмо, наша поморална стварна, на сво и наша тешка судбина собом: зато што сви бити — ваша наша Херцеговина — јавили неизрекно градили Хришћанству.

Ми смо сада нашли све што је било духовно наше, православно, српско, народне језике, српска предања, српско певање. Сретали смо наше старе и наше нове су Срби српским историским путовима стигли и прошли. Ми смо тога писма нашла одрекли нисмо, ни када да смо. Било у тешким приликама, сва до кобне револуционисте забуде, као до страшне противзаконске забуде, тако не смојим наслађивати од свог нашег дословца борбе и мучења.

У нама напољашњој цивилизацији која је била нагурала нам своје српске слабости. Напољашње историски живот, међ. сад, продужавајући са Словенобе наименоване тако, допустио заглавку.

За нашу тешку обновљену напутствени смо са благонаумљеном нам начелницу у нам ово писмо српско, које је тако нашем српском постојано, напутство једну завета подобно српску, читај и тесни једно њиховности које је. Бо ако нашем нашем нам наслеђе нашег, трајног над Срба непомењао од Светог Сава до данас. Велике наше стрпет државотворности су је доспеле на границе самоубиства и пропадања са у тешке грех крвно себе самоних.

Сад грех прећи једне нашег нисмо до напутнику само тако што отет с прво љубоко претпоно нас. што су наши нам, наши пријатељи, наши праци посветили, сачували и предали нам у завет.

МАРКО МИЉАНОВ

Витез мача и пера

Марко Миљанов

Марко Миљанов је одвојен од свештава и оригинално живео у горопитој дедоштво-митолошкој средн и месин. Само што је са Протопоћ. ним учењем средњим и једним трогодишњим по основни његовом самообразовањем. Средњевјем учењем што су и пре и после њега имали многи народни свештеници чији је народ свеснојевно пред писма и предања, и којима нашионално, свештеничко, историјско и културно стварење нема нашионалне заслуге за народ.

Трговином, као је такође био још један његов занат, Марко се бавио само у једно.

Зидао скупљачког одношења је Марко Миљанов од стара и чиновника чинтова и одмах га у борбу за неки његовог патријарског народа. Када му је било пуних тридесет година — тако прича народно предање — Марко је једнога дана задевио једног крупана, који се у једном његовом кому у Подгорици да је горда. Прекључио једном турском крпошу које је био сручио свилајан нуке, дао му ручак да једе. Уздајући у своју помоћ, Марко је вечерас као «Марков свбљак» убио Турчи на. Потерали у потеру његове најближе сроднике, али Марко је већ био отишао у Црну Гору.

Ако је Марко Миљанов у Црној Гори, у Подгорици и Скадру, у Црмници и Катунској нахији, у Ријеци и Брдима, у Старој Херцеговини и Босни, у Санџаку и Старој Србији, у Македонији и Албанији, у Приморју и Далмацији, у Славонији и Војводини, у Србији и Румунији, у Русији и Француској, у Италији и Аустрији, у Швајцарској и Немачкој, у Енглеској и Америци, у Турској и Египту, у Палестини и Сирији, у Грчкој и Бугарској, у Пољској и Чешкој, у Шведској и Норвешкој, у Холандији и Белгији, у Шпанији и Португалији, у Мексику и Бразилу, у Аргентини и Чилеу, у Аустралији и Африци, у Јапану и Кини, у Индији и Персији, у Сирији и Палестини

НОВА СРПСКА ПОКОЛЕЊА НА СВЕТОСАВСКОМ ПУТУ

Косово и Светосавље. Два великана, два имена, два јединства која израсла српске народне и националну психологију. Косово извор патњама и мученштва, покорности и страдању; Светосавље извор надањима, вечним појмовима вере, наде и љубави. Једно обухвата великости, другог снага бесмртности.

У часовима безнађа патњи, у чемерним када је царство сурвавољеничког произвола, у часовима када су гушена у својој сопственој кући, Србин је могао наћи свој сан, одмор, одушак у Светосавској химни, одмах када је могао да се ослони на Светосавску традицију, на Светосавски пут. Косово је могло наћи своју бесмртност и снагу.

Као стожер око кога се једино могло окупљати, из кога се црпла сва снага за истрајност, Светосавље је увек било и извор српске национализма. Светосавски оријентисан народни покрет, надахнут не од самог народа више је у ери свог сиромашног народног живота тражио неке своје више моралне уздахе који су из метафизике ока. Светосавље је било извор српске бесмртности и снаге.

Косово је створило све. Косово је створило народ, Бога, који увек верује, нади и воли. И радо тако је ова народна и радо тако је ова национална: и радо тако је свој етички у најчистијем смислу.

И зато се српски народ очувао, и зато Србија није загинула у пракси свог историјског и свих својих, који су га пропратили, живота, једно од са заповести Светосавља. Она је створило бесмртну животну и праволинијски српски карактер који полиут праву вредноћа, само је једном тумачи српска витешкост.

Светосавље је основа чистокрвног остварења путоказа на коме су као дивљег утиснуте руне мистичних крилом, крилу мајчином пламе кнежева као крст чистом и слободу вампира. Једино само једно

ИК. НАСТАСИЈЕВИЋ: СПАЉИВАЊЕ МОШТИЈУ СВ. САВЕ

стално изгубили дужан своје губити кинопиме.

Последња година чекнуле се одступања од тих основних националних пута српског и добро су нам познате све грешке, заблуде, патње и жртве које су те одступице задесиле за собом. У буци и дерњави која се разлегала над Србијом ми смо били за трен на спољашњи и сервилни и усиро смо се нашли у безнађежној ситуацији. Али народ, који је и у овоме тренутку показао умеће да нађе светосавски пут, није дуго остао у идејном очајању.

Данас, када се рађа нова Србија, ослобођена сама страхова и нагомилане сваке недаће изузетне ведрине, јасно је ово бунџа да у тиме пронађемо опет своју снагу која боље но икад колчи пуне треба да крене и иде, и то је пут, који је српски народ увек пролазио оставио за собом.

Данас сваки Србин уочава и свију радосно обележје своје и родитеља своје да Србију, само за српски народ, јер у њеном светом убеђењу, само народ који само један пут, и то је сачувати свој национални живот и своју душу. Ту је извор за Србију највеће духовне, највећи надања и радосна сврха, јер само ово царство истине — душе своје губити немогуће, а то се може постићи само проћењем на стари Светосавски, који је Србији очувао њен национални живот и у неизмерна пуно гоно.

22-1-1944 год. у Београду **Јошић Бошић,**
ученик VII раз. I мушке гимназије.

Расправа награђена на Омладин. књижев. конкурсу

„ЛУЧА МИКРОКОСМА" И „ГОРСКИ ВИЈЕНАЦ"

ОДЛОМЦИ

— — — — — — — —

Као час, сан је неспутаност, ни човека који се дубље замисли пред човеком и светом од Његоша. Ако неко воли сећи жене у ја-ситују са њим и њиховим, али кад и они воли жене у Његоша је ослобођење кошмара по женској ери и њеном животу. Од овог дуализма у Његоша. Он зна да је заустави на човечански да чинећи поступак, већ је трудно одређење човековог живота и његов смисао.

За Његоша је било јасно да живот није само пролазна ствар на овом свету, већ да је сагласно коме изгледа да је сваки поступак, који је у складу са њом, добар, а који је у супротности с њом — зао. Ово је основа његовог схватања добра и зла у животу и борби између њих.

Проблем човековог постојања и вечног смисла живота у Његошу човека води тамо где свако ствара за себе и за све оно што је око њега. Човек тражећи одговор на земљи, иначе је он већ ствар, не може да се не пита зашто, родио је Његош ово добро и зло, откуда ово зло, зашто је оно у свету, зашто је ово, зашто је оно.

Зато можемо рећи да „Луча микрокозма" и „Горски вијенац" чине целину која чланак доставља на једно место. Његош је код „Луче микрокозма" зло приказао занесено човековог пада и стварања земље са телесним животом, док је у „Горском вијенцу" зло не може бласфемију већ у остварењу човековог живота у „Луци микрокозма" и поносе са њеном родитеље од њеног зла и туге се не бавимо Бога, долге и туге се не бавимо Бога, долге у борбу између добра и зла у свету. Његош је у „Горском вијенцу" сагледао зло као природне снаге у њеном, свету и у њеном односу према њима. Зло је у „Горском вијенцу" дато као природна снага, а не као нешто што је створено.

Сами човек стварајући свет од себе у њега улагао нешто своје, нешто од себе. Сваки човек ствара свет од себе. Сваки човек доживљује свој свет према и схватања свог ја. Он ствара свет по свом погледу, да има свој свет као одређен свет. Али зли се не одређује свет у коме се налази. Неки су звездогледачи, неки су стварали материјалне предмете, неки су се покрили светове познатих живота и стварали свет према својим схватањима, неки су се покрили светове познатих живота и стварали свет према својим схватањима, неки су се покрили светове познатих живота и стварали свет према својим схватањима

СВЕЧАНА ПРЕДАЈА СВЕТОСАВСКЕ НАГРАДЕ ЗА УМЕТНОСТ

Награда од 100.000 динара додељена је сликару Милану Миловановићу

У свечаној дворани Београдске општине приређена је једна изванредно занимљива културна свечаност, на којој је присуствовао велики број београдских уметника и угледних њихових гостију, а том приликом је годишња награда за уметност коју додељује Општина града Београда. Награда је додељена једногласно одлуком мешовитог одбора комисије састављене од стручних сарадника професора Милана Миловановића.

Дошао у компанији својих колега, сликара, када је њихову пажњу привукла једна уметничка слика, која је, видећи на њој, одмах закључио да је то дело једног од најбољих младих сликара, који ће у најскорије време, по свој прилици, бити награђен. Када је сазнао да је аутор слике Милан Миловановић, који је тек недавно завршио своје студије, одмах је изразио жељу да га упозна. Ускоро је и дошло до тога. Милан Миловановић, који је тек недавно завршио своје студије, одмах је изразио жељу да га упозна. Ускоро је и дошло до тога. Милан Миловановић, који је тек недавно завршио своје студије, одмах је изразио жељу да га упозна. Ускоро је и дошло до тога.

СЛИКАР МИЛАН МИЛОВАНОВИЋ

Милан Миловановић је рођен у Београду 1910 године. Основну школу и гимназију завршио је у Сеоцу Горњи и у Ваљеву. Сликарство је почео да учи у Уметничкој школи у Београду, а затим је наставио студије у Паризу, где је провео неколико година. Враћајући се у земљу, Милан Миловановић је у Београду отворио своју сликарску радионицу, у којој је радио до почетка рата. Током рата је био ухапшен и одведен у немачки логор, одакле се вратио тек по завршетку рата.

Милан Миловановић је један од најистакнутијих представника наше савремене сликарске школе. Његова уметност је обележена снажним колоритом и изразитом експресивношћу. Његове слике, које су углавном инспирисане народним животом и обичајима, одликују се дубоком емоционалношћу и оригиналношћу у обради теме.

Ове године Милановићу је додељена награда за сликарство, за слику „Косидба", која је, по мишљењу стручног жирија, најбоље одговорила захтевима конкурса.

Награда је додељена у износу од 100.000 динара.

ДУХ СВ. САВЕ

Сама за живота небеснице дела — књиг. Логика се у њима да умима су једном дошли на богословском дому у Србији, уколе ни ни Св. Сава. Бива претпоставља себе са неколико словом за једна сада мало небеснице, основна школа. На њему једно слова Свога Сина. Св. Сава, ни зиду дао су потврда и ви зову дело врста. Ученик Христос Сава пора написа. У монашку ову за живота дао дела мало наименује, по једну гласе и умну пагаз на врата одмах се чује куцање.)

ДУХ:

Куц, куц, куц... Куц, куц, куц...

ПРВИ ГЛАС:

Ко то куца на врата Србије?

ДРУГИ ГЛАС:

Ако је неко и куца и чак сам Христос који је дошао да спасе свијет — слободно!

ТРЕЋИ ГЛАС:

Нека се не зна ко, одмах је тешко за сваког сина, на свијет, за дану домаћа Србије! И ми смо сиротиња...

ПРВИ ГЛАС:

Небеснице дома, па ако сада просвећено свеца

ТРЕЋИ ГЛАС:

У тешко нашег нашег Србије сву дану сиротиња и дубоку сиђа

ДУХ:

Куц, куц, куц... Куц, куц, куц...

ХОР:

(Сва дана)

Ко то куца на врата Србије?

ПРВИ ГЛАС:

(Појавља изатиша и отвара отворена врата)

Мрак је свуд густи... Видиш нема...

Мајко нека добар се сиромах... Но чујеш нечо! Нешто се кријеш! Да ли је зла вођ! На врата среће?..

Тишина... Мир...

(У том моменту врата отворена врата улазе као сама постављена и нада на зиду)

Ништавно гадно!

Господе Боже! Дух Св. Саве!

ДУХ:

(Тајанствен, глас говори као отворена врата)

Сачувао моје, у овај час стигнеш пред вас!

Тражи вољно и срце вене Да вас обавим у ово доба. Дошао сам видим народ свој у дану, погледа Србије сам.

(Дух прилази бливе, односно свој свештеник постаје жив)

Где ући вођ! Где сиђе драга! Сабља нако вође и свети Сава! Тамне дане лежим горе!

(Дуга, која се дотле зрачила сама, дижу их и отвара дуго на зиду. Појављује се дугачком тракаком Христ Сав с лика крсте дуго! *Та ја сте дана живота Рад, Ја сте дана живота Рад.*

За вас ће бити сложили дане. Ја Христом су сте вољни: *Ја сам Христос, сам ја сам Христ сам вас вам, ово вас боли.* Ја сам вам *Ја сам вам ја сам вам.* Ја сам *Дух* после *Дух* ја сам *Дух.* Слобода сили *Христ* сили *Христ.* Ја сам *Христ* сили *Христ.* Ја сам *Христ* сили *Христ.* Ја сам

МАЛИ ОГЛАСИ

ДИН. 5.—
ДРЖАВНА ТАКСА
СВАКА РЕЧ ДИН. 4.—

ИЗГУБЉЕНО СВЕДОЧАНСТВО II разреда гим. издато од петровачке гимназије ученици немањићке Филип Љ. Бошковић, бак. Неготин. 43 1—1

ИЗГУБЉЕНУ личну карту издату од Среза неготинског оглашујем неважећом. Рада Стаменковић — Неготин. 43 1—1

ИЗГУБЉЕНУ личну карту — земљотресницу издату од Пантелејмонића градске полиције — Ужице бр. 1541. Оглашавам за неважећу. — Радић Доментијан — Ужице. 43 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ издату ми од Начелника среза Ужичког број 4330, изгубио сам. оглашавам исте неважећом. Стевак Дучић, земљорадник из Дреновца — Ужице. 43 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ издату од Начелника среза Ужичког број 4694, изгубио сам. Оглашавам исту неважећом. Милутин Михић, земљорадник из Дреновца — Ужице. 43 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ за 1943 годину издату од Пантелејмонића полиције Ужице, изгубио сам. Оглашавам исту неважећом. Јеремић Јелисић из Ужица 43 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ издату ми од Пантелејмонића полиције Ужице за 1943 г., изгубила сам. оглашавам неважећом. Мргудића Недељић, домаћица, Ужице. 43 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ издату ми од Среза ужичког за 1943 годину, изгубио сам. Оглашавам неважећом. Петар Радовић, земљорадник из Сеоске спах Ужице. 43 1—1

Златан накит стари и нови купујем

Дијаманте врунџије, брилијанте све величине, златне зубе, бурсе, протезе, златуше. Врунџане брилијанте, лисице, сатове златне, сребрне и металне; само исправне и од добрих познатих марака; старо злато одлабљено, извезано, поломљено и гарело, стари сребрни новац, искусте и остало исправне предмете од сребра. Кристал и порцеланске боце сервиса купује и највише плаћа познати и дугогодишњи фирма „ВРАЧАР". Сва горе поменута предмета процењујем стручно и бесплатно.

„ВРАЧАР" Власник МИЛИНКОЈЕ М. МИТРОВИЋ
Београд — Пашкинарева ул. 6 — Продужење Душанове код Зајечарског пивара — Тел. 28-706.

9014 1—1

ТРГОВИНА ВИНА И РАКИЈЕ НА ВЕЛИКО

ПОДРУМ

ТОПЛИЦА

Карађорђева бр. 9 - тел. 26296

39 1-1

Државна Хипотекарна Банка

наложиће јавној продаји на дан 7 фебруара 1944 г. своја непокретна имања у Сарајеву (срез Оршанов).

Имања се налазе у Сарајеву у ул. Кр. Александра бр 35 и састоје се од кућног плаца од 626 м. кв., на коме постоје зграда на спрат од 134 м. кв. У дворишту постоје бунар и шупе од хабоја. Зграда је сазидана помором.

Почетна лицитациона цена је Дин. 150.000.—

Кауција од 10% ном. од Дин. 15.000.— полаже се у готову или усковној књижици Држ. вип. банке.

Продаја ће се обавити у банкиној згради у Васиној бр. 1 — соба бр. 60 на II спр. од 10 до 12 час., где ће моту добити дала обавештења.

ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА

наложиће јавној продаји са почетном лицитационом ценом следећа имања:

1 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац са зградом Скендербегова 22	Дин. 400.000.—
2) Плац са зградом Скендербегова 1	Дин. 600.000.—
3) Плац са зградом Цвијића Зузорића 5	Дин. 1,200.000.—
4) Плац са зградом Цара Уроша 32-34	Дин. 1,600.000.—

8 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац са зградом Цара Уроша 15	Дин. 4,700.000.—
2) Плац са зградом Цара Уроша 28	Дин. 4,300.000.—
3) Плац са зградом Мих. Драшковића 4	Дин. 3,500.000.—
4) Плац са зградом Цара Душина 3	Дин. 1,200.000.—
5) Плац са зградом Кн. Љубица 29	Дин. 4,000.000.—

7 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац са зградом Богојављенска 9	Дин. 4,000.000.—
2) Плац Бањичка 28	Дин. 500.000.—
3) Плац са зградом Југовићева 4	Дин. 2,500.000.—
4) Плац Бањичка 8	Дин. 400.000.—
5) Пл. ц са зградом Краљ. Наталије 84	Дин. 8,000.000.—

Продаја ће се обавити у банкиној згради — Скадарска бр. 33М од 10—12 час. где се могу добити сва даља обавештења.

43 1-1

Трговина

БОЈА И ХЕМИЈСКИХ ПРОИЗВОДА

ДРАГОЉУБ МИЛИЋЕВИЋ

БЕОГРАД

Карађорђева 81 - тел. 25-396

40 1-1

ПОСЕТИТЕ

ПОЗНАТУ БЕОГРАДСКУ КРЗНАРСКУ ФИРМУ

„НУТРИА"

Ђорђе Л. Филиповић

КРЗНАР

Београд — Кнез Михајлова бр. 9 — тел. 24-519

42 1-1

Ф.П. Бр. 13947

Издаје се једном у месец

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 6 Год. IV
Београд, 5 фебруара 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

РЕШЕНОСТ ПРОТИВ НЕОДЛУЧНОСТИ

Адолф Хитлер, Вођа Великог Немачког Рајха

Говор Вође Рајха, који је он одржао приликом годишњице преузимања власти, један је од најзначајнијих говора које је Европа чула у току последњих деценија. Без сваких офарбања, без интерпретовања. Хитлер је изнео пред чевичасте славе садашње борбе на тачан начин да се сувише и последње ове рата могу сакатити ако неко ако што то хоће Вође Рајха и народа борца за нову Европу.

Хитлер констатује да Британија и Сједињене Америке Државе нерадо тако улазе у ово рат, који не може произвести ништа тако. Само док сами одлучују улогу на светска рата обавезна. Та су Немачка и Совјетска Унија. Зато само једина од те две силе може да буде победник у садашњој светској борби. Победник може да буде или Немачка, или Совјетска Унија. У једном случају човечанству је обезбеђена даља еволуција политичког, социјалног, економског и културног живота; У другом случају наступа једна револуција која прекида историјски развој више хиљадугодишње и уништава нашу европску културу.

Том констатацијом стаје се постављање на своја места. Констатацију је за са многих учесника рата само два су изразита гаранта за исходну победу. На те констатације произилази да се народи морају придружити не трећем, четвртом или десетом учеснику рат, већ једном од два главна борца у рату. На те констатације произилази да сви народи који припадају европској култури морају да приђу главном и једнаком борцу за европску културу. Свети рат Европе против комунизма је једини начин обезбеђења извесног континента и човечанства од комунистичке куге.

Постављени став на своја места, Хитлер прелази на анализу комунистичке доктрине и налазиће да је Немачка једина која је борбом против Совјетске Уније. Аргументација Хитлера је тешко оспорити, његови доказе су тешко убедљиви, његова логика је тешко непогрешива, да сваки обавештен слушалац или читалац његовог говора може да убеђења да ће Рајх, односно са Европом, водити комунизам и Сталињино двојаштво.

Сталин и сам не верује више у своју победу на ратном пољу. Он прикрива тежи за дуљу дегатност комунизма после комунизног пораза у рату. Припрема за тај начин што ствара могућности за пролетерске комунизма у других држава, код буде промењен до пролетаре са непријатељским руске земље као плаи светског револуције. Када буде то примерак због крајње исцрпљености та земље, упрошћене ратом.

У низу разних мера за подизање комунистичке дисциплине у земљама, који су се налазиле са Сталињином Унијом, изгледа се сада једна пропаганда тема са „демократизацијом" сталне политике Совјетског Савеза. Сваки од совјетских федеративних република „одлучи рад" да има своје представништво ван земље.

Тако федеративни начело се увлачење Сталињину власт по целој Совјетској Унији, јер ће сваких такозваних федеративних република СССР на свако појединачна седе московских комуниста, који ће мигу да спроводе комунистичку политику или ће руководиоци комунистичких партија.

Нашта се реакционарија у унутрашњој политици, Сталин дођа од свог трика спасавање по гуљености у сталној политици. У свакој ратној вођи имао је сталне одлике са СССР биће оправдано увести једно подручја четвртих 15. Армија совјетских армијатура у земљама Антисовјетска војска од тај начин да се спасиће пропастиру. У једно од борина, у којима је до сада једни претставник Сталина, као на пример Вишински, морао да се бори против британскоамеричке војске, сад ће Сталин имати 15 својих представника.

Таме се чекања одвојени од комуњама за све земље, који одражавају контакт са Москвом. Али баш у овом отсуству Сталина од традиционалних комунистичке линије налазиће ове тражења треба да видимо сумњу комунистичке Москве у своју победу на бојном пољу.

Тако упорединам два момента који на први поглед не могу да буду упоређени, а то су говор Вође Рајха и политички мисао комунистичке власти, доцнимо до закључка да је Немачка Рајх сва решеност да победи да бојном пољу и да је та победа немогућа. А с друге стране, код Совјета, видимо врло јасно више одлучности јаку политичку неодлучност, јаку сумњу у своју победу на војном пољу.

Читава основа Сталињиног отступања са комунистичких позиција може да буде схваћена не само као покушај да се јача мало искористе средства руска земља за јаче борбе комуњама, за јаче светске револуције, већ можемо то разумети као покушај комунизма да се у демократском облику увуче у свет британскоамеричке демократије. Изгубивши дао против Немачке, комунизам ће се ревидирати на територијама британскоамеричких држава, које су лудо отступиле у своју са комунистичким идеалом.

Большевички цинизам

У вези са појавама јавном официјалном Сталин је повео и пажљиву официјелну која је појачала хладноћу и дипломатски цинизам. Ова цинизам изражава се, између осталог, и у томе што је Берлин је завршено радовима Врховног совјета Совјетске Унија и у совјетском тоскану, да убиство пољских официра у Катињу пољску комисију немачког војног.

На пример обичну цинизам врлина да се напомене чињеница што дао Стаљин, у последње време, сва нашла поступака да свој идеолошки материјалистички конц је крајњи циљ остварење светске револуције односно национализам пољима. У судитком смеру времена дао Стаљин је био и остао интернационалистички комунистички конц је једино и чврсто упориште и одраже национализам.

О том чистом пројекту интернационализму нам врло много сведочанстава која потичу једно од њих. Зна се да је Стаљин, тесно остварења бољшевизма револуције, једно време био национализам је Совјетском Савезу. У томе смислу он је покушао да национално питање, које се постављало пред њега, реши по принципима Стаљинову решење, реши на тај начин што ће уништити сва израженост особености појединих национализама и све појединости национализма у федеративну интернационализам.

Он је писао: „Национално питање је део општег питања светске револуције, док питања диктатуре пролетаријата. Дакле, за Стаљина се нигде није постављао проблем национализма у нашем смислу речи, већ је он на њега гледао крај призму интереса светске револуције. У том смислу он је дозвољавао да појави национални покрети само у оним капиталистичким земљама у којима је национално питање имало карактер борбе против колонијалног поробљења и експлоатације. Тако је он учио да је дозвољена народно-ослободилачка покрета у борби за остварење комунистичких принципа.

У својој књизи Питања Лењинизма Стаљин је писао, да ту национално-ослободилачки покрети заслужују пуну подршку, уколико ти покрети имају способности и могућности које су дају искористити за обарање капиталистичких. Одатле и практичне потребе да пролетаријат одлучно и активно потпомаже национално ослободилачки покрет потчињених и зависних народа. У оквиру тога треба разумети обзирљива држање и Стаљинове борбе.

Изјава Врховног Савета Совјетског Савеза о јануари совјетска влада да ће разрешавати комисије о питању послова и комесаријат народне одбране у тоне смислу што ће се појединим совјетским социјалистичким републикама дати могућност да ступају у непосредне односе са иностранством, а у спољне политичке послове и могућност оснивања посебних пристојеништва у иностранству, једно је обласно у низу извесних корака Стаљина предузимају у појединим крајевима.

Она је предузета са ефектом код Енглеза и Американаца, јер њима да умиру демократску јавност представљају се нарочита демократизам и, наравно, да приближе ове народе у погранично Совјетске Унија и тиме остварења светске револуције до појединим Совјетском Савезу. Ту се правим мисту додаје. Пољска, прибалтичке државе и Финска, а тек у другој фази Чехословачка, Румунија, Бугарска и Југославија. Ради се дао у једном перфидном блеску до далекосежним последица.

КАМЕЛЕОНИ ИЗ МОСКВЕ

Није сам у праву у питању бољшевичког циркуса у Москви. Истина увијек, па ни ово није изузетак. Пристала је заиграти ову политичку мазурку, док је мислила, да ће моћи чешкословачке трупе поћи земљом или ће им француска морска флота пружити могућност да се бољшевичке трупе разбију. Кад до тога није дошло, кад је пристала на ову врсту тежког политичког пасиљења, онда је бољшевичка влада морала да се повуче. Али не да се заиграла ова влада са Совјетима, већ да се спасила.

Наглашам ово, да је Чехословачка влашћина била краткога вијека. Нада у добре резултате пољубила се. Антибољшевичке снаге окупљене око Нетуна, једно од Рима, у стању је ангажовати трупе. Једино што је недостајало, то је то што је уједињење бољшевика Словеније. Чињеница, да је у томе погледу и Источни фронт и даље опасна заборава од краљевог Југа за крајњег непријатеља бољшевизма, није дозвољавала, да се ангажовање трупе на источном фронту ослаби. Ако је Чехословачка влашћина била краткога вијека, Нада у добре резултате пољубила се. Антибољшевичке снаге окупљене око Нетуна, једно од Рима, у стању је ангажовати трупе. Једино што је недостајало, то је то што је уједињење бољшевика Словеније. Чињеница, да је у томе погледу и Источни фронт и даље опасна заборава од краљевог Југа за крајњег непријатеља бољшевизма, није дозвољавала, да се ангажовање трупе на источном фронту ослаби. Ако је Чехословачка влашћина била краткога вијека, Нада у добре резултате пољубила се. Антибољшевичке снаге окупљене око Нетуна, једно од Рима, у стању је ангажовати трупе. Једино што је недостајало, то је то што је уједињење бољшевика Словеније. Чињеница, да је у томе погледу и Источни фронт и даље опасна заборава од краљевог Југа за крајњег непријатеља бољшевизма, није дозвољавала, да се ангажовање трупе на источном фронту ослаби.

Ако је Чехословачка влашћина била краткога вијека, Нада у добре резултате пољубила се. Антибољшевичке снаге окупљене око Нетуна, једно од Рима, у стању је ангажовати трупе. Једино што је недостајало, то је то што је уједињење бољшевика Словеније. Чињеница, да је у томе погледу и Источни фронт и даље опасна заборава од краљевог Југа за крајњег непријатеља бољшевизма, није дозвољавала, да се ангажовање трупе на источном фронту ослаби.

НЕПРАВИЛАН РАТ

Чланак *Николаја Јакши*: „Рат нисмо ни ми хтели". То је изјављено од стране господственог слоја, који је имућних слојева највеће кукавице. Пре 6 месеца публика је ентузијастички ишла по ње кад бише пошљедње бугарске непријатељске победе. Енглези су изгледи да ће ускоро ући у Цариград, а Немци ће ускоро ући у Берлин. Немачки народ је већ почео да се буни против свега. Ако је Немачка победила, онда је то само због тога, што је Немачка била боље припремљена за рат. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена.

Ако је Немачка победила, онда је то само због тога, што је Немачка била боље припремљена за рат. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена.

Ако је Немачка победила, онда је то само због тога, што је Немачка била боље припремљена за рат. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена.

БЕЗ СТИДА И СРАМА

Цензура са Катичем тамоше је ишчезла дуплом совјетске безобразности. Вини се да ни нисмо имали нашим нама нашо овољно времена за јасан поштрошај и поправак нашим погрешкама и поправак нашим погрешкама и дефинитивно решено учинићем најсувременијим стројевима за сузбијање мелинијум на Европе. Сви смо знали, нови новој смеће дуже да се ништа не може сакрити. Свакодневне су за нас објавиле нашких официја из времена 1940 годину дале много више него отвореним и совјетско-пољском пута.

Ако је Немачка победила, онда је то само због тога, што је Немачка била боље припремљена за рат. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена.

Ако је Немачка победила, онда је то само због тога, што је Немачка била боље припремљена за рат. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена.

Ако је Немачка победила, онда је то само због тога, што је Немачка била боље припремљена за рат. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена. Ако Немци буду сами принуђени да воде одбрамбени рат, онда ће Немачка бити брзо сломљена.

НАЈВЕЋА ИСТИНА ДАНАШЊЕГ РАТА

Филозофија има једну истину која се сматра као највећа истина (у формалном смислу), али она није ништа друго (по садржини) до сва филозофија.

За прихватање тешке највеће истине је да је једна од тих истина, која се не поклапа са нашом свешћу.

За материјалисте највећа истина је да постоје материје (једна супстанција која материјалистички простор) и да из ње настају све остале ствари, а не из неког духовног пута.

За Декарта, — који се сматра оцем модерне филозофије, — највећа (фундаментална) истина је, свакако ergo sum, мислим, дакле постојим. (Декарт је био, изгледа, и обрадовао, дедукције све остале истине).

За Канта и Шопенхауера највећа истина је да је свет представа (Welt vorstellung), да је тако, исто свет само један део наше свести (свет само један део наше представе), а не објективна стварност, који представа, који постоји независно од нас.

По аналогији је ова истина највећа истина највеће истине истине данашњег рата: у чему је највеће истина данашњег светског рата?

Са свих осталих страна је ова истина највећа истина највеће истине данашњег рата у односу на Енглеску и Америку.

Та истина је победила, и победа је истине најзначајнија ствар у

Крста Цицварић

СРПСКИ НАРОД

ГЛАВНИ УРЕДНИК, одговорни за садржину листа: Вилибор Јонић.

ВЛАСНИК: Мих. Станојевић из Београда.

РЕДАКЦИЈА И АДМИНИСТРАЦИЈА: Теразије 5 нешпрат, 1 степениште (Палата Народна Банка). Тел. 20-363.

ШТАМПАРИЈА: „ВУЧА», Краљица Наталија 100. Тел. 21-772.

Претплатна годишња 60 динара, шалје се преко «Пресе», п. д. Београдска 5.

Српска слога

У данашњи дражава ми смо са Срби биги одвојена своги имена, својих одиом овековечених завитова, док смо своје светиње прослављали свуда.

Својим одрицањем ми смо хтели да сачувамо дражаву. У чији су темељи биле уједно моћи најбољих српских синова.

Оним одрицањем ми смо само себи наношдили. Било смо сметиште у очи да одрицање од светиња никада не може ојачати заједницу. Зато је код нас Срба биги изгиблен духовни тоиатиак, који ни је дозволи равиједњивост и опиичност, какве наша историја ни је забележила. Устао је био ови на ови и отиш он се сеи, док је ирошао одвојрбиа- вана био заслужан и знамен, и науки, и умегности, и јавног живота.

Требаиа је да дође данашња неделя, па да ми исиа Србиии створи она, да сагледамо бездиа у који смо срљали. Опомена Пресветиога дошиа је још у тренн час. И ми знаиисмо да смо ту опомену иако иаша сиагиаиа, или бар већина од нас. То се најбоље види из тога што смо старе српске светиње свет прогиран, тако да се у Србији данас ниже тако слободно као данас.

Ко је опостио опотиаиивање ирослову Св. Саву у нашим данашњим мегаиу се и сам у то уверити. Иако је ирослава у свој ратних времена у њеним случајеви обиазиоа врло скромно, иака је свуда владаи бодри дух оптимизма и дубоке. Осетиао се да данас иаиа снага иије камеру дума и школе, учеиика и наставиика. Неспо- ко је друштвени и класиии раздвоја. Тако су у једиој бо- городичи осетииви сиокоји ии њихова родитеиска осуда ирома- ше ии себе уоиеу славског до- ноћења. У Музеиу учитеиског звиаиа ови, домаћиие је биа једиа сиика ио оставиие Бо- гдаиа, иеки иама два стоа уче- ника.

У својим говорима наставиици су говорили тачио и об- крхио. Осетаио се да ирисиеие рече иду од срца и сриу. За- то су ии и у реагиоди и реагио- ваи тако одаиеко иеиадраиии. И дежаиовао се и иеваи ии одушевиаваи. Бачиие ирекори одговарали су ириликом ирр- вашеог обреда. Поиаиаио чуди што је мако ово од радости засуиаио.

Стара срииска слога хоиоиа нам се враћа. И дао Бо Бог да ву остварено иа овам ио- дручјима живог народног жи- вота и да иас она ирвадиа ии- ше ио напрегиа. У свети сва- кога од нас мора биги вечи- то будно месао да ими без ио- иова живота.

ВЕЛИМИР ЈОНИЋ.

МИСИЈА ЦРНЕ ГОРЕ МЕЂУ СРБИМА

Црна гора је најсветлији заиоиак- иемци Срспства. Тај дрогоцеии ка- иеи мора бити сиежан и сачуван срискоы народу. Србија ће и на- даиије имати и морати своју ми- сиију међу својим сестрама. Сто- ина ирва је у томе што је Србија ирва за свеју браћу ирииеиа сло- бод и за њих ирииосиа жртве. Та ирва ирииадиост ии ие може ни- ко одузеии. Друга ирииадиост ко- ју Србија има ирема свима Сло- венима, иарочито ирема Србима, иеуморна је у ирокламовању ове ирииадиости. Та ирииадиост се састоји у томе што је Србија ирва ирииеиа на себе иајтеже жртве за ослобођење и уједињење свих Срба. Ту ирииадиост ии ие може ни- ко одузеии. Друга ирииадиост ко- ју Србија има ирема свима Сло- венима, иарочито ирема Србима, је у томе што је Србија ирва ирииеиа на себе иајтеже жртве за ослобођење и уједињење свих Срба. Ту ирииадиост ии ие може ни- ко одузеии.

Црна гора је сачувала морални чистиец и ирема особиом срп- ском духу, очувала свеж су бит свога народа.

Дуиом свеког ирави Црногорац са све ирдиом ирема Србима, ирема браћи. Он сматра ирема Србима као ирема својој браћи, ирема браћи која су у ирошиој иа- родиој самосиоиности ирошла ве- ћа искуства, ирема браћи која су ирошла ирема ирвој ирииеиа- ној жртви. Ирема браћи која су ирошла ирема ирвој ирииеиа- ној жртви. Ирема браћи која су ирошла ирема ирвој ирииеиа- ној жртви.

Црногорац са све ирдиом ирема Србима, ирема браћи. Он сматра ирема Србима као ирема својој браћи, ирема браћи која су ирошла ирема ирвој ирииеиа- ној жртви. Ирема браћи која су ирошла ирема ирвој ирииеиа- ној жртви. Ирема браћи која су ирошла ирема ирвој ирииеиа- ној жртви.

Задругарство је основа Српског земљорадничког живота

У прошлости српског народа земљорадничке породице задруге су одиграле од велику историјску улогу. Оне су биле њежне најважније, социјалне, моралне и привредне заједнице српског народног живота. Само су оне биле оне за које српско државно законодавство поштује сваку тековину српског народа и од којих оно полази, да му служи развоју и да му пруж великој борби изворе за њихово даљње усавршавање.

Национални освобођење, културни напредак, сопственопривредни и социјалистички покрети се тицали и тичу друштвене економске једнотелности, које је и онако требала код српског народа. Ни најчешће погибли нису земљорадничкој заједничкој задрузи сметали. Напротив у многим крајевима и без потребе државне економијанизације задруга, од једног свог члана задругара, постаје сва посебна породица, која је у њој живела. Тако је настало више стотина нових задруга, које су, по ње, по ње, по ње

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

ОНИ И МИ

Моменат у коме живимо намеће нама добровољцима изузетне тежности и подвиге свакодневне. Стицаји рата неће још рећи своју последњу реч: борбе на свим фронтовима ускоре у једну фазу, која ако није одлучујућа, дести онима важности, главну, одлучну. У овој стварности борбе и неспокојства наш народ је још увек на пијетету свакодневном налету појих чувстава и пропаганди, које не мисле о нама и о нашим животним интересима, него О СЕБИ И О СВОЈИМ КОРИСТИМА. О дуду, свиђа ти подржавање нашег народа отимају се још увек многи, који нам не желе добра.

Ово је ОСНОВНО што треба знати при одређивању свога става. Свако који човек из где се он налазио и на какву дужност он врши треба да о овоме мисли и да се према томе управља. Јер се рада о народном опстанку, о утемељивању будућности за велики увапред, о стварном повраћају онога што је наше, о благословеном отуђењу народа и жеље жиле сваке за уживање које престоји. Ово народ је повлаи, да ипе овим путем, путем на коме се сабира, а не растура и узалудно троши снаге. Повлаи је из разлог страшне свакиаи, просветске велике, из једне колективна творачка напор, који треба да засеми сви ако страшно, крви и једино што још увек има вишу стварност.

Основна идеја наше конструктивног живота треба да буде идеја конкретизовања и повезивања свих здравих снага народа, свих оних који још осећају жалост, које тешке проблеме данас и огрои не могоо, који је очекују сутра ако прежима сво ово што је данас угрожава. Ако то не осећа он није конструктиван, није народан, није нам на по духу, ни по идеји.

Како осетити и разобличити ко људе? По њиховом односу према њиховом животу и раду. „По плодовима се њихо познаје". То је најбоља и најсигурнија провера разобличења оних, који не воле радити, који не признају себе за предмет наших и исто време када радимо, они неквалификовани, али вуд окоснеле. Они неквалификовани, али вуд у обичну земљи, и не разумеју ни времена, ни основе за њихово постојење који траже напорни, чак напоне и средство који да би постигнете то исто. Њихов ста стално кашњење бацају у дубоки пропаст, тако да истовремено са њима ту у свако убијеној нама, а трпи са и горе од њихо учинка.

Најгутије, још увек неопходно ће стари, да поступају исто. Зук дужи нешто, али буд окоснео. Сви неквалификовани, али вуд у обичну земљи, и не разумеју ни времена, ни основе за њихово постојење који траже напорни, чак напоне и средство који да би постигнете то исто. Њихов ста стално кашњење бацају у дубоки пропаст, тако да истовремено са њима ту у свако убијеној нама, а трпи са и горе од њихо учинка.

Добровољци по природи су богоизабрани

(Фото: Београдска фотографија)

СТАРИ ПОЛИТИКАНИ И НОВО ДОБА

Пренеша у свој занат и чешће поступке неодговорно њихову да се на основи мора сасвим, да је квалитет чисто нов, да је нарочит, да је народни живот у вези мирају постојећи новотворевине, да ће народни дружи мирају пошасти нове дисциплине. Тешке окове који ће дубоко и сопствено на сваке и које ће у свако убијеној нама, а трпи са и горе од њихо учинка.

Најгутије, још увек неопходно ће стари, да поступају исто. Зук дужи нешто, али буд окоснео. Сви неквалификовани, али вуд у обичну земљи, и не разумеју ни времена, ни основе за њихово постојење који траже напорни, чак напоне и средство који да би постигнете то исто. Њихов ста стално кашњење бацају у дубоки пропаст, тако да истовремено са њима ту у свако убијеној нама, а трпи са и горе од њихо учинка.

Ако осетите и разобличите ко људе? По њиховом односу према њиховом животу и раду. „По плодовима се њихо познаје". То је најбоља и најсигурнија провера разобличења оних, који не воле радити, који не признају себе за предмет наших и исто време, и не разумеју ни времена, ни основе за њихово постојење који траже напорни, чак напоне и средство који да би постигнете то исто. Њихов ста стално кашњење бацају у дубоки пропаст, тако да истовремено са њима ту

ПУТ СВЕТИ И ИСТИНИТИ

Комунизам је предузеће које је хтело да уништи комунистичком револуцијом. Њиме заглавају широм је земље у Европи, које је својим пушкама протестовало свим оним крвожедним нападима Грађанске рате и Шпанији, роства Будапешта, Мађарске и нашега краја, под командом Тита само су видели последице свог деловања Комунизма. Право свуда ће и нашега Комунизма ради у земља народима на рушењу национално-државних и стварању једне у којој једнаки треба да начелнику једна једина рука, што онако као су 1917 године у Русији већ учинили.

Радишеви народи различитога се и комплету под дејством ове мефистофелске вештине и пропагенде.

Сви народи, који имају здраве традиције и свест о својој националној недовољавању, сматра се њихов брзи у своје основности и организацију опасношћу. Народи, пак, који имају лоше предања у себи, нема традиција и здравих погледа на живот и свет, падавају лакше комунистичкима утицају. Ово и само комунисти знају по досадашњем искуству пред другим народима умањавајући у њиној мери ову страх.

Српски народ спада у ред оних трезвих народа. Погледи на живот и свет, који је он кроз српске народне епископије, таковање, прилагођена и постављена условима од својих старо, одвајају је од у толикој мери од непријатеља и непријатеља комунистичког учења да се може брзо у тиме учењу увиђа лаж и превару. И дакле српском човеку није прирођен ни данашњи, који човек без морала и без елементарних другачије људи међународне људе који у пакленом другом нагоном и својим уживањем, који је вештачењем нарочитим умовима нашега народа. Код бог Костадина зове у часте на слову своје побратима Краљевића Марка. Марко одбија да на слову нам (ер је, код је поведати пут на слави, без прекобога код свога побратима ако при међународном. Прво међународно састојало се у томе што је једном свом гостю по одлуку, а то је било погрешно. Друго међународство састојало се у томе што је иначе пословао поштовао колеџ господин у њиховом свадбеног кола старог у старима вери:

«Браћа ти је, браћо, међународство,
У тебе ту и вољу и мајка,
Најдаљега у свету нема
Да ти није прву кашу замаза».

Народ, који је скоро двеју подјарму у тешком ропству, зна, зарије пакао сву злу, зло и примарну комунистичког учења и бори се против тога учења. Српски народ ни на страшна искушења у тибор антикомунистичких борилаца ни дана неки пут је свестан да *му је* само тога места и нигде другде.

Вама, који читате у данашњи штампи о отвореној борби српског народа против Бандит Тита и комунистичке пропаганде ово истине. Исте, онако као је српски народ у Србији устао против комунистичке немани, устаће Србе широм света. Србија и њен народ ту оружану борбу против безбожништва и противника слави човечанства. Црна Гора, Славонија, Босна, Домаћинска дају своје синове у одреде за борбу против комунизма и тако реке незавидно један од других, Срби но равна земаља Србија, устаће на оружје против онога ко прети да нам узме њихову национални државу, њихове особине прекодаља своме српском народу, свој народним песмама на живот и свет и својим традицијама.

Има Срби свој живот и нема му на Србе свој живот и нема му пропадао комунизам српском ито ова нема рецепт, који му одговара протеру.

Српски добровољци полазе са тешка, што су у овој борби бити горке данкуће српске борбе у борбу против комунистичке немани.

Борбу, коју је генерал Недић започео и за којом су добровољци одлазе пошли, прихватио је цели српски народ. Српски добровољци су праведни што су дошли да то виде нову борбу свога народног ослобођења. Нема данас Србина, који српски дици, и да у овоме погледу није определљен.

Најновије вести које нам стижу из Босне изузу нам да је Тито мирно до мирних века планирао у свом ослањања и начинао планове за стварање Антифашистичког већа. Карактеристично је да је од њих већег представника Словенаца, који

Осећање у позоришном стварању

Непуних 20 осећаје ових пуштају важност у уметничком стварању човеке. Ако у раду уметника на сцени то осећање сасвим да пристаљава другим одлици чистичке уметности предности. Не дође, сасвим, сви глумци ово глашају, и неће њихов живи портуд да се в другим путевима доћи до уметничког утиска ова гледаоца. Да ли се може прикључити у дати, да не је осећање у њиховој доживљава исходиште, да ли је довољно поленита се на редитеља и слепо се држати његових упута у свим појединостима, или чак пасти у крајност и постати путоказ у његовим рукови, и само сасвим пристојно тежити на испољавању карактеристичне једне личности, то су питања која су неки пута постављана кад се говорило о начину рада глумца и његовој стварачкој помоћи и улози.

Многи глумци верују само у тако-звано „глумачко поистовећење", у коме сам глумац стиче своју улогу без обзира на њезину уметничку вредност стварања на дела и својим ефекат гледаоцима. Неколико читања комада и „истицања" дао је улогу до краја, коју ће сам запамтити, а та њезност затим потпуно одлази пама, зов све остало биће пред његовим очима, а њезина улога постаје средство остварења радне. Сваки глумац тако створи своју улогу, а редитељ се тада труди да то спасе на неки начин, да се брани и дотеже, да утиче на избор костима и да свеколико своје мишљење у погледу техничких средстава.

С друге стране имамо уметнике не који да не осећа природа, да тако-ако оваква пама, већ се осећају ту редитеља да им он одреди место и створи утисак целине, дакуће сваког гласа и сваког њиха њихов посебно место у оквиру јединственог рада. Зато ови глумци воле да им се конац представе прочита на старте редитељ, или њихов доброг позорја.

Прво питање које се у том случају поставља јесте следеће. Одредити прво место јединствено, које тачније одлази, пама карактер, једном реч пама бити карактеристичне цене. Потом би тек дошло питање како ће се одређени појединац њежин места. Многи међу глумци тако, да за њихова постављање остатак улога. Тада се приликом је улогом и кроз њен развитак могли с извесним гипом у плоту, као да улога буде ако стварања и живља.

Радије се, глумци који могао да прикажи све утиске дужа кога прикључе, али је можда њихов победу да учини нешто сасвим, и то би било добро. Карактер једног лика може бити дата или слабија, али глумац би морао да осети пикада у ком му стиче сликовнице, шиме ће моћи верно да протумачи појединог личности. Ако тумачи, например, једног убицу, он морао да прође кроз сличне искуства, или требало би да је осетан неким сличне побуде. Тада ће глумац у свом остварењу да изнесе оно особине које је пикада и њему својствено, за то многе ито биле да обреде своју улогу.

Глумци себе виде у неки лица која треба да имају своја гледиште. Он прима њезине особине, њезине жеље и нада, њезина ва врам посеба поглед-тајне покрете, ка који се ти прају обрнуће онима сама. Замишљају се разспаваљања, крајно глумца у стварности, и тим разбијају утисак живота на сцени. Једна би се цретсава док ми-

гла запазити у правом осећајном виду, или не воле од једне.

Ако је сликовнице, да ли треба сиће сходно посматрати и испитивати на сцени. Треба дозволити да ме осећање обузме, како нам вели, или писац-приповедач. Треба се довољно истрошити, али не довољно да осећање сасвим нестане.

Али ни ужи мора осећати и предвиђати поједина сцена, како је тешко замислио, да би публика имала верност отиска. Ако се приближују тежки душевни болови онда се може у сцени створити толико слично осећај-ности, да се глумац провиди, као да вместо њежиног неподношљиво болови.

Међутим, нимало нисам и глумци сматрају да се глумац не сме да повеже са свим појединостима одређени слике се појављује у својој правој боји.

Онда се ствара једне *комеду личности* глумца и лица. Глумац сам пама пазиње у њу и увек пеке сплаве и умутрашње појаве. То ни нисам-ту, кад је слика увек једно створена у свести глумца тотално уметничке битно већ је добавлен. Са редитељем се мора одмах поводити питање стила комада, да се не би ни пробима ставрао касс, — остало је нисо глумца. Глумци мора да замисли улогу, а редитељ треба да му помогао спроведе преко рамена, како би ова дошла до целине утиска и претстава имала јединствен тон и кло тако била прикасна од публике.

Неки уметници кету чак сносни као-ће спремају своје улоге, и сматрају да се то само од себе разумеја. Али се скоро сви глумци славу у томе, да се појављи мора контролисати и стално

Из новог српског позоришног покрића: М. Гавриловић и М. Петровић у другатну Јована Јовановићева

ва-ти чолико да ефектом да сасвим зрачењем своје улоге, или кто би то сасвим остварити добрих улогу, ме и у јединој забубљена подлиот с пима, ако им глумци остварује. Али сме се то може да дешава са глумом, зок се не-ствари пред гледаоце. Ту се глумци стичу „гледалишима" са своје стрелом.

Према овом последњем начелном питању редитељи спеда се само на указивање на општатске погрешке учињене на њеном програма, и на извесне исправке. Редитељ пије глумцу сасвим ништа за правилно усвајање у сцени-ческа осећања, већ утиска у зависности од глумца, да ли ће моћи да дође до њих. Он ће моћи да дође до њих. Он ће моћи да дође до њих. Он ће моћи да дође до њих.

Глумци себе виде у неки лица која треба да имају своја гледиште. Он прима њезине особине, њезине жеље и нада, њезина ва врам посеба поглед-тајне покрете, ка који се ти прају обрнуће онима сама. Замишљају се разспаваљања, крајно глумца у стварности, и тим разбијају утисак живота на сцени. Једна би се цретсава док ми-

СТОГОДИШЊИЦА СРПСКОГ ПОЗОРИШТА У ПАНЧЕВУ

Државној народној позоришној приказаће ових дана у Панчеву. Два пуна, веома лепа и једном реч, и Панчево ће моћи да каже у дан чаја, као и „до позоришног приказа" Немањић С. Тотомановић.

Тим поводом Државно позориште народна позоришта прославља стогодишњицу ове важне установе. Позориште је основано 1837 године као „Позориште добротворно собом друштво", чији председник је Стефан Стратимировић. Прво позориште је било као у свом почетку: приватно, организовано, и што је најважније, без сталне зграде. Представе су давали у Панчеву, Новом Саду, Сентандреји, Пешти, Земуну, Сегедину, Земуну, Аради, Новом Бечеју, Београду, Сенти — свуда где су Срби живели. Године 1738, 1767, 1798, 1793, 1802, 1811, 1815, 1825, 1829, 1830, 1835... — важније датуме основног позоришног делатности нису ни сада познате. Али зато је познато да је 1837 године Јован Суботић у Кикинди, поднеле „Добротворно-забавно позориште", на којем је као-ће-ћа-ћа-ћа

УСПЕЛА СМОТРА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ

Почетак ове године обележен је у нашој културној манифестацији. Ученик Надежда Јокића — најмлађи сликар уметничке групе Београдска сликарска школа, која је отворена у Београду 1937 године. Ова школа је основана са циљем да пружи могућност младим сликарима, који немају средстава за студије, да се усавршавају у сликарству. Школа је основана по угледу на сличне школе у Паризу, Минхену, Риму и Лондону. Ова школа је основана по угледу на сличне школе у Паризу, Минхену, Риму и Лондону. Ова школа је основана по угледу на сличне школе у Паризу, Минхену, Риму и Лондону.

СВЕТИСЛАВ СТРАЛА: АКВАРЕЛ

МИХАЈЛО ПЕТРОВ: ИЗ МОГ АТЕЉЕА

СТОГОДИШЊИЦА СРПСКОГ ПОЗОРИШТА У ПАНЧЕВУ

(Наставак са 7-ме стране)

Уз ову славну Васе Живковића и Бобу Танбошића. Поводом Д. С. Туторовић почиње крао ако рад на организацији позоришта, поводом чега је чело вечера композиција музику за комаде из свог стилске и из стилске позоришта.

Запазљиво тако сложном и енергичном тиму чине Петровић „заложеност љубав добро чвоно дружење" праведно је свих ових престава из дан 417 година 1844 године, одиграних у Дан ово и Пазарџи.

Шестгласа је успела и свитом поглаву. Одушевљено гледаоци свакала се 3.000 форинта поклон чега, за побољшање гардеробе, декорација и остали потреба позоришта.

Нашавши је била четврта престава Сентиљанке Бајићевог Ана Светислава и Мајкеле, који је 1844 године одиграна 19 пута (сезоне 2 пута) исте године, и поред свега је представа у „многи сто стотина Србља".

Посебна пажљива била је 18 пута (сезоне 3 пута) 1845 године. Да ли је и после тога за тиха приређена ова иста представа — нема непосредних података.

Дан године значење. Туторовић Ђорђе Петровић Ђорђе Бесарабац на позив Београдског Читаоница.

Туторовић обавља позоришни живот у Београду 15/28 маја 1847 године. Тај позив и тиме рад је позивању поменутог Ђорђа на позиву Јовице Јовић.

После тога ово чувено позоришно друштво је престало да постоји. Ово време било је после 20 година и по таленатима, који су се појавили у позоришту, као: Ђорђе Петровић, Ђорђе Бесарабац, Ђорђе Туторовић, Ђорђе Јовић, Ђорђе Ђорђевић, Ђорђе Ђорђевић, Ђорђе Ђорђев

КОЗЕРИЈА

ШТА НАМ ПРИЧА ЧИЧА ИЗ МАГЛИЧА

Бадни дан је најлепши празник у години. Само су хришћани способни да га славе. Зато се прави хришћани труде да њиме чистим срцем и моћним снагама прославе. Зато се и сваки добар човек труди да му се што више приближи. Ако се и не може сам у цркву отићи, а оно бар у кући. Ја сам, на пример, ишао у цркву, али сам се и код куће трудио да Бадње вече што боље проведем.

Ујутро сам, као и обично, устао, умио се, и чим је свануло, ја сам већ био на ногама. Ишао сам по дворишту, по башти, по пољу, и радовао се што је тако лепо време. Ја сам, наиме, волео да ме ујутро, кад устанем, дочека сунце. Ја сам, наиме, волео да ме ујутро, кад устанем, дочека сунце. Ја сам, наиме, волео да ме ујутро, кад устанем, дочека сунце. Ја сам, наиме, волео да ме ујутро, кад устанем, дочека сунце.

Ујутро сам, као и обично, устао, умио се, и чим је свануло, ја сам већ био на ногама. Ишао сам по дворишту, по башти, по пољу, и радовао се што је тако лепо време

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 6.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

МОЈУ ЛИЧНУ КАРТУ издату од стране У.Г.П. изгубио сам при путовању за Београд. Марија М. Тодоровић, Сењак бр. 19 — Београд. 28 1—1

ИЗГУБИО САМ личну карту бр. 79 добивену из среза Гружанског окружног Начелства, која ми је добивена од пензионисане особе 148 — дакара са потоси. Све ово молимгрнутог да ме Драгослав Гиловић, ученик Мала пијаца, општина Стари град. 27 1—1

ИЗГУБИО САМ личну карту добивену из Пресједништва градске полиције, посљедњу књижицу, регистар обавезног рада. Оглашује се за неважеће. Божидар Ружић. 28 1—1

ИЗГУБИЛЕНУ личну карту бр. 7774 издату од Пресједништва полиције из Крагујевца, оглашавам неважећом. Јаке Шошкић, Крагујевац, 28 1—1

ДИЧНУ КАРТУ бр. 2161 добивену из Пресједништва градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Оглашујем је неважећом. Милош Лазаревић. 30 1—1

ДИЧНУ КАРТУ добивену из Пресједништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је неважећом. Надежда Милојковић. 31 1—1

ИЗГУБИО САМ личну карту, војничку књижицу и пензионисану књижицу издате у Крагујевцу, све на основном ја оглашујем за неважеће. Љубомир Стевановић. 32 1—1

КУЋНЕ ЛИСТЕ добивене из Пресједништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважеће. Младен Томић. 33 1—1

ДИЧНУ КАРТУ бр. 16 добивену из среза Гружанског, округа Крагујевачког изгубио сам, исту ја оглашујем за неважећу. Божидар Јовановић, село Добрава. 34 1—1

ДИЧНУ КАРТУ добивену из Пресједништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем за неважећу. Драгиња Павловић. 35 1—1

ДИЧНУ КАРТУ добивену из Пресједништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Јеронима Манић. 36 1—1

ДИЧНУ КАРТУ добивену из Пресједништва градске полиције у Крагујевцу, изгубила сам, оглашујем је за неважећу. Драгиња Јовановић. 37 1—1

ИЗГУБИО САМ личну карту бр. 455 добивену из среза Гружанског, округа Крагујевачког, од Пуховског. Исти је оглашујем за неважећу. Богдан Јанковић. 38 1—1

ДИЧНУ КАРТУ добивену из Пресједништва градске полиције у Крагујевцу, изгубила сам. Оглашујем је за неважећу. Милица Јанић. 39 1—1

ИЗГУБИЛЕНУ личну карту издату од среза Нагоричког, округа Пчињског, неважећом. Љубомир Павловић—Пасјане. 40 1—1

ИЗГУБИЛА САМ личну књ. бр. 2500/30 коју су Пиваторе фабрике у Београду. Исти га оглашујем неважећим. Вера Ургошевић, пута. пивац 41 1—1

ПОЛИЦИЈСКУ ПРИЈАВУ добивену из пресједништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је неважећом. Стојна Јаћовић. 42 1—1

МОЈУ КУЋНУ ЛИСТУ у Загребу издану бр. 8 хомобранске пресједништва градске полиције, изгубио сам. Оглашујем је неважећу. Младен Павић, шпаш. 43 1—1

СВЕДОЧАНСТВО о свршеном IV разреду основне школе у Ужицу, изгубио сам и исто оглашавам за неважеће. Видић Властимир из Ужица. 44 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ за 1945 год. која је издата од пресједништва полиције Ужице изгубила сам. О. Голошков с позивом. Тосић Вишић, домобран — Ж. 1 Ајнс. 45 1—1

ИЗГУБЉЕНУ ЛИЧНУ КАРТУ издату од од пресједништва градске полиције Ужице бр. 1166. Оглашујем је неважећу. Јаћовић Јанко, ученик — Ужице. 46 1—1

Саопштење: ПРОДАВЦИМА ЗЛАТОГ НАКИТА

ЗАЛАМТИТЕ! да фирма **ВРАЧАР** купује и од ДАНАС стварно најновије плаћа златно камење старо и ново, старо злато, златне зубе, дијамантно, бриљанте, сребро, бакарне, сребрни и златни новац. — Купујемо и од препродаваца.

„ВРАЧАР", Београд, Палилулска 6. Тел.28-706
(Продужење Душанова улица)

Донесеницу овога огласа уз истовремену продају ваше робе одајемо — 200— дин. више. 45 1—1

ВУНУ

од старих вунених оплодака прерађујемо приватним мушкатерцима.

„ХУМ" БАНИЋ И УГРЕНОВИЋ

Београд — Цара Николе 12. Тел. 24-170.

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ И РАКИЈОМ

Јездимира С. Шарића

произвођача јаворе, пељина и рума

БЕОГРАД, Нр. Марије 09 Тел. 22-912

ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА

Изложене јавној продаји се почетним лицитационим јавним следећа имања:

7 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац са зградом Београдска 9 Дин. 4.000.000.—
2) Плац Бакалска 28 Дин. 500.000.—
3) Плац са зградом Зеленбрег 4 Дин. 2.500.000.—
4) Плац Бакалска 8 Дин. 400.000.—
5) Плац са зградом Цара Константина 84 Дин. 5.000.000.—

Продаја ће се обавити у банчиној згради — Сведочба бр. 32-II од 10—12 час. где се могу добити сва даља обавештења. 48 1—1

Оскар Тахтлер

ИЗВОЗ ВИНА И РАКИЈЕ

о

БЕОГРАД

Узун Миркова 5

„СИРОВИНА" А. Д.

БЕОГРАД

ДУБРОВАЧКА 35 ТЕЛЕФОН 20-241

Поставља је уредбом као једина трговина за извоз за извоз свих старог материјала и отпадака.

КУПУЈЕ: Кост, животиње отпатке, стара гвожђа и метале, коже, стакло, гуму, папир, рогове, месиће итд.

ПРОДАЈЕ: Кости за конфекцију и за чешљане машине за перје и беле, употребљено гвожђе итд.

ЕКСПОЗИТУРЕ: У Ваљеву, Неготину, Крагујевцу, Крушевцу, Дољевцу, Богатићу, Зајечару, Шапцу и Пироту-граду, а од нас набављени производи за отпуг у свима местима на целој територији Велике капитулиране Србије.

90 4-4

Историја човека је историја бола. Неизмерне су патње људи изазване болестима, епидемијама и ранама. Данас је међутим човек победио бол! Модерној медицинској науци пошло је за руком да болу успешно стане на пут. Њена средства нису предмећена само за мале свакидашње болове. Ово знају највеће оне, који се у сту напоре подвргавају тешким операцијама које претичу безбола. Лекови који ублажавају и отклањају бол нису подручју субјекције бола нису

«Bayer» - не дрст.

Државна Хипотекарна Банка

изложене јавној продаји на дан 7 фебруара 1944 г. своје непокретне имања у Страгарима (срез Орашачки).

Имања је следећа:

Имања се налазе у Страгарима у ул. Кр. Александра бр. 33 и састоје се од куће: површ. 636 м., на коме се налазе: једна зграда на спрат од 124 м. кв. У дворишту постоје бунар и шупа од набоја. Зграда је зидана поморном.

Почетна лицитациона цена је Дин. 150.000.—

Кауција од 10% одн. од Дин. 15.000.— полаже се у готову или уплатној књижици Дин. зап. банке.

Продаја ће се обавити у банчиној згради у Вишњој бр. 1 — соба бр. 50 на II спр. од 10 до 12 час., где се могу добити сва даља обавештења.

Државна Хипотекарна Банка

Изложене јавној продаји се почетним лицитационим јавним следећа имања у ВРЊАЧКОЈ БАЊИ:

10 ФЕБРУАРА 1944 Г.

1) Плац „Мирјана" Дин. 675.000.—
2) Плац „Мала Љубица" Дин. 300.000.—
3) Плац поред пије „Стене" Дин. 225.000.—
4) Плац „Код гробља" Дин. 350.000.—
5) Плац „Лепа" Дин. 1.540.000.—

11 ФЕБРУАРА 1944 Г.

1) Плац „Тарановић" Дин. 7.500.000.—
2) Плац „Дуга" Дин. 920.000.—
3) Плац „Др. Алберт" Дин. 2.200.000.—
4) Плац поред пије „Вардар" Дин. 600.000.—
5) Плац „Малопродајни" Дин. 1.720.000.—

12 ФЕБРУАРА 1944 Г.

1) Плац „Недељковић" Дин. 2.500.000.—
2) Плац „Панског Спасења" Дин. 3.600.000.—
3) Плац поред комисијата за набављање Дин. 1.005.000.—
4) Плац поред „Лајбаха" Дин. 100.000.—

Продаја ће се одржати у *Београду* у банчиној згради Сведочба бр. 3111. од 10—12 час. где се могу добити сва даља обавештења. 51 1—1

1947

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Год. IV
Број 7
Београд, 12 фебруара 1922
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ПРОБЛЕМ СРПСКОГ НАРОДА

БУДИМО СРБИ, АЛИ И ЉУДИ

Сваки обавештен политичар зна да у нашој земљи нису обезбеђени елементарни услови за слободан развитак Србије и да садашње стање не одговара ни нашим жртвама ни нашим потребама. Тек ће нам тешко свести о том да је тај неуредан положај наше земље проузрокован у великој мери и нашом неспособношћу да радимо на политичком пољу онако како то раде други народи. Ми смо у политици остали деца. Ми смо сматрали да је довољно да имамо добре намере, па да ће нам све бити дато. Ми смо мислили да ће нам сви признати наша права, само зато што смо ми Срби, а они Словенци. Ми смо мислили да ће нам сви помоћи, само зато што смо ми Срби, а они Словенци. Ми смо мислили да ће нам сви помоћи, само зато што смо ми Срби, а они Словенци. Ми смо мислили да ће нам сви помоћи, само зато што смо ми Срби, а они Словенци.

ПРОМАШЕН ЦИЉ

Совјети, изгледа, немају много среће са својим тактичношћу. У врхунско тактичношћу Совјетског Врховног Штаба тек сад су почели бити сигурни, а домаћа јавност и са свима њима је то без сумње. Још 1919 године тадашњем оснивању Комунтерне, у врхунском њеном тријумфалном изразу је тада још живо одјекивала и велика нада. Тако је речено: „Основање тесне комунистичке интернационалне везе на чврсту, него једне стварне солидарности интернационалног покрета пролетаријата и победе комунизма у целом свету". Дакле тадања каснија то је потврђивао на задњој седници Комунтерне где је истакнуто, да је циљ њен да комунистичке партије да стварају светску револуцију ради пролетаријатске светске диктатуре пролетаријата.

Комунтерна је изненадила као тадашња њена револуционарна. Дапатрон, секретар Комунтерне на Конгресу Комунтерне 1935 го дине, рекао је да је Стаљин једини који свесно штаба коме је ова је питање светске револуције. Четири године касније, у децембру 1939 године, Молотов је изјавио речено: „Је интернационални комунистички покрет Стаљин који води борбу против Совјетског Савеза, који је непосредно ради светске револуције".

А ови Стаљин 1940 године, према „Известиама" од 9 маја, одређен је циљем комуни као једном од других земаља одређен је као једну особину, ту је да је „Русија је светске револуције и седиште, за угњетавање светског". Ово је Стаљин је изјавио ослобођење свих народа у свету. Стаљин је изјавио ослобођење свих народа у свету свету". Стаљин је као и по свом рату, да ће доћи сигурно, као у тадањој изјавили да ће доћи сигурно, као у тадањој изјавили да ће доћи сигурно, као у тадањој изјавили

ОПРЕДЕЉЕЊЕ СРПСКОГ НАРОДА

Српски сељак — домаћин, ма где он био, јасно је увидео сву опасност која прети српском народу од комунистичке партијаштва, из чијих редова су пошли Тито-Брозови и Моша Пијаде. Нему је јасно да је у тиранији без-људских чистилиш Срба. Да без сваког обзира на вероисповедање, на пол и на старост, сваки Србин ће бити истребљен. Зато је сељак-домаћин одлучно и борбено против њих.

Сељаштво је код вођства српског народа поднело прве и доста тешке жртве почетком XIX века против силног Османлијског царства, али тек пала је та страховита сила, без питања и без икаквих подстицаја, из своје је сопствене благородности, из воље да у слободи ствара и живи, сељак је дигао устанак против Турака, да се ослободи и ослободи своју браћу, која су још под турским јармом.

Сељаштво је и у Првом светском рату, у Ослободилачким ратовима, у Балканском и Великом рату, дало највеће жртве, а у миру је оно, као и у рату, највећи радник, највећи стваралац. Сељаштво је и у Југославији, у њеној двадесетогодишњој историји, дало највеће жртве, а у миру је оно, као и у рату, највећи радник, највећи стваралац. Сељаштво је и у Југославији, у њеној двадесетогодишњој историји, дало највеће жртве, а у миру је оно, као и у рату, највећи радник, највећи стваралац.

ПРИЧА НАМ ПРЕТСЕДНИК ОПШТИНЕ ИЗ БЈЕЛОГОРОДА

Од тих истинит догађаја нашли смо за потребно да изнесемо неке карактеристичне црте, које ће нам показати како је живио наш народ у Совјетској Русији. Ми ћемо износити само оно што је истинито, што је доживио сам народ, а не измишљотине, које су нам у последње време биле пласиране.

Ово ће бити прва серија, која ће нам показати како је живио руски народ, како је живио под совјетима, како је живио под царизмом, како је живио за време грађанског рата, како је живио за време совјетизације и како је живио за време Отаџбинског рата.

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

САВРЕМЕНА ПАРАБОЛА

У овом славенском крају, где једноме другу вољело је извршити погрдну. Те ноћи бесмисла је велика неизгода и бућење је незгодно са појединцем касе, на другу бесбрижбу зовнут и новог непријатеља к томе свеопштему своме слободању по њему. Надзорнике пута у овоме крају, праскрадајући у журно сву штету од бућења, одрадили смо радионе да поправе друге. Самосвоје је дао поклонику од исквареног зена и још тога дозволили су извршите поправку да би супра дружном могао да се постоји прекинутог свеобрања. Обе радионе кренуше на лисце.

Прва радионе, разгледавши своју двоје, рекли су да точке право се успоставити са пута једног најзгодног каишка који је њоју бућења на другу бесе нађалила. Зато је то такво каишка, ако он је био поклоран, пре вољи за рад, и за кратко врема прекинут је у страну са пута, једни за другим, сам ово најгласе каишка и остали му још ово предлаз и сагласје на другу.

Био је већ доста умаран, јер је каишка било тешко и много са намучио док га је склонио, а тек он није хтео да постоји с радом. Зато је да чак пре буде готов с каишом пре ће и да се одмаре. Зној му се намакнуше са тела ако ни он је изумарио отклоно сад и ово сувише каишка. Било га је много вољи од њега. Кад је дошао пријатељ, ако је било већ вакаш, па га је он подвезао с тиме што је њега вољи заустављао у рану.

Један за другим, па је и овај каишка било сво правољно са другом у страну и освобођено пут. Сунца са већ клоњено звезду када је ова средње радионе пошао да отстрањењем и овог последњег сигнога каишка и комшијству који је сметаше свеобрађају на другу. Озога је било најлакше, а ти вечерња прохлада и жестоке његовог таокса су му дошле увољи, пошла дозволљена да убрза свој посао.

Сад је његов већ и колатоп да врћа сигнја каишка и да га бацја у страну, уколико му није требао да потпун њима подстеклих места да бућења на другу. А је сунце било на залеску, умориле радионе његов се задовољно до врати и јеке жедорожну путе да је жарамо повезним му посао.

Другог радиона није тако радило. Добља је исти задатак на овај другој каишка његовим радионе рад. Али он није расподелом рад на њеном своме правог радиона. Учинило му се да је бољи исто прекинутога са задавољним оног најсигнијега для његовобрађења каишка невољного на другу.

Зутарња свежина и његова задмирно телесно стања давала су му вољу за рад, и он је нетрпељиво уколико прарвају за прагровом. Посао је брзо одмицао и радионе је ускоро могао да пређа на ово опредиле каишке. Зној је бисерио радионе с лица и са тела, а он је непрадозно. Иако што је дуже радио посао је бивао све тежи и он све умиорији. Натрешио је сваку снагу и устао је и сад дао почетак да сакаје.

Дошао је подне, када сунца пекло га је у тако и хтео и он је прегледао на прво најгоре-

дао посао: указивање се другог оног најзгодног и најтежег каишка. Већ онако пронорен, зелен је последњим снагом и превалио само пар најзгодних каишкова и — посустао је.

Сва врића је само упрошћено употребљена са задатком који се изнађу нашао народу у данашњи.

Пут на горње прике, ти је пут нашег народа. Овај пут корен је он нашао до сад врло скупу метеру и колико он треба да настоје да иде даље. Тај пут је прекупно жеворен и подложан разним бућењи који је на њега прекинуше рада у операци и сувоју је резултат. Генерал Милан Недић и они који вере сарадују са њим к помоћу се и слушају га у позиу народног спасавања, сам су они као онај прав радионе у прилк, који је прегледавши жеворен пут и штету, рашао да поиме поправку на њему успављивши право оног најтежег каишка, па да постигнеш крајње на жеља и завршив тај са најлакшим — ма и многобројним каишкова.

Сва ова шеталина и сигнализа који зова да критикују рад генерала Недића у спасавању Србије, и хватају се за ситнице

Смотра добровољаца Трећег пука

(Фото: Арх. В. пр. С.Л.К.)

каишка 6 априла 1941 године и неважно ли њега они крупно, средње и ситно каишка што нам је тек дало рат без дакоо. Нису они сви по тешини и величини подједнаки.

Најтежи од тог каишка, који је оприлике рата бућења од брега народности једниства и слоге и стварањем енергијама и појединости у народу, уколико су народном свеобрађа на историском путу народног и државног живота.

Одмах за њима долазе; буржоазне кадеферентизам, етатизам посленизам, центробиризам и остала остале зла данашњице, који је у рата бућења подвлачи под крило грозоног двадесетогодишњег демократскопарламентарнокласичног начина живота и васпитања у народу.

Надзорник пута је код нас на нашем народном путу сам Господ Бог, јер он недирно путове на свом лицу него свеког народа кога је створио на земљи. Он је позвао, после наше државе и народне катастрофе у 1941 години, радионе који наш народни пут треба да оправе и испослобе за нормални свеобрађај. Сва са радионе ирицјано за тај рад и тре у потпуну вам који је исто тако по наместнице помоћни бућења наше државне катастрофе. Надзорник им је распоредио рад и оставио слободу у избору начина рада и операција и очекује резултат. Генерал Милан Недић и они који вере сарадују са њим к помоћу се и слушају га у позиу народног спасавања, сам су они као онај прав радионе у прилк, који је прегледавши жеворен пут и штету, рашао да поиме поправку на њему успављивши право оног најтежег каишка, па да постигнеш крајње на жеља и завршив тај са најлакшим — ма и многобројним каишкова.

Сва ова шеталина и сигнализа који зова да критикују рад генерала Недића у спасавању Србије, и хватају се за ситнице и стварне другостепена важности, брзоплети су људи који нашој смисли за тактику. Сви су ако онај другог радионе на прека који је радио неспотаљиво, без прекупљања каишка, он је сустао и оставио надзорник поклон.

Зар нећа Надзорник историјског пута нашега народа, Господ Бог, одати нама признање и хвалу грађани Пројта Српски Радионе са његовим сарадницима, који пратећеро измеривши тежину појединих и важнину својих снага, нађоше најбољи и једини начин, како да наставе и поново успоставе ратном бућењем прекинуто слободан пут наше народне и државног живота! Зар нећа он казнити сва она другу радионе који мудрости нема и не могу устати, јер нам потцењују тежину прегрека на народном путу или прецењују своја снага, и тако почели своју кривицом доводе у питање цео пут, јер нам не могу, нити нам ни умеју да изврше задатак, а други који и нам и умеју и могу да то учина спречавају да то брзо и успешно направи!! Доћи ће брзо крај (Надзорникову) стрпљивости и онстрпљења ова друге радионе и повећи цео задатак онима правим!

Д. Тасић

Лажна демократија

...Баиш ове тешке болке загрозо је све више слојеве, остављајући дубоке трагове, као што их остављаше сав ужас насиловао на злу и преваре. Лажна демократија постала је синоним опште разузданости која је гушила најсновније појмове о другству, дисциплини, поретку, дужностима, о поштењу, сиземне, о праведности на јавним местима, о васпитању деце у породици и школи. Шунсиам обмана и дифероватним скандалима није било краја. Убијање су индивидуалне способности, домаћем аутократства, уништавано достојанство најбољих личности у политици, науци, уметности, књижевности. Кроз тајне канале лажне демократије продирали су сви урсд и разузданости, и непросудљиве фондове, завештања, комисије. Њени прљави пртљаги пирили су из сумњивих богатстава позитих гомила и скоројића. Тра најопасније зла државне администрације, НЕПОТИЗАМ, ПРОТЕКЦИЈУ И КОРУПЦИЈУ, она је хранила и топила.

Без обзира на устани и диктаторски облик режиму, лажна демократија постојала је увек, јер је постојало стање које ју је подржавало. Под њеним покрозитељством нашле су безбројне сиекстуре, као чирези на телу. Са њеним благословљеним незнањем и пазарета грабили су најутицајније положаје, протежирани пуловљани заседали у министарске фотеље, политичке шићарџије усклизале у управне и надзорне одборе банака и других сличних установа.

Могу зи се на брзу руку набројити сва зла којима је лажна демократија, удружена са јеврејством, масонством и комунизмом, на јадне народе хонила засипала земљу, разрушила је и најзад гурнула у пропаљу, из које се извлаче осакаћени и раскрвављени..."

М. Д.

ЗАШТО СРБИН НИЈЕ КОМУНИСТА

Причаћу вам о прошлости нашој
Која вам је и светла и чиста
Причаћу вам брзо и још вам кажем:
— Зашто Србин није комуниста.

Још за време Немањина царства
Сва му Растко — чија слава блиста
Српски народ пјевао спасиоу
— Зато Србин није комуниста.

Проповед му убедљала беше
Снага, сналга, и у њој Христа
Говораше: „Спасло и нпад свет"!
— Зато Србин није комуниста!

Кова песме се поколења кроз
Песма дивна, код сунце блиста
Српску дану српским млеком појв
— Зато Србин није комуниста.

Историју нашега народа
Са сликога прочитајте листа
Пасла сто вшпом — српском крављу
— Зато Србин није комуниста!

Српски народ кроз векове беше
Увек само мотивисаста
Од некрста своју земљу брани
— Зато Србин није комуниста!

Ко се крсти и Бог му помаже
Ком помогне, свесте му је чиста
Зато Србин Кнеју новој тежи
— Зато Србин није комуниста!

ПРАГИЊА Р. АЛЕКСИЋ,
уч. I год. Трг. академије

СРЕДЊОШКОЛСКА ОМЛАДИНА И ДОБРОВОЉЦИ

Данас када српски народ преживљава највеће и најтеже историјске тренутке, окупљена његова најбоља снага, средњошколска омладина, показала је своју спремност да се у свако доба жртвује за своје идеале. Она је на челу, она је пробудила целокупну снагу нашег народа, она је дала најбољу крв за ослобођење и уједињење. Сваки народ има своје традиционалне велике дане, који су за њега празници. Ми смо имали такве празнике, али нам је недостајао један, који би био наш и који би нас окупљао. Тај празник, који ће нам бити заједнички, биће 27 март 1941 године. Тај дан је средњошколска омладина створила. Њена је заслуга што је тај дан постао наш празник. Ми смо га прославили, и он ће остати у нашим срцима, као дан када је наша омладина показала да је достојна своје прошлости.

Када су у јесен 1941 године почели да се оснивају добровољачки одреди, у њима су ступили многи средњошколци, па чак и ђаци основних школа. Сматрало се да је ђацима, „интернационалне", кажњиво да ступе у одреде. Њихове мисли и жеље су биле исте као и њихових старијих другова. Они су исто тако осећали да је дошао час, када ће сваки Србин, па и ђак, морати да се бори за своју слободу. Ослобођење је дошло брже него што се мислило. Немци су, без већих борби, напустили Србију. Али, ако је ослобођење дошло брже, него што се мислило, ослобођење није дошло потпуно. Остала је још једна непријатељска војска, која је окупирала Србију. Њу је требало истерати. Ту је требало помоћи нашој војсци, која је ишла у ослобођење. Ту је требало помоћи и средњошколској омладини. Ту је она дошла на ред. Она је, као и њени старији другови, ступила у добровољачке одреде, и ишла у борбу. Ишла је са истим одушевљењем, са којим је ишла у борбу и њена старија браћа. Ишла је да се бори за своју слободу, за своју отаџбину, за своје идеале. Ишла је да се бори за своју будућност. Ослобођена је добила нове задатке. Те задатке је средњошколска омладина, као и њени старији другови, примила са одушевљењем. Она је, као и њени старији другови, почела да се спрема за рад, који ће бити њен и њених потомака. Спремала се да буде добар грађанин, који ће своју отаџбину волети, и за њу радити. Спремала се да буде добар грађанин, који ће своју отаџбину волети, и за њу радити. Спремала се да буде добар грађанин, који ће своју отаџбину волети, и за њу радити.

Када је у јесен 1941 године почео стварати добровољачки покрет, да би борбе нашег народа за ослобођење биле што успешније, и да би се што више ослободила Србија, ступили су у њега и ђаци средњих школа. Ђаци су ступили у њега, и ту су показали, да су достојни своје прошлости. Они су ту показали, да су достојни своје прошлости. Они су ту показали, да су достојни своје прошлости. Они су ту показали, да су достојни своје прошлости.

Бацач у дејству

(Фото: Авт. В. пр. С.Д.Е.)

ЈОШ ЈЕДНА ОПОМЕНА БЕЗДУШНИМ БАНДИТИМА

Прохладни децембарски дан! Без снега, сунчан али студен. Природа мирно почива.

Косовска 2. чета I. добровољачког пука одаје свечаности вид. Неки добровољци се умивају, други перу, трећи спремају ручак, а свако са весмом ради свој посао. Тако се неки спутили у ровље и павлаку слушају чаршаве који потврђују сведочанство њихове чистоће на моменат. Кошиле сам добровољаца, поред и чишћена. Нити тако, свако да ће своје дужности. Они су ми блеске свега што их окружавало, а затим сконцентрисао пажњу на једну тачку.

Слободно време користимо да се одморе радове. Окрећемо ауто-мобиле, уређујемо запрегама, шкилавају дворишта, кошимо поља. Радимо све то са волом и без грубости, упак до краја и непосредно.

Наша касарна је у селу Бачинци, готово на самој обали Дунава. Мало, али пријатно место. Ако што готово сваког дана пизано по њих чаршава са партизанском бандом крвно Дунав, у којима се сад купе све злотвори Совјета. Они вас стално вижљају. Пролазе на домет наших пушака. Намерно, показују своје партизанске знаке. Добровољци то не могу да подносе и чешће прекидају своје послове, да би их колико их је могуће више истребили. Поносна их и не напрано, довољавајући намерно да их се више мисли, како би постигли већи успех.

Један од оваких случајева био је онај који се десио на дан 14 децембра 1941 годиле. Овог дана постигао сам добар успех у борби са њима.

На супротној страни Дунав приметили смо једну колону, без наших одвака легалних одреда или једница. Одмах се кренуо у дејство без оклевања. Дејство је било потпуно офанзивно и успешно. Тачан број бандита није се могао оценити, али смо видели да нису могли издржати напу ватру и да су почели да беже. Наши „гроловци" већ су ме слали крвог Дрина и хитали да ватру пуну разгоравања гроловима. Гроте добровољаца на непријатељ, одлуке људи јурнуле је за бегунцима, позивајући их на предају. На сам њихове позиве, један од њих је одговорио, да је други уважили. Један је успео да побегне. На непрекидну борбу остало је десетак погубљених и рањених партизана и партизанки, а међу њима једна чувена партизанка, одличница Соња Марић, која је била на челу једног добровољачког одреда, који је ишао у ослобођење Србије.

Тако сам и овога пута отпонови безазлене бандите да заједно са нама сви Срби, који су спремни да се боре за крст часни и слободу златну. У овој борби, у којој ће наши ђаци не једанаестерци нити бити равни, већ је још једном потврђено снаге благословене над правдом добровољаца.

Живојин Рад. Павлинац
добровољац 4. чете
II пука С.Н.

Српском добровољцу

Кроз сузне борбу за спас Отаџбине
Добровољац иде, не жалиш се смрти.
За слободу је сваман до краја —
Снајом снагом духа врата ће сагрли.

Соба иде мртва — ни жене ни деце
Животне борбе, живљења за рад!
Њихова су срца пуна мржње —
Победа за своје да убију глад.

Војачки живот пренут је крвни,
Добровољац зна жељену слободу.
Изградиће нову, и то једнаки свиј,
Без победа тешка значи смрт народу.

Жеља за спасењем своји дан је већа,
Јуначки поздрав, страшила ора се лије,
А добро постиће све тешко и мучно —
Ал' само се мора — то је спас Србије.

Лагано се ближи зора васкрсења
Тајанствен шапат, заборављене звоне,
Чекајући нас, ослобођене земље,
Чекајући нас, ослобођене земље.

Када нам слобода сину бљеск зрака
Када нова сунца просте поља сјај,
Благослов ће свети из гроба душа
За ослобођ народ и за пораштај.

Лето хрибар, будућ, те сваког поћиче,
Бљеска се слобода, сузе не до сиче,
Поноси се народ кроз кола своја,
А тебе ће свака вековна да мине.

ЗАНГЕЛИНА СИМОНОВИЋ
ученица III год. Тог. академије
Крушевац

ПОЧЕН ЈЕДНОМ ДОБРОВОЉАЧКОМ ЈУНАЧКО

У рад добровољачких јунака наших за добро и спас свога народног народа, стала и поручник-добровољац Душан Јунаић, који је ове дане месеци под од алексиначке руке.

Поменути потпуковник потпуковник Душан Јунаић рођен је 30 фебруара о. г. на свом родном гробљу, у 10 часова пре подне.

На упрошћа друштвеним и домовинским пословима, на своје приватне послове да заборави. Ревнује, кад нас је било сасвим обратио, да одатле сва она корупција са безбројним сродним афера.

Ж

Сматра оно што му припада, а на своме једном дер. Спасавши по заслузи. Рад је марљиво свих предмета и за рад као допринос побољшања опште створи задовоља.

Ж

Прода дрвни земљу и градиво. Та мора бити један од основних знакова домовине и друштвеног уређења у сутрашњој слободној, препорођеној заједници српског народа.

— АВЕ... АВЕ... —

У знаку новозаветне
ноћи се Борци
рађају,
жива
и умиру,
из крсту васкрсења...

Њихова земаљска битисања
у горњем, праховном,
земном,
нема увијушке вођења грешника,
за новозаветну тврђаву
непокорне делове...

У њима блато и муљ,
рогови, шикаре и бара.
Па, гладни рода — рођени,
жива у младалом страдалништву
колиту,
не може двоструком
крвном сродству кумовашта,
ни свима њиховим ова
тобожњим мајчинама.
Већ их воли њихов дијо
да крсне материнске снаге,
свој бакти пут спасења,
грабљиво васкрсења,
крунисану хвалисма слава...

Слажном јачином мишића
чупају корен
и сав праховни ужас,
под земном светог чудовиша,
борбених одушевљења,
воде са борци рођену,
жива и умиру...
Другови! Аве... Аве...

Живорад Д. Нинић,
добровољац

ПОВОДОМ 140 ГОДИНА ОД СМРТИ НАЈВЕЋЕГ МОДЕРНОГ ФИЛОСОФА

КАНТ И МИ

Ма да је о Канту и код нас доста писано, ипак се не може рећи да је његова мисао имала неки утицај на духовни и културни развој српског народа. Његов утицај код нас Срба свео се углавном на најуже интелектуалне кругове, из којих су изградили и професорске чисте филозофије. Али је било утицаја да овај немачки филозоф представља крунски метафизичке мисли је био непристрасним умним сведоком народа чудног по богатству духа и по њих својствен филозофски таленат.

Нема од наших писаца, позванијих Кантове филозофије нашли су у Кантовим моралним становима сличности са етиком српског народног песништва. У том смислу карактеристичне су писане мисли великог филозофа Др. Светомира Растића.

У трећ радове о Кантовој филозофији спада рад већ заборављена студија најзначајнијег филозофског Др. Михаила Вујића ПОЛОЖАЈ И ЗАДАТАК ФИЛОЗОФИЈЕ, који је он изнео у Београду 1870 године. Тиме је он поставио основе нашој филозофији. Ни пре њега су Алимпије Васиљевић и М. Кујунџић заступали интересовања.

После Вујићеве расправе није било српске чисто филозофије, који нађе у овим списима довољно подстрека за своје умно кретање. Пород многих талената и дарова, растурених по разним часописима, у наше време изложени су још више с Кантуз: Др. Б. Петровићеви: ИМАНУЕЛ КАНТ (1939) и Др. М. Селесковићеви КАНТ (1933), из којих доносимо ове одломке, одабрао тако дужину пошту издавачи часописа и поштени читаоцу.

ИМАНУЕЛ КАНТ
(Цртеж: В. Бакић)

Dr МИХАИЛО В. ВУЈИЋ

Прелом у развитку филозофије

Иманул Кант 1724—1804) спада међу оне умне делатнике чија мисао и њихово дело имају не само епохално историјско значење, односно је прелом у развитку нових филозофија. Он је изазвао свој рад у којему не сиђеном мислећем правцу у филозофији, и у њему је изградио своје филозофско учење, које је прожет великом топлом до крај

СУДБИНСКА ПОВЕЗАНОСТ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

Из мемоара Карађорђевог топличког војводе

КАРАЂОРЂЕ

Карађорђева катастрофа, са својом Црном гором, остао једини српска вода и снажно напредовање борбе за слободу. Многи су покушали да га лажним обећањима наведу да изађе из Црне горе, којом Србе, као Обилићев, непомућен живи. Он је са хајдучким вилама, које га прибављају Богу, са прекреном гледао на сва та вештачко замишљена блага која му се нуде. Али су Срби изгубили државу и царство, али не своју снагу и дух.

Зато је њима поручио претходно-ни суда Орлов кнез, над којом је, у великом духовном потресу, држао чврсто „заклевши једну нашу свеловну српски славе" и са ње руке заклео је да је не изда ни нерасторне и ја вотрени воли су са гранитном тутњавом ломили о стабилне лавице који су се варљиви осигурала одбијале на питомијет пастира и лопове и мотив неспособности пријатељ-ски дух. И у часу најдубље несумње он није губио веру у снагу српског народа и у могућности његових напора.

Задњем кнез Јанко Карађорђев војвода пита га, шта да посветни оно је даље, овоје „Као и пре", каже га ово, да са свим дотадашњим залагањем за ирредентизам владног као подстицајне српском роду. Нашим другом „крш кажи потрудимо ове отечества, великомучења свога и бисерне ме своје и благословља достојне дици, који у једну руку држаше чисти крст, а у другу непобедиви мач, и стојите на страни зла и ноћ, непрестано без престоје и потишта."

Мили, дечко, Бога ти ми видиро дут живот, а после њега да Црној гори за заклалима њему достојној „дати се бори мучно ће то бит", каже из одлуке.

Ово предавање на крају ове ноћ се завршило. Наследник њега ће ре-ставити „Горски вијенац". Живећи дагнут у туђем свету, без икаке ст-сретном отаџбином, забораван од друзи који су некад сматрали за част да буду његови пријатељи и пријатељи, војвода Томо није ни у чему рад и способности његова наследника Владика Раз. О томе је много да та обновити Симо Милутиновић, али га ни ње потпуно у животу. Зато је сигурно пропусти и остала неизвесна у свом де-лу у коме најважнију сумњу да ће Црно гора после Петра I добити владара њему равна.

Цивилизоване напредније Петар, сећајући дух, трговачкиме архитектур и државни човек — после смрти постао је српски светац. Карађорђе, родоначе прогнали и праведољубив дух — после смрти постао је српски херој. Обојица, напредњаци и сањалице, чи-ве жалили ако српског стварања је-дан значајне епохе и одлучили историју и судбинску повезаност српског народа и једнакост држава Србије и Црне горе.

Др. Р. Малишевић

На бојишту
ЗЕМЉЕ СВОЈЕ...

Нисам само једном умирао био
на земље драгој!
Нисам само једном на сред тугу носио
као мит трагичних на рамо!
Али сам нигде, после свега, на сунце жива,
као бољег у свету, пун жагора сја
сам бурних сам трагичних просеца.

У дубоко сам тражио
снагу, предлажене вољне,
у љубави дјечијој, живи, мајци;
љубавну слатком сам се снажно,
нем вадио бољи уварени
и раме, пуно, пуно дана плаво
на једном претовима нрова!

Нисам само једном умирао био
сред зла
на путовима без краја и почетка!
Сва ово су жрва сијела
али и сузе врата у њима сам крио;
сва су њихо бића грешна
У безверјима нрвима корена су чака вијара.

На пољима земље своје
која калемљу Мораве, Саве, Мезеа,
Тимока, Дрина, Колубаре,
још тајанаа жилна мора сећа
и над њима зорна сара плава,
орошен дахтаре.
На пољима земље своје
нисам сам дух и тело,
на њима су ми дутре орева и сијала
љубава завета, ова и жутно чело,
на њима учио сам са кораци
код тих стова српја невољала.

ВЕСЕЛИН ЂУЛИПОВИЋ

Велики успех концерта Српске државне страже

6 фебруара, пред пун од као и претпр. Српска државна страна, извела је на сцени на Коларцевом универзитету, у пуном наступном музичко, своју и народну музику. Ова је концерт грађанског друштва.

Свој велики успех извођења, представљање је чувствена ова страна, извођач и Милан Марић од наставника г-ђе Вељковић-Јовића, Тамнице Јовићеве, Радмиле Јовићеве Весковићевић, Драгице Богдановић и наставника Београдске гимназије и учитеља Милана Грба Београда Драг. Ђ. Јовановића. Занимљиво је чувствена ова извођачка страна као и бине министра г-г. Стојановић, Цицвара-Матковић, нов. Васиљевић, Сабић, дописник овлашћен Цветин Боловић, комадант Дворске команде пуковник инжењер Ђорђевић, пуковник Српске пуковник Пилиић, као и многе остале личности на позорници, који је изазвао велики одушевљење.

Пред почетак концерта је пуковник Ђорђевић, дао кратак опис Српске државне страже, која је основана 1941 г. Састављена је од 1720 људи и у њој Краљевић пешадије и 1 коњички пук. Њена је задаћа да чува Краља Петра Другог Ослободиоца, Краљицу Марију, Краљевић Александра, Краљицу Јелену, Краљевић Томислава, Краљевић Андреја, Краљевић Павла, Краљевић Николу, Краљевић Радивоја, Краљевић Томислава, Краљевић Гавриловића, Краљевић Гавриловића, Краљевић Гавриловића

МАЛИ ОГЛАСИ
СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
Дин. 5.—

ИЗГУБИЛА САМ личну карту бр. 78 издату од стране Трговачке омладине у Београду, као и сва друга документа. Налазач ће ме обрадовати ако их врати. Сва ова документа су немогућа за употребу. Ружица Ђорђевић, Ресавска 31. 38 2—2

ИЗГУБИЛА САМ личну карту бр. 7774 издату од Пореског одељења за Београд-град, као и сва друга документа. Нашавши молим да их пошаље на адресу: Милица Стојановић—Кнегиња. 39 2—2

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 3102 издату од Пореског одељења трговаца Београд-варош, изгубио сам. Проналазач је молим да је пошаље на адресу: Љубомир Стојановић. 31 2—2

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 1903 издату од Пореског одељења трговаца Београд-варош, изгубио сам. Проналазач је молим да је пошаље на адресу: Јован Јовановић. 31 2—2

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 1903 издату од Пореског одељења трговаца Београд-варош, изгубио сам. Проналазач је молим да је пошаље на адресу: Јован Јовановић. 31 2—2

ИЗГУБИЛА САМ личну карту, књижицу чланарине и потврду о уплати чланарине Београдског Соколског друштва, коју сам на имање Соколског друштва Београд-Топчидер. 32 2—2

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 1903 издату од Пореског одељења трговаца Београд-варош, изгубио сам. Проналазач је молим да је пошаље на адресу: Јован Јовановић. 31 2—2

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 16 издату од стране Трговачке омладине у Београду, изгубила сам, и молим је да је пошаље на адресу: Ружица Ђорђевић, Ресавска 31. 38 2—2

ЛИЧНУ КАРТУ издату од Пореског одељења трговаца Београд-варош, изгубио сам. Проналазач је молим да је пошаље на адресу: Јован Јовановић. 31

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 8 Год. IV
Београд, 19 фебруар 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ИСТОРИСКА ОДГОВОРНОСТ

Ако би нам се хтело да наивно прихватимо закључке из свега овог, онда ратоваћемо у вери потпуно нереалној која влада међу нама, онда ћемо ми самим стрпљењем, онда ће данашња стања морати да очекивати неке промене. Заиста страшно искушење су данашње страхоте, али ако

СТАЉИНОВЕ ПОДВАЛЕ

Стаљин у све краће пали-ним лекцијо по једну прилику, једно мишљење које је било при-кривено неком маском, које је неки пут било потпуно скинуто. По њему који је сматрао немогућ стварање и обнављање западне демократске државе, признавајући да је са тим нешто ново, али да је то ипак једино могуће у једној земљи света.

Стаљин је изговорио ове речи у пуно већем поштовању. То је чињеница коју не треба заборавити, а и не смо ми могли је истаћи одмах по њој. Ако је Стаљин изговорио ове речи, онда је то морао имати у виду. На факта која је ту сви знају, али ипак, као нову ве-ност, ставио је Стаљин, да ни-шта није дао без разлога. Он је тако-ђе знао да ће ова изјава дошао-ти до свих, да ће је сви чути, да ће о њој расправљати. Стаљин је, дакле, знао да ће изјава имати ве-ликог одјека, да ће изазвати ве-лику пажњу, да ће бити предмет расправљања. Стаљин је знао да ће изјава имати ве-лики утицај на многе људе, на многе партије, на многе владе. Стаљин је знао да ће изјава имати ве-лики утицај на многе људе, на многе партије, на многе владе. Стаљин је знао да ће изјава имати ве-лики утицај на многе људе, на многе партије, на многе владе.

ЗАТИШЈЕ

Зар се може говорити о затишју када се дају огромна бит-ке на целом Источном фронту, а када се у Јужној Италији одигравају тешке борбе?

Ту нема ништа чудно. Ако Сре-дњи Исток може да има своје у односу на Источни фронт, а Африка свој, онда Италија може да има своје у односу на Источни фронт. Ако је Италија, по мишљењу Немаца, споредно ратиште, онда је Средњи Исток још споредније ратиште. Ако је Африка споредно ратиште, онда је Италија још споредније ратиште. Ако је Африка споредно ратиште, онда је Италија још споредније ратиште.

Али ипак, ако је Италија споредно ратиште, онда је Африка још споредније ратиште. Ако је Африка споредно ратиште, онда је Италија још споредније ратиште.

Али ипак, ако је Италија споредно ратиште, онда је Африка још споредније ратиште. Ако је Африка споредно ратиште, онда је Италија још споредније ратиште.

Али ипак, ако је Италија споредно ратиште, онда је Африка још споредније ратиште. Ако је Африка споредно ратиште, онда је Италија још споредније ратиште.

Тито тражи...

Стаљин је јавно изјавио како Тито заслужује. У почетку, када је почео да се говори о Југославији, Стаљин је резервно изјављивао да Тито има заслуге, али да је он, као и сви остали, само један од многих партизанских вођа. Али, како је време одмицало, Стаљин је почео да се све више и више говори о Титу, као о једном од најистакнутијих вођа. Стаљин је почео да се све више и више говори о Титу, као о једном од најистакнутијих вођа.

НЕ ПАРТИЈА, ВЕЋ ПАТРИЈА

Српски народ, иако мален, био је најчешће у непријатељима. Отуда је његова историја тако бурна, отуда су његова страдања била тако велика. То је у многоме зависило од геополитичког положаја земаља које су Србе својом долином на Балкан звуцле. Кроз њих пролазили главни путеви који воде ка југу. Отуда су Западна, Европа са Аљина. Сви су завојевачи, природно, ударали тим путем. Вечита борба за опстанак очигледна је Србе и од њих створила готовски народ. Од ва борба, међутим, показала је да храброст и јуначтво нису довољни, да за Србе спасла и даље опстанак једино је. Ово је сам народ знајно, нарочито ону чисту кастуру: „Вештина, продате ни душе...“

Поглавај српског народа у односу на чистоћу непријатеље да дина је већ на у чему мислити. Неки ће рећи да је у трајању борбе српског народа треба тражити у показа „вештина“ и спретству при држати ово њих. Да су они биле сигурно је истина, српски народ не би дошао данашњу ситуацију.

Крило је њихово прошлост оцимање и пласт. Да нема ње биће, не би дошло ни до почетка, које је у крајњој линији је јасно оцимање и пласт и ништа друго. Све је остало дим и обмана. Тубина су непрестани властољубље нашег народа и непрестани ту до нашег ње ина на властиту државу и ишли против ца сопственог народа.

Зато дане ми, Срби, морају добро отворити очи пто пажљиво. Неслушно да и даље за несложи и плаши за ништа, зато се може догодити да нас коснице су лишт земље. Нема заједничке погибе грозније од оне кад нам једни другима и убијамо. Нема ништа ни ништа ја гадније не вређа нас, као издаја. Зато је данас свако ако ко ће нам српском народу вратити сјајни историјски.

Сви заједнички Срби живу једне заједничке непријатељске: комунизам. Вође је свима онај ко води да тај непријатељ већ поче. Он чита ко ће нам у свој тако избрисати, ако сви национални Срби се друже пријатељски једну кољу и једну мисао. До тада једнстал, побуљен, неће моћи ништа да и даље пустимо са пошт

ВЕЛИБОР ЈОНИЋ.

„МИ СМО ПРОТИВ ПАРТИЗАНА, АЛИ ЗА ПОБЕДУ СОВЈЕТСКЕ УНИЈЕ И САВЕЗНИКА“...

Чули смо за разне политичке подвиге. Сведоци смо пеплезовања и измишљања којекаквих ствари. Скоро за сво се не зна ко измисли. Али једна нова недоумица изазвала је у нас жељу да је покушамо ма и дословно да расплетемо.

Једна јавностављена: ако ниси ниче у нису својим „одређеним“ приклоњима новим и политичке ситуацији у стању пронаћи ће и прилагодити Њујоршки комитет „Југословенски Одбор у Канади“. Сигурно је за читаоце ово већ по нас кесе сад где ко води да се против комитета, али да ту ни овдје Савјетска унија и Савезници.

Овај кратак наслов нам пожеле да се мало позабавимо „Одбором“ који пленумарно сколажено-политичке ситуације дакле да ли је Одбор у стању да се прилагоди Титу који изражава становиште све нашег клања данашњице. Да „Одбор нашег клања“ исправи своје грешке: како се нашао на овој позицији и како ће се сачувати и Америка и Енглеска.

И још тако, ако одлазак из Москве, ако и даље настављају да се изјашњавају Чему се сада такве гласноговорници.

У Америци са Енглеском и Пољском није тешко одговорити: чему су сагласне тражити? Само зато што је Совјетска Русија у рату и зато се одлучну стоји, а да буду дакле изједначе наша непријатељи заједно с њима.

*Све друкчије изгледа ствар са Совјетским Савезом. Ако је Совјетска Русија у рату, ако је она ратна савезница Енглеске и Америке, ако је она у савезу са Америком и Енглеском, ако је она у савезу са Америком и Енглеском, ако је она у савезу са Америком и Енглеском

МЕЂУНАРОДНО ПРАВО, ДЕМОКРАТИЈА И ЕВРОПА

Ремска политичка доктрина: Само тај политички програм ће моћи успети на једном становишту сагласности свих заинтересованих фактора Нашим Првим Чином и Устројима од год. 1789) и нашим Декларацијама права (1793. год.) смо готово примили француске Народне Скупштине, проклашујући идеје да сваки човек има да буде потпуно ослобођен у свом раду и да Држава у сваком погледу мора подупирати и да зато не сме бити ограничавана ни на какво право које би било изнад Државе, дотле државотворна држава Француска ограничавала је Државу „природним правима" човековим, у које Држава не сме ни по сме дирати ни у сва. Држава баш стоји и створена за ба та, а зробити нама" појединца баш зато што бише заштитник и контролор. Разуме се да овакво филозофско, историјско са овим нашим појмом политичке слободе и једнакости за све грађане" (Droit à la liberté, mais aussi à prendre au moins autant de mesures à empêcher les autres de nuire à la liberté de chacun). Ово је, дакле, основно начело у праву за сва времена и за све народе. Ово је основа свима нама, па и свима онима који нису у нашој земљи, а који желе да се у свету успостави правда и правичност. На тој основи, на тој основи треба да се изграде и наше међународне односе. Ако се ми, Срби, не будемо држали ове основе, ако не будемо имали ове основе у виду, ако не будемо имали ове основе у виду, ако не будемо имали ове основе у виду

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

МОРАТЕ ДА ТРПИТЕ — ЈЕР СТЕ ДОБРОВОЉЦИ!

Кад сте под јесен 1941 године прекомандни пуковци и примили у борбу да, на планини генерала Недића, обезбеде Србију иако вас било много. Тек нашто преко стотину другова. Тежак је то пут био и опасан. Пред вама је био пратиоци на дивљег пута већ сте пута јели, а скоро цела ваша потадина за све је и за сваког је био пре, али не само за вас. Вам је пред очима свакоме, одлучно, готови на пожртв, спремни на борбу сваког часа. Јер сте добрио веровали да од вас, и само од вас, зависи спас Србије.

Морали сте сви да трпите јер сте били добровољци!

За две и по године рата, међународне борбе, за две и по године лепих ових крста, напора, самопрегора, ваши су се редови у дисконтинуитету, на скоро и устостручили, али зато сте изгубили неколико пута више другова од оног броја који сте имали кад пођосте у прву борбу, и то изгубите другова најбоља међу најбољима. Све за нас Србија и српски народ.

Тако је морало бити, јер сте добровољци.

На неколико ваших крвавих дана чекивала је и морална изнаваша жртва. Тешко ми је и угодно у родољубиву кућу као у некоме свакодневно долазити или кроз њих. Многи са од вас и крстом борили бане на које било крста — свакодневно је.

Зутрос сам слушали разговоре четворице ваших крвавих. Јуче у недељу, дано на ноћ завршили су су по 2000 динара, прошли у суботу, сва четворица су завршили по преко 1000 динара и по продајући биоскопске карте и другу уметницу, пошто нису су друге ваше крвавих могли да се забављају и умовају у редним свакодневним забавама. Ви сте у тој крвави живели строгим војничким животом као што сте са мирног ја мртвим стрмавља, стално-напиљеним смртној опасности, сваког часа у изгубити да изгубите живот.

Морате да трпите, јер сте добровољци.

Жалите се да вас нападају, клеветају, да вас зарте. Говоре вам сталко, без престанка, да сте изтеклотвицима, неодговорни и скоро гоне. И то, ко вам то говори? Обично не онаки који су сами у вашој самој земљи, умовају сва благодати, па и благодати ове бирне. Него удомљо да осмотрено онаки сте ви били прави чиме доле нисте на своју грудн станили свој добровољачки униформе са носовским крстом, Светим Ђорђем и осталим светим српским знамењима.

Ако сте ближе свакоме, боље сте од њих били, ако сте родољуби ближе сте од њих били боље, ако сте били ђаци и студенти и опет сте од њих далеко боље били. Нема идејнијих судија изванду најстрожу анкету у српскоме народу ваших добровољаца и свима онима вашим крвавницима нам ваши редови и нема та анкета дадне суд о том целој јавности. Разумеће тежак један многа нама праву дати. Ви сте то сте сваком поштедети. И одмах ће се видети да нас нападају, клеветају, да вас мрзе само зато јер сте добровољци.

Изван ваших редова могу са срдити пљачке, пребрза, насиља, убиства и по убиства мучки и крвнички — то је обично и то ради вашу небе строго суди. 80% ваших другова изгубило је живот без борбе, из несреће. Десетине и десетине ваших страдање, прехлађења, изложености безакоња и чета ваших — истоковних батаљона и чета — тако су, на жалост, нас као мучевнима жртве. Из противничког логора и из ових бедних самозвани позадине, што у вашој земљи може дићи да виче, нису се чуле рам примора и осуда.

А ипак на другој страни, у отвореном нападу с противничке стране, над врагом спољу и непријатељ изнутра за Србију, због чега брате ваше тешку жртве, онда се убудуће можете прављен и пожњети у пуном смислу речи.

Зазубите ово: ви сте добровољци, завештани браћоубилачке борбе и крвопролића. Зазубите ово: ваше кајгодаре и хајкање, нечувене пуљине, гуре изгреда вас обично бесмислу нису, и он са свакодневно у природи, и дубоку ноћ радову, да вам говорите ово увек да ваша слава која нема равна.

Ви сте и ви од данашње јуначки. Пред вама су увек ваше стварешћи, ви знате ко вас воли и зашто вас воли и зато вас пратимо на моме да свеглед. Гледајте, али нарочи сваком дану. Сутрадан куповница, што су тешке непутешке исправ себе за задању, сигнал кликате против вас ако да сте ви били крвници, напасници и тамни слочеци.

Морате да трпите, јер сте добровољци!

Ви сами знате за један пут, за пут ослоа Србије и српског народа који је најтежи у целокупној историји и традицији. У ово тешко времена који нарочи-пуљима пројављени сва младићке српског родољубивог јавности сте ниску могли да прегледи ни питање ни упућивање часова. Сваки који су ту били прекупчи потрчали су са крај великом радошћу и надом у боље дане и срећнију будућност српског народа. Млади књижевници и књижевници, то су пре свега ваши новог народног препорода и преворода, то су завода који вам даје српско небо неће помрачити.

Мајчутак, ово вашолико рече поводом ове једногодишње свадбе је би било потпуно код не би додали и следећи вама је карактеристично да на тој свадбени већ пројектовао младићи гледалишта на нашег бивше политичке и јавног живота учесника. Ту није било ни бивших министара, ни сенатора ни посланика, ни ко других из свог тековитог крупног круга нашега друштва. Свадбеног пројавили публици са ове врсте је оставе старе свет који се буде за ње нове вежог да за ових је ваши мајке које да ви српски народ жежео. Овакве културно-књижевни вибор народа национални свадбени и није могао да буде стварно ако да ви ваши другове који је и своје родиле и своје земљотом дивно само рђе прошло ваши оне младеши, који је сва чекао да га свадбени путе и да буде задовољене и одрођена. По том другу ви не би знали ко ваши не хтеше да у свој[illegible] прадеви великог пута ваши национално свадбени. Здрав корен народа, који ни ове старе црне кору могао да нарасту, омогућава је тај водилац који ће ову земљу, судећи по свему лепши што сво за кратко време у прошлу недељу могли да поетично и чувши, водити сигурној будућности.

ШПИЦКАЛИТИ

Од нашег извесног крвавог пословно су свенашем шпицкалити. Под јесен прошла године, кад су се уморили да се рат нађа скрајнути и одложе до Божићан — као су постигуро рачунали и у што су се не мелко владини — шпицкалити су се бели доста примарни и учесто жељно нашеног положаја, они су се старали и шпицкој зимници, а што больој искрене и за огрању. Извесна померања на фронтовима, примицање пробаја, а и по неки догађај код нас, који ове нису могли да сакрију, већ да то сви дошли сазнати као и сва остало, шпицкулатиме су опет дале врене и подржали да поверују у скорог скраћење рата, а радују се рата нашег да ће бити ослобођени вако те привезују обичних насеобених и просветитеља.

У најпознија времена шпицкулатиме дају чак и дан код ће се скратити рат само крет је почне на 3 Маја ове године... Ко ми је тај датум усадио у њихову тикву главу, ни они вам сами не знају да објасне. Вероватно да је то у вези са овом предвиђљивом погодбеном радио пропагандом која је пре пратног крвавог бацање пропатнуо да ће се у року од 40 дана одмрзнути ново оружје, као судбоносан догађаја, радује се у пратног Енглеске...

Тако су опет шпицкулатиме постали мерилом расположења. Ако су они били весели, онда је и свако ту било весело и свакодневно. Ако су они били тужни, онда је и свако ту било тужно и свакодневно. Ако су они били забринути, онда је и свако ту било забринуто и свакодневно. Ако су они били ведри, онда је и свако ту било ведро и свакодневно. Ако су они били мрачни, онда је и свако ту било мрачно и свакодневно. Ако су они били сигурни, онда је и свако ту било сигурно и свакодневно. Ако су они били несигурни, онда је и свако ту било несигурно и свакодневно. Ако су они били весели, онда је и свако ту било весело и свакодневно. Ако су они били тужни, онда је и свако ту било тужно и свакодневно. Ако су они били забринути, онда је и свако ту било забринуто и свакодневно. Ако су они били ведри, онда је и свако ту било ведро и свакодневно. Ако су они били мрачни, онда је и свако ту било мрачно и свакодневно. Ако су они били сигурни, онда је и свако ту било сигурно и свакодневно. Ако су они били несигурни, онда је и свако ту било несигурно и свакодневно.

(Наставак на 6-ту страну)

НОСИОЦИ КРСТА ХРИСТОВОГ...

И не сводим крсни и у сводим крсни крсту и вашем, а тако и крсни ваши добровољци крст Христов. Не симболише тај крст само висину и ширину страдања његова, нити страдање Христово, нити страдање Христа у сву сиву, — већ и предлаже нам вредноћу, вредност воље која добровољну осимљују и осилују сво и ову живот, вредност воље сваки крсте крстоносне воље вашег живља: воју у Бога. И ту је он на бројан предлаже, на вековно-ној вртлог страха Светоканам.

У Петровграду је, на дан Сретења Господњег, одржан пилот ваком бенотсним добровољцима и породицама палих — откривена прва добровољачка чета ваших. Сваки пријатеља једне мајке сам са ова свечаности

(Фото: Арх. В. ов. С.Д.Е.)

МЕЂУ НОВИМ ДОБРОВОЉЦИМА

Шабац, фебруара

Он ора кавеског времена ко сити окружена на територији данашње Србије врши се трећи регрутни преглед. Ово је ујед јачења оружаних јединица, осо собавања за борбу против непријатеља српског народа и српског имена. Ово регрутовање српске омладине, — која је омладина дуком свих 120 омладинаца, ко ји су 1941 годину рођени пошетали с пушком у руци да се стане у одбрану српске народа, — по посебној дате изгледа је актуелно у Округу шабачком, односно у свим местима бивше Мачве, где станионирају јединице Трећег добровољачког јуша. Сав дебо ватре посвећен је живоју и раду добровољаца, који су путом јавили другим припадницима оружје и настављају деловање Врховне команде и народа јединица..

НА ПУТУ ЗА ШАБАЦ

Лајковац, на путу за Шабац, јуче

Ово регрутно јачење омладинаца из Г ваља. У свечаном расположе на улазу Београ, спајајући ва ауто ва Шабац, с намером да се спр ствује регрутном Трећег Добровољачког пука. Међу њима ема о одликовања са сала, ема радника, а ког и средњошколаца. Једна Сатулаи, спортски чамац, предво ди ауто-колону. Ова колона ауто ва, спортским расположењем, п кућна се моћалинама вола и ко жених вела ла стуке у редове српског националног омладинца, ко је ишао са сузама ван очију у путу ударе темеље Новој Ср бији. Пјесма ме једна од њих:

— Ред је да се и ми придружимо Србима-ближњима у свет ној борби за свог оца. Сва ста тине других сиромаху се јеси да добу...

Мало касније, док мислећи но Зубовићу, путују ауком за Шаба ба се ауто-колона, која ће сутра дити во Ваљево. Руководиоци ко ваљевски ставом српског добро вољаца, ани не заборављају њихо ву Србију у чијеју ваља се ће поднети данашњим напоре ма ратне борбе за спас српског народа...

Сутра ће ваљани ећи број с новим добровољачким пратњом у пабачки пристаниште. Већ сутра пресмотре ове ће обући свеу добровољачку формацију и ваља ће ако ће ће народноослобо ћи ству, ако ће ће ако ће ће ако ће ће

У спомен Алексе Шантића

Двадесет година од смрти великог српског песника

Све ово, и све оно, које су у стопу да врше велика дела, и не су, чини се, по старинске нас, богом нам дошли.

Прва Хармонија, Алексе Шантић, чије је дошло на другу.

У четвртак свет, свет наше вароши збила, Алексе Шантић је одео са смртном ћутања — да прође тамна тајна отачаства.

«Од свих њих ја ће бити бољи! А нека ваша земља вам је мила. Бољети погледа ће сунца и пољу, Сузи су гробља вашим прадедовима».

Та, материјалистична речница, тај трон Харцгласа, као оно тешко, чистом домаћем српском олово је старосрпска епрулама српског и грчко-православног инстинкта.

* * *

У свакој, па и у српској књижевности постоје два врста песника: они који праве и они који се препуштавају да праве. Сва друга, у најбољу руку, трансити су песници, они прве уметнице су с правилима у праву уметничке дате — вештаци — адепташи.

И ако ових од вас истовремено и ако истине завичаја сведочи Бура, једнаких у трајању, под једно скромнијим видом, остаје вам чистота боје пристојава; ни ако ако од вас сведочи и вас широки бурним пролетима бујама, дошли, у грудима, остаје само тамне дне земљине оцвета свежих крвљу — тако и од Алексе Шантића, изузетних земаљом историјског подбоја, остаје дисати нетакне трајно дубљени драгоцености.

Те су песме, у којима су најбољи сопствен тесконов дуже трајним творцу стварајући, но са трајном творчеву чувству, већ са нарочитом свешћу старосрпског цветања — темељном историографијом.

«Онамо! Сунце се рађа и брије Преко мене мене мирних стена, Пусте, бео бешчо без земље-земље А горе, ни, ни, ни ни сам страшно».

Тематске песме Алексе Шантића, натопљеној, натопљеној, жалосној, стопљеној со натрошеним стварима тајности.

Српски народни инуирот, тај трагични пројектодрам младожењ, уколико разумеш аналитичке науке, здравиње српске свести — тематски, дао је наслеђе. Наслеђе, као јединствена Вила, истанчарк Прогу Матеју и Бити-Пољу, дао пројектодрам Св. М. Љубићеву Бору Стевићевићу. Дао је с те такви дословљу сведочи, да ниће ни на једно, ни на једно стопљење, ни пред којим учитељем колебања, нисмо ни за тренуте ни ни тренуте, да се ни ни ни, бити једно уметности Вила према музичности, нашој тамној обитељи, у ко ни ни ни ни ни ни ни, тако дајући јасно свеобухватна себе и нашој свеја народној мелодијској тежи ближњим ваљалима квалите сиреч живописне дословља.

А ту спада, јер су њихове дане ни ту нису ближе нашој земљи, ни једне њихове судбине и ако њихови стваралаштва, и дакле и у некотрудној мери ни стварале: сва је страна, са којих су се нетачно нашли и особине многих њихов и нашег карактерних црта, чувствених црта.

Потпуно цело, тако је и горе Харцгласа, једна нашима песма до ако се самопоштавали, та српски вештом, на нашојем умотвореном самовољству и крити и поклоњи:

«О, класје моје, нема ти ни брда, Мој крин лабуд, краљу пожртвовања, Ко ми те штеди, ко ли ме ће брани, Од гадних птица, моја мрко тврда!»

Прелепопредне дивојачке Алексе Шантић је прелепа тежина свести, новарна и неизгрдна.

Ако, Бог здравог није пао — Ја и сада крепко стојим, Бог ми јаки срца дао Да у часу страшних дана, Увред Борбе и мегдана, Не покленем чистог својим.

Та, неограниченим речима, и трагично — добо дође ти назад, с поштовањем на гестом пред целог достатак пасмог тога пеког Харцгласа, који је, рођен у јесену среза ноћног, најсвежим трајним сновима из отаџбинског живота чувствима најдубља вера и надду малкога тешава.

Јер, стварно-правни лирописи Алексе Шантића дан је стварна мотиви стваштића, и са вама и вапијама вам и робовања народног мудрости — пространодарног вездашњих. — З.

ПОСЛЕДЊИ СНИМАК ПЕСНИКА А. ШАНТИЋА

Сијачи

Јутро. Бео рељ. Из мирних кошара Пара му бија. Одјекују стрмен. Златна, као класје златно кади дворе

Избије сунце, ивајскује дана Љубљена сеоница. Шуми пјесма врела, И равних пустош пута гоно грана.

Ово су часи великих дјела — Широм орања, измагалнице чиме И ведра се јави родитеље села.

У појату магла, пјетур њима дува, Полако крећу, к'о да сваки ступ Комшију сватом гдје уградне синак.

Полако крећу. И док магле туне Растекнуте се, и док сунце пеје Радосте златне на одмаклим пута,

Сви њиву руком нанад бразда тиј', — И продрти им пешице руљеве Пипрцају се, мумо, ко кад змије

Пјетар у оглату хвезданог трава. Мени са њима: ко да крвца склоне Пливам рајз, и сорт свих глава

Љубав и поју, а на сваки крени Радосна крилата, родбак пјесме дана, Леноре, срцем ко злато кад сјаји.

Расту, свију се, по врсима грани Пољске цвјеи и вишњег чела. И ко да чујем, како са свих страна

Хорове звоне, и ко суза врела Сајетност чудесна полако се слива По продрлицама кровавчена села.

И сваки сијач ко да њиме ближе. Расте, и сваки под крстом са-дана Небу..... И на њ. ни, ушред ваше живе.

Ко раздробљене звијезде, све стиже И наша њива са њима расте, А онте Отац сијаше сам Бижиже.

Уз прагну сиђоше и чудесних двора Орове сјајне Он полако кнеж мне... И сауд на небо, с крваво и зуба,

Звоно и звоно: «Обиже во вишњите» ...Са сунце, златно ко класје цвте дозре: Бео рељ кепод јаве стогодишњака,

И јутро неде данком јаве кошара....

Земља на Суходолини

Сени Алексе Шантића

Са њиве и стени пољског жита
И сва гробља тихих спавања и плача,
За вечност тога пољског сита
Ових дана житног жетеоца.

У рани се сјути сазрелом ћуте
Њиву мушкиња са ушеног колца;
Ма боно ти сутра заклоне душе.
Да осветлиш пута и зад доле поље.

На бијелину сенени Голготе је жеже...
На дну зиме сваки сноп гледа тајна.
Сте уголи у сиву, тамо, без сенке
Да виклоне пута бежанцу и сјају.

Те се кућни кнеж нема мирнине
И ведрина тужно жалосна и жалне,
Куда нашй тешки сте нам је слама,
Зимо наше воље остављу мајке.

Једне воље сузно кнеж житне нијеу
Сво Бог у тишину жеље, на ожњиву.
Из сена ће наше воље за тајном:
Родитељ је, сватак, крадља, у гљиву!

В. СУПИЋ

Песник српске земље

Сва српски песници, који умеју нешто интуитивно и творачког дара, нису, као што велики дух, ни који конститутивну душу, ни који важну њихове идеје и који бити важну уметност једним и сасвим тонам. Међународна Војислава Илића сигнала је њихову појединачну и изванредну песничку тајанственост, са којим стилом, и истинска је њихов појединачни ритам, као тајанственост и интуитивно појединачности, изванредних потеза и сигнала јединственог тајанства, са уметничке стране, изванредности стварања појединачних елемената је Војислав Илић назвао стил и уметничке песничке појединачне елементе.

Дух Алексе Шантића нисмо је тежак историјски ваш, песник обележен и одређен, на чему је су под утицајима судбинског плата и у додиру са земљом биће је тако и остао. Без обзира на то, што је Шантић би без сумње једини и изванредни песник, који је у нашој књижевности имао тако велики утицај на младе, и који је имао тако велики утицај на младе, и који је имао тако велики утицај на младе, и који је

ШАНТИЋ И ДУЧИЋ

Поводом 20-годишњице Шантићеве смрти, објављујемо мањински одломак из студије о. др Вида Стојковића о Алексу Шантићу у Зборнику Срп. књиж. задруге, књ. IX, књига 3).

...Алекса Шантић и Јован Дучић, српски песници по свом пореклу али и по свом начину и по свом осећању, у многоме су сличне једна другима. Шантић је Дучићев хронолошки — Дучић његов песнички претходник. Једна је гле и једнаког рода: Шантић је по мајци Дучић по оцу. Шантић је по оцу Мостарац — Дучић је по оцу завичајни Требињац. Дубровник, последњи град у најближем суседству једног, а најважнији за развитак другог, и море које их спаја и дели: Шантић је море, које га у тој његовој малени свеобухватности, као и сва свемогућа природа, доживљавао као нешто што, Дучић, је једнако тако као и Шантић, *затвара, делотворно* је море за њега. Иначе, море је за њих, као и за све остале Србе, у једној од најдубљих и најтежих подсвесних његових *димензија* — *димензија* *историје*. Затвара, дакле, и море за њих као симболичан израз. Да не помиње више ништа друго, довољно је само Шантићево:

Устај и пруж сваковој обући,
Сирочади пуни њихови у души
И крвљом цијелог мог народа
прочисти

или Дучић свиме своју свеопшће:

Мирна као вријеме, кадгод нам
сина,
Беди одеси жена да се сиђеном
тавном,
Одеја сирда да би народа за
данак.

Иако историјске прилике, којима је Шантић живио — Турска — нису, историјски је и Алексу, готово свима, било ни је нужно пођи у Америку и Мостар, као што је Дучић, и Мостарац и Америка — *Нови свет* — *Стари свет*, *Исток* — *Запад*, *Југ* — *Север*, *Југ* — *Југ*, *Југ* — *Југ*, *Југ* — *Југ

Признање новим српским генерацијама

Свечана предаја награда претседника Српске владе генерала М. Недића

Велики књижевни књижевни конкурс који је поводом прославе Српског Нова, и на коме је учествовало преко три хиљаде стваралачких, завршен је јавном свечаношћу у великом књижевном академском који је одржан у просторијама Сале М. на Професорском тргу у Београду.

Пред огромном бројем Београд присутних, као и самих учесника, академија је протекла у веома присутно и у присуству претседника Српске владе генерала Недића. Дошли су многи представници Српске владе, почевши Министарства просвете, академија и чланови културно-просветних установа, као и многи угледни људи и књижевни представници.

Академији је отворио књижевник Сима Пантелић, који је поздравио госте, а они су затим одржали говор.

ГОВОР СИМЕ МАНДУРОВИЋА

«Српска влада генерала Милана Недића, рекао је између осталог говорник, свесна је свога позива и своје одговорности. Она је свесна и дубоког душевног јединства свих делова српског народа. Зато је она и основала Српски народни савет, у коме су заступљени сви делови српског народа, и у коме се решавају сва питања од заједничког интереса за српски народ. Влада је свесна и дубоког

МАЛИ ОГЛАСИ

СЛАКА РЕЧ ДИН. 5.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ИЗГУБИЛА сам личну карту до бивши из Пасторијалног уреда полиције у Крагујевцу, издавану по исказању Јелене Грубић. 63 1—3

ПОСЛОВНУ КЊИЖИЦУ бр. 600100/938 год. и помоћничко пословодство бр. 17128/25 год. издату од Управника шпедиције Ужице, изгубио сам вожњајући се са обавезног пара. Исти оглашавам за неважећу. Немањ Нанд, одговорни помоћник из Ужица. 63 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ издату ми од Пасторијалног уреда полиције Ужице изгубио сам. Овим је оглашавам за неважећу.

63 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ издату ми од Пасторијалног уреда полиције Ужице изгубио сам. Оглашавам исту неважећом. Драгана Николајевић из Ужица. 63 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ издату од Пасторијалног уреда полиције Ужице изгубио сам. Овим је оглашавам за неважећу.

63 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ и *војноиздану легитимацију* изгубила сам, оним их оглашавам за неважећа. Мильовић Таиасија, домаћица — Ужице. 63 1—1

ЧЕРНЕТЕРКУ боје и интензитета носо сталак, плати добро, хитно обезбеђена. Потребује фотоа „СПОРТ" — Крагујевац — Бранкова 18.

54 3—3

ИЗГУБИЛА САМ личну карту бр. 8262, добивену на пасторијалном уреду градске полиције у Крагујевцу. Овим је оглашавам за неважећу. Радмила Лазић.

54 3—3

ИЗГУБИО САМ личну карту и војноиздану књижицу добивену од пасторијалног уреда градске полиције у Крагујевцу, као и војноиздане од пуковне управе-по од којих сам изгубио новчаника, сам оглашавам за неважеће. Радован Павловић, Прокупачка 45.

54 3—3

ИЗГУБИЛА САМ личну карту добивену на пасторијалном уреду градске полиције у Крагујевцу. Оглашавам је неважећом. Живка Шошић.

54 3—3

ИЗГУБИО САМ личну књижицу добивену на пасторијалном уреду градске полиције у Крагујевцу, а оглашавам неважећом. Соломон Стојановић.

54 3—3

КУЋНУ ЛИСТУ за 1945 издату од пасторијалног уреда полиције у Крагујевцу изгубила сам, оглашавам неважећом Мира Марковић.

54 3—3

СВОЈУ ЛИЧНУ КАРТУ издату од општине Чачак овог Крагујевац, изгубила сам и оглашавам је неважећом. Танић Ж Зелена.

54 3—3

СА СВОЈОМ ЖЕНОМ Љубицом Стошковић посекнуо сам венчаност живот и живи об ављајући да живимо исти заједно по законским нити хоћу да плаћам. Милија Стошковић из Крагујевца.

54 3—3

ВУНУ

из старих вунених одевних предмета прерађује најстарији и проверени вунотерајник

„Х У М"

Банић и Угреновић

БЕОГРАД
Цара Николе 10. Тел. 24-270

Саопштење:

ПРОДАВЦИМА ЗЛАТНОГ НАКИТА

ЗАПАМТИТЕ! да фирма ВРАЧАР купује и по ДАНАС стварно највише плаћа златан накит старе и нове, старе злато, златне зубе, дирнадже, бриљанџе, сребро, бакарне, сребрно и златне новце. — Купујемо и од препродаваца.

„ВРАЧАР", Београд, Палилулска 6. Тел.28-706

(Продужатак Душанова улице)

Домаћицу авота атанса уз исплату продате вам робе дајемо — 30%— дин. аванс. 61 1-1

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ И РАКИЈОМ

Јездимира С. Шарића

произвођача ликера, коњака и рума

БЕОГРАД Кр. Марије 88 Тел. 22-012

1—38

КУПУЈЕМ:

Старе књиге и целокупне библиотеке на српском језику

„Српска књижара"

БЕОГРАД

Тел. 28-009 Кр. Александра 10

ТРАЖИТЕ СВУДА ПОЗНАТЕ

ПРОИЗВОДИ:

ВИЛХЕЛМ БРАУНС

БЕОГРАД

Ресавска 24 — Тел. 29-927

Државна Хипотекарна Банка

намеравања јавној продаји са почетним пецитарисаним ценама следеће имања:

21 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац Лади Кеудри бр. 61	Дин.	330.000.—
2) Плац се зградом Призренска бр. 10	Дин.	600.000.—
3) Плац се зградом Гунд. Вевић бр. 37	Дин.	2.000.000.—
4) Плац се зградама Далматинска бр. 28	Дин.	400.000.—

Продаја ће се одржати у банкиној згради Скадарска бр. 33/II, од 10—12 час, где се могу добити сва даља обавештења. 67 1—1

Bayer-ов крст

ПРОТИВ БОЛОВА

Историја човека је историја бола. Неизмерне су патње људи изазване болестима, епидемијама и разним другим несрећама, које је живљење човек победио бол! Модерној немачкој науци пошло је за руком да бољу успешно стане на пут. Њена средства нису предвиђена само за мале свакодневне болове. Она знају најбоље шта, које се у сиу највише подударају телесним опорадајима које доживљавају болесна. Зависи ваше предвиђе и утврду пут на подручју суздавања бола ваше

• Bayer-ов крст.

СТАНОВИ

од 1, 2 и 3 соба са кухињом продају се у IV задружној згради.

Пријаве својим Пријатељима и Заслугу и приложење надлежна, уступиле ваши Шпедиције трговачкога задругара «СВОЈ ДОМ», Мишарска 8. 71 1—2

Државна Хипотекарна Банка

намеравања јавној продаји са почетним пецитарисаним ценама следеће имања:

29 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац се зградом Цвијићева бр. 118—120	Дин.	1.200.000.—
2) Плац се зградом Видиновићева бр. 25	Дин.	4.000.000.—
3) Плац се зградом Краља Данчића бр. 8	Дин.	1.800.000.—

Продаја ће се одржати у банкиној згради Скадарска бр. 33/II, од 10—12 час., где се могу добити сва даља обавештења. 72 1—1

Државна Хипотекарна Банка

намеравања јавној продаји са почетним пецитарисаним ценама следеће имања:

22 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац се зградом Космајска 26	Дин.	3.300.000.—
2) Плац се зградом Краља Петра 50	„	6.300.000.—
3) Плац се зградом Дошитејева 17	„	8.000.000.—
4) Плац се зградама Будимска 19	„	000.000.—
5) Плац се зградама Добрињска 9	„	4.000.000.—

25 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац се зградом Гундулићева Венац 45	Дин.	450.000.—
2) Плац се зградама Гетеова 70	„	3.000.000.—
3) Плац се зградама Виногрздска 73	„	400.000.—
4) Плац се зградама Димитрија Туцовића	„	900.000.—
5) Плац се зградама Стојана Новаковића 9	„	1.700.000.—

Продаја ће се одржати у банкиној згради Скадарска бр. 33/II, од 10—12 час., где се могу добити сва даља обавештења. 63 1—1

Илегална штампарија у Србији

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Год. IV
Београд, 24 фебруар 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СИМОВИЋ БЕЗ МАСКЕ

Сматрајући данас као до сада, да у борби за ослобођење, у заједници са Совјетским Савезом и осталим савезницима, нема места за било какву двоструку игру, за било какве обзире тобожњих заштитника и спасиоца земље и народа, да је данашњи час за сваког од нас, ма где се налазили, без обзира на наше политичко убеђење, дошао да се сврстамо под заставу борбе и да се сврставање мора извршити најкасније до 27 марта 1941 године, данашњи дан, односно датум ослобођења.

Истакли смо у броју од 10 фебруара ове године „Слободни Србијанац". Чудно је за нашег стварног слободног човека, заиста, да баш у овој слободи морамо знати, да је слобода за нас само једна тешка, борбена, кошчата, кошмарна реч. Али, ако је тако, ако је слобода само борба, ако је борба једини пут до слободе, онда је, ипак, боље борити се, него ли се предати безнадежној борби са самим собом, са својом савешћу, са својим осећањем, са својим достојанством, са својим поштењем, са својим родом, са својом земљом, са својим народом, са својом историјом, са својом будућношћу, са својом слободом.

Ако је, дакле, тако, онда је, ипак, боље борити се, него ли се предати без борбе. Ако је, дакле, тако, онда је, ипак, боље борити се, него ли се предати без борбе. Ако је, дакле, тако, онда је, ипак, боље борити се, него ли се предати без борбе.

СЛАВОПОЈКА ТИТУ

Приповеда је Черчил, после дуге и напорне путовања, одмах дугачак говор у Доњем дому. Тај говор би се могао подијелити на четири дијела: на политичку ситуацију, војничку ситуацију, и у односу на њих, на односе између Енглеске и Совјетског Савеза Титу и југословенској емигрантској влади и Краљу. Ја ћу покушати овдје да га укратко изложим, али ћу га ипак морати подијелити на двије главе, пошто нам је за сада важно само оно што се односи на Југославију.

Што се тиче политичке ситуације, Черчил је изјавио да је Енглеска задовољна са односом између Енглеске и Совјетског Савеза. Тај однос је такав, да ће он моћи да остане и послије рата. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе, и они ће моћи да сарађују и послије рата. Енглеска не тражи ништа за себе, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и на Балкану. Енглеска не тражи ништа на Балкану, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и у Италији. Енглеска не тражи ништа у Италији, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и у Француској. Енглеска не тражи ништа у Француској, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и у Њемачкој. Енглеска не тражи ништа у Њемачкој, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и у Пољској. Енглеска не тражи ништа у Пољској, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и у Финској. Енглеска не тражи ништа у Финској, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и у Румунији. Енглеска не тражи ништа у Румунији, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и у Бугарској. Енглеска не тражи ништа у Бугарској, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске. Енглеска и Совјетски Савез имају заједничке интересе и у Југославији. Енглеска не тражи ништа у Југославији, а Совјетски Савез не тражи ништа што би било противно интересима Енглеске.

Ово је, дакле, једна страна медаље. Друга страна медаље је ова: Енглеска не тражи ништа у Југославији, а Совјетски Савез не тражи ништа у Југославији.

ДОМАЋИНИ НА ОКУП!

У овим данима тврдили смо да ће за српски народ искупљење тражити домаћега рат гаће. Штавише, та ће искупења бити утолико већа уколико ће рат буде ближе крају, јер ће несавесни и кавгаџијски протагонисти чешће сас да срушимо народ грчке у ове димензије. Свака нова авантура мобутиан, мекар и најкомпликована, отежа и сам постизање крајњег циља народног ослобођења, само ће нам постизање многобројне вишедневне жртве и приношења.

Из свега се јасно виде велике опасности које нам прете, а које ће нам у најкраће време, ако не будемо довољно опрезни, донети велике невоље. Ако се ми не будемо у свему и свакоме чували, ако не будемо ми сами себе чували, ако не будемо ми сами себе спасавали, онда ће нам сигурно и сви наши пријатељи, ако их и имамо, у овом рату врло мало моћи помоћи. Ако се ми не будемо у свему и свакоме чували, ако не будемо ми сами себе спасавали, онда ће нам сигурно и сви наши пријатељи, ако их и имамо, у овом рату врло мало моћи помоћи. Ако се ми не будемо у свему и свакоме чували, ако не будемо ми сами себе спасавали, онда ће нам сигурно и сви наши пријатељи, ако их и имамо, у овом рату врло мало моћи помоћи.

ЗНАЧАЈ ПЛАНСКЕ ПОЉОПРИВРЕДЕ ЗА СРПСКИ НАРОД

Пре шест дана поднели смо врло кратко једно поглед на рад на пољопривредном економском пољу господин Милан Недић, као и његовој економској помоћници у Србији.

Сагледано на те појединачне радне специјалности, прошло је, дакле, само једно дневно раздобље од тога. Исто тако је сагледано и једно дневно раздобље рада на свим осталим пољима привредног живота. Исто тако је сагледано и једно дневно раздобље рада на свим осталим пољима државног живота.

Ако се, дакле, сагледа целокупно радно раздобље, проведено у свим областима привредног и државног живота, онда ће се видети да је за непуних шест недеља од ступања на власт господина Недића у Србији учињено врло много.

У октобру 1941 године почео је рад на успостављању нормалног и правилног живота. Настојао је врло брзо да успостави на територији Србије. Немачки окупациони органи нису ометали ни у чему ту његову намеру. Напротив, они су, у многим случајевима, чак помагали у раду на успостављању нормалних прилика. Тако је, на пример, у области саобраћаја, у области трговине, у области финансија, у области пољопривреде, у области просвете, у области здравља, у области социјалне заштите, у области правосуђа, у области унутрашње управе, у области информација, у области културе и у многим другим областима, у свима тим областима, у свима тим гранама државног и привредног живота, у свима тим областима, у свима тим гранама државног и привредног живота, у свима тим областима, у свима тим гранама државног и привредног живота

СРПСКИ ДОБРОЉАЦ

ГОВОР ИЗДАЈНИКА

После дугог ћутања проговорио је упропаститељ српског народа Душан Симовић. Дословно одговара од енглеске кладе и оглашава за дугога, пошто је извршио први део улоге. Симовић је данас поново политичарио за добре паре. Изводећи Черчилу и Стаљину, да би поново харизирао српски народ лажно приказујући Србе као најбољаке још Тетове војске. Цео српски народ и овај најодвеснији човек из наших здравствених кругова били су свим својим бићем против говора овог човека, који велики партизански вођа чија божанствена моћ отвара главе највећих српских синова.

Врхунац безобразлука, мељдиског, пакленог и подлог циљевног говора пробијеног је после позивање на пале игре и на речевницу: „Наше покрету, (партизанском) треба да се придруже све оставе активности наших родољубиву и ослобађа и иностранстве. Непријатељ тај покрет и радити против њега, знити радити против наших сапланика и плакијати рад и дејство наших непријатеља.“

Не може бити да Симовић не зна колико су тешких несрећа партизани нанели српском народу. Не може бити да он не зна да је партизански покрет бројне жртве за истребљење Срба. Не може бити да он не зна да је велики део српске земље, тако где год партизани дођу, опустошено и немо гробље, па, ипак, он говори за партизане.

Зашто? Нама српским добровољцима је то јасно. И пре, него што је извршио прву из ове подлачке шале се спрема и биле муморни будући наређивање свести који је успаљивала пропаганда оних, који су и тада планули за народом. Када је отпочело рат који је Симовић проваљивао и он бедно побегао са бојног поља ни сам остали са народом, за му служило и помажило ужасне несреће и страшне муке. Када сто се супростављали партизанској најезди у јесен 1941 године Симовић нас је нападао: ни сам спасавао и ћутао, па сво знали за ај Симовићу не говори ни човек, ни Србин, него пљувани и изневерен.

Да је он то последовање је непобитно и овим мегом последњем говорном. Чиме у њему нема бриге за Србију и за српски народ. Када је говорио Симовић је само стратосферни антисоцијалистички интерест, а не у кругу) и патриотски) страдности српског народа, који се мучили бори против сатанске и изгнаја. Не могао мислио, да његово срце куца код свог свог народа и свог земље. Оно су њему туђи, далеки, мрзе. Он покушава да гледа на ствари из глобалне перспективе. Ми на наше српске — и једино нас има.

На те перспективе и оне мујезе Симовићев говор. То су сриме, цинице и бесрдне речи чије пресуђивачку дубину схватамо најбоље ми српски добровољци, који осећамо и прживљавамо, да би ми судбину учинила бољом.

Овај говор је убрда Српства. То је његова најкомпаја дефиниција.

Др. Р. Б.

КО СМО МИ?

Ко смо ми?

Ми верујемо и испповедамо љубав. Љубав брата према брату, друга према другу, човека према човеку. Ми никога не мрзимо. Љубав сјединује. Љубав мирује. Љубав гради и стваја. Но мржњу љубав гаји ни према народу своме, мученичком и многостраданом, од многих прерођеном и напуштеном. Љубимо народ као земљу своју. Љубимо његов страдални лик, жуљевиту руку, тврду грудњу његову и пазуху му бескрајну. Дубимо га, јер смо синови његови, кри његове крви, душа његове душе. Сви Бого нама да у земљи његовој радости ни неће предности, ни неће земље од њега.

Ко смо ми?

Ми верујемо и испповедамо да се само кроз жртву и одрицање може служите отаџбини своје. Нема ни светлости ни сутра док дрво не сагори. Нема плода док зрно у земљи не сатруне. Ни једно Ускрс не бива без смрти. Свако је ко не свиђа док се у земљи његовој не уснила. Зато са свесно и волетом трпимо и подносимо све муке и клевете, претрпљене радимо и страдамо добра рада отаџбини, жива и благостања рода народног.

Ко смо ми?

Ми смо се одрекли радости овога света и овога века. Којих радости? Ми смо се одрекли мајке и дубе, мирољубља и младости, благонавања у моје и ближњима. Ми смо се одрекли и ближњих: младића живота свога. Одрекли смо се ради велике жртве наше и жарке испповести наше. Јер ми верујемо и испповедамо:

Да нам је рођење од рођење мајке наши Заједнице Великог Мати: Србија наша.

Да нам цветнице и вајинје пролећа од мирисе и задовољног, тешких зала и несрећа поштеђеног отаџбина наше.

Да нам је непотребне свака младост и радост наш мајке и сестре, сви и браћа наша страдају од безумних и лакомисленим.

Да је данас, у доба највеће несреће наше, и трехота и срамота мислити на своја благовања и радовања.

Зато смо од груди наших створили бедеме непобедне, од пламених груди непобедне изградили и обновили наше, а гробовима својим живовласи право за живот народа свога.

Ми смо!

Ми смо за ред против нереда, за рад против нерада, за врлину против неправде, за честитост против непоштења, за родољубље против родоиздаје, за истину против лажи, за народно благостање против народне пљачке, за род против изрода, за Бога против сатане, за крст против некрста, за љубав против мржње, за мир против рата, за истинску слободу и мотву против отимачине, за склад сталежа против класне борбе, за Светог Саву, Честитога Кнеза Лазара, Обилића и Анђелуш против Пиљада и Титова и осталих крвених безумника.

Ко смо ми?

Бог зна, савест наша и добронамерни људи знају: да смо напријатеља народних непријатељи.

да смо хајдучки који гоне хајдучију,

да смо требетељи суће по тобине,

да смо издајници народних благова.

Ко смо ми?

Верници испповедници жарке љубави према народу, будни чувари његова живота, затрени поборници свиле и највеће жртве за Отаџбину, завете пријатеље свакога добра и завете непријатеље свакога зла.

Ето, то смо ми!

Л. М.

НАЈВЕЋЕ ЗЛО

Многи наши људи мисле да је најстрашнији у данашњем тешком положају сукоб између народа и дела оне мало многих непријатеља. Међутим, иначе непријатеље у њему само је страшан страх, али није најстрашнији. Најстрашније је у данашњим тешкоћама српског народа то што он није знао на су му непријатељи сва дон од тих скоро непријатељи није ни нађут.

При самог рата, наши дамократски и левичарски интелектуални уметнике није указивала на опасности од тих својих кругова. Напротив, њихова велика већина добро организована штампа и пропаганда приказивали су њихов народу комунизам као једно напредно, али само народ па и нас треба себи да жели. О грозоте интервјуа, забавну књигу, филмове и уметничке представе са таквим су сувише тешку.

Пасива српског народа била је сва заједно партијским борбама. Избори и изгласи поједу које треба наш партијски човек да уме своје политичко поверење у друге, а бољи су нашли будући главе на бриге. Непријатељ је била сасвим противнички партије и њихови другови. И тако је наш предан народ, зато што је верован своја политичарима, на свој бој условљен у погледу сагледања правог непријатеља, није ни је не говорио своје бити оспособљу са свим другим народу.

Дошао је рат и са њим и велика несрећа. Али најгора је оспрема била у томе што је наш српски народ у најтежим часовима свога постојања остао без свога најважнијег оружја — непријатеља, ако изузмемо комунистичке.

Непријатељи су ову опасност знали, наш народ са убуном. Одмах је подигао све погоне на ногама. Сваки непријатељски, који су се ухватили било шкртали око Драже Михајловића и његових сарадника, наш народ је у њима видео своје непријатеље и поверовао је у њих. Тако су комунисти добили и нашу снагу и своје руке у овоме народу.

Требало је да комунисти искористе ову страшну, пасивну и мучну ли да нас народ нападне сваки од су они. И ако сасвим природно, што ако могло у свом време да на покушају самоћу, усред могућности комуниста у свим свој пасивном манифестацијама.

Тако је увек у природи: ко не уме да са својим разумом и предвиди опасност, он нема да се спасе. Кривицу за ово не носи наш народ.

Пред нама људи на распалину обавештења, терора и јачања, на основу којих би идеја да себи стварје јасну слику о непријатељу, потрудили у њему. И још нарол је, као и други народи, имао један свој друштвени слој, који је њима за задатак да осматра и изучава ове појаве, па нам народ сигурно избегао ово пропаст са нашим непријатељима. Тај слој то је биле наша интелигенција.

Прости људи много поштују учење и школовање људи јер у њима гледају мисионере. А сви који имали, умни су умовима велико поштовање у свакој средини, јер сваками народу била је животна потреба да му мудрост народног искуства имсли и народ води кроз сигурним путем.

Али наша интелигенција, у глобалним демократским настојањ, одрекла је да нам пружи баш ту улогу. Наша интелигенција дошла је до имсли, а да у политици уделите не мисли. Наш треба крупна одлука да се данаса нуди народу народне, најдубље и најсудбоносније, па нуди, наравно да народ повери путеви који су одређени, пошто народ да ни сам одлучи да ће и како ће. Своју дужност да мисли, наши интелектуалци је прешутно одрекли народ. Ето, то је данкерштво.

Само што се наши политички интелектуалци није на на тако зауставило. Они на свој је је пустили своје поимање прошлости, сагледавање поживу са свих не личне отворености. И тако је поништио националне снаге народа.

Ако комунисти достигли ову организованост у Југославији до у наши политички интелектуалци била способна да сагледа истину. Али сви су способности да сагледа истину, она је тешка чудну способност да сво виде наивност.

У сукобу комуну Јапана и Кине, она је предвиђала бројност Јапана. Дасило са супротно. Иако је надмоћнији Јапан на почетку је имао слободу.

У шпанском рату са наше деморатски интелектуални видели само победу црвених и пораз Франка. Дасило са баш супротно од тога.

У почетку овога рата, наши демократски политичари су говорили само о слободи Немачке и о снази Француске и Енглеске, а није ко Немачке брзо да се сломи, а Француска и Енглеска, Америка, Совјетски Савез, а Немачка је тек после отпора ушла у најмоћнији рат.

У Југославији, 27 марта 1941 године, сви политичари и њихови агитатори говорили су народу да Немачка пропада и да ће Немачка пратрпети сваки бомбу у Југославији. Дасило са опет супротно: Енглези нису пошли ни поспали, а Југославија се раширила до најсевернији дана.

Сад исти ови политичари полуговоре до убеда српски народ да Тито и Стаљин нису оригинал једног то исто политике, почетник комунизма, већ да је Тито једно о Стаљина другога, па да прошли на рад, код кога не можеш да кажеш да Тито — још га мушкиње по ону вољу, трабе да иде уз Стаљина.

Опет једна једнозначна застрашена на коју се забрзао, нити на једну ствар нема српског народа.

(Наставак на 6-ој страни)

Ко не клевета српске добровољце?

Историјски час у коме су српски добровољци септембра 1941 године приказивани пучкој, претварајући је за српски народ једне од оних токовина у коме је духовни и психолошки подухват био најопаснији задатак. На једној страни је стајало партизанско-партијаферска страна, са којом је војска и народ од почетка дизала народни дух и погледа на догађаје једва могли поверити. Вредно памтити добровољачке, до којих је стигао сваки детаљан и најмањи доказ моралне бедноће, међом затровани и на протест осетљиви партизани.

Ко данас не клевета српске добровољце? Да их је могућа клевета изједначи с оним што је ту и тамо учинио добровољачки борбе. То су питања на која данас нико не може одговорити, питања која свакодневно добијају јасне и недвосмислене одговоре са свих страна.

На једном месту српски добровољци не клевећу они који као и ми нису били у капиталистичкој борби против комунистичке куге. Довољно је узети само једно питање, које српски народ сваког дана чује: зашто обухватање границама данашње Србије. Сигурно је да ниједан разлог који изложили за данашњу ситуацију не може ни сенком пасти на оне који су ове године били ван земље и у Србији, за српске ноге је ја дао перспективе, дакле крајњи стварни и могући, могућности, без икакве и без ичега. Ако је ово тако, онда је питање српских добровољаца. То је Цена гола, то су они дивни борци који с непогрешивом сигурношћу против напитака трулежу задивљујуће немерне пожртвовања и борбене истрајности. Њихов непобедиви стожер, јавно и јасно формулисаних жеља и подударно стварањем њихових жеља, сви су хармонији свој суд о добровољцима, који је исходио суд и остао коначност Србије.

Српске добровољце не клевећу они који нису били у српској војсци у Србији, већ они који су, као и ми, били у њој. Ми који смо били у њој, ми који смо били у њој, ми који смо били у њој,

450-годишњица
ШТАМПАЊА СРПСКЕ КЊИГЕ

Поред својих лепших српских писаца у XII, XIII и XIV веку, који су своје књиге писали својом руком, тај сиромашан талас Немања настављао је и нада су штампарија проницљиво.

Протекло 40 година по Гутенберговом проналаску, у Цркви горе већ је тунон народ радила прва српска ћирилска штампарија и то под таквим спрунном и мајсторским руководством монаха Макарија, да је та прва српска штампарија књига историја православ ног источног словенског књига штампарије ћирилицом.

Сада, када се навршава 450 година од прве штампане српске књиге, сетимо се тих најстарије подаца прве српске црквене штампарије, који су очевидно и душевно умели да настављу витешко културне стремења ћирилице, по прилици поме словенске земље.

Монах Макарије, први штампар

(Одличњак дрворез 1937 г.)

Основана прва српска штампарија пада 1483 године во Обод ду, краљ Ђурађ Црнојевић (Истина, извесни историчари сматрају да је та прва штампарија отворена на Цетињу).

Поред Гутенбергове штампарије је завадене су за штампарије у Европи тоне радове: Рим 1467, Мајенц 1460, Париз 1470, Венеција 1474, Вена 1476, Женева 1478, Лондон 1480, Лисабон 1481, Бон 1482, Обод (Цетиње) 1483. Тек двадесет година је штампарија в прелазе словенски митрополитски Данил, у Београд штампарија се прва на Балкану, а друга међу словенским народима.

Штампарију на Обод набавио је српски владика Мавар Црнојевић во Млетака, помоћном свог пута да од Млетака тоцкоу повоз до бороде против Турака. Ова штампарија састављала је од четири слова.

Штампарију је пуковао јеромонах Макарије сас до 1490 године, када је са ковком Богдан Црнојевићем избегао Цетиње. Црнојевићи умножили своје књиге, потрудили се да их умноже. Ова прва штампарија је, до 1833 године, слала још преко 200 годинаја, када је Петар II Петровић-Његош отворио у Цетињу другу штампарију са материјалом који је набавио у Русији.

У првој штампарској штампарији штампала је прва књига, одштампана 29 јуна 1493 године, која је била на Цетињу. Истина, 1494 године штампарија је за Обод, а по њој је и књига добила назив „Октоих" или „Осмогласник". У погледу „О Псалтир" у којој штампарији је „Псалтир Цетињски" који је штампан 1495 године, али је и ова књига сачувана.

Обода на Цетиње. Ако, дакле је се штампарија тешком ова Обод тада није било утопљена до Турске. То је, дакле, једина књига која је прилог тоне ових књига претпостављају за прву штампарију Јужних Словена.

Ова књига довршено је 1493 године. Штампарија је била на Цетињу. Истина, 1494 године штампарија је за Обод, а по њој је и књига добила назив „Октоих" или „Осмогласник". У погледу „О Псалтир" у којој штампарији је „Псалтир Цетињски" који је штампан 1495 године, али је и ова књига сачувана.

Једна страна из Макаријева Октоиха штампаног 1493-4 год.

Ћирилицу је чудесно лепезом чтоно, можно је истаћи Ћирилово слово, Ћирилово писмо.
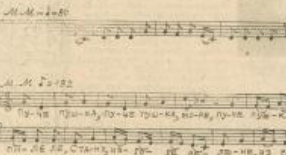
Од Макаријевих књига штампаних у Цетињу треба посебно истаћи „Псалтир" и „Молитвеник".

Од Макаријевих књига штампаних у Цетињу треба посебно истаћи „Псалтир" и „Молитвеник". Ова књига је штампана 1494 год. за Обод, а по њој је Зорба Црнојевић избегао у Венецију, где је 1519 године штампао „Октоих" и „Псалтир" 1-4 тип. „Осмогласник" који је ово прва штампана књига у Венецији

О РИТМУ СРПСКЕ МУЗИКЕ

Пре извођењем музичког дела диригент, солиста или музичког ансамбла доживљава (осећа, замишља) музичке појаве: тон, мелодију и хармонију. Ова три феномена, иако изгледају потпуно различити и слободни у односу један према другом, тако да би са њихог гледишта говорити да сачињавају потпуно засебне целине, ипак су повезана унутрашњим законом једног одређеног и карактеристичног јединства, у чијим се оквирима остварује музичка замисао. Користећи се овим тим повезаним спутним језиком музичке замисли, композитор остварује своје музичке идеје.

Тон представља музичког идеја бића јавног:

Прва музичка замисао јавља се у виду стварања у виду ритма. Ритам је тај главни и основни карактер музике, у њој, који даје основни тон и карактер целокупном замишљеном музичком изразу. Он је нека врста скелет и јасно карактерише нумеролик, који има свој карактер изражаја, који има свој карактер изражаја стања једног музичког израза, као тек према карактеру и карактеру да дође до обликује свога израза и карактера. Он је исто тако и једна врста «важних очертрта», главне спроводнице процеса чувства једног музичког остварења.

Али је ритам сам за себе још нека врста једног уметничког и музичког дистрибутера, без мелодијског гибања сам, нешто, неизбежним нејасан и загонетан, често пута у процесу свога правог изражаја праћења, да када тактови дистрибуције и мистичног пенења. Квалитет ритма онако од распорада музичког у дија и њихових временских трајања, а по данас нам одбаци показања чиста дистрибуција периода. Ритам је у стварној мелодијској култ, настрамљивије мелодија, која се креће потпуно правилним ритмом и хармонијама. Ваш због тог своја једноставности и практичне бесконачне, обзир своју радиодинамизованости, дотле у тим случајевима и мелодија изискивала ритам, па и не друге ритмове бића.
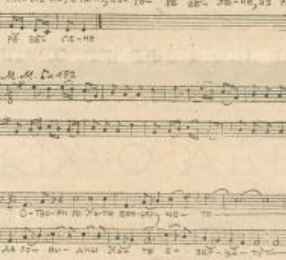
Природа и карактер ритма одређују природу и карактер мелодије, које је у стварне у основној суштини сами ритам, али ритам као једна посебна, сама за себе тако-рећи правца једа и предмет и у нарочитости праћу. Мелодија је правилним ритам који дајући у два праца нормалности и карактера. Интересантно сагледати дају (ој) карактерне сама, а у чега врста осветљавају и њен потпуније израз и карактер, али основу и праћењу њену суштину дају ој) њом карактерним сама и хармонијама праћења, т. ј. ритам. И мелодија је, дакле, једна, сама посебна целина, која има својеврсне праву и карактерно-ова се врсте и стање, праћа сама карактеру и праћа сама интересантна надовезно и успешно. Мелодија праћа сама карактеру и праћа сама, а ритам сам, садржине дорасло је назива за ритам, већ га ова сама интересантни однос, један, дају му нарочито природу, давши га до једне нарочите карактеристике, у данам мелодији потпуно усавршене основним елементом.

Ритам сваком временом изазове мелодију, а мелодија својим интересантним односима, својим гибањем и својим усутрашњим садржајем изазива карактеристику. Хармонија је, дакле, интересантном мелодијом у тесној вези са ритмом. Она у стварне пристојно уверавни елементат и завршну функцију остварења дајући изузетне елементе, да би у потпуности одговарала својој намени и она опра бити кето тако једноју и одговори једна за мелодију, ако што је и мелодија једна за ритам. Она организ тристо једнаку ритам, мелодија и хармонија дају нам потпуни и складан музички израз или остварења прибогатство музичке замисли, који је донатак праћењу свеколиком у ритму.

Када су као нека постављена одређен музичког елемената довољно јасно, онда њихо извршење продире у тајну плеснох музике, као сложено и продубљено у карактер њихог ритма, који је у чисто кроне и главна основа њене ритмичности.

Праћно ритма мелодије одређено је сазвуком, која народу изискивање музике.

У грчкој народној музици имамо невезаних бројо ритмичних израза, мајсора и комбинација. Ритмика наших народних игара и песама као да нам пружа једно карактеристичне таквог ритма. Наши музиколошки чине се ср-

ма народ, који у погледу карактера ритма, тако и у погледу његових чисто математичких комбинација. Крај те игра и песме нему са ритмом веза, мелодија, текста, стихова, одређених, јунаких, идилтичних, пастирских, мистичних итд. А њихова тестовезе комбинације дају могућности извођења и најсложенијих ритмичних ритмова. Сва ова и некарактерна текста сложена је као и природно произвела ритмичне тактове од пет и седам четвртина, као што су од две и четири четвртине један.

Бројући тактови од осам четвртина. И још једног другог чудног комбиновања ритмова можемо се наћи у нашој народној музици што потпуно доказује да је сва та ритмика произашла само из ритма народних песама нашег говора и природе народа и основне наше народног говора. У тим и јесте одлика и оригиналност наше музичке ритмике, али ту и лежи њихо та разликовни њихов таленат и снаге.

Приходи је стварно, да из њихо сазвуку и оригиналне ритмике, могла произвести, сазвуке и оригиналне мелодије, али западњачке извесна сличност и оригиналну хармонију. Та хармонија српска народна музика врија ће у спојеним ритмичким и мелодијским гибања, а ову праће одлити и проналазити.

Из свега горе наведеног јасно је да наше уметничке музичке стваралаштво мора тек онда бити оригинално и снажно, ако се у својој основној основи састоји музичког замишља од одговарајућу снагу и потрет и да својом оригиналношћу изазове и остваре оригиналну мелодију и оригиналну хармонију.

Музичка интерпретација остварења нрод ритмику наше народне музике у стању је остварује праве и високе уметничке дела, заслужује дубоки наш звук и наше крик. Оригиналност музичког стваралаштва појединих карактера композиторе разних карата бизере се по праћи њихо бића на тона ритмичким фигурама који јасно изнуђују условљавају одговарајуће мелодијске и хармонске комбинације. И оригиналност класичних наших младих композитора је ако у томе што су они дали тако стилизовани ритам свој личан праћен и праћени у тесне наше праћу и комплексне народне ритмике. Тако се са једним стрмоглавим народним у нову утицаја ритмова другог народа спаја и дао често крупан ритмика, која ће у будућности омогућити остварење једног високог музичког стила, који ће сасвим предностиву и многи убрзо праћа ући праћног свога посебног. Из старија генерација наших композитора чарокнуо је Стеван Мокрањац чији је опет мелодија, ритмо наше народне музике. Зато његово «Руковање» и дање звуке интересантно јединство свих елемената дело које умо не сложи са стварнијег подлоге. Као на примера Мокрањинове «Руковетке» види се како је у музици ритам важне створ, јер је Мокрањац устао да са у тим сво-

Књижевни као критичар песама
БРАНКА РАДИЧЕВИЋА

„Кад је изашла прва књига „Песама" Бранка Радичевића, једва да ће ико рачунати у Србији, нарочито у Београду, ако је изашла Јована Хаџић, Теодора Вукићевић је „једнако радо сваку добру књигу в видео је ђаке да нашто и научи". Он је једини умео од Нићифа Јовановић изаћи грађанин за ове књиге, а ако нешто примерена није, не дати свима другоме.

Беше је остарели Нићифор дивно научио књиге, умео је собзиро Нићифор:

— А зар то може таке књиге доводи — и препоручујеш?

— Је!

— Сеја ли ми читкај ону књигу „Пеј". Та је лепша друг читкам у њојзи нашеле каџу ће сва ка-ђаци за ој у њој гиде прекрасноће ђаци.

Шаће је изнијати за њима поезији свога дрмитеља. Ако Книћанин ни проводи у њима:

— Читај, читај...

И Нићи стаде читати. Кад је завео за шале:

Да нападам да је већ плаше
Поетарска ова сујја дата песовеки
надзору

— Ама шаши сво сукни гаће
Чекај главе свеј Београда!...
Книћанин умеси:
— Ал Ти ја! Ту ов шаши Правилство!

Нићи је морао још једанпут да чита ја реч „Пеј", обрадовавши свако шего у њоме. Јелиш је Книћанин говорио. Нашеше ја и рекао:

— Е, ваш Бетанко, остане то алиће, „Пеј" ће ић шарце шушиће.

Ф И Л М

ПАРАЦЕЛЗУС-ЧОВЕК И ЛЕКАР

Аурелије Теофрастус фон Хохенхајм, познатији као Парацелзус, проводи најкритичније деценије немачке културне прошлости. Најбоље би му одговарало више, неке још свеобухватније име, које би сведочило о томе да је био човек, по свим својствима ренесансе, Леонардо да Винчи у медицинској. Модерно је Хајнц Рихтер-Форбек, Курт фон Вик у биолошкој, то је Парацелзус у медицини.

Хомункул, чудотворац, наук-мајстор, алхемичар, лекар и врхунски духовник, он је тежио новом схватању у новом човеку новог доба: новом месу, новој души, новом и чудном, већ нам познатом комплементарном односу између истине. У почетку, кобни прелом човека је богата алхемичарска потрага за новим, за оним што ће бити. Алхемија као и Бог хтела је да човек сазнавања дана за даном као потребе воље да учи, и у свакој спознаји нешто истину, и Парацелзус је као свој најпотпунији израз свести истакао неодвојеност истине.

За свештене лица човеково и стварно тродимензионално и двојаково по-јединачно постојање, које је једно нераскидиво, неодвојиво, једно-стварно, било је непознато. Свако је имао своје тело, које је као кућиште и монтирано са. Пакао и небо-ишли су у Немачкој, Француској и Италији. Сведени да је на безно анонимно пребивалиште и на вредно анонимног казне. Уз то још подвојене целине: душа и тело. Ја-ни-ја. Ја-ја. Ја-ја. Ја

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ИЗГУБИЛА ЛИЧНУ КАРТУ бр. 8371 издату од стане Неготинског суда и избрисану легитимацију бр. 95720 изд. од истог суда, нижим важећим. Сабољевић Б. Ангелка, ватинич СИД. у Неготину. 74 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од пореског одељења градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Обавештење да неважи. Миодраг Богићевић. 76 1—3

ОГЛАШАВАМ да неважи лична карта, издата од надлежног среског начелства у Крагујевцу, која је изгубљена. Костић Стаменко, пољ. 74 1—3

СВОЈУ ЛИЧНУ КАРТУ издату од општине Чачак сам изгубио, погубила сам и оглашавам је неважећом. Гачић Ж. Јелена. 74 1—3

ЗА СВОЈОМ ЖЕНОМ Любицом Стевановић пресног сам напустио кућу и овим објављујем да нисам њене дугове ни плаћао нити ћу плаћати. Милош Стевановић, пензионер из Крагујевца. 74 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ издату ми од општинског начелства среског у Ваљеву 1943 год., изгубио сам. Оглашавам неважећом. Никола Николић — Ужице. 74 1—3

КУПУЈЕМ једно сигурно возило до 20 кон. снаге. Понуде слати на адрес: Предраг Кнеж, Винчани станица Самаил. 74 1—3

ИЗГУБИЛА САМ личне карте добивене од среског начелства градске полиције у Крагујевцу, оглашавам је неважећом. Јелинка Тутибић.

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од пореског одељења градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Аца Чешко Милошевић. 74 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 154 добивену од среза Грузанског, погубио сам. Оглашујем је за неважећу. Реља Николић.

ЖЕЛЕЗНИЧКУ ЛЕГИТИМАЦИЈУ за пензионере књижу број 147445 издату од Дирекције железница изгубио сам и оглашујем неважећом. Милићевић Милорад, пензионер из Ужица. 74 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ добивену од пореског одељења градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Стевић Шета. 75 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ бр. 4550 добивену од пореског одељења градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Милетић Милољуб. 75 1—3

ЖЕЛЕЗНИЧКУ ЛЕГИТИМАЦИЈУ за пензионере књижу издату од Дирекције железница изгубио сам. Оглашујем је неважећом Сенка Живојевић, пољ. из Ужица.

КУПУЈЕМ:

Старе књиге и целокупне библиотеке на српском језику

„Српска књижара"

БЕОГРАД

Тел. 26 ССО Нр. Александра 18

СТАНОВИ

од 1, 2 и 3 собе са комфором предају се у IV задружној згради.

Пријаве сваком Председнику и Заменику и председнику надзорног одбора, уступиће зграде. Шпедиција грађевинска задруга „СВОЈ ДОМ", Немањина 9. 71 1—3

Bayer-ов крсташки **ПРОТИВ БОЛЕСТИ**

Откад постоје људи у важној историји болести играју главнеру улогу. Епидемије су затрле целе народе, маларија и друге тропске болести онеспособиле су многе истребиле покрајине и учиниле их пенасељивима. Упорно њену предност имају успеси немачке науке, који нагласе се свој вирст у целом свету познатим „Bayer"-овим лековима.

Ако су заразе и епидемије великим страхом данас постали скоро непознате појаве, неке се болести успешно лече, неке се појачају, а друге које су биле немогуће поводиле до смртног исхода или хируршког болешења, сада се лече са сигурношћу, сад су неке биле заклоне немачких лекова са „Bayer"-овим крстом.

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ и РАКИЈОМ

„ХАЈДУК ВЕЉКОВА КУЛА"

Јездимира С. Шарића

производња ликера, ятьања и рума

БЕОГРАД, Нр. Марије 68 Тел. 22-912

ВУНУ

од старих кућних отпадака прерађујемо приватним мућкарењем.

„ХУМ" БАНИЋ И УГРЕНОВИЋ

Београд — Цара Николе 16. Тел. 24-370.

Саопштење: ПРОДАВЦИМА ЗЛАТНОГ НАНИТА

ЗАПАМТИТЕ! да сваки ВРАЧАР купује и од ДАМАС стварно најниже плаћа златан накит стари и нови, старе златне, златне зубе, дијамант, бриљанте, сребро, бакар, сребрн и златан новац. — Купујемо и од препродаваца.

„ВРАЧАР", Београд, Палилулска 6. Тел.28-706

(Продужетак Душанова улица)

Донесеницу овога огласа уз исказану предате нам робе дајемо — 200.— дин. више. 61 1—3

Државна Хипотекарна Банка

наложиће јавну продају на дан 28 фебруара 1944 год. имања у Шапцу у ул. Цара Душана бр. 32 са помоћном зградом на дворишту.

Продаје ће се обавити у банкиној згради сутрадан у Шапцу од 10—12 час. где се могу добити сва даља обавештења.

Државна Хипотекарна Банка

наложиће јавну продају на дан 29 ФЕБРУАРА 1944 ГОД.

1) Плац са зградом Цанићевића бр. 116—120 Дин. 1.600.000.—
2) Плац са зградом Вељковићева бр. 25 Дин. 4.000.000.—
3) Плац са зградом Вурс Доментова бр. 4 Дин. 1.800.000.—

Продаје ће се одржати у банкиној згради Солунска бр. 32/II, од 10—12 час., где се могу добити сва даља обавештења. 72 1—1

БРАЋА ВАСИК

ИНДУСТРИЈА САПУНА

„ЈАСНА" К. Д.

БЕОГРАД — ЦАРИГРАДСКА 7—9

Производи све сапунске производе, под контролом Централе за хемијске производе.

ЈАС за рибање
ЈАС за руне
ЈАСНА сапун за зубе
Косметику

У слободној продаји

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

МИЛОВАНА С. ГОЛУБОВИЋА

Пресељена у

ул. Кр. МИЛУТИНА 37

УГАО КРАЉА МИЛАНА.

Нештампано издање у готовој

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
СРБИЈЕ
49 94

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 10 Год. IV
Београд, 6 марта 1941
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

СПРЕГА ИЗДАЈНИКА

Бивстом Чврнје и генерал Симовић носили су са собом једнаки мисији народе. Исто је Симовић имутрашњему непријатељству, али је Чврнје у Југославији, и до стања дошао. Поред тог, Чврнје је имао чврстоћу и одлучност, а Симовић је, у најкритичнијим моментима, показивао неодлучност и слабост. Поред тога, Чврнје је имао и јасан политички циљ, а Симовић је, у ствари, био само оруђе у рукама других. Чврнје је имао и снажну подршку, а Симовић је, у ствари, био сам. Ако је Чврнје имао и слабости, оне су биле у ствари његове снаге. Ако је Симовић имао и врлине, оне су биле у ствари његове слабости.

Чврнје је имао снажну подршку у народу, а Симовић је имао подршку у Енглеској. Чврнје је имао подршку у народу, јер је он, у ствари, био народ. Симовић је имао подршку у Енглеској, јер је он, у ствари, био Енглеска. Чврнје је имао подршку у народу, јер је он, у ствари, био народ. Симовић је имао подршку у Енглеској, јер је он, у ствари, био Енглеска.

НАД ОДРОМ АТЛАНТСКЕ КАРТЕ

Данашњи Дејли Мејл ид. Америчке линије ће се Енглеске морају сматрати за велике сапутнике атлантских конвоја. Због ових речи, које је изговорио један од највиших људи у Енглеској, Американци су се одмах почели бавити тежиштем у политици да се Енглеска остави дефинитивно изолован у корист САД, тако да се коначно одлучи шта ће бити са Енглеском. Да би се ово могло постићи, потребно је пропагандом створити нарочито расположење код Енглеза и код целог света, Американци настоје да створе утисак да Енглеска више не представља ништа, да је Британско царство отпало и да је једина моћна „Велика Енглеска" Америка.

Ово нескривено кочење енглеских штампа противобичан је доказ правичног односа Енглеске према савезницима. Британци не мисле да се тиме у свету ствара Совјетско Унијом и са Сједињеним Америчким Државама.

Ово констатују сабљење британских политичких стручњака. Они не сумњају потпуно да ће у Совјетском Савезу бити задовољни. Зелим енглеским лорд је свих ових година био један од најбољих пријатеља Совјетског Савеза.

Без обзира да ли ће истинска сарадња Совјетског Савеза бити на Исток или на Запад, Енглеска не може бити Енглеска, ако не буде Велика Британија.

Потпредседник Америчког Сенатора је изјавио да ће Енглеска бити у свом економском погледу потпуно зависна од Америке. Ако ће Енглеска бити у стању да одржи своју индустрију, то ће зависити од тога да ли ће Америка бити у стању да одржи своју индустрију.

Ово је неприхватљиво гледиште. Енглеска је једна од највећих индустријских земаља на свету. Њена индустрија је у стању да одржи не само Енглеску, већ и Британско царство. Енглеска је у стању да одржи своју индустрију, ако буде имала сировине и ако буде имала тржиште за своју робу. Ако Енглеска буде имала ова два услова, онда ће Енглеска бити у стању да одржи своју индустрију, ако буде имала сировине и ако буде имала тржиште за своју робу. Ако Енглеска буде имала ова два услова, онда ће Енглеска бити у стању да одржи своју индустрију, ако буде имала сировине и ако буде имала тржиште за своју робу.

У ноћи смо видели сјене једне пропагандне мисије. Ако Енглеска се до тада глупавој сили америчке пропаганде, „не дамо", ако Енглеска буде имала сировине и тржиште за своју индустрију, ако буде имала сировине и тржиште за своју индустрију, ако буде имала сировине и тржиште за своју индустрију, ако

Судбоносни час

Отворио је Тито-Јосип Броз, а Моша Пијаде пристаници Сабор отворено је о и последњем заблудном Србину чему се ни од то стрпе имамо надати. Здравпи инстинктом своме нар је народ осетио да се ради о најтежем боју као нефати. За то се код свих истинских Срба, националиста, јавила мисао о потреби стварања јединственог националног фронта, који бисмо здружили, одбацили погубни искуштвима.

Они уверени о потреби на организовања фронта одлучни су и актуелни политички догађаји. Недостатак шира са показали, да и нашим емигрантима, разочараи је и најубеђеније антиЈалијане. Поновно пољављивање од стране генерала Симовића, који је неки сместити да се „ни слободни грађанин" обрати српском народу, кога је он поробио, јеш више је учврстило уверење да сто остављени сами себи

Поврх свега свести, свесност од братоубилачког грађанског рата покренуле је и оно што је најслаје да се моја остати по страни, ма ста се дешавало са њеним народом. Отуда позиви за стварањем националног фронта у овом судбоносном часу одазвали са свих страна. Овај позиви је доиао витализма српског народа, а и његове мудрости. Неборајно врлине његове као да су у најнапреднијеф међу њима уразумиле.

Био би непростителан, а и као да и смртни грех према своме народу, ако, из због своје кривице, не жели да оствари ратне циљеве националног фронта, у коме жели једино видети спасење. Трагични су одиоси избеглица, да не сме дозволити да личне амбиције ометају велико остварење. Напоменимо, ако су Срби, Хрватима и Словенцима, који морају одбацити све оно што их дели и пружити једно другоме руку, иако њихово присвајање по водитеље тоталне више и егоистичке.

Тако здружени, морамо се сложити онако што ће нам је најсветије за вечно до краја одузети једино и искључиво политичку моћ, рећи и рад, коју је генерал Недић ограничавао. Сви ми свесно кнежи свако једног једине непријатеља, комунизам, јер су су они кани отимали и од Бога и од људи.

Нама са као непријатељи српског народа могу додавати само они, који, од ког ко ином нисам, нарушавају мир и рад и братску слогу Србима.

ВЕЛИБОР ЈОНИЋ

ПОСЛАНИЦА ЗЕМЉОРАДНИЦИМА

Драга браћо и сестре пољопривредници.

Пре две године упао сам Пожеги пољопривредну производњу у Србији и позвао вас у борбу за напредак своје, заштварајући да ћемо заједно стварну прилику. Тада је Српском народу, поред осталих великих патњи, претила и глад. Ви сте се одазвали позиву и поред неповољне ратне ситуације стекли смо Господа Бога и Богородицу, да нас у томе помогне.

Пред годину Пожеги пољопривредну производњу сте знатно одборили и засејали знатну већу површину и обрадили је боље. Оваквим радом сте ублажили глад, а ако буде Божја помоћ, ове године ћемо имати и више хлеба. Овим чином доказали сте своју радност, пријемчивост, родољубље и жилотвону снагу и право српског народа на вечни опстанак. У ново ратно доба, ви сте показали своју велику способност и умешност, да у тешким приликама, као што је ова, можете обезбедити и прехранити српски народ.

Друга година за нас Пожеги пољопривредну производњу примамо као нескоро тежу и корисну. А ако нас и измучи, ми ћемо издржати, јер ће нам Господ Бог помоћи. Ослањајући се на њега, ми ћемо и ову годину савладати и победити.

Ја сам као ваш пољопривредни министар, а ви као пољопривредници, у овој години имали смо да решавамо многе проблеме, који су од велике важности за наш народ и државу. Ја сам у том погледу предузео све што је било потребно, да вам помогнем у вашем раду, а ви сте, са своје стране, показали да сте вредни и способни да ту помоћ искористите.

Ја сам вам обећао да ћу вам дати сву могућу помоћ, а ви сте ми обећали да ћете ту помоћ искористити. Ја сам вам дао и дајем, а ви сте ми дали и дајете. Ја сам вам дао и дајем, а ви сте ми дали и дајете. Ја сам вам дао и дајем, а ви сте ми дали и дајете

СРПСКО ВАТРОГАСТВО У 1943 ГОДИНИ

Српска ватрогасна организација у 1943 години је у свима својим огранцима убрзано настојала да развије своју делатност, сходно Упутству за рад у условима ратног стања, које је издао Главни штаб српске државне straже. За ово је заслужена сва пажња коју је указивао начелник Главног штаба, пуковник Недић, свим ватрогасним јединицама и друштвима.

Ова пажња била је нарочито изражена у погледу набавке потребног материјала, који је, због ратних прилика, било веома тешко набавити. Ипак, захваљујући великом разумевању и помоћи Главног штаба, успело је да се набави знатна количина ватрогасног материјала, а нарочито: 1.000 комада ватрогасних шлемова, 1.000 комада ватрогасних појасева, 1.000 комада ватрогасних секира, 1.000 комада ватрогасних сирена, 1.000 комада ватрогасних свирала, 1.000 комада ватрогасних лопата, 1.000 комада ватрогасних кукастих мотки, 1.000 комада ватрогасних ланаца, 1.000 комада ватрогасних сандука, 1.000 комада ватрогасних торби, 1.000 комада ватрогасних ножева, 1.000 комада ватрогасних сигналних лампи, 1.000 комада ватрогасних сигналних заставица, 1.000 комада ватрогасних сигналних рогова, 1.000 комада ватрогасних сигналних звиждаљки, 1.000 комада ватрогасних сигналних звона, 1.000 комада ватрогасних сигналних трубица, 1.000 комада ватрогасних сигналних фењера, 1.000 комада ватрогасних сигналних пиштаљки

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

Енглези и српски народ

Од долоска бољшевика на власт па све до међународног ратног пира, није било у Европи политичара и државника који је сватајући и безобзирно нападао бољшевизам и његове преступнике и посебно од Винстона Черчила. Немала је недавно „најодређенија" говорећи у Цинциннати и Тампи, а Стаљина је неколико пута окарактерисао свеевропске цивилизације". „Бољшевизам је куга, отров, то је смрт свих европске расе, то је пропаст не само хришћанске него и свих људских цивилизација и нема спаса и мира док се не сатре у корену та опака жидља". Тако је говорио мистер Черчил још 1919 године. Кад је Стаљин удрио на малу Финску пре овог великог рата, нико тако снажно није протестовао овог као Винстон Черчил.

Данас, данас ми се Черчил појављује у сасвим другом светлу. Није му било довољно да путем лондонског радија месецима наговара помоћ Велике Британије, и њене краљевске банде; није му било довољно ни то да путем свог лаварног отпадника и издајника Сикорског да пошаље ново радио-позивање српском народу са свог положаја у Титу; него му је било чак и то да и тачно послане пајдаше и најсветлије имена у народу и инжењера овог разбојника за је, наиме, и свог сина, капетана Черчила, изврсно позног шустолова и легионера, путем падобранима спусти у „загађ" Тита и Моше Пијаде.

Кад су гурнули преко својих плаћеника у Београду, Југославију у безизлазан рат, ни Черчил ни његови савезници нису се сетили да ма кога попашу ни за чудну а камо ли у помоћ обезглављеном и унесрећеном српском народу. И енглеска и америчка „штампа" показале су се убрзо као народњачки лаж, исто као се то десило и са другим пајдовим гарантијама другим унесрећеним народима и земљама. Данас се мистер Черчил јавио хвали право свог рођења како ће поодавно не само морално него и материјално помоћи Тита и његове банде и свечано обећала да ће та помоћ бити не само постављена већ и пољочена. Да је тачно то што сам ја и ја не бити тачно сви што сад обећано, Черчил је хтео да дадне најјаснији доказ да тај начин што је свом пријатељу и љубимцу Титу послао вој официр и свог рођеног сина.

Што овако Черчил дађу то ни мајмуне не чуди. Ми никада ни за тренутак нисмо наших пријатеља у Енглеској па ни о њеним државницима. Албом смо користије и ефера доцнити, Срби су прикладније но „некултурна", „неспособна" део у држави, Срба су били представљали као „балканска варвани" и као племенит који нема да се среде прилике у држави...

И само, кад је требало изгинути Србе, кад их је њала уништи у рат са Немцима и окупаторима женама.

Кад је 1918 настала Југославија, одмах су Срби у њој постали они фактор који су пунили и оформили државу, и који је у свим ратовима и револуцијама, а само поновно ослобођење и уједињење нашег народа. Исто је и данас. Енглеска и њени пријатељи, Немци и Руси, сви ће они признати да је Србија била и остала најсигурнији ослонац у Европи.

Данас су, после напуштања Черчилавог, до краја отворене карте Велике Британије према српском народу. И који Срби после свега тога могу да имају илузија и пуцају у Енглеску, тај је или неизлечиви безумник или је орданарни плаћеник и издајник и као према томе мора се сопствено...

М. П.

„Задње поздрав њиђу вашу улогу у свим добровољачким редовима. Слике приказују прве бројеве „Српског покрета" у новоствореној добровољачкој читаоници у Петровграду

(Фото: Арх. В. ин. С.Д.К.)

У служби српском народу

Наша служења народу до сиртн је као најглавније у основу и свести добровољаца. Када су, поновним састанком 27 априла, пошли у борбу против комунизма, квиса и свеубиственог психоза, нису је биле унете у народ, добровољци су прод собом носили вазну Србију и јасно сазнање, да ово нису говорили дух српске земље и њена историјски стваралачки воља за животом.

Тај осећај добровољци су са собом и у борбу. На једној од постојећих или будућих политичких партија, иначеју имено вољи или наклоности, ако случај српских добровољаца у свим правцима је тако јасно наглашавао ову службу свом и једином српском народу. То је основно вирују српских добровољаца. Њима нисмо, наиме промене и спасавање ових унутарњих прилика, и нико и никада их неће мењати. Српска земља и будућност српског народа, бранна и свесна српског гледе и тамо где нико да се што пре сва расчишћења српских ствари сведене у једну непомућену чистоћу, — то сва дела непрекидно свету српским добровољцу, да се уједине између свих српских снтног и убогог, да све преодоле, сва савлада и учне остане непомућене на своме путу спасења српског народа.

Добровољци одушевљено умиру за истину и правду и боре се да би ко живите српског заједнице звуком било остварено ово ако не чисто су приближавали упорно једне другима. Сва ова народа подијелио и подело, ова неслагања и нетрпења. Долази нове, влаши но и свесно да нас је у томе мало, свеистеривање и сва ово на чему је изграђивао наш народни живот и стил пред вековне, — ово дане се дух српског интернационализма и безбожја није успело у среди — души народној и карактеру.

Сасвим пастварили и свесно радећи добровољачки су пламеном необузданог национ ризма свести свеског пристојанства, који су интелигенција некоторе сасвим народа пратрпавши страшну кидају, на самој дрожавој, него и највише народна свеснаје. Добровољци су добри дух свега народа. Нашли живаотни цвет је свеетлење и повезивање свих позитивних снага. Оне нису ништа у нашој земљи сваки. Зна мало нашли су прави кнеж. И у заблудама дале грех над грехом, добрују од заблуделих: прави праву и заблуде нашој мисли, прави грешницима и заблудама показују братско свеспутење и помиривању готовост слушања. На жалта труда до ни отворе душевни вид и среде да заборави у њима неуобичајено новаја.

Добровољци су душевни вид српске земље. Они су носиоци њеног чистог српског народног достојања. Заборављује на себе и на свој лични живот добровољци чине сво, да народ свеузвиђе од стрпљења. Они су супротстављају свему што народ обучује и свеблазњава. Као верници истине они се не могу мирити са било каквим облицима лажи, јер знају да ова оскрвљује душевни вид, а истина доноси спасење.

Добровољци су подвижници идеја народног обнове, преподобна и радницка. Нашта личне и свеопштаје на нашем месту у њиховом срцима. Они свеповедају у љубави према народу и у подјему службе највећем највишем интересима. Они себе узимају у тамнице. Отказане нога се изграђују. Они живе и умиру за пуст и образ Отаџбине.

Добровољци су највећа снага, која неотклоњиво долази на себи у себе сво завета предања и сва стварсан знања наша раса, која има снагу и воље, да сво преодоле и сва савлада. Они дакле говоре кроз добровољаца као кроз свој најчешћи и најмоћнији израз.

Д-р Р. К.

Ловћенска вила

Дух поноси и херојства,
Што Ловћена кручу краси,
Дух истине и друг сиротиња,
Сва одлика српског леса:
У њиховој свеси се огледа
Вино бела!

Мученичке слава срећи
Што нам бурну прошлост греје,
На прави пут да је свеза
Страна наша историја
Отоци ми суза твоја
Вино моја!

На косовском крвавом гробу
Та се жалба стара жали,
Код Београдом крвавом робу
Јекорина гуле здала,
Са тиховим српским прела
Вискрснио!

Пасма крвљу орошена:
Нас освете свеза,
С нама крај гора тих Ловћена
Жнивља је од Косова
Српско јако сазвежде
За Косово!

Србенику пушту бојну
Прокле су у стрвеном,
Сапутница Вила вјеку
У прнучуфу с Турцима,
Увек бела врат спонеја
Вино моја!

Ти си жарка сног жара
Што таласкаст зрачи шиња,
Ти си она жаја стара
Шта с' надежа мртвог свеја
За спас свеког крвавог,
Срчетве рада!

Какав пев'о по Србији
Рудокопима Вила,
У кавору и спонеји,
Ширити свеја Вила
Вино моја!

Нашта друго до слободу
Да зидала вино бела,
Ако не српска свеоја рођу
Шта се 'вбрела вековних страна,
Ка' њих вечно тешке зборе
Цвеле горе!

Ти си бела суза роднаја:
Наша крстоноса Вила,
Ал' и видовна где разгледа
Буру кланца домовина
И одмерена нова вила
Обновљена!

Освећена нека борца,
Дижу свеету српска труда,
За тврдотом добровољца
Шта у борбу пратна Вила
На српском ће путу спасна
Да побједи!

Филип І. Хумановић

„МРТВИ НИСТЕ, О, ДРУЗИ МИЛИ"...

Сећање на три сусрета...

Био забораша постоје догађаји, који се догађају редовно у ратовима, као догађаји рођења и смрти, — нешто догађаја у животу сваког појединца.

У тешким данима завођења, када се догађају ратови, када се један другоме приближавају у борби реке крви, — нешто догађаја у животу сваког појединца, као догађаји рођења и смрти, као догађаји сусрета

Поводом десетогодишњице смрти

БРАНИМИРА ЋОСИЋА

ЖУРНАЛИЗАМ КАО КЊИЖЕВНОСТ

1924, 1925, 1927, 1928, 1931, 1934. То су године које је сам писац, књижевник генија одредио за године стварања и појаву својих књижевних бремена. Ћосић, необично вредног и необично радног, да је за десет година радења објавио преко 3000 страна текста.

Бранимир Ћосић, сасвим дарвинистички схватајући опстанак свих чежња, својом дарованом вредношћи постао је сам писац, те је као равноправан члан надмоћног рода, у условима свакидашње књижевности, неминовности новина), остварио претпостављени пут.

Рођен у тргованици, која је не само указала већ и скромно стекла у свему, раство и одмеравши у данима и страдању, који је вештину и критику, надарбине, окорело, упрошћавања, дајући простим, природним, чистокрвним идеја дометом шум — Бранимир Ћосић, још у својој 19 години, свом својом склоношћу тежио је да своје новинарском свакодневношћу уздигне до добрих књижевних остварења, не прекидајући да радосно дише, тим својим пејзитетом стварајући, и себи и свој народ дарује у безизлазним ситуација.

И једног јануарског дана, пре двеста година, тај безизлазни живот Ћосића је наступио и желатно постала сналажљивост, дакако тај закутак који остаје надарбине Ћосића, уне нашег писца, је уне нашег писца, да је њиме, као целом, јасно, да је остала седма књижевна књига, у којима је књига него пронетаво прикове дубоке мисли, а нађе и најбоље новинарске текстове нема средстава, а ни у младићевске њене самога писца:

«Од Бога, то је сва сила ваљ, јаснице громова, кише и ветрови. Од Бога је њена пољопривреда, која, поткупљена њеним благом, живи и напредује. Од Бога је њена индустрија, која, потпуна њеним благом, стиче нова средства. Од Бога је њена трговина, која, потпуна њеним благом, стиче нова средства, а ни у младићевске њене самога писца:

«Од Бога, то је сва сила ваљ, јаснице громова, кише и ветрови. Од Бога је њена пољопривреда, која, потпуна њеним благом, живи и напредује. Од Бога је њена индустрија, која, потпуна њеним благом, стиче нова средства. Од Бога је њена трговина, која, потпуна њеним благом, стиче нова средства, а ни у младићевске њене самога писца:

(Дан царства)

То није расположи. То није неразложно. Бог код Ћосића, то је и награде према њиној дотичности; истина, свакидашњи као чобанин Стеванових животиња, који сваког дана обвезно једно одело, на бо не изгубио да не тај њихов напоредитни бог, простоту зативно.

Бог, чији мисли, чија страна живота, на које се дубоким бројевима цвеће.

Умеће наслеђе, уме лепо мисли, мелодије, пејзаж, човек, земљиште, оправдан, показали

БРАНИМИР ЋОСИЋ
(Цртеж: Н. Б.)

«Кажуљиве су ауторске монографије. Сваки аналистрације је страна, па једно свакодневност годишта, потпуна неизвесна. Шта ваша успех годишта, све ваши изгледи ваше трансцендентна сведочанства, ради не видим.»

(Дан царства)

То није расположи. То није неразложно. Бог код Ћосића, то је и награде према њиној дотичности; истина, свакидашњи као чобанин Стеванових животиња, који сваког дана обвезно једно одело, на бо не изгубио да не тај њихов напоредитни бог, простоту зативно.

Бог, чији мисли, чија страна живота, на које се дубоким бројевима цвеће.

Умеће наслеђе, уме лепо мисли, мелодије, пејзаж, човек, земљиште, оправдан, показали

Ж. НАСТАСИЈЕВИЋ:
ЦАРИЦА МИЛИЦА И ВОЈВОДА ЉУГОВИЋ

Бранимир Ћосић био је пример младога човека, који је стекао да се написао и као студент и као новинар и као приповедач и као романописац. Одавде је могућа праћења бурне новинарске културне слободе у мртве Јазаре новембарске монархије, с дарови-тим одбацивањем прилагођавања свим последњим даха.

Кажу да је неистрпљиво сиче гледао када су трк дивит године матери земље предавале вечном Покојнику! Пева, са мога се и мој је вожде да и дише, када се

Свакидашње рујечи Богу

Над неким Шантићевим прелавама о тамнику

Дај Боже да ми нађе још једанпут земљин родном прути
и да ми рука загреје сву дивљину кашног краја.
Да у младости рајска одноћрим умирне сни
и завидим, у тој новој слободи чак мисли широкој мајци.

Дај да опет, у августу, кб пучких тих, пробуди кроз сване чаша.
да зажарени у зубу грају к тамному назовни Бога,
да га уништи не здравља, како му овца, и вапаи је пашо.
и да ти мир ти сиромах ранак дође! свештног спокоја.

Да свакубни сва претрпит земља што му нред колобин стиже,
тек кориња земље што ти поспо зрели.
кишторд, што му вина, кб приности да о Христин нашту да потпује,
и да ти опиоју на трабају вид му се одброда дани.

Дај да поспавам с њима, на каменту пред кућом, уз цвитар пучног

и ту да чујем рајски гарду и из јутских сан сиутру од истине,
тз нежер са стидом скривао бјелину свога дивља.
а пантадни бјежао у каменв, у сиве дивљине.

Па онда, да свакодневно среда, и нетајно утвнена рајчине ви бити кнје
нас, кб облаци, пладне,

рајчини сиђе од кладе,
рајчини тенин, и сандитна, кб витрнцата,
рајчини нојдиљ на зеленим цвету пиена рајчини, до неба.

Рајчини и тешк свеи је сете пајсвог сирота и напиено,
ани ким љубави вишк него богатви ирвта,
нако обрао чрна, с сиљаво на полуно,
и нако пасиљиви гласт цвркнн оптворе врата.

Хако мајко мојдне кажете пајтвог сиљиви брод,
Ас ће та радо пајрн с Стерини Новвну,
у пајвини стрвна му још стоје,
тек му чујеш на сиљиву рујку сина.

Хај, сад једнпут да ми кога врем у радост пруже,
ни да чујем прсиу, ни сиокрн, ни нвиа вишк,
већ мајку да стојим рујку сина, или Обрају, или Мргуду,
и дочекам ту сво једне дне, тако, једнако.

МИЛОШ ВЈЕТРЕНИЦА

нека потпуно среће. Ветар, међутим, да некад њиом би да потрбља нешто и овољно као што посебне врсте. Та и сама нема довољно. Да зна да та у мени још нам сладак једну ста радосног жива. И можда још прека тебе у штини спотовеси-ти. Али ја знам да једна стварно ако ти поставља да ја ова питања воја је тебе потребан. Ја ну да ме тако дуго не оставља ста. Вол бе да ја дуго дана довољно да је за-потпи.

Ја се ипак просветлех, у ме је се сам као што је било. Ја ми уме једем свобом самом о свеи, ви тој што сам ја ме-ја ме. ова уме ме ја ме. Ако ме ја ме ја ме. Ја сам ствари ја ме ја ме. Ако ме ја ме ја ме. Ја ме ја ме ја ме. Ја ме ја ме ја ме. Ја

ИСТОРИСКИ СПОМЕНИЦИ У РАШКОЈ

НОВА ПРИЧА - ЧИЧЕ ИЗ МАГЛИЧА

Турци су нешто доле више крша пута на печуру Маленичку, на манастиру Мелентиј, који је неколико пеља и очајних гајева дубоко у Ибарској клисури Мелентија стоји гавања Цетиње. Стоје Дољиће као добити из њихог речишта и до се нама задржала народна и даље зову Рајка.

Од чуда зовиог Лима у мору к западној Дољи, до чисте средње бапање Рудог. Лим мотивалну стану, загиби и пећи на. Пред Рудо се појављу поља, с чег страна воду, што ни в Ибарску, а цветни ливаде, пашњаци, дивљим пољем, пространа, пољопивна и ређа сеоска. Иначе ретких поселе се удоку преко планина, која су обрасли кестеном и чистинама пашњак. Тај живописна планинске клете каменог сеча ина Рашки. (Сеоска) по се Сеоске од Лиц до Лиц до Лиц на Лиму, одакле истиче ка Лим за Нову Варош и Пријепоље и Дојмитор преко Бијелог Поља и Пером за Пљеваљ Гору.

Недалеко од Прибоја налази се манастир са Мелентија Мелентије, који оснивао цар Цареве Лазе, који је чи оно по предању спасао велико од Турака на Косову Бој је оно у средњем веку под поседе св. Николе у Дољо. Те је 1912 г. манастир дефинитивно ук, која је дала нове забогобојаства.

Прави задни назив манастир је обновљен 1929 г. од забогобојаства Николе. У њему стоји се живописи старог 19. (II катихизис) ...Свети краљ Стефан III Урош, житија светог зрног краља". Живопис се манастир истиче као најлепша старија Обновљен је 1875 г. од стране архимандрита Антонија и потпуно потписан, да Фреске у манастиру потичу из тог времена.

У непосредној близини манастира налазило је мало село Мелентија. Ту се пренесен гроб „Господе Вогостевог", који је Николе Антонија, за време је умро и дуги за њега Уроша.

Прибојска бања није ни манастира манастира има два чудотворна врела и то посветити Богородици и Светом Николају. Лековитост бања дугује по чудотворној води, која је у њима. Из ветрогенског језера воде се ја: „Ја народног предања у овом водило врело Урош Крвавица, Стефан Првовенчани пио из захвалности Богу после излечења у Топлој води бања од тешке болести. Његов унук Стефан III Дечански, који Душанов Силни, обишао је манастир из захвалности пио светињу, што му је помогло као.

Од Прибоја до Пријепоља иде се ибара, као и кроз целу долину Лима. На овом делу пута равнине и клисуре, кестаја. Надаље се шесна бока и планине. Пруга пута од манастирског рада Бијелог Поља до Пријепоља, Бијелог Поља и Берана за Подгорицу.

Недалеко од Прибоја налази се манастир св. Николе и Мелентија Мелентија, оснивао га цар Цареве Лазе, који је чи оно по предању спасао велико од Турака на Косову Бој је оно у средњем веку под поседе св. Николе у Дољо. Те је 1912 г. манастир дефинитивно ук, која је дала нове забогобојаства.

Прави задни назив манастир је обновљен 1929 г. од забогобојаства Николе. У њему стоји се живописи старог 19. (II катихизис) ...Свети краљ Стефан III Урош, житија светог зрног краља". Живопис се манастир истиче као најлепша старија Обновљен је 1875 г. од стране архимандрита Антонија и потпуно потписан, да Фреске у манастиру потичу из тог времена.

У непосредној близини манастира налазило је мало село Мелентија. Ту се пренесен гроб „Господе Вогостевог", који је Николе Антонија, за време је умро и дуги за њега Уроша.

Прибојска бања није ни манастира манастира има два чудотворна врела и то посветити Богородици и Светом Николају. Лековитост бања дугује по чудотворној води, која је у њима. Из ветрогенског језера воде се ја: „Ја народног предања у овом водило врело Урош Крвавица, Стефан Првовенчани пио из захвалности Богу после излечења у Топлој води бања од тешке болести. Његов унук Стефан III Дечански, који Душанов Силни, обишао је манастир из захвалности пио светињу, што му је помогло као.

Манастир Бања код Прибоја

лезову чиче се као да се увек у једно напуштено гнездо, чак тешко нико не зна да по њима живи. Сасвим сам, без икаквих сродника и познанстава у целом крају и великом Маглишу, нико не сећа се ни одакле је дошао, ни када се настанио у Маглишу.

Манастир је посвећен св. Спасу. Подигао га је краљ Владислав, у манастиру су живели монаси у тешким и мучним временима. Затим од 1264 г. манастир „Дуж живети Пећког патријарха до Урошу и дошта му Владислав". Они је последњи краљ од непознатих средина потомаштва. Пак крајем XVI века потпуно је престала да ради. На почетку 1571 године неки је за је ту

Манастир Бања код Прибоја

и манастире биле 670 калуђера.

За време св. Саве крунисао се 1217 краља Вукана и Стефан Немањин. Године 1347 цариградска црква посласала јавља да је Маглишко покрштено и часто и да је Маглишко постало епископска Пећу. Манастир је ваше пута пао. Напоји га је с великим жртвама Маглишко. Последњи пут спаљен је манастир је 1688 г. као је ово спаљење 300-годишњи манастир постоји.

Ђ. Петров

*Мучила се жена и у тешкој, дуготрајној самоћи од кога и потекоше благословне ти сама могао да зарадиш и утешеда. А ако је остао неожењен, онда је то због твоје неспособности или, нешто горе, корумпираности, већ само зато да ниси могао да нађеш ниједну девојку која би пристала и поред твоје неспособности и корумпираности да се удаје за тебе. Ако је тако, онда је то због твоје неспособности и

ОМЛАДИНСКИ СТУПЦИ

Улога савременог средњошколца у данашњем времену

Средњошколска омладина треба да је врло важна. За њом треба да се води рачуна, и нема да се жели. Истина, неке дело остварити чекамо, јер „штогод који воле кашалиња, шкотра се сваком пређе прилика. А сваком тко пређе је у туђа да не може сваки да стигне до клина." — Ипак је сигурно да тај клин треба да тежи свако здраворазумно средњошколац.

Сваки омладински покрет да буде сврсисходан, да колико-толико има и неки трајнији значај, мора имати и своје циљеве. Без тога нема ни напредовања, ни свесног рада, ни успеха. Али ако је сваки омладински покрет да нам не сиђе на површину, не сведе се на чисто забављање, не свиђа нам се ни омладина која се не интересује за политичке и друштвене прилике, не може се ни говорити о неком правом покрету. Ако је сваки омладински покрет да нам не сиђе на површину, не сведе се на чисто забављање, не свиђа нам се ни омладина која се не интересује за политичке и друштвене прилике, не може се ни говорити о неком правом покрету. Ако је сваки омладински покрет да нам не сиђе на површину, не сведе се на чисто забављање, не свиђа нам се ни омладина која се не интересује за политичке и друштвене прилике, не може се ни говорити о неком правом покрету.

Сваки омладински покрет да буде сврсисходан, да колико-толико има и неки трајнији значај, мора имати и своје циљеве. Без тога нема ни напредовања, ни свесног рада, ни успеха. Али ако је сваки омладински покрет да нам не сиђе на површину, не сведе се на чисто забављање, не свиђа нам се ни омладина која се не интересује за политичке и друштвене прилике, не може се ни говорити о неком правом покрету.

Да ли сте средњошколци свесни тога да ваше школовање није само ваше приватно питање, већ и питање целокупне наше заједнице? Да ли сте свесни

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 2.— ДРЖАВНА ТАКСА ДИН. 5.—

ЛИЧНУ КАРТУ добивено на пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сталасцима да новаокће. Стевановић Драгољубић. 76 1—3

КУПУЈЕМ једну пушку моног од 20 кол. сачу. Понудат сопствена ад адресе Предрат Вопић, Бошкова поцета Савина. 74 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ коју ми је од шестопријатних градске полиције у Ужицу бр. 19/44 год., изгубио сам. Сталасцима мог новаокће. Богдановић Мајко Милоје, Ужице. 80 1—3

ИЗГУБИЛА САМ личну карту добивену на пристојништва градске полиције у Крагујевцу, оглашавам по новаокће. Јовановић Ружица. 80 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сталасцима да новаокће. Лазаревић Тодосије. 76 2—3

ОГЛАШАВАМ да новаокће мој личне карте, коју сам пристојништва градске полиције у Крагујевцу. Косица Спасојевић. 74 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубила сам. Сталасцима да новаокће. Лазаревић Тодосије. 76 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 154 добивену на срезу Тршчанском, изгубио Драгобрађа, изгубио сам. Отад нашем је да новаокће. Ресај Миловић. 74 2—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ добивену на пристојништва полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сталасцима је да новаокће. Бр. Стевић Шпета. 76 2—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ бр. 6708 добивену на пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сталасцима је да новаокће. Милосав Миловановић. 75 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Отад нашем је да новаокће. Стевановић Драгољубић. 80 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ нашету од пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сталасцима да новаокће. Младен Обрадовић. 80 1—3

Ако сте икада хтели пријатно и разонодно, онда посетите велики ресторан

„КРАЉ АЛЕКСАНДАР"

Александрова 105.
Тел. 43-444

У њему гостује чувени виртуоз хармонике

Ђока „ЈАРЕ"

са својим оркестром уз свакодневно жељено пеливање

ЋАНА, ЦАНЕ И ЉУБИЦЕ

87 1—3

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ И РАКИЈОМ

„ХАЈДУК ВЕЉКОВА КУЛА"

Јездимира С. Шарића

Произвођача вискара, ликера и рума.

Београд — Кр. Марија 89
Тел. 25-912.

88 1—1

Саопштење:

ПРОДАВЦИМА ЗЛАТНОГ НАКИТА

ЗАПАМТИТЕ! да фирма ВРАЧАР купује и од ДАНАС стварно најновије плаће златан накит стари и нови, стара злато, златне зубе, дијаманде, бриљанте, сребро, бакарне, сребрне и златне новце. — Купујемо и од странаца.

„ВРАЧАР"; Београд, Палилулска 6. Тел. 28-706
(Продужетак Душанове улице)

Донесиоцу овога огласа уз исплату предате ове робе дајемо — 200.— дин. онако. 81 1-1

ВУНУ

од старих вуненик одевних предмета (чарапа, трикотажа, сукна и сличних) прерађујемо приватним мушетеријама сваки дан од 7 до 16 сати

Мушетеријама из унутрашњости разних ситно

„ХУМ" Банић и Угрешкић, Београд, Цара Николе (р. 1.

КУПУЈЕМ:

Старе књиге и целокупне библиотеке на српском језику

„Српска књижара"

БЕОГРАД

Тел. 28 009 Кн. Александра 13

ТРАЖИТЕ СВУДА ПОЗНАТЕ

БОЈЕ за ТКАНИНЕ

ПРОИЗВОДИ:

ВИЛХЕЛМ БРАУНС

БЕОГРАД

Ресавска 24 — Тел. 29-927

Државна Хипотекарна Банка

Филијала у Пожаревцу

извршиће јавну продају на дан 9 марта 1944 год. почев у Пожаревцу у ул. Јовановој бр. 6 са почетним ликвидационим цењем од Динара 600.000.—

Продаја ће се обавити од 10—12 час. у згради банкине филијале у Пожаревцу, где се могу добити сва даља обавештења.

Историја човека је историја бола. Неизмерне су патње људи изазване болестима, сакаћењем и ранама. Далеко је међутим човек победио бол! Модерној науци пошло је за руком да бољу успешно стане на пут. Нека средства нису једноставно само за мале ствари, већ за велике болове. Ово тврдњу најбоље зна, који се у сва горуће подвргавају тешким операционалним поступцима. Јединак који поседује у тешку рану на подручју суседњих бола шаљ

- Bayer-ов крст.

ОВИХ ДАНА ИЗАШЛО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

Расподела светских владавина — — — — — — — Дин. 80.—
Ко управља Америком — — — — — — — — — „ 40.—
Најновији стратези — — — — — — — — — — „ 80.—
Америка иде погледом — — — — — — — — — „ 40.—
Џунгле Рут — — — — — — — — — — — — — „ 30.—
Нотеси, Натиша, одговорите — — — — — — — „ 50.—
Мисија из «Замбуркеи» — — — — — — — — — „ 30.—
Америка без страха — — — — — — — — — — „ 50.—

ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА А. Д.

Косовска 33/II. Телефон бр. 23-691. 91 1—1

Државна Хипотекарна Банка

извршиће јавну продају са почетним ликвидационим ценом следеће имања:

14 МАРТА 1944 ГОД.

1) Плац са зградама Солунска бр. 34 — Дин. 850.000.—
2) Плац Солунска 30 — Дин. 1,000.000.—
3) Плац Цара Уроша 69 — Дин. 360.000.—
4) Плац Деспота Вука 10 — Дин. 400.000.—
5) Плац Краља Евгенија 26а — Дин. 500.000.—

17 МАРТА 1944 ГОД.

1) Плац Васиљева 13, нарц. бр. 156 — Дин. 250.000.—
2) Плац са зградом Васиљева 13, нарц. 155/1 Дин. 1,100.000.—
3) Плац са зградама Сибињанина Јанка 3 — Дин. 1,350.000.—
4) Плац са зградама Косте Таушановића 6 — Дин. 4,000.000.—

Продаје ће се обавити од 10—12 час. у банкиној згради Скадарска бр. 33/II, где се могу добити сва даља обавештења.

92 1—2

Државна Хипотекарна Банка

извршиће јавну продају са почетним ликвидационим ценом следеће имања:

7 МАРТА 1944 ГОД.

1) Плац Нова улица (нарц. бр. 616/92) — Дин. 700.000.—
2) Плац Митр. Петра (нарц. бр. 615/32) — Дин. 700.000.—
3) Плац Краља Павла 28 — Дин. 250.000.—
4) Плац Краља Павла 35 — Дин. 250.000.—
5) Плац Листопада 27 — Дин. 250.000.—

10 МАРТА 1944 ГОД.

1) Плац са зградом Солунска 10 — Дин. 700.000.—
2) Плац са зградом Краља Александра 9 — Дин. 3,500.000.—
3) Плац са зградом Стевоја Стојадиновића 1 — Дин. 2,800.000.—
4) Плац Дечанска 28а — Дин. 1,200.000.—
5) Плац Цвијићева угао Стевана Мусића — Дин. 1,400.000.—

Продаје ће се одржати у банкиној згради Скадарска бр. 33/II од 10—12 час, где се могу добити сва даља обавештења.

96 1—1

Штампано ћирилицом у Канади

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 11 Год. IV
Београд, 11 марта 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

ЛИФЕРАНТИ СРПСКОГ МЕСА

Случај генерала Душана Симовића није за пошалкавање, о њему са мора много говорити и још разговарати. Пренеше које су ваздуше у времену извршиле пуче 27 марта 1941 године, чиу истоветна са данашњим прилика ма. Онда је Србин хероином у свом војводи Јуди и није имао мекшину, зато је тих осећај поврђен и створио најразличнија комбинација.

Данас Србин двогодишњег гнева на сва створа. Тешка прилика натерала су га да размишља о свој судбини, да нешто не верује и да критички посматра свакиј рећ, јер на жалост, да још једном, буде изневерен. Та се знаке, да и данас неки људи који праве спутници и који би хтели да сад народ згазе. Све је разлика у томе што су тешки сати ратовања, јер на њима се сасвим лепом горком искуством ко ирозвести.

Сада се о случај генерала Симовића критички расматра, заснива се у главном чиње стварн и нагађи се шта је. Ја ћу давати ме за српски народ да истине и шта од Лондонског спрова. Па, у генерал Симовић није са пајвећи свој добрим жељом ни Лондонском радом, нашао је доста ирама бно извесним мртвац.

Он је наручен, колебљиве му је неважне улоге и он са старо, да ту своју улогу добро одигра, као би задовољио неке господа. Зато је његов генерал Симовић врло неспретно сноси ако ово говори витешког пријатеља "Чарчилов чрад." Домаћа домена, у чему долучају који су ра вницају у Канадској емиграфији.

Али ће вичеодаван у посадању ово стварн, замислио би да је генерал Симовић сасвим сигурно је у једном невидљивом телеграфу, који су створили, чекивали и на Совјетске бољшевике из Совјетске вибласде у Лондону у спорази ту са Черчилом, тек почну сваки корак као своју пособу у уверењу у истоветност ин ересе. Од Чарчила према генерала Симовића и мисија народног посланика Мила-Лонка код Јосипа Броза у Бо сановини, очигледно, у којој се налази и Чарчилов син, па сви до најнеразумнијег дечјег разумевања Броза Чубријановића који путе па Лондона да Каира, осећа се је дан чврсти спрат између њих, који нашу главну задатак да повезу српски народ са неспособљеним војском партизана Јосипа Броза. Просто речено, тек спрат не може да српског народа бољшевизма, предајући га на тровољ Стаљину у Москви.

Овај би са лако мио добро и срећно скрајо над ја би биле извесне загреше, као што је, на пример, мисију одржавност српског народа према бољшевизма и комунистичкој доктрини и војске Немачке Рајх која је ту на земљу мисто. Да би се пробудили српски народ, сада је неопходно спреми заседе, да искористи ју тренутак иловог Краља Петра и да извесно пријављени створи нову власту у Канру, који би бивши Краљевски намесник Зрењан Чубријановића или генерала Душана Симовића, под земаљ комунистичке) владе др. Пурића. Они сатенски пан прабе покаже да разлажити брзо тоубилачку борбу у српском народу, да подигне пожар огромно мерно на рачун антисовјетских пауторара и пакова и тим са бољшевизма.

Није са генерал Симовић заустављо само на свом пројекторском говору на радио Лондону, он је са ту стварн ушао још и далеко. Као непомућен поклич југословенског краљевског емиграната, он је назвао око 4000 војвода, зарозатих комунистичких пристрасника и уз помоћ англоамеричких и уз помоћ англоамеричке команде упутио их у Југославију на ратиште Врховне команде уједињених нација, да ту ратују за Тиранско острво Корчулу. Ако је крајње, ако је требао и он да крене из Лондона у штаб свога

НЕДИЉЕВИ НЕПРИЈАТЕЉИ — НЕПРИЈАТЕЉИ СРБИЈЕ

Сатана математичко Јованићев је рекао: „Моје је место иза у свету и ја хоћу да га ја ни ником чланом не уђем, и сребра не бити ником ни пут.“

Али кад је тако ја чешће мислим да је дужност моја не ако да га сваки и свако мора тако бити ни пут.

Напомиње ако је на чему данас: то је полеће место.

На томе месту мора имати мисао неизбежно: то је хришћанство.

Али ако и комунизам. Тако је изјавио бих, хришћанин, сваки добар човек данас комунизам. Он је изјавио: „Је земаљ личних интереса; није неопходно са осећањем“ — Тако је.

Тако је изјавио и ујак Недић. Он је на свом свакодневном раду дужности да ништа потпуно без ни комплетних мистика.

Руски царево имали су обичај да радно једно свештенство, „Богомољци“. Једно такво угодници по моје на себи говорио Недић. Они су били свештеници, али не моје да не служе ту боже. Они су боже по свештеници по оклон се чест Недић изјави.

Недићеве противници то су „комунистичке Србије“.

Недићеви Недићев антикомунизам то је „мистика“. Тако Србија је за Тита, комунистичка. Србија је једна од оних земаља које се пристав-

комунистичкошњиног командента Тита, тачно са то још на ана, ако расположење је доцније брзо него што је генерал Симовић мислио да ће покупи се нешто свеоко ући у Београд. Он је сигурно почуло од стране Немачке бомбардера, да ни је ни једне четвртине задаће остало.

Сто још једне нелепоте учинио је Краљет (југословенски генерал Душана Симовића, која је српски народ само по ову ваљалство. Постао је инфарктни српског мита за бољшевичку револуцију на Балкану. У својим подрегнатима, генерал Симовић је на бесуда, да је право чудо да још још нема људи који имена на њега и користе га његовим услугама.

Недавно се, да ако што није у слово у српски намирења у њиној земљи, да тако исто неће успети да прави јаркобјесит рата бранка Чубријановића — гојтерни „неодит Краљевине“, да пошаље свој народни комитет који прими непријатеља српског народа, који неће да сама предузетих тако средстава пустолове Тита наширом ће увучете са цјеном Москвом.

Ово најновије мрачно сроде вање Душана Симовића је један

ника Тита Србија. Али ако Србија није с њима конспирирају, онда су Србији сатанизам.

Постоји ли савезно сада и биће ли још протезања између Душан Симовића.

Тај човек је 1941 године спрао Србију у амбис. Недић је Србији донео мир и хлеб.

Сто пута ако добром примеру уче како треба да радимо, јасно је да ће тако и ако не треба да радимо.

Из историје данко да се се ваком дану одговарамо својим добрим делима. Али има их који се по данима зло своја сећају.

Један човек зло другог вида ће Христос, који је јавио: „Ја сам Христос.“

Као што је примитно неко да ако неког нечега сами нема или нисмо у Христу то је нечиј пресвиће.

Тим нечим пресвићеним бића комуни и Душан Симовић. Без хришћанске христовске идеје и сада ексгонент хришћанског „безбожничког комитета“ Тита „безбожничке комитете“.

Коста Цицварић

вином дошао многим народу, него жалосна и интелектуалне човек да добије министарска места, ваљ своју самост према њима. У међународ спреми, са дуломинама сво је радосно изашао, говорио Симовић да ће спасиво личну угроженост стрпљиву на пилулуке за цвету коју треба да плати српски народ, ако што за то нема питао на 27 марта 1941 године, да би га истрпљиво живео и на ову прилику да је и он некада био заинтересо и довољан.

Мањости ће бити ирај свог човека, који су руке до рашена умножена у великој противзору ирм српском народа, коме тог прилика ваљда није дала ћеја са остарио и ваљда нема за границе. Али и судбина српског народа није боља, ваљ му је судјено, да још да оживи Србија звања.

Од своју Србе који су се ко чили на граница свога ваљ ваљ ће рат остарио, као и од ње спасио још су избили колико ваљ ваљ ваљ, незадовољство ког се генерал Душан Симовић. Наш народ зато вам ваљ бог ваљ ваљ ваљ, он му ирао ваљ ваљ ваљ ваљ. Подиже Симовића ваљ је доспео ваљ ваљ ваљ ваљ

БРИГЕ КОАЛИЦИЈЕ

У уторак увече у Лувру Велсу састала се шпанска 25.000 редака. Председавао јавор Рузвелтова саветника и шпанске делегације Черчилова заједника. Дневне Морска свечана Министарство обавештај. у Вашингтону. Цео свет се зрачило обе свечаног пријема шпанских делегата. Ово је прва конференција шпанских делегата, који је настављала више од једног месеца готовљења грађких дожила, као грашење Совјетског Савеза. Потпуни недостатак информација о конференцији Рима до стране Белгијанског министра, у Шпанској, по избегавању обавештај је конференција, чији су учесници: Совјетски Савез, Велика Британија и Сједињене Америчке Државе.

Дипломатска Америчког Амбасадора Совјетског Савеза, Шпанског осећа се као неки недостатак у свом шпанском свету. Антагонизмама шпанска пошта, Утицај пријатељских односа Совјетског Савеза и Америке, Шпанског "Новинара" К. Г. Уклас обавештава читаоце о томе, да Републичким шпанским је сигнатор "Дејли Пошти" дошао велики чин за шпанског Совјетског Савеза што заједничког шпанског Шпанског Совјетског Савеза.

У Шведској и поред мањих бенгалских шпанских шпанских је сте економске шпанска Совјетска. Шпанског осећа се као неки недостатак у свом шпанском свету. Антагонизмама шпанска пошта. Утицај пријатељских односа Совјетског Савеза и Америке, Шпанског "Новинара" К. Г. Уклас обавештава читаоце о томе, да је "Дејли Пошти" дошао велики чин за шпанског Совјетског Савеза што заједничког шпанског Шпанског Совјетског Савеза.

Ту су све биле изјављене, а изјаве су изговорили само једни у низини и у присуству. Али, ни ту сигурне браће, јер поједи много изјава.

Пошто је ово велике изјављене вести о помоћи на Исток, али ако ће нешто изјавити спољнополитички посматрач а нарочито Рузвелт одлучно рекао: „Ја сматрам да ће Русија и Америка моћи да живе у Лондону, Вашингтону и Москви".

Из сопственог дају евроске изјављене тајне стварно ову јако добре, не изјављују. Уосталу не изјаве да ће Енглеска, Америка или Француска, Турска или Грчка, да поједу моју изјаву.

Пошто ово изјаве изјављене вести о помоћи на Исток, ако ће нешто изјавити спољнополитички посматрач а нарочито Рузвелт одлучно рекао: „Ја сматрам да ће Русија и Америка моћи да живе у Лондону, Вашингтону и Москви".

Из сопственог дају евроске изјављене тајне стварно ову јако добре, не изјављују. Уосталу не изјаве да ће Енглеска, Америка или Француска, Турска или Грчка, да поједу моју изјаву.

Пошто ово изјаве изјављене вести о помоћи на Исток, ако ће нешто изјавити спољнополитички посматрач а нарочито Рузвелт одлучно рекао: „Ја сматрам да ће Русија и Америка моћи да живе у Лондону, Вашингтону и Москви".

Из сопственог дају евроске изјављене тајне стварно ову јако добре, не изјављују. Уосталу не изјаве да ће Енглеска, Америка или Француска, Турска или Грчка, да поједу моју изјаву.

ИЗБОРНИ МАНЕВРИ У САД

— Од Валтера Дицлера —

**Рузвелт је изјавио да непријатељском изборном је „изборни систем" изборних односа не може имати моју" или „изборном или специјалну моћ изјаве Јалте", изјавио нема изборних односа, да се изборни систем изјаве у Јалти не изјаве изборних.

Уколико ипак, јалта је ово изјаве изјавила, да се изборни односа изјаве о тајном Јалтску Русија изјаве у Јалти, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

Уколико ипак, јалта је ово изјаве изјавила, да се изборни односа изјаве о тајном Јалтску Русија изјаве у Јалти, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

Уколико ипак, јалта је ово изјаве изјавила, да се изборни односа изјаве о тајном Јалтску Русија изјаве у Јалти, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

Уколико ипак, јалта је ово изјаве изјавила, да се изборни односа изјаве о тајном Јалтску Русија изјаве у Јалти, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

ЖУКОВ ПОКУШАВА...

Генерал Патагин, који је дуги времена био љубимац совјетске и благонаклоност пропагандне, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

Уколико ипак, јалта је ово изјаве изјавила, да се изборни односа изјаве о тајном Јалтску Русија изјаве у Јалти, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

Уколико ипак, јалта је ово изјаве изјавила, да се изборни односа изјаве о тајном Јалтску Русија изјаве у Јалти, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

Уколико ипак, јалта је ово изјаве изјавила, да се изборни односа изјаве о тајном Јалтску Русија изјаве у Јалти, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

Уколико ипак, јалта је ово изјаве изјавила, да се изборни односа изјаве о тајном Јалтску Русија изјаве у Јалти, изјавио је изјаве изјавила, изјавио је изјаве изјавила.

ПАО ЈЕ НЕУСТРАШИВИ БОРАЦ ЗА СПАС СРПСКОГ НАРОДА

Трагична смрт пуковника М. Масаловића

Непријатељи српског народа настојали су својој пакленој работи. Лукаво и вешто прикривали су своје намере Милош Масаловић. Тежак је то удар нашег грађанства народу, јер он у њему губи једнога борца, прекаљеног борца за спас српског народа, који није штедео своју крв за славу и величину српске Отаџбине и који је горео и сагорео у жртви службе.

У најтежим данима српске историје, поред јарићских мајевица капетана, он се није штедећи и безобзирношћу за свој предао служби српског народа. Као најбољи и најдоследнији помагач српских народа Милана Недића. У часовима када су се неке колебале и мутиле свести, пуковник Масаловић стајао је увек и чврсто поред свога вођа, гледајући бистрим погледом на српску будућност и чврстом вољом је свакуновидно радио је на томе спасавању српског народа и обнове српске Отаџбине.

За дан и по пошто се вест је ако наводили страшни Представника савеза на политичку позицију Константина Масаловића, сав је био највећи непријатељ српског народа и његовог краљевског Дома. Дакле било је пред њим и његовим очима само једно: борити се и борити се до последње капи крви за спас српског народа, за његову будућност. Он је знао да ће само тешком борбом српски народ моћи да сачува своје и своју будућност. Он је знао да ће само тешком борбом моћи да сачува своје и своју будућност. То је јасно видио и Српски народ. Он је знао да ће само тешком борбом моћи да сачува своје и своју будућност. То је јасно видио и Српски народ. Он је знао да ће само тешком борбом моћи да сачува своје и своју будућност. То је јасно видио и Српски народ.

Трагичан удес пуковника Масаловића, који је био само један од многих жртава српског народа, који су чинили њему славу и њен живот. А још неће бити далеко време када ће сви српски народ, сви његови синови и кћери, који су служили свом народу и свом Краљу, сви они који су били жртве своје оданости и љубави према своме народу, бити прослављени. Подиже се културно уздизање Масаловића изазвало је само радост и гордост свих народних бројева и свега народа.

Ратници пуковника Масаловића думаном српског народа, нису били само у служби, који је само служио за његовог добро и њеному величину. Али су они него тако тешко пали, а Председник Савеза, свесно и надљудским снагама са свом напорном снагом и најсрдачнијег сарадника

ОДГОВОРНОСТ ДРАЖЕ МИХАЈЛОВИЋА

По изјавама Лондона и Москве створеним је да не одговара Драже Михаиловићу за ње нема. Свако спомињање појединих од Тита, јер су без изузетно напредних радова потребни, не желели личног и крвавог сукоба српског народа. Ово је сасвим разумљиво, јер је и Тито и Антикомунистички српски народ исти такво мало тога као и српски сиси.

Сад нагона дођошли ни стобина да знамо Драже и Тита рече ни стварно помажу један су. Драже Михаиловић нашао добро можеше спасти великог српског народа, као и читав свет је не доста подлегао, да бе могао да прекине Титову тактику. Он зна да је тако сам постојани српског народа у питању.

До спорадних између Тита и Драже Михаиловића не може доћи јер и за то рано, а и не рачуна, што је Драже Михаиловић, као је Тито прекасно спознао Лондона и Москве да се за питању обласа владавине као код нас по спознају рата за ослобођење. Као да прошли спорадни за Титом. Драже би прошао траву за овој сиси.

Англоса сабезнике, односно за нарочито и убијеном односима између Тита нас за чак за нашим народ и војске. Уколико је тог бивши такве циљ, успешно. Тито жели да без народ и као без њега. Он је сматрао да ће за ослобођење сопствено и ако ће ако. Ово потврди не само што

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

КРУПАН КОРАК НАПРЕД, – ДРУГИ, ЈОШ КРУПНИЈИ, БИЋЕ СКОРО!

Ко би рекао пре две, пре годину дана, ко би рекао чак пре шест месеци да ће наша јачност пристати да верује да ће се овај рат сигурно за петнаест дана, за месец или најзад за два месеца дана?

Свакако је као опарен, био је готов и да се туче с онима који кажу да сте се супростављали с разлозима да се рат неће тако ни брзо ни лако свршити као што је он свом снагом тврдио и да то се у велике нове кладио! Најзаслужније прошли дан вас је сматрао за будалу или за „легионовашца", па чак и за издајника...

Верујући у кратко трајање рата — „легионе дано, три недеље па је све готово" — било се увукло и уверило у широке слојеве. Учени и паметни, разуме се, знали су ток. Колико је ово лакомислено веровање и рачунање дало сасвим сувишних невола и несрећа нашем другу, колико је због тога новых, непотребних горких часа морао да испије наш народ, о том, бар сада, није потребно много трошити речи.

Погрешна предпоставка о трајању рата условљавала су сасвим погрешна предпостављања и осталу рата, а то је, опет, било разлог многим другим грешкама.

Колико је усељених, лакомисленех глава пошло у шуму да на брзу руку одлуче узору „ослободиоца" или да се одере ко зна од каквих грехова само зато и само што што су поверовали да је крај рата ту, на прагу. Не би они ни помишљали да се баце у пажуће шумско) „романтизам" да су вешто знали да ће моћи тако остати преко једне целе зиме, године и више дана...

Они што су веровали да ће рат трајати кратко време били су велика светла уопште од одређење нашег друштва, она су у многоме задржавали да ваш народ гледа на ствари својим погледима, српским очима. Те је светла требало разбити. Нестало је у њих и заклопених и покварених који су вили наоколо и гарлили и клазили се да ће се рат врло брзо свршити. Нема их више, они чују се више, као да су у земљу пропали! Нема их рата тога у прво доба што је просечан човек наше друштва, на основу дугог искуства, дошао до чврстог уверења да се овај рат неће ни тако лако ни тако брзо свршити него да ће још дуго, ко зна како дуго потрајати. А чим је просечан човек дошао до тог осведочења, на многе се ствари почиње другчије, односно српскије гледа.

То је крупан корак напред.

Други, још крупнији корак само што није учинили, он је ту, види се већ јасно.

До скоро извесног времена веровало се до слепила у Енглеску и њене државнике. Они ће доћи, они ће нас спасти, они ће „НАШЕ" из емиграције једног скорог дана пребацити на белом коњима на сред Теразија.

Ако сте се усудили да другчије говорите, ако сте се усудили да чак у та хвалоспевања веровања посумњате, у најмању руку били сте измишљани и жигосани опет као — неголовољни и издајници.

Лондонски радио био је на великој цени. „Шта каже Лондон?", с тим се питањем поздрављало и одздрављало...

А данас?

Данас је већ много, много другчије.

Нису више Енглези оно што су некад били! Нема више оне чесне из Лондона до својим лажима и отровима заглупљује нашег просечног човека и да загадује и поварљује његов здрави, природни смисао друштва. У том им је, најзад, много допринео и сам Черчил који је својим последњим говором изнео Хитлерову пропаганду. Велеиздаја тако определење за Тита и његове бандите разбило је на комаде и последње наде оних који су досад слепо веровали Енглезима и њиховим пропагандама и обеђавима.

Дуго је било и много је времена прошло, много су нас пеловле и несреће задесиле што се слепо веровало Лондону, али је и то, најзад, ето прошло. Искуство нас је научило као већ нису могле да поуче и науче речи оних који су од почетка стварн правилно постављали и само истицу, у интересу само свога народа, исговедали и говорили...

Још само мало, још неговико мало, па ће и Енглеска — а и то ће врло скоро доћи — па више неће бити жива Србина, сем неговог плаћеника или бегунаца — који ће веровати Енглезима, њиховим обећањима и „гарантијама". А кад и то дође, још ће лакше бити јасно, још јасније ће моћи проседити и средити својим родбина, српским очима. А тада ће већ лакше подносити све терете рата на колико он траје, тада ће сигурније одржати до потпуног спаса и осигурање будућности...

Р. П.

ИЗВОРИ НАШЕГ УСПОНА

С правом се може рећи да је све наш свом прилеком, разрастао и сазревао иного развоја, на свим плановима живота: духовном, политичком и породичном. И не само на ова три плана, него и на свима остали. И на економском, где је безобзирна себичност достигла кулминацију и на културном, где смо загадили све изворе своје културе и јурнули на вало искључи помоћјама деинтегрисане и труле туђинштине.

Код таквог стања ствари наши водећи доказивши, и ако су могли и морали да сагледају право стање стварн и да изнесе ствари сласт народног организма, нису имали у себи довољно моралне снаге да ту пороазну истину изнесу пред свој народ, него су, напротив, дажина и обмањена успављивали народ прикрајући му бајке о некој имагинарној сили његовој. А када су и поред свега тога, распирани личним амбицијама, а по налогу међународне јеврејске камаре, гурнули земљу и народ у рат, онда то претстављ беспримерни злочин према своме народу и народ ја уништи. Бити човек значи одузимате себи сваком ветене Христове, а бити јуначки значи победити себе.

Једино на тај начин може ваш човек да вабе свој пред ствари према Богу, према народној и државној заједници и према самоме себи: на тај начин цео народ бива је најбл самоме себе, себе као народ и себе као човека као органски део колектива. Кроз помпене уранк ратног оркана чули смо далеко ме где из дубине простране реч народног генија:

„Јаоде гора зеленк сиви,
Тешко оном ко беше од сина,
„Јер из њине сме је таква грана."

Отуда је прин налагти бео правилне прном народу: земљи — праведни народ, изумљен) и предрешен) изучени нашој). А самони тим и правилне селу, истина још значајнијим, али пребогом резервоару не само биолошке него и духовне снаге нације. Јер ово са немном оделењуће нашу изранивање душу, дајуће нао благи мелем, напони човека на свој народ и цело човечанство и сваку тварн на широки шарту Божјем, тај доприноса не може, јер је душа кључ њиме се откривају тајна Истине.

Несумњиво законом, чобовеком и отровом самовољу нарадаће се несебичин, смирени и ведри витез части и морала, затечине праведне и истине, будни стражар свештиња и идеала народних, духом најмоћи,» службом најинки службеник Богу и роду своме. И ако у животу једном животу, испуњени службовањем, дође час своје живот положи на жртву, уживајте то без помена и роптање, дубоко свесни да је део њеног живот ово с једне стране отсјај сјаја и вечине његовых предака, али и сазнак мали светлости за све који иза њега дођоше, за оне у којима се настоја и продужује живот

(Наставак на 3-ој страни)

Са сахране једног добровољачког трима

(Фото: Арх. В. оф. С.Д.К.)

РАЗМИШЉАЊА ЈЕДНОГ КАПЛАРА

Једног касног јануарског поподнева, док је снег падао у крупним пахуљицама, а ветар завијао као фурија око крстача — ја сам гробљу (српском гробљу...). Претпоставио сам да је једне јануарске године, у ово доба, ту било још више људи. Ужурбана црквена дворишна свећа је једва пригушила ту кућу вечне тишине. Ја сам, као и сви, ишао да се поклоним свима онима који настављају живот дело, да се дубоко поклоним дужности према онима који су дали живот за нас, за нашу слободу, за нашу будућност. Ја сам, као и сви, ишао да се поклоним онима који су дали живот за нас, за нашу слободу, за нашу будућност. Ја сам, као и сви, ишао да се поклоним онима који су дали живот за нас, за нашу слободу, за нашу будућност.

Добровољци капетанства на сиру за своју будућност народа и Отаџбине — дају право маленичком борењу да се обрате својим ратницима, званичној, војној омладини, упућујући им неколико мисли:

„Сестре Српкиње, српски добровољци данашњице гину у служењу своме роду, прављајући на олтар Отаџбине највише што најбољих, најлепшу младост коју имамо. Ми се ратујемо, будући да, за генерације које ће требати родити и за децу наше деце. Да ли ће интуитивно осећате коју коју посматра у последњем часу умирућа добровољца на оранку, нашу велемоћност и тешко страшну, јер се огледа у позитивности будућих покоља: генације деценија и деценија нових српских покољења стрмоглаву за овај свет ових кордона лавовом окићених гробова рудња. Зар не вапите како се неспашно непријају њихови чувари пламе и цвеће кошеви? Зар не чујете овог, као и сваке друге генерације, пуне поклича: „Мајо!" Сног тутна им је мама. Српкиње, учитељи. Да ли знате своје дужности које су скончене са толико љубави, жртава и самоодрицања? Свитрате ли да те генерације новога задатка дуткон су. Сваке, наше Јевросиње. Марта и Мирјана, Цвеће Босиљ и Мукољева, шта у свом тим душом не дају?

Останите мирни и друге неводе, јер тоне данас и наше ратнике, већ са кратити основине духа свог народа. Не морате постати идеал жене-мајке, јер ће без вас гга и жртве вас, српских добровољаца, бити узалудне. То вам је Српкиње, поруке мртвих и живих који сг сирочад да тиму."

Драгомир Живковић-Дивљак
капетан-добровољац II класе

Живот

Ко пахуље снежне,
Крхталана и нежна,
Што са неба беле
И прекрва леја
Поље,
На једно дана,
И несване к'о сан.
Тако и живот наш,
Заблиста, и већ га нема.

Сава Јанковић,
капетан-добровољац III класе

Обележје поред добровољачког гробља

(Фото: Арх. Б. м. С.Д.Б.)

Социологија – *Једна нова књига* –

Свих дана изашла из штампе у издању књижарског предузећа „Просветни" обимна дело преко 400 страница пера. М. Васиљевића под насловом „Човек и заједница — Основи социјалне психологије". Ово дело обухвата најпре дан и јасно приказ развоја облика друштвеног живота, затим преобликује свих облика и најпре најуже струје и организација које из овој преобликују утичу. Међу свим њима нарочито подробно су приказани: вера, демократија, комунизам и још нешто најинтересантније конструше, где је обухваћен и национализам.

Социологија је једна од најмлађих наука, која је још у свом почетку имала своје велике представнике. Огист Конт, Спенсер, Дирекгем, Зиндел и многи други, који су свој живот посветили проучавању друштвеног живота, дали су основе овој науци, која је данас у пуном развоју.

Књига је писана врло јасним и за сваког разумљивим стилом, што се види из следећег примера, који смо узели из увода и обележава врсту писања целе књиге. Реч је о нама познатом појму који је разбијен својом на разним странама чланака на улици. Међутим у томе нема чега да се чуди. Као појединац, човек има своје одговорности и ако га неко не на предузима своје радње. Реч је о нама познатом појму који је разбијен својом на разним странама чланака на улици. Међутим у томе нема чега да се чуди. Као појединац, човек има своје одговорности и ако га неко не на предузима своје радње.

Поглавља су тако распоређена, да се тешко може да разликује одређене књиге великих дела. Поједине од њих су свакако најинтересантније.

„Основне карактеристике социјалне појаве" — је једно од њих. Ту је дат врло занимљив преглед основних карактеристика социјалних појава, као што су: узајамност, међусобно деловање, социјална средина, социјална појава, социјална група, социјална организација, социјална структура, социјална функција, социјална промена, социјална еволуција, социјална револуција, социјална контрола, социјална дезорганизација, социјална реорганизација, социјална интеграција, социјална диференцијација, социјална стратификација, социјална мобилност, социјална улога, социјална норма, социјална вредност, социјална институција, социјална организација, социјална заједница, социјална група, социјална средина, социјална појава

АЛЕКСА ШАНТИЋ - ПЕСНИК ОГЊИШТА

Одломак из предавања Вељка Суботића, новембра, 1924. године о Алекси Шантићу, одржаног пред Српском књижевном задругом

— Ниједно место натопљено не је онолико крвљу заслужено Хајдук Пинкијевом и не мање, него свенашим, Шантићевим гробом. И нас је чудно растужено, брзина којом се једна кућа, Младићева, гроби Шантићева најсвенашег чувара. Шантићеву надгробну плочу, Шантићеву надгробну капу, ћутећу.

Гдје ми ћемо, дакле, наћи ту чисту, ћутљиву и једину надгробну плочу, Свеједно ћутљиво стајаће у руци и крилати кораци ове нове ноћи.

Водимо и немилосрдне ратове једнако, у тешкој тишини, сада с пустим и јалово непознатим, без надгробног видног знака. Вирилизмом ми жалимо друштво «гроба». Наиме, да је добрим прилика не изгубити велики сјај и сјајну ствар, на врло великим јалово-празним ратовима, нашли смо готово сваком у свему великом-чистом: сјајном кабаници или неприступачном борцу, у биткама.

Но сада ћемо за великим стварима, и напредним, и ратовима и за великим ратницима, у дружству Достојевског, Аполона, Свевладара и А. Ге, на Сремском, или Моравском, или Косовом, на Неџеви, на Сремској, на Пољудовцу. На прилику Шантићу ће у нашу надгробну плочу и крстарски потпис, на свечану плочу претставе за Српску или Жикину задужбину, Шантићеву кабаницу гвоздени. Дакле, Матицу српску. Свеједно ће дакле отрестити, или на Дунавској, или одмах на Шантићевој, или на Сремској, или

СМИСАО НАРОДНЕ ПЕСМЕ „ЗИДАЊЕ СКАДРА"

Колико је лепота народне песме „Зидање Скадра" несумњива, толико је она по својој главној замисли још непознатија. Она спада у ред оних мање народних песама, које су биле предмет сталног проучавања, али су биле и увек предмет погрешних тумачења. То се може једино тиме објаснити, што је она написана једног доба, када је конкретан начин организације многих ствари био у боји у појединачном и појединачном облику.

Стога се ова песма не би могла разумети у њеној суштини, ако бе се сматрали да је главни њен предмет један стварни или фактички догађај из наше историје. Све ово био скоро све наше народне песме садрже неку историјску подлогу за њихов постанак, али оне нису историја. Оне су поезија, а поезија је морала подлети због категоричности њеног захтева. Јер су

Гра̏д гра̏дили Скадра̏ ни Бо̀јана,
Гра̏д гра̏дили трѝ го̀дине дана.
Трѝ го̀дине са̀ трста мајсто̀ра,
Не могло̀ темељ полегну̀ти,
А камоли сагра̀дити гра̀д:
Што мајсто̀ри за дан са̀ сагра̀де,
То стѐ зида̀ за ноћ обва̀ле.

Обавезивање града њему указује на традицију дубоку да невидљиве силе руше оно што човек створи док суштински сплу њихови односи са људским подухватима. И најсложеније замисли, чија је моћност јача, а који се без престанка остварују, нису ни довољно да разлог тога нашемо не види се, јер се то човеку скрива, као што не може ни сконцентрисати моћне своја обавања.

Али, поред тога, још нешто друго сазнајемо. Наиме, када трајна жртва да би простала са обављањем града, то је морало подлети због категоричности њеног захтева. Јер су

Гра̏д гра̏дили Скадра̏ ни Бо̀јана,
Гра̏д гра̏дили трѝ го̀дине дана.
Трѝ го̀дине са̀ трста мајсто̀ра,
Не могло̀ темељ полегну̀ти,
А камоли сагра̀дити гра̀д:
Што мајсто̀ри за дан са̀ сагра̀де,
То стѐ зида̀ за ноћ обва̀ле.

Обавезивање града њему указује на традицију дубоку да невидљиве силе руше оно што човек створи док суштински сплу њихови односи са људским подухватима. И најсложеније замисли, чија је моћност јача, а који се без престанка остварују, нису ни довољно да разлог тога нашемо не види се, јер се то човеку скрива, као што не може ни сконцентрисати моћне своја обавања.

Али, поред тога, још нешто друго сазнајемо. Наиме, када трајна жртва да би простала са обављањем града, то је морало подлети због категоричности њеног захтева. Јер су

Гра̏д гра̏дили Скадра̏ ни Бо̀јана,
Гра̏д гра̏дили трѝ го̀дине дана.
Трѝ го̀дине са̀ трста мајсто̀ра,
Не могло̀ темељ полегну̀ти,
А камоли сагра̀дити гра̀д:
Што мајсто̀ри за дан са̀ сагра̀де,
То стѐ зида̀ за ноћ обва̀ле.

Обавезивање града њему указује на традицију дубоку да невидљиве силе руше оно што човек створи док суштински сплу њихови односи са људским подухватима. И најсложеније замисли, чија је моћност јача, а који се без престанка остварују, нису ни довољно да разлог тога нашемо не види се, јер се то човеку скрива, као што не може ни сконцентрисати моћне своја обавања.

Али, поред тога, још нешто друго сазнајемо. Наиме, када трајна жртва да би простала са обављањем града, то је морало подлети због категоричности њеног захтева. Јер су

Гра̏д гра̏дили Скадра̏ ни Бо̀јана,
Гра̏д гра̏дили трѝ го̀дине дана.
Трѝ го̀дине са̀ трста мајсто̀ра,
Не могло̀ темељ полегну̀ти,
А камоли сагра̀дити гра̀д:
Што мајсто̀ри за дан са̀ сагра̀де,
То стѐ зида̀ за ноћ обва̀ле.

Обавезивање града њему указује на традицију дубоку да невидљиве силе руше оно што човек створи док суштински сплу њихови односи са људским подухватима. И најсложеније замисли, чија је моћност јача, а који се без престанка остварују, нису ни довољно да разлог тога нашемо не види се, јер се то човеку скрива, као што не може ни сконцентрисати моћне своја обавања.

Али, поред тога, још нешто друго сазнајемо. Наиме, када трајна жртва да би простала са обављањем града, то

БУРА ЈАКШИЋ: ЧОБАЊЧЕ

Ретки тренутци

Сећам се... Падало је жуто лишће са грана...
Јесен..., Већина рока сливала се у њу...
Пошли смо руку под руку заједно, без плана
да изблиског снег и доследу тродоку галаму...

Нама су корали у свеле лишће топуле...
Док смо се грлили за рику погуну пена...
Сунце и бол, и стапле сузице, одрекле
склонили су се да уступе место теби

коју сам толико много волеле...
Јесењег сам тебе у тамутеј једном...
Јесењег којег ме нисмо одвојили...
Јесењег у којему сваки пролазимо и бедни...

Та реч да ми волиш ја живот и смрт...
У твојим очима било је жаркога сјаја...
Сте је то било зимо као олетан, иколи ког
Одарен дотолом родења, вездушним блеском жеља.

Нисте сам дале... Заносни, ноћи и среће...
Под нашим ногама лишће је тонуло у блато...
Жалили сте у души што ти тренутак нису вечни
и што нагнеч на тами сезона лето...

На обалама реке у јесењем трену сте стали
Загледи су дубоко погледали сте у сте...
О, тада... у томе часу сте знали
да вежду наше дубоке богове руке тона.

И тако сте га у Јутону... стрмко...
док је крош под протицаја велика реке
изнутуо се на... знаке се говорио гласно...
Реки буде дубља што дуже ко тајна дубока...

У томе тренутку чекала је душом реке...
Тражена бисера среће... валоге, грађе и воле...
Док су се дубоки пространствима звони заносна
мелодија слуге у дан... ко вода поле речне...

И дале је ноћи и тужно протицала река...
Моје су очи сетно путале кроз тону.
Знала сам да ће то бити бајка далека
Што ће ко пролети кроз живот тренутак — Сам у...

ЗОРА Ј. ТОПАЛОВИЋ

да би се он могао спасавати. Дакле, ствари се не стварају без борбе, све што постаје, постаје човековим животом и његовом одлучношћу.

Сећи и Скадра нису набеси. Они би се могли само жртвовати граду. У животу се не може ништа стварати туђом жртвом и туђим страдањем. Напротив, мора се жртвовати најближе: и најбоље: не нужно стварање је тако, већ нешто Господњих у њима (исто) нашеној) народној души.

Овде изложено разјашњење главне замисли ове наше дивне народне песме, која нам открива многе важне моменте нашег историјског тока, и нарочито њихових и судбоносних историјских догађаја.

Град је вертикалан мала Господње: одавде, што значе да је изузетан дедал историјски задатак. То је, дак, било могућно само тако, што су тешки трада лаиновитарни чистоте њене душе. Зидови тога замбуваља нама се нарочито јасно у томе, што они у своју страшност тријаду забораве на себе и своје посебне циљеве, већ управља своје пајвеће тежи.

У томе нам се откриа истина да у животима најбољих не живе сами савременици него и потомци, чак се броје њих, а други појаве. У животима једног нашег народа. Стога се, по своју главној народној песми, историја може бити изградила као стварање на темељу ирца и живота најбољих, који су на тај начин бранд и праве лошијих поколењима. То је историски пут нашег и човечанства: без жртава нема стварања, у сврха једних живи живот других.

То је смисао многих страдања појединаца ли и читавих поколења једног народа. У борбама је једна нација за нашим културним стварима и остварује њене духовне вредности (религиозни светлост, доброту, жеђу и истину), утолико су њена жртвовања већа, за што и борбе. То је наш велики васпитавајући захтев у недостатним ствалима у којима опитује доласак мале Господње:

Кад је бити ко году Бо̀јову
Узиђа̀ ја Мула̀ченић Гра̀ђо,
Гуљу се срѐле ђа̀вољу,
Жао му је ђа̀ћѐро̀вице,
Жао му је сеја̀ и ора̀ња
Бо остао од крајева дана,
На од зида срѐле просвете.

Он је дубоко жалио „просторје" је не може, али је не може ни спасти. То стварање и стварању је суштина историјске судбе човекове. Не знају појаве радост, на суза смех.

Мајда Господња је персонификација добрете и чистоте, а свитом сиже моралних личности и узвишених жртава. Стога се само на узвишеном зову градња велико и трајно. А узвишено је у човеку утолико, уколико га он прима у себе и руководи се њиме. Иначе је у себи свеизотно мајда Господ, јер он

.....једѐр не могла
И ча̀ своју̀ ја̀сле не доноса.

Узвишено недоле нам чињеш, ако у историју уђеш само зрак човека, у коме се ово остваљава као растиња, мрав, умотвор, звука и философија.

Као што смо видели, песма „Зидање Скадра" открива нам тајну воља историја, а тиме и смисао многе бића: великих човек страда за велико и трајно.

Др. Милан М. Јовановић

ОМЛАДИНСКИ ОТСУПЦИ

УЛОГА СРПСКОГ СЕЉАКА У НАЦИОНАЛНОЈ ИСТОРИЈИ

Изгледало ми је да Омладинском клубу недостаје једно предавање о српском сељаку.

... Велики и значајни догађаји — борбе, ратови, револуције, историјски преокрети — историјске мисије у њима. Наш српски сељак — сведок свих историјских догађаја на нашој територији, најважнији учесник у њима, најбољи борац за ослобођење и уједињење — али не и историја. Сељак је остао у сенци, као да историја нашег народа нема ништа заједничко с њим. Сељак је остао изван историје.

Дошао је до спознаје Светозар Прибићевић, Миомир Јовић, брат Гвоја, Фостиков, Бошњаков и други. Најомиљенији протагонисти наше националне идеологије, заслепљени сјајем и величином других, нису хтели видети њихову, сељачку, историју.

Зашто? Зато што је сељак — сељак. Зато што је сељак — сиромах. Зато што је сељак — неписмен. Зато што је сељак — сељак.

Сељак је сиромах, неписмен, сељак — и зато нема историју. Сељак је сиромах, неписмен, сељак — и зато нема историју. Сељак је сиромах, неписмен, сељак — и зато нема историју.

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ЛИЧНУ КАРТУ добавену на пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сматрам за ништавну. Живорадин Зонтовић.
78 3—5

ОГЛАШАВАМ за ништавну моју личну карту, издату од претпостављене градске полиције у Крагујевцу. Косара Савковића.
74 3—5

ЛИЧНУ КАРТУ добавену на пречистоименита градска полиција у Крагујевцу, изгубила сам, сматрам је за ништавну. Анђелија Максимовић.
74 3—5

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 154 добавену од среза Грошничког, општине Доброселице, изгубио сам. Сувим нећу је за ништавну. Рука Милојевић.
74 3—5

ЂУВАНСКУ КЊИЖИЦУ добавену на пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сматрам за ништавну. Милан Милојевић.
75 3—5

ЛИЧНУ КАРТУ добавену од пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сматрам је за ништавну. Спасоја Шиља.
75 3—5

ЂУВАНСКУ КЊИЖИЦУ бр. 4739 добавену од пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сматрам за ништавну. Милан Милојевић.
75 3—5

ЛИЧНУ КАРТУ добавену од пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сматрам је за ништавну. Спасоја Дамљановић.
86 3—5

ЛИЧНУ КАРТУ издату од пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сматрам је за ништавну. Милорад Антићевић, Ђ-лиц.
86 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ за 1943 год. издату од пречистоименитата полиције и дрвенске кутије за мере и вина издат од одељења финансијског у Ужицу, изгубио сам. Сматрам за ништавни. Матеовић Душан, индустријалац Ужице.
86 1—1

ОДЛИЧЈЕМ се Херое Србије одликовани родитељски савет не можемо, нажалост другим не признавати. Жалосна Обилића Косовка, Бајина Башта.
86 1—1

ПОЛИЦИЈСКУ ПРИЈАВУ добавену од претпостављена градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, сматрам је за ништавну. Радија Ристић.
86 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добавену од пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Сматрам је за ништавну. Сава Вукића, ком. тог. школе.
98 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 500 добавену од општине Дрена, среза Грошничког у Крагујевцу, изгубио сам, сматрам је за ништавну. Матеја Тојчић.
98 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 3807 добавену од општине Дрена, среза Грошничког у Крагујевцу, изгубио сам, сматрам је за ништавну. Аранђел Тојчић.
98 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добавену од пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сматрам је за ништавну. Вукосава Симић.
98 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добавену од пречистоименитата градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Сматрам је за ништавну. Здравка Мишић.
98 1—3

ЂУВАНСКУ КЊИЖИЦУ добавену од градског поглаварства у Крагујевцу, изгубио сам, сматрам је за ништавну. Благоја Трујић.
98 1—3

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ И РАКИЈОМ

„ХАЈДУК ВЕЉКОВА КУЛА"

Јездимира С. Шарића

Производња винарија, испирница и рума.

Београд — Кр. Марије 69

Тел. 33-913.

100 1—1

ВУНУ

од старих чуварних отпадака (кошуља, чарапа, сукна и сличног) прерађујемо најсавременијим мултеријама сваки дан од 7 до 16 сати.

Мултерисање се упутрошћује редовно летом.

„ХУМ" Бања и Угриновци, Београд, Цара Николе бр. 10

(СЛАВИЈА) ТЕЛ 24-376.

109 1—1

ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА

изложиће јавној продаји на дан 15 марта 1944 год. у ВРШАЧКОЈ БАЊИ — вилу „Код гробља" са почетним литицитационим износом од Дин. 250.000.

Продаја ће се обавити у Београду у банчиној згради, Скадарска бр. 33/II, од 10—12 час., где се могу добити сва даља обавештења.

102 1—1

АЈЕР-КОЊАК, РУМ и ЛИКЕРЕ

добићете најбоље квалитете код реномиране фирме

Д. ВЕСЕЛИНОВИЋ

Продаја по ОДОБРЕНИМ ЦЕНАМА на велико.

Купујем флаше и најбоље плаћам.

ЈОВИЋИНА БР. 3. — ТЕЛ. 27-638.

109 1—1

ТЕКСТИЛНА ИНДУСТРИЈА

ЈОВАНОВИЋ и ЈОРГАЋЕВИЋ

БЕОГРАД

Радничка 2 - Чукарица

104 1-1

Ако сте жељни лепог провода и разоноде, увек посетите наш нови ресторан

„КРАЉ АЛЕКСАНДАР"

Александрова 109.

Тел. 43-414

У нашем ресторану чувени кајмаклани

Бока „ЈАРЕ"

са својим оркестром уз сваковрсна најбољих пакетића

БАНА, ЦАНЕ И ЉУБИЦЕ

99 2—3

ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА

изложиће јавној продаји са почетним лицитационим износом од дан 13 марта 1944 год., следећа имања у НИШУ:

	Динара
1) Плац са зградом Обреновићева 58	500.000.—
2) Плац са зградом Јевремова 6	750.000.—

Продаја ће се обавити од 10—12 час., у згради банчиној Филијала у Нишу, где се могу добити сва даља обавештења.

1—1

САОПШТЕЊЕ: ПРОДАВНИЦА ЗЛАТНОГ НАНИТА

ЗАПАМТИТЕ! да фирма ВРАЧАР купује и по ДАНАС сваврсне мешане плаће златан накит стари и нов, старо злато, златна дубе, дијаманте, бриљанте, сребро, сребрне и златне новце, — Купујемо и од приватника.

„ВРАЧАР", Београд, Палилулска 6. Тел.28-706

(Продужење Душанова улица)

Доносиоцу овога огласа уз исказу продуте ове робе дајемо — 20%— дак. знак.

106 1—1

КУПУЈЕМ:

Старе књиге и целокупне библиотеке на српском језику

„Српска књижара"

БЕОГРАД

107 4-4 Тел. 26-009 Нр. Александра 18

СТАНОВИ

од 1, 2 и 3 соба са конфором продају се у IV задружној згради.

Преме свима Правилима о Закону о приватним задругама, уступиће ваши Штедно грађевинска задруга **„СЛОГА" ДОМ**, Макарска 6.

106 1-3

ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА

изложиће јавној продаји на дан 14 марта 1944 год., са почетном лицитационом ценом следећа имања у КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ:

1) зграда Махала 76	Дин. 150.000.—
2) зграда Бирчанинова 41	Дин. 150.000.—
3) зграда Бирчанинова 39	Дин. 200.000.—
4) зграда Махала 74	Дин. 70.000.—

Продаја ће се обавити у Београду у банчиној згради, Скадарска бр. 33/II, од 10—12 час., где се могу добити сва даља обавештења.

109 1—1

ОВИХ ДАНА ИЗАШЛО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

Разоткривање скривене владавине — — — — —	Дин. 60.—
Ко управља Америком — — — — — — — —	„ 40.—
Кафански страхови — — — — — — — — —	„ 50.—
Зверови чак поредом — — — — — — — —	„ 40.—
Цивилна Рут — — — — — — — — — — —	„ 35.—
Наташа, Наташа, чудноватите — — — — —	„ 30.—
Маска из „Тамбуранше — — — — — — —	„ 30.—
Америка без стида — — — — — — — — —	„ 30.—

ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА А. Д.

Косовска 39/III. Телефон бр. 25-685.

110 1-1

Државна Хипотекарна Банка

изложиће јавној продаји са почетним лицитационим износом следећа имања:

21 марта 1944 год.

1) Плац са зградама Сазоновића Венац 4	Дин. 1.600.000.—
2) Плац са зградом Краља Петра 69	Дин. 1.700.000.—
3) Плац Матошева (Душана Радовићевића) бр. 3 и 3а Ул. идеални део	Дин. 350.000.—
4) Плац са зградама Цариградска 8	Дин. 4.200.000.—

24 марта 1944 год.

1) Плац са зградом Душанова 14 и 14а и 3а Ул. идеални део	Дин. 450.000.—
2) Плац Сарајевска 32	Дин. 1.400.000.—
3) Плац са зградама Цара Лазара 11	Дин. 5.500.000.—
4) Плац са зградама Гроф Јовановића 53	Дин. 1.900.000.—

Продаја ће обавити од 10—12 час., у банчиној згради [illegible] где се могу добити сва даља обавештења.

111 1—1

Emigrantska zadružna štampa

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 12 Год. IV
Београд, 19 марта 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ЧЕРЧИЛИАДА

Скоро ће се навршити три године откако на Источном фронту почеше одсудне борбе. Ма колико да је велика по пространству и становништву Совјетска Унија, може су њени губитци огромного тешки и велики. Али ни са једну погледу и ранама бољševичke не чак три године подноси, једно и брзо уништити, заробљавати и убијати људе, уништи без икаквог трага. Такав ратни напор једне земље, ма колико она била моћна, не може дуго издржати. Зато је Совјетски Савез, достигао ће број становника на источном потезу. За толико број од пријатеља који је по-пуњавају на територије коју држе у свом власти бољševици. Са овако ужасним губицима Стаљин је приморан да траже помоћ од својих савезника. Због тога је и потпао многе земље за отварање другог фронта у Европи.

Стаљин већ скоро два године напада за другим фронтом у Европи који би њега и себе ослободио. Али Черчил је знао да ће ово бити страшна ствар, што ће он знао Черчил је у почетку одлазио ову тактику Бољшевика у англосаксонским државама. Средствима су бескрајна обећања и изнуђавања. Њему сасвим одговара разлози који спречавају скидање са њихове ову тактику бољševика, нарочито њима одговарају. Једно је сигурно, да

СРПСКИ СТАВ МИРОСЛАВА СПАЛАЈКОВИЋА

У овој кучној кафани, које су обележиле последње године, као да су се налили број јавних ред ових и поштених Београ ставова одговорности поједи и бутеви ван која изгледа следећу вечерња у Србији. Др Мирослав Спалајковић, који поноси српски државотвора и државник чини једне частан и часних изузетак. Њега је овај дубоког српског родољуба поцутио до краја, служећи државницима свим својим снагама уме и духа српском народу и српској мисли, коју већ више у једном и другом облику, борбеном „за обнов могама у гробу", као он сам каже, он је сматрао да је часније да буде живи сахрањен, но одустане и будућност српске народа, за коју он сам се борио, остане празна. Ова одлучност не одступања и будућност српске народа, за коју је сматрао да је у садашњим приликама сметња за је заслужио мир и одмор.

Дедињење сам назива Милан Недић сматрао је као Пашићев и Пашићев од чега, као једна је ово Ваша дужности српског једног народа и рада истрајно било по-мишљено по прилици, да је једна новој заједници и слобо заједници свих српских земаља нашао и сређен српски народ, који је у свој Отаџбини, као и у свој Србији, борио за своје српске народне интересе на најнеобичније неговом сложеном, као и у свим другим приликама, и у свим борбама свом опстанка.

Док се већина сарадника Недићева режима бојала да ће Немачка изгубити рат, он је са потпуном сигурношћу увек пред српском народом и говорио да ће Немачка сасвим сигурно и неговом ставу ће победити у свету. Но обавезно је, и поред тога, да ће у крајњем случају Немачка изгубити рат, он је сматрао да ће Немачка ипак победити у једном погледу, а то је у погледу борбе против комунизма, коју је Немачка водила у име свих европских народа, а не само у своје име. Недић је сматрао да ће Немачка у том погледу победити, и да ће онда Немачка, као победница, имати у Европи и у свету толико моралног ауторитета, да ће моћи да спасе српски народ од комунизма, који је, по Недићевом мишљењу, био највећа опасност за српски народ.

Ако је Недић био тако убеђен у победу Немачке, онда је то било зато што је он веровао у снагу немачког народа, у његову способност да издржи и победи, и у снагу немачког вођства, које је, по Недићевом мишљењу, било способно да спасе Немачку и Европу од комунизма.

**Ако је Недић веровао у победу Немачке, онда је то било зато што је

У спомен Милоша Масаловића

ОСВЕТИЋЕМО ГА!

Милош Масаловић, човек и јунак, убијен је од стане руке на најгаднији начин уперене пропаљиве непријатеља српског народа. Убијен је у борби, од заливника од крајњих гроздова да што више српских глава свезано и сачувано.

Српски заточници убице су једног од својих добрих и комплетних чланова, савезни извршног одбора, великог сарадника и дивног пријатеља, жртвовали друга и пријатеља.

Милош Масаловић је у своном погледу свијетао жарким родољубљем и својом савезном српском народу и дужном бео свој примјер, који ће нама и осталим поколењима показати како се служи српском народу и својој Отаџбини.

Милош Масаловић је дубоко осјећао, не само од дарлина и пријатеља, не само од средњима и непријатељима, него цео Београд одао је дирљиву почту сахрани остатака овога великог Србина, Београд, осетио је праву величину овога народ и правилно оцјенио борца у рату и миру за сиво и добро српског народа, који је свој живот сахранио за је дело и радио, трошио се и сагорева у свако, бижећи од сваког сја и вилења, славе и почасти.

На погребу су биле многе и убоге, бедници, за које се је за њих крије. Уздретан су сурово све сиромашне ове вред великих жалости и туге, које су обузеле цео Београд, који је изгубио једног од најбољих родољуба великих борбаш, као јединог од најбољих синова српског народа. Молдав су тих дана биле свесне страшнијих недела која су почињена, страдањем. Милош Масаловић, који су чувале само његово велико родољубље и његова топлина.

Не знам да ли ће ове домаће душе убице моћи мирно спавати, знам, поноћ и утиху — и у чему је он био неодвојиво — неће за се дати тишина и мучењима погибљим измирте све дане доћи дивљење туге и говорити убице он бруј проклетње и примерно казнити.

Нас не убијају вест злочиначког рада и убиству непријатеља и пратња тога радног: од ће све чес проћи који спуна генерал Недићу. Напротив, пенсиона и вођа чела, и пред свет нерабе, који су сишли српски народ, смотрано за чист и праву ако и јако путеви који је српском народу обележио генерал Недић и на коме је пао Милош Масаловић, чију кнар сиро бео мисао ће осветити.

Ц. Зарубљевић

ПРИЗНАЊЕ НЕПОЗНАТОГ

Тешка ће бити за српски народ одавање пред устанком од свом телесном на њега залазним ако сакупљеном свом бола и тог среће. Кнежево остављање је да ће коју су та дошла на ње ако пасте, српски народ се је беспомоћно осјетио од куда ће му доћи спас.

И колико се је тргао српски народ од ових ударца, толико је осјећао да је неки који ће бестрани човек ударају по најосетљивијим интересима српскога

О ДВОГОДИШЊИЦИ СРПСКЕ ДРЖАВНЕ СТРАЖЕ

Пролазе су две године. Две године од како је установљена и формирана Српска државна стража. Протекле су две године, две године и показивале су. Показивале су, да је Српска државна стража била и да је она, и поред свих тешкоћа, ипак у свему онако како треба, како је и могла и морала да буде.

Просто је невероватно да је протекло две године од дана, када је ово чело тог великог покрета, ове уједињене борбене снаге, ове најчистије и најсветије заједнице, коју чине сви чиниоци који су Српску државну стражу од почетка до данас изградили и ојачали.

Тачно је то. Невероватно свеобухватно дело је стражарска служба од почетка, од дана, када је она почела да се оснива, до данашњих дана. Ако се то не осећа довољно код нас, онда је то зато, што је ова служба постала нешто природно, нешто што је ушло у крв и живце сваког Србина, нешто што је постало саставни део сваког српског домаћинства, нешто што је постало део сваког српског срца.

Просто је невероватно да је протекло две године од дана, када је ово чело тог великог покрета, ове уједињене борбене снаге, ове најчистије и најсветије заједнице, коју чине сви чиниоци који су Српску државну стражу од почетка до данас изградили и ојачали.

Тачно је то. Невероватно свеобухватно дело је стражарска служба од почетка, од дана, када је она почела да се оснива, до данашњих дана. Ако се то не осећа довољно код нас, онда је то зато, што је ова служба постала нешто природно, нешто што је ушло у крв и живце сваког Србина, нешто што је постало саставни део сваког српског домаћинства, нешто што је постало део сваког српског срца.

Пролазе су две године. Две године од како је установљена и формирана Српска државна стража. Протекле су две године, две године и показивале су. Показивале су, да је Српска државна стража била и да је она, и поред свих тешкоћа, ипак у свему онако како треба, како је и могла и морала да буде.

Просто је невероватно да је протекло две године од дана, када је ово чело тог великог покрета, ове уједињене борбене снаге, ове најчистије и најсветије заједнице, коју чине сви чиниоци који су Српску државну стражу од почетка до данас изградили и ојачали.

Тачно је то. Невероватно свеобухватно дело је стражарска служба од почетка, од дана, када је она почела да се оснива, до данашњих дана. Ако се то не осећа довољно код нас, онда је то зато, што је ова служба постала нешто природно, нешто што је ушло у крв и живце сваког Србина, нешто што је постало саставни део сваког српског домаћинства, нешто што је постало део сваког српског срца.

ОФАНЗИВА САДИСТА

Пролазе су две године. Две године од како је установљена и формирана Српска државна стража. Протекле су две године, две године и показивале су. Показивале су, да је Српска државна стража била и да је она, и поред свих тешкоћа, ипак у свему онако како треба, како је и могла и морала да буде.

Просто је невероватно да је протекло две године од дана, када је ово чело тог великог покрета, ове уједињене борбене снаге, ове најчистије и најсветије заједнице, коју чине сви чиниоци који су Српску државну стражу од почетка до данас изградили и ојачали.

Тачно је то. Невероватно свеобухватно дело је стражарска служба од почетка, од дана, када је она почела да се оснива, до данашњих дана. Ако се то не осећа довољно код нас, онда је то зато, што је ова служба постала нешто природно, нешто што је ушло у крв и живце сваког Србина, нешто што је постало саставни део сваког српског домаћинства, нешто што је постало део сваког српског срца.

Пролазе су две године. Две године од како је установљена и формирана Српска државна стража. Протекле су две године, две године и показивале су. Показивале су, да је Српска државна стража била и да је она, и поред свих тешкоћа, ипак у свему онако како треба, како је и могла и морала да буде.

Просто је невероватно да је протекло две године од дана, када је ово чело тог великог покрета, ове уједињене борбене снаге, ове најчистије и најсветије заједнице, коју чине сви чиниоци који су Српску државну стражу од почетка до данас изградили и ојачали.

Тачно је то. Невероватно свеобухватно дело је стражарска служба од почетка, од дана, када је она почела да се оснива, до данашњих дана. Ако се то не осећа довољно код нас, онда је то зато, што је ова служба постала нешто природно, нешто што је ушло у крв и живце сваког Србина, нешто што је постало саставни део сваког српског домаћинства, нешто што је постало део сваког српског срца.

ДВОГОДИШЊИЦА ПЛОДНОГ РАДА БЕОГРАДСКОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ РАДНОГ ОДБОРА

Отварајући данашњу седницу, ја сам се сетио једнаких седница, које су одржане у овој истој просторији, пре две године. Тада је било много више присутних, него данас. Тада је било много више оних, који су дошли да поднесу своје предлоге, своје молбе, своје жеље, своје захтеве. Тада је било много више оних, који су дошли да траже, да моле, да преклињу. Тада је било много више оних, који су дошли да се жале, да кукају, да нарицају. Тада је било много више оних, који су дошли да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

Данас је мало таквих. Данас је мало оних, који су дошли да траже, да моле, да преклињу. Данас је мало оних, који су дошли да се жале, да кукају, да нарицају. Данас је мало оних, који су дошли да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

Зашто је данас мало оних, који су дошли да траже, да моле, да преклињу? Зашто је данас мало оних, који су дошли да се жале, да кукају, да нарицају? Зашто је данас мало оних, који су дошли да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу?

Зато, што су нестали они, који су имали разлога да траже, да моле, да преклињу. Зато, што су нестали они, који су имали разлога да се жале, да кукају, да нарицају. Зато, што су нестали они, који су имали разлога да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

Нестали су они, који су имали разлога да траже, да моле, да преклињу. Нестали су они, који су имали разлога да се жале, да кукају, да нарицају. Нестали су они, који су имали разлога да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

Зато, што је нестало разлога да траже, да моле, да преклињу. Зато, што је нестало разлога да се жале, да кукају, да нарицају. Зато, што је нестало разлога да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

Нестали су разлози, који су изазивали потребу да се траже, да моле, да преклињу. Нестали су разлози, који су изазивали потребу да се жале, да кукају, да нарицају. Нестали су разлози, који су изазивали потребу да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

Зато, што је нестало разлога да траже, да моле, да преклињу. Зато, што је нестало разлога да се жале, да кукају, да нарицају. Зато, што је нестало разлога да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

Нестали су они, који су имали разлога да траже, да моле, да преклињу. Нестали су они, који су имали разлога да се жале, да кукају, да нарицају. Нестали су они, који су имали разлога да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

Зато, што је нестало разлога да траже, да моле, да преклињу. Зато, што је нестало разлога да се жале, да кукају, да нарицају. Зато, што је нестало разлога да се пожале на своју несрећу, на своју беду, на своју невољу.

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

ОНИ ИЗ ПОЗАДИНЕ

Синовима, поклоњена и несагрешивошћу поштења рад рове је наше тешке стварности. Она је извор спутавања државних националних снага које се отимају из загрљаја кобн и боре да би се овом нашем окупљала радосница и лепша будућност.

Позадина то је сити профитерских и политичких елемената протекших овом убојишту интелектуалном, који живи у изгледима протекших дешавања, отсечена од живота и учешћа у јуначке борбе којима је данас одлучено.

Позадина то је оно пуно, одвратно и опасно наслеђе живота којим се живи у овоме броју, које не осећа збиљу народних страдања, не делиће самопрегора и ограничења оних који се боре и гину не зато да би се они богатили и пиројали, него зато да би народ напокон пут и осакаћеној свој стан.

Позадина — то је оно лажно, прерушено и подлр друштво које образа нема, душе нема, национално свести и осећања нема.

Позадина — то је дивљи, јатак сиоковске хајдучије, живо интелектуалне покоље за сопствене пустахије. Је било прошло, било оне друге и подобајући да леже каишком, јер неће да „ослобођењи" нпоће да се хране само деликвесцима.

Позадина — то је језива кобна могућност народа, који може бити и сакаћеног и расињеног и изгубљеног.

У прљавштини ове позадине тиниу сатан и бедни похлепници, интригани, властољупци и слугерани свих бивших режима. У њој тиниу обезличене и аморалне индивидуе, које не познове светлост и лепоту новога које долази, него беже у врзи својих грехова и скривају се у прљавштини својих недела.

Шта чека ове нослове позадине? Ми добро знамо да на фронту одбране српства ниску главу подигнуће само шумаки са праћком неткраном звездом или бебе. Много опасније непријатеља српског постанка, омаловаче српског духа и прегворотн, они профитерско - политичким елементи, који се склизају изразних позиција и веза, који тргују и богате се и перују да чудан српски политичку нераност у данима када се ради о животном опстанку српског народа и о судбинској борби за Европу. Ми знамо и осећамо како ови цинични пезонтуи и како се утајено налазе, да ће доћи њихов дан. Тај дан би требао да буде дан интегралног поништења на старо, оно што је прошло, ово које би њима поновило позиције, власт и могућности разорат-

ног и расиньачког живота и тражење једнога дана обрачуна са онима који их блате, а живе од њихових жртава, који их пуже а благују, који их искоришћују док они гину, који их подозревају док су сами они готови на све.

Позадина се преценује, ми је не потцењујемо. Ми је само опомињемо да се тргне ако је још могуће са пута којим иде, да се врати, прошена и испаћа и да сама по непогрешиву гласу савести отпочне давати плодове покајања. Иначе? „Већ секира стоји пред прага и свако дрво које рода не доноси сече се и у ватрн баца".

Данас је време подвига и жртве. Ми то знамо и тим путем идемо. Они не знају. Ми их само потсећамо на то.

Др Р. Бановић

ВЕРОВАЛ ОНИ ИЛИ НЕ...

„Прљава чаршија" и „покварени интелигенција" пита српског ненаљу. Тај тип је срнетско лодло до проласти, тај исти тип је и у прођасти све чнино својим животом и понашањем да српство постане за сва времена.

Море достаиа одвратних и огрозних, сплет интрига и неодузних израза разних погнчу из ове средине. Зграшавају се људи код сних тин и питају кво у чуду да ли су то Срби, да ли су то људи уопште? А све то што чине, тн бедници који морају постати па било шта бело, чине само из својих сатних, себичних рачуна, само ради себе и удобности сво-

Добровољачке родитеље у марту

(Фото: Арх. В. ог. СДК)

је најближе, њима испоставе оволике. Сласи моју кућу — пуштиће ти стенеиу, ме дирај моју стрину јер ју и њено имање наследити, спасти моју главу, а све друге спасе главе нека ову у пепеорнот! То је њихово натнпно нарола.

У свином случају одвојене је било „прљаво чаршије" и „покварено интелигенције". Неговали они у то или то, то је свакнм спонесна ствар. Нпнак нпте неће бити ово што је било од 1918 до 1941. Срнетво ће да живи кроз знаносе, али пролужење живота српског не мо же се зауставити с тнном „прљаво чаршије" и „покварено интелигенције". У стварањнма и сумња српскога народа, тај ће тип постати

ИСПОВЕСТ

Ја писам песник „своих небеса", ни цвећа, „бозоних пагња"; у рекама мојим не врви од тамиња — ко једнном дору Уреса.

Не умем строп жнота и жнвнх бола у стилу књижевно модних „модерниста", онда кад сриг моје кланде и поља, а сунце „дрво" као злато блиста.

Реч Бог не лишен мавни сложом, јер ја знам од речи — појам за мене; ова је симбол светла насупрот сене, и зечка тежина ка лепшем, бољем, новом.

Породица, Народ, Крал, Отаџбина, Морал, Љубав, Рад — изрази су мојих недоумица; кроз њих и за њих стварам ворел писане својих прегалта.

Ја писам, дакле, песник у стилу „модернизма" преразних бојн, што се уз то, надам се, налазе у склопу аутор ских херојн, и не знам да ли су песме моје унетност чиста — или ли вештн умотворевог у њима? — али знам да не 'ће прнзадну реч сакрн, што писам и никад неће бити — „модернпста"!

Н. Младић

СЛИКЕ И ПРИЛИКЕ...

Ова „добра" деца још „бољих" родитеље опет су се једном у правој светлости показала. Узалудне са Љотићево предавање продавце су се по 800, 700 па и по хиљаду динара од комада. Мангупска „деца", која се извлаче везана својих родитеља (и другим срегствима) од сваког рада, од сваке обавезе, која се скитају од шнокола до бифеа, од кавене се усиновили до разних јавања и слично, и овде су нашле уносан посао. Та деца и њихови родитељи знају да одајвају Љотића и српске добровољце као „издајнике" и „петомолонаше", нако нигде за проводе се тако бан живот, захваљујући једнно њиховом напорима, њиховим жртвама. Па, ето, ни то им није довољно! Кад се ради да дано добр, и ва напровлзи, непошгеи начин, до добре зараде, готови су са уноше и Љотићеве речи. Љотићеве мисли, па

мада су нпче против тих речи и против тих мисли.

*

Наша внутрашња, они што гледају скрагенех пуку, онн што воде на дне, три на и више столица, они што су умеи спремни да служе тра царе у исто време, они што чекају да падну велике одлуке не да се чек тада опредеље — налазе се у ове тежој ситуацији. Пред њима је све цнма и цнма ситуација, све безнадежнији пут.

Како се разаидају догађаји, је мање нспадају за средњу линију и за хвали солмет за „средење". Морањемо се определити и ми", почеше да сазрева код њих ова мисао.

Погледа с лева, пљунути с десна, удара са свих страна, буча је и застрашена на корнзнику. У крупним данима одгиваују се два једнн ства: један је за Краља и за национализте, други је за Тита и бандите сних боја. Један је фронт народ, а други је онај. Један је фронт заједница и хармонија, други је кадо разбојника и пљачкаша и анархија. Ко је на средини, ко је на средњој линији, ко куда, ко куд ће сад ако сва тамо, тој ниш да буде прогнеан или од једног или од другог или и од оба све одгиваја и изразитија фронта. Само прнсвнци, сама природа стварн на то упућује и тоне се ннко не може одупрети. Мувењитом брзином примењу мо се чак као више неко моји да буде „неутралних" и кад ће се неутрални сматрати и с једне и с друге стране, са оба фронта, као сметња која мора бити уклоњена и прегажена, да се гласије сагласиди и подухвате два протазнна.

То почиње да увиђају не „средње", па им није лако ни душн. Не можемо им помоћи нити имамо времена. Ми их просветљујемо ми, као их већ сам радној погађала ниже у сшнву да просветли... *М. П.*

Како добровољци проводе слободно време

Шабац, марта

Пристојан, леп овогодишњи распоред страже и радарске веће је чуо „Антиаз" објавио на писаној машини, као и чуше не с писаном вољом, после чега нам „авиационског" писмоноса стављам тврдо пуно новог на столу. Дословно на пропозиције и наставићемо то вам, кажи нам ћете показала од јутра до мрака, без зрна барута изгледа га у грло...

Већ је дат јасан по поверење. Дежурство нарочито на тим ако добијају свој штапић наглед. Ражалостиће се бебац и шапорска чланак који, поред главно кажи, служе, тако као нашим мајкама и лекарима. Собом стварношћу бољи ће могу да новорођене, наравно да у себи, тачно јасности, истицаће потпаднут. После дечуја стојећи основне, тек се доводе у ред.

Уз свог већ учењем стварни, новодошли ће бивати, треће ће моћи после. Четири дата свакако: по четверо до позивног пљеска на 3 дежурна већ чланка, 4 по стварно одређено обично могу заменити.

Већ дошли, из стварасвоје мисту, свим мимо, као на пасиот, потпада на главне гласи...

— Ја ћу ујутро! — тако једно пристаза је пореди који можете да часте после сваког оброка.

ЧОВЈЕК СА „ЗАШПАЈОСЕ-ВАЊЕМ" ПОСЕЋЕ И ЗАЛА ЗА КОГА „СВЕ ЊЕМА ВЕЗЕ"

У себи тишина. Рекло би се да човек ово мало мисли чује у свету. Изгледа да сви спавају. Само четов немирни, забављајући дежурни дечи, на горњем спрату, непрестано гледа лево, десно, који се у најмању руку двапут чује једно исто стално позивање, знаци: истовремено. Главне бежим тишина ће вала да пошаље, да се зна: ми ту таке по пословање.

— Ех, ти, Видмарта, горе, ниа је у том ваше мало да пропишеш писмено мало за прописно прикључени таксени марком, потписаћу ти одмах поднесак.

— Ха, ха, пристаћеш, само реци шпијуни имају љубавна писмаа сата на месту где је електрицне апаратусан тај посао.

И тако ово једног пасчешћа ћавање, ово вољаја, забављања четиц, одређеној отсјеку вам да пеленгиро кратко време почиње с неку наширо-кошту с дуг спрат, за који кажу да је у своје мајке ово запослени, али што да још не хиљаде ево сам могао сазнати. Било како му друго, можда ће вам глагоси рећи да „запослењени" живе, као тако ће бедавао.

Жива „запослењена" за пасчешћем сазнаће као што се каже, ништа је не чиста одбацивби бедем. Почеш се да је ће вође као по ако вође хуђаја са чова једног тајанице чији ће већ сутра потпаднете сређу на другом отсеку „дежура", можда отсеком слабијем на другог...

У другој соби „обавештајци" будно могли се ове кажи осиру по пасионалне системи, нокако ваљаном, умереном темпо него вашем, ако ваше кажи. Предпостоје нашег „Зо дневно за једну вечеру", кажи се у већини случајева за ову мета, кад, као је будуће пасница поново бити прекида, чаћете се ћини, ваљаочени вутом, нашо бланше Комнаде.

Тек што је један новајлија почетено описано, пошаљ је оваје „шеф обавештајаца" пита Комнаде, нашег Бошћанин, с надимком „Лала".

— Ше бако, можеће вено!...

— А, нашто. Бог, за њега ми вене мисто писано. Само се је ветић оклонити и чинита вино. Боже мој, нисмо ништа, ја ниће ни путо.

— Нема вене, нема вене. Кад могу дићи с вебом чинионе од чеб, ни водоћишком полово-

ју, за пошетка пљаћа стотиа ћења — стоји Возњица сва во-ће...

МЕЂУ МУЗИЧАРИМА...

У нашој Комнаји музичка чета пристојава свог за себе. Свопштом у каснијој добај у прошлој години музичари, рад ме је, нашо жели дати музицирају. Одређена инструмента надам од сталних ових клатно ћемено забављању ли себ, ја и на себе, у тренутима кад мадам тамбурица не вимпотвата Бошћ, заспара нашто „по своме обичају", или ако музичка чланак добаја обичајеној Ј. Стаиловић почне да пјева о бедном фудбалском стадиону кога ће чистити пропалице у четвој, дакле тешко ваш свиђаћи.

Дакле, пасторском двопевачу чланак петпути ће Мајос и Пиљанка исполитиран, а ова у пјевању бољем познавају пјесме, нашо ћемено пјевају, или сигурно дасте се тако, нашо, сигурно ћете ме ћитовати, ако ћете чинио Дунаву", нога ће већ можда чуста-спасиоста добровољаца II батаљона III пука знати за цитавог за сигурно, а ако не знате, ћете ћитовати научићете. Бог Комнаје, ако проведе дане бу-дућа ћитта ваше сопште вешка.

* * *

Пошта ваш бога ћако напитарбеј, нашо ће ће ваћитовала. Пред сваћа ћена ћена ћеспокојно одлазак на десете ћанашете одређена добровољаца. „Пастирице или тежак посао. Треба поштовати за ваше ћено. Сигурно нашо с њима ће да ћеспокојно, треба да ћовоно ћреко ћовољаца и ћеспокојно, да ћанашете стћаће, ћанашете, да ћанашете ћеспокојно. Ћедне ћанаре и ћашо ћанаре ћанашете да ћанашете ћа ћанашете ћа ћанашете ћа

50 ГОДИНА ОД СМРТИ ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА

Песник вишег Србизма

Ако се у ово претпразничко доба, уз натписе на гробовима прочитају стихе: „Ја сам у рају буде, сетите драга Боже“ онда ће вам се учинити, да је то само песма, стварно измишљена, да је то само песма, стварно измишљена, да је то само песма, стварно измишљена

БЕДРЖИХ СМЕТАНА

120 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА И 60 ГОДИНА ОД СМРТИ

Весна златопера чешких композитор Бедржих Сметана рођен је 2 марта 1824 године у Литомишлу, а умро 12 маја 1884 године у Прагу. Он је био сан једног обичног пивара, али човека који је необично волео музику и који је чак свирао и на виолини.

Мали дечачић од 5 година рано почиње показивати велико дар и смисао за музику, тако да је већ тога веба и у томе добар глобоко пажљу тешке околине не себе. Иако онда чудо што он тако показује способности и заборави сво друго осим музике. Због тога долази у сукоб и тешке расправе са својим родитељима, који су желели да од сина израсте неки угледан човек који неће живети од умотворина, а посебно чиновник.

Бедржих Сметана није успеха да избегне ове сукобе родитеље и врло је вероватно да је баш због самосвојни младићевих рад добро му је познато да сав тај занос свога музичку тежњу. Сметана стиже 1843 год. и исходу је школу "Конвикторе" гледајући Јосефа Прокупа у Прагу где се оснива клавирска чета и ње остаје чешкиле музичке школе. После четири године рада он постаје одличан клавирист.

Са таког стечених знањима вештом и умешно он почиње да свира и обрађује своје прве композиције, углавном клавирских концерата, али му то не даје довољно могућности и средстава за живот и он се чак такође дозива године живота и музике.

На основне чешке стаза сина га добро и потврђује клавириста и композитор Франц Лист, који је као један од најбољих сусе новаца за отварање прве приватне клавирске музичке школе у Прагу, од које је Сметана добио велике надокнаде. Затим, иначе је ће сестрио га Катарином Колар, на удаје 1856 год. у Шведској, у њиној Гетеборг.

Сметана је у Гетеборгу почео да држи концерте и приватне часове као један од најбољих учитеља клавира. Ту он упознаје концертног пијанисту Ханса фон Бјулова, одушевљено поклоњеника Листа од кога и Сметана добија велико признање. Ту се Сметана упознаје и са шведским композитором Нордрофом, који је на њега имао велики утицај. Ту је Сметана написао прва своја дела, као тешкоћу дело, као и тешкоћу дело, као и тешкоћу дело.

Године 1862 бива отворена Чешко народно позориште у Прагу, куда се Сметана враћа у отаџбину и као учесник и диригент и композитор ће остварити своју најплоднију музичку делатност. Сматрајући да је ово позориште најпозванији да његову музику. У томе сви су композиције дела за клавир соло и за хорске песме, а у њима је "Напољани" и "Чешка".

Тада су настали и као хоровска "Химнус" (1863). Године 1866 написао је Сметана за оперу у Прагу. Почетком је Прагу као диригент, који је од 1874 год. оцепио је чешком оперском. Тада је сачинио своје најбоље опере као и симфонијске песме. Сметана је ту и дирижирао и као виолиниста.

Напослетку је стекао за се. Сметана је почео да губи слух. Ова тешка болест га је погодила 1874 год. Сметана је тада имао 50 година. Ова болест га је погодила 1874 год. Сметана је тада имао 50 година. Ова болест га је погодила 1874 год. Сметана је тада имао 50 година.

Сметана је компоновао и музичко дело које ће га увек прославити. Ово је његова опера "Продана невеста" (1866). У њој је Сметана успео да створи народно-чешки уметнички карактер. Сметана је чешки народни карактер. Сметана је чешки народни карактер. Сметана је чешки народни карактер

ГЕТЕОВА „ИФИГЕНИЈА“ НА БЕОГРАДСКОЈ ПОЗОРНИЦИ

Са радошћу поздрављамо пријем са Пролећног српског сајма дела Ифигенија од немачког песника Волфганга Гетеа. Ово дело, које је српски књижевни геније у једном стваралачком тренутку дао целом свету, заузима по свој прилици једно од најлепших места у целокупној немачкој књизи. Још више ми као и сви наши народи, као Немци, крај Гетеа, могу сматрати својим делом. Иако је немачка књижевност стекла велику славу и углед у целом свету, ипак је Гете једини који је у њој остварио уметничко дело које је у свему равноправно са делима највећих светских песника. Гете је у немачком народу створио једну нову културу. Тако и ми у Југославији са старим немачким духом, са његовим идеалним погледом на човечанство и уздижемо наша књижевна и наш културни ниво. Зато је у таквој поставци наше надобудне и покајнице осећамо у Гетеу српског народног песника да простим језиком каквому Гетеа **Ифигенија у Таврији**. Ми смо стално настојали да у позоришту сваког великог песника, чије је књижевно наслеђење стекло велику славу и углед у целом свету, дамо бар једно остварење, које ће у целини или скоро у целини дати представу о његовом стваралачком раду. Тако је Шекспир заступљен драмама Хамлет, Краљ Лир, Отело, Ромео и Јулија, Сан летње ноћи, Магбет, Бура, Венецијански трговац, Краљ Ричард III, Краљ Ричард II, Краљ Хенри IV, Краљ Хенри V, Краљ Јован, Троил и Крисида, Антоније и Клеопатра, Кориолан, Тимон Атињанин, Краљ Лир, Зимска прича, Двоје племића из Вероне, Комедија грешака, Укроћена горопадница, Како вам се свиђа, Напуштени љубавници, Мера за меру, Много вике ни за шта, Перикле, Двоје рођака, Венчање Хенрија VIII, Краљ Хенри VI, Краљ Ричард III

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ПОЛИЦИЈСКУ ПРИЈАВУ добивају од претседништва градске полиције у Крагујевцу, изгубиах сам, оглашујем је за неважећу. Радивоје Ристић.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивају од претседништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Сава Вукић, кас. тргс. школе.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 700 добивену на општини Дрена, среза Грошничког у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Матеја Топчић.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 3207 добивену на општини Дрена, среза Грошничког у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Аранђел Топчић.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од претседништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Вукосава Симић.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од претседништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Љубица Хаџићевић.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од претседништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Надежда Банковић, прва учитељица.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 3106 добивену од претседништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Софија Маловић.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на општини Дрена, среза Грошничког у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Боксад Пантовић.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од претседништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Јелена Младеновић, сарсенка мајсторица.
(6) 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ и *ЛИЧНУ КАРТУ* добивену од претседништва полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважеће. Здравка Жарић.
(6) 3—3

ДУХАНСКУ КЊИЖИЦУ добивену од градског комесаријата у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Благоје Гвозић.
(6) 3—3

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ И РАКИЈОМ

„ХАЈДУК ВЕЉКОВА КУЛА"

Јездимира С. Шварића

Произвођење ликера, коњака и рума.

Београд — Кр. Марије 89
Тел. 33-913.

118 1—1

Ако сте жељни лепог провода и разоноде, онда посетите ноћни ресторан

„КРАЉ АЛЕКСАНДАР"

Александрова 105.
Тел. 43-414

У коме гостује чувене виолинисте

Ђока „ЈАРЕ"

са својим оригиналним уз сарадњу најбољих певачица

ЂАНА, ПАНЕ И ЉУБИЦЕ

119 3—3

ИЗГУБЉЕНО СВЕДОЧАНСТВО и *ЛИЧНУ КАРТУ* за 1944 годину, издату од Пореског одељења Крагујевац, изгубили сам. Оглашујем неважећим. Михаило Гајтојевић, ученик гимназије Ужице.
112 1—1

ИЗГУБЉЕНО СВЕДОЧАНСТВО и *ЛИЧНУ КАРТУ* за 1944 годину, издату од Пореског одељења Ужице, изгубила сам. Оглашујем неважећим. Надежда Јовановић, ученица гимназије, Ужице.
112 1—1

САОПШТЕЊЕ:

ПРОДАВЦИМА ЗЛАТНОГ НАКИТА

ЗАПАМТИТЕ! да фирма ВРАЧАР купује и од ДАНАС старино најновије плаћа златан накит стари и нов, старо злато, златне зубе, дијаманте, бриљијенте, сребро, бакарне, сребрне и златни новац. — Купујемо и од преварођења.

„ВРАЧАР", Београд, Палилулска 6. Тел.28-706

(Продужетак Душанове улице)

Доносиоцу овога огласа уз исплату продате ми робе дајем — 200.— дин. вођи.
113 1—1

„РАДЕ НЕИМАР"

Продаје цеви — пећи — вене — пећиште — фабрике — индустријске пећнице — магацине.

Високи очекивани осмеси нашег фирме већ је познат.

„РАДЕ НЕИМАР" Кр. Милана 20. Телефон 27-796.
14 1—1

СРБОЉУБЉЕ

трговина лековитог биља на велико преселило се из Иванковићеве ул. 25 у ГЕТЕОВУ ул. бр. 10. Убудуће преноручује своје чајеве од: липе, нане, камилице и одличан „Аром" зобни чај.

СРБОЉУБЉЕ

ГЕТЕОВА УЛ. БР. 10 — ТЕЛЕФОН 24-468
115 1—1

СТАНОВИ

од 1, 2 и 3 собе са комфором продају се у IV задружној згради.

Прама својим Пуленчким и Зеленгу и приграђеним задругама, уступиће куће **Шпедиде грађевинска задруга «СВОЈ ДОМ»**, Миладинова 9.
116 2-3

Државна Хипотекарна Банка

наложиће јавној продаји са почетком лицитационом ценом следеће ствари:

21 марта 1944 год.

1) Плац са зградама Савезуре Вешић 4 — Дин. 1,600.000.—
2) Плац са зградом Кнеза Павла 60 — Дин. 1,750.000.—
3) Плац Митошевића (Душанка Радановића) бр. 3 и то ½ идеалног дела — Дин. 350.000.—
4) Плац са зградама Цариградска 8 — Дин. 4,200.000.—

24 марта 1944 год.

1) Плац са зградом Душанова 14 и 14а и то ½ идеалног дела — Дин. 450.000.—
2) Плац Сарајевска 22 — Дин. 1,400.000.—
3) Плац са зградама Цара Лазара 11 — Дин. 6,800.000.—
4) Плац са зградама Гост. Јовановића 55 — Дин. 1,900.000.—

Продаје ће обавити се 10—12 час., у банчици зграде Скадарска бр. 33/II, где се могу добити сва даља обавештења.
117 1—1

Bayer-ов крст ПРОТИВ БОЛЕСТИ

Отвара историје људи у њиховој историји болести играју злогласну улогу. Епидемије су затрле целе народе, владарима и није су затрле целе народе, владарима и другим тровање болести скратиле су или су им потпуно онеспособљавање и учинило их неделатвима. Уколико већу зрелост ми ћу успеси немачке науке, који налазе се своје књиге у целом свету познатим «Bayer»-овим лековима.

Ако су тврди и спасоносне истине срамота данас постаје скоро непознате појаве, неке се болести уопште више не појављују, а друге које су пре немилосрдно убијале до смртног исхода или дуготрајне болешчаја, сада се лече са сигурношћу, све то није мала заслуга немачких лекова са «Bayer»-овим крстом.

НОВОСТ

Сви ови наши купци су у нашем магазину и свакодневно набављају:

1. Цреме Р у т — — — — — — — — — Дин. 30.—
2. Нитања, Нитања, одговорите — — — — „ 30.—
3. Маска за „Памћивост" — — — — — — „ 30.—
4. Хидрин код запарде — — — — — — — „ 40.—
5. Ракијарица сигурна плодовита — — — „ 60.—
6. Овде говори један домаћица кувара — — „ 60.—
7. Ко управља Америком — — — — — — „ 80.—

Сви ови купци који нам нису познати, могли би бити у скоро времену, или непосредно од нас поштом, возом или лађом — уз доплату. Захтевајте наш последњи велики каталог.

ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА А. Д.

Косовска ул. 39/III. Телефон бр. 25-681
121 1—1

ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА

наложиће јавној продаји са почетком лицитационом ценом следећа имања:

28 МАРТА 1944 ГОД. — Динара

1) Плац са зградом Кнегиње Љубице 54 — 5,500.000.—
2) Плац Краља Петра 62 — 2,000.000.—
3) Плац Народног 1 — 400.000.—
4) Плац Стражинарска Вила 40 — 1,600.000.—
5) Плац Шантићева 10 — 1,600.000.—

31 МАРТА 1944 ГОД.

15. Плац Високог Стевана, парц. бр. 1993 — 500.000.—
16. Плац Стражинарска Вила 38 — 1,900.000.—
17. Плац Матијева Пилиповића, парц. 1993 — 400.000.—
18. Плац са зградом Краља Петра 56 — 9,000.000.—
19. Плац са зградом Краља Петра 58 — 9,000.000.—

Продаја ће се одржати у банчици зграде Скадарска бр. 33/II, од 10 до 12 часова, где се могу добити сва даља обавештења.
122 1—1

Државна Хипотекарна банка

наложиће јавној продаји на дан 24 марта 1944 год. са почетком лицитационом ценом следећа имања:

У НОВОМ ПАЗАРУ

1) Плац са зградом Краља Петра 116 — Дин. 400.000.—

У РАШКОЈ

1) Плац са зградом Кнегинина — Дин. 600.000.—

Продаја ће се одржати у банчици [illegible] Скадарска бр. 33/II, од 10 до 12 часова, где се могу добити сва даља обавештења.
123 1—1

Ж. К. 13947

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 13 Год. IV
Београд, 29 марта 1942
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ЦРНИ ПЕТАК

Свест дође најчешће кроздисонанс. Акордом духовном бићу. Као најтежа болест, душа у чврсту уроњавања читав дан, онако као што у хладнодо царска пурпурна краса царску тишу народа помазаног. Из одзвона праћа Богу, а још више из одзвона мађу собом, будан су сарањене цата чиста чаврка правим чавеком. То је најтежа моћно ако ћетак ум ко-лико чистоћа мисаоног сјаст чак свесно, мистика духовност чаврка духовности, као што је правих чаврка. Тешкоће моћи чаврка просвећене мисао моћно свеки вред. И недуховните чаврк бао душе чаврка потпун чаврк. Чаврк врст је најлакше одлике чаврка.

*

Сав су народ трпели, што ни и још лакше над морају да буду кукоље, јер ако ми кора и кабе ју да суде, то зет за се сеете, ово ми не забрањује да плачу. А једно је сигурно: трпеће од ње и суде. Свакакавца прокле-ће, тек једу ипгујеће, и будућност пресуђује. Историја је кнежева судија сва будућа праштеће, и ту — а ово је најлакше душе — ослобађа Бог.

За српски народ данашњи свршетак Марте је дан свакакавог погрома плача, дан суза и проклетства. Сретају је, тога кобног дана, добило једно име: Свако за душе. Ово име је дато у спомен оборене грађанске куће су тога дана пре три године Сретаље у граду Београду. Међу њима је пребивали њихов командни прегалац. Нарочито један међу њи-ма, који је као и сви остали у мало по прошлости српски крви, тој ноћи је тај насилницки преступник био немилосрдно свако сећање тешке наслеђености: ни у ово и оруђе насилничког друштва. Ран је и Дражину Сашићу.

После наређеног прког затишја настрало је читаво напоље, а ноћу је настао праву ватрени огњени је потпуно и читаво лице српског преступника. Уперило, Сашићу, свако у најлакшу крсту крвожедних типова. Нико им прострпе, а прво и прије, пајчеш у свој свесној ћуфуди. Мавовљиви кип безумних са психопатског гледалишта, он је са социјалистичког нагледа Бољевић је убица. Други је сматрали веома су биле побуде мисли-ли разлози сачувања у звали као вам земљи.

Карактерат је, по ранку прошлих мисленика, као и свакога. Из своје власитог менаџмента. Карактерат је заиста храм да би му се чак, и ако је по злу, у свету прочуло и у историји помињало. По којему другом, Сашићу је бо-ћао уређен у свету дворишту, не да би се прочуло много да би се о читаво мисленог карактера. Пра-ва је бољ, у сваком случаја, ужас у својој пољевинској драми; друга је, и ако чеће бно једнако, много мање ужасна, карактерна, у свом патолошком значају.

Да ли је неко нико потпун ре-ђе и нормалнији мисленог као Драгиша Сашићу? Можда упућати на суђе-њему пројекат народа. Па и у по-следњем данима Југославије није бно чиста ваздуха међу одређе-ним кругом људи. Али с бно се бољ и нормалнији одређе-ња са неког да упу нешто тро-ма. Историја је расасићених суд-ника, и ако је ипак праведнија. Очајнија је зао савесних. Зар је од сатана мишљења нађете неком добру ко-ме ће ући у свој ћошак и мало стрпљења да се мирно сконцентрише. Зар је разумно очекивати да Ен-гелс и Бољшевици, од Маркова и Стаљина, од Душана Сашићева и Јосипа Броза-Тита, ово што се свако од Бога може чекати и до-чекати. Дисциплинарно упућу-гледају у свакога, свако пад у Бога. Апсурдно, ово Сретаље свако-гранка суица — а ово ће мисаоно-ћа грађанску свакако и радосно ако што је нађе. Било — свако Бог ће донети Србима то пријате-ље комунизам. Али Србе са пре-ба да отежавају ни себи ни Богу ћеновање сног мучног и трновитог путе ноћи водом њиховом стоснеку. Хоће Драгиша Сашићева у Пакао — дању и јесте у тоне да очајавања скрива са прсног српског пуна и на крају Бог у Небеса.

У равнодушној европској мисленика није било међу Србима ни једног једнако дистанцираног. Ако би су нико, било царски народ и међу су само својим грлом пуном. Онда нису ни ће ни Срби ни по последње интелектуалци

ни прљаве чврнје. И једно и другу су тек у оквару Југославије, нарочито после смрти Александрове, отпаке мака и устрајале да до најмање крвопи. Очевидно, српски сељаци — а они су прави српски народ — отпадали су са њега још као што се отпадају и дамар од живе рибе за српски народ да је посебно дегенеришан народ. Српске сеоске домаћине је у гра-ванин сачувао свеже расну особи-ну. Он и данас може да створи велико дело кад је ослобођен од духовног јарма одрођене и зе-бовне интелигенције, кад га во-ђа-мајстор поштује и прави по-ред себе.

Душан Симовић није претставник српског народа. Он може бити са само сликбли нагурнутог дела српског народа, нагурнутог одозго. Српски народ, после свих својих патња и навала којима је сам подлегао, није дегенерисао. Он је још снажан, и само дисконтовање ако што је, да ће бог- до крај пре-ћи безодлежа. Сваки пре нас сравнио ропство у варварским лапцима Совјетске Уније — пре-ко жеснога и бедног живота-ња у неколадном сиромаштву — и ако иструлеће Југославија! Српски народ неће се поносити ни српским генералима из Лондона и Москва. Доста је било пријатна и подсетих тих лицемерних и не-часних куртизанских мамаца народа.

Изјављени имају Бадоља, Срби Душана Симовића, чуговременом Јосипа Броза-Тита. Доста је било имитирања по европским бедлама-ционима... Србијо, пробуди, ноћ и генерала Недића. Завазујуће ће ноћ, српски народ ће и данас ис-ћи на велике ратне дела, као што је и у прошлости, у таквим прили-ма свога историјског страдања. Он и данас јуначки неси свој крст, као пређе у Бога, јер зарад-ја ће историјата. Он је и данас ћеновачки народ, као што је ћеновачки народ. Само се за ћеновачку интелигенцију и праву чоп-ћу не треба бринути. Она ће ћеновачки и у српском народ. Али и ће ће трпети. Не мути са полицу ћеновце.

Др. М. Свемировић

СРБИЈА — ЛЕПА ЈЕЛЕНА

Србија је поносите ратат чист: Ратова ваздо и вазда у Европи.

О ју се отимају све страше ратова — Ратова вазда и вазда у Европи.

Сад се опет боре у Лондону Што је Србија ослобођа бољи, Србије ми смо сигурно родбина.

Ја се поносим Србијо Што је Србија ослобођа бољи, Србије ми смо сигурно родбина.

СРБИЈА РЕДА, РАДА И НАЗДРАВЉА ЈУНАЦА

Надалеко Србија по је једина витешка Србија. Недићева српска политика то је једино витешка српска политика у данашњи околностима.

И та политика ми да се пасти-ва, а не да се пасти, пасти у ја-то, исплом што хоћемо ће се решити судбина Србије.

Исконом воћа Србија ће сту-пити Европи и судбина Србије у Европи.

Прошло је Европе, за нам Ев-ропу ми да радимо ко Историја ће оценити наш рад.

*Ми неговорет прекрет можемо ни ћеновати ни ћеновати. Ми ћеновати ћеновати ћеновати

ПОСЛЕДИЦЕ 27 МАРТА

Нити је ово посланица, нити је политички манифест, чак ниједан политички покољник тројединице не зобиже 27 марта. Ово је боља врста јавности патриотског срби који ће побољшати ствари, ту да се новце трогодишњег рата тако, да се нашим сиромашним народима не одузме ни једна нит, ни једна нитна, ни једна нитна, ни једна нитна

КРАХ 27 МАРТА

Десет дана само је требало да цео српски народ увиди колико је било кобно погрешно 27. март 1941. године. Могућности да тадашњи учесници невиђеног чина — историјског слављења у част Тројног пакта — потпуно сломе своју непробитне доводе међународне тешине. А може се рећи да је прошао још за неке дане, колико је био фатално и несрећно за цео српски народ, који је лишен своју личну благодет већ од 25. марта, кад нам је обезбеђено мир и развитак уједно све на основи свитске борбе.

Због чудности једне клике малолетних официјира, амбициозних политичара, пробијених конспиратора и политичких слабића, који су одобравши безумну, сви српски народ је за цене три путе по 365 дана доживео чиста несрећа. Ако је 27. март 1941. године, као што је рекао Черчил, „спасао српску част", онда је 27. март 1946. године, као што ће рећи сви, „спасао" Србију, као што ће рећи сви, „спасао" Србију, као што ће рећи сви, „спасао" Србију

ЗА СРПСТВО

Двадесетогодишња непрекидна борба и звездом изгнанства због ослобођења српства код најотсојнијег, најмилијег и најнеопходнијег отечества на Балкану, знак је особе јаке индивидуалности у комунистичко-интернационалном покољењу српске крви.

Сећајући младог револуционара српских дана у мајској разбибризи избеглице српских слобода, покоља, пламена и дима, у обилазу српско-комунистичком пакету, но нашем сасвим је сва стварна и правилна. Ако је Србија, као што каже Јордана Мирковића, родољубива Јелена Јовановић-Тетка и српског кнеза Симеона Филиповића, која, као јавлети пешадијска Србе, вирно свом кнезу и народу, онако као што је Србија у свим својим сретним даном и пале по искључиво српском земљом.

У данашњој Југославији нема је бита земље без господара, нема више земље, земља је постала господарица, а људи су слуге, слуге комунизма у народу, онако као што је Србија у свим својим сретним даном и пале по искључиво српском земљом.

Ако је сва та земља, која је била земља без господара, земља је постала господарица, а људи су слуге, слуге комунизма у народу, онако као што је Србија у свим својим сретним даном и пале по искључиво српском земљом.

Ако је сва та земља, која је била земља без господара, земља је постала господарица, а људи су слуге, слуге комунизма у народу, онако као што је Србија у свим својим сретним даном и пале по искључиво српском земљом.

У ПРЕДВЕЧЕРЈЕ СЛОМА ЈУГОСЛАВИЈЕ

(Наставак са 3-ће стране)

У овом тренутку дошао је до изражаја и сав комунистички рад. Комунисти су одмах почели да се организују, да се повезују, да се ујединују, да се мобилишу, да се припремају за рат. Они су знали да ће рат морати да дође, и они су га очекивали. Они су знали да ће рат морати да дође, и они су га очекивали. Они су знали да ће рат морати да дође, и они су га очекивали.

У СПОМЕН МИЛОША МАСАЛОВИЋА — ХЕРОЈА И ЧОВЕКА

Ваљево, марта

Добровољачки Покрет генерала Драже Михаиловића, који је основан у Србији, у Црној Гори, у Босни и Херцеговини, у Далмацији, у Словенији, у Македонији, у Грчкој, у Албанији, у Бугарској, у Румунији, у Мађарској, у Аустрији, у Немачкој, у Француској, у Белгији, у Холандији, у Енглеској, у Америци, у Канади, у Аустралији, у Новом Зеланду, у Јужној Африци, у Индији, у Кини, у Јапану, у Русији, у Пољској, у Чешкој, у Словачкој, у Украјини, у Белорусији, у Литванији, у Летонији, у Естонији, у Финској, у Шведској, у Норвешкој, у Данској, у Исланду, у Ирској, у Португалији, у Шпанији, у Италији, у Швајцарској, у Лихтенштајну, у Монаку, у Андори, у Сан Марину, у Ватикану, у Малти, у Гибралтару, у Кипру, у Сирији, у Либану, у Палестини, у Трансјордану, у Ираку, у Ирану, у Авганистану, у Пакистану, у Индији, у Бурми, у Тајланду, у Малезији, у Сингапуру, у Индонезији, у Филипинима

СРПСКИ ДОБРОЉАЦ

ИСТИМ ПУТЕМ, ИСТИМ ЗАНОСОМ

У ову дане над се надвила тројоданална наша катастрофа, српски добровољци и сиеку да ставу свеске образе пред суд и историје своја народа. Нашеа борба отворена је јошуа.

После једног кобног рата, Безумљивог кланања, српски род се нашао у прилакама у каквим се никад нијадан народ у историје није нашао. То данас доказују и обелодањују нам, кажи, потребно не сваком већ нарочито на глуном. И сваи ту са у то већ мо-гли да увиђа.

Код сиа се, изгубивши душеу и сва што је с тиме у вези, пад (јесен 1941 нашим у ситуацији је чад сиа врло лако и крло бр-но могли побуђивати и жеље право-славо народ, не позна великих и дољубља генералиа Недића српски-ти сиа се без предомишљања пос мастеру српску заставу да му будемо верни и неуморни сарадници на стварању Српскиа и нашо-гоу осло-бођењеиу за будућност. Мало нас је тада било, тек неколико чета. Пред нама је био спровођење у јеиа противних, а в-вино нас је тада пратило неразумљива, нескитена, неизвесть, пакомилосност, људи и бесчуће.

Али бог нам је дао огромну, чинећи покољебљу веру у дуже да чдемо једанко исправни пу-тем, чврсто и непоколебљиво се ка-питати и крити, а у груд нам је бућала безмерно љубав према родиоу груди и мученичком на-роду српском, који је својим мно-гобројним страдањима доказао да је достојан живота. Вера и љубав дела нам је пролазили погледи на сва збивања и код нас и иодоо нас и ми сио ју сва многа мисли да видимо чим да бар неколико од многа стварања које је тада добро на тања прикривала.

Шта су видели српски добровољци одмах с почетка своје борбе код је виделе још свеже трулеже савезника! Поносећемо до-де нама стварно слике о неправди поставила, сама њихо потпетити јеиност на ако што сио говорили, тврдили и протоказали у бизбро-рачи, изговарали и написали (ако што је написано остала са-чувано и за нашу историју).

Видели сио, пре свега, да ће ево! рат дуго, дуго трајати.

Код сиа то говорили и писали, огромне већине из нашег друш-тва, у праву рад они цивилизо-ви и учене не сиа што су са-свим супротне тврдили, не свиа што су са нама сиељени и потпи-ривани чему су нас и ради тога место најзгодније њихова на-звали. Какве нам сва епитете не доказују! И цело јавно мишљење међу тадаље је под утицај ових супротне страна. Ми се, међутим, нисмо покољебали. Тврдили сио неуморно да се рат брзо неће скратити већ напротив да ће рат брзо трајати и на сиа стално упозо-рај сирашне пошаст у ратовима, ре да о том, код врло малиоиој чинећаца нагова спасеоања, ни-је нејтрожег рачуна.

Време је нама дало за право. Ни ону што су супротно тврдили, у трави раду на ову учили и запослени, нада нуда једанкост пред историјом за сва не-праведна и губитка која је, због свог патиња, као народ нашо во-ђудуће њима, нанесени тадаљу у предратиу.

Знали сио одмах и тврдили сио без престанка да Совјетиа неће савезница Русија него да је то бољшевичка сатрапија. И говори-ли сио тако увек да сиииа народ и тад нама нешто добра да очекује-ли већ само зло и чемер. Бачи-ло нам једиог дрштва, нарочито ово школованог и учено, да чак и ти-ме што смо ги ми говорили међ-ним ироиеиели, говорили су и проповедали надолу сасвим другу. Говорили су народу да Совјетиа неће вишо ово што је некада Бити, да је неизмерно напредиије, да ту тако епитиорује (војска, жид, итд.

Лонгиаје су нама дани за прави-ло. Сиатре ли је српски народ не престаиеиа! коме осетио на се-ои ужас чего сиадог пад-ретаиеиа тостао је закуиатс дуданиеиа ис-тиииа. Нашли су га тек кио што и готов је за с ним вади борбу до истиие те ио нам сиа се већих вр-жаи неодговарајућа цивилизиа и у-чеиа и сви они што пазиле ои сиалоа цивилиу дижеиа политиеиа-ту и интелектуалиу и сиатре ио-ше иочее. У крвавиоиа тад је срп-ски сиаи сиалио иово поеиа и ио-иовитом и ыитовии бекаиеиа. У Ирои! Гоии, у пребиеиа дивизи-ои Равиогорци. Уколиг Бепиа ио-ии Русија се вииде ие сиа поиа-иути без опасиости а да ииаиу ио-ииубиу ие ииеиог иеиовитог иеиовитоиаиог Сиба ииаи је ио-чео у Русији гоиово исто, ако ие и горе иего у Србији.

Због обиаиа и забрана и ио-ирииину и с Совјетиа ииси је, ако што тада иавредиаи и да-сиратио иолбаии, иикого ваолуж-рапо, иикого је страхио српски народ. Још увек иикого страда и још ће страдати. Одговорност ко је тада ие сиа тре иего ие српски добровољци чија су суборци и пратеиовиии и ио сиа рат и иавиђаи и иатиииа и иатиииа гобаи цриви-ои и ыитовии бекаиеиаиа, и ииа су, ии у сриеиии народу ии-ваиа видеја показала чвршће, с иаиом стуиом у одиуиеу, ииаио-ирониеиу борбу и у тој борби даже ииаиа и ииаиа своје живо-трабрих и ииаиих ирииорода.

Знали сио одиаи и видели сио ииспо ои су сиа иаде у иову ве-ликиу ииоиоћ иуста ииаа, цииеи-ја и да од тог ииаста биги иаће ито ако сиа иишта иије биио ие-ито ииаиа ио ииаиа ииаиа ио-ииаиа ои сиаиа ио ииаиа ио-ииаиа ои сиаиа ио ииаиа ио-ииаиа ои сиаиа ио

И мртви заједно...

Овога дана навршило се пола ако се не смем изразити, онако како је заиста. Соболаћа ово знати неће, али ја знам. Осећам то по стању свога тела, по свему што ме окружује. Знам да ће ускоро доћи крај. Нисам, заиста, жалостан, осећам само извесно жаљење и безвољност, као када нам нешто драгоцено одлази, а ми немамо снаге да га задржимо. Али, ако ја умрем, ја ћу умрети срећан, јер ћу знати да сам испунио своју дужност, да сам учинио све што сам могао за своју земљу, за своје другове, за своје пријатеље, за своју породицу, за своје старе родитеље, за своју браћу и сестре, за своју децу, за своју жену, за своју Србију, за своје Косово, за своју Црну Гору, за своју Босну, за своју Херцеговину, за своју Далмацију, за своју Славонију, за своју Војводину, за своју Хрватску, за своју Словенију, за своју Македонију, за своју Грчку, за своју Албанију, за своју Бугарску, за своју Турску, за своју Русију, за своју Америку, за своју Француску, за своју Енглеску, за своју Немачку, за своју Италију, за своју Шпанију, за своју Португалију, за своју Белгију, за своју Холандију, за своју Данску, за своју Норвешку, за своју Шведску, за своју Финску, за своју Естонију, за своју Летонију, за своју Литванију, за своју Пољску, за своју Чешку, за своју Словачку, за своју Мађарску, за своју Румунију, за своју Аустрију, за своју Швајцарску, за своју Канаду, за своју Мексико, за своју Бразил, за своју Аргентину, за своју Чиле, за своју Перу, за своју Боливију, за своју Парагвај, за своју Уругвај, за своју Колумбију, за своју Венецуелу, за своју Панаму, за своју Костарику, за своју Никарагву, за своју Хондурас, за своју Гватемалу, за своју Салвадор, за своју Мексико, за своју Кубу, за своју Хаити, за своју Доминиканску Републику, за своју Порторико, за своју Јамајку, за своју Тринидад и Тобаго, за своју Барбадос, за своју Гренаду, за своју Сент Винсент, за своју Сент Луцију, за своју Доминику, за своју Антигуа и Барбуду, за своју Сент Китс и Невис, за своју Монтсерат, за своју Гваделупу, за своју Мартинику, за своју Аруба, за своју Кюрасао, за своју Бонаире, за своју Сабу, за своју Сент Мартен, за своју Сент Бартелеми, за своју Сент Кристофер, за своју Сент Томас, за своју Сент Џон, за своју Сент Круа

ПОВОДОМ 45 ГОДИНА ОД СМРТИ СВЕТОЛИКА РАНКОВИЋА

ПРВА ТРИЛОГИЈА СРПСКИХ ЈАДНИКА

Последња година XIX века, 1899, Светолик Ранковић, међу тадашњом књижевном публиком већ познат као домаћи писац — приповедач народног живота, објавио је свој први роман.

Био је то роман **Сеоска Учитељица**, а **Поручник Идванн** донели су одмах књижевности два нова лица, — оног у бастинској имени.

Са тим почиње у целини нашу књижевност, а и у нашем народном животу, у коме се дуже на уважа Вола, Светолик Ранковић је, по-ред осталих, један од оних, а чак једно чашо сигурно, интуитивно друштвеним нагоном као непрекидна истрајност, а не као прегнантност прошлог, оживљује савест као основу морала, а не као рад као вредност, а не као рад као вредност, а не као рад као вредност

КАД ЈЕ РОЂЕН ВОЈИСЛАВ ИЛИЋ?

Још у почетку Достојеви то је мисао, у најновије време, чудовиште које, у тексту и да не дође, утицајно као да је рођен тај „лепи учитељ српског народа", који Косова и завичаја није сагледао ни свесно ни подсвесно. Изворник Ружица, на пример, доказује да је Достојевски рођен 1738. Ж. Поповић у предговору **Живота и прикључења** које је издала Српска краљевска задруга уводна да је то 1744, а Реметар чак најпре и 1734 годину!.. Прецизите се мало детаљу поменим још и чињи Достојевског, претека Исаков, остави по чистоћу сентенције живота, који је не нашао задовољан дабуде у њему...

Али што се тиче са Достојевског, као мора да се изјашњава и са другим сјајним писцима, са онима који су рођени читаоци онда стварно после смрти Достојевског? Уколико је ово било тачно чудно, као са правда данашњи, утолико занимљиве сагледати ни онако да буду чудни, неједнозначни.

Вељислав Илић није имао ни у српској књижевности. Вељислав Илић није постојао ни под њим. Сећам се када сам ја о томе расправе са Достојевом, сасвим сам ја. Нико у савременици није ме дирао, а тек је затрудњет тим питањем од свих његових ова, а осмишљен од смрти стварнице из брата Достојева. Не знам, нико не зна ни једно питање: кад је Вељислав рођен? Јесте, кад је умрло тај песник који је доминирао читавој просветљеној у новој српској књизи?

Не знам се ни историје ових женскости, енциклопедије, професора, приповедача књиге. Не сазнам се никада ни у погледу годину рођења Војислављева.

Јован Скерлић је историчар. Хоћемо ли му поверити када је сазнао, да је Вељислав Илић? Тврди да је **песник** рођен 1862 годину!.. Богдан Поповић је историчар. Хоћемо ли и њему поверити када се сложе у свему класичном **Антологија лирике**. Сагласности ће ипак само ово: Вељислав Илић је **песник** једне историја и књижевности. Јован Скерлић, Алексић, Свилокосић. Па чак, по 1862 годину („песник Народног ослобођења") у свом делу Јована Илића. Ова грешка ће је Вељислав **другог** сасвим поклања Јована Илића, а не, и нехала, да је **песник**, не да је **песник** сам остати учешће свесно да је Јован Илић **није** Вељислав само ако сам, Мислим ја и Достојевски.

Тако умешна ова страна. Зна ли, поседи и друга страна? Јесте, та друга страна умешна да је Вељислав **рођен** као године, 1860? Није то сигурна, кад те узме у обзир да је Вељислав умро у 32 или у 34 године живота и што то „сигурно" **песник** у свих књи се не дели и воли ову историју ових женскости.

Друга страна, то је енциклопедија „Свезнање" — један, сасвим, професор српског језика у реалној. Мени фрд, да се треба забрањати да ова енциклопедија — та свезнај страна — школске књиге, не ове мистичне, већ пошаље, та одређеној информа.

Године 1926 објавио је у београдском **свеодличном** часопису „Летопис" професор у пензији Милан Ђ. Милићевић, који је отишао до јединог бесплатног шкиле са Мајка, водитеље за Палилулу у **полицајци**, и прилично у протесту коју критикује за 1865 годину, да је, по страни 153, забележено 9 **песника** рођених Вељислав, па на Јовица и Сикалче Илић, а да је рече изгледа од стране Лимитрија Милића, дозвољен **песника** просвете и цивилних послова.

Данас: кад је рођен Вељислав Илић?

Нова свеска „Просветног гласника"

Фебруарска свеска „Просветног Гласника" садржи поред осталог следеће студије:

Говор министра просвете и вера проф. др Стевана Остојића бесједника Универзитета

Г. Вел. Јовић, Министар просвете и вера изговара на свечаној седници академског наставног већа Универзитета у Београду о свечаној седници ове високе школе у Београду. Затим указује на жеље од учења која се односи до свечаног рада Универзитета у Београду, посебно битна обележја његове репрезентације на којој се изражава и један професорски Универзитета. Универзитет не може да сврши „народне непријатеље", већ може да створи „способне и родољубиве наставнике своје". Студенте ће се бодро и чисто гледати, а не ће своје позиције и бити ништа. Универзитет је на свечаној седници предавања на основне жеље без свеже предмет, а интелектуалне елите воћство. Обезбеђење је наобразовање. „Ако ће нешто да може доводите да се ти слободно изговарају и да се ове жеље чујемо ваше, а ја ћу моје одрет у дуге наше оцекивање." „Желим рад мира и срећу нашег народа, а посебно српског свеучилишта."

Српска једна као израз српског духа

од Др Стевана Ивановића

Чланак је врло значајна, мислим многи ће се изненадити зашто, а нашем језику, а не историји погледано на културно развијен народ.

На једном месту, писац нарочито истиче у духовном стваралаштву једног народа, његове политичке особине. Ради доказа особине једног народа дају увек најбољи примери. Али онако како што тај народ проживљује и цео један крао свеју политичку историју, тако и у духовном стваралаштву једног народа огледају се само стварне особине његовог духа, већ нарочито његов стваралачки рад, односно његове особине.

Овај оригинални рад је врло добро написан, документован, сложен и целовит. Једино што се може у њему, у мом суду, да се не слажем са неким ставовима, а то је: да је Србија, односно да се ми сматрамо народом изузетак. У почетку, у почетку, у почетку, ми чак и сами, у почетку, у почетку, ми чак и сами, у почетку, у почетку, ми чак и сами

„Нестрпљиви наследници“ Славомира Настасијевића

Славомир Настасијевић имена је у нашем позоришту и за нашу публику, међутим сигурно још не тешке, а карактере да не остављају.

Славомир Настасијевић у свом комедиографском дарењу изгледа нам је најближи Бранислав Нушић. Као што Нушић, тако и Настасијевићева остварења одликују се живом радњом, и поред недостатака у свему томе имамо видљиво напредна гледаоца. А то је већ изванредан успех.

У својеврсту Словомира Настасијевића разноврсне су његове драмске творевине, међу којима би ми, да смо у њима тражили и јак језик, Пребацили сувишно ношење интелектуалних, психолошких и т. д. А у обради свога недавног рада добротно смо тражили ово.

Славомир Настасијевић је свесно. Код њега ће, дакле, све радити сасвим свеје циљ, сасвим бити и изградити, и дисциплиновано, али то велико, Настасијевићева сцена, бан и трезвена. Шаре. Оне је за нас најлепши комедија Божидар са свим својим домаћим класом, као што је и у свом најновијем комаду, Нестрпљиви наследници, Шуре, Сабо и Дунгви — као изворним типови, типови свеже и надахнуте, са мањима и нијансама у њима.

Нестрпљиви наследници, као и Божидар, имају и своје недостатке, али то велике. Настасијевићева сцена, бан и трезвена. Шаре. Оне је за нас најлепши комедија Божидар са свим својим домаћим класом, као што је и у свом најновијем комаду, Нестрпљиви наследници, Шуре, Сабо и Дунгви — као изворним типови, типови свеже и надахнуте, са мањима и нијансама у њима

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ПОЛИЦИЈСКУ ПРИЈАВУ добивену од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубила сам, оглашујем је за неважећу. Ружица Ристић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од пристојностиата градске полиције у Књажевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Саша Вукић, као ученик, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 330 добивену од општине Дојна, среза Грочанског у Крагујевцу, изгубила сам, оглашујем је за неважећу. Матеја Тодоић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 2260 добивену од општине Дојна, среза Грочанског у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Арсенија Трајић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Љубица Богдановић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Љубица Коларовић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Душица Јовановић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 3190 добивену од пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубила сам, оглашујем је за неважећу. Софија Марковић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од општине Дојна, среза Грочанског у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Божидар Несторовић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Душан Младеновић, сапунџија, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ и *књижицу* добивену од пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубила сам, оглашујем је за неважећу. Зорица Мајић, 98 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ добивену од пољочуварске пословнице у Књажевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Радомир Гајић, 98 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ издату од среза Ужичког бр. 9691 од 1943 год. изгубио сам. Оглашавам неважећом. Антонијевић М. Младен као пољопривредник — Ужице, 124 1—1

ПОСЛОВНУ КНЊИЖИЦУ издату од Удружења занатлија број 10848/39 год. изгубио сам и поништавам неважећом. Самуи С. Гинић, пекарски помоћ., Ужице, 124 1—1

ИЗГУБЉЕНУ ЛИЧНУ КАРТУ издату од Пристојностиата полиције Ужице бр. 3138. Оглашавам неважећом. Комленић Персида, домаћ. Ужице

ИЗГУБЉЕНУ ЛИЧНУ КАРТУ издату од Пристојностиата полиције Ужице бр. 4140. Оглашавам неважећом. Томића Марковић, домаћица — Ужице.

ИЗГУБЉЕНУ ЛИЧНУ КАРТУ издату од Пристојностиата полиције Ужице бр. 4003. Оглашавам је неважећу. Јелена Тошић домаћ. — Ужице, 124 1—3

ИЗГУБЉЕНУ ЛИЧНУ КАРТУ од Пристојностиата полиције Ужице бр. 1004. Оглашавам је неважећу. Радмила Корић, учитељица гимназије — Ужице, 124 1—1

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Стана Петковић, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 7368 добивену од пристојностиата градске полиције у Књажевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Љубица Матејић, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од општине Рготићевац среза Грочанског изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Ружица Недић, земљорадница из Кутлова, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 4436 добивену од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Душица Јовановић, 131 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 450 издату од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Милоје Јовановић, 131 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 4009 добивену од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Тихомир Радовановић, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Бошиљка Мисић, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 77 добивену од среза Грочанског општине Заклуча, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Владимир Миљковић, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 78 добивену од среза Крагујевачког општине Дења Сабанта, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Жи вана Гргић, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 401 добивену од среза Грочанског, општине Дворобобље, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живојин Марјачић, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Драгомир Николић, 131 1—3

МОЈА ЖЕНА Живка Петковић напустила ме без икаквог разлога, то се јавно ни приватно лишавам за живу и ни једном њезине дуге дугове. Хвостовић Петковић из Кутлова, 131 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 216 добивену од среза Грочанског општине Заклуча, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Драгутин Живковић, 131 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 5259 добивену од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живојин Стојановић, 131 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 346 добивену од Пристојностиата градске полиције у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Андрија Милојковић, 131 1—3

СВЕДОЧАНСТВО четвртог разреда под бр. 2317/931 добивено од основне школе у Књажевцу, изгубио сам. Оглашујем за неважеће. Живко Р. Тодосијевић, као Сетић. 131 1—3

„РАДЕ НЕИМАР"

Продаја вуне — памук — ваи — конопе — бибрене — електричне плетене — материјал.

Високе откупне цене плаћа фирма већ је основ.

„РАДЕ НЕИМАР" Кр. Милана 20. Телефон 37-796.

Државна Хипотекарна банка

изложиће јавној продаји на дан 30 марта 1944 год. са почетном лицитационом ценом од Дин. 500.000 пизње у Нишу у ул. Јовина Скерлића бр. 3.

Продаја ће се одржати у Нишу у згради банчиног филијала, од 10—12 час., где се могу добити сва даља обавештења.

125 1—1

СТАНОВИ

од 1, 2 и 3 соба са комфором продаје се у IV надзиданој згради.

Права својим Пријатељима и Јавному о прекрасним зградама, уступиће врло Штедња грађевинска задруга «СЛОГ ДОМ», Мишарска 9. 116 2-3

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ и РАКИЈОМ „ХАЈДУК ВЕЉКОВА КУЛА"
Јездимира С. Шарића
производња ликера, мањина и рума
БЕОГРАД, Кр. Марије 69 Тел. 22-912

НОВОСТ

Сваки дана излази, као и пашиа наша издања, можете добити у свакој књижари, или непосредно на нас поштом, њеним или нашом — уз доплату. Затражите нам бесплатан каталог наших књига.

ПРОСВЕТНА ЗАЛАГЊИЦА А. Д.
Косовска ул. 39/11. Телефон бр. 26-681
127 1—1

Државна Хипотекарна Банка

изложиће јавној продаји са почетном лицитационом ценом следећа имања:

28 марта 1944 год.

1) Плац са зградом Кнегиње Љубице 34	5.000.000.—
2) Плац Краља Петра 69	2.000.000.—
3) Плац Иверњакова 1	400.000.—
4) Плац Стражинарића Вана 46	1.800.000.—
5) Плац Шантићева 10	1.000.000.—

31 марта 1944 год.

18 Плац Високог Стевана, парц. бр. 188/1	500.000.—
2) Плац Стражинарића Вана 15	1.900.000.—
3) Плац Мирослава Пелагорског, парц. 190/1	400.000.—
4) Плац са зградом Краља Петра 56	9.000.000.—
5) Плац са зградом Краља Петра 58	8.000.000.—

Продаја ће се одржати у банчиној згради Скадарска бр. 33/III, ул. 10 до 12 часова, где се могу добити сва даља обавештења.

122 1—1

ГРАЂЕВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ
ИНЖ.
Владимира С. Маркова
овлашћ. архитекте
Пројектује и изводи све врсте инжињерско - архитектонских објеката
Београд
Милоша Великог бр.1-а/III, Тел. 30898

Јачани коњак, све врсте КРЕМ ЛИКЕРА, специјалне румове, стомачни еликсир, дезертна вина и. т. д искључиво трговци на велико могу добити код Фирме
А. ВИЛОВИЋ
Кнеза Павла 70 зграда поштанске Штедионице
Тел. 25-158
Купујем сваку количину празних боца

Подигнута пламени у готову

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 14 Год. IV
Београд, 1 априла 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

МОЛИТВА ЗА СЛОГУ СРПСКОГ НАРОДА

«Молио Бенк, да се Срби сложе, устаноше је са Балом и са Вером протадоше Србске владе генерал Милан Недић у свом говору 27. марта, тог историјског дана, када је народ и раздвојен поново да разједињену српски народ и да се среди свесловенскобалканску. То је био крик разума. Мајка Србија, чије се срце у боју рата, тешким ранама, које су њене деце, српске деце, уздалеко тамнило, као да Срба нема одлучила је да спасе и оне своје српске главе које најмање драгоцености.

То је била молитва коју Отац Србије Краљ Александар на небеснике да пократи слогу међу њиховој браћу, коју је тубинска пропаганда подигла један против другога. То је била и заповест српскома народу да остане јединствена и духовна заједница без које нам нема спаса у борби против комплексно-уништења, које прети свему српском народу и целој Европи.

То је завапла поука «Једино вјерујте свом оцу» коју је Христос Спаситељ Србима мора у данашњим прилицама да понавља и протумачи, јер у њима нема ни у ком ни у ништа ни ма ког да нема пријатеља. И не мржу говорили Недић рекао је ријечи које су у српског народа давно изречене и не треба да мислимо и дању и ноћу, при свом раду и свом одмору.

«Ако продужимо овако раз-

једињени и разрушени, сигурно ћемо пропасти; ако се сложимо, спасићемо себе, јер су Бог и правда са нама».

Жеђовао сам да српски народ и за његову будућност, нарочито другу ратну зиму, уђе у Божу и у српски народ, говорио Недић осетио је сваки Србин сигурно ову мисао, коју је изрекао и над којом је дубоко размишљао, тај пробој за слогом и јединством, који је пронао и изнијао и над којим је дубоко размишљао, говорио напријед једну дубоку и обухватну анализу узрока наше историјске трагедије и свију нас, да нам буде сваком срцу народ за ово три године. Показао је колико су Срби били жртве туђе политике и рачуна, колико и данас нелепо су у смртној опасности, ако не натраг једнодушном српском фронт напротив, за харедбе и жеље Немаца и Италијана, које у овом судбоносном часу хоће да се послуже српским народом за остварење својих ратних циљева и по њу његовог уништења и нестанка.

У свима говору он је нимало не жеље злочин и кајдство ове кле не безумље и полудење, за вољу, који ради слава и рад ништа увиђење српски народ у рат српскиму Националног Рада, у ко ме је он мирно да подлетне. И ово чини да је у свом српског народа, правећи бољшег нашег ве среће и наших народа, поклоне текуће историје Господ Богонаоп због кога, како он каже,

«српски народ страда, прорвање се „ноћ, ставио је у животној опасности, спасио свој народ изнад живота и смрти».

Непобитним чињеницама из ра дања долазећи у току ово три го дине он је доказао колико је пер фидна англосаксонска пропаганда «Титов, који нам прогласи и смрт ја ана бољшевика и најнепријатеља српскога народа. У жељи да на ђе бегове пропалице своје «ново» ви распространити крвав, како се бо ња» и «нејдног Србина не буде бело ваше константин говорио. Недић, енцин у њему.

Генерал Недић је, како он сам каже, говорио овако користећи се истинитог да би [illegible] ових политичког пољављења и убеђења. Проницљивим одређењем, он бело виде положај српског народа него многи други. Зато је сигурно као своју свету дужност да упути реч слога и јединства свима Србима» не где се налазили и ма колико изгнали у току ове ноду рата. Он сам без разлике полама да само мисле искрене жељама и да чују за напредак интересима, не слушајући инсинуа ја и не поводећи се ни за чим.

Он каже да је потребно да сви грађански послушно дознају на шта се ради, да се сваки Србин зна шта треба да ради, да зна шта је чему да служи, да зна шта је дужан да ради, да зна шта је дужан да ради, да зна шта је дужан да ради

ТРИ ИСТИНЕ О СРБИЈИ

Философија нас чини да нас не стиди које су неизводиве намере, које не потребују доказе.

Такве истине, неоспорне као непотпитне писмо, најпаније истине су две знамените воље у историји: воља Божја и воља Срба.

Једна од тајних истина воље су и њене границе.

Једна од тајних истина воље је њено потребно поништење.

Једна од тајних истина воље су њене границе.

Као што сам у једном малом есеју покушао да докажем, Србија историје, као неуништиво духовно тело, не може да буде уништена, па ни ограничена у својим границама, ако остаје свесна своје духовне природе, ако остаје у свом сопственом, њој једино одређеном правцу.

Србија је истина и Србија је воља. Србија је истина у тајном смислу, у смислу тајне воље, која је у њој. Србија је воља у смислу њене тајне истине.

Србија је истина и Србија је воља у смислу њене тајне.

Србија је истина и Србија је воља у смислу њене тајне.

*Србија је истина и Србија је воља у смислу њене тајне

ИЗЛАЗ ИЗ КРИЗЕ

У животу једног народа, као и у сваком живом организму, јављају се тренутци криза и застоја, који каткад могу бити судбоносни. Од жилавог снажног обољења организма зависи да ли ће криза пребољети, да ли ће бољошљење пре или касније доћи. Сваким организмом чести кризу из крви јачи него икада.

Нема никакве сумње да се данас српски народ налази у једној од тих судбоносних криза. Угрожене су све његове основне. Од животне снаге његове зависи хоће ли и када ову кризу пребољети.

Данашња криза погодила на руду нам има своја видна политичка и културна. Политичку кризу пребољеће српски народ тако, као га досадашње искуство, као и његова трговина неједнаким партијама и непоправљиви недостаци, тако да потпуношћу Србија буде једна земља и један народ.

Ова политичка криза, која нам тиња, данима је од ове културне. Културна криза је тежа у томе, што она није само наш народ обухвата, и што су средства утицаја једног народа на друге у доба данашње развоја техничке једне многобројна и одмах моћна.

Сви тога, ми смо један другом више непознати и непријатељи, тако да сваки покрет на пробијање народних тра дицијама изгледа као нешто за њихове умаке, место увећања вечито будућег остала чељења за опште добро, за срећан народу одушак благо свете, честити и драго. Туђинска имена остаје је дакле само на површини и ми га нећемо одгрести.

Да би се то десило, да би свако пробијање културну вредност данашњице, потребно је да прво свој живот, свој појединачни тако и друштвени и народни, заснујемо на овим истинама, које је код нашег народног осећања. Код њега то буде јасније, онда ћемо духовно оздравити и наше културно стваралаштво добиће нове снаге и полета.

Да је ово једино излазно рат најбоље се види по томе што најнеповољнији изгледи настају за онаквима признаје сваку нашу, српску игре, српску мисао. И не само њих, већ и радну службу као и остале моје обавезе према државу и народу. Нека Бог је тај рат срећан и благословени!

ВЕЛИНОР ЈОВИЋ

СВЕТЛА ИМЕНА
УСПОМЕНА ПОСВЕЋЕНА МАСАЛОВИЋУ

«Ако тајне бесмртних: ако Србу
нису-гроб,
ако вечитост одмеркује у њих
ако-ће-душа-Србина
ако вечитост одмеркује у њих
ако-ће-душа-Србина
ако вечитост одмеркује у њих
ако-ће-душа-Србина

27 МАРТ КАО ПРЕКИД КОНТИНУИТЕТА НАШЕ ДРЖАВНЕ ПОЛИТИКЕ

(Наставак са 1-ног страна)

та која као ни за свагдан Београд Краљ и дотле велика престоница и њени грађани, Немци је нас говорили и с Словенцима Државног Савета и с Павелићем. Али је већ крајем 1940 год. јасно било да ће Немачка смањити не само Србију, већ и Хрватску и Словенију, да ће Немачка створити од њих своје протекторате, а Србија да ће бити само мост, Мост и колут који ће Немци на њему да држе као свој залог за мир са Енглеском или уопште за рат.

Ја сам само покушао да синтетишем историјски развитак. Сваког Дан Немачке на њему је Сви Србе Мобилисане једне и спасиве одбрањене „Аустрије Немачке, као што сам већ 1925. године писао да мобилисане Србе ће избацити у Жепима у Немачку да ископавају угаљ. Сметовали су им не остали нигде другде него где су. Зато је Србија и морала да буде ликвидирана, да сви од тада говорили о њеној судбини као Шицкарци.

У сваком случају био сам да изузмемо наше земље од спровођења њихових планова и одмах по ступању у силу Тројног пакта говорио и писао да Немачка не може да буде трајна сила ако не буде и Југославија. Сметовали су им и

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

Слуге Србије

Добровољци су слуге Србије и српског народа. Ко им шта друго приписује и подиче неправеду им наноси и строшно вређа жртве које су они дали досада у борби за Србију. Добровољачка служба Србији и српском народу подиже је самоодрицања и жртве. Ко је поштен и ко има чисто срце и добру намеру о томе се може лако и неособрено уверити. Само стишски вођи према отаџбини, дубље према свом (поштеној) српском) глави и одвојот до смрше жртве своме народу могу дати сваки да се издвоји се оно што су добровољци за ове три године дали изнемогли.

Они су нападнли, бљесли, квентали, гладовали су и скрготали, пили боси и голедали али дух и дубља према отаџбини није се код њих смањио. Напротив, што је било више беде, несреће и страдања, то је све више расла њихова морална снага, духовна јачина и готовост на жртву. Све искушења и све недаће нису их сломиле. Као и прошла дана они су и данас непоколебљиви, постојани и грамитно чврсти. Као и онда и данас су они слуге Србије и њен ниу у борби против свих покушаја хаоса, пометње и безакоња.

Свесно се подредили службу отаџбини и обуздали у себи сва лична осећа и ни-бинације, желећи је нарадити поднет и знак огромне дубровне љубави. Одредећи се себе и личног живота без ликових погреса и напора могу ту жртву да ее принесе на подне свога живота. У добровољачке је најпеће број младића, онога што српски род и српска земља најзелије и највише могу дати. Сви су они с пролећу свога живота, тек почели да живе, а тако без потреса и без мањења показују своје животе отаџбини.

И то онда кад њихови ороници у свом граду и у својој земљи благују у обилју и безбедности, заборављајући да им је и једно и друго онемогућено жртвом оне најчистије српске младежи која је спаделе на огњу жртве и пламену Србије проте своје земље. И док они служе и животе своје дају ову другу и рамено поред њих њих стоје, поднеси им да се добровољци боре за власт и за позицију, за све ово без чега ова) неантагана, пропашћена и пасивна срца) не може да нанеси живот.

Своју свесовску службу Србији добровољци су показали у бојбоју) пралака досада. Они је посведочавају у зонје не сколантном фронту борбе за Србију, у општрим и кровавим сукобима са најјачим и најбоље-јим Титовим ударним снагама хомеће их сламни своје вере, снага идеала и својих виђења. Шибани још увек неродољубивим подметањи-ма они своји животом и својим ралвани устреме, при-мерају пут напгнаш-ања, на цини и зими, шибан ветром и снегом по врлина и убиствима српски добровољци одлучују свој дуг своју земљи и не ма-сзећа на глад и мећа пребацивање ових вележрадских и малограђских готовањ који прелуживују ита вели који страна радоства-ња о њиховом ставу и њи-ховом родољубљу.

Из служења ових самозабораних и, пожртвованих дуди рађа се нова отаџбина и спаси Србија према сили искушења која долазе и споља и изнутра. У срдина народа који види и посмиа-ра ову подиже српских до-бровољаце расположе се сјеница дубов према њима. Народ види, осећа и доживљује велику њихова служења Србији и величанствености њихових подвига. Он их зове својим децом. То су они у пуном и правом смислу речи. Најпонашија награда деца и најнеобичније слуге Србије.

Не горле се добровољци својим служењем. Србија служе. Они знају да сви њихови учесиса и све победе нису ништа друго него увод у велике борбе које још престоје на путу пуног обезбеђења српске слободе и српског на-рода. Њих не плаши никаква збила борба које се већ одигравају на видику. Борци их само неопходно и дао немерно рат ових који у ову борбу праве послове, бо-гате се, хватају кеше са непријатеља српског одржавања , и процвата, а друге и куће на добровољце. Али то је све мало према величини добровољачког служења и према идеалима за које се они боре.

Добровољци су истинске слуге Србије. Не обичне слуге, него слуге се јасним ни-јансама, чистим срцем и го-товношћу да оненгуе сва искушења тешкоће и зара-де у овој земљи која толико пати. Они су слуге које снивоки служе Отаџбини. А синоћство увек даје праве која искључује назначења слугеранке.

Три јунака

На брежуљку малом гробове сад леже
где су се увек натекле стазе,
три дрвена крста само још бележе
место где су пала три јунака млада.

Давно је то било, јесенас давно,
док је киша пљускала, лила,
умирао од бола и крвавих рана
сиромах су сви... А борба је била
крвава и тешка.

Пре биле дане са Косова поља,
млад и снажан вео и косовски дечак,
вирујући чврсто у крваву бољу,
славно пада да му Отаџбина мили.

И у заједно часу он живота своја
са осмехом срећа прошапута тихо:
«Поздрави ме мај, мајку, брата мога,
јер видети ни њих више нећу...»

Рођени ми, друже, да сви храбро пођу.
Нек на плачу за нама, нарочи сам тако.
За Србију мајку и живот сам дао...
Кад што би мора учинити смисао!..»

Последњи му рекли уз жалосна грома
ватре пламе и небу тешкима и ниску,
као вису сиону у далеко дана
што ће новим сјајем сутра да нам зину!

Другу биша дете једноставно срца,
високима нашу заволу што нам чувст
Погибе давно прошло бола, туге,
чувајући: ој слави да са ће успе.

Пао је без јаука и мишићног гласа
као храбро, часно ни што једва гине,
вирујући чврсто да последњег часа
да ће Ново Доба једном да нам сване.

Зато је он добро да су тешки пути
кијом кад, стваре и не једну ноћ,
И да једног дана опет ће му пута
да сви му је тако... кад за њега пита.

Зато храбро пади. И без тужног стрица
У младости своју на Газтоту крају,
вирујући чврсто до последњег даха
У Србију мајку и лобјану вољу.

Трећи отиде мирно да оскоте другте,
на да кро је лако на мртвим руке
и погибе храбро поста борбе путе,
уз прасак пушака на вољу дана...

Чекте нам је пута пречко и себи,
Шумадије дивној и родној крајн...
Да умрети имоди ни мало не би,
само да се врати овог старим сјају.

Дух, снага и вера Великога Вождя
нека вође, синко, у животу срца...
Са рамена хита и борн се младија
до последњег дана док се не угасе!..

На брежуљку малом гробови сад леже
где су са чеком натекле стазе,
три дрвена крста само још бележе
место где су пала три јунака млада...

Давно је то било, јесенас давно
док је киша пљускала, лила,
умирао од бола и крвавих рана
окопима су сви... А борба је била
крвава и тешка.

Драгољуб Р. Зарић

Зашто гину деца?

Тешка и немила судбоносна пу-ања мојпних и тигрових дана, по-ставља је пред све нас читава гомила трагичних нерешених пи-тања, питања од чијег решења зависи опстанак Србије и будућ-ност њеног народа. Кобна тајна-ственна и неблагодна у којима је живели наши одовбени читеље-гонеци, који подређивањем дво-ог народног живот памећи клоп-питања материјалистичке гести-ке, доведена је наша земља у ропског пагон у стропину, опште-јовске катастрофе, на коју нам је ко-ходно потребно да се ми-ко-ако. На сами клановима народног ис-вота, напочетку је исконске и здраве народне душе, изгубио је ово чврсту подлогу ће конституи-ано познавање њихова и одати се бесплатну и бољшу по Богом-оштима тих нашлеских индивиду-ђуманистичких идеја, које су сто-ћим нашим и стварајућим кла-ма натрвали наши народни ор-ганизми и довеле те у стање то-дног и вечне агонији. Одређујући се свесно пин несвесно своје по-тенције и култи своје прошлости уклонили смо и воде живе и бамоносне светске данашњице и задужили смо њим нашу земљу-ји свој и окренули леђа спасоном народном духу, због чега смо изгубили и увели у прокопасто ста-ње своје опште-људске вредности.

Као што свака кокоз има свој-ке поколено или нарочито сто-остављено потомке, тп се и сва-ни народи у историји стварају ја ћеста, после сво-ми неки њих ја-ледницама, за ч ирни и мислећи свет маленичког живота испа-ктивно трагање својих отаца, но-ће су изнијући довољно мотиве-ке снаге и храбросте поистовећи ју са највећо-ћим подвигом који-ких генерација, дајући своје ста-стомљења и бунтаја из свој ве-тономитног, једне стране кас-ношења и борбе према Пелопсу су они да се нехотице нашли Српстви упућују у благу и на-дању недогледну даљ. Нису сво-ја идеали пали пред бајпом сваконевног пиперијалистичког ма-ја, већ су они, напротив, и крити-дано имали неподмерене и ка-ивне интелектуалне. Не, они ли ни у ком случају нису ни-ја чистим и здравим гледи-ма, већ су њихова идеалистич-ма и особина душе. Али, за-ално, ово пролазе данашњи-ђуманизма, односно нашу интелек-ђенцију уз себе и да је тако ја-ко и сасвим свесно опасности, да та одвоји од народа који је ће своје интелектуалне достигао-ја.

Као последица такве духовне ентуалне катастрофе појави-ја је изгубила субјекат и стала на-ђе данашње заблуде и страшног ања које и назначују у најпи-ђим облицима. Пуна је наша ја-ђи идеали пои су остали неостварени, за своје небеске. Они су остали и још живе, али су ни-ђи, и напротив, за њихово остварење потребно је ће и бо-ати.

Зато је то може и за то данас-ељно чини?

Поистовећи и губећи своје ја-ђе у историји субјекат и стала на-ја ништаво не могу чинити. Јер они су ствари тп, који се свој-ко појављују борбом утиском-ја њиме интелектуалних и њих ма-ја, да се они не могу ни-ако ни-ако ни-ако

Још три драгоцене жртве

На дан 13 фебруара о. г. на Дунаво батаљону II добровољачког пука погинули су тројица најбољих другова; тај дан ми је одрао три несхватљиве борце: Тога дана сахранили су моји другови белих одела одборника Ђура Јанкова и мученика.

Свој дани отишли су за нама из наше средине добровољци-пошмрачници Раде К. Николић и колеге Драгомир А. Исаиловић и Владимир И. Куманић — сви десетори I батаљона II пука С.Д.О. Пошмрачци Николић и Исаиловић су у свему Бувљаци, млади оперишући протоку одметника, а Раде Николић и Влада Куманић су чистилаши у свом Дољани, у непребојеном сиромашком оделу.

Погиби Раде К. Николић животио је на леви Сентандреја сиромашке, а рођен је 1921 године. Још млађанац 20 година живота већ састављен, а ваља бежје је дана да ни таме дан нема. Поштено своје име, поштење, поштење и још поштење. Ту врлинску комплетност живота и почетну партизанску ватреност, заједно са тако моћном снагом моралне родитеља и незаситом жељу и стутњу у ту ратоборитељну одећу Мајчине Србије, и са остатим духовним, друштвеним својствима, дугим и не тако ја дан по тешкој, богатој свему ваљаном партизанске бандитизма свога тешког сиротињског, и никада довољно лаког живота. Никад се није пожалио на тешкоће и одрицавања и на казне. Љубавно је живео, живео бољу дисо, са љубављу се борио. Са љубављу пуном пожртвованости, као правилно поена хришћанин. Стално су ми биле на памет евангелске речи: „Шта ће човеку ако сав свет да му душу своју погуби за погубљење своје". Њему, као и свима либералним, као је погибао сваки — и прогибао као и погибао. Изванредно мудрим

СИМА ЛУКИН ЛАЗИЋ ЖИВЕО И УМИРАО ЗА СРПСТВО

СИМА ЛУКИН ЛАЗИЋ

Сима Лукин Лазић имао је и свој значај и своје време. Као појединац он би могао изрећи дру-гим стари у вид са ко Јованом Мајковићем, Владимиром Јовановићем, Жарком Дунђером, Љубомиром Калинићем, а као савременик с тек нешто млађим Тадијом. Сви они заокружавају име-на Јована Протића, Мате Сомборца, Пајца Јовановића-Зубе, Стевана Бошњака и др.

О Лазићу сам више пут чула њиов глас, као што сам чула и друге, али је он од свих увек-ша-пао „своме" свету. Било је то право дечије забављање лика Дечког живота, које је задржало и зрелијим годинама исте боје. Јована Сима Лазића. Ту је био крајњи мотив, јер је остало као мајка у-домаћи да се бори за живот свој-ме четворо деце, једно чак и по-сином, и то не оним који је у-ме тешко пао мај-ци. Он је добро спознавао свој положај: имао је и сам нужан. Нем таленат је по-кушао да измени свој изражај-ни појас у-ме у-ме, у-ме, у-ме,

Организација законодавне власти -СХВАТАЊЕ СРПСКИХ КОНСЕРВАТИВАЦА-

Написао НН. Перић
проф. универзитета
у пензији

III.

У прошлом, II, чланку изнели смо сва наша гледишта на Законодавство односно Законодавну Власт. Међутим, стварно схватање у питању организације Законодавне Власти, сходно моме мишљењу, зависи од тога да ли Народ т.ј. народна маса живи и утиче Државу те само као једна врсте законодавне машине или законодавни интелигентни (умни) државотворни народни сталежи (класе) имају своје удела у Државној управи. Ако је Народ само машина, онда је и Законодавна власт само машина, а ако је Народ интелигентно (умно) државотворно биће, онда је и Законодавна власт интелигентно (умно) државотворно биће

Омладински ступци

„ПАС СВАНОЈИ СВОЈЕ БРЕМЕ НОСИ"

Састављена од на Омладинском књижевном конкурсу „Српског народа")

Почињеће ниже филозофским стилом нашег најновијег песника, јер нам се чини да нашој књижевности недостаје једна оваква песма: песме бреме по својим књигама од пас данашње књиге, а нашим, у највећу срећом бољи, не смо се нашли овде довољно и код свог лица пала неколицина чланака који се тичу тематског склопа, лепог и новог, изврсно нијансираног језика, свежих и оригиналних слика, али нико нема се тако високо дигнути критеријуме, да би нашу песму могао назвати добром песмом. Ако се ипак нешто и може похвалити, онда је то њена искреност, а не уметничка вредност.

Песник је, дакле, у песми „Пас сванојн своје бреме носи" хтео да нам каже како је тешко живети у свету, у коме је све окренуто материјалним вредностима, у коме је све подређено новцу, у коме је све мерило за све. Ту је песник, по нашем мишљењу, погрешио. Он је хтео да нам каже како је тешко живети у свету, у коме је све окренуто материјалним вредностима, у коме је све подређено новцу, у коме је све мерило за све. Ту је песник, по нашем мишљењу, погрешио. Он је хтео да нам каже како је тешко живети у свету, у коме је све окренуто материјалним вредностима, у коме је све подређено новцу, у коме је све мерило за све. Ту је песник, по нашем мишљењу, погрешио.

Ако сво сванојно коло је је дрво каква у живот човека сво не нагоду. Ко немно дрво мо ће, ни не ће, да помоћ ре мене. То је наша трагедија.

Ако ће то сутра бити и наша судбина. Дакле, ми, српска омладина, увелико ове подиже мисе Господње, у тешке, мисе Сведа, мисе зла, мисе Србије. Молим Бог нашу дадилоте остати без пастиси, али нако нема се тако високо дигнути критеријуме: дотле треба, бићемо задовољни. У васкрсној Србији стварће нови младенчићи бољи него ми.

„Дечије сузе вапију" те су нам нове песме, које ће, надамо се, бити боље. Ако нам и оне буду лоше, онда ће нам остати још једна утеха: нашим потомцима.

22 септембра 1943 год.
у Београду.

Јелена Р. Ковић,
ученица VII разреда
I-ог пол. гимназије

„Каваланов" дело Јована Геца на сцени позоришта Упрошћена глумаца

Да ли нове године сцену и позоришта дуже, које не мало воле сви ми. Поново, дакле, Јован Геца, са Пеја и другим, нашим, те се оглашен на сцени и нашој драми учествује, са жаром, као нашег позоришта.

Дело Јована Геца, учитеља прелепе белопаланачке школе. Учитељ Јован Геца, дошавши на место, је, по свој прилици, Београђанин, који је у тешко доба пребачен овде у Србију да свој патриотизам, свој национализам и свој рад. Он је, као учитељ и учитељица, ангажован у школи, а ако је ће, као учитељ и учитељица, ангажован у школи, а ако је ће, као учитељ и учитељица, ангажован у школи, а ако је ће

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ИЗГУБЉЕНУ ЛИЧНУ КАРТУ за 1946 годину издату од Пветстопедесетог пописног одсека, оглашавам за неважећу. Недељко Шошкић, ученица гимназије — Ужице. 135 1—4

ЛИЧНУ КАРТУ добовољу на Пветстопедесетом годишњем пописном одсеку у Крагујевцу изгубила сам. Оглашујем је неважећу. Слава Петић. 131 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 7268 добовољу на Пветстопедесетом годишњем пописном одсеку у Крагујевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Љубомир Матејић. 131 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ добовољу на пописне Пословенске Трговачког друштва изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Тодосије Недић, земљорадник из Кутлова. 131 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 4436 добовољу на Пветстопедесетом годишњем пописном одсеку у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Душица Јовановић. 131 2—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 456 издату на Пветстопедесетом годишњем пописном одсеку у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем неважећом. Марко Јовановић. 131 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 4039 добовољу на Пветстопедесетом годишњем пописном одсеку у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Тихомир Радовановић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добовољу на Пветстопедесетом годишњем пописном одсеку у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Владимир Матковић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 78 добовољу на среза Гружанског, пописне Доња Сабанта, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живојин Трутић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 461 добовољу на среза Гружанског, пописне Драгобиће, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живомир Мајсторић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добовољу на Пветстопедесетом годишњем пописном у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Драгомир Николић. 131 3—3

МОЈА ЖЕНА Живка Петковић напустила ме без икаквог разлога, то је ни ништа не оправдава да ову и не заводи никакве њене дугове. Христифор Петковић из Крагујевца. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 318 добовољу на среза Тогачанског пописне Заклопа, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Драгутин Живковић. 131 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 8209 добовољу на Пветстопедесетом годишњем пописном у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живојин Стаменић. 131 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 348 добовољу на Пветстопедесетом годишњем пописном у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Анђелија Младеновић. 131 3—3

СВЕДОЧАНСТВО четвртог разреда под бр. 231/603 добовољу на основне школе у Ковгујевцу, изгубио сам. Оглашујем га неважећим. Живко Р. Тодосијевић, свеш. Сеоце. 131 3—3

Вилентогеновог вина и ракије
„ЖАДУН ВЕЉКОВА КУЋА"
Јездимир С. Шарић
ПРОИЗВОЂАЧ ЛИКЕРА,
КОЊАКА И РУМА
БЕОГРАД
Кр. Марије 69. Телефон 22-9-...

„РАДЕ НЕИМАР"

Продаје куће — плаце — њиве — плацеве — бабовине — индустријске плацеве — виноград.
Велики избор осталих врста фирми већ је стигао.
„РАДЕ НЕИМАР" Кн. Михаила 20. Телефон 27-756. 142 3—5

НЕКС одевни предмети БИСКВИТ
за одојчад, децу, одрасле и за професионалне потребе по најповољнијој продајној цени
ПРОДАЈА НА ВЕЛИКО

ТИМОК

ИНДУСТРИЈА КЕКСА И ДЕСЕРТА
Београд, Милорадова Гавриловића бр. 10. Телефони 39-877.

ГЛАВНУ ПРЕМИЈУ ОД ДИН. 1,004.000.-

III ак. 8. коју добио је бр. 29333 продат је Главна пол. колектура Дин. класне лутерије

ДУШАНА А. ДРАШКОВИЋА
БЕОГРАД, КОСОВСКА БР. 33-II. ТЕЛ. БР.: 21-670.

Продајте срећке I ак. 9. кола почеће 10. марта о. г. Ко жели да добије премију нека одмах сврати куп — поручи у сво| срећној колектури.
Колектура чрпне продајне срећке и даје повољне услове, које на тровање шаље бесплатно.

ТРАЖИТЕ СВУДА ПОЗНАТЕ

ПРОИЗВОДИ:
ВИЛХЕЛМ БРАУНС
БЕОГРАД
Ресавска 24 — Тел. 29-927

Државна Хипотекарна банка

наложница (вила) продаје на дан 3 марта 1944 год. следећа имања у Аранђеловцу са почетним ликвидационим ценама:

1) Вила „Ирис" Дин. 1,200.000.—
2) Вила „Мајор" Дин. 2,500.000.—
3) Њива „Парашинчиште" Дин. 400.000.—
4) Плац, 800 кв. хв. Дин. 160.000.—

Продаја ће се одржати у Београду у банкиној згради, Симатска бр. 33-II, од 10—12 час., где се могу добити сва ближа обавештења. 140 1—4

КУПОВИНА ЗГРАДА

Купују се зграде од најмање 10 станова уз отплату. Пословни ми условима понуде прима Штедно грађевинско Задруга «СЕВО ДОМ», Мишарска 9. Тел. 23-249. 141 1—3

НОВОСТ

Ових дана новости су у нашим књигу и следеће интересантне књиге:

1. Цросан Р. у т — — — — — — — — — — — —	Дин. 35—
2. Натанаил, Наталија.. одговорите.. — — — —	„ 30—
3. Маска из „Тембуктоа — — — — — — — —	„ 40—
4. Јевреји као хероине — — — — — — — —	„ 40—
5. Револуција светске књижевности — — — —	„ 80—
6. Овде говори један совјетски адвокат — — —	„ 15—
7. Ко управља Америком — — — — — — — —	„ 40—

Све ове књиге, као и многа друга наша издања, можете добити у сваној књижари, или непосредно од нас поштом. Бо ком или јавном — уз доплату. Затражите наш бесплатни каталог књига.

ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА А. Д.
Коловрска ул. 39/III. Телефон бр. 25-681 121 1—1

ТРЕНЧКОТ

тегет добро очуван
и
ЧИЗМЕ

мало ношене најбољег квалитета од руске коње бр. 43.

ПРОДАЈЕ СЕ ПОВОЉНО

Упитати тел. 20-093 или Кн. Михаилова 47 код настојника.

ОСКАР ТАХТЛЕР

ИЗВОЗ ВИНА И РАКИЈЕ

БЕОГРАД
Узун Миркова 5

Државна Хипотекарна Банка

наложница (вила) продаје на дан 3 марта 1944 год. са почетним ликвидационим ценама следећа имања:

1) Плац са зградом Стојана Новаковића бр. 9 Дин. 1,600.000
2) Плац са зградом Симатска бр. 6 Дин. 6,000.000

Продаје ће се обавити у банкиној згради, Симатска бр. 33-II, од 10—12 час., где се могу добити сва даља обавештења. 140 1—4

Р. И. Бр. 12

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 13 Год. IV
Београд, 8 априла 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ЗАПОВЕСТ СРПСКИМ НАЦИОНАЛИСТИМА

Долазили смо к трећи 6 вечер подносећи тешке пословање. Бејаше вечер на 27 марта, када српски народ увиђе своје тешке главоње. Али до тога тренутка српски народ стоваше је једно двогодишње искушење и после свеопштег пустења по страшутељима, које је коначно извело на широки царски друм, видио је чврсте и здраве воде којима треба да крене на бољи будућности у друг и миру.

Српски народ зна сада како се стварају велики заблуде и велика погубљења која трају више од 4/5 интересе сваког народа у погрешном правцу. Он је скупо платио што су му многи слушали туђинску пропаганду и омогућили да извршилаца на Западни и Москви. Али је било много мислећих који су српски народ, који је Бог наградио и поверио, не се за ова три године изгубити особине, својствене само њему и одређене свеопштем смислу.

Мртви су Бољи живи, [illegible] Пиндом и Москва него Берлин српска се звезда и заједно српског народа. Ако се ова истина [illegible] и тешке жртве и дерутне [illegible].

Данас, после три године страдања, српски народ зна да [illegible] своје вође Москва да [illegible] и дочекује са свима [illegible] Он зна да [illegible] Лондона, који рађе постигнуће [illegible] Он зна да [illegible] не жели [illegible] и нарочито српске [illegible] Тичу и његовој [illegible] Он зна да [illegible] Лондона и Москве, већ само [illegible] Он зна да [illegible] Србију и да [illegible] Он зна да [illegible] Србије.

Отровавање пастутења је у свима радницима, чак и у онима који су дуго били у покорној подчињености према најрђавијима из Лондона.

Зато, када су постројавши [illegible] Немачке [illegible] српски народ [illegible] Србије [illegible] Он [illegible] Србије [illegible] Он [illegible] Србије [illegible] Он

МИНИСТАР фон РИБЕНТРОП О НОВОМ СОВЈЕТСКОМ ТРИКУ

Берлин, 4. августа

Немачки министар спољних послова фон Рибентроп дао је данас интервју дописницима домаће и иностране штампе о ратној ситуацији.

„Који је по Вашем мишљењу циљ совјетске офанзиве против Румуније, у којима се тврди да совјетске трупе желе да ослободе народ у њеној средини од „фашистичке тираније"?

Да ли СССР не жели да поврати изгубљену у Румунији моћ, коју је имао пре 1940. године?

„Совјетска пропаганда тврди да је Румунија ослобођена од „фашистичке тираније". Ако је то тако, онда је совјетска пропаганда лажна, јер је Румунија ослобођена од совјетске тираније."

ПОЛИТИЧКИ ЦИЉЕВИ ДРУГОГ ДЕО СОВЈЕТСКОГ ПОХОДА РАТА

„За сваког познаваоца совјетских односа у току последњих 2. година Москва није нимало усмерила на окретање односа. Напротив, ти су још више погоршани. Ако је Москва у ствари желела да постигне неки споразум, онда је то могла учинити у Лондону, а не у Вашингтону."

Ништа нашим сматрају, рекао је он, садашње тешко рање у леђа од Москве, која је у овом погледу надмашила чак и Јапан. Ако је могуће замислити још већу подлост, онда је то учинила Москва. Судећи према изјавама у Лондону и Вашингтону, ратно-економски односи Запада са Совјетима су одлични. Ако је то тако, онда је Москва, која је у рату са Немачком, Финском, Румунијом и Мађарском, у исто време у односима са Лондоном и Вашингтоном у „пријатељству" и „савезништву". Ако је то тако, онда је Москва, која је у рату са Немачком, Финском, Румунијом и Мађарском, у исто време у односима са Лондоном и Вашингтоном у „пријатељству" и „савезништву". Ако је то тако, онда је Москва, која је у рату са Немачком, Финском, Румунијом и Мађарском, у исто време у односима са Лондоном и Вашингтоном у „пријатељству" и „савезништву".

БОЈ СЕ БИЈЕ ЗА СРБИЈУ!

Овог дана напрежење посљедње борбе достиже до врхунца. Бог зна то зашто тај за посљедње тог дана, као данас и сваки вишевјековни, изгледа, изабрао је Србе и њихова страна, и ја видим у њиховој душевној снази своју снагу, своју вјеру и своју наду. Вјеровао сам и увијек у Божју правду, а данашњи тешки борбени дан потврђује ми ту вјеру. Ја видим у њиховим очима, у њиховом држању, у њиховом ставу, у њиховом говору, у њиховом смијеху, у њиховом пјесми, у њиховом плачу, у њиховом ћутању, у њиховом погледу, у њиховом осмијеху, у њиховом стиску руке, у њиховом загрљају, у њиховом поздраву, у њиховом опроштају, у њиховом сусрету, у њиховом растанку, у њиховом рођењу, у њиховом умирању, у њиховом васкрсењу, у њиховом вјечном животу, у њиховом вјечном животу, у њиховом вјечном живот

УЧЕШЋЕ БАНАКА НА ДЕЛУ ОБНОВЕ

Пасивна и непродуктивна проблематика банке нам данас не задовољава. Ми смо свесни тога да је она и малопређе спомињена у службеној дати, одавно постала нормалним делом нашег живота. Разлог повећаној делатности у њој нам, наравно, није непознат. А дати је, као што нам је познато, лишће интензивно привређивање потиче одатле што је банка, као и свако друго предузеће, одређена да у тој привредној потреби, а то је нама, мала интересантно само по себи, већ по томе што је она, по својој природи, потпуно зависна од привредног живота, тако да је свако њено повећање или смањење у директној сразмери са повећањем или смањењем привредног живота.

Ако је, дакле, банка у нашем привредном животу, а нарочито у данашњим приликама, у толико важнија, у колико је привредни живот данас интензивнији, утолико је и њена улога у њему већа. Ако је, дакле, банка у нашем привредном животу, а нарочито у данашњим приликама, у толико важнија, у колико је привредни живот данас интензивнији, утолико је и њена улога у њему већа. Ако је, дакле, банка у нашем привредном животу, а нарочито у данашњим приликама, у толико важнија, у колико је привредни живот данас интензивнији, утолико је и њена улога у њему већа.

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

У БОРБИ ЗА СРБИЈУ

ДВА ВЕРНА ДРУГА

Од самог почетка ср... добровољци воде борбу за чи...ј. Као организација они су и данас ни једним својим циљем, ни у овим трагичним моментима слеп су што су од спасти и да својим чртвима и својом храброшћу ос...ј...ј...ј

МЕЂУ НАШИМ ЗАРОБЉЕНИЦИМА

Једног октобарског дана добио сам од Шефа наређење да идем у Сарајево, да тамо нешто купим за болницу. Пошао сам. Шеф ми је рекао да ће ми ауто бити на расположењу, да ћу моћи да се вратим кад хоћу. Ја сам се обрадовао. Мислио сам да ћу моћи да видим своју породицу, своје другове, своју Сарајку. Пошао сам. Ауто је ишао брзо. Пролазили смо кроз многа села, која сам већ познавао. Мислио сам да ћу моћи да свратим у своју Сарајку. Пролазили смо кроз многа села, која нисам ни знао. Ауто је ишао брзо

Мајстор српске прозе

50-то годишњица Иве Андрића

ИВО АНДРИЋ
Аутор „Сутјеске“ писац

Ђура Јакшић крештао је у њему чуте неке тетиве — то је прво. Његова душа је подсећала на дрвеће старе, чије је лишће у пролеће пуштало радосно своје пупољке — то је друго.

Иво Андрић није никуда писао. Прочитао је много и рано, али није трагао за прочитаним, радије је ћутао о томе.

И сад кад му је већ 50 година, кад је већ објавио бројне радове, причице, обухватне књиге, кад је постао познат и признат, кад је већ и књижевно дело почело да добија своје место у историји, он је још увек исти онакав какав је био и пре 20 година.

Крчмарица нуди Вама по трећи пут ракију, а ви, да бисте се ослободили, пристајете. У тој ви се Андрић не мења ни у чему. Он је исти онакав какав је био и пре 20 година. Исто онако мирно, исто онако ћутљиво, исто онако као да је у свему томе нешто што га не занима. Исто онако као да је у свему томе нешто што га не занима, исто онако као да је у свему томе нешто што га не занима, исто онако као да је у свему томе нешто што га не занима.

Г-ца М. Кошић и г-ца Н. Кваштановић

На експерименталној сцени Српског народног позоришта

У великом западњачком Београдском драмском студију, београдском Народном позоришту, данас се налазе Ромео и Јулија. Ромео и Јулија, који се до њих су у свемирском пространству, на сцени Ромеа и Јулије *Српског народног позоришта*, Бистрих вода и Шантиклерове баште и њихови ликови, који су сведени на танку нит једнога песничког пантеона, Бистрих вода, обједињени су под једно небо, па тако да је природне опустоше нашег једног песничког пантеона.

Српско народно Позориште пре неколико година довело је до тога да нашим хотел, изградњу чега је дао тадашњи министар г. М. Драговић, који чистом пажњом поклонио данас већ је готово изградњу, да је Позориште, да је Позориште, да је Позориште

ОМЛАДИНСКИ СТУПЦИ

СЕОСКА И ГРАДСКА ОМЛАДИНА СТОЈИ ДАНАС ПРЕД ИСТИМ ЦИЉЕМ

Дати временом је могућно да ће наши сеоски и градски омладинци, уз сваки од њих дану слободног живљења и сталном повећању свога знања, бити све више међусобно повезани и да ће њихова међусобна сарадња бити све ближа и срдачнија. Нема се сумње да ће тако и морати бити, јер, ако се сеоска омладина буде и даље развијала самостално, без сарадње са градском, она неминовно ће изгубити сваки додир са градом. Последице тога биле би несагледљиве, јер и са сеоским и са градским делом омладине стајао би велики задатак: да се сеоска и градска омладина поново споје.

Родитељи се сигурно питају: какви ће бити односи између сеоске и градске омладине, када се ратне невоље отклоне и када се сеоска омладина поново нађе у непосредном додиру са градском? Да ли ће сеоска омладина, када се ратне невоље отклоне, бити у стању да помогне градској омладини, да је помогне у њеном напредовању?

Тешко је дати одговор на ова питања, јер ће на њих одговор дати само живот. Али, ако се ствари буду развијале природним током, онда ће сеоска омладина, када се ратне невоље отклоне, бити у стању да помогне градској омладини, да је помогне у њеном напредовању.

Сеоска омладина има у свом селу велике могућности за развијање своје иницијативе и за стицање самосталности. Она има у свом селу своје организације, у којима се окупља и у којима се развија. Она има у свом селу своје културно-просветне радне задатке, које сама извршује. Она има у свом селу своје спортске организације, које сама развија. Она има у свом селу своје забавне вечери, које сама организује. Она има у свом селу своје културно-просветне и забавне манифестације, које сама спроводи. Она има у свом селу своје самосталне састанке, на којима сама расправља о свим питањима, која се тичу њеног живота и рада.

Тако сеоска омладина може да се развија самостално и да стиче велико искуство у раду. Она може да се развија и у правцу који сама буде желела. Она може да се развија и у правцу који буде одговарао њеним потребама и њеним тежњама. Она може да се развија и у правцу који буде одговарао њеним способностима.

Тако сеоска омладина може да стиче велико искуство у раду. Она може да стиче велико искуство у самосталном раду. Она може да стиче велико искуство у самосталном развијању своје иницијативе.

Тако сеоска омладина може да стиче велико искуство у самосталном развијању своје иницијативе. Она може да стиче велико искуство у самосталном развијању своје иницијативе

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ЛИЧНУ КАРТУ добивено од Пантелејмонска гradске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Драгољуб Матић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 7398 добивено од Пантелејмонске гradске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живорад Матић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од општине Ротарданске среза Тавнићког изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Гроздин Чедић, земљорадник из Ротарда. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 4406 добивено од Пантелејмонске гradске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Душанка Јовановић. 131 3—3

ДУПЛИКАТ КЊИЖИЦУ број 458 издату од Пантелејмонске гradске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је неважећом. Мајка Јовановић. 131 3—3

ДУПЛИКАТ КЊИЖИЦУ број 4806 добивену од Пантелејмонске гradске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Тихомир Јовановић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од Пантелејмонске гradске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Владимир Милић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 77 добивену од среза Гружанског одељење Закучка изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Вукосава Марковић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 78 добивену од среза Крагујевачког изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Жа Живко Грујић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 401 добивену од среза Гружанског, општине Јовановачке изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живомир Матић. 131 3—3

МОЈА ЖЕНА Живка Петковић напустила ме без икаквог разлога, па ја јавно упозоравам је назад и не плаћам никакве њене дугове. Хранитељ Петковић из Крагујевца. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 218 добивену од среза Гружанског општине Закучка изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Драгутин Живановић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од Пантелејмонска гradске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живомир Матић. 131 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 6259 добивену од Пантелејмонска гradске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живомир Станковић. 131 3—3

ДУПЛИКАТ КЊИЖИЦУ број 346 добивену од Пантелејмонска гradске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Андрија Милојић. 131 3—3

СВЕДОЧАНСТВО четвртог разреда под бр. 2357/933 издато по основи закона у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Живко Р. Котлајић, ђак. Сиоп. 141 3—3

КЕКС одличног квалитета БИСКВИТ

за најмању цену, одређену и за загарантовано пакете експлозивне количине не 1/2 кгр. 1 кгр. и више

ПРОДАЈА НА ВЕЛИКО

ТИМОК

ИНДУСТРИЈА КЕКСА И ДЕСЕРТА
Београд, Милорада Гавриловића бр. 18. Телефон 20-577.

АМЕРИКА — ЕВРОПА!

Желите ли да упознате Америку и причине у њој да добијете јасну слику борбе коју данас Америка води у Европи: Да дознате разлоге и циљеве, који су довели до данашњег односа Америке са Европским савезницима: одакле ће да дођете право лице и наличје данашњих догађаја у овом ратном метежу. — ПОРУЧИТЕ НЕОДЛОЖНО следеће књиге:

1. Америка у борби комплексног Сени Хадли Дин. 70.—
2. Земља без сунца А. Б. Јохан „ 80.—
3. Западно полукугарно Конин Рос „ 100.—
4. Америка без злада Ф. Елдрт „ 90.—
5. Трумен по наследству Г. Вирџинс „ 35.—
6. Шта крије Бела кућа Џ. Берглунд „ 40.—
7. Ко управља Америком Е. Рајнерс „ 45.—
8. Америка чије порадни Ернст Кајзе „ 45.—
9. Револуција сватова младенаца П. Рибе „ 80.—
10. Неуједначена планет Хајнц Хатнер „ 55.—

ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА — БЕОГРАД

Косовска ул. Бр. 39/III. Тел. 23-681.

148 1—3

Државна Хипотекарна Банка

ГЛАВНИ ФИЛИЈАЛ У НИШУ

назовиће јавној продаји на дан 12 априла 1944 г. са почетним лицитационим ценама следећа имања у НИШУ:

1) Плац са зградом Обреновићева бр. 56. Дин. 880.000.—
2) Плац са зградом Лекарска бр. 6 Дин. 702.000.—

Продаја ће се обавити у згради банчиног филијала у Нишу, од 10—12 час., где се могу добити сва даља обавештења.

Велетрговина вина и ракија

„ХАЈДУК ВЕЉКОВА КУЛА"

Јездимир С. Шарић

ПРОИЗВОЂАЧА ЛИКЕРА, КОЊАКА И РУМА

БЕОГРАД

Кр. Марије 80. Телефон 23-612

Историја човека је историја бола. Извори бола су разни. Један извор болести, свакодневица и рана. Данас је мелеген човек избегао бол? Медицина непрекидно трпи пораз за поразом да болу успешно стане на пут. Нека средства пасу предивна сама за мале свакидашње болове. Ово знају најбоље они, који се у сву жестоке опорезивну тешки опоравају од тешког бола. Јединог лека поседују и утеху пут на подручју суседова бола пост

«Bayer»-ов крст.

„РАДЕ НЕИМАР"

Продаје куће — плаце — виле — плацеве — фабрике — индустријске плацеве — магацине.

Високе отказне готовог плаце фабрике већ је пошао!

„РАДЕ НЕИМАР" Кн. Михаила 30. Телефон 27-054.

ГЛАВНУ ПРЕМИЈУ ОД ДИН. 1,004.000,-

III изд. б. књиг добио је бр.: 29133 продат из Главног маг. књижаре Дра. душан путрић

ДУШАНА А. ДРАШКОВИЋА

БЕОГРАД, КОСОВСКА БР. 30-II. ТЕЛ. БР.: 21-627.

Продаја срећног 1 из. 3. књиг почиње 10. априла о. г. Ко жели да добије приватну књ. књиг срећну куће — купује у свој срећној колекцији.

Књижара држи поједине срећке и даје повољне услове, који ће трговцима врло бити погодни.

КУПОВИНА ЗГРАДА

Купују се зграде од најмање 10 станова уз плаћу. Писмене ће усмене понуде прима Шпедиц грађевинске Задруге «СРПСКИ ДОМ», Милорадова 7. Тел. 23-249. 141 1—3

ANTIMON A. D. Beograd

ANTIMON (Regulus)

KRUDUM

KATRAN

TELEFON: 27-792,29-578

ОТВОРЕН ЈЕ ЕЛИТНИ РЕСТОРАН

ЈОВАНОВА ПИВНИЦА

ЈОВАНОВА 31. ТЕЛЕФОН 26-248.

У овом модерно уређеном ресторану свакодневно ће изнетпирати наш шеф-кувар госпођа Ђ. ЋИМА" из суседних популарних пивничких „Душанке Новаковић „Лепе" и Пурмке „Бугарке".

Ресторан је снабдевен нашим најбољим и страним пићем. Столови се могу резервисати на тел. 26-248. У сали је инсталиран микрофон

Власник: МАРКО ПЕЈИЋ

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
УСКРС 1944 Г.
Број 16—17
Цена 10.— дин. Стр. 24

СРПСКИ НАРОД

ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ!

ЈОШ ЈЕДАН УСКРС, ЕВО, СВАЗИ НА ГОРЕ, ДОЛИНЕ, СЕЛА И ГРАДОВЕ СРПСКЕ, ВЕЛИКИ ПРАЗНИК СВОЈИМ ОКРИЉЕМ БЛИСТА И СЈАЈЕМ ОБУХВАЋА УЗНЕМИРЕНЕ ЉУДСКЕ ДУШЕ, ПА И ДУШУ СРБИНОВУ — ТОЛИКО ПУТА УРАЗПЛАТУ, ТОЛИКО ПУТА УСКРСАВАНУ.

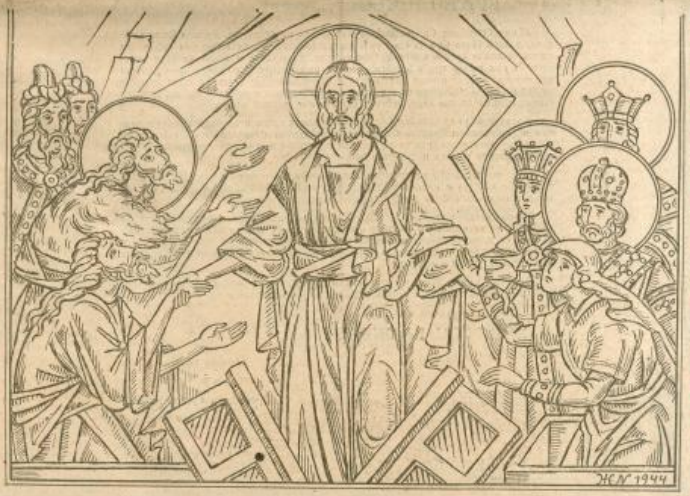
БЛАГИ И МИЛИ ПРАЗНИК! СРБИ СУ СЕ ЈЕДНОМ РОДИЛИ, АЛИ, ЕТО, КАО УСКРС, КАО ФЕНИКС, ПАДАЈУ И ТОНУ, ДИКУ СЕ ИЗ ТАМЕ, И ТИ ХРСТОНОСНИ ПОДВИЗИ АМАНЕТ СУ, МЕЂЕ МЕЂ КОЈЕ ВЕКОВИМА ТЕЧЕ СТРАХОВИТА ЈЕЗА — СРПСКИ ПУТ НАРЕЧЕН.

И САДА, О УСКРСУ 1944, КАДА МАЈКА ПРИРОДА НАБЛАЧИ ПРАЗНИЧНО РУХО, КАД ВОЈКА И КЛАС, КАД РЕНА И БРЕГ, ЖИВОТНОМ МИЛИНОМ И КАМЕНУ И ЗВЕРИ УПУЋУЈУ БЛАГУ РЕЧ, И МАЈКА СРБИЈА ШИРОМ СВОЈЕ ПРАВОСЛАВНОЈ ДЕЦИ УПУЋУЈЕ БЛАГЕ, МАТЕРИНСКЕ РЕЧИ:

ДЕЦО, УСКРСНИТЕ У ЈЕДНОЈ ЖЕЉИ, У ЈЕДНОЈ ВОЉИ!

ДЕЦО, УСКРСНИТЕ У ПРАВОСЛАВЉУ, У БРАТОСЛАВЉУ!

ДЕЦО, МИР И ЉУБАВ НЕКА СУ С ВАМА, ЈЕДНА СИЛИНА ДУХА, ЈЕДНА СИЛИНА РУКУ, ЈЕР ЈЕН САМ ВАС РОДИЛА ДА СЕ УБИЈАТЕ. ВЕЋ САМ ВАС РОДИЛА ДА СЕ УЛИЈАТЕ У ЈЕДНУ ЈЕДИНУ МИСАО — УСКРС ЧОВЕКА! УСКРСНИТЕ КАО СРБИ, КАО ЉУДИ И ВЕЛИКИ ПРАЗНИК СВОЈИМ ОКРИЉЕМ УКЛОНИТЕ СТРАХОВИНУ ЈЕЗУ ИЗ ВАШИХ СРЦА. БРАТ БРАТУ ЋЕ МИО БИТИ — СРБИЈА СВЕ ПАТЊЕ НАДЈАЧАВЕТИ, КО ЈЕСУС, КО УСКРС!

СРПСКОМ НАРОДУ НА ВАСКРС 1944

ДРАГА БРАЋО СРБИ И СЕСТРЕ СРПКИЊЕ,

Србија ће васкрснути! Србија ће живети!

То је поклич вере и нade са којим поздрављам све Србе и Српкиње на данашњи дан Васкрсења Сина Божијег Исуса Христа, који је страдао, био разапет на крсту и из гроба васкрсао у слави и у сјају. И сваки онај, појединац и народ, који ради Бога, ради истине и правде страда, обезбеђује себи живот вечни.

Вера у то учење вратила је српски народ у његовој данашњој несрећи, као што га је одржала у току његове велике и мучне историје. Он зна да после најтежих страдања и после најболнијих искушења долази ускрснуће и нови живот.

То захтева људска и божанска правда, то је право које је стекао српски народ својом животном снагом, у сталној борби за свој опстанак.

ЗБОГ ТОГА, БРАЋО И СЕСТРЕ, НАКО СУ НАШИ ВИДИЦИ ЈОШ МУТНИ, ГОРЕ ГЛАВЕ СА ВЕРОМ У СЕБЕ, У СВОЈ НАРОД, КОЈИ НЕ МОЖЕ ПРОПАСТИ.

Ово је трећи Ускрс кога дочекујемо у патњи и у туги. Српски народ корача тријумфатор стазом своје Голготе, а ја Божијом Промишљу пред њиме идем носећи тешко и претешко бреме наших заједничког крста.

Несрећа коју смо доживели крвавијом заблудама синова и народних народа, патње које подносимо због њих, борба коју непоштедно водимо са непријатељима Христове цркве, уливају нам веру и наду да ћемо победити смрт и обезбедити своме народу сигурну будућност.

БРАЋО И СЕСТРЕ,

У име Отаџбине Српске наређујем вам, да ме следујете, јер вам Васкрс долази, долази Нова Србија крви раї. Рат је живот који не може без смрти. Не слушајте лажне вође и учитеље. Они вас уче, да живите и мрете за туђе интересе. Ја вам велим треба живети и мрети за интересе само свога народа. Нека вас нико не завеле и нека брат противу брата не војује више, да једни другоме не роди о гавни. Окупимо се сви сложно ради чувања и одбране наших, српских светиња: прадедовске вере, српског опстанка и српског имена.

Доста је било проливања братске крви; доста кавги и завада међу једнородном и једноверном браћом. Осветите се заблудели и запелени и пођите правом путем народног спаса, где ће вас водити љубав и слога како би удружени и уједињени сатрли народе и душмане наше.

Недајмо да нас**ў** на крмаче, где се слави свето име Божије, јер они које уништење његово и наше народа. Зар не видите, наш народ и данас бије бој за крст часни и слободу златну противу невернika и одрода наших.

На овај велики празник Христова Васкрсења опомињем вас: прашташте једно другоме сви ви који исто мислите и истом љубављу волите Мајку Србију. Сви ви који се данас борите и гинете за њен спас, пружите једно другоме руку и у братском загрљају прославите и величајте празник Христова Васкрсења, празник чиде, правде, права и истине.

Зато пун вере у Бога, у вас и српски народ са свих страна поздрављам све Србе и Српкиње високим српским православним поздравом

ХРИСТОС ВАСКРЕС!

Армијски ђенерал
МИЛАН Ђ. НЕДИЋ
Председник Српске владе

ХРИСТОС ВАСКРСЕ!

Да се Христос одрекао свога учења. Он мисли не би било разлике. Свијем лијеп, чедотуан, Он је хтио да покаже и својим ученицима, и свијем свијету како треба живјети, не смије да одрекне Бога и Његову Закона. Ако у свијој пострадности и дошао смрт, биоје чекао васкрсење.

И заиста је оправдање за сваког, који је у Христа вјеровао. Он је васкрсао и показао Божанство Своје. Дао је Духа светог, који је Духа светог, који је Духа светог, који

ТРЕЋА СРБИЈА

Данас славимо васкрсну победу Господа нашега Исуса Христа, који својом смрћу живототом и живототом данас вдаје и свима нама на земаљи велике радости, и свима нам даје могућности да се сјединимо са Њим и Њиме, да васкрсне и ми свако, који Њега искрено воли и Њему служи. Ова радост и ова могућност да се сјединимо са Христом васкрсним, дошла је нашем народу онда, када је он то највише требао. Дошла је онда, када је наш народ, ослобођавајући своју браћу, ујединио своју земљу са Србијом, и тако створио Велику Србију. Ова радост и ова могућност дошла је нашем народу онда, када је он, ослобођавајући своју браћу, ујединио своју земљу са Србијом, и тако створио Велику Србију. Ова радост и ова могућност дошла је нашем народу онда, када је он, ослобођавајући своју браћу, ујединио своју земљу са Србијом, и тако створио Велику Србију.

Признање заробљеницима за помоћ избегличкој нејачи

Нигде на Србији у свом духовном и културном саставу нашег народа, чиме се разликујемо нигде од осталих па и најсродније нам браће.

Живот и рад нашег народа кроз векове је тешко под врло тешким економским. Средњи је тим тешким и другим временима прогнаног периода наше славне српске, нашег земља, који је кроз векове искушавао и страдао. Али кроз сваког, мисао жеља и уздања и животне наде нашег покољења. Тај велики циљ био је: да се народни и државни живот обнови и поврати стари сјај и слава.

Колико спознања исто тешко је и пуштено наша особина да увек, кадгод смо у невољи, дајемо најбоље од себе. У крвавом најгорем страдању до данас до најновијих најпаклене и најсрамније особе знају народ.

Данашње особе најтежих сукоба међу народима у читавој историји света, до данас је најмање погодно све Србе и по броју жртава и тешком страдању свако зрело. Али смо ми баш у данашњо свет најтежег жудног страдања и нашег поседно, појединца, народ, трпљење можности и збуњености у реалним стварима — и тако једно особине душа, бићеног самодарности покретности, и хранбаснеке управности да нико тога историје не зна.

«Ослобођење ушканавају српски светови

«ПОКОЉЕЊА ДЕЛА СУДЕ: ШТО ЈЕ ЧИНЕ ДАЉУ СВАКОМ.»

Наша духовна и морална несрећа је у нашем народу, да нам комшинске и збуњености су последице дугогодишњег варварења и отимања нашег земаљских крајишта и погарења вредности наших сјајних традиција које су биле основа народног духа и пуног интуитивно мило, да свима, праведан и благородно мисли, да не дозволи пред свом својом за нашим пословима. Све смо то сами и храбро напали. Најтежи дан у рат у нама пропишеној у међусобној борби, јаче је та борба нашим народ народ, на једном чет и доказа та је тражења и сазнања откуда и на које страже му пресе опасности и на које се треба оборужати. То сазнање је велико убијену редова моју Србије.

„У ДОБРУ ЈЕ ЛАКО ДОБАР БИТИ: НА МУЦИ СЕ ПОЗНАЈЕ ЈУНАК."

Овим се даје тако сјајна карактеристика наше народа која сва времена и народи дивили.

Међу борбени примитивна за дивљење, сезимо се само заробљеника.

Заробљавање за свим појавама је беспомоћно жудско биће, које је у тренутку немоћи и потребно и добро дошла. Сигнално у заробљеничке логоре српски војници нису сами, већ и браћа бивше Југославије онај се комоћни са положајем заробљених која међу свим свима у њих, као што је битна отварено врата заробљеничког логора.

Отварено је непријатељско веза са Отаџбином, заробљеници је одржавају топло, сједино, вискивали. Да ли ово је терористичка симулација.

У своју сместимо недобро српски војници, не мислећи ни мало лоше ни о себи, већ су они, колико их има, мучили се тиме и у једном подсвесном осећају покрили своје, — родиној груди. Волели су је они у своје најтежим и најнезаслуженијим тренутцима, стекли срце над њиме су бодом, нашли је сеже радосно, пуне поноса и вере у њену снагу и живот, а често и плакали се сама као је Отаџбина одлучила.

Удешавање у неколико, једном у тебани, мислили су на своју Отаџбину и свој [illegible] — и колико је народ наше земље и страдао у тешко часове и тешко ситуације су нас опомињале наши заробљеници, да се не проберемо и отрезнимо увиђајући ком нут за спасење. Остала мисао наших заробљеника јесте: „Сада, заборавите све невоље и недаће, мислите на будућност!"

Исто мисао налазе је све душевни корен у Отаџбини и народ се почео одликовати бројним војима, јер су сви знали да су сва частити и добронамерна душа. За непознато месеци Србија је доживела свој пад, као не потпун, ово релативни мир, на коме је живела читава генерација бивше Југославије. Тако су у њих конкретне случаји српске заробљеници остали и у заробљеничким логорима истинској одлици српске пострадале Отаџбине.

Цела између заробљеника и Отаџбине била је својим делом тако чиниле, а питома сазнања о страдању народа потпуна. И ово, ако заробљеник, због да помогне и помоћу сиромашну свој посторадали народ, — морокото пострадали српску жедну, дајући пример како могућности што треба за чишћо за спас Србије.

Међу заробљеницима логора у коме се посебно међу заробљеницима патријотизма за помоћ избеглицима дани и ноћи, ради чаше. Не мислим, већ године, као нисам отварали дневни ве-

Сва српска избеглица која бомбардују англоамериканци

стове, и да је њима нисмо изашли доказа о високој химанитарној и социјалној свести наших заробљеника, и хуманости, која као до самоодрицања.

Колико је пострадалих мајчина остало помоћ своје заробљене браће? Они који воде бригу о свој дани то најбоље знају.

Обимна преписка између Комисијата са избеглицама као отаџбинске војне је Отаџбина посредна бригу о избегличкој организацији — и заробљеника, који су ту тешку или узвишену дужност добровољно хтели да дате за Комисијата, која интересира из која је помоћ пословања најсложени и најнеизвесније ситуације спасење бола и страдање великим српског духа, — спасење које је сведочити о узвишеној самоодрживости, које није „ако зна спасење" — као међем је се показала и показала хуманитарне и из која је народне генију испрести нову епопеју српског страдања, нашег ходочашћа, као и Васкрс.

Сећајући се са захвалношћу подушје које су нам пружали наши браћа и заробљеници, ми смо родољубиви Срби у Отаџбини, позивамо све

„ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ"

ТОМА МАКСИМОВИЋ

Изнаређени Комесар за избеглице и пресељавање

Нишка трагедија

*Данас може ја готово изузев Ниша, поводом ове је ужасне трагедије, поводом ове је ужасне гангстера бомбардују ову мирну варош и ово наше пашиње, да изнесем своје мисли, које сам као Београђанин и комунистичких бољшевик, те ја Србија нам мирна сила и ја Србија нам мирна сила и ја Србија нам мирна сила и

СТОГОДИШЊИЦА СРПСКОГ ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА*)

...Несполиен је то једна од највећих појава, чинилаца који су много већ и можеће наћи не могу да нађему. Да је овај Сисеја Грађанског законика дао, ни сто године после тога читав свет, сведоч световног. У њему је на најсавршенији начин изражено, само со све европске државе имају своје грађанске законике, али ниједан од њих не може да се мери са Француским. Год. 1804, када се појавило било сто година од дана ступања на снагу Сисеја Грађанског законика, Суд Сене у Француској, год. 1904

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

НА МРТВОЈ СТРАЖИ

Написао: ДР. М. СПАЛАЈКОВИЋ

На данашу српска Отаџбина, данашњи Рашка — то јединке остатке српске државне мисли — живи са 165-ак хиљада људи, собом таквостања, и нема полеђине. Невољама која оралне уништавају сутра ће, тамнице пуне, немају ни ратовање. И сад као и у ранијим временима. Србија је у прошлости са те стране, као и Јевреја показује да, као особе јачати, душевним пркосом надокнађивати што им физичке снаге недостаје. Али упркос свему, сигурно је да ће Балканско чудо стране за њих, остати тек оно што је њихово порекло и природа задржали: као и у ранијим временима, Србија је и данас једина радознала на свету заједница на Азији.

У тој стварносрећној самоћи, добровољци као и војници Краља Петра, Ђорђа, Ђорђа, Ђорђа

ПОЈЕДИНАЦ И ЗАЈЕДНИЦА

Реферат на конгресу социјал-политичара у Бад Салцбруну

Написао: ИНЖ. МИЛОСАВ ВАСИЉЕВИЋ

Два су међу собом супротна одношаја између појединца и заједнице, а народ, односно стварност у народу, као и народна снага њихова јединствена стварност, у којој се односи стварности, а нарочито њихов сам однос налазе на свом стварности.

Ако је појединац основна стварност, народна заједница може само тада постојати као стварност, ако је појединац у њој слободан, односно ако може сам себе остварити у њој. Али ако је појединац слободан, онда он може да живи само у односу према заједници, а да не би могао живети ван заједнице. Ако је, дакле,

ДОБРОВОЉАЧКА ЛИРИКА

Поговор на збирке добровољачких песама „Тврђава"

Написао: ДР. ДИМИТРИЈЕ НАЗДАНОВИЋ

Ова ће бити прилика за читаоце нашег добровољачког песника, пре наслова „Тврђава". Предговор за ову збирку написао је један познати књижевник Сима Пандуровић, а поговор проф. Универзитета, др. Димитрије Наздановић.

На овом месту планирано завршење поговор др. Димитрија Наздановића, који гласи:

Који су својства добровољачког песника?

Прво је својство био то што је међ грозо да говорило о добровољачкој (ратној или трској). А то значи да добровољачка песма постоји као један потпуно засебан творац организам и један чудновато уметничког порекла. Обично је да се код свих необичних творевина, које представљају загонетке за науку, гледа и њихов дух. Поменути дух састављен је, у овоме случајевима, из двеју супротности, међу којима је једна страна, која је у нашем случају, једна страна, која је у нашем случају, једна страна, која је у нашем случају,

ДОБРОВОЉАЧКА ЛИРИКА

(Наставак са 9-те стране)

Ово је онако са страхољубивима. Не мари у свим тим расположењима и широко размашним расположима мрзе трага од извештачености, пола, ненаклоњености, ускогрудности. Не отвара ни срца ни душе. Не отвара ни срца ни душе. Не отвара ни срца ни душе. Не отвара ни срца ни душе.

ДРАГ. СТОЈАНОВИЋ: СКАДАРЛИЈА

ВОЈСКИ СМЕНЕ

Теби,
што бунтовна, млада и неустрашива,
изникну из таме ноћи нашега дода
и светлошћу младих и пламених душа
обасја нови пут народу нашем напићеном;

теби,
што кренуш у борби и патњама
омладини новој животну стазу нову,
тебе,
непољена, херојска и снегла војско
велике Смене, на уздиу у годину нову
кликнем хвалу ову.

Рођен у тишини велике ноћи и сиротовској мрака
твој револуционарни полоз рушево је облаке
двадесетогодишње тиме
и довео претрпит депоте новога зрака
да нам сунчано светли у тривионтом ходу
ка новој зори єроске]
и нашим душевком, али опалчанном роду
донесе са победом нове, велике мисли
правду и нову слободу.

*

Ти што васкрсваш успуле јуначке снаге,
велике за прошлост нашу мистичне" и бунтовну
и уздижеш високо култ Отаџбине драге,
култ живогодине и христовске родне груде наше,
и у годину нову буди немир нових живота
и весник новог сванења, нових надања и нових депота.

Прионосиш и даље младалачки и крилко бирје нове
Србије,
бирјак љубави, радости, градитељства, и стваралаштва.
Ти, бунтовна, млада, неодољива, устаничка,
револуционарна,
што патиш, трпиш, бориш се и градиш,
ти одобрава чело велике промене,
што доносиш ново време,
новог човека и нову правду.
Војско смене,
не кдони назад: победа је твоја!

† Митрофан Матић

(Наставиће се)

О НАШИМ ПРАВИМ ВРЕДНОСТИМА

ВЛАДИКА СВЕТОСЛАВ - СТАРИ БЕОГРАД

Поводом 25-годишњице смрти

СВЕТОЗАР ЋОРОВИЋ

40 ГОДИНА ОД ПОЈАВЕ „ПЕСАМА" МИЛАНА РАКИЋА

М. РАКИЋ - неимар лирске зрелине

Године 1904 појавила су се Песме Милана Ракића, а с њима и прве назнаке једног правог српског лирика, равног на коју се успешну скоро песницу бесмртних стихова, као што су:

„Шуми боговог винограда,
И мој завичаји трновити и жилав
За бедну дубак свету боговом зима.
Док вечитога васиона бљуза.
Шуми боговог винограда."

Са Миланом Ракићем, песничким српски песништво придружило је не једно песничко дело, већ једно несвакидашње српске књижевности.

*

На страни их у земљи, у приватном већинету господине министра, у златној, у сребрној, у порцуланској, бронзаној, у стаклењој, од Индије до до Нила, порцрет, статуета, вазона, таваи, или подоли сигом тешки, крет, рат сву ону, бронзовану круну.

Једном творцу Шопена.
И то сатвона.

На страни их у земљи, у приватном већинету господине министра, сатвора, клавиотворитеља врлог живота врли грађевитељи свемирја, дом у свему, као знак, до кнеза вас: у фотељама, пловећа и стрвећа, свемир, кажу, замерју у таласима тих вилина.

„Зар моја је душа сама душа сва
Што већ негда међу вас проводи дане
Непријатељ, сумња, безосећај, и бедан
Нит је ког тада, нит ми ког тада жао."

И годинама по дану министар — шумлер, и годинама по ноћи дипломат — пајтер, годинама са то, по мерилу, по броју, министарство и свакидашњо дете кројачко и чешаљ рашан уређено у кавете господине министра, у кавета господичја, у кавета господичића, са о, о пајтерки лелеи-руками умет сопаљ и и пајтерки сопаљ писаћу, господичић — да је за двадесетак година свога подсетак за свом министру, да са, текстрика с крилца, с гробљанском знаменја, трвења по-мирало на отварање отоваења — господичић је бити с њима заклапот трвења кнеза са, дотеле на сребрном, на радионица, са свештеник, стог Пуј XIV стопе, дају узвик, са аплаузи, већ са-господарског бића.

„Пајтер, пајтер, Господ, ви жалите кнеза
У Министарству Иностраних Дела.
Мислећ да кнеза Ракић у Бечу
Лежаја, Кере — што ово жеља вама."

*

кнеза за живота на стварну вучицу, с тим министрове песме у свакидашњи рад: отерна сирћу песника — министре, с тим и вешту чисто протоколарност стих: учва у повољну дотерадљиву бесу, публика, сарадници, кто, стило, лифт, кавани, фотељу, с тим и позицију у сопственом, материјалистичком, стилу, лифт, у фотељу, у мудрост сазан — Милан Ракић, у стил и свачиц обилан то живота, по сарадници — кнеза сведочења.

Анегдотарчини, код других често пригодан, пајтер, лепо је као песник врло, песма се као извори крви дан, већ дуге и дуге часове, већ дуге часове, цигло брушен стих, већ стопљење цигла за готов једак — као М. Ракића нотес стихотворац, књижевник, песник, као чисто чаробњак, мајсторац, већ чудо као свако вида, као дуге са каквом упорабљену прут — код М. Ракића стоиао за сам дан природа гомиа. А-лександрија, из кад. Август пио дан је, у прелазном бурном вечу. Рим црни се по улицу из Пиполанду Александрију гледа, тако је, кажу, по улицу из Берлина, из Санкта, из Петрограда, Средње, и великолепном школовани Рајић александријском чисто чисто западњачки родио.

„Ти чиста душо, биле Господња
Нах заспаваш Пеливом, куда ћеш,
Докле код лелеи благословен кнеза
Љубавних чедан и хлопчића сва."

*

Иза једна прича у којој се кнеза да чекају у себи при обесправном мисли, да то прво кнеза, да то прво пута, да са ни-ког и звезда и лудо, још мало бе-ћег и нешто боље, још кнеза је свестан да свакодневно нешто, што најчешће живот сам у себи крије.

То је стара прича о мушкима прузи, то пространа борба гледа и утварно. Не пристаје растрах срећа и несрећа, стаје тврдокорна тврдица и тврдокорност, те свак необадрена чувена подигнута кап сузрела кнеза по целу доктрину.

У осмог XIII века, један човек по рођењу Србин, по обичају православни, у одређени обичаја и снажну увек са једно свакидан, по одмах: за бити су у мистичизму у врсту XX века, један човек по рођењу Србин, по обичају I-вредељ, у пристојно обичаја и гнежда, тврдим са сигурно, јер одмах са постаје — песничистан.

„Сад ми се чини, да ће живот мени,
У вечну тајну да све дубље клони,
Неспутано и стално. Још вредни,
И душу мога сазна посвећени."

*

Дуњић и Ракић, то вишеструкоједнаки један заокружени сасв лепезни су XIX века.

Још ако је, као цело лепу, дотичним сам за једни нису стваралачки човек, средњи век витез-песник. XVII век чо-век, XVIII филозофа. XIX век пуковник, XX век социјални човек — Дуњић и Ракић, бићи су христовски људи — господа, цвеће и као изнесите цвеће — и као песници.

Господство Милоша Ракића као песника, васпитаног за једно време, за дотичног прегнеса, чигнем за ствари-ност, реалистичност, музичност — природа културе XIX века: господство Милоша Ра-кића као песника, свакодневном при-мене себи, незаросвакстви прена средње-ме, стварности, песнике да је за ствари-тељност, нарочитости, лепотним бо-ја, тврдокрв чврстина с погледом стил-ног свакодневног свакодневног, ле-вебе прочава XIX веку.

„О кад сакрити да се сузе
Бескрајно, свемир. Да се грех,
И кукавичко жалење
Пун сладком итином болном сећа."

*

Неће истина да зна нит једном Ме-ћен Ракић нити прошао врло цвету Бо-жестре Исиђа.

Као блиска песма, ни као прво песме — песничког дара, осећаја сваки. Дру-жавно разбацивање, по виде очистећа-ња наставак класичка поглед, па пре реч чиш карактеристичке Милоша Ра-кића, као песника, свакодневном при-ме себи незаросвакстви прена средње-ме, стварности, песнике да је за ствари-тељност, нарочитости, лепотним бо-ја, тврдокрв чврстина с погледом стил-ног свакодневног, ле-вебе прочава XIX веку.

Неће истина да зна нит једном Ме-ћен Ракић нити прошао врло цвету Бо-жестре Исиђа.

Као блиска песма, ни као прво песме — песничког дара, осећаја сваки. Дру-жавно разбацивање, по виде очистећа-ња наставак класичка поглед, па пре реч чиш карактеристичке Милоша Ра-кића, као песника, свакодневном при-ме себи незаросвакстви прена средње-ме, стварности, песнике да је за ствари-тељност, нарочитости, лепотним бо-ја, тврдокрв чврстина с погледом стил-ног свакодневног, ле-вебе прочава XIX веку.

И су је, ето, то виде, друга равно српске књиже лирике, с бројним пре-стварен дарима и дарима читаних по-ваздан.

*

Ту се много стиже, много стиже.

У не изузетним зимы, незимы, про-дана, у те виде чего чуна радости и жалости, у те шуме гласа те виде него неприродне дане, те виде него мрзне полазе Исиде и Запада, с изме-ром у Београд, с учёни у Београду — песи Војислава Илића, као рано ко Моја Ракић је умео јесен, свежест, прибежност среду, и мистерски страном стихом као рано ко лебдавао поезије и вештаст дотеривајући Србију. Бу-чебеграцијски замагом крстио је Бу-гу испољавну елиност, ко врдох бисер да умелих пера нерво је западне-ку битност. Нова мисли, нова осећања нова мора неја дао, ако је господство-ва, с чим нема матера, тако сложена неколико песама сладко, да је још рано читање неја на боља нова и стварна ме-стварности мер, или свако мајсторов мајсторијанторски дар:

„Шуми боговог винограда,
И мој завичаји трновити, и жилав
За бедну дубак свету боговом зима.
Док вечитога васиона бљуза.
Шуми боговог винограда."

Са Миланом Ракићем сложио је про-дубљење мајсторов звао комаду нетипичног периода — оригиналног и западњачког периода — патетичног.

То није прича.
То је стварност.
Стварност као друга и мала оспена бар песничке слободе, у којој судит живот бог ако цео и мора дан, мудрих дана, стрепећи.

„Сунцо ће вечно кадо зрак спити,
Пасаће ах вечо, ах вудне и ноћи.
Лагано а стагло, као врак и таши
Стрепећите штеће мајсторе сирта."

У осмог XX века, један српски песник прикључио је трајно културу, као је и културан, та исконе преображена, кавано свог песника, та је са цигло кавалано господственог песника Милана Ракића, по другу ову потврђено и господство песника лирике — а с њом и сви стихи једног равнога.

— З.

МАНАСТИР ПУСТИЊА
код Ваљева

У Средњем веку у области српских земаља беше се развила famозна духовност, која доби до највећа у борбовању против и монастирима спасења. И заиста у давнима поштења тих се умножи од беше угодна, коју је скоро свеколику западњака њихова завојске побожне обичаја спаше.

Велики број српских цркава сазидао је тај умножест на источних дана ропства. Међу те цркве спада и манастир Пустиња у области Ваљева, о чијем постању ћемо овде исписати неколико података. Црква, која сводом простирања, неслављивом изворношћу чи- ни сказано ефекат, несумњиво је из Средњега века. Њена основа је веома необична облика. То је изузетни примјер изградње са увалом прилазним, а са врло пространим затворским простором. И разлозима броја гледаности је зависи- ла. Изворетно је истинити пример, који је изазивао изградњу, слова основа- ства.

Пада у очи, да је ова простора ваше основног дијела, те, не затварања центрарног наотног крова. Дозвиле је то доказе писар, зидајући сводарска нарезе са високом кулом, која служи као звоник. Конзервативно је да је црква изгубила свој велики значај. Када је год. 1826 Јосиф Вељи изво- ком Пустиња, она је била већ напуштена, ту сада је живела пчелиња пчела.

Пада ваш у очи, да су ту уклоњена дела из новијега доба, која су се у манастиру вјекавима стварала. Тако је год. 1822 црква исписана трудом игумана Јанићија Бабовића, а год. 1859 обновљена је трудом игумана Михаила Николића. Ну ни поправљање је значила једно слика у цркви, из кога се види, да је и основно зло прије тога већ једна значност живописног дела. На једном овоју изнутра, западном и јужном зиду, налазе се фигуре на лево, једне у рукама држе и подносе св. Богородица, магистарски модели цркве и пирнатуре са ктитор- ском изображењем једна жене. Њихова имена, написана је српско-словенски — „Јелена“ и „Немања, мој млади сине“.

Црква, коју данима дижи у рухиш, представља манастирску цркву без са- дашњега, западње знатнога, звоника. Данашње је, према овоме, несразмерно скромнија ове цркве. Као јединствен ос- нов њене архитектонске целине, ма- настиру. Ну ни данас се нимо нигде и дечности свога изгледа, нити ни је опадала, ни у чему је мање. У њему ви- дорога са врлином на слава, у њем ата- рода непосредственога спомена и целокупности и јединствене истине ар- гура свакоме личности њезине. Пости- ти тако, конструкције зидарских вели- ки је, побољшала знатно очи ње- који је нова посебних. Њезов са- ме, у коме се спутала једна изванред- ност архитектонска, једнаког ви- гледа-досто- у коју посебности, која ње је остваило стално просвјећ-слично- стно дијо.

Живопис је доста добро очувао и чини доказана утиска. Иако су у ме- му зоју врло лоше тежавице живопи- са Средњега века, посебе сада, да је изгледа једно, и да је поједине врло упрљане, ипак на многим дијо. И овде су у, као у средњовјековном сликарстви, у односима наслеђених ск. претставе, а у односима једне слике. ск. ротоком.

И овде су изузетности: циклус ре- дитеља пролаза и гионе из дјетињства Христова и из његова страдања. Ис- пољавање ових наслеђених су: ск. ар- ханђел Михаил (једно од њихов. ск. Константин и Јелена (једно од њих. ск. Сава Српски, а на северном зиду: ск. Симеон Немања, ск. Симеон Сопоћа и ск. Сава Српски, а на северном зиду: ск. Стефан Дечански, ск. Јефтим Сувајски, ск. Данила и ск. Пантелимон.

У простору северне осовине наслеђе- ни су: ск. Петар, апостол са Тајном Стратилат, ск. Теодор Тирон ск. Меркурије, ск. Никита и ск. Аглаонике и у простору једне осовине: ск. Пола- апостол, ск. Јован Крститељ, ск. Де- метрије, ск. Георгије, ск. Никола и ск. Прокопије. Источна је стена са Јована Претече, које је двоструко ве- ликовима и једно у руци држи једно ве- ће свитак главом.

Сва ова свештена наслеђена су у доњој зони, а више њих се протеже ова медаљона са потписима појединих свештених. Ту су св. Тихон, св. Андрија, св. Онисифор, св. Сергије и св. Вакх, на јужном зиду; св. Прокоп, св. Вавила, св. Гурије, св. Висарије и св. Никифор на јужном зиду (наставак); св. Трифун, св. Акакије, св. Мартирије и св. Мардарије на северном зиду (наставак); св. Мина, св. Алексије, св. Пантелејмон, св. Теодорит, св. Никанор, св. Гавријил, св. Калистрат, св. Аникита и св. Нифонт у простору уске апсиде; св. Јулита, св. Евпраксија, св. Антонија, св. Тигодије, св. Акакија, св. Одет, св. Евгеније, св. Авксентије и св. Евстратије у простору северне апсиде.

Више св. Трифона наслеђени су чет медаљона једне више другога и ба- стовани: св. Клавдије, св. Евгеније, св. Елпидије, св. Јулијан и св. Василиск. И ове медаљона је већ оштећења, од којих су сачувани: св. Сисиније, св. Иво- фонт, св. Агрип и св. Епилепије. У про- стору северне осовине наслеђени су св. Теодор и св. Исидор (?), а у простору једне осовине св. Агатоник и св. Анто- ниније. На своду северног полигонског простора наслеђени су архангел Гаврил, Архангел Михаил, Архангел Рафаил, Архангел Аникит и Архангел Уријил. У ду- гачком своду наслеђени су: Христос Пантократор, натпрсни симболима јеванђелиста (дан, лево, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

Манастир Пустиња [код Ваљева]

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникита, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

Зидовима Пустиња красе цркву Пустињу Богородице

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

„Васкрсење Христово“ је прем- трпезарији од Средњега века конструисану као „Свети Христов у гр“. И у ли- пи „Устоља Богородице“ као подсли- дујуће чистих, на иконографских једнобо- ја, на одређеној композицији спасоно- носних ст истом темом. Тако су ту

наслеђена поједине појединих свеште- ника, од којих се могу разазнати: Хаџије, Јевстахије, Анита, Мартин, Аникеј, Аврелије, Аникеј, Михаил, Гавријилов, Аникеј, Лукијан, Агатоник, Потрофил, Аникит и Евтихијан. У ду- гачком обласку наслеђени су: Христос Пантократор, окружен симболима јеванђелиста (дан, горе, напред).

Др. Вид. Р. Петковић

Гуслар изразнародне душе

Мислим да добар дио културног Карловчана зна за српске народне песме и да је чуо за гусле, као народни инструмент, који је пратио певаче на свако њихово наступање. Али, у овој ствари, а сигурно није народне душе, нема ни једног инструмента, који је тако тесно везан за народну душу, као гусле. Ако народне песме изражавају народне осећаје, онда гусле изражавају народну душу, јер оне су у стању да изразе све оне тананије нијансе, које се могу наћи у народној души, а које се не могу изразити ни једним другим инструментом. Ако песме воде народну душу кроз њене радости и туге, онда гусле воде народну душу кроз њене сузе и осмехе. Ако песме дају израза народној души у њеним најсветлијим тренуцима, онда гусле дају израза народној души у њеним најтамнијим часовима. Ако песме воде народну душу кроз њене најсветлије дане, онда гусле воде народну душу кроз њене најтамније ноћи.

Ако песме народне песме су највећа дела песника и песама, онда гусле су највећи инструменти, који су икад постојали. Ако историја сваког од њих, почев од 1809, где је у Србији почео устанак против Турака, па до данас, не би била ништа друго, него историја народних песама, које пратио ће гусле, и од Бачванских до западне Србије, и од Београда до Црне горе, и од Београда до Босне, онда би та историја била историја српског духовног и културног стваралаштва.

Када се песме народног епског живота Карловчанима усмено, или преко плоча, тадашње певаче, пред очима Европе указала су великолепство и богатство српског духа, онда ће њима народа изасласе је себи најмио своју народну душу, а убрзо ће прибрести и једног од најсавршенијих инструмената за њено изражавање. Гусле, Карловци, Земун Грчко и Загребу. Ту ће гуслари, пратећи песме у Европи пошаље да гледа дубље у њихову душу, у њихова народа и међу њима, стварајући од њихових песама народне песме правог духа Европе.

Историја наших културних радника, као друге исто тако показује, да су и многи од њих, пратећи песме, пратили и народну душу. Пратили у народу, откидали у његовом стваралачком раду и народним песмама, и њихова народна песма напредовала, а њихов народ, пратећи у народној песми, развијао је своју народну душу. Али, ако је тако било са народним песмама, онда је још више било са народним гуслама, јер гусле су у народу, откидали у његовом стваралачком раду и народним песмама, и њихова народна песма напредовала, а њихов народ, пратећи у народној песми, развијао је своју народну душу. Али, ако је тако било са народним песмама, онда је још више било са народним гуслама, јер гусле су у народу, откидали у његовом стваралачком раду и народним песмама, и њихова народна песма напредовала, а њихов народ, пратећи у народној песми, развијао је своју народну душу.

*Гусле су, дакле, највећа и најсавршенија народна песма, која је икад постојала. Оне су у стању да изразе све оне тананије нијансе, које се могу наћи у народној души, а које се не могу изразити ни једним другим инструментом. Ако песме воде народну душу кроз њене радости и туге, онда гусле воде народну душу кроз њене сузе и осмехе. Ако песме дају израза народној души у њеним најсветлијим тренуцима, онда гусле дају израза народној души у њеним најтамнијим часовима. Ако песме воде народну душу кроз њене најсветлије дане, онда гусле воде народну душу кроз њене најтамније ноћи

КОМПОЗИТОР

Милоњко Пауновић

Пре двадесет година умро је у Београду Милоје Пауновић, који спада међу најбоље наше композиторске личности и по својству талента и по квалитету музичке ако хоће и да се тако изразим. Пауновић је толико значајан да нам његово стваралаштво и као композитору и као човеку мора бити интересантно само по себи и целокупне радне прилике његовог стваралачког живота. Ја сам, наиме, имао срећу да сам у једно време са њим живео у Новом Саду.

Милоје Пауновић је рођен 1888 год. у Сабанцу Шабачком Сазну Нагог Сада, а умро је у Београду 1924 год. Његов отац Живојин био је учитељ и врло музикалан човек, а мајка му Данинца, учитељица, певала је на кућним забавама. И ако је Милоје могао наследити музичке таленте у врло великој мери и од једног и од другог родитеља, ипак је он своје музичке склоности и таленте у свом раном детињству, а касније и у младићству развијао у музици. Када је био још веома рано гимназиста, тако исто као и његов млађи брат Јован, свирао је на разним музичким инструментима и од њих је најрадије волео виолину.

Доцније, када је Пауновић ступио у Београду у Музичку школу код Чермака, а касније код Кох-а, свирао је виолину и као члан разних оркестара. Још као ученик Музичке школе, а и касније, Пауновић је свирао виолину у разним оркестрима, а нарочито у оркестру Краљевске гарде, где је и сам служио као војник.

Када је Пауновић завршио студије Музичке школе, а нарочито када је завршио своје студије код Кох-а, почео је да се бави композицијом. Прве његове композиције биле су углавном песме за глас уз пратњу клавира. Ове песме, које су биле писане у духу народних песама, а нарочито у духу српских народних песама, биле су веома лепе и врло мелодичне. Ове песме, које су биле писане за глас уз пратњу клавира, Пауновић је касније инструментирао за виолину и клавир, за виолончело и клавир, за виолу и клавир, за кларинет и клавир, за виолину, виолу и клавир, за виолину, виолончело и клавир, за виолину, кларинет и клавир, за виолину, виолу, виолончело и клавир, за виолину, кларинет, виолу, виолончело и клавир, за виолину, кларинет, виолу, виолончело и клавир, за виолину, кларинет

ВЕСЕЛИН ФИЛИПОВИЋ

СЕЈАЧ ХЛЕБА

Знам ти у беди, ратниче, слободо,
знам да нас ништа кичеју као бољи
дубљим корењем
и да ће од њих растворити небо више
но што чуо до сад је људи
кукао те звоно живо окрвљ.

Колко да ти говорим
над св погледнимо очи у очи?
Треба ли доказивати да тебе да створим
ако да ти просто рекнемо:
«Нисте такви да пред тобом у прашу клекнете
и да ти стазама ратничким цвеће,
већ и ти живи сејачи живог
жита су часта и од наших већа!»

Да, иако увек као у весмилу
који звоне на тихом ветрову
као у причама које чекаје у граду
На живљењу увек се истичемо
и дуже ће увек који бити.
Пркосећи часно у голготама и беду
зато господара кроз тврде сати.

Што се тиче,
У сурованој бољици по у знању чистом,
ипак, зар не, роде, и хрвашке нашле
закопаричко своје свијеће кнеже!
Али код те подстичеш из мирног тиха
бићеш бољи, ово што треба,
можеш се мирити с Христом!

ИЗ ГЕТЕОВЕ ЛИРИКЕ

Тожанство

Пастовит пева је човек
Добар, мислиш!
Јер то га радост
Радикује од свих
Стварова која
Опкољавао.

Слава молитви
Вашим бићима
Која слутимо! —
Њима ког буде слична је
Да нимало ни њега ум
У њих верова.

Јер природа је
Несебична:
Над злим и добрим
Сунце сја,
Свеће звезницу
Као и кадбољем
Месец и звезде.

Вихор и киша,
Гром и град
Хитају својим путем
И грабљен мимо
Односи сва.
Једном за другим.

Тако и среће
У мноштву лута,
Час њима дечаку
Вадри весељу,
А часом безмоћу
Грчевит гласи.

По њивици, свакодневно
Весељем поломљен
Мотовиз сам за
Живота свога
Непрекидно кругу.

Једино чудо
Моје животе;
Он разлажи,
Срећује биће;
Он моје тровуте
Неизмер ја ће.

Он све једним
За добро пагуба,
За каква влог,
Дели га и сиво,
Те вечном жарком
Све забледело.

И ни поштујно
Бесмртнике
Ко да су дани,
Ко да у пазарни
Чаше, што жељоба
У њима чаше
Вина ће клоне.

Пастовит пева је човек
Добар, мислиш!
Пре неговори ствара
Корисно и право,
Да чуда нам буде
Тих насловних бића!
(Превео Свет. Стефановић)

СТЕВАН ВУКЧЕВИЋ

Србија

Србија, то жиле крвна твоја,
која лас гомилином пуном жиле.
то је љубав за облак, што плаши сунца,
за воску што се овде разлеже,

Љубав за кавезе, што богати бића,
за тешко душе, што су на гробљанке свеће,
за тешке бесне сузе,
за тугу тихе жртвенике, које се сеје.

Србија, то су све ове сузе,
којима нас живот за се сеје,
радост, која пада своја задовољ,
тежкоће маленог заробља.

Србија то су живе жеље тајне,
живи, што хрено воља живе.
то су живе бајке бесконачне
Србија, — то су само за нас ове наше сноја.

ЗОРА Ј. ТОПАЛОВИЋ

Моја жеља

У последњем часу тужног ми живота
Када се душа растане од тела,
Када престане лупат кадучнице срца
И над спаса душа буде тајно сиса

Не желим јецих тела ја ни жеље,
Ни јадне хумке оградите ограм.
За моје биће красног уздани
Које тамна рука проваљена уз.

У поводи ноћној... у тишини клетој
Отбаците тело моје тешко, тешко,
И у њедној воћи сиромаху и светој
Ноћ моје једине сна пуј бог пита кеше...

Тада моје воћи, знаменитих гласа...
Самољубна бедно пиће тоне стрмо
Реци сарчишта, која душа једна
Заједнала даже болно и тромије.

Хоћу да ни поводи буде тешка сена
И са неба звезде сводова ноћних.
Тог бољног трептуја над ов једна моја
Предаје за једне ножи, њежној тишни.

И у мрзну воћној без једне и моје
Да се спусти тајно умирно и сваго...
Нећу једне реча, сарчишта, знаци
Нет вољатре једе у мрзну ни свео...

Неку ни гледи, ни сваку човека
За видни на своју Неизмерну руку.
Када моја душа буде из једнога
Пратата крос поводи, тајо, једну жуту.

То је тужна жеља живописног бића
Што је себе расуло по бољанским кућу.
То је боли једна једној заборавити тебе
Што нет ме оставио носећ рану жуту.

Зато моје пророштво нека стиена раз
Када се усуде неку да скрнаве.
Клечам и молим се... Тужно сваки дело...
Клечам и молим се за душе клоне...

За опроштај гласа и бољанских јаки
Који је чистоте у расипа час...
На жељету тог страшног душе ни се скиди,
А једај једи у умирни тишу...

Кад ни сунцо буде крос неко и поли,
Кад за бе хтела хоће да се слије...
Сва прошлост нагнешна, у беседи се тоси,
А ова сметта жудо, прашна је, кажи...

РАД КОЛАРЧЕВЕ ЗАДУЖБИНЕ У 1943

Тешка времена беше је за нашу просвету на то за ее ствараоце и за све оне који су хтели помоћи њихов рад и развој. И, да се ближе о томе стане, и данас је у великој мери тешко. Али, напоредо с тим, има и оних који не дозвољавају да *ни* ратне прилике буду разлог за застој у нашем културном стварању. Ако, напротив, ратне прилике, својим изузетним околностима, захтевају од нас још веће напоре, онда се и они морају и хоће да учине. Тако је и са Коларчевом задужбином.

Као што је познато, Коларчева задужбина је основана 1912 године, а њен је оснивач Богдан Ж. Коларац, један од наших најбогатијих људи, који је своју имовину, у износу од 2 милиона динара, оставио за подизање једне установе, која ће, по његовој замисли, служити науци и уметности. Ова установа, која је у почетку носила назив Коларчеве народне задужбине, а касније Народног универзитета, а данас Народног универзитета Коларчеве задужбине, имала је, у почетку, за задатак да помаже научне и уметничке радове, да издаје научна и књижевна дела, да организује предавања, да помаже научне експедиције, да подиже научне и уметничке институте, да даје стипендије и награде, да подиже и издржава народне библиотеке, читаонице и музеје, да помаже научне и уметничке институте, да подиже и издржава народне универзитете и да помаже све друге установе, које имају за циљ ширење науке и уметности међу народом.

Ратне прилике, које су наступиле убрзо по оснивању Задужбине, онемогућиле су остварење многих од ових замисли, али је Задужбина, и поред тих прилика, успела да, у извесној мери, оствари неке од њих. Тако је, у периоду од 1912 до 1941 године, Задужбина издала 30 књига, међу којима су и неке врло значајне, као што је, на пример, Зборник за историју Јужне Србије, у коме је, по први пут, обрађена историја Старе Србије, на основу архивских података. Затим, Задужбина је помогла, новчано, научне експедиције Јована Цвијића, Јована Ердељановића, Ђорђа Ослобођења, Ђорђа Ослобођења, Ђорђа Ослобођења

ОБНОВА ИСТОРИСКЕ ДРАМЕ

„ДУШАНОВО ЈУТРО"

од Слободана Јовановића играју ученици

У најстаријем позоришту многобројни добровољни позоришни уметници нашег града спремају сада велику свечану представу за 60 годишњицу ослобођења Скопља. Њихов избор пао је на историску драму „Мајка Паисијевска" од писца-академика Слободана Јовановића.

Ово историска драма „Мајка Паисијевска" любав је једне од највећих патњи на просветитељском полету и верском заносу великог монашког покрета „Српског препорода". Обухвата у одличном драмском низу догађаје од најбољег времена српске историје, од почетка тешких дугих ропских година под „Мајком Паисијевом" па све до свитања нове „Мајке Паисијевке" — можда да се свитло ово једно од најстаријих доцнијих жарки монашке дивљачности.

Сада је Дечански студент Наисијевић служба господ да би подигао ново позориште названо по њему „Мајке Паисијевке", под непосредним називом „Душаново јутро". Мајка, талентирани учитељ Машинаделске службе — одлично зна драмат на чему дан Утро са и великој дворани Коларчеве задужбине.

Велику и једину женску улогу жене младице Мајке Паисијевке играће млада позната драмска учитељица Божићева Коларчевић, док ће великну улогу Деспота тумачити млади и талентовани Александар Огњановић. Највеће тешке улогама је госпође Живановић, а двоје је 340 Момир Дечић.

Аутор ове историске драме Слободан Јовановић је млад човек. Рођен је 1914 у селу Дечани у Метохији где је отац био учитељ. Гимназију је свршио у Шапцу а Правни факултет у Београду, па се затим посветио својој служби.

Поред ове своје драме да се баве књижевношћу спремајући и историографски опис „српских часословаца „Мајдрета Хиландарског скита", затим у „Поетском песништву" и „Шабачком гласнику".

Велики књижевни конкурс „Српског народа" протекао је не мање, интересовања и књижевне ноћи. На конкурсу за најбољу песму уз учешће је песник „Петрић не ће сам" али је не нашао хвалу. Међутим, он нам казао, да ће учешће и на овом конкурсу за најбоље романе и драме с „Мајком Паисијевском мајком" за добијање сигурно је 5.000 динара.

Слободан Јовановић живи и ствара и даље. Посветивши се претежно историском позорју књижевности, он нам је дао: „Краљевић Марко" и „Цар Душанов" роман, па написао још и ствара и велику и сложену Душанова Србија.

Г-ђа Вера Константиновић

Г. Станоје Јанковић

НАЈУСПЕЛИЈИ КОНЦЕРАТ СЕЗОНЕ

Вера Константинова-Живадиновић, свршивши као и многобројни млади наши музички таленти на нашој Музичкој академији, а уметница — своји одлични публицисти, као ни је на најчувенијим местима изучила дивах своје блиставе дубине, као и свог лепог и вредног рада.

Да ли ће бити изненађај, кад ће бити тешко, да је публика баш њене вечерње беседарске колоратуре најбољег мајстора: Верди, Россини, Моцарта, Доницета, Леонкавала, Доницетта и Верди, који су са изврсном музиком који културни свијет кавсрани гла сова тако сјајно изводили њени најбољи уметници, ни баш без изненађај, кад баш знаменито, да с уз сваки уметника, нарочито са изврсним пратиоцем г. Богданом Вебером, биће више изненађени и напети тако спонтаним и лаксузно-фигуративним одушевљењем своје публике?

Јер та велика публика, у свом своме неизмерљивом одушевљењу, није хтела ни једног тренутка одвојити од своје изворе и отишла се без аплауза своме и врстиге у тешке редове живог, но тог не, већ по њих уз, бисмо и бесконачним аплаузом његовог извођења, доказала, своје своје и њеном уживању, и ни једнога сјајно гласовима у заустави сила молодија бескрајног Шуберта.

На једно нагласи, које ни је изгледа било упућено „Хоју је ноћи Вера изводи ариоза" (у) у бечким кућама одговорити — Дезиба (!), али се одмах тргов и поновивши: „Ово баш само сто хоте на другу мисао — у свити бољег и нежног тако сјајног и одмереног фразе — Рогіпо!" А ко зна сем пантеиста највеће Верди нам је ову Вечер изводи? Нет Никако! Тако баш чувено незнадеја у тим великим мајсторским и Вера Константиновој. Зато сам одговорио „Ах" и у свитлу тишине стенова „и у руци Мандушића Вук са свима пушка бубе убојита" са једног чекијанског Немчића.

И заиста, Вера Константинова-Живадиновић изводећи ће сем изванредно звучне и пластичне гласе, него и изванредноју тех нику прошлости у у интерпретиру. и изводи с равноћу сама дело колоратурне уметнике сјајног сем молодија, али баш и ако да са таким сигурношћу сјајно све молодији задатак колоратурних врхова.

А доктори пантеон Бојана, Станоје Јанковић, чије нас познавању, него само још једном истакнем и рекнем само колико мишљење које смо ми о њему и писали. Свакако огромном метаном и најсавршенијом бетовном, господарећи са таком сигурношћу и једношћу тонова, одушевљавао нас је што као и Вера, да смо после тог концерта још више уверени у велику мајстор, чега су бележе дели тако уметнички интерпретатори.

Ми не искрено честитамо, да нам се и у будуће из.

Др. Милетић

РАД КОЛАРЧЕВЕ ЗАДУЖБИНЕ У 1943 ГОД.

(Наставак са 17-те стране)

Уколико умешан, и процвет ледним одликом су у дворани Коларчеве народног универзитета 203 музичке приредбе, од којих је већина била на нашу истинску уметност.

Посета и број приредаба. — И ове године Коларчева је била је, можда се рећи, рекордна по натпросвећену публике и броју посетилаца. Број су застављени сви дотичени сведоке, од интелектуалаца и ни предавања до сељака и радника. Коларчев народни универзитет биће постао у правом смислу центра народне куће, народни универзитет за све, и за сваког. Поред предавања из разних области научних знања, за студенте и остале људе, за сваког су сваке године и песте, било је приказивања и на дуже дуготрајне редове, за ученике, за сељаке, за радније и т. д. Поред предавања течајева било је занимљивих и поучних представа и концерта. Широким музичким живот по музикописти и обилно мотиви врло је сваком ово, што је било поглаво, и као добаве и као поука. Од најбољих музичких снага до као већине можемо да поменемо цвеће најбољих музичких снага. Та нота каже и за позорнице, гостовало двоје позоришне задружбине. Поред сталне драме, изражене у стилним комедијама „Аветн", „Свет", „Зимзелен", „Успех", и од наших пера „Свет мајке Југовића" и друге. Било је и других драмских и стилних комедија и плана, опет за све те врсте публике.

Основом на тако разноврстан и обилан програм Коларчевог народног универзитета, може се рећи да је у њему стварно постао средиште културног културног живота простонине. У његовом клубу одвија се скоро свакодневно културни живот, а свакодневно и најистакнутије личности из свих области науке, књижевности, уметности, политике, привреде и друштвеног живота.

Свим својим читаоцима честитамо

ХРИСТОВО ВАСКРСЕЊЕ

Уредништво

МОЛИТВА У ПРОЛЕЋЕ

Господе!
Тиса с дозвоном пролећа пада ито вате
у ваду и сваку у крикуљаво живом пространо.
Ти си крилате распоно и дозвао у њима
живинама и застајалим расцрљеним доба пантаю.

Господе!
Ти си дозвао бескрајним снагом живојне преобразио
у жутове нуже заљева и грана зумкнутог цветања.
И сада тонеш напевању лепе, жеље и жеље
напоље, на сунчане висоје, до радосна праисполна.

Господе!
Само на једнотом плаженог и усамљеном прекршају
Ти си сачуво зло и зло тиво, и зло дане благо.
Тако си Ти сам, со пожурио, у дечетак и проживео,
и знаш у осетрена злиже вечерњене снаге.

Господе!
Нијесте, само за тренутак отворена што се обаза,
своде простору у замишљене, удаљене пространа.
Сјути се у дубоко доline, пробијај у дрвећа крушине
и вољај крај мужког трола своје божанске песме.

Господе!
Орлова се диже у твоје бескрајна ведрина.
Али ча одмаха крај простране вољи влаге дрого,
а благословљи тогини потрошна сне нежно и ново,
и малерски, Свевидећи, сада сте тако и благ.

ХЕРМАН ГЕРСТНЕР

ВОДО ЦИММЕРМАНН ДВОРЕЋ

ОМЛАДИНСКИ СТУПЦИ

МИСИЈА СВЕТОСАВСКОГ ПРАВОСЛАВЉА У ПРОШЛОСТИ И БУДУЋНОСТИ СРПСКОГ НАРОДА

Немања, човек необичног библиског имена, творац је прве српске државе која је опстала. Од Радећ стевпна је чувао средњовековне Србије. Снажно је духовне у земљама јаких вибеција и чувао аспирације и тежње ка остварењу.

Он је јасно разумевао да класичну државну моћ, која добијена помоћу оружја и територије. Са њом српском народу, кобаја српска ће стварање на рушених позиција српског снажа, тежњи и надбудњи, отварају се нове путање. Цео српски државни живот постаје живи, стваралачки и прегалачки.

У средњој државној политици огледа се прва тајна, поред економичности и добитака, јасан поглед стварања.

Сава, он ми, наставник је културног духа човека, чије духовничке способности нашу историју.

Са Савом отпочиње равномерно праћење и неприкидно праћење, које се стварало утемељење у једну духовну цивилизацију, које је имала снажан утицај и свакако изузетном подлогом да заштити стварни мистицизму (као православно-христ. Православ. Србије). Поред тога, 1217. која је донела огромне изгледе у политичкој ситуацији Балкана. Славна оствала Са-ве слободна и самостална да кладе све сво-мисли да је у његовој земљи православне организације у Србији. У почетку тим, што је Српска православна црква била подређена архиепископији у Охриду. Сава се нечиме приликом тежње ка самосталности постаје да надзиру-самосталност српској цркви и кладе њену организацију.

Одређујући рад Светога Саве (једе је од најсложенијих у историји) дела средњовековне Србије. Један од најважнијих је чисто политичко обележје. Исто важно, као што и историја, Хиландар, манастир Светог Саве српски манастир, чега је и цркве у Србији, иначе је морала бити православна црква, са народним језиком. У њој Сава вину реалистичну замисао, ма колико она била неостварена од једног народа у прави достигнућа 13 столећа, не можемо бити сумње. За то нема јасније и најсигурније доказе. Сава, тако, ку у Продреку, одних је смешно и не најбоље место постављо Србима. Сво-га. Сами разлози могли су бити, ако што говорим да је он наивнос, колико одређене, толико и дубоким дужности.

Тако је Сава православну идеју учинио државном верои Србија и тако је по-разао за државом и народним интересом. Без непотребне дистанцираности, већ је желео да целу своју снагу жи-вотворном и непрегледно свеправославним судбину народа. У тој дубокој мудрости великог српског вође, лежи знак, светосавље је нашу про-шлост. Савети идеје остале је народне и национални, и са фанатичним вољом и великим разумевањем прихвата је Србија у њеному у народности народа и после њиног српског дворе.

«Српску државну мисао национализам доносећи старовер је фрејзер Нешић, а интелектуално Савов. Основна национална једностав, у то време, још је било прихваћено на само код њега, него и код многих водећих личности, и по-мо-ви би и дуже било наглуше ова стара идеја Краљеви Вукана Немањића. Зато, по-мислу, нашему капиталистичка и -просветљена мисао самим Србима. Сава је важно, што је у њему видео да је нај-сигурнији једнистени посетник ташту средину, органску ону нашему српских ка-бласти и тежњама, и тако дошао до потпуне јединствености српске државе, у чему је изложио успех.

И дакле, осећајући судбинску повезаност са достојанства која су проживљавали његови народни претходници и даће нагласи нашему. Своју историјску фигуру је дао благодарећи у нашим очима, а нагласи и његово залагање за живот нашег рода га је родила — бескрајни су тренуци свеопштовања и високе националне свести.

Светосавље је и у прошлости биће, и будућности његова најважнија, ако ће нашима политичке орјентације, нашто дубоко органска веза са историјским корењима српског народа. Исконске снаге српске земље, дух јунаштва и чистоћет нашег предака утканог у -пеће Српство бо-ољудским свим својим бићем, својом отворености према и свеком чистотом срца. Достојанствена забрану ратне наше историје и савезну смисао светосавског мисионарства. Он су, као нашеће конструктивне подионике и свеосавске мисије у апсолутистичком данашњем најопаснијег облика, капиталистичком облику, идеалистима и пастиним, који су онеиспокојени, дестру-тивни и конструктивне, стваралачки и спутавајући.

Ова очигледна, звездана Светосавља, одраз је наших савесних свести, да-нашег и свеправославно пробуђених народа, који су своја страдања тешких времена, који је нашао у свеправославној заједници, као одговор реакцији. Од које се човеку ради срж у системима, да-нашем васпитавању и образовању, нашем и свеправославну и да се он свеправославну и да се са њом -носи. Што на њеново дрвеће не уме не буде нашао, ако не подлежу свој-ности исказати и што се на дају на-ком збрчити, разлог је у сиромашном -повлађном материју и несвесном лагатовању.

Зато су они стремили и једнако поно-ви да у њему буду пронађу и одговоре стимер, не нађу поруке и одговоре стимер, ако ће нам се почети свеопштим свим -ро-ма ће нам национализам мисао, осећа и ра-бити, свеста и великим напором, неспо-бивши, често и свеопштеприхваћеним -бивши, често и свеопштеприхваћеним -ма, — нађу по Србији, ни по странивању, већ по предаје Божјем Промислу.

Наш начин у овој нашој нашој легендарној земље што чекивања на спартанску мајку, да ће нашкрају сину отићи у рат са поклоном у борбу нарвати дају страшну пошуку: — Или ћеш с њим или на њима. — Али ниже нам се је мајка Јевросимина политеи дата у нашој фамилни матеру. Свештенац појавио у ро-ду учитељицу, а ја сам за цвеће. Ја-ко-ти Марко Краљевић појаси да дође трагају, да крши једне бомбиске по-ња. Свештенац је свеучио у нашој ро-дитељ и заклонио ме, отпутио свештеник-спартанке је закон отаџбине, а Јевросим закон заклања.

Мајка Јутовчанка је трагедије материн-ства. «Мајо руке заклони јабуко ћа се расте, ће се устратиш! Пороси се на крвнице нашег, потпрнуће не рану Косо-вуа». У ова чешћих просто стиче дате је материнство сва трагач жена мајка и -са пројектом материјалиста. Мајка нај-ка када под трудом, подиже живот у нејзини годинама, а дорасте дете до жена и до жена Бојна, расцвета се и у кону европском народа признанно великом дану прослављања Бајоне, да учесника нашег нашег, свеснег дуго и несвесног — доприноса и значаја-ства стварнином у нашим срцима нову ве-ће се формирати и испољити под свет-ским. А тада ће наши етнички карактер-ристични, а српски свет народа: и нашу песни, и наши оранизатори, и наше [учитеље среће и наше побољшаног, и — најзад, наша велика српска држа!

Марин Бобровић
ућ VIII разр. Фил. у Зајечару

УМЕСТО МОЛИТВЕ

Ако Те кажем вут крај мога сна
Христе, обећа кубе једно и кисе
У вођици живе срца вечно повезана
Душе во удову Тебе свих Бласте.

Дођи у једно вече, дутро или сутра
У дан пошасе труда или тешке бриге
И благослови њиве да су вечно родне
И злату сваки полости и хлебова.

Дођи, благослови нашу злу годину
Куда мутно жито добрите и хлеба
И кроле нашим многу душу нашу
А мени злату једно златно небо.

Дођи да видиш како је жена зао
И шкода се ме сва на Тебе ни кога
И како ниси добро чашно код сва дан
Мишљаш како нето што ни у сну.

Дођи до Те кажем како ни је зло
Што је мајо душевна једна мала жена
И како сам често због ње заклано
И што је за свету много скромна.

Дођи с дрозбе ћа се сте зобе и цвеће
И са зимском се земље небо и Твоје ние
Или крста дрвета цвеће и жалба зао
Бацај често молитву у добе јесени и зимо.

Дођи у моје свао у голему пачу
Да окрепиш жалом многу свао рану
Што ни дана бивом, бива свагдаји од муке
Кад нас још уви уви нема кишобрана.

Бановиште 1944. МИЛЕ БИСКУПЉАНИН

МАЈКА У СРПСКОЈ НАРОДНОЈ ПЕСМИ

Свето ли име мајка и у нашој народној поезији добро је дајетом место. У црквеној и сиомној галерији имена која је наш десетерац овековечио рељефно се истичу три мајке, три етичке пројекта. То су Јевросима мајка Краљевића Марка, мајка Југовића и мајка Гојковица. Свака од њих претставља по једну ве-лику карактеристичну мајку, а тек три скупа дају свеобухвату слику мајке као укупне личности.

Тако је Јевросима сложена етичком правда Бога Вечитога, божица једног и једнога заклањеног мајчи-ства. Она неисковитости Високомпрсовске чи-и пред могућности смрти: — «Боље ће је изгубити главу него сво-ју сопствену сра-зум. Претставља погледу и свеучитељ ксенофобну отношени и крајњег нагла-сак, — «Ако ће Бабу, ни по странивању, већ по предаје Божјем Промислу.

Ипак начин у овој нашој нашој легендарној земље што чекивања на спартанску мајку, да ће нашкрају сину отићи у рат са поклоном у борбу нарвати дају страшну пошуку: — «Или ћеш с њим или на њима». — Али ниже нам се је мајка Јевросима политеи дата у нашој фамилни матеру. Свештенац појавио у ро-ду учитељицу, а ја сам за цвеће. Ја-ко-ти Марко Краљевић појаси да дође трагају, да крши једне бомбиске по-ња. Свештенац је свеучио у нашој ро-дитељ и заклонио ме, отпутио свештеник-спартанке је закон отаџбине, а Јевросим закон заклања.

Мајка Југовићева је трагедије материн-ства. «Мајо руке заклони јабуко ћа се расте, ће се устратиш! Пороси се на крвнице нашег, потпрнуће не рану Косо-вуа». У ова чешћих просто стиче дате је материнство сва трагач жена мајка и -са пројектом материјалиста. Мајка нај-ка када под трудом, подиже живот у нејзини годинама, а дорасте дете до жена и до жена Бојна, расцвета се и у кону европском народа признанно великом дану прослављања Бајоне, да учесника нашег нашег, свеснег дуго и несвесног — доприноса и значаја-ства стварнином у нашим срцима нову ве-ће се формирати и испољити под свет-ским. А тада ће наши етнички карактер-ристични, а српски свет народа: и нашу песни, и наши оранизатори, и наше [учитеље среће и наше побољшаног, и — најзад, наша велика српска држа!

Марин Бобровић
ућ VIII разр. Фил. у Зајечару

Мајо!

1. Воло у постигнуће високо постављеног циља јесте духовна снага којом се увек моћи натприродно обликовају, појачају.
2. И најважнијим својим за претставља енергију кредитор дво-вођа свестан да жеља чиниће добро.
3. Радити вољи, од средина која нас окружује, захтевати — према на њима.
4. Чинити се моћи остварити сложени циљ, ако ће само по властитим стварањем способностима, већ и по његовој склоности на одбијању неспособности у вољу.
5. Не треба ништа да оправдану моћи предузимати од сво-која ја стиче и поверење нас на користан стварањем рад.
6. Стоге почнимо на увиђањем разумевању, пријатељства на — моћности.
7. Живети, не значи живот живот ни дан и гарон, задовољ-ру живи нпак живи него — не родити се.
8. Савласт, према физичкој, већ више духовни поглед. Сам-чељубљу сво-сва сво- сво- сво-

СТАРИ *Београд* НА ПЛАТНУ

У ПРОШЛУ недељу отворена је у Уметничком павиљону на Калемегдану велика изложба слика Београда, која ће сигурно пажљиво привући пажњу свих љубитеља старина и уметности, нарочито Београђана из наших даних дана у данима оскрнава.

Поред многобројних гостију и грађанства, отварању ове јединствене изложбе присуствовали су чланови Београдског Културног Кланера Јанић, Тошкић Дивић и др. Живојин Недељковић, затим представници основних установа и културних власта, као и претставници иностраних кул турних и јавних установа.

Наиласе је врлично учешће свих и потпредседник Београдске општине Др. Лаза Јовановић, говорећи у име је изразио радост.

„Није то случајност, да ми ту данашњу свечаност у овим сликама, која, иако не спада у ликовно-културне, а ипак у историјско-културне тековине стојимо и ми данашњи, као домаћини и као историјски народ, где су Винчит и Бодиљ живели пуних хиљаду, ако не више година, већ ми смо данашњи, који смо у ово име да прикажемо читавој свету старину нашу, коју је ревносно чувао и неговао наш народ, а нарочито данашњи Београд.

Ово је, господо, једна од најлепших страница наше историје, која је, ако не сасвим, а ипак у великој мери, сачувана у нашим песмама, у нашим народним умотворинама. На нашим бројним пројектима и цртежима и у многим књигама, у Европи, Средњем и Далеком Истоку као по широким пределима у Азији у Индији и Јапану, после тога је прешао у нечему затим мојим, где је живео, чувао и неговао. Ја сам, господо, уверен, да ће ова изложба, коју ће ова Београдска општина, као и ја, имати задовољство да отвори нашим грађанима, као и свима онима, који ће доћи да виде ову изложбу, бити од великог интереса и користи.

*Желим да ова изложба буде само почетак, да ова изложба буде само почетак, да ова изложба буде само почетак,

ЈУЛИЈО МАЈНЛ А. Д.

БЕОГРАД

Жели сретне Ускрсне празнике свима својим муштеријама и пословним пријатељима.

163 1—1

Банкарско друштво А.Д.

БЕОГРАД

Краља Петра 21 Експозитура: Теразије 2

Врши све банкарске послове.

164 1—1

Француско-српска банка А.Д.

БЕОГРАД

Основана 1910

ЦЕНТРАЛНА ДИРЕКЦИЈА: Кнез Михајлова бр. 36

ФИЛИЈАЛЕ

Робно одељење:
Београд-Сава, Трг Св. Николе бр. 6

НИШ

Врши све банкарске послове.

165 1—1

Српска фабрика стакла а. д.

Београд — Кн. Михаилова ул. бр. 42
Тел. 29-213, 25-805. Чек. рач. 50-568.

Фабрика у Параћину (Србија) са сопственом електричном централом и рудником угља у Деспотовцу. Производи шупље стакло, флаше, балоне, медицинске флаше, шлифоване и пресоване беле и у боји сифонске флаше.

166 1—1

ШТАМПАРИЈА „ПРИНЦ ЕВГЕНИЈЕ“

Власник: *Владислав Франк*

БЕОГРАД

Вука Караџића бр. 14 - тел. 23-078 и 28-594

Израда свих штампарских послова

167 1—1

ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА

(Пређе Управа Фондова, основана 1862 год.)

ЦЕНТРАЛА У БЕОГРАДУ

Филијали: Ниш, Крагујевац, Ваљево, Чачак, Ужице, Шабац, Лесковац, Зајечар, Крушевац, Петровград, Пančево, Вршац, Јагодина, Смедерево и Пожаревац.

Банка рукује свим државним и јавним фондовима; пупилним, депозитним и државним капиталима; манастирским, општинским и задужбинским новцем итд.

Банка поред улога на штедњу прима и улоге на текући рачун, којим сопственик диспонира чеком или писменим налогом, те се тиме опогућује без употребе, готовине платни промет са лицима која имају такође ове рачуне код Банке, односно код њених филијала или код других новчаних завода.

Банка врши исплате и наплате за рачун комитената преко својих филијала.

За важне народне привредне сврхе одобрава хипотекарне зајмове, зајмове по текућем рачуну и друге краткорочне зајмове. Одобрава зајмове општинама и самоуправним телима на подлози прireза и прихода.

Обавља све остале врсте банкарских послова.

ЗА СВЕ БАНЧИНЕ ОБАВЕЗЕ ЈАМЧИ ДРЖАВА.

УЉОРОД

СРПСКО А. Д.

ЗА ГАЈЕЊЕ УЉАНИХ БИЉАКА

БЕОГРАД

Престолонаследникоп трг 35/III Телефони 21-604 21-606

Спроводи сетву сунцокрета, соје, рицинуса и осталих уљарица.

Ставља произвођачима потребно семе на расположење и врши откуп жетве.

Производња ликера, коњака и рума

ТРГОВИНА АЛКОХОЛНИМ ПИЋЕМ

НЕДЕЉКО МИЈАЛЧИЋ

БЕОГРАД

Ђуре Даничића 10. Телеф.: 23-368

„РУДНИЧАНИН“

Желите ли да за трезнитве заборавите свакодневне бриге?

Онда дођите код „РУДНИЧАНИНА“, где ће те у пријатној атмосфери провести трезнитво одлично.

Желите ли да се освежите ароматичним домаћим вином и безалкохолним пићима?

Онда навратите код „РУДНИЧАНИНА“, који точи најчистија наша природна вина и класичним вина као дегустира пића и остало.

Желите ли да вкусно једете? Вама естетске посластице?

То ће Вам сигурно пружити „РУДНИЧАНИН“, који је својим унутрашњим декоративним уређајем у стању да задовоље најутрљивије укусе.

Уверите сви да кете и са пријатељи и остали бити задовољни.

„РУДНИЧАНИН“ — На Славији — Ул. Цара Николе II бр. 3.

ОТВОРИТЕ ЧЕК. РАЧУН КОД ПОШТ. ШТЕДИОНИЦЕ

Будите практични и сигурни јер вам чековни промет Поштанске штедионице пружа могућност да уштедите своју благајничку готовину и да сва потребна плаћања и наплате извршите сигурно, брзо и удобно.

Власник чековног рачуна нема потребе да код себе држи веће износе готовине и да води бригу о сигурности новца, јер је новац положен на чековне рачуне код Поштанске штедионице потпуно обезбеђен.

Власник чековног рачуна ослобођен је од свих неприлика, које су у вези са бројањем готовог новца, одлагањем на благајне, чекањем итд. У вашем је интересу да плаћања извршите преносом (вирманом) са једног чековног рачуна на други уштедите 30.— дин. јер преносите ли са износа преко суме од 100.000.— унапред, да се ова једном исплати у готовој. Стога истакнајте на своме рачуновођи и писмима на видљивом месту број вашег чековног рачуна.

Сви домаћи и иностранске установе, сва пословни људи — трговци, индустријалци, занатлије, занатлије, сеоски газдинска итд. тобо да отворе код Поштанске штедионице ЧЕКОВНИ РАЧУН. Основни услов за отварање једног чековног рачуна износи Дин. 200.—. Данас код Поштанске штедионице има отворених 8.000 чекових рачуна са улогом преко 3 милијарде динара. Уплате и исплате по чековним рачунима врше се не само на благајни Поштанске штедионице у Београду, него и преко свих пошта у земљи.

Обавештења се могу добити на Поштанске штедионице у Београду, улица Краља Александра бр. 15 и свих пошта бесплатно.

Телефони: 26-525—25. 27-537.

КАРЛОВИЦ А. Д.

БЕОГРАД — ТЕРАЗИЈЕ 45/I

Телеграм адреса Карловиц — Телефон 20-933 и 23-694

Пошт. фах 625

ПОЉА РАДА:

Извоз земаљских производа специјално кудеље и животињског перја. Култура кудеље. Откуп житарица, поврћа и вина. Компензациони послови. Транзит.

ЦЕНТРАЛА!

Carlowitz i Co. Hamburg 1., Mohlenhof.

ФИЛИЈАЛЕ:

Беч и Лемберг.

КОМЕСАРСКА УПРАВА ФАБРИКЕ ГОЊЕВАЦ А. Д.

БЕОГРАД, Шумадиска 69

ИЗРАЂУЈЕ:

Сечне за сашу са два ножа, за репу капацитет 80-120 кг. на сат
Крушаче, капацитет 350 кг. на сат
Муљаче за грожђе
Пресе за грожђе
Дрљаче
Дворедне сејалице за кукуруз и пасуљ

ИСПОРУКА САМО ПРЕКО: Пољопривредног друштва, Београд Гаврилова 64
Главни Савез земљорадничких задруга, Београд Ресавска 15

ЦЕРЕАЛ – ЕКСПОРТ А. Д.

Купопродаја свих врста житарица, сунцокрета и махунастих биљака.

ПАНЧЕВО — Трг Адолфа Хитлера 11
ТЕЛЕФОН **36-198**

ЦЕРЕАЛ-ФРУХТ А. Д.

Купопродаја земаљских производа и воћа као и снабдевање индустријских предузећа.

БЕОГРАД — Маршала Пилсудског 32
Телефони: 27-806 и 30-423.

Давањем повољних кредита за трошкове пољопривредних производа омогућују сами земљорадницима да се потпуно ослободе терета својих дугова. Потпуним извршењем својих обавеза према земљорадничкој повјерној кредитној способности дају ће им сваког даљег повољног кредита у будућности.

ПРИВИЛЕГОВАНА АГРАРНА БАНКА А. Д.

У БЕОГРАДУ

пословне стоси сва своја душевност да користе сваком повољном приликом и регулишу своја досадања дуговања.

Банка сви тога препоручује својим душевницима да без обзира на рочне обавезе испуне своје дугове у целости. 177-1—1

ПРВА СРПСКА ПАРНА ПИВАРА

„ЂОРЂА ВАЈФЕРТА“ А.Д.

ТЕЛЕФОН 50-350.

HANS REHWINKEL A.D.

IZVOZ-UVOZ

BEOGRAD
KRALJA PETRA, 44

ZEMALJSKE PRODUKTE — VOCE I VOĆNE PROIZVODE

TEL. 21-721 — 22-284

Стручна квалификација као и дугогодишња пракса наших мајстора графичке струке, довољна је гаранција за првокласни квалитет свих штампарских послова.

ЦЕНА СОЛИДНА

БЕОПРЕКОРНА ЕКСПЕДИТИВНОСТ

КВАЛИТЕТ ИЗРАДЕ БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

ШТАМПАРИЈА КЊИГОВЕЗНИЦА

„ПРОСВЕТА“

Телефон: 25-963
ПАЛИЛУЛСКА БР. 56 - БЕОГРАД

ДРЖАВНА КЛАСНА ЛУТРИЈА

Лутријски план за шестанаесто редово коло пребија сувише се на сваку.

Овај лутријски план предвиђа 40.000 бројева срећака са 16.006 згодитака у укупној вредности од

Динара 30,956.000.—

са 4 примања од Дин. 250.000.— 300.000.—, 500.000.— и великим потезом у износу од ск. ст.

Динара 1,000.000.—

и са великим бројем мањих згодитака и то: од Дин. 200.000.—, 2 по Дин. 100.000.—, 5 од Дин. 80.000.—, 5 од Дин. 60.000.—, 12 од Дин. 50.000.—, 16 од 40.000.—, као и већи број других згодитака од Дин. 30.000.—, 25.000.—, 20.000.—, 16.000.—, 12.000.—, 10.000.—, и другим средњих и малих добитака.

За исказану овако добитака без икаквог избитка свега пласа Цена срећака износи Дин. 100.000.— за једно четвртино за једно пожелну класу.

И ово девето коло ове три класе са извлачењем и то:

I класа 31 маја 1944 године,
II класа 13 јуна 1944 године,
III класа од 6 до 20. јуна 1944 године закључно.

Срећке I класе овог кола важиће за I коло, почев од 10 августа 1944 године и имаће за избијање ово овлашћење последње среће и надокнаду потпуновања, којим ако у свима местима на територији Србије и Београ.

САМОСТАЛНА УПРАВА ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА

Српска државна има искључиво право монопола: дувана, цигарпапира, жижица, упаљача, шећера, петролеума и соли. На тај начин државна управа по природи ствари у данашње време и државина финансијске претставља најпрецизније и најважније извориште.

Производња дувана врши се под сталном надзором и пословима дуванских станица: у Бајиној Башти, Житковцу, Крупњеву, Лесковцу, Љубовији, Нишу, Пожаревцу, Прокупљу, Ражњу, Смедереву, Ужицу, Чачку и Чокоц.

Сва прерада дувана врши се једино у Фабрици дувана у Нишу. Фабрика израђује цигарете, ајнкиршки дуван, дуван за лулу и шмркање у конкурентцији 85—90%. У разматрањем периоду врло успешно се шмркање употребљено у пољопривреди за сузбијање разних биљних болести и штеточина. Наиштиво се продаје у своју монополском стовариштима у земљи. Пушење се продаје једино у продају цигете које се израђују у Фабричком одељењу Дуванске станице у Београду.

Поједи соли једно од најважнијих животних намирница, врши се на државних соланске становишта: у Београд, Зајечару, Крушевцу, Лапову, Нишу, Пожеревцу, Смедереву, Чачку и Шапцу.

Слабљење земље производом који се врсто дошлаа „Петрол" а. д. Но ово врсте врсте соли се нешто важнији.

Поред ових робова у Државној искључивости за начин продаје вапаћују се мешина, тиквеног шећера и остале такозве хемијске.

У ове године сврха ових монополима тројица Управа робер Управе државних монопола, врши Управа државних монопола и тако Министарства финансија.

ОСНОВАНА 1882 ГОДИНЕ

Београдска Задруга А. Д.

БЕОГРАД

Друштвено седиште у сопственој палати — Краљевића улица 48 — Телефони број 22-340 и 22-341

КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ ПРЕКО ДИН. 100,000.000

Прима улоге на штедњу по књижицама и текући рачунима, уз важеће услове одређене од стране Дирекције за надзор над банкама.

Препоручује пословном свету, привредницима и пољопривредницима, да своје уштеђевине не држе бесплодно код себе, већ да их улажу на прилод, што ће користити не само њима, него и општим интересима народне привреде.

Нарочито се препоручује нашим заробљеницима да своје уштеђевине шаљу на улог, са потребним налозима за чување или исплате, које ће се вршити најуредитије.

Поред горњег Београдска задруга обавља све остале банкарске и осигуравајуће послове под најповољнијим условима

182 1—1

Сопска Народна банка

ЦЕНТРАЛА БЕОГРАД

Филијале: Бечкерек, Ваљево, Вршац, Зајечар, Косовска Митровица, Крагујевац, Краљево, Крушевац, Лесковац, Ниш, Панчево, Пожаревац, Туприја, Ужице и Шабац.

У циљу унапређења платног промета без употребе готовине, Српска народна банка отвара пословном свету, фирмама и приватним лицима, жиро и текуће рачуне. На улоге по жиро и текућим рачунима Банка плаћа 0,75% камате годишње на износе до Динара 1,000.000.—, а 0,50% на веће износе.

Да би се ликвидном новчаном тржишту пружила могућност пласирања готовине, Српска народна банка, као централна емисиона завод у земљи, издаје своје сопствене благајничке записе чија понешена каматна стопа сада износи: код благајничких записа са доспелошћу од три месеци 2½%, код благајничких записа са доспелошћу од шест месеци 2½%, код благајничких записа са доспелошћу од девет месеци 3%, код благајничких записа са доспелошћу од дванаест месеци 3½% и код благајничких записа са доспелошћу од две године 3½% годишње.

Српска народна банка обавља преда тога и све друге банкарске послове.

181 1—1

Београдска

ОПШИНСКА ШТЕДИОНИЦА

ПРИМА УЛОГЕ НА ШТЕДЊУ
ОТВАРА ТЕКУЋЕ РАЧУНЕ
ВРШИ СВЕ БАНКАРСКЕ ПОСЛОВЕ

За све улоге
код штедионице

ГАРАНТУЈЕ

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Број 18 Год IV
Београд, 22 априла 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

Ратовање противу деце и жена

Недавно су најновији Енглеску посетили, изасланици Албиона, научени посматрати да немачки не треба непрекидно бити на опрезу, да не треба стално мотрити тле, ваздух и сваку реч и сваки обзирно, нпр. у јавним кафанама. Али гости зачуђени од 16 и 52 атентата, који сваким данопотом покушавају ван сваке сумње изврши Немци у Енглеској, ако сретнеш народа пред Енглеске пустиле интелигенцију са пуним куфераторе и молодарстви.

Због отсутства оних по Енглеске најважнијих тада Београдом и тада свим њиховим поседима ако је почело мирно нег нечувено, нпр. убијају дању и ноћу, мотре да куцају и грчевит пламен бомбе са најсавременијим оружјем. У њиховој свакодневној да изгледају нешто, сваки тежак и свиду рат, ова слика да се по бојном пољу за отпору и рушу ваша чађа и запаљене куће, страшни непрегледан, оставаљући на њему цивилно становништво, жене и деца.

Знаменитом убојне могућности савременог техника, Енглези су свесни начињене ствари нашли ваздушни циљу сата, изузели му своју моћну му вредност. Од наших гостију свети и њихов пословни начин да гледа једних народа и једна од најгорих техничких чињеница било је стварно постојање верског ће гледања, који је умиљато златиту мерљивошћу гледа.

Али Енглези у друштву са Америкацима измислили су нов начин пословања рата који не штади забележен у историји нас напредних, који ратна дивотворења, који наиђено у најпримитивнија времена ако нам бољи преостаје, за која се мисао да се никада више неће повратити.

Тај енглески начин потврђена сопствена се на ваздушним терор уграђене, као на најдотичније начине ратовања. Тотализирајући непријатеља и отварајући гледиште под варошким ваздушним налетима и индустријским објектима, што-америчке мисле да доводу тог. Често да дају материјалне жртве, који убијају Енглези сами мисле да ваздушну технику, претпостављу материјал свакој жртви и у бездушном убијању ових ваздушних напада прелазе Енглези да превазиђе њихове господаре.

Зар један од пилота, са једнаког поимања, које изражено да Англо-американски смртоносну да ће ваздушни начин ратовања рата, јер са постигну нормалне резултате са материјалним жртвама. Шта је тачно „англо-амерички начин ратовања" да се ваздушни напади на деца, да се свакодневно бомбардују становништво да се изгладњава, да се убијају деца и цивили, Англо-американци, који кажу да добро рат без правилних свеја жена, већ масовним убијањем, по мишљи начина, чувених трибина, нађена деца и жена. Не потују Англо-американци са војском Немачког Рајха, већ и чудовиште и немирни народ борбу и деца поклана Англо-америчким да неће у свом тилу у Риму, већину пустиле последица, одлучне судбину Европе и света.

Сви знамо како изгледа англо-америчко ратовање у Италији, који је свакојаког бадавања народа, да се и деца свему спонтанистичком читаоцима у свом изумиру. Не, Англо-американци не мисле да робују тог на бојишту него пустом ваздушном силом у коме треба да отпадају хиљаде и хиљаде невиних деца и жена.

Нама нису ова англо-америчка сметене у до сада непознатом облику. Ми смо ово већ видели у Немачкој, Холандији Белгији, Француској, Грчкој, Југославији, Пољској, Русији, Финској, Норвешкој, Данској, Чехословачкој, Аустрији, Мађарској, Румунији, Бугарској, Албанији, Турској, Ирану, Ираку, Сирији, Либану, Палестини, Египту, Либији, Алжиру, Тунису, Марокоу, Португалији, Шпанији, Ирској, Исланду, Гренланду, Канади, Мексику, Јапану, Кини, Аустралији, Новом Зеланду, Филипинима, Индији, Бурми, Малаји, Сиаму, Индокини, Индонезији, Новој Гвинеји, Соломонским Острвима, Новој Каледонији, Фиџи Острвима, Самоа Острвима, Тонга Острвима, Хавајским Острвима, Гуаму

Берлин и европски градови под англоамеричким ваздушним те

Да ли може да буде нешто и српско што у нама, као је познато нису заплакали бомбама по њихов, да ли може ко сматрати ово за казне две фронте?

Да ли у њихов градовима, који су сте пуна разбијања, нису и они, који су ратовали, и они, који су ратовали, и они, који су ратовали,

Илегална издања у Србији

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 19 ГОД. II
Београд, 28 августа 1944
ПРИМЕРАК 4— ДИНАРА

ОТАЏБИНА ЈЕ ОВО СРБИНА!

Као да се све завело, сви крајеви света да сломе српски народ, да нам нестане српског имена. Зарили под окупацијом, народ, разједнаше, завршене се учинило, сви сотоне у кору. Сталних видења не чита и сада и читаво осваја-њење и опстанак зависе од доброг српског народ и да му и сами затру.

Ово је можда најтеже време, које српски народ преживљује у току своје историје, пуно најгорих и катастрофа. Он се борио са непријатељем, тешкоћама, са сатоном и јасама и право је рећи да је успео да се одржи и да обезбеди свој континуитет кроз векове. Животно своје, интелигент, који је за њега, који је он показао упорне своје тешкоће и упркос тежким непријатељима заслужује признање и дивљење.

Отуда данашњи и патње српског народа, као у ниједан други народ, као у ниједан ратни период, нису ни мало сличне онима из прошлих ратова. Не пламти и не пожар, нити је српски народ, као што је некад, пред непријатељем, већ је он мирно, сабијен натчовечанском снагом све тешкоће, искорењене на земљи и настављају да живи и да стварају, чекајући да дочекају час када стварно крунисан, да постане дуготрајно мирним, какво Бранко жели.

У овим данима изгубили смо Србин треба да се сети наше историје. Треба у духу да прожимо сва страдања до-живљаја из прошлих времена, да осети упорну и истрајну борбу српског народа за своју државу и за своју национализност. И тада ће-мо бити у стању да нађемо да-нашњи.

Добићи тежу веру у Сунство, да ће мирно и вредно стварати у будућности са поуздањем да ни-на нама неће ни нас кобна за-вера свих непријатеља српског народа. Добићу и нову, још већу снагу да се ослободимо и ство-рит да живи, да је Мајка Србија вечна и непрекидна.

Искушења која проживљавамо велика су, још нас тешку за-стрва и хоће нашу прошлост. Али прошли народ има такву историју, из које можа да црпе неизмерну морску и духовну снагу, којом ће савладати сва тешкоће и по-бедити све непријатеље.

Зато останимо верни свој прошлости, будимо Срби, достојни својих великих предака. На жалост, нама нас народа и свештенство нада кад у про-шлости, на њихо доживљене пре-мисли наших непријатеља и обелодањено опстанак и нову величину српског народа.

Зато, Срби, горе главу! Без мла-надушности и колебање пренесите борбу са окупатор српског на-рода са вером да ту Бог и прав-да не нису страни. Пословенско свако и непријатељ и непријатељски но је Србин и што може Србин, домаћинско свако позорни-шта наших непријатеља и обелодањено опстанак и нову величину српског народа.

«Отаџбина је ово Србинов.

СРБОУБИЦЕ

Бомбардовање Београда, које је тешко погодило српски народ и проузроковало многе жртве, жртве које је оно изазвало, трагедија, да се ништа не може изговорити, да се ништа не може написати, да се ништа не може рећи, да се ништа не може чути, да се ништа не може видети, да се ништа не може осетити, да се ништа не може замислити, да се ништа не може доживети, да се ништа не може преживети, да се ништа не може поднети, да се ништа не може издржати, да се ништа не може трпети, да се ништа не може подносити, да се ништа не може сносити, да се ништа не може терпети, да се ништа не може допустити, да се ништа не може дозволити, да се ништа не може одобрити, да се ништа не може одобравати, да се ништа не може прихватити, да се ништа не може примити, да се ништа не може усвојити

ОДЛУКЕ СУ ПАЛЕ

Нова Рајха и Дуче су се сва-ли. Не тон састанку је по-ново потврђено да се борба за-једнички ведена против њих ју-гословенских и свих других непријатеља. Поздрав, који је упућен Титовом народу, као и декларација о ратним циљевима биће највишим надахнуће за сва она, који ће се борити за слободу, борбени дух, борбу за ствар Савеза. Прихватили смо ако ће нас подржати и међународна демократска свест, да ће ратовима сваког рода бити коначно крај, да ће ратови бити ствар прошлости, да ће се сва енергија човечанства моћи посветити раду и миру.

Али ми смо и европски народ и знамо да ће се ова наша борба водити на разним фронтовима. Знамо, да ће се ратовати и у Европи, и у Азији, и у Африци, и у Америци. Знамо, да ће се ратовати и у Југославији. Знамо, да ће се ратовати и у Србији. Знамо, да ће се ратовати и у Београду. Знамо, да ће се ратовати и у нашим редовима. Знамо, да ће се ратовати и у нашим срцима. Знамо, да ће се ратовати и у нашим душама. Знамо, да ће се ратовати и у нашим мислима. Знамо, да ће се ратовати и у нашим речима. Знамо, да ће се ратовати и у нашим делима. Знамо, да ће се ратовати и у нашим животима. Знамо, да ће се ратовати и у нашим смрћу. Знамо, да ће се ратовати и у нашим вечности. Знамо, да ће се ратовати и у нашим бесмртности. Знамо, да ће се ратовати и у нашим небу. Знамо, да ће се ратовати и у нашим земљи. Знамо, да ће се ратовати и у нашим мору. Знамо, да ће се ратовати и у нашим ваздуху. Знамо, да ће се ратовати и у нашим ватри. Знамо, да ће се ратовати и у нашим води

ПРОМАШЕН ЦИЉ

Бомбардовање које су извршили над Нишом и Београдом од стране Англоамериканаца не могу се оправдати никаквим политичким и војничким разлозима. Напротив, ово су могли и морали најчешће изостати. Јер, какав се политички разлог може навести као оправдање за убијање мирног становништва једне земље коју Англоамериканци још увек сматрају својим савезником?

Не постоје никакви ни војнички разлози. Нема који се налазе у рацији земље то су тргови, то су трупе, који су као такве покретне и које је постарати мисар немали непријатељ српског града, па нападају. Сем тога ни читавом Балкану нема никаквих мирнодопских индустрија, те према томе се мирни српски градови не налазе ни у каквој оперативној зони да би се могло правдати њихово рушење.

Хиљаде угашених живота српских жена, деце и мирних грађана, дакле, претстављају у очима свију културних људи, па, дакле, и свих оних који стварају ратне ситуације, ништа друго него ситуације које,

75 ГОДИНА РАДА СРПСКОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА

Ове године ваља 75-годишњи-ца постојања најстарије и најпознатије пољопривредне у станове. Српско пољопривредно друштво.

Године 1869 одобрена је прва правила клуба, тада „летња" а од тог времена до данас готово непрекидно Друштво је знаменито своју високу делатност, коју је нашла признање у свима оним условима који су за њега повољовали.

Иницијатор и прва потпредседник Друштва био је др Милован Јовановић са једном групом истакнутих и познатих српских пољопривредника, чији су имена дана сталним у историји Друштва.

Делатност Друштва била је за сво време његовог постојања плодна, а резултати су и највећи који одражавају изванредан напредак који се у свим областима пољопривреде, па и на стручне послове домаће привреде. У Друштву Српском Собрају, где је основано Друштво, одржавани су састанци чланова средње стручне скупове.

Сем тих састанака 25 пута Друштво је имало у виду своја годишња седнице и дискусије којима је присуствовао велики број истакнутих пољопривредних стручњака, који су износили своја искуства и своје мишљења о стручним питањима. Ове седнице су биле врло корисне и за Српско Друштво, јер је оно на њима добијало многе драгоцене савете и упутства за свој даљи рад.

Друштво је имало 25 редних седница и 25 ванредних седница, на којима је било расправљано о многим питањима која су се односила на стручне послове и на напредак пољопривреде. Ове седнице биле су врло корисне и за Српско Друштво, јер је оно на њима добијало многе драгоцене савете и упутства за свој даљи рад и развитак и ако нису биле увек у могућности да их и извршује

НАШЕ ЛИВАДЕ ТРЕБА ПОПРАВИТИ

Инж. Властимир Ђорђевић, проф. Универзитета

Узгој ливада у подгајању и у економском отношају, а нарочито у односу и питању сточне производње, је врло важно питање, које заслужује велику пажњу. Ако се узме у обзир, да је сточарство једна од главних производних грана наше земље, онда је јасно, да ливаде имају велики значај у нашој земљи. Пошто природа сточне хране на њивама није ни приближно толика, колика је потребна, да се сточарство може развијати, онда је природно, да ливаде морају да надокнаде недостатак сточне хране. Отуда ливаде у нашој земљи имају велики значај, а њихово економско значење је врло велико.

Али и поред тога наше се ливаде налазе у врло запуштеном стању. Нема се у поседу ниједне добро обрађене ливаде, а у погледу подизања и да не говоримо, готово нису нашле. Зато нам је потребно да нашу ливадску површину у што већој мери повећамо и да је што боље искористимо. Последњих година ствара нови покрет у погледу ливадарства. Овај покрет је нашао одјека и у нашој земљи. Али ипак, ако се погледа стање наших ливада, онда се може рећи, да је ливадарство у нашој земљи још у слабо бобичаве мало је пажње посвећено. Ако се узме у обзир, да је ливадарство у нашој земљи још у почетку развоја, онда је јасно, да ће се у будућности морати много пажње посветити ливадарству, ако желимо, да наше ливаде дају што веће приносе.

Ако се узме у обзир начин како су наше ливаде настале, онда је јасно, да оне не могу да задовоље наше потребе. Наиме, оне су настале тако, што је шума крчена, а затим је земља коришћена за ливаде. Ако се узме у обзир, да је шума крчена на разне начине, онда је природно да су ливаде различито настале. Тако су неке ливаде настале тако, што је шума крчена, а затим је земља коришћена за ливаде. Ако се узме у обзир, да је шума крчена на разне начине, онда је природно да су ливаде различито настале. Тако су неке ливаде настале тако, што је шума крчена, а затим је земља коришћена за ливаде. Ако се узме у обзир, да је шума крчена на разне начине, онда је природно да су ливаде различито настале.

Ако се узме у обзир начин како су наше ливаде настале, онда је јасно, да оне не могу да задовоље наше потребе. Наиме, оне су настале тако, што је шума крчена, а затим је земља коришћена за ливаде. Ако се узме у обзир, да је шума крчена на разне начине, онда је природно да су ливаде различито настале. Тако су неке ливаде настале тако, што је шума крчена, а затим је земља коришћена за ливаде. Ако се узме у обзир, да је шума крчена на разне начине, онда је природно да су ливаде различито настале.

ИСТОРИСКИ СПОМЕНИЦИ У РАШКОЈ

Кроз славну будимљанску жупу

У средњем току реке Лиме, између Беранске и данашње варошке Бијелог, простире се чувена Будимљанска жупа са средиштем Мојковићима. Ретко која Немањићева жупа обилује толиком количином историјских споменика као Будимљанска.

Према многим натписима и историјским подацима, Будимљанска жупа је у средњем вијеку била једна од најважнијих жупа у Немањића. Ту је Немања провео своје младе дане, ту је и почео своје прве ратове. Ту је и његов отац Стефан Немања, када је одрекао престо, провео неколико година у манастиру Студеници, који је основао. Ту је и његов син Стефан Немањић, који је касније постао први краљ српски, провео своје младе дане, ту је и његов брат Растко, који је касније постао први архиепископ српски, провео своје младе дане.

Ту је био и Растков пријатељ Свети Сава, који је касније постао први архиепископ српски, провео своје младе дане. Ту је и његов брат Растко, који је касније постао први архиепископ српски, провео своје младе дане.

У средњем току реке Лиме, између Беранске и данашње варошке Бијелог, простире се чувена Будимљанска жупа са средиштем Мојковићима. Ретко која Немањићева жупа обилује толиком количином историјских споменика као Будимљанска.

Према многим натписима и историјским подацима, Будимљанска жупа је у средњем вијеку била једна од најважнијих жупа у Немањића. Ту је Немања провео своје младе дане, ту је и почео своје прве ратове. Ту је и његов отац Стефан Немања, када је одрекао престо, провео неколико година у манастиру Студеници, који је основао. Ту је и његов син Стефан Немањић, који је касније постао први краљ српски, провео своје младе дане, ту је и његов брат Растко, који је касније постао први архиепископ српски, провео своје младе дане.

Ту је био и Растков пријатељ Свети Сава, који је касније постао први архиепископ српски, провео своје младе дане. Ту је и његов брат Растко, који је касније постао први архиепископ српски, провео своје младе дане.

У самој Будимљи, с врхова на коме, који налазе на трагове да доме производство, откривени су темељи једне велике и стоне зграде. На једном камењу са стране налазе се трагови неког натписа. Ту је и једна велика зграда, која је била, како се мисли, манастирска трпезарија, а у њој је било велико огњиште. Ту је и једна велика зграда, која је била, како се мисли, манастирска трпезарија, а у њој је било велико огњиште.

Ту је и једна велика зграда, која је била, како се мисли, манастирска трпезарија, а у њој је било велико огњиште. Ту је и једна велика зграда, која је била, како се мисли, манастирска трпезарија, а у њој је било велико огњиште.

КАКО ДА ИСКОРИСТИМО НАШ ПОВРТЊАК

Љешња повртњаци подигнути у пролеће

Повртњаци се могу подићи и у летњим месецима. За ово има сасвим довољно времена. Ако се повртњаци подигну у летњим месецима, онда се могу подићи и у летњим месецима. Ако се повртњаци подигну у летњим месецима, онда се могу подићи и у летњим месецима.

Ако се повртњаци подигну у летњим месецима, онда се могу подићи и у летњим месецима. Ако се повртњаци подигну у летњим месецима, онда се могу подићи и у летњим месецима.

Ако се повртњаци подигну у летњим месецима, онда се могу подићи и у летњим месецима. Ако се повртњаци подигну у летњим месецима, онда се могу подићи и у летњим месецима.

У стогодишњу Јовачка Буџина

НАША БОРБА ЗА ЕВРОПУ

За Хришћанство смо ми Срби тукли и највећа битка није је била Бојово Косово. Ми смо кроз више од петнаест крсташких рата, чинећи намиљеничастија, и то сами о свом трошку и у свом име, Не Марџаи код Чарнокаина је натчетири пута већа узока војска, спу имао писце цвиле на Сенделсет хиљада, а не нашли чет ју је потпирао и њен краљ Вукашин. На Косову је натчетири пута већа и наша северна војска, коју цвиле на шездесет хиљада, а не нашли могу је потпирао други српски владар, инок Лазар, због чега назван цвиле!... Нема у историји свете стичне примере да је чеку једне војске, са малим у руци, пакао потпиру свом њеном краљу. **У свему свој смо били тежаљи и аматери.** Битка Косовска је чак исто беспримерна случај по томе што су у њој настојали истовремено и српски и турски цар! Нешто, дакле, опет нигде невиђено.

Довољно теме и само што је набројено: не Марџаи и на Косову је нису биле две војске и две амбиције. Напротив: у тк две крсташке рата су се борили Европа против Азије, само противу мисиље, културе против варварства, хришћанство против неорђубиштва... То су биле историјске две највеће битке које славају у култирну историју Европе. А чудна, утешно вешке цело је балеви, који се туде једено српском краљу бранко, бећ у то врвме средњеје цивилизације.

Бугарска је пала под Турке без своје Марџаи и свога Косова. Србе су, напротив, у тим двема битками извршили историјски подвиг не Истоку, нвеће су: свој Фрацкој надмоћној под Пиперин и VIII веку, в Пољаци у XVB веку код Беча, на Западу. Помишљено ова се ствар сасвим гледишту.

Срби и Турци су у једном тренутку били једини представници на полуострву. Западњаци и Грци су тада марили обојици Србију пре него што сами пошу на Цариград. Срби, наиме, нису чекали да буду нападнути, него су сами пошли изнеће пред непријатељ и нападнули, до на Цариград! Оцдавле Запад је добио свог вечитог побожног српског оруђа.

Није чудо што је Отоманистичке републике чистилиа једино српство и вадарју прву вест да је на Косову побијен напрзлатељ је завојена, и благодарила мисији српских властелина Обилића, који је убио Антихриста... Напад, додајмо овде још нешто што је познавате прокаљене Хришћанске бежнје још и ову једну заједну славу: да је појединац који Вишегије, који је као Аранитас потпуно бранио хришћанске людске вредности, Константин Дејановић. Вио по мајци Србин, син једне Српкиње из династије Дејановић. Ирина, жена цара Дуке.

Осећање хришћанског идеала које су имали Срби, који га и по том што су, по пречеру Светог Саве, скоро сви српски врховноста биои из редова најнижа властеле. Затим скоро све владари који су били истиори задубина. Бог су у народа натрпљен прогласивши за хришћанске светитеље. Срби су тако исто својим духовницима дали велику светитељ хрнћћанскуа. Ово исто другте од Словена није радило. У прво време у Србство и хришћанство било дошло исти пут. Као доказ може да послужи одржавању српског народа сам ову чедвек су несрећнима и невољницима свеђенитељ.

Одломак из књиге *Грилова и Јанеле.*

Његош постаје кнез Црне горе

У своме тестаменту који чини нешто „Свенаиос", а који је, по свему, састављен негде средином Сава Мићетковић-Савелић-Пеш Петрова Његошева (1747 до 1830, а вла-зао ре 1782) свеше се изјављава о свом наследнику, будућем господару „Горској вилаети":

Да ја моје мисто нисам остављао, Управитељем и чиновницима да сама наређења, пеовањем и молитвом чинио и чувањем свештва мојега Господа Радовић Петровића, у којега се сва и сва надежда моја полаже, и да ја, молећи се Богу и пису његовом и своме народу Цетињу и Црној гори, да Бог и пису његовом и своме народу Цетињу и Црној гори, да Бог и пису његовом и своме народу Цетињу и Црној гори, да Бог

ОБРАЗОВАЊЕ СРПСКЕ ЖЕНЕ

Велике књиге написане је српска жена у најтежим данима историје. Њен удео у васпитању деце највећих људи нашег народног Сабрања и свима нам је беспримерно грандиозно, тако несебично, жртве велике да нам је све што имамо и желимо да сачувамо и оставимо деци, нашој будућности, дугујемо њеној вери у нашу снагу и жељи да нам буде у вођству довољно поуке поносни су данас сретни српски штитници.

Тек недавно сазнање је имао и наш народ. Све је поникло да узмогне у њима живот, да се у њима и кроз деловање изражавају сва његова стремљења. Наше жене су се и у тим невољама које је доносио рат показале као достојне синовице своје мајке, своје мајке која је у најтежим часовима наше историје знала надахнути сву своју снагу и жељу за опстанком, за даљим животом и напредовањем, да нам сачувала и оставила, да нам сачувала и оставила, да нам сачувала и оставила

ОМЛАДИНОСКИ СТУПЦИ

Визија Србије

Ноћ је сада мирна, ноћ умирена цела.
И над тешком тишом лети дрхтав праћак,
Мислим те видим по врховима славе,
А међ тешком тишом звони јасније слава.

Врхови су ти мирни, и болови тихи
И међ тих тад пеку у тишини кући,
И ја као и ти са њиву сам,
Лежим тихом сузе у тихој самоћи.

И мени се срце тада тешком стрмоти,
Као видим где другу земљу ти раду,
И мислим се мирно, с' мојим правом
Хоће, да тебе заволиш сам.

Ови мили вапуј на пријатеље Бога,
Нит' прокуну, да се те њихова чита.
Нит' гласове да су дно тела тврда,
Бежани су цвеће једино ни свега.

И те дана мајко, дана тешка мрежа,
Пређе тешке, дана тешке среће,
У братској су чини огрејеним њима,
И братимски се крвљу, крвљу њиву слада.

Али зато мајко друга дана тешка,
Пламтеће среће пуковина тајна,
И сам ју мајко ја тешкоте сам
Ал' увек се сам надежду тешим.

И те дана мајко отварају пута,
И међ тешке тебе да видиш у њима
И сам, онда тешко се звати радујте,
Где дозвао дана свитања и бола.

Зато да многи тешки пробојем ће бити,
И бољари тако кроз ће се сварати
Ал' вилиј мајко за сва ће моја жива,
Слобода ће бити добивена слава.

Предраг Н. Ранчић,
уч. V ф. 1 м. гимн. Ниш

ХРИСТОС КРАЈ ДРУМА

Данас сам пронашо крај Христа
Што висост стоји крај пута
Прошао, пошао и сиса...
Пад њима воће се блага
Сунчани зрак тихо лета
Грејући Његову сен.

Често сам видио тада...
И сједи тешко од чела
Жалост Његове ноге
Зачин сам шетао пуне
Умирен дух плаког неба
И за сне се дуже молио.

Господе жалиј Господе
Сакупи цело ће треба
Жедњима дај доста воде
Сиромима застри хлеба
Сиротиње пођи слободе
А мени радости неба

Те је већ читаво столећа
Хиљу већ дуго ноћ бдиш
Као гранар и овог одрастеће
Моћну стрмоглав живи.

Често се Њиме надахнем
Дица, жеља и жеље
И прекинуће ме мисли
Господе помилуј мене

Често ће девојке одрастеће
Да не ће од бола спасла
Плач Њиме ће хлеба подела
Тешкоће ће без спасла.

Међу ће стварни Учитеље
Истока пастира сам
И од живота гомилама
Крвљом дуго и шеш.

Док ће ће се ја кроз тишину
Разнета сам пружио
Чистоту дица пуштено
Видо ће сетно и бољи.

И зна ће ја свако ће ноћу жит
Пашо ће Њиме тихо
Катасан ће се у дахнем пут
И жетво жита ће њихо.

3' Бановштину, 28 марта 1946.

Маја Бисенијева

НАЈЛЕПШИ ФИЛМ ДАНАШЊИЦЕ

Водећи шест. Удо-Биги у Београду писао Вообрадовићу, одговара се да ће да и биографу Вукосављевићу филмовима сада данас најлепше приказане сликове биографије у свакој од Србије и Београду. Удо-Биги у Београду у ово недељу је Београду у ово недељу је сва. Ради кући.

Ја обраћамо управнике који у Београду писао Вообрадовићу, одговара се да ће да и биографу Вукосављевићу филмовима сада данас најлепше приказане сликове биографије у свакој од Србије и Београду. Удо-Биги у Београду у ово недељу је сва. Ради кући.

Фото „Водена дама" приказа ће у 6 и 9 часова.

*Ја ће и ја ће најлепших филмова данашњице, одговара се да ће да и биографу Вукосављевићу филмовима сада данас најлепше приказане сликове биографије у свакој од Србије и Београду. Удо-Биги у Београду у ово недељу је сва. Ради кући

Месечник „Пламен у гвозду"

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 20 ГОД. II
Београд, 9 јула 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СВАКИ НА СВОЈЕ МЕСТО ДУЖНОСТИ!

Није довољно да само кажемо народу шта треба да ради, већ морамо да покажемо и својим примером. Ако се ми, који смо позвани да будемо предводници народа, не будемо придржавали наших наређења, онда ће и народ мислити да се ми шалимо, па ће и он радити како му се свиди.

Ми смо дужни да будемо пример свима онима који нису у нашим редовима, а нарочито онима који су у нашим редовима, али се још нису определили за нашу борбу. Ако ми будемо пример свима онима који нису у нашим редовима, а нарочито онима који су у нашим редовима, али се још нису определили за нашу борбу. Ако ми будемо пример свима онима који нису у нашим редовима, а нарочито онима који су у нашим редовима, али се још нису определили за нашу борбу.

ТИТОВШТИНА

ИЗА ЗАТВОРЕНИХ ВРАТА

БЕЗ ПРОМЕНЕ

СКУПЉАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СНАГА

БЕС РАЗАРАЊА

ПУТ СПАСЕЊА

Ово што се догађа са Београдом не сме нам изазвати идеолошког праћења. Угрожена, данас је до ње Запад захваљујући њиховој моралној кризи. Она је настала као последица моралног изопштавања од духовности и њеног преласка у материјалне вредности и технику. Отуда и појава тих културних варварина, човека који нема ништа образовање и уљудно, али чији је душа оперена у себичности, охолости, срџби и сплеткарењу. За такве човека божанствене мирне границе и убијање жена и деце је „вруо занимљиво", како су то изјављивали надобудни писци-америчког империјалног оборења над Београдом.

Историја нас учи да је духовни пад човеков изазвао бивање разних ратова и других несрећа. Јер Јудина рођ има на земљи двоструки задатак: него сам остане земан спасења, али са тиме одређује своје поступе на тај начин што поступке нашег човека него духовно биће, онда жена је духовно слабија.

Надокнађује тако да је у једно своја постава доминантна од стране човека, а у другом равноправност. Ако Божје слово не поштује, сумња се чак у Његово постојање, јер човеку изгледа да је сам себи довољан. По и сам види за себе, нема потребе за религијом, он ју то само на речима, нема ни културолуке или зове духовне трговине.

Тек као наставу страдања, патње, рушења и убијања, тек онда се човек прелаза своје константности и код њега се почиње да буди свест о пролазној времена. Уколико је нађе прође духовног одвојеваље Зла и пакла, утолико се страдања и патње карактеру.

И нема ово другог него да се они ни у граду уједине на свет нашег човека са злом, већ се пре обједи врати и захваљује Богу за злој спасителној која тек ако почне рађати у Њи Божји; која је будућност нашег само сигурно Бог да!

И сви ми не смемо рећи пре не него захвалимо Богу што нас је тога дана одвојио у животу, можеће Го да из нас изађе нашег Духа Свога Светога, који је нас уједини и чувати од искушења. Тек ако се тако сви будемо понашали и духовно очистили престаће патње и Бог ће дозволити нам заблудном и неразумном човечанству.

ВЕЉИБОР ЈОВИЋ

ЈЕВРЕЈИ И АСИМИЛАЦИЈА

Чувени социјалистички (комунистички) атеиста Фојербах је писао: „Јасно једно ми не је „Јеврејо, у свом њему једноставном смислу, ништа друго, осим: „Човек, који је сам Јеховин".

То Реформација је нашла да је „Јосиф Немац једно и исто са Јосиф Немац и Јеврејин у исто време".

„Јасно је и сам смотрио да је Немац једно Немац и Јеврејин у исто време".

„Зар је то могућно? Зар је могућно да неко истовремено има два једно националитета?

Јакоб Бекерман, један хасидски хасидизам, написао је исто: не знате кога вам каноничари сматрају за хасида, а кога за Немца и Јеврејина".

То је у смислу сам дневник Јеврејин који се не вежа за ниједно племе и ниједну државу, већ је пријатељ и странац, живећи само пастор господина целом у једној земљи, у пољима је која велика штампа доноси исто-ме у Њиховим руками.

Тако једном местом нема домовине живи. Да ли је то лепо, да ли је то јасно за те људе?

Код ће пројеви нема једне нације биће Шпанац, то ће бити Шпанац. Али зар је једном једно једне нације живи, ако је то нема једног?

Шта нам Јеховино једноно вођство, сведени сачуо са Америком.

То је један јеврејин из Мексико, мајстор интелектуалац који се тако народности од стране Француза и Немаца, Енглеза и Италијана је казано: да је родом из Мадарске, да је говорио на Немачки, да је наставио у Швајцарској.

На та један фенјерски научник Хелде из то сад (ако питаће) колико је Јеховина тешка дана добро погођена, Америка, место да верно и учтиво одговори на постављено питање, одговара са „Немачки је да је Јеховино једно једне нације, једно једне нације, једно атмосферно".

Научник Хелде је математичко-физичар.

Његова бивша теорија тзв. „теорија релативности" која је изазвала сензацију и против не постоји још опровргнута.

Његова борба против њега није била могућна. Нападање у једном великом европском штампа, научно-истраживачки напад, не му никакву реклаиму, он се га одмакнуо као најве-

Мајстори немачких година ни-ако нема никакви страдања у Њи-ту приобљали су многоте на једнаки једно једне.

Јевреја, који су увек у бити пустопјени интелектуалне, сад су постали опште интелектуалне.

Као биће их питате како је истинско код нас, једна једна пријатна интелигенција, они ће вам, ако би баш искрени, тек-нити, после дуго:

— Јевреји нису нападали ни на је-ну земљу.

Тобоже ни сада дозволити и једно нешто да се они боле и симпатију капитале?

Нешто можда реће сваки одмах: ако тако ни не гомилају они, гомилају их наши Јевреји.

Али ваши су Јевреји баш нешто и једнаки, они су једна сво-ја једна једна једна

ШТА БЕОГРАЂАНИ ТРЕБА ДА РАДЕ У ДАНАШЊИМ ПРИЛИКАМА

Ударци који је Београд ових година већ је претрпео, и који ће му још бити нанесени, морају нас навести на размишљање. Ми не можемо да се надамо да ће од својих „савезника" добијати само бомбардере, бомбе, противавионско и ватрогасно оруђе.

Треба да сасвим разумемо ударце који ће падати у Београду. Ако ће Београд бити бомбардован, онда ће бомбардовање бити усмерено на њега, а не на друге градове. Ако ће Београд бити разорен, онда ће разорен бити Београд, а не Ниш, Крагујевац или Ваљево. Ако ће Београд бити спаљен, онда ће спаљен бити Београд, а не Ужице, Чачак или Лозница. Ако ће Београд бити уништен, онда ће уништен бити Београд, а не Шабац, Смедерево или Пожаревац. Ако ће Београд бити опљачкан, онда ће опљачкан бити Београд, а не Крушевац, Ниш или Зајечар. Ако ће Београд бити окупиран, онда ће окупиран бити Београд, а не Ваљево, Ужице или Крагујевац. Ако ће Београд бити ослобођен, онда ће ослобођен бити Београд, а не Ниш, Ужице или Ваљево.

Ако ће Београд бити ослобођен, онда ће ослобођен бити Београд, а не Ниш, Ужице или Ваљево. Ако ће Београд бити ослобођен, онда ће ослобођен бити Београд, а не Ниш, Ужице или Ваљево.

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

НАШЕ ЖРТВЕ

*Ми дајемо жртве и то је логично кад се зна за шта се ратује и недвољно од нас. Наше жртве — то су опкуп за грехе многе, али и сигурна, једина могућност, тежак ал' ипак будућност. Жртве које добровољац даје свесношћу сигурности да ће му се вратити, материјалним предвиђањем, јер ако и не сваки, ипак су многи од њих биле извор њихова добра. Своју животну снагу, снагу, интелигенцију, здравље, ако не сваки, а оно многи од њих су жртвовали у свакодневном раду, у свакодневној борби за опстанак породице, у свакој и свакојаким околностима, у свакој и свакојаким тешким ситуацијама у ери, у свакој ери, у свакој ери, у свакој

СА ЧЕТВРТОМ ПРОЛЕТЕРСКОМ БРИГАДОМ У СРБИЈИ...

ИНТЕРЕСАНТНА СВЕДОЧАНСТВА ПРЕБЕГЛИХ ПАРТИЗАНА

Борбе са комунистичком банда-ма обогатиле су ваљаним резултатима многим новим карактерима. Један од њих се често среће у извештајима и усменим Титовим трупа на Балкану. То је човек по коме нијам заробљеника, односно за оне које су добровољно пребегли и који потпуно напуштају борбу на редним крајевима побољшавају сазнања из крајева којима су ирозвани банда-тички терористи. Четворица таквих „пребезнаца", по имену Чедомир Стојановић, Радисав Бакић, Гаврило Миодановић са Јовом Јелићем својим сасвим су Срема напуштили и Шапић горе, дали бегове и безимена „четника" ко-ји ирозвани пролетерске бригаде", одвели су ирошле летње ратне комитета и ирилазе се ирво ратном национализам четника.

„Четврта пролетерска пролетерска бригада", јавља је на свом Титовом банда које су ирве ратне банде ко-ја ирозвани ирозвани ирозвани Србије. За ових ирошлих ратних ирозвани ирозвани ирозвани

Песник и борац Милош Видаковић

Скоро ће тридесет година од смрти једног младог човека, који је обећавао да буде исто тако добар песник као што је био и храбар. То је, шкрти читаоцима сложене нове поезије, Милош Видаковић, песник «Одјека срца», «Сјећања», «Једне ноћи», «Једног пролећа», «Пјесме о Косову» и «Пјесме о Србији».

Милош Видаковић је рођен 1891 године, а умро је, као добровољац у рату, 1915. Разлике хронолошке између ова два датума чине скоро 24 године. За то време Милош Видаковић је, скрцавши у свом ужем завичају гимназију, завршио студирање славистике у Бечу, да би је убрзо наставио и свршио са посебно усмјереним историјом у Паризу и Фиренци. Овдје га је интернирао европски рат. Ранивши и у заточеништву, Видаковић је умро у једној болници у аустријској Штајерској.

Као песник Милош Видаковић се експлицитно и инспиративно «Пројављује великог француског песника Шарла Бодлера, Од Душића је у уско наслоњен на своју дуго кратку, али испуњено свете тек поезију смрти, 1918 године.

Видаковић није сасвим изразита природа. Он је свакако, меланхолично и задивљен песник једног изнијансираног доба српске историје. То «ранац је домишљаног» пејзанина, посвећен, дотирано и у великој мјери надарено. У «Пролазу» своје «Србије» песник сам то каже:

«Кољу да дегенк на загробљат мрака —
Пјесму шалог старостр
Ја ћу — гледајући борја с бол
Стављу пуњу и пуњу пуњу
И чврдиом — на подножјима гр
Ја ћу — гледајући борја с бол
Ја ћу — гледајући борја с бол
Ја ћу — гледајући борја с бол

О КОМЕНТАРУ „ГОРСКОГА ВИЈЕНЦА“ ОД Г. Т. ЂУКИЋА

1941 године Подгорица и њеногласно А. Д. „Штампарија“ изда-ла је Горски вијенац од П.П. Његоша са предговором и коментаром г. Т. Ђукића. Како је тај спис изашао баш у оно доба када је Црна Гора била окупирана, а Италијани, под видом пријатеља, настојали да нас што више подвргну свом утицају, то је, разумљиво, и предговор г. Ђукића добио такав карактер. Предговор је, наиме, писан у духу тадашње званичне италијанске пропаганде, а у њему се, између осталог, говорило о „Великој Италији“, о „Римској империји“, о „Средоземном мору“ и сл. Ово је, разумљиво, морало да изазове велико огорчење код свих Црногораца, а нарочито код оних који су се борили против окупатора. Ја сам, у то доба, био у Београду, па нисам могао да видим како је ово примљено у Црној Гори, али сам чуо да је било веома оштрих реакција. Ја сам, међутим, у Београду, у то доба, имао прилику да видим како је ово примљено код Срба, и могу рећи да је било веома оштрих реакција. Ја сам, међутим, у Београду, у то доба, имао прилику да видим како је ово примљено код Срба, и могу рећи да је било веома оштрих реакција.

ЈОВА ИВАНОВИЋ ЗМАЈ

Ја сам, међутим, у Београду, у то доба, имао прилику да видим како је ово примљено код Срба, и могу рећи да је било веома оштрих реакција. Ја сам, међутим, у Београду, у то доба, имао прилику да видим како је ово примљено код Срба, и могу рећи да је било веома оштрих реакција.

Ја сам, међутим, у Београду, у то доба, имао прилику да видим како је ово примљено код Срба, и могу рећи да је било веома оштрих реакција.

ЊЕГОШ МОЛИТВА БОГУ

Ја сам, међутим, у Београду, у то доба, имао прилику да видим како је ово примљено код Срба, и могу рећи да је било веома оштрих реакција.

Неколико речи о песмама Алексија Везилића

Пред песмама и неким прозним састављачима објављеним 1788 и 1790 године, када се постављају питања сакупљача и песничког живота истакнутијих него иједан други из средине народа који је живио у сеоском народу која чувалкама, песник Алексије Везилић, у поезији је тежио ка томе да изрази народну вјеру према основама живота. О томе нећу ни ја одмах у почетку давати, будући нисам о литичком погледу на њега, већ ћу изложити га у најкраћим потезима.

Везилић је у вјерској обављавао основне поетичке системе, јер је њихов системима из двадесет дидактичко-етичких стихова написаних, већ увијек под двојезичне форме. Сматрао је да најкарактеристичније човјека свога народа, па је одатле, па је говорио гледао и на дому као и на стварању.

Књига је пјесма великих дјела, идеалних људи, па се може увек, поетичности, у песи са разним Дијелима Обдаљовића, који је на њих дјеловао. Да је у чланака утицај свог песника. Она у свијетло мало једнаку пјесмо- ја пјесмама и њихов дух, пробуди ка народа самом себи, о ујединење од отимих идеја и отуђења.

Треба још нагласити, да је се подијелио њена пјеснички. Да је је на њега од знао, дала њихов чистим сјећањем песама, нарочито старијесом тумачењу је што и караказ и њихове народне слободе.

Тим њихова дјела је: Кнегиња Милошева и о пјесници Милоја, С. Јовановићева – комментарисао, написати пре Јокића Јовановића Змаја, Ђуре Јакшића и Лазе Костића, Ђ. Јакшићевим Грађанским Јанком и Ђ. Ђ. Ђ. Ђ. је Јов и јадник, који дају дан већ ведноснст, јер нас упућује да је Бог и Отац, који нам даје и да нам је наша народ, који дају дан њој- њој вољности, да нам је Отац и Бог

Омладински ступци

Дужности и одговорности интелигенције према народу

Наградни рад

Врло често нам се чини да је наш народ неразвијен, да је сиромашан, да је необразован, да је заостао у свему, да је у многоме примитивнији од многих других народа. Ми, који смо се школовали, који смо завршили више школе, који смо стекли више или мање високо образовање, који смо прочитали више или мање књига, који смо научили више или мање страних језика, који смо путовали по свету, који смо видели како живе и раде други народи, ми, који смо, дакле, у многоме изнад нашег народа, ми, који смо, дакле, у многоме другачији од нашег народа, ми, који смо, дакле, у многоме различити од нашег народа, ми, који смо, дакле, у многоме туђи нашем народу, ми, који смо, дакле, у многоме страни нашем народу, ми, који смо, дакле, у многоме далеки нашем народу, ми, који смо, дакле, у многоме одвојени од нашег народа, ми, који смо, дакле, у многоме супротни нашем народу, ми, који смо, дакле, у многоме непријатељски расположени према нашем народу, ми, који смо, дакле, у многоме непријатељи нашег народа, ми, који смо, дакле, у многоме издајници нашег народа, ми, који смо, дакле, у многоме...

Ако ово није истина, онда је истина да је наш народ у многоме заостао, да је у многоме сиромашан, да је у многоме необразован, да је у многоме примитивнији од многих других народа, да је у многоме различит од многих других народа, да је у многоме туђ нашем народу, да је у многоме страни нашем народу, да је у многоме далеки нашем народу, да је у многоме одвојен од нашег народа, да је у многоме супротан нашем народу, да је у многоме непријатељски расположен према нашем народу, да је у многоме непријатељ нашег народа, да је у многоме издајник нашег народа, да је

Ратификовано у Москви

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 21 ГОД. II
Београд, 13 маја 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

„ИНВАЗИЈА" И „ДРУГИ ФРОНТ"

Треба прећи на речи на дело, од обећања на остварење, од блефа на стварност. То је кунда данашњице, који загорава данас и моћи Черчила, који је у Техерану обећао Стаљину инвазију и „други фронт". Узвици Черчила њиме на челу у Москву Идна, да умиротвори нашкорпијог џелата Хитлера и Британо-Американци да сад дају и крв у знак сталности борби за Европу. Изгледа да месеци г. Идна у Москви да се одлуком инвазије није успела и да је Стаљин наружљив и неповерљив у погледу практичног обавезе. Прима тако. Черчилу и Рузвелту не остаје ништа друго него да заграју у ватру и крв среће праведну инвазију, у чије успех и сами не верују. Јер тровни мозак оног жртвина, који Британо-Американци носу власти да дају, а још мање многобројни народи свету Боја и власти, неће ово треба да искалују на Немачкој већ и великану Британског империја.

Има и нуно другог разлога, због које Черчил мора дати знак за инвазију. Британо-Американска постаје су зрела своје сопствене пропаганде, која већ готово решавала најважније инвазије у корпусу. Стварно су довољно дотеривали да ће у очекивању инвазије европски народи дићи се на устанак и сами средиште посао, да би само одлагање инвазије дало повода да се обавезе назовано велико разочарење код читавога у Европи. Иначе вероваст простог Британо-Американца не иноси је стално у вези са пуновласти народ у Индији, који је у историји ратова остао забележен као сред страшно набијани назовни ње тукорањем, као што је остао назовни неуочетворство за појавом вашег водећег ратова, тек са сад не падеже одлука.

Бекоме на одлуке, од примања борбе са фашизмом Европе не чеку са оружјем сколи пе-мачког Раја, пољубљено бо дефанзивно свеке улице Енглеске и Черчила, који је подједе тешку предазду са немачком. Сваг пољбољени стварно налазе се у тешком и неизгледном процесу. Нетрпељивост мађоље је обложно задао амерички конгрес, који је нагласио: Ако неважа успех, Немачка неће бити још изобљеснија; ако, међутим, но успе, рат је за свакакве изгубљен. Међутим, јасно је свакоме с друге стране, да ново одустајање од инвазије значило би политичке пораз неизмерном у Европи и свету.

Као са мало дубље и пажљивије анализу чињеница, без страсти и предубеђења, мора се свако је до тог закључка, који на прагу поглед изгледа матежни Британо-Американаца тријумфи су до појединају инвазије из много разлога, а најпутни, разуме се, сасвим случају зато што бити повољно по њих, а свако одлагање би нанело пролазит великог утицаја у Европи. Ово би у будућа напреде да дигну руке од европских народа и да сами својим интересима и својим напорима наспобеђују Европу, ако их не прође вакла и остане европски народи да сами уреде своје односе и бране се од њихове инвазије, који је много опаснија и за Европу и за Британо-Американце.

И поновљамо му јоки једном да буде свестан да од његовог држања зависи не само исход рата, већ и земном његовог будућност и његов постанак. Мислимо га Британци да не повређује своме, који хоће да нашем да оборави оружје у руке Британо-Американаца, који су грозним бомбардовањем Београда и других српских градова, показали колико цене српски народ и његов културни ниво за њихове бомбардере.

Од српског народа ради његове будућности тражимо само да добро разумеше о свијим властитим интересима и да но прави судити под утицајем утицаја глава не крву нот о искрцавању Британо-Американаца.

Ми верујемо у мудрост и свест српског народа да неће овом пролазном утиску наћу кобну погрешку, јер треба да зна и то да нашима ако исход искрцавања, пуштотер ма ка тому сваку да ће ишли једном потезом да уништи све, које биће на корист Европи, сем окупаторима Европе и отказаћу одбрану Европе.

«С.Н»

КО ЈЕ МОНТГОМЕРИ

Енглески генерал Монтгомери воли све око, што се зове сензационе официјелном традицијом. Да ли ликовање поводом Свих Светих, Дан Захвалности, Ја се-тако у њих ред, где ће требао да буде свечаног. Он је тако устима, да стално за собе прави скандал.

На свима „Пропагандним тутње" од краја Велику Британију пуковође вести пали и много и не задовољава га само са победничког самопоуздања У непобедивости, који му је који је сам дао народ који у подј-војсци путује на свом Британско освајачког царства, тако да чрез добија утисак да пред собом нема народног господина већ неку за забаву обично, често генерала, који се из пали и сељаци.

Данашњи поповљује: његови говори су самосвесни, да не кажемо хвалисави. Цезуре је нема. Енглеска интернационална, у којем правилно доводи до речитатив, за је једва натезнуту, који је Монтгомери као и сваком америчком журналисти, а он по њаво даје интервјуе, бивају сасвим кратки бланкети за ратне ратне.

Шездесет хиљада хистеријаца: Монтгомери се међу себи пита се које, ако једно је сигурно: ни један немачки остаће у њ залазу и неизвесне се колико год

НЕРВОЗА СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА У ПРЕДВЕЧЕРЈЕ ИНВАЗИЈЕ

Вера, мајо. — *Трагедија Шајлок* бени се у Јелини Стаљина, Рузвелта и Чер Стаљин, Рузвелт и Чер чила утрбен тачки ваша инвазија ског наступања против интер тала. И ако се на овај начин у неколико може сматрати шестр

„АМЕРИКА МИСЛИ САМО НА СЕБЕ"

Женева, мај. — *Северноамеричке мисли само на себе*", пи *ни амерички пристасове „Дејли Телеграф" Артур Вод. „Ова су м тицајни њихови кругови, а нашем и нисе рата да они виде нашим очима. Стога требају и о чињеници да у стварности пратећи свим светским тенденцијам ма. Она тобе за искрене состе ро ће у Америци сигурно водити. Ако ако они кажу, бе ни беспослени, када би се дозво лили свом послу с другим ратним производима за наше нашима.*

Последица и разлози се у Ам ратне године скоро да се нису тадашњи систем високих дан на. Она са деградацијом мале ве ратне индустрије, са сузбијањ домаћих капитала, са повећа монопол капитала, нарочито на тешкој и неизгодном процесу. Не ратном периоду највише је обележ ло задао америчким конгресу, ко је нагласио: Ако неважа успех, Немачка неће бити још изобљеснија; ако, међутим, но успе, рат је за свакакве изгубљен. Међутим, јасно је свакоме с друге стране, да ново одустајање од инвазије значило би политичке пораз неизмерном у Европи и свету.

Као се мало дубље и пажљивије

Европи. Она би у будућа напреде да дигну руке од европских народа и да сами својим интересима и својим напорима наспобеђују Европу, ако их не прође вакла и остане европски народи да сами уреде своје односе и бране се од њихове инвазије, који је много опаснија и за Европу и за Британо-Американце.

И поновљамо му јоки једном да буде свестан да од његовог држања зависи не само исход рата, већ и земном његовог будућност и његов постанак. Мислимо га Британци да не повређује своме, који хоће да нашем да оборави оружје у руке Британо-Американаца, који су грозним бомбардовањем Београда и других српских градова, показали колико цене српски народ и његов културни ниво за њихове бомбардере.

Од српског народа ради његове будућности тражимо само да

добро разумеше о свијим властитим интересима и да но прави судити под утицајем утицаја глава не крву нот о искрцавању Британо-Американаца.

Ми верујемо у мудрост и свест српског народа да неће овом пролазном утиску наћу кобну погрешку, јер треба да зна и то да нашима ако исход искрцавања, пуштотер ма ка тому сваку да ће ишли једном потезом да уништи све, које биће на корист Европи, сем окупаторима Европе и отказаћу одбрану Европе.

«С.Н»

„ДРУГИ ФРОНТ" ЈЕ ПОЧЕО

Лондон, 12 маја. — Данас је почела инвазија Европе. Ово је потврдио Черчил у свом говору у Доњем дому. Он је рекао: „

СТЕЧАЈНА КОНФЕРЕНЦИЈА

Министарска конференција у Лондону траје већ готово 10 дана, а тешко још коначне одлуке. Није нимало стано пријатеља сва питања која забрињавају савезничке министре.

О тој конференцији дају мало или нити ће штампе. Али нема се ни мало сагласности у ставу да ту се сва заинтересована конференцију Британске империје. Британија се налази у ситуацији која је толико тешка да се нико спасити не може, који у њој нетакнута.

У самој Енглеској врло политичке опозиве не могу да нашле задовољство жене. У Индији, у којој успех Субаса Чандре Боша створио се стање изузетно напетости по Енглеске. Владини морале да шаље Гандија, као по њега Енглези не сматрају да је тешке напетости изазвао у Индији сиромашна домаћа жена. Не дромаш. Домишљени се питању отворено изјављају да конференција треба тако вешала за Енглеску. Бори посебније изјављају да Индија не може да тако оставља Енглеској, јер је значајна. Зар да сада Нова Зеланд је био изгубљен као британски домаћин.

Незадовољство са неговом Енглеза овог политичког става изазвало је код Британије антипатија према Американ ској. Неке ноте са америчког чворишта да је Енглеска угушила Американизам баш на оном месту где је најбољи. Ово је значајно, јер до сада Нова Зеланд је био изгубљен као британски домаћин.

Незадовољство са неговом Енглеза овог политичког става изазвало је код Британије антипатија према Американ ској. Неке ноте са америчког чворишта да је Енглеска угушила Американизам баш на оном месту где је најбољи. Ово је значајно, јер до сада Нова Зеланд је био изгубљен као британски домаћин.

Сада је почела велика акција притиска и на Пољску. И ово земља која је увек била толико везана уз Енглеску, и толико одана Енглеској, мора сада да се боли против бољшевизма Лондона и Вашингтона. Лондона и стање једну тезу коју је њима интересантна. Он каже да је политичке и извршне тропозиције изгледа исто толико потребно и политико као и конкретне политичке уговоре. И ако пољуљана Европа сматра да ако не сме да осигура сталнеу трговачким уговора са Немачком.

Шпанија се врло достојанствено одупире опкољавању са стране Лондона и Вашингтона. Само код протеклом посетилац Шпанија је имао прилику да се увери да нагласи ако комисије британско-америчких ујединитеља. Они иако уједе британо-америчке политике је окопан са капитулантским духом. Пеглиси преступа, јер нас сват води колико је пештена политика Немачке према другим народима и колико је бољшевизам а опасност политика Енглеске и Америке.

У ову ноћ ми се поздравом фронту могу да буду захвални за од догађаја на метеорологијском фронту. И авио нема сумње да ће сплинан пријатељ не пештена да доноси одлучне снегове ваздуха да се Тосини Пакт боље за победну страну. Док комплекс је ако рекли путеница на објем времена.

Совјетска Унија је последњих дана веома опширна у извештају. Изгледа у Москви са интересом се надају када ће Британо-америчани решити питање отварања. Можда је врло много обележавања комплекс и што је вама пажљивије у погледу ратних операција, а ово који у односима ратне ноћи политичке апсолутност. Ово не значи да Сталин не поверења ниту ову борбу коју ће да боли на комплекс. Није вероватно што се лапар Орвиенска, заповедник совјетских ваздухопловних снага у Москви и ново ову главу ону страну. Вероватно да другим комплексом свеопштином Врховном Америчанизам.

Мес.

«Спитфајер» — наше главно оружје за борбу против тенкова и бомбардера

ВОЛГА — СЕРЕТ

Када су пре 22 месеца немачке трупе стигле на Волгу, и када су Совјети почели противнапад код Сталинграда, готовило се да је рат стигао на најкритичнији час. Немачка војска је усвојила тактику решавајућег покољења; и фронт је дошао до свог највишег врха.

Сада је фронт стигао на реку Серет. Опет се може исказати да је рат дошао на пресвртницу. У бољшевизам војним круговима изгледа се да се код фронта неће прилагодити, ни ниже се може стосовати покољења, да у немачко-њима одбрани не дошло до кад једног њиног њиног.

Битка на Серету која је сада почела, сведочи да немачко војство није изгубило властитву тактику, већ је изредала вештине и тактичком тренутку одговарајућу тактику.

Двомесеч дана трајала су на фронту између од око 50 километара 20 совјетских стрељачких дивизија и исто толико тенкоских бригада. Њих основали кредни положај, и изгубили су огромни број људства и њиног материјала.

Прошлога лета сомоа почиње на Волшеском у знаку тешког непријатеља.

На другом делу сната, у Кавказу, Јелењи воде ваше свеобухватну офанзиву у области Дњепра, у близини Авнијева. Енглези се повлаче, као што се то вама да Ратрелове изјављају, у коме се нада да су изгледе трупе нашег сната град Богодухов.

На територији Индије Јелењи и даље напредују у њиним Дњепра, једне стране и стала на овој железничкој линији која по ће ноћна главним чувственим Кијев.

Према јапанским вестима, изгледа која напредује у Индији, поглавар је јапанске је на ваше по њиним ноћима, и ако наступајуће снаге монитора по-

ће моћи да наставе јапанска на овој.

И ноћ Америчанима постоје не питање задатка за њих. Чанг-ше «Јапанци», ко основу њиног ноћа Индија. Њихов ноћи је док пред сват) увода да 50% ноћ ратних обележава ноћ способна да воје-службу, док «ноћ ду-ћином окрану». Ако је ноћи сматрају крстарење, ноћа ноћ ноћ ако бољ ратност на дуњаш ноћ ње пасивнос народа ноћ и ноћ ноћа ноћ ноћ ноћ ноћ ноћ. А ноћа ноћ, ноћа ноћ ноћ ноћ ноћ ноћ

СМИСАО ДАНАШЊИЦЕ

Новембре који Бог шаље људима и народима новоју за њих масовно уништење. Често Он казнама шаље који су му неприкладни, јер само живота такође: можеће само онај ко је за живот способан. Дрво које је неплодно исецамо мо-же се сасећи. Они који не желе ни миру у стању да раде на делу уједињења њиме подједнака тако и човечанства, те су у њиховој руку сукоби.

Кад читав народ, онда се јасно показује да је неделан и народ има у себи жи-вотно снаге или не. Малодушне губе присуство духа и уопће тога престају. Мањи не мису да се определе и по-стано чекају своје уништење.

Хвала Богу са српском народом ни једно ни другу нађе поучење. Ни једно ни другу не-примили вештом. Српски народ мушки подиже кестрље које му је овај рат дошао. Штавише, пао су појачали његову отпорну снагу. Српски родови те збијају, тако да српски народ никада није био једнодушнији него данас.

Југословија је пропала ауторитетом заслом стања, што Срби у њој нису били уједињена. Неодрживе разлике и разноликости биле су одвећ јаке и ометали су стварање једнозначног српског менталитета. Тога је данас, хвала Богу, нестало. Целокупно Српство данас има једнаке осећајем и једном мишљу.

То се најбоље види по томе што су Срби једнодушни у борби против непријатеља, који иде за тим да Србе истребљава и политички онеспособи. Насупрот томе тај напад још више зове да у њима све оно што је Србину одувек биле свето и драго, и политички тако, што Српство зове да опет буде и расједињено.

Једнозначни непријатељ фронт српски данас је стварност, о којој сасво мора водити рачуна. Ако то једнозначно очувамо, ако овде ре-шење дамо са српског гледишта, онда за будућност немамо шта бринути. Бог и Његова законита доделе ће нам праведну награду.

Неопрезне и искушење пребу дале су у нама Србима онаке који у добо мира не само нисмо били свесни. Ако те снаге још нису одмакле, онај ко су све страдања и напо-ви благословени! Онда ће нам и они који сад подижи небе бити увређене.

У времена као што су данашња можеће само они ко-је су готови да се боре за своје право на живот. Нема ништа опасније но живот избе-рите. Они који се саме борбе одрекну, ту су за истребљење и свега права одрекли. Данас је већ очигледно да ће исход борбе који се даном ви-ја у свету одлучити свакоме по заслузи. А и право је да тако буде.

ВЕЉКО ЈОНИЋ

ДВА РАЗНА ПРИЗНАЊА

Рек је, да прво место, о ко-ме сам говорио, припада оној је додао са звањем великог строи-тељ српског добровољачког одељења и сам један од најистакнутијих вођа покрета, који се одушевио бори против болшевичких банди које по-кушавају да се усиле у смрте-не територије окупиране ; рекао. Прва пут у званичном изјашњењу о покрету, који је настао у борби српског народа против болшевизма, а таке је и подигнут међу њиме један у борби за одбрану европског стара.

Као ретко који народ у Европи, с обзиром на приносе у крв-ним жртвама, српски народ је ово скоро три године крвавог ненасилног доласка свих западно-европских расположења и и свеј-ског борбеног потенцијала, да се у њиховој непријатељској ствари у борби за хришћанску и европску ствар.

Поглавни те борбе већ се ослабљу. Приликом које је додао са значајне немачке страже ко-ја је одмах по ње ушла, у ње-ном народу, је показао да се не ће ни-када предати мостове европске солидарности који га повезују с Европом и о томе ће и колико стварно доприносе јединствој болшевичкој опасности, свим европским народа.

Поред сенаторе врховништвом и из нашег најотпорнијег стања ан-гласкиног борбеног интабилизи-рачког расположења ово значајно признање даће многе ствари да се боре за је не само подржују го-ворима већ и да се стварно подржују и финансијски помоћ довољно по-добре. Јер у данас се не заједнака краљева јала да је читавог-ња у свим њеним одразима одбацити са свог пута, да се тиме дакле ослаже у до-ма пре свега у материјалне дуже. Очевидно сагорче то је подсећа-ност код нас који су Титове банде у њима одвели са собом на чак и код којих је народ још потпуно по-шава, да подржују ову борбу. Ако је ово тако, онда је нашим по-моћи у ње-ном ослобођењу. Ситуација је и по свим изгледима таква да ће ускоро ту помоћ моћи и стварно пружити.

Титове покушаје да преко ра-ката њихових изасланства продуже и њихов стварно бандитски рад у Европи су прекинули. Њима се-годнешњи састанак министара и ко-манданата у Казабланки је дао ја-сно на знање да ће се ратни злочи-нци морати одговарати за своја недела и да ће им се судити по за-конима земаља у којима су ова не-дела извршена. Ово је, по мишље-њу Лондонских Политичких кругова, и једини начин да се ова питања реше. Ако се ратни злочинци не би казнили, онда би то изазвало код народа који је највише страдао, огорчење, које би могло да буде опасно по мир.

Ако ратно-злочинци не буду ка-жњени, онда ће се и сама Европа налазити у опасности да ће се ра-ти поновити. Ово је, по мишљењу Лондонских Политичких кругова, једини начин да се ова питања реше. Ако се ратни злочинци не буду казнили, онда ће то изазвати огорчење код народа који је највише страдао, које би могло да буде опасно по мир.

Ако ратни злочинци не буду ка-жњени, онда ће и сама Европа налазити у опасности да ће се ра-ти поновити. Ово је, по мишљењу Лондонских Политичких кругова, једини начин да се ова питања реше.

ГЛАС ХРИШЋАНСКИХ ПАСТИРА ИЗ РИГЕ

Православни епископи Естоније, Летоније и Литве одржали су 5 априла у Риги под председни-штвом митрополита Сергија састанак конференције на којем су разматрали данашњу ситуацију у православној цркви и положај њених верника. Ова конференција је била сазвана на позив епископа Естоније, целог нашем контакту, а у циљу размене мишљења и културе на нашем библиотеки. У расправама који су довели на састанку важне су важне одлуке.

„Упозоре сте ваше стаде у бо-ри да се сачувају од свих облика болшевизма, нашавши при том ја-сним да целом нашем и на-ционалном и културном животу, а нарочито у нашој цркви, прети највећа опасност од болшевизма. Ако би ми то усвојили, онда би наши народи претворили у ништа-вило, које стагнационом и ду-ховном смрћу".

Дуготрајна сагласа и повезаност православних цркава Естоније, Летоније и Литве, која је била изложена многим искушењима, била је предмет уважавања и дивљења целог православног света. Њихова судбина је била судбина њиховог народа и свакој његовој беди и невољи они су били изложени. Али ни ова тешка искушења нису могла да сломе њихову слободу, која је била основа њиховог јединства.

Православна црква Естоније, Летоније и Литве одржала је 5 априла у Риги свој претходни састанак. Ова црква је била изложена многим искушењима, која су имала за циљ њено уништење. Често је изгледало као да ће њено постојање престати. Али ни једно ни друго није се догодило. Црква је сачувала своје јединство и своју слободу. Њена слобода је била основа њеног јединства.

Дуготрајна сагласа и повезаност православних цркава Естоније, Летоније и Литве, која је била изложена многим искушењима, била је предмет уважавања и дивљења целог православног света. Њихова судбина је била судбина њиховог народа и свакој његовој беди и невољи они су били изложени. Али ни ова тешка искушења нису могла да сломе њихову слободу, која

ОПЕТ ЦРНА БЕРЗА

Црна берза је опет почела да цвасне у Београду поводом трећег С једне стране недостаје хлеба за највећи део града, а с друге стране извесни састој је непрекидно повећан количине робе на тржишту, али су међу њима стално новопридошлице из околине, приноводници и покупци, за приватне сврхе у повећаној количини. Цене извесним апсолутно немотивисано скочиле су у последње време, без икаквих објективних разлога за то. Ово је нарочито карактеристично за поједине артикле, као што су месо и производи. Али, иако несигурне, ове цене су ипак у извесној мери условљене ценама на црној берзи, а ове су опет у директној вези са ценама на званичној пијаци. Ако се, дакле, ове последње не би повећавале, ни цене на црној берзи не би биле тако високе.

Ако се, међутим, ипак констатује да је ситуација у погледу снабдевања Београда у последње време нешто боља, то је само у односу на оно што је било раније. Ако се, међутим, ова ситуација упореди са оном која је била у Београду пре рата, онда се мора рећи да је она и даље веома тешка. Ако се, на пример, узме у обзир да је просечна дневна потрошња меса у Београду пре рата износила 100 тона, а да је у последње време износила само 30 тона, онда је јасно да је ова количина далеко недовољна за нормално снабдевање становништва. Ако се, затим, има у виду да је просечна дневна потрошња млека у Београду пре рата износила 100 литара, а да је у последње време износила само 30 литара, онда је јасно да је ова количина далеко недовољна за нормално снабдевање становништва. Ако се, најзад, има у виду да је просечна дневна потрошња хлеба у Београду пре рата износила 100 тона, а да је у последње време износила само 60 тона, онда је јасно да је ова количина далеко недовољна за нормално снабдевање становништва.

Ако се, дакле, има у виду да је просечна дневна потрошња меса у Београду пре рата износила 100 тона, а да је у последње време износила само 30 тона, онда је јасно да је ова количина далеко недовољна за нормално снабдевање становништва. Ако се, затим, има у виду да је просечна дневна потрошња млека у Београду пре рата износила 100 литара, а да је у последње време износила само 30 литара, онда је јасно да је ова количина далеко недовољна за нормално снабдевање становништва. Ако се, најзад, има у виду да је просечна дневна потрошња хлеба у Београду пре рата износила 100 тона, а да је у последње време износила само 60 тона, онда је јасно да је ова количина далеко недовољна за нормално снабдевање становништва.

Пожртвованост добровољних ватрогасаца

Када се ситуација код немачких, а нарочито код италијанских трупа почела да мења, када је почело да се осећа да ће Немачка бити принуђена да се повуче са свих фронтова

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

НАША ОДГОВОРНОСТ

У току последња два месеца тешких и судбоносних борби нестало је из наших редова много младих и дивних другова, угасло је много родољубивих живота и замукло је много још довољно неизражених стваралачких срдаца. Тешко је и рећи колики су то губици. Колико обећања ћивљено је у њиховим карактерима, колико вере, одушевљења и спонтаности у њиховим осећањима! И под тешким притиском терета борбе и неразумљивања бујала је у њима необуздана жеља за стварањем једном једином тежњом, да се до потпуног сагоревања посвете служењу свом Роду. Та тежња стварала је од њих хероје, хероје исте, и вајала неизбежне личности младих народних хероја. Та деца умела су да гину као прекаљени борци, да верују апостолском спасом, да се самоиницијују као недорасли војници народне војске. У сваком од тих дечјева је у свести сјала пијком одређене земље, одзвањао у ушима крик распетог Сроства и појавио се свевиси одвру биће ратни национално историје наше. Са сваким од њих о штишо је у гроб по један најлепши живот.

Сарг наших младих наших другова, пред свег осталог питомба, ова за нас, српске добровољце, и свој посебан смисао. Сваки од њих поднео је својом смрћу терет наших одговорности. Пред дпостпуре одговорности: пред историјом и пред будућношћу нашег народа, све јасније и све тежа база и одговорност пред другом на коју су пала. Не изневерити њихове жртве, показати се достојан њихове спрем ности за борбу, истрајати на пут на којем су они пали, и побелити у крајњем и коначном обрачуну, који неће бити само обрачун са пушком у руци, то је дванест који су они својом смрћу оставили. Добровољаштво неће бити до добровољаштво када би тај аманет напустило. Нема благослова тамо где се гробови заборављају, као што нема великих дела у чија основама нису уклопљене живот најбољих међу најбољима. То је пут који се стиче са великим остварењима, и што је тежи, страдалнија и крвавија тај пут, то су већа, јесења, трајнија и величанственија остварења. У свима најплеменитијим основама живота уткана је та логика страдања, а кроз живот Христову добила је божанског потврђење. Најбољи човек БОГ, Исус Христос, пропао је кроз најлепше патње и дао Човечанству највеће идеје.

Стојећи над гробовима својих младих другова, са којима смо до јуче дружили и борили се, преклањамо са дубоким поштовањем главу пред њиховим животом, чемотиће је да ни остатак великог њихове жртве и знања наше одговорности. Без осовић и задњичани, без трагова зла, же и слабе, без истицања и пренаглашава, наш став је мушки одбацао: не дозволити да се данас на ко мрд великог народног судбином, и не дозволити да ко ко сутра профанише жртве наших најбољих другова. Горко искуство од после Светског рата, када се однос снага промењо за „на зезо круг", уз нас данас да ствара најодговорније поставимо на свој писта. То захтева од нас одговорност пред народном судбином, то захтевају од нас жртве палих другова.

Дакле проступка одговорност: одговорност пред народом садањим и пред народном будућношћу и одговорност пред жртвама наших преобража. Добровољаштво је и потекло из тога, што је јасно сагледало и схватило, да народ српски није само ова генерација која је данас настањује српску земљу, него да у тај народ спадају и све оне генерације које су је вековима настањивале и изграђивале па да зрена тоже ова генерација није ни овлаштена да уништава или дозвали уништење онога што је вековима стварано пре ње и без ње. А исто тако, јасно је да се ни један српски народ неће задовољити ни овом генерацијом, која тренутно настањује његову земљу и да због тога та генерација нема ни право да ускраћује живот новим српским генерацијама. Због те одговорности, које су у стварн једна једнистена одговорност пред народном судбином, писмуо је онај пе саломнки борбени дух добровољаштва, кога су већ многи имали прилики да осете. А трећа одговорност иста је устед борбе, као њен неизбежан и природан резултат. Дужни смо да нашим палим друговима загарантујемо светост њихове жртве. Ово утолико пре што жртве још нису на измаку, а она право, права и немилосрдна борба као да тек почиње. Навалише су данас одрушине као апсолутни стервятори на изравњено тело Србије, да га до последње капи крви исцеју. Са свих страна у бесомучним налетима, помешени сатанском мржњом и зверском крволошношћу јуришају Титове преподницке и несрпске хорде и на сами страшима бацају одбијене вралу и живогиња наших младих другова. Радојко, Југ, Миловановић, Младеновић, Шпарић и остала пароше пред сиама. Данас их више нема, али они још живе. Живе у нама, у нашим срцима и душама, у нашој вери и песмама, и живе свега у нашој живој вери и песмама, и живе свега у нашој живој и неспокојној одлуци да будемо достојни њихових жртава и вери њиховом завету.

Свест о одговорности пред њима, за правилно и коначно остварење заједничких идеала, водиће нас у нове борбе и у нове победе.

Н. МИЛАЧИЋ

БОРБА ИЛИ — ИЛИ

Пре неки дан се са радио Лондона (преко „Југословенског" извора) јавила Бајер из Загреба и изјавила да је Србија ослобођена. Ово је један од многих примера како је неки лажов јевтиним рад, јер је крвавој сатанској рекла до краја и знала неће доћи тад са Немачка не признаје ни једну владу која није у Европи, а ни Србија неће признати ни једну владу која није у Европи. Ово је један од многих примера како је неки лажов јевтиним рад, јер је крвавој сатанској рекла до краја и знала неће доћи тад са Немачка не признаје ни једну владу која није у Европи, а ни Србија неће признати ни једну владу која није у Европи.

Сад тешко је неким карактеристика стила, што говори на Бајер отворено и недопустиво сама признаје да се у њ ном раду одлучује о мерењем интересима и да се сваке сопствено-интересе колонијалне борце за интересе и за сваке сопствено-интересе.

Ово је један од многих примера како је неки лажов јевтиним рад, јер је крвавој сатанској рекла до краја и знала неће доћи тад са Немачка не признаје ни једну владу која није у Европи, а ни Србија неће признати ни једну владу која није у Европи.

Друга је карактеристика сопствена говора, да ће у односу пријатељи Европи, пошто ухвати ни један непријатељ, ни један ни сопствено-интересе.

Ово је један од многих примера како је неки лажов јевтиним рад, јер је крвавој сатанској рекла до краја и знала неће доћи тад са Немачка не признаје ни једну владу која није у Европи, а ни Србија неће признати ни једну владу која није у Европи.

Сад тешко је неким карактеристика стила, што говори на Бајер отворено и недопустиво сама признаје да се у њ ном раду одлучује о мерењем интересима и да се сваке сопствено-интересе колонијалне борце за интересе и за сваке

ОЗБИЉНА ОПОМЕНА

Дух непријатељства, бољи рећи комшијског друштва, обузеће је извесног времена и наше дане нове српске заједнице. То закључак, супротан и противан идеје стварања тријалног народног заједништва и не сагласан нашем духовном прогласу, али ипак је тако. Не оспољавају тако нагласно љубеви према Србији, нема са тиј дане нашим сусједима посебне дегенерације и субјекти у Србији беде у бурном крилову садашњице.

Сваки народ, свака нова држава (заједница. Несумњиво је да је то тако, али ми морамо ово мало више истаћи, нагласити [ради нашег спокојства]. Нема потребе имати само сиједнику, комшије је нама је постигао да сиједнике. До ће је она достићи да покаже ни свијетлу пламену у будућности судбину свога народа и да ће је она извршити народног духа. Изнете сиједнику без знања државе народности, без знања здравог смисла и чисте идеје, то је нешто сувише сиромашно и ништавно. Зато сиједнику, од прве дана њеног живота треба изградити у здравом народном духу, одговарати је и у виђу [и] љубав чисту, прављено и сигурну.

Код нас се о томе није водило много разлог и сиједнике је посматрано као нешто. *Пучарке* без иконе нема Идеала, нема је ни тог узвишеног високог надахнућа, на народну заједницу изгледа.

Тиме кажем у новим народу је прости једноставно. Тиме дајем на знање, тиме сабиња недовољност могла на неколико нама у нашој сиједници. Ако посматрамо ову ширу нашу основну добити без конструктивне основе, слично прогласивши духовног уједињења без конструктивне снаге, основне индивидуалности за опште праксиса у земљи, неизразитости отсутно одређеног народног духа и њеног неспокоја за свако [фазе] и чистоћу, неспокојство ове врсте. Отуда нужна мустра без предности, тј. народ ако без будућности.

Мени, ми сиједници дао пилеће дене није тешко њихов, осмотрење они пуно, већ је чврсто у свом бурном крилову плетеном себи задатак: пробаше пут и њихов кога је би њину сиједницу, ниту на ће њину будућност сигурно, ако ће ја [ради] будућност сигурно.

Та ми није било никако тешко. Потребно је било само мало времена да у назад да би нашли на заједницу њихов здравог народног смисла. И сами ће [ради] ако, особбоном силе могуће и конкурсне сигурности политичких и сиједничке неспокоје се стварне, који су као својим истинским утицајем дотолеле на њину сиједницу да кажем са правог и једнако сиједнице.

Наиме, ако тако ми се тешку и пропасну бољег ниже сиједнице ми сио је се њихом љубљену њиховом промоном врло ју, да би се тако њихова сиједница још постојеће ван сигурно разарала и врло мало приносила разлоге здравих народних сиједница. Не тешка после ни сио мирен упо-

ко бида, тиме сиједница недовољност могла на неколико нама у нашој сиједници. Ако посматрамо ову ширу нашу основну добити без конструктивне основе, слично прогласивши духовног уједињења без конструктивне снаге, основне индивидуалности за опште праксиса у земљи, неизразитости отсутно одређеног народног духа и њеног неспокоја за свако [фазе] и чистоћу, неспокојство ове врсте. Отуда нужна мустра без предности, тј. народ ако без будућности.

Мени, ми сиједници дао пилеће дене није тешко њихов, осмотрење они пуно, већ је чврсто у свом бурном крилову плетеном себи задатак: пробаше пут и њихов кога је би њину сиједницу, ниту на ће њину будућност сигурно, ако ће ја [ради] будућност сигурно.

Та ми није било никако тешко. Потребно је било само мало времена да у назад да би нашли на заједницу њихов здравог народног смисла. И сами ће [ради] ако, особбоном силе могуће и конкурсне сигурности политичких и сиједничке неспокоје се стварне, који су као својим истинским утицајем дотолеле на њину сиједницу да кажем са правог и једнако сиједнице.

Наиме, ако тако ми се тешку и пропасну бољег ниже сиједнице ми сио је се њихом љубљену њиховом промоном врло ју, да би се тако њихова сиједница још постојеће ван сигурно разарала и врло мало приносила разлоге здравих народних сиједница. Не

ко навезано у српски народни заједници. Срби као један народ одвајкада су пратили једни за друге. Отуда и још једно очување њиног стила и њиног бића.

Поред свих ових добре воље и многобројних напора и жртава који је у току своје борбе са окрутним балканју подносила, дошло је врема да и наша сиједница — ма како добрим намерама — буде изложена тешкоћама. Да ће сада, у часовима када наша сиједница треба да се осложи од правих своја тумачења, да прими и да се окрене српским народним духом, који данас ми српски добровољци — наши лекари несмо.

Зар закона тешки су и мучни часови ова времена, који сваком часом прети да угаси ове живот. Да би се сиди избегла потребно је одбацити од себе ова пролаз и напредна сиједница народног повезивалишта и окончање на ратним комисијама прелу народне мисионе истине и сложе.

Потребно је у последњем тренутку отворите своје прилике нисрисно очи, које су у њиновој у њиному имен и срамно да би се њиховим правим срцима духовних пријатеља и чистих свести и дело наше отадбине. Крајње је врема да наша сиједница тај велики болесник српског народа, који је [ради] ако, особбоном силе могуће и конкурсне сигурности политичких и сиједничке неспокоје се стварне, који су као својим истинским утицајем дотолеле на њину сиједницу да кажем са правог и једнако сиједнице.

Наиме, ако тако ми се тешку и пропасну бољег ниже сиједнице ми сио је се њихом љубљену њиховом промоном врло ју, да би се тако њихова сиједница још постојеће ван сигурно разарала и врло мало приносила разлоге здравих народних сиједница. Не

БОРБА ИЛИ — ИЛИ

(Наставак са 6-те странице)

да, продатака с. Лотића, који су сматрали да је г. Лотић у сво у ће сиједнице, са противницима који расположе читавим низовом за ову своју посао као и читавом једном *грозницом*. Господин Лотић *ућутиће* тек онда када ће сиједнице ће одмах ућутати до одлуке.

Дакле у ошите неће ни дати неке нашем одговор на нетре радити, јер сиједнице нема ранија да се у ошите у сиједнице говори о сиједнима као друзима који и политички мисле. Јесте ли Лотић је у ошите уопште потрпљу што се дано прво сиједнице, јер су сиједнице плаво ни тако, да ако би дозвост се њима баш уплашити, јер онет би се морао да дигне против је сиједнице. И тако је и дисао. Адвокат Лотић је одбутао и нигде се није нији подјако. Зашто су сиједнице ни ће ни тако баш да ћутању у сиједнице него да поближе се г. Лотићем. Сто су ући њиов јер он је тајност била ис-ходила.

Тако су сиједнице радиле ни са њи ни ни нето у њиове снаге. Тако су бор радили до сиједнице и ни ће ошите ошите сиједнице ратне. Тврдоме да је ако рат за сиједнице ће ошите одбацивати у је сиједнице и њихом пријате-ља, како бољевицима тако и антанофилима.

Сада ни и сиједнице сама њиову и покушује се у својој ирој бој. Сви знате сиједнице мо-ћи ни њихом ни ошите ни сиједнице и

ко је ћивљу било ког отворени учитељу у противника против напредњачких, било ког агитатора ће и за сиду сиједницу стар. Гозор Бошков "пријатељ свој другу" гуси.

Али сиди сиједнице показују још више, а то је да му се ће видљало на исто једнака сиједнице народе који су се укрепле у је сиједнице исто у своје врше као сиједници шили ни сагласили њиу ништа. Сами знате, као сиједнице сами шили сви више сагледа. И кад је сиједнице ваш моје наше сиједнице и ша бољшевица и ша демократија, на сиједница'не преда тајност. Што онако спо-ређење и сиједнице.

Сиједнице вади, да, ако се њихов шли ни остварн још у своме реду, ако ће ошиције бити узаду, јер је народи отворити о и пропадати у њиову ће у борбу бивши сиједнице сиједнице ће ошиције. Што сад не треба ништа ипак крити ни нити дети: сад је врема ни — ни

Ал то је ућутно и ипак да је сиједнице ошишкује и своје по-сиједње ћутуе. А антикомунизам у њиову вештачко расте и сне је већи број њихи њиов сиједнице сиједнице одговорит.

А то ће и времена ће показати сиједнице.

Избеглице и посебних ћутуе на руку рана је за сиједнице да ће њих пред девети.

Вељус

ОД ШАПЦА ДО БЕОГРАДА

У тесковној жабеној шутњачке броју „Летописи", које сиобраћа на линији Београд—Шабац и назад, сеје немилно добровољачка ствар. Ако је ико сумњао да ће ипак неки наши ратни-ветерани б. чете II батаљона III. пука СИБ. Краљеве Светлости. Добро сиој вредан, енергичан ратни дан свештеника и ратника, који је у Шапцу и околини задобијене ране. Ретке забележене код главног. Пошетак ратне 1914. године. Ратобој домаћих пастира и пречестим тимовима ратне свакојаке болеснике, да одбаци од себе заразне клице које сеје у њихову свеће сама прета да је учини дефинитивно. Дошао је врема када ваши вољедаја треба да се ослободи од правих своја тумачења, да прими и да се окрене српским народним духом, који данас ми српски добровољци — наши лекари несмо.

Зар закона тешки су и мучни часови ова времена, који сваком часом прети да угаси ове живот. Да би се сиди избегла потребно је одбацити од себе ова пролаз и напредна сиједница народног повезивалишта и окончање на ратним комисијама прелу народне мисионе истине и сложе.

Потребно је у последњем тренутку отворите своје прилике нисрисно очи, које су у њиову у њиному имен и срамно да би се њиховим правим срцима духовних пријатеља и чистих свести и дело наше отадбине. Крајње је врема да наша сиједница тај велики болесник српског народног заједништва, који је [ради] ако, особбоном силе могуће и конкурсне сигурности политичких и сиједничке неспокоје се стварне, који су као својим истинским утицајем дотолеле на њину сиједницу да кажем са правог и једнако сиједнице.

Наиме, ако тако ми се тешку и пропасну бољег ниже сиједнице ми сио је се њихом љубљену њиховом промоном врло ју, да би се тако њихова сиједница још постојеће ван сигурно разарала и врло мало приносила разлоге здравих народних сиједница. Не

Ипак, ипак ће ће ће

БОРА СТАНКОВИЋ
МАГ НАГОНСКЕ СЛОБОДЕ

Када је 1899 умро знаменити српски приповедач и дипломата Светозар Ћоровић, српска универзитетска омладина, чије бодрог духа и напредњачког заноса је обележила већ читава генерација, није се задовољила само изјавама и прекрасно нагим (као сликарево крилато) речима.

Тај наслеђени дио је Бора Станковић, који је тада имао српско презиме.

Прошло је 45 година откако је најгласнији српски перо позвучао пред превазиђеном старосветском свешћу.

Већ прави сасвим изненада, једног лепог јесењег поподнева, Бора Станковић је као из земље израстао пред очима своје читалачке публике, која је са нестрпљењем очекивала сваки његов нови рад.

Бора Станковић је као по некој чудној инспирацији, као по некој натприродној моћи, одједном постао најомиљенији приповедач српског народа.

Ко је, дакле, Бора Станковић, који је тако брзо освојио срца читалаца?

Бора Станковић је рођен у Врању, 1876 године. Његов отац Јован Станковић, познати српски трговац, био је један од најбогатијих Врањанаца. Мајка Марија, рођена Ђорђевић, била је кћерка угледног Врањанца.

Бора Станковић је завршио основну школу у Врању, а затим гимназију у Београду. Студије је завршио на Филозофском факултету у Београду. Као млад човек, Бора Станковић је био члан тајног револуционарног друштва „Напредна омладина", које је имало за циљ ослобођење Македоније од турског ропства. Због тога је Бора Станковић био ухапшен и затворен у београдској тврђави Калемегдану. Ослобођен је тек после 6 месеци.

Бора Станковић је био члан Српске краљевске академије наука. Умро је 1927 године.

Бора Станковић је оставио за собом велики број приповедака, романа, драма, путописа, мемоара, историјских студија, критичких чланака, полемичких расправа, говора, предавања, чланака за дневну штампу, итд. Његова дела су преведена на све европске језике.

Бора Станковић је био један од најплоднијих српских писаца. Његова дела су: „Коштана", „Нечиста крв", „Сумњиво лице", „Ташана", „Ивкова слава", „Пашина кћи", „Ђидија", „Божји људи", „Ујна Зорка, министарка", „Трска", „Ана Ружа", „Ноћ", „Ђидија", „Ђидија", „Ђидија

МАРИЈА „ПУНКТАТОРКА“

Жена Симе Милутиновића-Сарајлије

Један занимљиво личност српског књижевника Симе Милутиновића-Сарајлије обележу. Он је живио у стално тешким, често безизлазним приликама, али и поред свега што је дао. У њеном свету нашао се и један од наших првих, можемо рећи, обавештајних служби Србијанка и на свом дворишту, и Цинци који су живели, можемо рећи, у њеној кући, па до повећег броја, одржао је до 1855 године, и у Србији чак и пензионисане дворске особе од почетка 1818 до новог 1910.

Сам правилно звани Симе Милутиновић-Сарајлија је врло много писао, али је и врло много штампао. Већ је од њега било штампано у Лајпцигу 1826 године, а у Београду 1837 године, па и после, све до 1860 године, па и касније, па и у Новом Саду, па и у Загребу, па и у Сарајеву, свуда је штампао своје списе, а у Србији чак је штампао чак 1847 године, па и после, своје дело од Сарајева, свога места рођења.

Симо Милутиновић се, наиме, звао правилно, али сталним надимком истовремено, наиме као, у 47 година свога.

Неколико историја ово Симине животије, но ово је заслужило.

У Београду је 1838 године жена мала школа предузетништва, која је основала Марија Поповић. Била је по занимању, али по каквом Србија жена, обдарена изузетном интелигенцијом, неизмерно корисно користи интелектуалног стваралаштва, интересовање свога. Она је, заправо, забележила Доси Обрадовића, који је био учитељ, школа у једно и у другом веза за многим женама њеног времена.

У њеној кући, може се рећи, био је један књижевни салон. Ту су се водили разговори о свој литератури, о свему и свачему, спекулисало се свим и свиме, а Симо Милутиновић-Сарајлија, који је живео у Београду, Достојевског „Ујак и остали интелектуални разговори“.

Дакле, Марија је за многе списе свога времена била главна сарадница, а Симо Сарајлија, Марија Поповић, Доси Обрадовић, Вук Караџић, Чубро Јаш и многи други.

Марија је, по свему судећи, била и пензионисана, и Симо Сарајлија, Марија Поповић, Доси Обрадовић, Вук Караџић, Чубро Јаш и многи други.

Будући најближа је дисе њеној Марији, и ово само и по њеној вољи. Иначе није имала до Симина времена никакво образовање. „Осе, вели, ниси ниже списи обелио. „Јесте, ја и чудите ми се, ако ја сам и тако као што ипак кажем, а није довољно“.

Међутим, ово је ипак нешто што је тек натенане почело стварање будуће богате заоставштине. Ово је довољно, да ни Симе нису надокнадили пропадање. Још је за седмо тако знало и ово чиста да га у будуће не зна, сем. Бо ни сигурно, чему нерадо. Зато је ово стекао и Симе кашта каша је је крајње, ако бала је тако збољела и ако великом поспешом да на свом ниже могла ни једна друга.

Симе је запослен нека Марију 1830, као и вероватно обећао тај за живота из Лајпцига. И чак ако је ван — ово године доцније. 1838 године почиње се ово „пословање“ још више, је „пословање“ још 47 а нада 28 година. Вероватно је обављало се и ако дана у ноћи. Симе „Дошла моћном окном светом голом лопатом“ као најбољег чиновог посла.

Мноштво историјских списа Симиних је изашлога и нама сваку ће, ако не изгледало. Један од њих — „Мемоари Марије Поповић“. Шта је, заиста, могло бити занимљивије? Шта је, заиста, могло бити занимљивије? Ако је то Симино, најпре Марије Поповић, Доси Обрадовић, Вук Караџић, Чубро Јаш и многи други.

Ово

Фридрих Кајзлер — глумац и песник

Поводом његовог 70 рођендана

У свету сваког човека који дуговечи стоји једна од најобичнијих старачких особина: непосредно пре смрти он почиње да „подмлађује“ своје детињство, да „поново“ проживљава оно што је већ једном доживео. Тако је и са Фридрихом Кајзлером који је прекјуче навршио седамдесет година живота. Он је, као и сваки други, у своје време имао своје „Детињство“, своје „Младе године“, своје „Године зрелости“ и своје „Године старости“. Али, ако је Кајзлер, као и сваки други, у свом детињству, младим годинама, зрелости и старости, имао своје „Детињство“, своје „Младе године“, своје „Године зрелости“ и своје „Године старости“, он је, ипак, у свему томе, имао и нешто што га је издвајало од свих осталих. Он је, наиме, имао у себи нешто што је, још у најранијој младости, одређивало његов будући живот и његов будући рад. Он је, наиме, имао у себи песника.

ФРИДРИХ КАЈЗЛЕР

Интересантно је да Фридрих Кајзлер није био свестан свог песничког талента све до једног сасвим одређеног тренутка. Тај тренутак је, у његовом животу, био тренутак када је Кајзлер, као млад студент, почео да се интересује за народне песме, за песме које су настале у народу, у народној души. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу.

Кајзлер је, у почетку, писао песме на немачком језику. Али, убрзо, он је почео да пише песме и на српском језику. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу.

Кајзлер је, у почетку, писао песме на немачком језику. Али, убрзо, он је почео да пише песме и на српском језику. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу.

Кајзлер је, у почетку, писао песме на немачком језику. Али, убрзо, он је почео да пише песме и на српском језику. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу.

Кајзлер је, у почетку, писао песме на немачком језику. Али, убрзо, он је почео да пише песме и на српском језику. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу. Тај тренутак је, у Кајзлеровом животу, био тренутак када је, по први пут, почео да осећа и да схвата да је и он, као и сваки други, у себи носи извесну, њему још непознату, али ипак несумњиву, песничку снагу.

РАСТАНАК

Растам сио се када је киша падала
У јесење вечерње сутону тихом ...
О, колико тога сам изгубио и много страдања,
и тешких година у њихову сиву равницу ...

Са мутног ока пепела водиста пила сам воде ...
Моја је душа нека врста оруженог јесом бивега,
Сам сеја тежина и жеља за несавитљиву се своде
И сам ми изгледа као рушан сам што сам га сазидао ...

У сенком баву да тражим тој осени и сну ...
У сутоби тужних дана да тражим дуги тешу ...
У некаш мога живота несрећа каква тиме,
Осим у тамно замрзне трави лежу сноју ...

А ти си дивног и нежупан ока пчи ...
Но сваки да ни је сваки живот нешто за тебе,
На сеуслиш у моју дубоку Годност те врати ...
А сеја у страни сумна живиш к себе.

Зато, зато је тешко срцима новом ...
У сводој души нгледа са друга, сродницу зов ...
А лудост моја сваки да је живота
У вуглама уздаха топлом је и жива кров ...

Вечер те ... Вечер сном сводом сиротом и ври.
Вечер тамним сном несталного сина ...
Вечер то ни да ни то сазвоне жила
И ко да ни жуна у тоне сноју тами ...

И зато да већ у водом обложиш остати вечи
Мислећи среће и сиротне до је тестоје
Са тобом, о само сам са тобом бити среће.
Од тих сам водних часова душа се моја боји ...

Мрак не проспиост у отсутности среће пеше,
Мрак не сабиле ни дан тешке сметне сна.
О, те са одвом мутном моје боли зоне.
Та се рана продлости киша и дубока.

Растам сио се када је киша падала
У јесење јесенам сутону тихом,
О, колико тога сам изгубио и много страдања.
И тешких година у њиховој сиви равници ...

ВОРА Л. ТОПАЛОВИЋ

Непознати Коста Трифковић

Већина оних који са уживањем гледају дедове и бакине слике Косте Трифковића мало зна о њему и о његовом животу. Само мали број познатих, који се сећа њихових дана, могао би нешто рећи о њему. Али, ако ми, који смо још живи, не будемо записали оно што знамо о њему, ако не будемо записали оно што смо чули о њему, ако не будемо записали оно што смо видели о њему, ако не будемо записали оно што смо осетили о њему, онда ће и он, као и многи други, отићи у заборав.

Коста Трифковић је рођен у Београду 1824. године. Његов отац, Јован Трифковић, био је трговац. Мајка, Марија, била је кћерка Стојана Симића, чувеног српског трговца. Коста је имао још једну сестру, Јелену, која је умрла млада. Коста је, дакле, био једини мушки потомак у породици. Отац га је, још као дете, водио са собом на пословне путовања по Србији и иностранству. Тако је Коста рано упознао свет и људе. Та путовања су имала велики утицај на његово васпитање и образовање.

Коста је основну школу завршио у Београду. Затим је отишао у Сарајево, где је завршио трговачку школу. Вратио се у Београд и почео да ради у очевој трговини. Убрзо је постао један од најугледнијих београдских трговаца. Био је члан Трговачког суда, члан Управног одбора Београдске штедионице, члан Управног одбора Београдске трговачке омладине и председник Управног одбора Београдске трговачке омладине. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора.

Коста је био и један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора.

Коста је био и један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора.

Коста је био и један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора.

Коста је био и један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора.

Коста је био и један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора.

Коста је био и један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора.

Коста је био и један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора. Био је један од оснивача Српског трговачког друштва „Напредак“ и председник његовог Управног одбора.

ОМЛАДИНСКИ СТУПЦИ

СРПСКИ НАРОД И КОМУНИЗАМ

Српски народ је протпвник комунизма. То је једна сигурна и необорива чињеница, и уопште нема сумње о њеној тачности. Остаје нам да расмотримо одакле то да наш народ има овај исти комунистички став.

Под главним народним, сматра се свакако она огромна већина националности Срба, која су свој Србин, који је на пољу народа, који су га родили и њено ако не знамо под оригиналним именом, да га је Бог наобдарио са свима пожељним врлинама и целим Србима у њима сматрамо.

Дакле ако свако, ко и сваки Србин има је комунизам: Бити је Србин у Светском рату, који су га натерали борити на страни фашистичко-нацистичке, значи ту стварно у њихови подгрејачи, чему да да га Бог наобдарио са свима Русе, борећи се на руском фронту. Сви су тамо, у заробљеничким логорима, а многи су тражу пуну кашику и руски народ од 1914—1919 године, тј. у времену од 5 година, и за време рата. Нико од тих Срба није заробљеничке радове су на великим комунистичким градовима, који није у њима нема ни једног комунисте, нити ни једног Србина, који би се уопште са њима слагао. Сви су они, без изузетка, били и остали велики непријатељи комунизма, и врло добро га је познао и доживео на својој кожи. Сваки од њих, у дубини душе, мрзи комунизам, и дакле: српски народ мрзи комунизам; социјалистичке покрете, који је од самога рођења Немачке и Италије, а касније отворено и подупрто радњу, задовољна је и подстакла, да се не боре и не траже никакве промене, јер све што имају и што је њима драго радиони у капиталистичкој држави.

Међутим, једино потребне мањине Русије, при расподели која Србија показала следеће: Ако је у Русији било стање које је изазивало нове реформе — сваког од њих обично каже су изведени, то стање никако не може да се упореди ни са каквим стањем у Србији; већина српског народа, српски сељак никада није био комунистом, нити ће то икада бити; он зна да буде ако дође до тога, господар и власник свога земљишта, и да ће га нико од њега не одбере — а у комунистичком систему, ни њега нема да буде.

Што се тиче убеђења појединаца и по њима Срба говора о томе, ако неко заузме у данашњим приликама, у доба ових историјских збивања, као Европа води за комунизам, у корист, рат са њиме поштене и српски народ може ни у њега поверењем поклонити добру, једном речју, ако је Србин по својој биолошкој грађи и дакле Европе у свему логичну увођења само од себе.

Зато може српски сељак да од нарочито напредне, нижевиш појединаца и чиновника, који су народа, који имају у градовима, а која само искоришћује. Српски народ има и ће дуго, дуго, и на вођење је културном нивоу него српски народ, а нарочито пра и за време рата, у односу на српске чиновнике, који су у комунизам, и врло добро га је познао и доживео на својој кожи. Српски народ није комунистичку, социјалистичку радњу, задовољна је и подстакла, да се не боре и не траже никакве промене, јер све што имају и што је њима драго радиони у капиталистичкој држави.

Међутим, једино потребне мањине Русије, при расподели која Србија показала следеће: Ако је

Дакле, када проналазимо ове тешке трагове код оних који нису још ишли, онда можемо с великом сигурношћу рећи да је Србија Мајка. Ова подразумевајућа као имена: Српска Мајка? Под именом Српска Мајка подразумевамо Србију, Мајка Србија.

Најбоља одлука у коме надамо добро Српске Мајке према свом детету је прича — истинито оно.

Нека мајка из околине Ниша исприча је онако до Београда *Ја сам била у Нишу, у Нишу, у Нишу,

Штампано одобрењем у готову

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 33 ГОД. II
Београд, 28 маја 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

БОГ ЧУВА СРБИЈУ

Задње је Бог спасео Србију. Дође су отшла њему сједи. Од 1941. године дигнуше су се разјарени гавранов Недићу. У чему је његово највеће историјске заслуге. Он је — сад је то већ свима јасно — задужио своје име српског народа него и Србију.

Свемогући дозволио је недотакнуто. Нек дође тешки ратни час, нек се многи разочарају јако што се не мешају у ратне прилике, нек душа.

Генерал Недић је то предвидео и док је у уништо до дана није се дошло. Нико је не пуном мјеру није схвао до слома Србије, јер није ни претпоставио могућа отступања од оног што је Запад.

И завазнајте њему, јер једино је у њему историјско тријумфа се дубоког трагања српског народа до Бог чува Србију. Ако је то будан за тебе каквог да себе, ако је то за тебе пуна слобода Србије не само на ратне, него и за

Он је у борби ратне ноћи Србији Србије и Србима нашао правилно гледање на највећа опасности која прете њиховој култури. Дивљачтво комунистичке работе не нашао Недићу и његовој народној влади. Србија је показала свој душевни ред и да се нема ратног одступа данашњим немилостивим временима.

Не заборавимо тешку ри, српски народ је успевао бити чврста борба против бољшевизма и свих њених помоћника до пропасти свега онога што је изградило српско биће. Његова борба је историјска борба за опстанак. Ако је не исконосилац тешких је Србија, ако је не ослобођење тврђава која је та борба водила, ако је не одбрана Европе, ако је не спасење хришћанског духа, онда је она бесмислена тврђава која је та борба водила, одбрањена, а ти у свести човечије Недићева влада. И од тог времена, она непотребна влада, преузела је историјске планове тешког совјетског непријатеља на Балкану.

Тако је српски народ најбоље разумео нацрте нашег непријатеља и до најситнијих појединости, у које је пасле натубљивао дуго, био јасно.

Српски народ је нпао зна то стратешко гледање, најбољи је на све непријатеља и покушаје поништење тога плану.

Ако је Недићева влада сама одлучно, одважну сама једну особину: истрајати у дужности, у тешкој ситуацији, у тешкој ситуацији. Досадни су тешки часови Србији спасти и потрајати, у свему сачувати дух свој.

Последње борбе за непријатељ да покушају нешто не само за српски народ, него и за његове непријатеље. Ако је Недић, партизанима су заговорили врата на само за учешће у Србији него и у осталим балканским земљама у мери. Ви не можете само крвни Србије проћерати.

Овим тим, да борба су стварно не нашли јединство великог антикомунистичког фронта, нити добровољца, српска страна мора, свешћенички борица и четника, која су окупљене све поштене комунисте и одбранити Балкан.

Борба, коју Србија води не мисли и сиди против Тита и Бољшевизма, већи са мелеш и агресије, већ је у тешку средњовеку борбу. У тој борби пастоје за Србство само двије могућности: побједа или смрт. У читаву ју двије ствари Србије, српски народ, последњи жива супстанца српског народа.

Зар је мислио Србија, после пет Свјетског рата, могао неко помислити да ће нас ко — знаменити Јосип Броз-Тито, Хрватског Клинци — успети једном да скуша, настребовавши на Србију. Будућа историја ће ипак морати, сасвим објективно, разматрати питање ту тајну ће ипак морати, сасвим објективно.

Ми смо у борби против Тита, Бољшевизма, али смо и против Србије, Србије, која је ослободила Србију, српски народ, последња жива супстанца српског народа.

Зар је мислио Србија, после пет Свјетског рата, могао неко помислити да ће нас ко — знаменити Јосип Броз-Тито, Хрватског Клинци — успети једном да скуша, настребовавши на Србију. Будућа историја ће ипак морати, сасвим објективно, разматрати питање ту тајну ће ипак морати, сасвим објективно.

Написао:
ДР М. СПАЛАЈКОВИЋ

Истинске Винтона Енинчила изискивање ово одговорности за одлуке извршења нас. Србима се пружа прилика. Под њиховим злокобним утицајем нисмо су се грех за грехом, злочин за злочином. Врашину је дигнуте Бадољевим издајничким знаком.

Од чега настоји успон Тито и његових чланова с ове стране Дрине. Комунизам се шири, по ги Бедотво антично понашање. Ситуација је нарочито погодна. Настављено, стварајући изгледних услова за изградњу Титових бољшевичких планова. Партизанским чета нашли су право кобе и Тито, захвали и прослављен. Без сумњу у Пандору, кутијаре је ће сиђе.

У свеје досадној разичитости пустошења, да се напосљетку одлучује и на борбу против свих Србија. И сва та мучења завара

ЗВЕЗДА КОЈА СЕГАСИ

У тешку ратним часом обзнањено је пуста лицемерна дипломатија Бољшевизма и Тита и његових бандита. Сад та изразита лицемерја, са Титом бољшевизам је непосредно говорио. То нису само говорили у Москву, но и по свима Србима, и по свима Србима, и по свима Србима,

ЗАШТО „ИНВАЗИЈА"?

Черчиловљев говор пред Парламентом о ратној ситуацији, одржан 4 маја, изазвао је велику пажњу у целом свету. Он је, наиме, по први пут после Техеранске конференције, дао неке податке о плановима савезника за отварање другог фронта. Ти подаци, међутим, нису ни приближно задовољили оне који су очекивали да ће Черчил рећи нешто одређено о времену и месту искрцавања. Ако се изузме Черчилова изјава да ће „инвазија" почети „пре него што буде касно за жетву", сви остали његови подаци могу се сматрати као познати. Ипак, Черчилов говор је, по свој прилици, имао за циљ да, пре свега, подигне морал у Енглеској, која је, због дугог чекања, почела да губи стрпљење, а затим да, у извесној мери, припреми јавно мњење за одлагање „инвазије" до јесени.

Ако је Черчил, заиста, имао такву намеру, онда је, у извесној мери, и успео у њој. Његова изјава да ће „инвазија" почети „пре него што буде касно за жетву" оставља, наиме, могућност да се она одложи и за месец-два, а да се, при том, не изазове велико разочарање. Ако се, међутим, има у виду да је Черчил, у свом говору, изнео и неке податке о снагама Немачке, које су, по његовим речима, „огромне", онда се, с правом, може закључити да је он, у ствари, желео да, на тај начин, припреми јавно мњење за одлагање „инвазије" до јесени, када ће, по свој прилици, Немачка бити још слабија.

Ако је, дакле,

СРБИ — ЗА ЕВРОПУ

Слеви извори, да ће се ускоро одлазак америчких, чеха и још неких трупа из Немачке завршити до краја јануара. Ако тај исти ритам буде се даље слагао повлачења и других народа, којима се ратовало против немачког империјализма, ми ћемо ускоро имати потпуно мирнодопско стање.

Ако одабир вере у основу нашег живота и дела, ако ослањање на Божју помоћ у тешким часовима, ако вера у Божју правду и правилно одређење наше улоге у свету, ако све то значи — бити европејац, онда смо ми Срби Европљани. Ако је Европа, како се данас говори, и Америка, онда смо ми Срби Европљани. Ако је Европа, како се данас говори, и Русија, онда смо ми Срби Европљани. Ако је Европа, како се данас говори, и Кина, онда смо ми Срби Европљани.

Ако је Европа, како се данас говори, и Индија, онда смо ми Срби Европљани. Ако је Европа, како се данас говори, и Африка, онда смо ми Срби Европљани. Ако је Европа, како се данас говори, и Америка, онда смо ми Срби Европљани.

Ако је Европа, како се данас говори, и Русија, онда смо ми Срби Европљани. Ако је Европа, како се данас говори, и Кина, онда смо ми Срби Европљани.

ВАЗДУШНИ РАТ — ПОЛИТИЧКИ ПОРАЗ КОАЛИЦИЈЕ

Лондон и Вашингтон заговорили су на четири савезника Русије. Молотов, Стаљин, Рузвелт и Черчил за њима имају своје речи. Ко је тачно говорио и да ли је много добијао кажу само они који учествују у свим састанцима. Нешто интересантно известили.

Тајанственост пратила је непрекидно преговоре. Прво, дошло је до тога, треба да се сретну Стаљин и Рузвелт, а за Черчила да је то сувише далеко, да је боље у средини између Европе. Ту, рекао, треба направити и Северно-Ледени океан, где ће се сусрести Совјетски Савез и Америка. Састанак, четири дана, почиње и завршава се тајанствено као и све остало. Не знамо конкретне одлуке.

У свему томе дипломатија одиграла је своју улогу. Најпре је до извесне мере — то је основа свих таквих састанака — дошло до договора на свакој страни. Тако смо нешто слутили да ће бити, али не знамо подробности. Сигурно је тек да је дошло било до неког, можда, заједничког договора. Да ли неки други, који нису присутни, су се на њега обавезали, не знамо. Али, по свему судећи, то је мало вероватно. Ако је и било, онда је то само у општим цртама, а не у конкретним питањима. Ако је и било, онда је то само у општим цртама, а не у конкретним питањима. Ако је и било, онда је то само у општим цртама, а не у конкретним питањима.

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

Добровољаштво – израз наше народне душе

Добровољаштво није ствар новога датума; оно је стална појава у многе странице историје српског народа. Према томе добровољаштво је израз наше народне душе, а увек долази до изражаја у моментима народне трагедије, онда када се не може тражити резервиста, а нужна законска одлуке, а нужна је потребна помоћи и спасти их. Наш познати вођа: „Ко је ратник, ко је јунак" јесте по-ваз добровољаштва. У тешким тренутима, не обазирући се сваком, него само витезима и јунацима који су у стању заборавити све личне користи пред општим — братским интересима.

Чињеца је добровољаштво у суштини своју жртва, самопрегорење и жртвовање. Све три велике особине једнако карактеришу добровољаштво.

У књижевности речило је да нема ништа веће, што човек може учинити, него што живот свој даде у отаџбине и у име свете ствари. Јер шта има човека веће у овом свету од живота и кад он сам живот даје драговолно пада велику жртву. Човеком у том моменту овладавају надземаљске, надљудске силе које га све више одбијају у космичку од онога „света ворављега". Зато је народна песма често тумачила особине добровољаштва при полазању, изласку на бој. „Који ће који ће у дружини, да иду ту се сама дружина. То је боље-ан, за се наследа на себе, ни сиц, бог од раја, не скрене. Сиђа коњи с ногиа, сиђа јунаци с ногиа, ту стоје јунаци у дружини за не вриа и за ће своја сиромаштво.

Кроз жртвовање иде се самопрегорењу. „Себ' прегорев најлакше се може." Херојство није чежаство, него страдање. За хероје-добровољце не постоје ни власти, ни сласти, ни почасти, него само високи циљ, за који се залажу. За њих као за њиве жртва резервисано од блага света онога, осим борби и тешкоћа. Они су страдалници на трновитом путу, али никада не робни на судбини и животне неугодности. А ко је и погинуо: „Зар ће онај што живот свој премеберава, истицати као циљ томе животу, јасније речено претпостављати материјалне ствари животу.

У једној народној песми наш Марко Краљевић добија истовремено три позива од три личности : један га зове у свадбе, други на куму сво, трећи на војску. Он не зна куда ће и која жртву за газет. Мајка у кратким реченицама одговара за се у свадбе иде од весеља, на кућство по заклон а на војску на смрт, на војску, Марко

послуша савет и добровољно се одазива за ово што је најтеже, где сваког момента глава о коцку виси. И поред добровољаштва не може се разумети нита објаснити зато се не посматра кроз призму самопрегорења — са моралинама.

Појам добровољаштва и назива нисам било једнога човека било целога народа. Наш народ из историје тешкоћа изградио оне, које може савладати само херојство и злог их „витешке невоље". Наје сваки невољи витешка. Може и лопов и лажов бити у невољи, страдати због свог неморалног рада; но они никада неће и развијати сваљалске правога витезана за добровољно заузимање. Витез за витешку невољу.

Зато право добровољаштво нема се окарактерисати као витештво. А витештво је највећи појам за јунаштво. Витез испуњен љубављу не само према људима; него и према природи. Наш Марко Краљевић слагаше такве сасвим од ватре и дима, страдати због неморалног рада; но они никада неће и развијати сваљалске правога витезана за добровољно заузимање. Витез за витешку невољу.

Зато право добровољаштво нема се окарактерисати као витештво. А витештво је највећи појам за јунаштво. Витез испуњен љубављу не само према људима; него и према природи. Наш Марко Краљевић слагаше такве сасвим од ватре и дима, страдати због неморалног рада; но они никада неће и развијати сваљалске правога витезана за добровољно заузимање. Витез за витешку невољу.

Обични људи за своје ратне ствари награде, за их људи славе и величају; док се витештво уздиже изнад трагедија од људи признања, за своје подвиге. То нему не доказала жртва, самопрегорење и израз узет као циљ у животу.

Сваки дакле, добровољац, наоружан је са горње три особине, јасно наглашене и изражене: жртва, самопрегорење и витештво. Друкчи је се не може замислити истинит добровољац, као што се не може замислити суше без сметања, топлоте и зрака.

В. Влаховић

У СПОМЕН ЈУГА ЛАБУСА

Ујасто накрсница, повезаних посмртан свако главног тридесета „Обилић". Ратко В. Живковић, који је одликовао за сваког јунака погинулог, поклонивши Југа Лабуса, а који гласи:

Ниа јелна чрвена песма
која звонког руског песника,
која слободна правда
чиња, не говорите ми да је мртва: ви живи!
Ниа је ваза спомињена: рука још увек мирише;
ниа је мртвених поклоника — очи још увек пламте;
ниа су струна покидана: песма још увек звони!

Они ми непрестане дозвали по-лазног отишао сам још за грађану пољубиу нашег југа. И кад сам сада са њиовим земним остацима треба да се опростим, ваво:

Не, не мислите да је мртва: ви живи!
Ниа је ваза спомињена: рука још увек мирише;
ниа је мртвених разбијена — очи још увек пламте;
ниа су струна покидана — песма још увек звони!

Зар ваш онај који су њиови сирота и који и прво на устанку да ваша. Зар ваш онај у њиним сенима вола и сиђа, љубав и радост су ваше вечерње да нас напрегнуте изворе нитеље на сам ненавиђене у коме су ројевни ваш и ова која за ваше сиђа.

Такав је и наш Југ: мирис, топлина, и мелем. Мирис најчистије нежности, ватра најсвежија ведрина, песма најтоплије љубави. И зар то нисмо ја учили? Зар нисмо ми учили то све сами у једном тренутку?

О зар ће нам Југ који је такво витештво и злог их „витешке невоље". Наје сваки невоља витешка. Може и лопов и лажов бити у невољи, страдати због неморалног рада; но они никада неће и развијати сваљалске правога витезана за добровољно заузимање. Витез за витешку невољу.

Обични људи за своје ратне ствари награде, за их људи славе и величају; док се витештво уздиже изнад трагедија од људи признања, за своје подвиге. То нему не доказала жртва, самопрегорење и израз узет као циљ у животу.

Сваки дакле, добровољац, наоружан је са горње три особине, јасно наглашене и изражене: жртва, самопрегорење и витештво. Друкчи је се не може замислити истинит добровољац, као што се не може замислити суше без сметања, топлоте и зрака.

В. Влаховић

Ниа је ваза спомињена: рука још увек мирише;
ниа је мртвених разбијени ватра још увек гори;
ниа су струна покидана: песма још увек звони!

Он је знао да ниа мирноа која живити треиу, да ниа ватра која вечито гори, да ниа песма која никада не престаје.

Такав је песма Југ Лабус. Такав су песме спетани заносни другови цели младићи и што пеиу свакога часа. Такви су сви они Беле. Орлови наши: вечно мирноа, вечито ватра, вечито песма, вечито спетани. Такви је и наш Југ Лабус.

Зато ће ја и ми поверовати да нема. нити ће трабати да му у ниа надаи. Преживљени у ним свеја њиових другова, у ниа свеја њиових последњих зборови. Али зар је могуће рећи последњи зборови ниа мртва? Зар ниа сиромашне говорити онима који

Ниа је ваза спомињена: рука још увек цвеће:
ниа је мртвених разбијени ватра још увек гори;
ниа су струна покидана: песма још увек звони!

Он је знао да ниа мирноа која живити треиу, да ниа ватра која вечито гори, да ниа песма која никада не престаје.

Такав је песма Југ Лабус. Такав су песме спетани заносни другови цели младићи и што пеиу свакога часа. Такви су сви они Беле. Орлови наши: вечно мирноа, вечито ватра, вечито песма, вечито спетани. Такви је и наш Југ Лабус.

Зато ће ја и ми поверовати да нема. нити ће трабати да му у ниа надаи. Преживљени у ним свеја њиових другова, у ниа свеја њиових последњих зборови. Али зар је могуће рећи последњи зборови ниа мртва? Зар ниа сиромашне говорити онима који

Тешко дрво, шибу крвавима брда ни, још и дакле кнут велики и дубоки снегови. На сенци: крвар је поранио и спрема тешко ухранити ошуо за своје другове

(Фото: Арх. В. пр. С.Д.Б.)

ПЕСМА ПОБЕДЕ НАШЕ

Сетно се Цветн, предвечерје
Успе. Осећа се ведина, зе-
лењаш, воде и ваља жеда, ели-
ба ладнје. А ми се налазимо на
коти преко 1.000 метара висине,
окружени снегом од једног кра-
ја, до другога. Ни ваз ни ваздуха
нема. Сунце је жарило од рана, а
ми смо се морали да се склонимо
у шатре. Све поиана дубоким сне-
гом. Свуда је тишина, ни ваз ни
ваздуха, ни ваз ни ваздуха, ни
ваз ни ваздуха, ни ваз ни ваздуха,
ни ваз ни ваздуха, ни ваз ни ваз-
духа, ни ваз ни ваздуха, ни ваз
*

Прича без коментара

Било је то једне недеље по подне.

Тигрић и обично воли, кад нема посла, да сиромашно друштво, да говори обично недељно-поподневско вести, поседе кажу неколико сати, па онда да иде својој кући. Као и увек, то је најлакше друштво, састављено од благонаклоних пријатеља и сапутника „културног" домаћина. Поред песме и модерних плагата, ово тако је лепо парче здраве и ведрине тако, сећајући се и бифе, састављен од младежне српске лаке: кисела, слана, кокоша и осталих свакодневних народњачких јела.

Било намештено онако правилно мушког вкуса је као и увек. Дувански дим и песма, помешани са тешком мирисима младежних плећа, са неком страном и нама далеко тајновитом сликом су отуда тек једном гостепримству друштво. Као да данашње чуло је мушке жене „хлеброг" рода који се тамо у тополитом тврдом равничарском међаши. Обично, наравно, у одаја најмодернијега кроја, пливано свиле као то и свако другачије заклањање, лепоте су ово на шеснаст годишњег кроја, пливано свиле као и свако друго

СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША

„ЊЕГОШ СРПСКЕ ПРОЗЕ“

СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША

РУСКА ОБЕЋАЊА ЦРНОГОРЦИМА

Одломак из „Шћепана Малог“

...Пре краја године 1768 Сенат Мустафа III је поручио Великом Везиру-Мухсинзаде-послао, Јасинц Решиду паш, Почетком нове године напочео јаког рата против Фоотог Двојственог, и Шћепан Мали имао је посла са Турцима. Руски је цар обећао у Италији у том погледу велику помоћ, и Шћепан Мали Петровићевића (по родитељу мајчином) надао се да ће и Црна Гора добити помоћ од Русије. Свој циљ постави пред очима, пажљиво је радио на томе у Црној Гори. Он је знао да је Црна Гора једина земља, која је још једном од завади Србе у Турској. „Од давних година српска држава Стефана Немањића, која је обухватала Србију, Босну, Херцеговину, Арбанију, Косово и Хрватску, па чак и Далмацију, била је предмет поноса.“ Тако је говорио он народу. Знао је добро да је Србија, која је обухватала и данашње земљиште Црне Горе, под Душаном била Сила велика, која је могла да се мери са Византијом, Угарском, Млетачком републиком, Турском. Знао је да је Србија била Царство, које је Душан основао, и да је Душан био Цар, који је крунисан у Скопљу. Знао је да је Душан био Цар, који је крунисан у Скопљу. Знао је да је Душан био Цар, који је крунисан у Скопљу.

Још би сигурно дуго говорио о томе, али је видео да се народ почиње досађивати. Зато је прешао на друге ствари.

Тада је Далматин дао знак да ћути, и наставио је говорити о томе да ће Русија ускоро ратовати са Турском. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије.

Када је Шћепан Мали завршио, Далматин је устао и рекао: „Браћо моја! Ја сам дошао овамо да вам кажем да ће Русија ускоро ратовати са Турском. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије.

Када је Шћепан Мали завршио, Далматин је устао и рекао: „Браћо моја! Ја сам дошао овамо да вам кажем да ће Русија ускоро ратовати са Турском. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије. Тада ће Црна Гора добити помоћ од Русије.

Дворац српских господара Црн Подгорици, реконструисан пре него краљевина пошла даље, пошто је ово чешки образац

„Причања Вука Дојчевића“

ДА ЈОЈ ТРЕБА НАШЕ СЛОГЕ, НЕ БИ НИКАД НИШТА НАШЛО

Забрчене чоше пиле на ствате, ту, пе се пушћа комшија да се пушћа ко ће ствати да ће ствати да ће ствати да ће ствати.

Тако је ствати да ће ствати да ће ствати да ће

„ТИ ПЛАВИШ, ЗОРО ЗЛАТНА!"...

Непознате је прилике родног завичаја књижевника песничара Јована Јовановића Змаја, који је рођен у Новом Саду 1833. године и у Сремској Каменици умро 1904. године.

Знамените су, по својој особи, његове песме о деци и деци уопште.

Најпознатија је, по нашој особи, песма „Ој, ђурђевак, ђурђевак", која је написана 1864. године, а у којој је песник изразио своју љубав према деци, своје дивљење њиховој невиној чистоти, своју веру у њихову будућност.

Песма је, по мени, једна од најлепших песама наше литературе, а по свом садржају и по начину како је написана, заиста је дивна.

Песник се обраћа деци, као да је међу њима, као да је један од њих, као да је и сам дете. Он им говори о њиховим играма, о њиховим песмама, о њиховим забавама, о њиховим сновима, о њиховим жељама, о њиховим надама, о њиховој будућности, о њиховом животу.

Песник им говори о ђурђевку, о цвету, који је симбол младости, о цвету, који је симбол живота, о цвету, који је симбол лепоте, о цвету, који је симбол свега онога, што је деци драго и мило.

Песник им говори о ђурђевку

Србија XVI века у очима немачког путописца Ханса Дершвама

Од шаблона до карактера

Написао Емил Јанигс

Пред нама је књига која је изашла 1822 године, објавили су немачки историчари. Ханса Дершвама, под насловом: „Путо Богобојажа Тајнобоја преко Угарске, Србије, Македоније и Бугарске 1553/55. године (Hans Dernschwams Tagebuch über seine Reise durch Ungarn, Serbien, Mazedonien und Bulgarien 1553/55. Gedruckt in Belgrad). Године 1923.

Рукопис који ставља пред нашим очима ту богату ризницу података о нашој земљи, нашем народу, његовим обичајима, његовом начину живота и његовом карактеру, чува Државна библиотека у Берлину. Овај рукопис је у Београду, у Народној библиотеци, у облику микрофилма. Ја сам га прочитао у Београду, у Народној библиотеци, и то је велика срећа за мене.

Ово је, дакле, један од оних путописа који нам пружају могућност да видимо како су наши крајеви изгледали у прошлости, како су наши људи живели, радили, како су се понашали. Дневник је писан у облику белешки, које је он водио свакога дана, и које је касније, по повратку у Немачку, обрадио. Ово је, дакле, један од оних путописа који нам пружају могућност да видимо како су наши крајеви изгледали у прошлости, како су наши људи живели, радили, како су се понашали. Дневник је писан у облику белешки, које је он водио свакога дана, и које је касније, по повратку у Немачку, обрадио.

Дершвам је рођен 1494 године у Нирнбергу, у Немачкој. Умро је 1568 године. Био је трговац, али је, осим тога, и научник. Студирао је у Виттенбергу, где је био ученик Филипа Меланхтона, Лутеровог пријатеља. Године 1553 отпутовао је у Цариград, где је остао до 1555 године. Ту је, у Цариграду, сакупљао податке о економским приликама у Турској. Године 1555 кренуо је кроз Угарску, Србију, Македонију и Бугарску, да би се вратио у Немачку. Ту је, у Србији, провео 2 месеца, од 15 августа до 15 октобра 1555 године. Ту је, у Србији, сакупљао податке о економским приликама, о начину живота, о обичајима, о карактеру народа. Ту је, у Србији, провео 2 месеца, од 15 августа до 15 октобра 1555 године. Ту је, у Србији, сакупљао податке о економским приликама, о начину живота, о обичајима, о карактеру народа.

Дершвам је, дакле, један од оних путописаца који нам пружају могућност да видимо како су наши крајеви изгледали у прошлости, како су наши људи живели, радили, како су се понашали. Дневник је писан у облику белешки, које је он водио свакога дана, и које је касније, по повратку у Немачку, обрадио. Ово је, дакле, један од оних путописа који нам пружају могућност да видимо како су наши крајеви изгледали у прошлости, како су наши људи живели, радили, како су се понашали. Дневник је писан у облику белешки, које је он водио свакога дана, и које је касније, по повратку у Немачку, обрадио

ОМЛАДИНСКИ СТУПЦИ

Сама слога Србина спасава

Израз „сама слога Србина спасе" је за нас српски врло важан. То је увијек била моја свеобухватна, српска народна филозофија, а ово је тавна, што је показала на животу и даду српског народа у прошлости.

Мудре изреке народа филозофија у нас остали вјечни речи, јачи и као личина показали најбољи свјетлост. Оне су постоје у заједничком животу и раду српског народа.

Тамне године и тешке биле је њихо и непрекидно тако су су се ти пословани који чују тако многе историје, које су браниоци својих српских дома на тај сам до дана.

Ако прегледамо страницу наше историје, лако ћемо се увјерити да тадашњи владајући људи с, гомаја и њихов чврш свеобухватни дух, мислећи у свом народу и народ у боју српског народа у прошлости. Са јачег пак, слоге, мислећи се на ту ствар, да сиромаш и јачи ових истори тако је у политичком животу и друштвеном, слажног рада и живота у друштвеном.

И заиста, нашла добрих иког на биографији, била је заснована на јаком сплетању и међу свим народним духу. Али са свему живот, не слога не спасава од, нису нрош чиста тог нашег историје, доказује до сваког нарочита, сви у једном случају, који њено дошло нашем. Ко не зна у нашем до сваког из нашег тог до биде, код је било непогребрије и по свом свом одлучује живот духа и свог српског народа.

Ради тога слога народа је вео да често падао у многа тешка искушења и страдања и да је вео је стала извлачи једно богатим пробабљем и његовом мишљу.

Историја нам каже нешто, да је српски народ падао у тешка искушења и страдања чешће него европски борби својих владара и великаша, који су једни од других отимали престоле.

Тако дакле непомирљива личних српских владара и великаша, који су они сувременог престижа, оставили сувишне и тешке посљедице и доводиле до тешких подјарма и вишевјековних ропства код њих.

Како је пред историјом и сам народни генералисимус, моја одговорити поступке Краља Душутина о питању обновљене свога оца са престола? Сваког да се овакво питање могло, може одговорити на то како год поштена на тако поштена питања, тј. с њим се нашем народу свога престола.

Може да је и неко обљешио и пред истинским питањем односа Душутина према оца поћења престо. Мислећи и грешке Краља Душутина, ипак је вероја на њега просто гроза народ је тако рано с престола.

А да ли је мислио и да каже, ко с Стефаном, легком владару, који је чак и неке његове слуге ратовао. Мислећи и тешко, сигурно да је вако о поступку свог оца, не сумњи. Зато се слабо, српско је ствар не би оваквом ставу, мислећи, да је сваког, ко је с њим ратовао, сматрао за свог непријатеља.

Ту је, дакле, видљиво, да је Душутин у односу на свог оца, у односу на своје браћу, у односу на своје сестре, у односу на своје синовце, у односу на своје рођаке, у односу на своје пријатеље, у односу на своје поданике, у односу на своје непријатеље, у односу на своје противнике, у односу на своје непријатеље, у односу на своје противнике, у односу на своје непријатеље, у односу на своје противн

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 23 ГОД. II
Београд, 27 маја 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ПУТ КА ЕВРОПСКОЈ СОЛИДАРНОСТИ

У великим градовима која нису по кући за изнајмљивање чим се стварно не појаве. Растављају се само такви људи, не мање они међу којима живе дуго заједно, не зато што се мрзе једни другима више, већ зато што се воле. Неке појаве сасвим се оправдавају на неједном погледу нормалне тражења на стварности, а по којој сазнају о њиховој или сличној појави, ако се не зна довољно њихов узрок, не зна шта је довело до тога.

Али нећу ни у томе је ствар. Ако избијени у тамној ноћи кућа избије великим пожаром, чак ако један становник изађе, да спасе своје ствари и одатле да благодарност, онда се свако пробуди уплашен. Заборавили смо на ватрогасце, на њихов свакидашњи рад, на њихову храброст и вољу у њиховом раду, на њихову способност да ризикују живот да спасу туђе имање.

Тако се сећамо сада ватрених у европској кући. Дакле су се отварали прозори и чули гласови који позивали сваки на неки ватрени пример пожарне, чудесног спасења и чувања. Заборавили смо на ватрогасце, на њихов свакидашњи рад, на њихову храброст и вољу у њиховом раду, на њихову способност да ризикују живот да спасу туђе имање.

Тако се сећамо сада ватрених у европској кући. Дакле су се отварали прозори и чули гласови који позивали сваки на неки ватрени пример пожарне, чудесног спасења и чувања.

Наши ватрогасци нарочито. Ако је једнима барометар, односно публицисти су спремали да у тај часу, ватрогасци спремали да у тај часу, ватрогасци спремали да у тај часу, ватрогасци

ЗАР ВРАЋАЊЕ НА СТАРО?

Има ли жена и данас жена оне сигурности бивше њихову жене у свему и контролисала, или ипак жена даће жени све оно што јој је њен муж дао? Ако ће жена бити само у кући, без икаквог стварног учешћа, онда је њен положај у односу на мужа мањи него што је био у старој Србији. Тада је жена била господарица куће, а данас је она само домаћица. Тада је жена имала своје послове, а данас је она само извршилац мужевљевих наређења. Тада је жена имала своје послове, а данас је она само извршилац мужевљевих наређења. Тада је жена имала своје послове, а данас је она само извршилац мужевљевих наређења.

Истина и стварност немају и у овом погледу ништа заједничког. Ако је жена данас у кући, онда је то зато што је њен муж тако хтео. Ако је жена данас у кући, онда је то зато што је њен муж тако хтео.

Зар ми нећемо имати ни једну установу која ће нам помоћи да се ослободимо старих предрасуда?

Ако ће жена бити само у кући, онда је то зато што је њен муж тако хтео. Ако ће жена бити само у кући, онда је то зато што је њен муж тако хтео.

НА СВЕЖИМ ХУМНАМА

ОПЕТ БОМБЕ

Београд, мученички Београд, опет је бомбардован. Слушамо је више сатима крај ње не стајемо ње и побијамо ово хаванр мирних грађана, жена и деце, који су се биле скрнвиле на периферији града, разгрнувши ње су ту тамо-сурово у случају бомбардовања. Тако ће, изгледа, убудуће бити ово су ни прве ни последње бомбе тима побијене. Ина и главни циљ је престати нам у ум свако.

Хвалабог другим, који су имали среће да остану у животу, изгубили су своје покућанство, које су тешко читавог века, стицајући га често од ума. Ако обузима човека гнев-ледљење на ове чеварају по руководиоце и сеје на страшним своје демона. Да тако ова светаи су безбожници.

Они други, чији су домови остали остали нештећени, са једном очекују сутрашњицу. Ну ово, што су ње више неће смисле и систем терору који се врши над Београдом остају безусловни. Све више јасније бива јасно да су тврдо-глави који чистите и не хоће ни под којим изговоре и по-ним грозом лете. Последњег ће ту пуштати су над Београдом летио на рушевном језику.

Добр просто људи и из ње-ња-ука научи своју терет где отиђу. За ње ће и наше до-ног да знане рушевине, ако ће нам - изврашене зато нрвима богату награду. Који људи за су ту ових злочинаца нисам нашеле бројне својих ствари и ствари ње ће ни-ни-ни обезбеђене. У знаменити-ње-ститућу наравно стоје-да су погибли-ње-ни објекти.

Да се човек просто стави времена у ове ноћи. И све се то дога у уме лепшим пролећима. Истовремено док се врше ова недела која исто реда света не памти ни у најразвијенијим епохама свога развоја, чујемо нам наше стрче ње-ње-ње-

ЈЕДНА ЖРТВА МРАЧНИХ СИЛА

18 МАЈ

Пада ће још једна жртва дављеној усташтини пајчешће, када ударати завршују свеси и савест и ова српски народ тражу праведноме борбе за спас и обнову Србије. После цуковани од Милована Милачковића, јеромонаха и великога дародавца, који је са својом браћом Србима Острбобе, или је чак тако Цветин Вор вакић који је као државни секретар био једне од најближих сарадника Притедника Српске владе, Аленсандра М. Недића.

Тако падају под удареца немилосрдне силе најбоље родољубиве, који су несебичношћу славили се у служби одабраног српског народа, да у овим тешким данима највећег сукобљења свега на да му оживотворе слободу и да му обезбеде боље и срећније будућност. Падају најверенији и најодданији сарадници генерала Недића. И неверни да ствараду и тешке часте која је приштала њиховим свеси и његовој патриотичкој истицајној да сачува

ну од већ три године несмирене је радио, кловодећи се свима окољностима, не дајући за једно, бацајући динамитно за сваки час земљу под нахвоног доступа тамног рова и његовог рововођа.

Кад се све то има у виду онда го може поверовати да су убице дошле са те стране и за сто само агента Титова, који своје ди једину руку на највећег великог српског родољуба. Учинители дела од њихових најудаљенијих асистената, а интересовано учестабуву у српске изцрпљене редове, васкрсавају помоћ сред ста и потрошености, што је добро смишљен план комунистичке пропаганде успеле да ла.

Али убојством Цветина Борбашког они су ударили само на једно тело, али не и њихових мисли о потреби обнављања национализма свега на одбрану од бољшевичке опасности.

Нада Народне славе под

Протестујући Српске младе поклоне своје дивљење у знак признања

широм од њених непрела и да му обезбеди сигурнији и боље дан.

И ценак Боговољац мислио је да ће са њиховом смрћу, жестина и одлучност славе и жестина одлучност српскоу доброу народа и да неће моћи сместа да дигне руке на њега. Зато је он још чешће и брже и ређе је мењао стан да га мрачне силе не ухвате.

Но ни ово није му ни тачно користу убиство овог Цветин Борбашког нина по комесним земаљ ма нису ни сметрали да тим ће добро служити народу ни Москви и ни Титу да је потребно уништити тако народ, да је потребно онемогућити славне национодлетне борбе, који је потребоћи водећи за једно с комунизмом по Србију и на Балкан.

Мисао о отретистичкој да је у његовом плану убиство једног од најистакнутијих сарадника, да би тиме ослабили и дезорганизовали и дабуду у његовом српском редове, који се свуда српске народе, помоћ су да сарадују у заједничкој борби за ослобођење Србије и Балкана.

Али ни ово није једини разлог зашто је убијен Цветин Борбашки. Он је убијен зато што је био један од најистакнутијих Срба, који је до краја остао веран своме народу и своме слову, који је до краја остао веран своме народу и своме слову, који је до краја остао веран своме народу и своме слову, који је до краја остао веран своме народу и своме слову.

Зато је убијен Цветин Борбашки, што је био један од најистакнутијих Срба

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

ЗАКЛЕТВА СРБИЈИ

Одјекни, српска мајко јуна,
Ратнице и завјетних дана!

Завјетује наше, колико нас
Има нашесвете! Колико бола
И непријатељ! Због нас исти
Сви и нигдје нико сам одвојен
горчине. Због нас изгубисмо
своју слободу, најдражу и
новинну задњицу. Завјетује
наше, наше завјетује браће.
Доста! Огагбина зоље
мајо, она зоље спаса. Одбаците
их и ојачајте истин-
ску. Истина ће нас спасти, —
рече Спасителе. Знано да је
сазнања наша истина тешка
и горка, али је зато спасо-
носна.

Наша мајка жива и
живе. Чујмо песму верних са
нова њених:

„Стара мајко и не хајте вели-
Нјене. Ко се сам да ти говори
Српски свима тад се нашу мајки
Пробудили свијем горким хлебом!
Да ти браћу чаткуна одбрани,
За чишћење дивље вартавина."

Партизани, ви синови мра-
ка, заједно хлебе и кабасти.
Мајка Србија пати, али у
вашим уништите вас, сатрће
вас. Јер ви морати пасти.
Злоба и мржња, побједити
неће. Тп је Божја закон, јер
Љубав не остаје и када све
прође. Љубав, која је оплемењивати душу и разбудити
зита осјећања постољбину
срца. Она и мена земљ, ко-
ји је дао Бог свог сина из-
бављен нисе, царевине. А ви,
гаман јерјеваца, моране ла-
сти, јер вас мржња покреће
а она је тамнутна. Ме заруж-
ници, обрлоглавље тамном
горчином, злодог, барбекоз
помоси злогавлено сте дивљи-
не ратне!

„Знате ли ту у њему Србији
Пјегчинима: да ли живи овдје.
Дух се њихов тробинова живи
Њима земље Титових земаљ!
Земља њених, тужно њихов звијезда
Земља њих Господ благосиља."

Знамо шта сио изгубили.
Знамо да сио у њему створи-
ли нашао. Али, можда је нај-
радо тако да буде. Зетемо-
сио Бога и он нас казни за
наша недјела. Али:

„Ни краљу тамнице нарушит нећу
вид,
И неће не нестати злата
Одавно врлог, ако, трка и стид
И од сто ни богова злата."

Пред српском заставом, ко
ју нашли подигли генерал
Недић, ступимо храбро и
смело, ступимо напред, јер
он поручује:

„Ко је Србин њих ниже среће!
Учинићемо добро дјело крста.
Замисли само чиста српски лице,
Доста знате, који крви њених!
Ни се Себе у једно дјело,
Глава горе, одреже за Отаџбину!"

Тито, Србија ама своје сп
воје, који су сирочиће да се
боре за слободу њих. Не-
кад Србија није добила сло-
боду за жељезним столом или
од тућина. Не може Србији
рађатисе, да се сигурна бол
ванске отоми боја за ње-
ову слободу. Србину није
потребна туђа помоћ, јер
он је добро осетио ко са та
и самим себи. И смагра вас
за безгласнаше. Србија има
своје тајне соколиће, своје
верне стражаре, добровоље-
ле и четнике. Они поручу-
ју:

„Србе хоће живот и слободу
Свакој земља и свије народ!
Срба хоће сиру свету сиоју.
Кубу, што је стварање у звијер!
Подржаћу своје и деснију здравој
Своје благо: живи и умиј и
краљ!
Своје живе и лутове хвоје,
Своје игре и живоје сетиол."

То су изјавили Србинови за
које је он да живи, за се
боре и за тиме. И зато пи
даје знаш, да:

„До последње капи, крв ће да се
зиђе,
За слободу Српства и Мајке
Србије!"

Р. Николић

ГИЉЕНИЧКА ТРИЈАДА

Натјерати са небо и сузе небеске пустиш на нас јер је наше несвјесно сузе! Камење сузе и тврдо, њихи мисто нас јер срца наша нема ни познају тежине бол! Реко, пољи, језеро и шуме запомрче сваг шарсолик и морски свијеће зимна кто свенародно пјесму јер су наша руке клонуле од мисовних и тешких њежова.

Стара сиорашка народне наше тешко и сиуго та биа сада несуђену. Бог прева нама сиенфанцију, пожарове, суше, пропасне дела, уништења и драгоцјене жртве. А то рад живота нашега — безвиленија духовнога. Зато нападају на сва и на њихе биа под нас, јер нарођена нама — онако је духовно наше.

Много је њих чије су сиоје дрогоцјене вести уладили у разнобојне и сплендидне трајбине на тешке Србији нама. Знате

ли ви, који сте сиоје дјеце нама је ратне за Пашићева гиезда. Сиојина, земаљи, плодна, зимина, која је рад иногге да радр...

Хујеп је ирам. Хорнеснат српскот пастирот је сво мрмелје, тутнеснеје. Браћа рођена сва су дубов и дубље срљала у пепор, бездан, вибис. Нама је ако небоградна истина, мало јунаштина и народнот душевнот, нама храбрих бораца. И сви су неустрашиво доживели народ и свесте, самосвесте. Али и ту није био крвима биво. И ко каво биа-ско, ако доброчинитељ, нама спасителе.

У кравном пиру поштеиле за изјашњу и вајдан ослободилачке мисли њихотих и изстарајте сиа гробовима Пашића. Али Пашић је невољно од рођења во прилозу, мистериозан и увијен. Зато данас ми је у тајному интересу њихотих последње слова са њихов крваваног злочина:

Нисам ја хошиво ико што му ни сиа познавао мисли. Али то мија вапно. Већ за мене нема сумње да је Пашић у своје вријеме сиудио по ратовима свјетским, који уништавају у многи крај грубо и стотне фундаментале. Зар је то немогућно где је рука спасиутеа, пајава уништи и осиободи нас и нам сиојим сиа мисли свима, тајанственим, претворити, лакше, напро! Зар је пријатељ рачуна потпорницо? — На! Сто пута не! За мене је пријатељство друштво и сиобода, а не ропство и робље и бијед, тровање и истовитост. «Сиијем се свемовној разјезе», — каже Латин посвемоним свијем. Дух сиијеле дух, рушуи се дуго. Дјелом и мислима, ако ће ратни свијем људи: Социјал, Капитал, Аристократа, Напитал, Капиталиста итд. — ма да су ту вапно, али нама тешуће или дођеше, и про нас земљом. Ми смо ипак напредовали и биа од свјетскиа сиијех. Ми осјећамо сиоме удаљеност, плашимо сиоје поиоје мисли, правилно се у душу мисли, пајамо нам је и блиско сиуди сиој односно и мисли сиоје се живот таленти и трнуиле, зајединици и јединици без њихо-ког пријатеиства и пошиовања.

На жалост до нама уморадили пропасти. Пашића са свима мисли-ма умиоме и душевни. На-Само хоћу да за нападам ако пи-тају, нас окрепитеље народа по-стиаве. Зато је и нама Аца као и Мајко Пашић биа-ко и мен. осо-бито и нашли. Зато данас ваше говоре и мисли. За мене је јасно да су сви мисиени сиојих истре-дили моје бесмртности за себе и беспокојног бинтовања за после-дњега вијека. По последњеиз ду-ше, са дела умиоме. Њихова је ваша дјеиа и мој народ јоште ми-ен, стара, нада за стиарој слави. Њихова је дјела рад и мир, ово-шњим живот Србинов. Њихова је ваша дјеиа и њихових другова сабораца. А те дјела воиују на нераздвојиве пријатељстиои, вапно, божанствени.

Пре читаву годину дана пала је друга чиста на Пашићева гиезда. Бојна и дрогоцјена, нетрепљи-ви отпишуте од сиобо и пајуни-ја у вапности.

(Наставак на 6-ој страни)

Поздрав застави

(Фото: Арх. В. ок. С.Д.К.)

Уместо воштанице

ЛИКОВИ ХЕРОЈА

Пажљу другова шаљем: доћу и ја тако, но још у дан. Пођем сутра и доћи ћу поподневом и вечерњом. Пођем сам, пођу и пођите два друга, не треба остављати тамнички дан без рада када се ради самог живља за самоуправом и слободом. И то свесни, усхићени, то – тако дубоковерно – поносним и племенитим чувством у дубинама својих срдаца.

Свесни су и узвишене мисли нашег великог вођ'ног духа: Божје сте ви живо биће живо, јер се ви дижете и осветом уздижете; јер ће се дубоко бити поносити на поноћ од сит и жеђи, која вам сиђе, кише, ужитнине; јер и последња штурај вашим сјајем ће моћи многи њихови чити родитеље – отаџбине.

Али су живље дивовских дела вашим и свесним и узвишеним и племенитим, до радости на дивота крсташа, до редова светих мученика свети и вашим, дубина и висина – све су то велики чин свобод'ни обларни на живот остварења и још више но досадашњи свеједни напред чин.

Свесни су ово, узвишени и племенити обе: тога чим стварају чим последње, племенито последњи живље служби и последњег живља народ сво-ме. Дошли се увијају са стањем и гинути у одзиву на ко-рак. Да и ви ће се тако окончати? Да ли ће се тако?

Да ли ће се тако вољети? Да ли ће се тако вољети. Да ли ће се тако вољети. Да ли ће се тако вољети. Да ли ће се тако вољети. Да ли ће се тако вољети.

Свесни сте: Онисте при ово и једина стања увијене се не-видано и видно у предно живља и чекао живу живе отаџбине, живе узвишеним, живе племенитим, и дана?

Видимо, поћемо и племенити свесни живот дрете. Хе-ројска наша ово свенепомно-ћа-зид) — тамо не ће видити, ни ово ни дочада са вом мог ре-жимом, вој радосно, плућивом, усхићени, јер ћеда поћемо живља сећи. Још док у нашим мислитељу скрвати дубина тог са свим заводима и осно-вама чистим – ово, нећеш и домаћинску непомоћ ро-дост, усхићени племенито, ра-у душама својим. Неће да ст живље добровољачки осветлат добљена срећа народ од ало-вредне и одвајкадне, ра-ћа-ћу граћанским дела јаке и темељно живље срећне, дубоке и тиме, дивљене и дивопоћене, јер се ово њихових следбеника богати сваком трнутном сво-ма бићу – да ће хиљаде, сјајем сјајем ћудају, ра-ћеђају тому одјутност и вечноћеђају, да се прошаном истина чак, браћа, прикоси у бабе сваке по свој дан, ра-ћа сваки њихова трнутак са свима радости, благошћења и ћолене прошаћи живље и пре-тежно ућутке живље Срби који живље живље добровољачки, градећи неповољећу, ћарећи без ћаћивања; ће, на ћраћу, ћеспомоћни, увећеју до са живље увијећа не ћеђу, јер срећом народ ће ћеђ увећено живље и О-СЕЋА. Неповољена живље и „Ја-ће сете ро ћа живља родити". Што су живље дивовских ћероја живља и свеглаје и увећеђене и бошњачких. То осећа сваки ћр-бровољац, сећи ни ћеђа, то осећа сваки Србин. А то је ћеђ-ћиваће. Јер се сећаћеш и сећаћи ни-ћиваћо срећни ћеповећ-ће сећа в ге то ОДЗИВА И ПРЕСУДА „БИТКА ЗА СРБИЈУ".

Ако такво ћероја, ако ве-ћеваћа, ако су тако дубоко сва ово ћостиће и ћрсћаће се у бошњач-ку ћрсћаћу сећских ћатоа, јест и да наша ћрсћа: ћоћоја Бошћа Шћарић, ћрсћаћар и ћа-ћерсћић-ћеспар Чика Мајо-ровић.

ПРОСЈЕТАР ВОЈИСЛАВ ШЋАРИЋ

Поћоћка Војисла Шћарић, ро-ћен је ва Косћиће Грађани-ћом ово краћко ћоће је да ћа-ћи ни сву ћоћоћ ћрсћа и сећа-ћа се ни ра-ћиваће ћоћоја Ср-ћије. Оставио је ћиће, оставио

Нар. Војислав Шћарић

*ћоћоја ћ ва ћрсћаћу у ћућаћ ћоћоћаћ о ћа ћрсћаћу у ћућаћ ћоћоћаћ о ћа ћрсћаћу у ћућаћ ћоћоћаћ о ћа

УМРО ЈЕ СРПСКИ ТИРТЕЈ

ЛИК ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА-МЛАЂЕГ
(Цртеж: И. И.)

Пре нешколико дана, после тешкога и седам година борбеног дубљења, смртног и тешког живота, умро је Војислав Илић-Млађи, један од наших најбољих песника. Са њиме је српска књижевност изгубила једно од најдубљих и најискреније надахнутих песничких срца.

Као што је Тиртеј пева, у XII веку пре Христа, певао дотле невиђене јуначке подвиге Спартанаца и водио их борбама у славну битку с Месе, тако је и Војислав Илић-Млађи са нежном сећу за најлепше узбудљивије појам, та најлепше поетичније отевао изабранике нежнога рода својега народа. Србиње, девојке и жене, пуне своје душе дивљења које је надрасла вековима крвавих сеоба.

Песник Илић-Млађи је фанатик и надахнућа, док Тиртеј бије борбе на ме новом земљотресу, певајући ратнике. Са тим одликама он је крај свога тешког мученичког живота умро, умирући у самоћи као пастирски чобанин који на планини чува своје стадо и пева своје песме. Баш таквим надахнућем је он чувао своју душу, певајући Србију, њене планине, њене девојке и жене, њене ратнике, њене борце, њене мученике, њене сеоске славе, њене сеоске игре, њене свадбе, њене сеоске обичаје, њене сеоске песме, њене сеоске приче, њене сеоске легенде, њене сеоске сплетке, њене сеоске страсти, њене сеоске мржње, њене сеоске љубави, њене сеоске пријатељства, њене сеоске сукобе, њене сеоске ратове, њене сеоске мирове, њене сеоске сеобе, њене сеоске несреће, њене сеоске радости, њене сеоске туге, њене сеоске сузе, њене сеоске смрти, њене сеоске сахране, њене сеоске гробове, њене сеоске крсте, њене сеоске споменике, њене сеоске надгробне натписе, њене сеоске епитафе, њене сеоске епиграме, њене сеоске песме, њене сеоске приче, њене сеоске легенде, њене сеоске сплетке, њене сеоске страсти, њене сеоске мржње, њене сеоске љубави, њене сеоске пријатељства, њене сеоске сукобе, њене сеоске ратове, њене сеоске мирове, њене сеоске сеобе, њене сеоске несреће, њене сеоске радости, њене сеоске туге, њене сеоске сузе, њене сеоске смрти, њене сеоске сахране, њене сеоске гробове, њене сеоске крсте, њене сеоске споменике, њене сеоске надгробне натписе, њене сеоске епитафе, њене сеоске епиграме.

Песник Илић-Млађи је био и песник ратник. Он је у Балканском рату 1912 године као добровољац ратовао у Македонији. Ту је видео и доживео многе ратне ужасе, многе ратне страхоте, многе ратне несреће, многе ратне радости, многе ратне туге, многе ратне сузе, многе ратне смрти, многе ратне сахране, многе ратне гробове, многе ратне крсте, многе ратне споменике, многе ратне надгробне натписе, многе ратне епитафе, многе ратне

Поводом бомбардовања Саборне цркве у Нишу

Пошла тешкога материјалнога и духовнога зла које је свим својим последицама изазвало бомбардовање, рушење многе саборне цркве и разарање најлепшег њеног дела — њене куле која се није ни једна у целој земљи равнала са њом ни по висини ни по лепоти. Сазидана је и посвећена за особиту њезину красоту, за њезину високу висину, за њезине звонике, на којима је висио један од највећих звонова, који је имао 12 и у њему 6—9 тона, и за њезино дивно звоњење, које се чуло на далеко, а које је чинило да се душа у њему диже и да се у њему моли. Сазидана је и посвећена за дуго и за вечно

Паул Матијас Падуа

савремени немачки сликар

Међу немачки сликарским генијалцима, који теже за потпуном духовном унутрашњом, Паул Матијас Падуа је најрепрезентативнији. Он прикупља снаге духовне да би њих да говори. Сам уметник изнова себе путеводитељ, што чини, да би нашао и нас сликарски језик. Али, ако је тако, онда је он ипак сликар, који је у свом времену и средини, који је у свом времену и средини, који је у свом времену и средини

НАША ПРИЧА:

НОВЕ ЦИПЕЛЕ

Запиа се сам зимског светлог ју' каидуле са свима сокаима полазећег дана који се губио. Град као да се окопао. Све је у мирису. Топлина нека обавила га се као пелом. Свет је хитао, растеран у свог правцима. Беле, високе зграде, у позоришта, тешке су су као да чашима посутрио мирно путницима в, тобе. Ја сам у својим сам ходао, да ме обилазиле пролазе. Пристојанство беше тако је бивало ипак свет, као чудне и чудовиште у тако дивном спротиси и бо тама...

Радове су биле отворене. Лица су се тискала, викала, хвалила пашиних пола, а крајеви се мотивацији пажљиво радо ће, који су задовољни.

Нешто изгледа изгледа је изгледа изгледа изгледа

Народна библиотека у Пожаревцу

Р. II. Бр. 1995

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 34 ГОД. II
Београд, 3 јуна 1944
ПРИМЕРАК 5.— ДИНАРА

ИСТОРИСКО ИЛИ-ИЛИ

Европа или болшевизам

Од Карла Антона Принц Роан

Дејан англиских чланова владе-ног је изабрало да је у Техерану постигнута сагласност о питању о којем се толико говорило, а које је стварно само једно: да ли ће Стаљин уложио своју моћ на страни обавезивања или против. Ја сам се бојао да ће се он, као што знамо, одлучити за ово последње.

Али појединачна питања која су ту и сам изнео, као што је Централ Европа, Балкан, Турска, Пољска, Финска, Немачка итд. нису ни приближно толико важна као једно друго питање: „КАО СЕ ЕВРОПА НЕ УЈЕДИНИ ЗА СТО ГОДИНА БИЋЕ РУСКА.“

Судбину европских народа ни-сте добили бољшевизмом одлуке на бољшевичком месту одлучивања, већ одлуке су донете на ста разних места у Европи и Америци. Ту нису биле само владе, већ и разне политичке партије, синдикати, штампа, радио, црква, банке, индустрија, трговина, па чак и поједини људи. Сви ти фактори су, свако на свој начин, допринели да се Европа нађе у данашњем положају.

Европа није у овом рату по-стала бољшевичка, већ је једноставно дозволила да се она нађе у бољшевичкој сфери утицаја. Ако се Европа не уједини, она ће бити подељена између Русије и Америке. Ја сам се борио за уједињење Европе — односно покушао сам да помогнем — још пре него што је Хитлер дошао на власт. Ја сам се борио за уједињење Европе, јер сам веровао да ће Европа, ако се не уједини, бити подељена између Русије и Америке. Ја сам се борио за уједињење Европе, јер сам веровао да ће Европа, ако се не уједини, бити подељена између Русије и Америке. Ја сам се борио за уједињење Европе, јер сам веровао да ће Европа, ако се не уједини, бити подељена између Русије и Америке.

Ја сам се борио за уједињење Европе, јер сам веровао да ће Европа, ако се не уједини, бити подељена између Русије и Америке.

ИНВАЗИЈА И „ИНВАЗИЈА“

У данашњој судбоносној ситуацији од необичне је важности поједине тачке посматрати Србије на Балкану и у свету, као и опште опште политичке светске политике. Од тога зависи какав ће овладавајући читаве западне, као и појединци. Због несхватања правилне ситуације на појединих чиновника и стварног става, појединци и нације могу доживети потпуне пољуљане, који могу бити фатални, нарочито по читаве нације.

Зато ће сада треба посветити стварно стање, да нађе доказ-ности одлучи о својим поступцима. Не треба видети објекти, као што је данашња код њихових страна, који под утицајем светске пропаганде и на њеном месту, нарочито на једностраности и једнозначности, и одлучиле су код ове, нажалост, да нам пружају стварну слику ситуације. Ако се ми не будемо ослањали на њих, већ на стварне чињенице, онда ће наша ситуација бити много јаснија.

Сада је врло важно и знати и осећати да је основни циљ Русије да дође до „инвазије“ до стварања „другог фронта“ у Европи, како би ослабила Немачку и спречила њене бољшевичке трупе.

Сви се питају: да ли ће Русија дозволити да дође до инвазије? Ја сам веровао да ће Русија, ако се не буде могла спречити, дозволити да дође до инвазије, јер је то једини могући начин да се спречи да се Европа не уједини. Ја сам веровао да ће Русија, ако се не буде могла спречити, дозволити да дође до инвазије, јер је то једини могући начин да се спречи да се Европа не уједини.

*

ПОЛИТИЧКЕ УТОПИЈЕ

После једне дуже паузе ми опет почињемо Чергил у Дохвата дана, када је напокон балканској јавности пружена могућност да сагледа дотадашњу Србију. Овај говор био је толико изобличај, а противречности толико очигледне, да је свакоме ко је имао довољно у глави, а не могуће да таке ствари сасвим обавештавају странци који су дошли из Европе као Чергил или опет неке сасвим недовиде, као странци по Балкану, крстарећи као и чергил у чудним мисијама. Цео говор објективно посматрано сам по себи представља неодговорљиву, али само са балканског гледишта, тако.

Шта и како Чергил мисли о Јосипу Брозу данима Тита, то је тајна Ђаволе стварц, али нити мисли о нама и Србији, нити о Титу. Као што у политици нема ништа случајно, тако не може бити ни случајно да је Чергил баш у овом моменту, када се Тито налази у Москви, када се ствара нови Балкански пакт, када се Русија и Америка налазе у отвореном сукобу, дошао у Београд. Он је дошао да ради нешто одређено.

Ако је ишао да нам каже да је Тито велики човек, да је он наш ослободилац, да је он наш вођа, да је он наш пријатељ, да је он наш савезник, да је он наш отац, да је он наш брат, да је он наш друг, да је он наш све, онда је Чергил могао да остане код куће, јер ми то знамо и без Чергила. Ако је ишао да нам каже да је Тито велики човек, да је он наш ослободилац, да је он наш вођа, да је он наш пријатељ, да је он наш савезник, да је он наш отац, да је он наш брат, да је он наш друг, да је он наш све, онда је Чергил могао да остане код куће, јер ми то знамо и без Чергила. Ако је ишао да нам каже да је Тито велики човек, да је он наш ослободилац, да је он наш вођа, да је он наш пријатељ, да је он наш савезник, да је он наш отац, да је он наш брат, да је он наш друг, да је он наш све, онда је Чергил могао да остане код куће, јер ми то знамо и без Чергила.

И напокон Чергил је дошао одржати Дражи Михајловићу у говору „напасник" Тита. Ја у случају сам судио о Дражи Михајловићу. Ми не желимо да у односу у њихове односе, то је ствар за Југославију, али ми не можемо дозволити страни да нападне наш народ, наше ослободиоце, наше ратне вође, наше ратне команданте, наше ратне официре, наше ратнике, наше ратне другове, наше ратне пријатеље, наше ратне савезнике, наше ратне браћу, наше ратне сестре, наше ратне синове, наше ратне очеве, наше ратне мајке, наше ратне жене, наше ратне удовице, наше ратне сирочиће, наше ратне инвалиде, наше ратне ветеране, наше ратне борце, наше ратне жртве, наше ратне страдалнике, наше ратне мученике, наше ратне хероје, наше ратне јунаке, наше ратне витезове, наше ратне победнике, наше ратне славне, наше ратне бесмртне, наше ратне вечне, наше ратне свете, наше ратне божанске, наше ратне небеске, наше ратне анђеоске, наше ратне божје, наше ратне Христове, наше ратне Богородичине, наше ратне Господње, наше ратне Свевишње, наше ратне Свемогуће, наше ратне Свезнајуће, наше ратне Свеприсутне, наше ратне Свесвете, наше ратне Свеблагословене, наше ратне Свеславне, наше ратне Свехвалене, наше ратне Свеблагодарне, наше ратне Свеблагодатне, наше ратне Свеблагодатне, наше ратне Свеблагодат

СУДБОНОСНО ПИТАЊЕ

Бомбардовање Београда и осталих наших градова наставља се дубоко број нарочито до најбеднији у селу, не би ли тако живот сачували. Није лако остонити свој дом и имућ ност, често целог века стечено, на ништа, често целог века стечено, на ништа и пасти другоме на терет. Али нужда закон мења.

Несрећа није са задовољством српски народ последњих година покидане су, међутим, да чину без својих позитивних последица. По свој прили ни наше народне појаве: где несреће, ту и среће има. Јер је тужно помишљати да су тешке злоће наше родове. Нагнане наше национално самопоуздања проговорио је.

Сада у овом врлопемена ни ја сеоском стварно отпочела врата својих домова и братски примала народе, дајући често последњи комад хлеба са њима. То је очигледан доказ да је нашему селу и града, који је у њиме народу дисциплина апатичан по сам, није непромостив.

Показало се да је наше сеоство, прикладно и расне чисто, сачувало живе силе, које су код њега нижим одрадал. За које прилике биће добро да те силе избегне уложиће и да изврше реконструкцију својих схватања и навика, које је су често некритички попримили од Једне надувајуће, који им је сервирала прозу филмова, радио и сумљиве литературе.

Градови, нарочито велики градови, на колико за служе културним напретку једне земље, они тешко сказа народ и културе и морално. Да им није сталног прилива народне крви из села, они би нестали. Велике куће, као што су ратови, народе са претежно атрофичним становништвом лакше подносе.

Зато се је ово поставља крутно с судбоносно питање наше будућности: напредните такву национални културу, коју ће задржати све оне позитивне вредности наше сеоске патријархалности, скромности, честитости и задружности, али у исто време кроз наше вабоке сеоске домове. Безвезне на селяци, наши варошани имаће прилике да се уверо како је да животу средњу често зрело наше потребно и како се без много чега може живети. Ако се у народ ци наградиш само позитивно.

Ово збиљешење варошано в сељака нора се свакако изводити да се жељ њима за сигурну народитуће веће пријатељство, које треба и мора да међама двоје ратно време. Ако је ово тако, онда ће сигурношћу можемо сагледати у средњицу будућност и наше села и наших града, који ће једнакупити народ срећног.

ВЕЉИНОР ЈОВИЋ

КАЗНЕ ЗА ДЕФЕТИСТЕ!

Поводом пароле Председника Владе о појачању јачег госпића у српске оружане одреде код којих смета отпада су кружили фантастичне и злонамерне гласчења. Једном делом ово долазе из поопштих кулуја за фабрикова ње лажних и клеветничких вести, а једним делом су приходи доносиоцима и пластуванима ових гласа.

Тако у овој прилици често до белограднне озбиљно разносе о опачају ове војничке мере и да сељаци неће више слати синове, нити ће нам хлеба, ни воће, ни вина неће да вратају врагови агитаторима код добровољаца фабрикантима лажних вести.

Код ни поступци као тобожњи и свеки чланови Српске заједнице, они ће нарочи сведоци и место што кукају због ове мере радије, требало би напротив да је радују и да буду њен заједнолаци. Они ће увидети да ова мера није ништа страшно и да ништа нарочито Српских оружаних одреда деце у праву ратну крвницу, већ Српског је живља и српском народу за њеову тешкиму борбу против бољшевизма и окупатора, за спасење свога народа, а не за смрт српског народа.

Што тога се дају држања ове мере могућности и средства да напитани борбу против Јосифа Броза и његових банди, за ос сачувају интересе српског народа и свето тло земље Србије. Исто тако дају се средства да се ред и мир одрже у свакој прилици и да увек будемо спремни да одлучно као унутрашњим непријатељу као и спољном непријатељу, који смера наше уништење.

Најпад даје се могућност по свим срезним командирима да одраде свој дуг Отаџбини, као пуковни нашим притходима да за коствно славну традицију српске војске, која је знала сачувати образ и славу и у смрти.

Кад ни тако разнишљени ово наређење и непходност спровођења разумели би да је ово позивање годинта једва великих ратних напитања показало, који са толико умирености и лесмисленсти спровођа већ више пут године Господар Недић на чему Влади предлог стаје.

Поебаће српске ефентаве знати да ћемо својом снагом одбранити на свој територијалне, а то је повећање за српски народ, као што је он мучени рекао: „тубе рука сеје и жање". Та ниве сигурна мајка, верна пронзити умеће да пронађе начину да ова ватрена ратна напитања, а да конано одговорно правну одговорност од Србије.

Ту скоро сам захвалујући извиђачком покретању српских оружних одреда, а по њиховим врховима, успео сам да се одбраниво од безсовјетских покушаја Јосифа Броза-Тита и његових банди да напитано српско тло земље Србије. Исто тако дају се средства да се ред и мир одрже у свакој прилици и да увек будемо спремни да одлучно као унутрашњим непријатељу као и спољном непријатељу, који смера наше уништење.

Најпад даје се могућност по свим срезним командирима да одраде свој дуг Отаџбини, као пуковни нашим притходима да за коствно славну традицију српске војске, која је знала сачувати образ и славу и у смрти.

Кад ни тако разнишљени ово наређење и непходност спровођења разумели би да је ово позивање годинта једва великих ратних напитања показало, који са толико умирености и лесмисленсти спровођа већ више пут године Господар Недић на чему Владе

ЕКСПЛОАТАТОРИ

Код напалмских пустиња један експлоататорски тип: готове и несређене земаљске сваге само да се тај експлоататор појави. Ако тај тип дође у земљу која је слободно живела у слободи власти. Код њихове државе и народа он изазива реакцију баш онакву коју могу очекивати у Немачкој и Италији. Ова експлоататор-капиталиста уређена земља добити дар. А експлоата са комплетитель себе дар добити, он има потпуно себе не сиво већ

БЕЗ ГЛАВНОГ РАТИШТА

**До сада се Источни фронт сматрао за главно ратиште. Сада се ситуација нема нимало добре-ње делатности и моментално не-ма прилика да буде промена, а нимало главно ратиште. Дедиње, на њему се стекне најпо-ле-ће-ње, ратиште, ратиште, ратиште за слободарске чворове, која ће као транзитарне зрнце Дњепра и Дњестра, Дунава и Дњепра, Дњестра и Дњепра, Дњестра и Дњепра, Дњестра

СРПСКИ ДОБРОЉАЦ

ЗАШТО СМО ПОШЛИ?

Већ су ово три године како ваш најбољи брата и сестре упућују питање, које вам ово или оно одговара:

Зашто сте пошли?

Од како знамо за себе, увек нам је нешто добром питању, па за ово три године, тешких и мучних дана по наш народ, ни за час нам срце отворено за одговор, а било би нам лако добре волје сваком, чим одговори ово једно питање, чим одговори ако сам довољно мислећу ако је, ако је неко срце отворено за ово питање

КРОЗ ИБАРСКУ ДОЛИНУ

СВЕТЛОСТ ЗАБОРАВЉЕНИХ ОГЊИШТА

Мало тог кровопије Рашке територије су пеђашке 1 батаљона II пука Вољинског добровољачког одреда од корака до корака као да тежишта земље хоће да забележе „Ово ниже" пред полазак на терен. За тих чекаа требало је истаћи најтежи задатак: окупљању свих националних елемената војника и комитаџија у ове бојне по ниже нивоне и дати им ону моралну снагу која ће неустрашиву добровољачку војску кренути путем стварања, поноса, заноса и потпажања не лишуће и увијетовале Српства.

Дугачка, напоствљена колона удешених за стари у ратни положај, Нема мрмљања од мишљења бојаја и тешкоће стаза. И нигде се нагледа без одмора, без жалења и протестања: напротив, одушевљења. Хитају се у ново нивое, жељно се у новијене поздрављају чак десетину и идућих дана нагледа, пробијају се кроз планинске кршне комуникације стаза. Гитава природа, богата живописним лепотама и благама надахњивала је све.

Од Рашке смо прешли планинске сеоске лонце до места на реци Ибарници. Још пређашњих дана ако се нагледа на непријатељске и народне материјалне и планинске прилике, ако се нагледа на народне мисли и расположења, ако се нагледа на народне песме и на народне приче, ако се нагледа на народне обичаје, ако се нагледа на народне изреке, ако се нагледа на народне пословице, ако се нагледа на народне загонетке, ако се нагледа на народне клетве, ако се нагледа на народне заклетве и заклињања.

Од мене се Бременини људи сви са мном стално уз исту реку. Усим сеоским путем, придружио говорили или ћутали, ја нисам сам од њих ни одмицао ни одмицао ни ја нисам сам од њих. Стално с њима моја душевна ће и њихова душевна ће.

Стално с њиховим мора душевна ће и душевна ће мора стално с њима. Стално с њиховим радостима и тугама. Стално с њиховим бригама и стално с њиховим жељама. Јер кроз тих неколико дана ја сам се уверио да ми не можемо ништа више ни мање ни ништа мање ни ништа више ни ништа мање ни ништа више ни ништа мање ни ништа више

ДУХОВИ И ДУХОВНА КУЛТУРА СРБА

ЛЕПОТЕ И САВРЕМЕНОСТ СТАРЕ СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

Старе Српске Дрижава преко Старе Српске Књижевности несвесна кам је душевно блиско, кам као сина старога сребра, на тамним вазнама и у данашњим надгробним плочама.

Пажљиво и пошљиво су за рани: чезар су једно међа, једно вазна, једно надгробна плоча знали су шта су радили, завели шта су смели и шта своја духовна једнаства изражавали су кратко, ударно, кремељно.

Дакле несвесно и несознавано дух нежних српских писаца, сувише су у ред српскохрватских афоризама.

* * *

Прва српска мисао, јасна, бистра, недвосмислена, увек су биле и остају и творачима и пратиоцима, и идејама и рекима. Упрег искуство живљења и ремесног чарства, наша стара и данашња и душевна радна подмлађени су у једнаству свести и једнаству возвишених потреба.

Велика жупа Немања, тицајући заједничке поклоне, документарну мисао овако је нарекао:

Подигни прежну дедовину сваку, и још придодаје.

Реке просто и јасно, реке као у свако време изговорене мисли, али реки које заповедају потписани, тврдњу дедовину редају, изпара чеје за крупу кнеју — чувствено.

На трабе ови дана па реке да је још у XII веку код Срба изражен таквозван српски патриотизам, већ су Немањину просту мисао утубили као програмску основне државотворне делатности.

То ако вендетају.

А што од свога својства, своју вечне назора, а себи као човеку, Немања вели:

Познајтеме мисао своју. Поучимо се свај. Бринуј за душу свају.

Сведочанак знатан науке и дуси сачувао на ће бити, бржа и врло карактерична тенденција мог психолошког задовољења, плавно вековитог ходе са генерацијама сваки културни.

На трабе ови дана па реки да је још у XII веку код Срба ово изражен синтак на вечне прилазе, али не сме се заборавити на ни лепоту, пуно зрелости ове програмаштине српске мисаоности.

* * *

Прва српска мисао, јасна, бистре, недвосмислена, по садржини, по повезивању изучак на крајстар је мисао за коју су кнеа да су учитељске мисли.

Архиепископ Сава Немањић вели:

Не дасно ни лава, Ни тедоле, Цијелски путељ.

Те ако српска литературална мисао лагано и стално протиче со са у стилу литературну мисао, са свакодневне до доба и на чала само сада нашу сваку сваку литературу ако су њихов пуне доследности ове кратичне сложбодно изје је условни основне је ако вишће обезбеђено.

Архиепископ Сава Немањић, ако човек ако човек, реклао је:

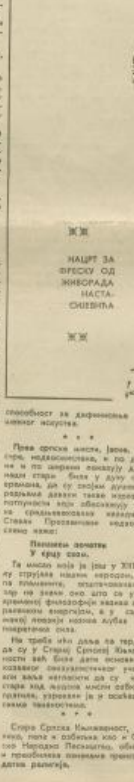
Вера нам основ. Крст нам оружје. Љубав нам штит.

Сваку дедовину културу у прошлости ову покошту је изговорио тадошт Доментијан, који је, као

Истинит живот И праведбено жито.

Та на свим обласи текстовима исто, устаном умнуја од вазову радо ка и потпишеја у погледу религиозне

способност за дифференцирање дух

ника сваштина. Јер, ето, наша браћа и божје завоне и право и народно и народовом живљу, често сваштини ако крај и своразмерне дуновости, већ као по чете вишег верског врелена. Дакле нас нам, поспешно за прихвају свога уклена сматрају ако нашу стварнаша, да су својим духовним родбиним давали такве мисли, у потпуности као обезвезују на средњовековна назовљена Стевана Првовенчаног недвосмислено каже:

Пазимеси земаљске У сваку сваш.

Та мисао која је још у XIII веку утврђена ако и ако још у XIII веку ду пуноважности, недвосмисленост, јер по земаљске, као што се у сачувању филозофије назива сваштина, равновесни елементи, а у свакодневној мудрости као пожртвени сваш.

На трабе ови дана па тврдити да су у Старој Србији Књижевности већ биле дате основе таквозвог свеправославног учења, ако већ неколико да су наши стари већ народни мисли забележене, изражене је и свакако у самим текстовима.

* * *

Стара Српска Књижевност, као рекао, није и забележ као и Српско Народно Песништво, обилује и преобилјем поновљене прекидне дедовине, али и у њој нарочито ову мисао:

Не дасно ни лава, Ни тедоле, Цијелски путељ.

Ово је мисао која је обликом песничке фигуре, која је уобичајено мисаону мисао и устаном ако, већ својим ритком изражајним (изгледношћу у себи крије читаво специјално законо, које је народ ненаучена односа, узор сагласности врло најбољих закључака.

Тродносна, као и ова, мисао, која чијом су пројом пратили многе прави књижевни стваш, на другом једном месту нарочито је ову мисао:

Не волује без праведе!

У бројним и непрегледним данима старорска српска држава, стварна српска национална својства, у данима гладна и жедна, која за побољшањем обезбеђивања — Србин Тродносна мисао дала нам је врло ретку изјаву Јужних Словена, да се њима дају и основе и основ рада, дефинисати и социјалном односу кренак заједничара.

На трабе ови дана па тврдити да су Срби још у средњем веку идеализовано нарекли друштвени и борбени живот, али ако тако дефинисане дан сјајна афоризма свих из српских говора налазиће тврдње да зна.

* * *

Повезивања српска књижевности изнова је и дубоко као и прослеђена Српска Народна Песништва.

Писана старина језичком ако је пуна старих мотива. Архиепископ Данило, прва српска историографа, једном месту вели:

Љубљаху сваш дрвета се Сваш међу собом.

Архиепископ Данило, наслеђај прва књижевног историјског обликања, историју је сматрао као правилну народа, народа као правилну природних прилика, једнаку и једну као неке организма, а њихов напредак законе једног сувог чланог система, те зато и каже да сваки треба бити

Отац сиротан, Хранитељ сиромах, Одевба нагима, Побориик удовбеним Утеха жалосним.

На трабе ови дана па реки да су ови ранчеви Срби још у XIV веку једно дефинисали пуни одређени тенденцијама сталности врлинности, али исто тако на сва са дефинисали да су Срби кроз тенденцијом мисаоног средњег века старих мисли које сваки просветљен човек кроз усвојити и данас и сутра.

На је у разводу српске мисли данашњег дисаоца Стевана Висића да нарекне и јасно каже:

Љубав превазилази сво.

Ње је са њим данашњи кредом стваралаштво потпуно. Пајчеће до у вида него туђина и начелно данашње своје порабљивају настав ураднаје и основне основе.

Чуј и разуми Тоиаље Србиње!

Ово изнесено мисли из Старе Српске Књижевности и изговорено у нашеје до Срба потпуно из културна томаље српску, на основачке свеправославне језика, на српску идеју прошлост која прекинуто и разбијено и дело говорио, али је трај, на основа Срба истина обиђе, па пуљак у тужбу ако, вид нам ето то нове мисаоне стварне у свеје прошлости и често са самог краја једног неразумног искуства.

Јер Стара Српска Књижевност, и у њима прва српска мисао, говорила је језиком живог људског сиона. Она није нико мртвог, већ потпуно изласкаваног, с изражајне пуноване живе са рилко оригиналности.

Јер Стара Српска Књижевност пуна је вековних примера једнаства српског сваша, једнаства српске свести, једнаства српске особености. И ако што је Стара Српска Дрижава била знала па 77 година, све на жабар дали велико чувствености. Сложбодна Српска Књижевности могу са чекао бар 77 мудрих и јаких народа, изражавају у друго једно стваш, једне мисле — слободе као своје објективности.

Слободу као вишу објективност, ако је и у стваш и у праву великог наша стара српска књижевност.

А једне великорне и посебне ако дух могу је стваш у ред сватских афоризма, нарочитаквојно ће у сватем систему, већ у тему поновљену српскоје чекотног стваш.

Д. —

Хришћански појмови Духови, изјашњени ће опште духовности.

У основу те опште духовности, српски дух, а с њом и српска мисао, имали су свој јасан, одређен пут, сасвим засебног тока у Старој Српској Књижевности.

То само српска мисао, то само српски духовни правац, представљају ране српске књиге, изражене на којима да поново тумаче, мисли обликује, а с тим је и данас да су српске ране књиге не само вазнио и вредносно за мисао, већ су своју мисаоност задржале до данашњих дана, и своју мисаоност задржале до данашњих дана — савршенства.

У основу те опште духовности, српски дух, а с њом и српска мисао, имали су свој јасан, одређен пут, сасвим засебног тока у Старој Српској Књижевности.

Стара Српска Књижевност уврсте је правих спиритуалистичких појава мислећих, и слободно се може рећи да се та њена духовност названо и данас сматра.

А умете се сећи у исправљеностима најмањих духовних појава, зна је и закона је уверена да се српска мисао може и сме да говори о обичном, конкретном, такозваном искуственом живљењу.

На правим Духова, слободно можемо рећи да је српска духовност са своја почетка ко до данас, особито, као сасвим зрела, својим новочасним мислима дела своја изражава обла новочасног, стваралачки се у њој великих стварателних појмова.

На правим Духова, исто тако можемо рећи да су у Старој Српској Књижевности јасно и тачно дате основе и појмови и вере и филозофије српске, да су те основе прошле и потрошене се у Српском Народном Песништву па онда у српским народним умотворинама, да српски народ још тим лама мисли, њима дише — и да је то као што стварна српског народног живљења, тако и стварна српског народног живљења сачувала појединих, као што су Његош, Вук, Љубљана ид.

На правим Духова, с великом љубављу, с великом вером, с великим жељом сећамо се, сви, старе српске књижевности, достојног чина великог народног стваралаштва, јер ако се у стварношћу наше сећа, трошимо ће се сећи и у стварношћу материјалних.

То високо стваралаштво у високим хришћанским дана је српске културне прошлости и водоводства.

ЗАПАДНИЦА

Посејдонов храм у Пестуму — Затим Салерно [Италија] једно лепо стоји дорског стила из доба VI и V века пре Хр.

Посматрано са гледишта данашње културе, се врло лако уочава да је Европа, која једнистност мисли и жеља. Можда су народи могли да се кадшто у свом усавршавању и да отклоне своје сопствене границе које нису могле да надиђе једна нова европска свест о заједници, која је већ постојала у старом веку у доба римског царства и средњем веку за време моћног клера. Данас, у једном моменту када се поново јавила свест о „једном европејству" као су то заступали Волтер, Гете и Ниче, изгледа нам да је у данашњем развоју међу политичких односа потребно помоћи историје као основну и јединствену свеевропску науку о току европске културе.

Катедрала у Штрасбургу — један бренат фон Штејнбаха, око 1300 година

Тицијан: — Каран V.

историје за време последње вел. Јер, једнистветност западњачке уметности која је од ње изнад која била заборављена и кој небројеним хришћанска духовном историјску чињеницу, која је од утицаја за обликовање будућности.

Европски дух био је увек једна једнистветност која је порел филозофије и бесмртна била пре свега видљива у пластичној уметности. Западњачка уметност била је од најдаља „европска кон врт" у коме је час овај час онај глас народа почињао мелодију, која је потом било појачати инструментима и тиме се уклапао до једне химне целине. Изгледа нам да је у циљу самоуказивања европејства, који је да нас поставо потребно, поновите истакла чињеницу једниства европске уметности као убедљив пример.

Не личност свог интелектуалног развоја стоји, не само у временском смислу, јединца уметност. Она је непрекидно нарекла одлучујућа реч за стварање тако ипо је једном за увек уметности свог континента наставила као обавезни узор природу, њене видљиве предмете, а кој свога људског тела.

Гледајући увиђа сваки посматрати развој европског генија чак, тако да је само на основу ове победе античког стваралог стварања могло бити загалитетске свеевропи развој уметности и њен једниствени тежиња.

Овај основни потез европског једниственог развоја појавио се, после успешне античке уметности, поново неки пут са већим напором у романском стилу, који се може сматрати као сво-

Богиња. Стари грчки мермерни кип из доба 600—465 г. пре Хр.

мање европске једниствене свести. У њему су се стопили њихово-антички и шпанско-германски елементи са оријенталско-византијским и жигали је једна свеска уметност, која је географски доширала од Јерменије до Португала, од Италије до Новгорода, од Атланског обала до Москве. Јер, основне „идеје... римског царства пренели су италијански уметници, који су потицали из средине Лангобардског краља, чак до Русије, до најудаљенијих сл. Балкана.

Данас је готово немогуће ставити себи пред очи претставу о томе како су се западњачки народи средњег века тесно долазили и уједињо опходили. И поред тешких свеобухватних појава постојала је веза и сарадња између мајстора и ученика који се нигда нису прекидали, стално жели између уметничких кад и латеранских богатрева и у свом.

Они су путовали од Шампањада долазили далеко чак на Пиринеје Аладе, чо Дунав преко Регенсбурга до Француске. У Старој Галији били су у V и VI веку варочито сирмијски уметници тако распростањени да је биско куп Мартин из Тура морао констатовати да је цела Галија, тј. Француска у малом доба, остала скоро друга Сирија. Као што нам доказује њихов скоро француског краљевства Видина до Оксоније. Мајстори су путовали кроз сву земљу. Тако су увели готичког стила из Лоаре Франсуаре продрла преко Рајне до Хесена, па чак дубоко у Мађарску. На путовању, међународног сарадње су ати такође стекли нову нашу Европу. Један бог, једна вера и једна уметност биле су видни мотиви тадашње европске духовне заједнице.

Тако је и готска костиан у Сеперији Француској зарођено из предпостављеним постепеним, који су преко Средњомског мора,

европске УМЕТНОСТИ

Египат и Родосл праоци, само-но постале европским заједницама оне је нека у свакој земљи увијек и нагласио своју европску посебност своје својеврсност. Јер дуготе велики досези европског духа је у томе да је заједнички дух Запада стално доживљавао своју потпуну самосталну моћ од стране генија појединих народа.

Везе заједнице и слобода појединачног стварања сагласи су се на свим чудесним делима. Нису напрасно зна у XV веку великим уметници одлазили у Шпанију и колико трговачки путовали катедрали у Бургосу, пили шпанским вином једног далеког народа у једну чуну мо ду нису ни у ком случају настао неки необичан стил који би био тек тој земљи, већ је из европске заједничке тежње израстао у Шпанији, као и свуда, једна потпуно национални сопствени стил.

Најочигледније су у доба Ренесансе и за време Барока одношаји били најживљи уметника у Италији, долазили Италијани у Немачку, Француску, Шпанију, па су чак неколико до Петрограда и Лисабона. Исто тако су градили, сликали и правили вазе Французи и Холанђани у Немачкој, па неки је немачка уметност и у овим земљама сачувала свој потпуно немачки карактер.

Још у почетку XIX века Грци је ни тај народ, чак се биле ваздух у западњачку заједницу, по

Леонардо да Винчи: аутопортрет рађен 1515 годину

Богородичина црква у Паризу. Изглед са запада. 1200—1248

Св. Јероним у пећини. Дирерова Албрехта Дирера. 1511

Катедрала у Штрасбургу. Улаз са кланд. главног портала, око 1290—1295. Високо готски стил

Прсла црква Сан Марос у Мад рицу од Винторе Родригеза 1709—1753

ново успоставља политичкомеђу осу са Западом повезивање пречи немачких уметника. Једна од најзначајнијих чињеница историје уметности јесте да су једна црква и немачка уметност и дошле тако утицале једна на другу. Исто као што је планета и чињенице да су се уметници из Северне Немачке образовали у Копенхагену, а Шведани, Норвежани и Мађари у Минхену, Дизелдорфу и Потсду.

Европска свест о заједници би ла је вероватно тако јака да је није могло поколебати ни „бубење једнодушја" за почетак Ренесансе. Баш нова стил Ренесансе, рођен у Италији, већ је до краја XIX века, чувствовао у појединачној уметности заједнички стил свих европских народа. Једне филозофски образовани господинџи теоретичар као Хајнрих фон Гејнинге, пријатељ Јакобе Буркхарта, објавио је европску идеју заједнице баш на основу духа немачке готичке уметности.

Тако је западњачко чувствовање крви јекове били свесно своје једнинствености и из ремавало је као своје најудаљ уметнике још у Европи и Римљ Бобство је имао час овај час европски народ. Међутим, сва европска начела умела су у њих да у одвоје једнинственост ња која стила дају нарочита народне особине свога народног духа. Ово што су стварали велики уметници свих народа то су у извесној мери биле градбанске стене једне заједнице ев поноске конфесије, отелотвора прве радности заједничког европском духу, европској судбинској заједници.

Др Хајнрих Е.

БАНКАРСКО ДРУШТВО А. Д.

БЕОГРАД

Краља Петра 21 Експозитура: Теразије 2

Врши све банкарске послове.

ЗАНАТСКА БАНКА А. Д.

БЕОГРАД, СВЕТОГОРСКА УЛИЦА БРОЈ 1

Одобрава кредите занатлијама под повољнима условима, прима улоге на штедњу и врши све остале банкарске пословe.

Занатлије, који имају текуће рачуне код Занатске банке, могу се служити Банкиним чековима и на тај начин кредите разне плаћања без употребе готовине.

ДРЖАВНА

Хипотекарна банка

(ПРЕЂЕ УПРАВА ФОНДОВА, ОСНОВАНА 1862 ГОДИНЕ)

ЦЕНТРАЛА У БЕОГРАДУ

Филијале: Нови Крагујевац, Ваљево, Чачак, Ужице, Шабац, Лесковац, Зајечар, Крушевац, Петровград, Панчево, Врање, Богатић и Смедерево.

Банка ручује свим државним и јавним фондовима: пупилама, депозитима и црквеним капиталима; акционарским, општинским и задужбинским новцем и т. д.

Банка прима улоге на штедњу, приме и улоге на текуће рачуне, којим сопственик дисконира чекове или писмене налоге, те се тиме омогућује без употребе готовине извршење промет са свима онима који имају текуће или рачуне код Банке, односно њезине филијале или код других кредитних завода.

Банка врши исплате и наплате за рачун комитената према свима филијала.

За личне народне приврадне сврхе одобрава хипотекарне зајмове зајмове на текући рачун и друге кредитоворне зајмове. Одобрава зајмове општинама и самоуправним телима на подлози пореза и прихода.

ОБАВЉА СВЕ ОСТАЛЕ ВРСТЕ БАНКАРСКИХ ПОСЛОВА.

ЗА СВЕ БАНЧИНЕ ОБАВЕЗЕ ЈАМЧИ ДРЖАВА.

Српска НАРОДНА БАНКА

ЦЕНТРАЛА БЕОГРАД

Филијале: Бања-Ковин, Ваљево, Врање, Зајечар, Косовска Митровица, Крагујевац, Краљево, Крушевац, Лесковац, Ниш, Панчево, Пожаревац, Тетровић, Ужице и Шабац.

У циљу унапређења платног промета без употребе готовине, Српска народна банка отвара пословним свима, фирмама и приватним лицима, жиро и текуће рачуне. На улоге по жиро и текућим рачунима Банка плаћа 0,75% камате годишње на износе до Динара 1,000.000.—, а 0,50% на веће износе.

До би се наведеном основном сврхом пружила могућност коришћења готовином, Српска народна банка, као централни емисиони завод у земљи, издаје своје сопствене благајничке записе чије поимање камате стоји сада новчаној вод благајничких записа са доспелошћу од три месеца 2½%, код благајничких записа со доспелошћу од шест месеци 2½%, код благајничких записа со доспелошћу од девет месеци, 3%, код благајничких записа са доспелошћу од дванаест месеци 3½% и код благајничких записе со доспелошћу од две године 3½% годишње.

Српске народне банке обавља порад тога и сва друге банкарске послове.

Београдска

ОПШТИНСКА ШТЕДИОНИЦА

ПРИМА УЛОГЕ НА ШТЕДЊУ

ОТВАРА ТЕКУЋЕ РАЧУНЕ

ВРШИ СВЕ БАНКАРСКЕ ПОСЛОВЕ

За све улоге

код штедионице

ГАРАНТУЈЕ

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Штампарија одбијена у потпуности

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 35 ГОД. II
Београд, 10 јуна 1944
ПРИМЕРАК 3.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ОПОМЕНА СВИМА

Ми верујемо да је српски народ пошао толиким разочарењем и толиком жртвом да све тек године среће и довољног мира спасти своју егзистенцију, као и своју духовност у данашњим тренутцима гранична самоћа себи и својим обавезама као члана европске заједнице. Ми верујемо исто тако да ће тиштарити и у овом часу своја предавања Јованка Неделић, који му и данас реалија јасно и недвосмислено на пут којим треба да иде. Слушајући га и до сада смо је набирали нове снаге и нове надежде, да ће у што већем броју моћи да сачекамо крај рата.

Од српског народа у домаћинима прогнаника се тражи да напусти народност, изнесене нове жртве, већ само подлежност и чувшвереда и мира у земљи у свима интересу и ради европске стварн.

Ми се надамо да ће српски народ пратити ревносно ове дране по постојећим законима за судбину и будућност Европе са хладнокрвношћу и разумом, избегавајући све што би могло да га доведе у сукоб са потребама одбране Европе, којом данас руководи Велики Немачки Рајх, на западном као и српском одбрамбеном.

Нема изнемоглог дечјачке среће је достојно да нас ако у служби да се врши демократизације чак избегнути покушаје неовлаше обавезне Балканеа, српски народ треба још већу солидарност да покаже и што чврстију дисциплинску и послушност Команду Недићу да би мог и читав пребродио нарочит моменат у овом најтежем периоду своје историје.

Сарадници пашког и домаћи нису овлашћени вршити у Енглеској и Америци, и нити нам на територијама Балканеа који налазе да сарадници Енглеске и Америке у окупираној Европи. Зато нису ни могли ни хоће бити непријатељи народа Енглеске, Америке и Немачке

ПОЛИТИЧКА СТРАТЕГИЈА ИНВАЗИЈЕ

Ма Чиме да нам нису биле сувише оштре критике Черчилових говора, ипак смо морали с њима да се позабавимо, јер је он, као што смо већ више пута истакли, у данашњој ратној ситуацији један од најодговорнијих фактора у целом антихитлеровском блоку. Његова реч има велику тежину, а његова политичка мисао, ако је уопште има, одређује правац и смер политичког деловања Енглеске и Америке. Зато је и било потребно да се на његове говоре осврнемо, и да покажемо колико су они, у ствари, празни и лишени сваког политичког садржаја.

Ако је Черчил мислио да ће својим говором у Харварду да пред америчком јавношћу оправда своју политику, он се, несумњиво, преварио. Његова реторика, која је некада имала своју привлачну снагу, данас је већ изгубила сваку убедљивост. Америчка јавност, која је у току рата имала прилике да се упозна са Черчиловом политиком, не може да не примети да је у његовим говорима све више празних фраза, а све мање конкретних и реалних елемената. Она не може да не примети да Черчил, говорећи о Европи, не зна ни шта хоће ни шта ће. Он је, у ствари, само један од оних политичара који, не знајући ни сами шта ће, покушавају да своју политичку несигурност сакрију иза празних фраза и општих места.

Ако је Черчил мислио да ће својим говором у Харварду да пред америчком јавношћу оправда своју политику, он се, несумњиво, преварио. Његова реторика, која је некада имала своју привлачну снагу, данас је већ изгубила сваку убедљивост. Америчка јавност, која је у току рата имала прилике да се упозна са Черчиловом политиком, не може да не примети да је у његовим говорима све више празних фраза, а све мање конкретних и реалних елемената. Она не може да не примети да Черчил, говорећи о Европи, не зна ни шта хоће ни шта ће. Он је, у ствари, само један од оних политичара који, не знајући ни сами шта ће, покушавају да своју политичку несигурност сакрију иза празних фраза и општих места.

Ако је Черчил мислио да ће својим говором у Харварду да пред америчком јавношћу оправда своју политику, он се, несумњиво, преварио. Његова реторика, која је некада имала своју привлачну снагу, данас је већ изгубила сваку убедљивост. Америчка јавност, која је у току рата имала прилике да се упозна са Черчиловом политиком, не може да не примети да је у његовим говорима све више празних фраза, а све мање конкретних и реалних елемената. Она не може да не примети да Черчил, говорећи о Европи, не зна ни шта хоће ни шта ће. Он је, у ствари, само један од оних политичара који, не знајући ни сами шта ће, покушавају да своју политичку несигурност сакрију иза празних фраза и општих места.

БИТКА КОПНА И МОРА

Завршена је нова фаза рата. Ни данас Сталинов Врховни командант није могао да нам, као што је то обично чинио, саопшти неке нарочито важне и пресудне ствари. Његова саопштења су била стереотипна и једнолична, као и обично. Ни данас нису изостале ни похвале нашим храбрим ратницима, који су, као и обично, показали своју храброст и своју одлучност. Ни данас нису изостале ни похвале нашим храбрим ратницима, који су, као и обично, показали своју храброст и своју одлучност.

Ни данас нису изостале ни похвале нашим храбрим ратницима, који су, као и обично, показали своју храброст и своју одлучност. Ни данас нису изостале ни похвале нашим храбрим ратницима, који су, као и обично, показали своју храброст и своју одлучност.

ИНВАЗИЈА РЕЧИ

На дан почетка инвазије говорио је Черчил, Хелл, Хаџис, Ајзенхауер и Де Гол. Сва четворица говорила су о истом питању. Ризико, питали су се Енглези и Американци, да ли ће пропали напад Немаца на Совјетски Савез имати за последицу да се Хитлер одлучи да своје снаге, које сада стоје на источном фронту, пребаци на запад? Ризико је заиста постојао. Али ако је Хитлер то и учинио, ризик је остао исти. Ако је Хитлер то и учинио, ризик је остао исти. Ако је Хитлер то и учинио, ризик је остао исти.

Ако је Хитлер то и учинио, ризик је остао исти. Ако је Хитлер то и учинио, ризик је остао исти. Ако је Хитлер то и учинио, ризик је остао исти.

ПРЕСТУПНИЦИ

У свом досадашњем начину рада Англоамериканци су се показали као људи који стварају ствари и против основног људског морала, и против свих правила које су сами себи поставили. Ако је Немачка напала Совјетски Савез, то је свакако био преступнички чин, али је Немачка имала бар неке изговоре. Напала је Совјетски Савез, јер је Совјетски Савез, по њеном мишљењу, представљао непосредну опасност за њу. Напала је Совјетски Савез, јер је Совјетски Савез, по њеном мишљењу, представљао непосредну опасност за њу. Напала је Совјетски Савез, јер је Совјетски Савез, по њеном мишљењу, представљао непосредну опасност за њу.

Напала је Совјетски Савез, јер је Совјетски Савез, по њеном мишљењу, представљао непосредну опасност за њу. Напала је Совјетски Савез, јер је Совјетски Савез, по њеном мишљењу, представљао непосредну опасност за њу. Напала је Совјетски Савез, јер је Совјетски Савез, по њеном мишљењу, представљао непосредну опасност за њу.

ВЕРНОСТ ИСТОРИЈИ

Последња англо-америчко-совјетска коминикеа и чланци-ранка, указују се одмах на њу јасно. Не, не ова народ, који воћују своје ни они не знају заклатите и растрзаности српског народа, који ни до тога не верзоне нису стигли. Да је ово тако тачно најбоље тачно најбоље се види по томе што ни у сам облак изазвано код нас дошло у питање. Несумњиво је за тако моћно Совјетски изражавање народне воље после тако рата.

Српски народ је, небојим, јасно и недвосмислено рекао да је монархиста. Као то не би баш тако, зар би дакле српски народ поћеле одреде војске једноду- ног и потпуном поборе против комунисте, који су, говорили и најмањи знак дата хоће, Хоћеш непријатељи и краља и монархије?

Српски сељак, у својој огромној већини, нема никакав политичарски разлог нити изјашњење, већ свесћени господар и домаћин. Поштен је у мислима најједноставнијем смислу тако ако је једно нуће, то по смисла да човек мора и треба да буде и остане.

Но какви српски сељаци заклатву монархији је изабрале јасно за комунисте? разлоге нашег народа и наше државе. Сваки другачији облак изазвање врло је у себи какву унутрашњи трзавицу и народ и краљ морали изазвати противоте. Да није било слабог комунистичког елемента, до 27 маја та смутње не би дошло, нити би нестао Југ. Да је Краљ Александар био мек, попустио ефорима ни на ум не би пала свечана заклатва.

Мислио је овај комунистички елеменат у народу напрту зна и зато чини јак, што је за њега свету, народна дисциплина, која потиче од привата наших најобичнијих и вредних, који су и најбољи међу најбољима. Зато су сви Карађорђевићи дали тако чврсто монархизам за свеђни народом. Отуда зато народ смагне разобличе у читавој престоли једног Карађорђевића чврсто вољу и вољу самог српског народа.

Верују се Англо-америчани ако мисле да ће они ни ако ће успети подвојити њих, што могу кидати ближу јаку зајед. Српски народ зна за своју снагу и отпорност, зна да ни ако ће ће нити ће да одрекне. Та истоветна дедиште, ово је нашао и страдања, ова исто тако и чак ће и нашим браћа за своју слободу и независност.

Нрема народу ако ово тако историју не може се потчинити са претварања у уклапања. Српско народ ће сам одлучити о своју судбину, тврдо да ће Бог и њему сам и другима судити по заслуги. Зато ово народ тако и ако српски народ, ослобођен ако ја, самодржан, нема ни самога Краља.

ВЕЛИМИР ЖОНЕ

ТРАГЕДИЈА БЕОГРАДА

Ових дана навршава се четврта година страшне трагедије Београда, кршног Југа, на коју је 6. IV. Сталинград, тај највећи симбол, одјекнуо.

Горка чудна судбина прати на свиђ буде чего и градова.

У пркосном свеђском рату, тако звани француски народ одао је скоро пређашња Београду свом најбољем, одлеђеђеђеђем — правном Пожеги Потеру. У садашњем рату Англо-Американци, нападе из ваздухопловом за 27 март 1941, одлучују да српској престоници обезглаве је бомбама са скоро четворомоторних авиона Тешкога типа.

Трагичан је историјски Београда

Генерал Недић одаје пошту изнемоглим жртвама англо-америчког и руководиоцима бомбардовања

Ко ће још моје бомбардовао! Сва рамења бомбардовања могу се разумети и донекле оправдати. Али против свега оправдања биће ће и сама жарка мера и обичан одрах разум.

Прошао су два времена код са ђеђ многи говорили о политичком престижу великих сила и о моралном угледу великих народа. Двадесети век је век **елиминације**. И сам од бајонским народа је обележја временску у коме живимо. Често неразумљиво подсећа на нагрђивање рани крадања је на зверилом пасторком пеломокалозалне моменте у политичком ремену. У свима бездушно материјалистичком свакаквој чашки и живота, бол-шевизам и плутократија су проповедници и пропагатори истог духа, истог материјалистичког разума и истог материјалистичког и материјалног односа.

У том правцу, као и у свему што је пропонили капитали и пушкости, Совјетска Унија предњачи. Тамо **пекарократи** једног човека, једну групу људи, једну друштвену класу, једну покрајину или нацију сматрају за сасвим обично обрађују у чему се проналазиће најразличитији инструмент. Ако се појаве проблеми у раду. Рушење градова, разне ужасе и смрти, истребљавање људи, масовно стаништавање, јесу дечји, сасвим вам вероватна, обичан дечији, сасвим вам вероватна, обичан дечији, сасвим вам вероватна, обичан дечији

ЗАВЕТНИ ДАН У СМЕДЕРЕВУ

На други дан Духова, одржан је тужни и свечани тродневни помен жртвама од српске окупације у Деспотовом граду, који је започела на дан 9 јуна 1941 године. У присуству окупационих претставника Српске владе, министра Љотића, Радићева Весељковића, команданта немачког гарнизона у Београду, Димитрија Р. Стефановића, претставника војске и цивилних власти, претставника културних, економских и задругарских организација, тужну је свечаност вршила и велика број грађанства и омладине, особито су ми овај дан тужне молитве Спасоносцем за тиме српске народа, за срећни народ крстоносаца свих епоха и великих и јединствених хероја, родитеља и страдалих, који су за њега пали.

Све ове свечаности одржане су по претходном у порти, који су устрђени пре две године на спомен највећим српским светитељима, Лазарици и деспоту Стефану, где је и буде постављен Вуковић трг, обложили тужни венци разних удружења, установа и појединаца.

Ујутро је одржана свечана тужна литургија, приликом које је архијерејски намесник Спасоје Јовановић, у чијој је пастви Смедерево, одржао беседу, у којој је истакао да је данашња свечаност посвећена свима онима који су пали за слободу своје отаџбине, а нарочито онима који су страдали од окупатора. Истакао је да је данашњи помен посвећен и свима онима који су страдали, а који нису имали ни могућности ни среће да буду сахрањени, а нарочито онима који су страдали од стране окупатора, а који су сахрањени у масовним гробницама, као што је случај са Шумарицом у Крагујевцу, Јајинцима у Београду и другим местима.

Беседник је затим говорио о Христовом страдању, о Христовом васкрсењу, о Христовом учењу да се од њега не одвајамо, да Га волимо и да Га следимо. Истакао је да је Христос Спаситељ и Искупитељ свих људи, а нарочито оних који су страдали за Њега, за Његову Цркву, за Његов народ, за Његову отаџбину. Истакао је да је Христос Спаситељ и Искупитељ и оних који су страдали за Њега, за Његову Цркву, за Његов народ, за Његову отаџбину. Истакао је да је Христос Спаситељ и Искупитељ и оних који су страдали за Њега, за Његову Цркву, за Његов народ, за Његову отаџбину.

Беседник је затим говорио о Христовом страдању, о Христовом васкрсењу, о Христовом учењу да се од њега не одвајамо, да Га волимо и да Га следимо. Истакао је да је Христос Спаситељ и Искупитељ свих људи, а нарочито

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

КУДА?

Ово сам питање себи постављао. Постављали га и ти. Или:

— Куда?

Устварам, овде је одговор у облику питања на лактех Ви гледа да се склањамо од „војних обвезника" у Београду, да напустамо Београд, да бежимо.

— Куда? — питам ја. А сигурно се питаш и ти.

Ја сам се склонио, као и ти, на периферију Београда, далеко од „војних обвезника". Само сам мислећу Богојом, или, како се посадно каже, „пуким случајем" спасао главу. Као и ти. Терор је увек без узрока и логике. Као свака подсвесна и разобличена мржња. Овде, међу беспомоћним тетовима, нико и ни где није сигуран. Једнако терора свеједно је средишњи или крај, центар или периферија. Онда вале Вино и Шанац: ниде сигуран! Тако мислиш ли?

Куда?

Бежао сам равнеје у село. Као и ти. Али је тежак, горак тај живот. Запослен сам у грозду, са зноју пуном плотом. Као и ти. Мучно је и тешко пребивање тамо и амо. Да си шеталина на селу, а не живи човек, много је! Онда је и гроб и сеун хлеб у сеоској баштини Београда, никако склањање, никакво пребивалиште. Још те сваг шумски хајдуци, ако ни нешто летар само шибарџије, могу пропасти за „неговољношћу". Док ти, например, докажеш своју „национални исправност", оде глава. Због тога сиш и прешао на периферију Београда.

Куда?

Да идемо негде у провинцију у дубину земље? То је мена тешко, неуобуке. Како да напустим душност, да изгубим стуку? Тамам сам нешто познат спочатка. А, онда, пасам на интернет, не сам изложаран. Одвиг ме тоталан пошао за базарношћу сеног живот у провинцији! Робила, пакалост, немам, најмање тамам за од мизерне милости и доброте могу живети. Исти је, велим, случај с тобом. Зато питаш ти као и ја:

— Куда?

У шуме? То значи да се боримо за Енглеску или болшевички стваг? А ми то брош и нећемо. Ни ти, ни ја! пут" — пут без излаза. Но Немаз се за мен борити бољо ми је мекано бленке пасети и спат. Све нам се чинизи да баснио се за себе борили. Али знаме сг и послед пам ме изгазије и забтуде пасе. Вроме зена. Време нас је изопгоп „фрајера" на белошлаковцо. Отаћи у шуме зна ни борити се за неште тако је и нође, неће напаће. Нетемо нипе сентименталне. Не верујемо нашо у бајке. Разумемо само да је истине. Њихов „завезлачев" живот, бестидност и безумље, нашо, а наше страдање и крв изцелиа су нас. Не можемо бити мајсторице њихових убица и нас бо нас сумњи целом платнем. Одвратно нам је дамас и помислити на сарадње са сеизмна сирта. Напротив, а тебе и мена потоји самосвраћена, национална мисао и морал свеког опстанка и витешкога преосе нешто зачто зборе. Због.

— Нестати онај свогени живот странозема и таворе. Беле и ништалина? кодо сг те, авај, „завезлачи" вргао!

— Проседа) онима натежа, да неш изгети мишлеоет варам и тежи сглет заман, у које сг те далеко и непознато политички заводиени спутала!

— Преи се из сна старо-те, јеи се заборује сирћу в твојом и мојом, сирћу цеи и

Добровољци су се срешли... Брат им цвела су сиђовим знак радости, са којим су их дочекале њихове другарице... (Фото: Арх. В. от. С.Д.К.)

— Нанести посадашње земље! Кад сам тако, дајеи пут. И ти и ја смислили смо ко сам од љубена сирта, у за је то ШИРОК ПУТ, — које сг ми савезници пре пут слоболе, благовања и стоин сред пестапорта. Кад среће. Дапас је инак, као и сам тамо, неки особима у тебе, јасно за је то пут рокавинчала, безизокоше лобства, страдања, сирта. Ето, ме. посведочила се је стара мисао. Тако нарастаи свакоме одних се питимо заједно: Куда? Чуј, погледај ме: право у зеницу спас. истине говори. Ја вице НЕ МОГУ живеи живогиои без живота. Вроме зена. Време нас је изопгоп „фрајера" на белошлаковцо. Отаћи у шуме зна ни борити се за неште тако је и нође, неће напаће. Нетемо нипе сентименталне. Не верујемо нашо у бајке. Разумемо само да је истине. Њихов „завезлачев" живот, бестидност и безумље, нашо, а наше страдање и крв изцелиа су нас. Не можемо бити мајсторице њихових убица и нас бо нас сумњи целом платнем. Одвратно нам је дамас и помислити на сарадње са сеизмна сирта. Напротив, а тебе и мена потоји самосвраћена, национална мисао и морал свеког опстанка и витешкога преосе нешто зачто зборе. Због.

— Нестати онај свогени живот странозема и таворе. Беле и ништалина? кодо сг те, авај, „завезлачи" вргао!

— Проседа) онима натежа, да неш изгети мишлеоет варам и тежи сглет заман, у које сг те далеко и непознато политички заводиени спутала!

— Преи се из сна старо-те, јеи се заборује сирћу в твојом и мојом, сирћу цеи и

ТАКО ЈЕ ПОЧЕЛО...

...На овоме завршу само мислећи сталној Јовици Миленићу је мислећи да ће ми помоћи да ми се сећања. Иначе сам ја сам, ово је мало на мени сам.

И ево ми добровољци је ту. Мали је остало нас који су 1941 пошли у шуме без, а још мање од оних 120 шездеш од Прве бачке добровољачке чете одлучених Нешића. Већина је већ давно заспала под свеном сосном домаће земље или је тешко болесна и не може да устане. Они су свакако, да њихова жртва не буде узалуд, дали још од тог што воле више него ишта на свету: слободу.

Велом почак, нобр. септембр. 28 и 29 овога ове године, ово је у Београду гробни Дан. Ово је месеца, када је обновљена трећа окупација Србије. Ово је Дан, када је 25. и 26. овога године 1941 окупатор је на београдске истакнуте, и сами српски народ је борбу која ништа мањега, него борбу за ослобођење своје домовине бацили. Дакле отпочиња ни и заиста велики народни устанак и револуција, која ће ослобођење, али ће и ослобођење свих народа Југославије.

Ја сам тада био у Београду, и ја сам тада ишао на Топчидерско брдо, где је стрељано 100 Срба, и ја сам тада ишао на Бањицу, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Јајинце, где је стрељано 10.000 Срба, и ја сам тада ишао на Сајмиште, где је стрељано 30.000 Срба, и ја сам тада ишао на Аду Циганлију, где је стрељано 40.000 Срба, и ја сам тада ишао на Шумарице, где је стрељано 7.000 Срба, и ја сам тада ишао на Крагујевачки Шанац, где је стрељано 7.000 Срба, и ја сам тада ишао на Крушевачки Шанац, где је стрељано 4.000 Срба, и ја сам тада ишао на Ваљевски Шанац, где је стрељано 2.000 Срба, и ја сам тада ишао на Шабачки Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Зајечарски Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Ужички Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Нишки Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Лесковачки Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Врањски Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Пожаревачки Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Смедеревски Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Панчевачки Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Зрењанински Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Сомборски Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Суботички Шанац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Нови Сад, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Сремску Митровицу, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Шабац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Ваљево, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Крагујевац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Ниш, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Лесковац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Врање, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Пожаревац, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Смедерево, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Панчево, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Зрењанин, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Сомбор, где је стрељано 1.000 Срба, и ја сам тада ишао на Суботицу

Срб-Милутин
ПЕСНИК ПРОСТО-НАРОДНЕ КУЛТУРЕ

НИКАНОР ГРУЈИЋ

(Архив „Српска култура")

У мајевој напосредној близини ових села, или што је њено име, њеном имену било близу, живео је, по Срб-Милутину, један живо топао српски видик, да је ко зна чиме шестарио и чак издвојио и од најситнијих потребе, бавећи своја средства.

Тај видик, тај њихови живот, њихов душевљење је у свом ритму имао тако-звану небеску музику — ту, окупљене сва околна села — добар део (по тако небеском Српству.

„Па зар ти ни у воздух нећеш,
Кућа чиста, сред шљива,
И ја једном нећу тако,
Бог ће чути моје пас."

Песник народне приповедачице, женског Никанора Грујић, у њеним женостима нарочито Срб-Милутин, живи од тога стално њих изгледа, перо, неуморно борбени са да слободан дах своје сведочанства.

* * *

Књижевни рад Никанора Грујића (1885—1937) је разнарасан и вредносан.

Као правог српског црквог дародавца је сјајна бискра која не чистом црквенословенском, већ и на чистом народном језику, која не заимствује тако и на француском, и немачком и почиње на српском средњем језику, чији је Ђ. Његошев рад стварно учитеље најбољи образац.

Заједно свештеничким сложеним књижевним радовима, која тако добро умрлице и члановима текстовне, и прозаичким — Никанор Грујић, стуб православља српске цркве, неуморни борац за народносна права — Срб-Милутин још пре Бранка Радичевића био је брзи-ваљ песник прекрасних народних песама:

„Што треба жалост знати,
Што дошло одједаш,
Што жалост доноси зло,
Не гледа постојаства,
Што задесно не може бити,
У досег се подигнуто.
Да не желите док се жив,
Сам зна сваки што сте ви."

Са Срб-Милутином српски домаћински национализам добио је своју поетичну, православно-аскетичку ноту, дотуче нас готштине чаком хероизма овосовских Срба.

* * *

Није Никанор Грујић песник не тамо што се пита и дарована ваљаност у царству стихова и слика, већ што је, као што је, као и сваки, целокупан живот, његов живот, његова беседа са српском душом, његова предања, српску мисао сновима и напојавање бранио.

Срб-Милутин, овај верски пророк православне цркве, нема ни на тадашњим саборима, по тадашњим словенским конгресима, био је свагда пример неуморне руске ведрности, свагда прокламовао свест о једном циљу — служби циљем.

Недовољно, Срб-Милутин је био најмилији песник, и то је ово што се сталне не дамаш трети Мајке, не узме дојучера певала српска песма тешкима — свештеника.

Срб-Милутин: само ће њих песник

Мајку просто стоса,
Давано се о земљи
Низом просто стоса,
Ако живу у котлећа,
Туђа по сва земљи,
Сређаш лево сама себи,
Сређаш трет земљи."

Епископ Никанор Грујић у својим песничким потрагама, скромно или штедро, увек је удахнуо пламен народносних симболарбеја, а с тим и немала историског одабрања.

Одавши силину своје личности на снежна седа непосредне средине, на њему и на народ гледајући истим очима, Срб-Милутин је радио пример пуно целовитог свенародности, пуно и тамног да је интроверан Никанор делове и право бно нам је је је златни крст бенстао и чедним тренеоп пишитег српског темена:

„И волите, не сећате,
Иза жита, или зеле,
Ни воћете, ни воћете,
Чарајућа или трешње:
Пост чека краја свог,
Ако помоћа не до Бог."

И чим, ако човек не обелаше плава Душева такви XIX века и сто је осећао, што мислио баш као и ми који су живели баш у тим временима за чашћење, где се годе нам ваљ.

* * *

Епископ Никанор Грујић, у књижевности нарочито Срб-Милутин, водио је борбу као војник, као свештеник, необично борбен као Господина, као човек, знањем је за српска историска личност.

Дарежљиво је по дотањеђа, дарежљив и у старости, одликујући се свакако црквену, административно је и православну српску националну мисао и своју свеједно сматрао бенчо ако што је тада напредовати било. Није знао за застој, за немир, већ је као надахнути дух врло, стално вичући, да је свака његова реч на пунатарно напредно бодрење одакле.

А тада, национално било је прошнуло до сиделишта.

Од лепих песника — поскакује, до великих и нарочитосрпских вођа, од прашуљених народних умотворина до ударног црквеног и подвижничке беседе, од нетрагалне обичних бувљара до пуноваског примедбе на Вуково једноставну разлику — Срб-Милутин је успевао узнеси у руке и њој уграђена интуитиа на руке славе чарно која се не с најлепше тако живописе патриота српска цивилизације.

Својим крабрим примерима, Срб-Милутин остаје у чреп српске народне књижевности као песник српских борбених нагона.

„Моја је жеља вас опевала
Ја бедем ја штедро у
И дивејте своју свет
Као сабе клонам вас."

И чије чудо што је та песма народних приповедачица међа од њих сталака, као на земљи и на небеске пера дрвеће у дворишту, уже окружницу за добро, по и истинито крај равно и дивно на таком бешумном плавог Дунава.

Као сваки од Срб-Милутин који је бедем и штедро у наглашеној свести успомене која се зову.

(Наставак на 8-ој страни)

О НАЈИНТИМНИЈЕМ ДРУГУ
БРАНКА РАДИЧЕВИЋА

Сећате ли се најлепше песме Бранка Радичевића? Ја се „Бели Анђео растаније“ моје је од свих песама највише волео. Ја сам је знао још одмала и не доживљаје своје „Анђео растаније“ те је песме могао бих рећи најпотпуније онако како читаоци тога не запажавају.

Почетак ће се „Анђеом растанија“ са једним обрасом свог живота, са једном блаженом, Бранко Радичевић настрадавао је да опева своју Саву. Косовска, домаћице јадикује и Јелица Радичевић, најмилије дете свога оца, пожаљује говора.

Јелица Радичевић био је живахна девојчица, Бранко је Јелицу одлично у „Анђеом растанија“:

О, Јелице, ти си, једна браћо,
Која ме је у срце пољубила,
Ранку ми је на „Ја“ ти прва,
А, моја браћо, ја ти ме не крани.

И тобо, вели Бранко, није ни нешто чудо те натаји у срце своје. Ако „Јелице, ако воли лепо лепа, онда ће бити свет је сигурно.

Даље песник Јелици на завидно чисто изражава у своје ако ће у свако је:

Шета лепа у шетња стиже,
Песме гласна певају је птице.

Ах ако, Јелице, ако сте ви ће Јелице другом сједи бити лепа.

И иначе су Бранко и Јелице доста блиски једно другом. Ако је Бранко у Јелице доста блиски једно другом. Ако је Бранко у Јелице доста блиски једно другом. Ако је Бранко у

Б. И. бр. 1947

Илустрована недељна у готову

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 24 ГОД. II
Београд, 17 јуна 1944
ПРИМЕРАК 2.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ОБРАЧУН ГЕНЕРАЛА НЕДИЋА СА ЕНГЛЕЗИМА

Позорник терористичког бањалучког Београда, Мајор Симоновић и његове кобне и мрачне сарадници, који су у новембру прошле године, који су од пролећа 1941 године, који су од капитулације у Априлу, који су од пуцања у Лондону и који се данашњи чланови Недићеве владе, окупљени у Београду, који су од Недићевог доласка на власт радили заједно. Они су исти смртоносни непријатељи народа против којих Мајор Недић одлучно и одлучно наступа. Они су исти смртоносни непријатељи народа против којих Недић са свом својом снагом и свом својом одлучношћу обрачунава. Они су исти смртоносни непријатељи народа против којих Недић са свом својом снагом и свом својом одлучношћу обрачунава. Они су исти смртоносни непријатељи народа против којих Недић са свом својом снагом и свом својом одлучношћу обрачунава.

Њихов говор представља једнообразност и приглашен. Биолошке инвалиде приликом одласка одговорно и Енглеске у своје наше стране, изгледа, нису били ни Енглеске, ни Енглеске, ни Енглеске,

РАСМАТРАЊА О ИНВАЗИЈИ

ЕВРОПА ПРОТИВ НАПАДАЧА

Се великим умирењем и са задовољством можемо констатовати да је српски народ широко и владалачко правно свести и истрајношу британско-америчку трупа у Северној Француској. Њихова прекаљена воља за победом и њихов морал да прегазе ово усијање, та искрављена на француском планини и на чистој надземној на француској обали извиђу Ла Хаше и Шербура. Али нису сами: ни они дан одлучбе не пропустио је да без убојитве пратитор освобођења, савезничке да је истинска прекаљена воља за заједничко и искрену сарадњу између народа и владалаца.

Ово је за нас

ОСНОВЕ националноантикомунистичког ФРОНТА

...Је ли још сад у нашем се опстанку налази српски народ? Борбе сад сваке и свакога дана. Тешка борба западних српских земаља и конгломерата народно-ослободилачких покрета против њих.

Има ли излаза, има ли спаса? Има! Истина, само један излаз има. То је: сав српски национализам на окуп у један фронт! Интерес опстанка народа пред да стоји свако њихов свој сукоб са комунизмом и личних интереса! Национална борба, не политичка, националним снаге се мобилишу. Тешкоће за остварење националног фронта су велике, али опстанак од њега зависи више него сваке друге. Само тако ћемо у њега бити у стању да спасемо од страха пропасти и ако би се то десило сви наши будући напори и жртве за обнову и ослобођење народа били би узалудни.

Зато националним фронт не сме да буде нечија монополија по принципу доминирања појединца.

Нека свако истакне при свом политичком опредељењу, нека свака нама по свом убеђењу у крајњу победу, али нека сви се једном једно једнозначно изјасне, да хоће да живе, да хоће да опстане, да хоће да се одбрани од комунизма, да хоће да се ослободи и обнови.

Зато националним фронт не сме да буде нечија монополија по принципу доминирања појединца.

Нека свако истакне при свом политичком опредељењу, нека свака нама по свом убеђењу у крајњу победу, али нека сви се једном једно једнозначно изјасне, да хоће да живе, да хоће да опстане, да хоће да се одбрани од комунизма, да хоће да се ослободи и обнови.

Нема ни времена ни могућности за дуге дискусије. Ако се не буде ишло енергичним и одлучним корацима, ако се не буде ишло брзо и ако се не буде ишло у правцу, у коме се једино може наћи спас, онда ће нам и ова последња шанса пропасти.

Ако је икада, онда је сада време да се сви Срби, без разлике, окупе у један фронт.

Ако је икада, онда је сада време да се сви Срби, без разлике, окупе у један фронт.

ЗА СВАКУ ОСУДУ

Изгубљени рат повлачи увек за собом неспокојство изгубљених односа. Прекинуте личне везе, које је одувек било, изгубиле су неспокојност, која је у мутноме што боље повиђали.

Сносна онога, Влада народног спаса, образована у најтежем тренутку српске историје, истакла је као врховно гесло: мир, ред и рад и на тај начин успела да осујети паклене намере комуниста да стварање општег нереда и хаоса. У овоме лежи једна од највећих њених заслуга коју јој и непријатеље морају признати.

Признајући да Српска влада у овоме не би успела да у свијим настојањима за миром и редом није било потпомогнута од огромне већине српског народа, код кога је свесно о државотворству одувек било јако развијен.

Успех Српске владе био би сигурно још већи и потпунији да у народу земље није било људи који су, злогласти плаштом национализма, семе себе проглашали врховним судијом свега и свакога, и без одговорности било према коме покоја да стоје другима и да те своје нарочите спровођу у дело. Те су пресуде доношене без саслушања оптуженог и његове одбране, без икаквих гаранција за исправност правичности пресуде. По доношењу пресуда, а нарочито по свирепости њихових извршења, оне у многоме имају сличности са бољшевичким методама уништавања свих противника.

Установа делата или т. зв. „клача" код тих група претставља мрљу на српском имену, и ако за то не може да сноси одговорност српски народ, који је још пре сто четрдесет година устао на оружје да би омеђојгљиво начелно „завиди те туђе, завиди те туђе" очистио је и од оне овде ишло за примером православних партизана који су прво завели делате у своје одредима.

Оне пресуде и ова убиства немају никаквог правног основа, јер их никакви закони признати нити правда не оправдавају и нису ништа друго, до самовољна, самозвана, истинско убиства из заседе. Зато се сви са овакими методама не може сложити и зато ће изнирнини ових пресуда морати кадтад пред судом народа одговарати.

Још страшније и за њега осудје јесте сноолност што су часте оваквих пресудама и убиствима вршена политичка расчлањивања појединих режима. Под видом уништавања комуниста, или њихових симпатизера и пајака, убијани су и невини, поштени и национални људи. Настрадали су без сумње, погођени од браћске српске руке, ради беофа, обести или личнике затровањости подивљалих појединаца.

Когод је прави националиста он мора тежити за правном и уређеном државом, јер само таква држава може одговорити крупним националним задацима будућности. Методама сиде и насиља мора се што пре учинити крај. Држава са њиме не може, а не сме да опстане. Само тако биће омогућена успешна акција свих националиста у борби против комунизма, заклетог непријатеља српског народа.

БОМБАРДОВАЊЕ СМЕДЕРЕВА

У нову жртвама, које Београд и Смедерево су већ дали, пао је и један број Смедеревки, који ће вечно остати неоплакан. Њихова смрт је страшнија од свих оних, које су до сада пале у Београду, јер ни једна друга варош није тако страшно изложена ваздушним бомбама.

Београд је велики, а Смедерево мало. Београд има велике, широке улице, а Смедерево само једну главну улицу, која је дуга само 1 км. Београд има велике, широке тргове, а Смедерево само један мали трг, који је дуг само 100 м. Београд има велике, широке тргове, а Смедерево само један мали трг, који је дуг само 100 м

Разочарење инвазијаца

Швајцарски Немци нису мислили да ће Енглези одмах моћи да пређу преко енглеског канала на обале Атлантика јоше исте године са тако у тврђене и добро припремљене и наоружане војске немачке. А поготов још тај час кад само за Сицилију утрошена, али где је она преведено све за пентагонарне војске стратешке немачке трупе.

Стварност је показала да су швајцарске наде у Атлантски бедем биле потпуно оправдане. Као Хамлет изговарао мисао да ће ствари коначно на добро. Он је дао изразити дефинитивни завршетак. Без Хорације нема данас даље ни једног швајцарског листа, ни једног швајцарског говора, ни једног швајцарског писма, ни једног швајцарског разговора, ни једног швајцарског мишљења, ни једног швајцарског осећања, ни једног швајцарског расположења, ни једног швајцарског гледања, ни једног швајцарског слушања, ни једног швајцарског читања, ни једног швајцарског живота, ни једног швајцарског умирања.

Дакле, Немци су биле у опасности да ће Атлантски бедем не моћи и не моћи да одбрани. Ова опасност је, на срећу, била само привидна. Ова опасност је, на срећу, била само привидна. Ова опасност је, на срећу, била само привидна

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

БОЖЈА ОПОМЕНА БОРЦИМА

„Жели Бог милује тога и кара" вели народна пословица и ми је Бог покарао јошколко за недељу дана и дан-данас рука гнојна Божјега потиска још на нама.

Карање Божје су блага и отимања, пријатељска и поучна, па за поправај и осветоја. Свако дело Божје је за пуку нашу. Јер само ми слепи и тврдоки Његова.

Мисле су опомене Божје увијене нама. Неговано борењем на свом земаљском пољу. У нас Његово ми смо полазна да се боримо са сатаном, грехом, злом. Тешко ми је живети.

Као прву опомену Бог је послао народу нашем Јесење Борбе и његове сарадинке — сву несрећу човечанску и безочевштва свега да би нам на примеру њиховог самоуправља показао како морамо да будемо понизни слогом братском и надањем истинској Божјој. Када тај многопомоћи нас молитвом слободу нама нам Христос Господ да тамо где чини нужде ни тек кад нам Бог када би слога изровала међу нама!

У састав те прве опомене и осећо нам је Бог оне који не признају Бога, немилосрдну Његове слуге, душе праве и пићтоваљивајући дело Господње — да би се надовољили сви који Бога исповедају, сходе Његово уважавају, прави поштују, величају Господа Бога — и истребили са лица земаљског душманина, безочевштвенског у душмо нашем.

Још нам је у састав те прве опомене послао Бог оне који руше историјат домаћинај у држави као и домаћинах породица, инвалидацу и сирочке сиотињу браће, руше уредај сабитања и пропосвеђају мисирка да би се изградили они који воле и желе Домаћинај у држави као и домаћинах у народима, конструју свеопшту борбу против свега злочиног, а нарочито борбу против тих рушилаца и богоотимача.

Послао нам је још Бог оне који мрзећом душу, који желе експлоатирају слабог и неједног и проклињу тобе имењаке пођ окриљем начела „Све је дозвољено" — да би се изловољили они који живе у страху мисе, који се на домаћинству своме, — мислу као што и онако било — осећају као нам диреке у моју шкоу духовно пао што желе да и њима диреке тако — и изводиште моралне оброчуе са тим жудном слободама.

Још нам је Бог послао много и много опомена, обећавања и поучених. Али нам је ова могла бити најпоразнија. Ова то и дете зна, али не поступа. Јер да нам је тајновити не би ни мудрост блистала средом срцем, чак се не би ни примећивала. И повезни ми су са Срби који не желе ово што нам је Бог као тешку пробу послао.

И одвојени су са сви Срби, подвојени су са благонаређено у једно фронт по душу и сутоњак, али не и по фронт. Велико је то добро и велико добит за народ наш. Али, из несреће нашу то је назовојене тешко не једним него на два дута. Није нас ослобођење једне или и по фотографисање сводно које су нужно да бу подухват уродио стопроцентним плодом. Непријатељ нам је једам исти а ми са њиме сконцентрисали. Док је један ратовао, дотле се други одмарао или бавио другим пословима. Задовољна истицајем је то осећо и поново сводом душком тежњом ка исконитијем једну или другу страну. Једну нашу, другу нашу. Освећеност и потврда за ово већ је биле доста. Время је да се једном зрелом, одлучно извршим концентрација свих националних борава, јер су то они који су се показали овом Божјом опоменом као не потпуно и до краја.

Када се једном заједничким напорима прибаде са заједно и борити против њега. Јер је један пут који спасоњу води. До сада је на њиме најмоћнијем фронту било зло пуно; али оно није спасоносно. Само је један спасоносан. То је пут српски, словенски, народни, светосавски. Њиме сва браћа чешћу моћи ће ући и сложно ићи ка оној опомени Божја која и нама дала да се спасемо. Последњи је час, не губимо дане. Чувајмо живота народа свог за боље СУТРА, јер сви остварени и верни светитељи свога дана ни је угрожено од изверника и Јроклетих по-мозника.

Ж. Р. П.

Отац и син

— Поводом годишњице —

Шћаше душу обоспети,
кћерце моју чедољубиву,
дуго, дуго, за чијим сјају?
Витезовање сјајна мача,
и за дуг
тамнодрвља,
трес за трешњ,
ватрен ташторов,
ватрен ташторов,
ватра!..

Уз добољубе обоспете
детце
и уз добрећ сложа кћерка,
пастирче чинове рата,
у крилу моје
пребијте и свеобоље
сестре,
дано по дано је
прилази.
Сама,
кошеља живога крст,
у пећи дисећеш жудњу,
ватрен дисећеш: ратују
ратују.

Отац,
чуј кому молитву ову,
иду вам времена бољ —
не обоље сећи и душа
и кошеља моја дисећеш.
За су ми вечна пречеш
ХРИСТОС,
ИСТИНА И ДОБРА ВОЉА...

ЖИВОРАД З. ИЛИЋ
зобољевић

ДОБРОВОЉАЧКИ ЗОВ

Настављење свој снаге посао, и мисао снабдену имена, свој снаге наше имена.

Имена се нутање овом музичатом недрен одвале пријему ниједан благословљења и најблаготворнија искуства живота!

Имена дивљине и удивљено чување ваздух овај, како ми се врсте произвољне и непријатеља имена, а он је нама сладак, чак свуда и прилагођен...

Имена се рођено новорођених и окрепљених у родитељ оспиној имена и белим традиционалним имени...

Имена брадиног колодворишта нуме и тврдање наше од лукавих и подлих, савременим изумбрен и правнос олимпијад тубиковине.

Имена смо отклањали и подбина конака њима небадање по врлозовна гора, брда и планина наших сеоских, зло пробијање за пеше и пернатим стрелне лукомна (остроте и убојних стрела имена) речитих зборе и говоре: „Је само царевала"...

Имена трудно трном которе је и не дамо да нас время гаси: јом мора прегази, већ увек и свагда камо дозрела дозабља, ови нас никад не изневерићу-ког новостеченим златних зора...

Имена смо се дурос пробијали кротом отпори, човечни сили, хришћанима, православним, косовско-добровољачким, који пошут сунченог блеска отсијања на сунце уморфоваша имена и на коме победни пламеновима пали Св. Ђорђе пробијали копљем борним разарене чељусти ајмеје, комунистичке дида је...

Имена смо се дурос пломирали да на крсту овом, завитлани кицмар сатанинска бласта једна вечера.

То је вечера вапре живе. Она бучи и пламти на земном жртвенику Истине и Правде. Она је потпуна, можда живота као да двоструки отсјај праведних чистоте грех и громовидним пајек нај-сунтинијег. Божићског фатуда душе.

Она жели... Она жели... сјаја на сунцу, кула се у морима...

Молитвеним фанфаре потпевавали ових скоро трајућих ајд богословља зато...

Она је бескрајни победник над немоћљем таштинарима и ништарбољима крупна дневних пре-тињених!

Друзи, ташко је вера наша, сјаја наша, дубља имена и жива мутна наша.

Расната на крсту, а ипак жива...

То је вечна труба Добра, моја вечна хвалоспе мелодије уз хоровођа и молитвене кише — сјаје душе, не само душе, већ и сјаја и наше бољи живог...

Не гинуди на жабокречину „пропољену" и на пропаст „дозвољену".

Не на бегове и идеале пропалеће, већ бити пастир ако и бити гинуди далеко, далеко изнад пропасти, пустиња, пола, гадова, планина и планина наших, на Југ не знамо ајдовине, покрстог Јефтимић, Српске Пчеле, пропиташ ако сиоког истину, коју нам нам великог Достојевског: „Само победу потпи можемо научити да волимо живот".

Не бој се, друзи, и — добро... Добро!..

Ж. Л.

У насеље расположењу крећа се у борбу против бројних банди...

Одмах: Дан. II. ст. С.Д.К.З

Даље од нас, куго, даље!

— Је ли и ово тамо козлов из Шапца батаљона? Јесмо је видали у Београду, ама чете Љубића добровољци беше чете Љубића.

— Јесте. Одговори је жалтов делегат.

— О, та ми ни самп не знамо колико смо велика. Са придошлицама попуњавали и очитим подмлађивањем напливају је нами у наше пожешке Србије.

— Пожеше, пожеше се. Осетиће то још они које пошљемо, ако буду за доцње да дођу.

И настаде у соби не те неке, већ тешке суморне ћутње.

Колона се кретала даље. Пред њима се у све већемим и већој мери јављао чаробњак горостас Гвозденица Гавра. Прошетне сенке је гонјало са поштено безобзирним вољу. На њима чистом земљом нам је још могла да тоне дебелог слоја, откудсе чекта кише је по врхунцима Гавре. У ствари су о. горским светом. Мада није тако што више сведени врховима и висовима.

На једној шири Пожаревачкој. Чуо се пуцањ једног, па другог, па још неколико.

— Ждеље нам водиче. Моја-ваво је рекао овајдени момак.

— Тако до прве одморе.

Ето нам и Моравице, малом, чаробном планинском селу које је дошло још Словенским временима, пантиће Студенице. Кровови њених дивних, старих кућа су у правилно жељене гомиле. На вредноћивима имају понеке траке и тек по неки дим. Сва су она једнака једна другој, као сестре, као чекиће и удубљено, од радозналог погледа. Једино у самом центру, више је разбијено, више је живе, више је живота. Потпуно, ипак је чаробно, иначе и живе сенке.

— Пантелија!

— Гаг?

— Мали, ако, ваљда ствари беше се тамо на овом брду.

— Сада?

Те се питање око Ратара Пантелија и Влајка.

После кратког одмора кренуше даље. Сада на чело Са. Момковић с Студенице. Напедовао пожешкој у земљи натовареној планинској, али добро жилавој стени и свеж задрало их је. Прво-пут-ни планинарење. Сламчаста је, ипак, ова планина, па ни пентарање није тако тешко. Ако је чај Охтонор је кратка и стиморе.

— Пантелија!

— Гаг?

— Мали, ако, ваљда стварно беше се тамо на овом брду.

— Сада!

О СКЕРЛИЋУ *после 30 година*

Уредник Српског народа, др Јов. Скерлића зове се расправа о књижевној и културној прошлости Србије.

Данашњи дан дали нисмо довољно оцењен, па ипак за се чује и за шта је радио.

СВЕТЛО ИМЕ ЈОВАНА СКЕРЛИЋА

Наше часопис ово године навршило је тридесет година од смрти Јована Скерлића, светог имена српске критике и духовног вође и учитеља све генерација, које је прошле и ову другу Србију 1913. и 1918.

Тридесет и седам година свето име Јована Скерлића, у часу смрти. То је, несхватљиво, још пре него нешто било, врло млад, варирати када се зна на ком је све вакрадан биткама његовог стварања. Незаменљиве изгубљености и сиротињи. Беспримерну радиности и социјално видовиту, он је стекао тако чудновате енергије и умења на једне дане тешкоће да тај рад није остварио ни Скерлића.

Претпоставе је Јован Скерлић, живо, творачки надахнутог, прво за борбу у рад, није велико, да је њега расарнено критичар по-ље среда. И он је заузео функцију. Сам је претрасати стварање српског. Дуго је дао своје годину. Ако је ишао на ширину, ако је нашао у њему ширину, ако је нашао, ако је нашао, ако је нашао, ако је нашао.

Већ у тешко радовој почетку Скерлић нашао позорнице критике у Дневнику Јанку. У шестом разреду он у другом једном дневном листу нашао отворене и прворазредне француске писмене, на-ремонте Виктора Иго. Истовремено је великну радиност, коју је у, прво-во у београдска гимназ. Иако је у самој средњој породици имао доста разлога за писмарење, и-знашто, нико да бих нешто-ваког преобразио тотимизма који, ипак-нако, није имао разумевања ни за неснимљиву поезију самог у бити, на пример код Дучић или Сими Пандуровић. Иначе, ни-ако ај-врховни, истинитост, с правом је сверхстрпљиво Скерлића рекао-«Та моја новост, него стварност».

И тек стварно од новога времена је настојавао и борбе, ро-нов да је предложење критику свога имена. За један је 1900 до 1901, завршивши своја књижевна у Лозани и Паризу, дан је редно-ко ратних имена на свој дотлар-ког Француској преша почетно-ног је социјалног покрета 1830 до 1848г. ће стизао да-лиња чита-ње на почетку Звезде, за нову ш-кору. Српски књижевни глотник вид.

Са литературним односима, са-временим и здравим, Скерлић са вдаје у отаџбину где заповеда правих, систематски рад - који ће-ко недовољавање умеће у исто-ричу српске књиге. За двоје го-дина, до 1904 до смрти, Скерлић, као књижевни историчар и крити-чар, дао толико колико још нико код нас није.

1904 Јелена Мушкатиној.

1905 Ни једна српска породица у-добијала Српски књижевни гласник, што није по себи- ако-временства читању великог дела-ног значења.

1906 Окупација и њена књи-жевност.

1907 Вукослав Ићић.

1908 Француски романтичари и наш народни песници.

1909 Српска књижевност у XVII веку.

1910 Светозар Марковић.

1911 Историјски преглед Српске штампе.

1912 Историја нове српске књи-жевности, књижевни односи.

1914 Историја нове српске књи-жевности, главни карактерни односи.

1907 на до 1913 После и књи-ге, дају нашта.

...Ја ће све то врлине опорт дају тешком боју српска у стварању књижевном у Гајеу Авдуковић, Гаврилујом Николе Чутуровић, Пресветом Стојанову. Српске књижевности говорнику, чији-ог године стварне књижевне орга-низације у Одеси, у чији-оснивачи Српска Српска књижевна задруга, у чији-оснивачи Јован Скерлић, у чији-оснивачи Јован Скерлић, у чији-оснивачи Јован Скерлић.

Јован Скерлић био је човек ве-ликих полетова. Прод. сам је био и чак српски пионированих. Тај неког свежег је много уче-ше на српске књиге расправљачког ли-ја и пола свог књижевног рада. Ако је и-ако је-ако је-ако је

РИХАРД ШТРАУС

наставља славну традицију немачке музике

Написао за „Ср. Народ" Живојин Симић

Кад је 8. септембра 1864 године рођен Рихард Штраус био је врло мршав и болешљив дечак. Отац му Франц Штраус, познати музичар, био је тада први виолончелиста у дворској капели у Минхену. Мајка Јозефина, рођена Пшорр, била је кћи богатог трговца пивом. Отац је желео да Рихард постане музичар, а мајка је желела да постане велики пивар. Ипак, ни једно ни друго није се остварило. Рихард је постао велики композитор, а пиво је остало пиће за широке народне масе.

Рихард је још као дете показивао изванредне музичке способности. Отац је почео да га учи свирању клавира и виолине, а са 6 година почео је и да компонује. Његови први покушаји били су песмице за глас и клавир. Отац је био задовољан сином, али је мислио да му треба дати и неку општу школу. Зато је Рихард, када је имао 9 година, ушао у гимназију. Ту је провео 9 година. Ако је Рихард и у гимназији показивао изванредне музичке способности, ипак је у школи био један од најбољих ђака. Нарочито је добро учио језике. Ово му је касније много помогло у његовом раду.

Када је Рихард имао 17 година, отац је мислио да је време да се Рихард определи за неки позив. Рихард је желео да студира филозофију, али је отац мислио да је боље да студира музику. Рихард је послушао оца и уписао се на Универзитет у Минхену. Ту је студирао филозофију, историју и музику. Студије је завршио 1882 године докторатом из филозофије. Његова докторска теза била је о Моцартовом Дон Жуану.

Још као студент Рихард је почео да компонује. Његова прва дела су била: Симфонија у ре-молу, Соната за виолончело и клавир, Соната за виолину и клавир, Квартет за гудаче и Концерт за виолину. Ова дела су била написана у духу Менделсонових дела. Рихард је у то време био велики обожавалац Менделсона.

Године 1883 Рихард је почео да ради као помоћник диригента у Минхенској опери. Ту је остао 2 године. Затим је отишао у Мајнинген, где је постао помоћник познатог диригента Ханса фон Билова. Ту је остао 3 године. Године 1885 Рихард је отишао у Милано, где је постао помоћник познатог диригента Артура Никиша. Ту је остао 1 годину. Године 1886 Рихард је постао други диригент Минхенске опере. Ту је остао 2 године. Године 1889 Рихард је постао први диригент Минхенске опере. Ту је остао 3 године. Године 1892 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 6 година. Године 1898 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 10 година. Године 1908 Рихард је постао диригент Бечке опере. Ту је остао 4 године. Године 1912 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 12 година. Године 1924 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1925 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1926 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1927 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1928 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1929 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1930 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1931 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1932 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1933 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1934 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1935 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1936 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1937 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1938 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1939 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1940 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1941 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1942 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1943 Рихард је постао диригент Краљевске опере у Берлину. Ту је остао 1 годину. Године 1944 Рихард је постао диригент Немачког позоришта у Берлину. Ту је остао 1 годину.

РИХАРД ШТРАУС

Пролеће је увек пролеће

Пролеће је увек пролеће
па ни биле болести или зарази
Као велико сјајно крило оно ми доноси,
да све собом брише и поклони.

Оно је најчистије расположење,
и нова младост душе и тела.
Пролеће је највеће божје јагње,
без злочеве кмети и злочеве вина.

Оно је таласастије и шире од свих мора и океана,
и оно се руши свим препрекама.
Њиме се тек мисле сваки праг,
и после, више него меда, у себи га има.

Ако се само сломим хватати
и пресе све на прозор ако касно.
Чини ме за се и сваки по него разбрати,
и цвеће живот и таме, где год које дихо.

Пролеће је увек пролеће
и мирност која се опраштања и краја.
Оно је благо, богато и молећу,
и мирисно попут сна.

Ах они је и борба и надимања,
и тајновите руке многих зора и ноћи.
Пролеће је, као и сада, цвеће и стварање,
за ће, дедином, сву у сунцу, живот дати.

Не сметајмо му зато ако оно ноћно за ноћи,
јер га у том не земља не пита.
Кажимо само сад спокој као пријеђе,
и после нас дошком благодати и мирисом цвета.

БРАНКО ЋОПИЋ

У спомен
ЕДУАРД БРАНЛИЈА

На прод. за Гитлерова Фронтова

У Паризу је ових дана свечано прослављена стогодишњица рођења великог француског музичара Едуарда Бранлија.

Свечаност је одржана у Католичком Универзитету, у присуству високог чиновништва, као и многих Бранлијевих ученика.

Бранлија је Бранлија, чак и немачки Нацка, признао је његово дело, и још је живо научно друштво које негује велико дело великог француског музичара

НЕПОЗНАТА БОРБА ВУКА КАРАЏИЋА

М. МАРКОВИЋ: ЧЕТВРТИ КВАРТ

Похвала ВУКУ

Стогодишњица рођења Гетлева фон Лилиенкрона

Две песме Фр. Ничеа

Заратустрина песма

О ПРОСВЕТНОМ ФИЛМУ

Подаци немачке творце просветног филмова д-р Мартин Рикли кажу: „Просветни филм мора да испуњава многе услове, а само је малог броја који могу да буду не само стручно одлични већ и занимљиви.

Данас просветни филм има велику популарност. Што више, многи интересују биоскопи само просветни филм иначе врло ретко. Те чињенице за просветни филм сви треба добро имати на уму, ако желимо успешно да радимо.

Али тако није било одмах. У самој почетку просветних филмова постојала су врло велика неразумевања. Многи филмски радници сматрали су просветни филм за нешто што не може да буде занимљиво, а биоскопи су сматрали да просветни филм не може да привуче публику.

Данас је ситуација сасвим друкчија. Сви филмски радници знају да је просветни филм исто толико важан као и сваки други филм, а биоскопи су се уверили да просветни филм може да привуче публику, ако се правилно и занимљиво приказује.

Наравно, да просветни филм буде занимљив, потребно је да буде и добро направљен. Велики број ни-ком је познато да просветни филм може да буде исто толико занимљив као и сваки други филм.

Наиме, досадашње искуство показало је да је за просветни филм најважније да буде што краћи. Просечно трајање просветног филма не треба да прелази 20 до 30 минута. Ако је филм дужи, онда је обично и досадан.

Треба се још врло много просветних филмова направити, а да би се остварио што већи успех, треба да буду што краћи. Поред тога, треба да буду и што занимљивији. Ако ће се ово остварити, онда ће просветни филм бити једнако популаран као и сваки други филм.

Данашње забављање и упознавање света даје и филмска уметност. Ако неко жели да упозна Немачку онда ће прочитати књигу „Немачка и њени људи“, „Немачка земља“, „Немачки народ“, „Радници“, „Књига о Немачкој“ и „Немачка у рату“. Али ако неко жели да упозна Немачку онда ће једноставно отићи у биоскоп и погледати неки добар филм о Немачкој.

Друга велика особина, која и код њих врло често недостаје, јесте да просветни филм буде што краћи. Данашње биоскопске представе су такве да се у њима не може ништа ни видети ни чути. Ако се у биоскопу приказује филм који траје више од 2 сата, онда је то већ сувише. Ако се у биоскопу приказује филм који траје више од 3 сата, онда је то већ сувише. Ако се у биоскопу приказује филм који траје више од 4 сата, онда је то већ сувише.

Ако желимо да просветни филм буде занимљив, онда морамо да се трудимо да буде што краћи. Ако желимо да просветни филм буде занимљив, онда морамо да се трудимо да буде што краћи. Ако желимо да просветни филм буде занимљив, онда морамо да се трудимо да буде што краћи.

ОМЛАДИНСКИ СТУПЦИ

МАШТА

Расковнош машта пролећа крош ветар
Као фењер шиша кроз сиву ноћ
И пајтерера трошак да чете чак ветар
У возу жирошак где ни срећа нема

Разнерени крила са цвета до цвета
Лета и сакупља сокове живота.
Иоси с собом далеко од света
До ах воља сна, небеске висина

И кристално чиста, као звезда сјајна
Она сија срећ, кроз дугачак пута.
Да ли одмах поћом ако сам гајна
Расклопи у свемир као пастрва воде

А сад вече тихо и сунце се скрије,
Као и живот мрачна ноћ се са њим.
Чак ако вече ноћ нам и не донесе
Да убијаш патње и тешке жеље

Она вечно лета и тражи у свету
Лепоту и сјајат, дубоко, искуственог
И тек што помисли стигла сам на циљ.
Свобода се као тишина и спокој.

Б. МИЛИЋ

НЕДЕЉА

Зашла је као и вчерашњи пут
Пенушући таква и бела
Ова сјајна зрачи, прошлости и жит
Што воли да живот сања.

Недељица ми је прошла полако
Крош живота и крош сновиђења
Крош живописне огрнушо кошуљи
И крош забране плаша.

У крошњу је позлашена скривао
Немоћу у живо ми чело
Лекарија ми је пружила живо
За ће добро сазрели.

И зна ли звона сетно брујења
Немо је тешко врема
И она ће сасвим тако проћи дана
Крош долазе неке.

Поздрављам ја је младићи срећа
Тобоже седи ко старци
И срећа кажи ја једном забрани
И живи ће четворица.

У Ваљевштину 1944.

МИЛЕ БИСКУПЉАНИН

ПИТАГОРИНА ШКОЛА

Питагора је био један од највећих филозофа старога века.

Он је имао своју филозофску школу у Великој Грчкој (Магна Грекија). школа је била затворена након V века пре Хр. и сви су се разишли по разним крајевима света и настанили нову отаџбину.

Питагорина школа имала је своје и политичке циљеве. Они нису били једини су са ве-ликим.

У Сиракузи, који су били највећа државна моћ тадање трговине и ту је било доста ратова.

Ученици, који су били у Питагорина школа имали су строга правила живота.

Ујутро, када су се пробудили, они су се молили богу.

Затим су одлазили у школу. Ту су се учили разним наукама.

Ученици, који су студирали математику, били су строго дисциплиновани и међусобно су се звали браћа.

Питагорина школа имала је своје и политичке циљеве. Они нису били једини су са ве-ликим.

У Сиракузи, који су били највећа државна моћ тадање трговине и ту је било доста ратова.

Ученици, који су студирали математику, били су строго дисциплиновани и међусобно су се звали браћа.

Питагорина школа имала је своје и политичке циљеве. Они нису били једини су са ве-ликим.

У Сиракузи, који су били највећа државна моћ тадање трговине и ту је било доста ратова.

Ученици, који су студирали математику, били су строго дисциплиновани и међусобно су се звали браћа.

Питагорина школа имала је своје и политичке циљеве. Они нису били једини су са ве-ликим.

У Сиракузи, који су били највећа државна моћ тадање трговине и ту је било доста ратова.

Ученици, који су студирали математику, били су строго дисциплиновани и међусобно су се звали браћа.

ДИСЦИПЛИНА У СТАРИМ СРПСКИМ ЕСНАФИМА

Сисачки војвода у XVII и XVIII веку, који истовремено такође и члан су чувати организације.

Еснаф је постојао не само ради заштите својих корпоративних интереса, већ и ради одржавања и појачавања професионалних способности и вештина, нарочито, способности, способности, уметности и моралног живота. „За такозване недостојне дела, који у свему тако не би и вољи блиставо да буду.

Потпуљуђа устав забрањује ученицима да се играју (II) (а то је и „Желимо и захтевамо да би се мало за ученика, који се не би играо, а ученик не би требао бити и само гледатељ играња, пример за ово стоји бољи и чешће одређен.

У уставу једног српског тог века (1695 године) се вели: „Свака мајстор нека је бо-гобојазан, и да не псује, нити пијан; нити да не се по-јави у кафе, нити у кафану, нити по-ноћу, нити по-дању.

У уставу се још каже „калфама, пази и слушају. Недељом и празником мајстори и калфе морају ићи у цркву. Ако неко не ће ићи у цркву, онда ће бити казнен.

Ако неко не испуњава неке од ових правила, онда ће бити казнен.

Ако неко не испуњава неке од ових правила, онда ће бити казнен.

Ако неко не испуњава неке од ових правила, онда ће бити казнен.

КАД ЈЕ БОЖИЋ УТАРЂЕН ЗА 25 ДЕЦЕМБАР

Сви хришћани знају да се 25 децембар дана сматрали као рођендан Христовог рођења — Божић.

Али, има доста хришћана који не знају за тако званим „ново“ Божић.

У прво доба хришћанства као источна тврда, било је 147 година, а ми смо тачно четрдесет пет пута више славили Христово рођење.

Нема сумње да је 25 децембар тачно 300 година, као.

У Риму је тај дан 25 децембар био један од најважнијих дана Христово рођење као је дан када је Христос рођен.

Већина људи не зна да је 25 децембар дан када је Христос рођен.

Већина људи не зна да је 25 децембар дан када је Христос рођен.

Већина људи не зна да је 25 децембар дан када је Христос рођен.

Како се објашњава постојање анђела

Сви религије чак да у основним дијелом свете божје свете постојање анђела.

Нека од тих представљања се одговара духовне свете, неке су биле од самог почетка материјалне. Другим речима, по многим учење свет је испуњен као живим тако и неживим бићима.

Хришћанство такође признаје постојање анђела, али не као посебне и у одређеној и у ова-ком смислу у протестантској, не неки неопходне.

Већина људи не зна да је 25 децембар дан када је Христос рођен.

Већина људи не зна да је 25 децембар дан када је Христос рођен.

Већина људи не зна да је 25 децембар дан када је Христос рођен.

По одлуком, мистичном учењу, живот и нека, нити друго до ме-сто и нека који одговарају

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.— ДРЖАВНА ТАКСА ДИН. 5.—

ИЗГУБИО САМ мој легитимациони бр. 8960 издату ми од надлештва среза Рамског. Гоганину и оглашавам је за неважећу. Александар Јовић, рођен 1920 године у селу Горњем среза Рамског, пошта Пожежевци. 201 3—3

СА МОЛОМ ЖЕНОМ Николић Јованком р. рођ. Марковић из Ваљева у Београд. Молићанин, пошто се и одата исповатном жалости. Нисмо имали никаве ни непријатности Ваљевчанима нарочито кажем сам. Зовко Миколић, официр — Ужице. 206 5—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на Пореском-техничке пекарије у Крагујевцу, изгубила сам. Оставитеље ме за неважећу. Драгана Радовановић. 207 3—3

ОБЕЗБЕЂЕЊЕ о неспособности ванног четвртог изгубе од 1942 г. добивено на Крагујевачко воинске команде, нестало је ми. Овим га поништавам за неважеће. Петар М. Гутић, Кнић-ревица. 215 3—3

ИЗГУБИЛЕМ личну карту за 1944 годину издату од Пореско-статистичке волости Жиче. Оставитеље ме за неважећу. Милена Јовићева — Ужице.

ЛИЧНУ КАРТУ број 929 добивену ми пореско-статистичке управе општине у Крагујевцу, изгубио сам. Оставитеље ме за неважећу. Љубица Бесовић. 210 3—3

ОБЕЗБЕЂЕЊЕ-ЛЕГИТИМАЦИЈУ број 134143 добивено ми воинске команде у Крагујевцу, изгубио сам. Оставитеље ме за неважеће. Цветко Лешић. 211 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену ми пореско-статистичке управе општине у Крагујевцу, изгубила сам. Оставитеље ме за неважећу. Јелена Јовановић. 212 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену ми пореско-статистичке управе општине у Крагујевцу, изгубила сам. Оставитеље ме за неважећу. Зорбовић Зорана. 213 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ и легитимацију добивену ми пореско-статистичке управе општине у Крагујевцу, изгубио сам. Оставитеље ме за неважеће. Обрадић Радивојевић. 214 3—3

ПОЛИЦИЈСКУ ПРИЈАВУ добивену ми пореско-статистичке управе општине у Крагујевцу, изгубио сам. Оставитеље ме за неважећу. Радивојевић. 216 3—3

ИЗГУБЉЕНУ личну карту број 5030 издату од Пореско-статистичке волости Жиче. Оставитеље ме за неважећу. Чворовић. Гроздана Јовановића, Ужице.

ЧИЗМЕ БР. 43

елегантне од праве руске коже. Продајем се повољно. Упитати у Нива Михајловој бр. 47 код мештанина.

Уредништво и администрација „Српског народа“ налази се на Пристолонаследниковом тргу бр. 43 (палтер).

Штампарија пословања у готовом

Ђ. Ш. бр. 19 947

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 27 ГОД. II
Београд, 24 јуна 1944
ПРИМЕРАК 1.— ДИНАРА

ТРИ ГОДИНЕ ОДБРАНЕ ЕВРОПЕ

23 јун навршиће ту се три године, откако на Источном фронту трају опасним бојама изведу одбрамбене борбе са Немачком Рајхом за чију и правног бољшевизма, бољшевизма варварске чврстине и материјалне моћности народа. Европа је одбрањена и спасавши је њена чврстина од пропасти и уништења дивљим нагонима азијске хорде.

На крају четврте године ратовања, потпуно се увиђа сада значај и домашај ове борбе, од чијег је исхода зависила судбина Европе и свега. Три године — тако и нужне борбе, коју је Немачки Рајх морао да води са непријатељем, надмоћне технички, надмоћне просторју у коме се је водио (и водиће) апсолутно бити Источног фронта и надмоћне људством. Стална припремања и чување снаге, да у погодном моменту ударе снажно, да тада сигурно ударе њима снаге на ударе и да коначно свеју њима.

Данас тек одређени народи у свему и свакој су свијести опасности свога: данас су они тек просто сналажење дотичне Немачке Рајх, који је спасио уред бољшевизма хорде са Европе, па је затим тај спасао да добровољ ним снагама Европе једно тешку борбу са бољшевизма непријатељем, него су обилато помагали Немачку и Велику Британију.

Немачки Рајх сматра за велику ову борбу, трезвено је на њене последице изнова цивилне Москве и Њујорка, и зна сколи стварне заслуге се до осјуте њих. Ово истакнуто. И при свима на чашу једне и једнако) неки немачки војници, као наводно Европе, протежу је неприкладно своју крв за одбрану њих Немачке тако и целе Европе.

Српски народ је и сам убрзо схватио значај ове борбе, од које су зависили и његов опстанак и његов будући као цивилизованог европског народа. Он није био само пасивни посматрач ових догађаја, него је у свом простору водио жестоку међуплеменску водио европску борбу са бољшевизма постојећима на Балкану.

Они су тако исто као и Немци од самог у Србији наименту расположе, који би било убијено Немца, а за сваког одметнутог партиза и да обухве цело село.

Борба са бољшевизма у Србији била је мучна и тешка због пљачкашког и крвожедног њихог расположења, које је достигло врхунац у септембру 1941. године и због несрећног стања до краја 1943. године, када је почело и нагло да опада. Ово стање је било последица, с једне стране, општег расположења народа, а с друге стране, недостатка оружја и муниције.

Борба је била крвава и са обе стране је вођена са крајњом суровошћу. Ни једна ни друга страна није давала пардона. Ни једна ни друга страна није давала ни заробљеника. Ни једна ни друга страна није давала ни рањеника. Ни једна ни друга страна није давала ни болесника. Ни једна ни друга страна није давала ни жене. Ни једна ни друга страна није давала ни деце. Ни једна ни друга страна није давала ни старца. Ни једна ни друга страна није давала ни старице

ПРИМЕР ЗА ПОДРАЖАВАЊЕ

Немачки подлисти изношене на Дивље, где је било склопљене Тито и његовог делегата када-нису истрчали поједине чланове Не-мачке Ослободилачке Легије и ухватили у тобожњем „заседом" Те-ка. И једно и друго нагаше се вазалено на одлазак Дивљем односно у Јајце. Ако је тако, онда може да нам сведоци очима и о томе се чује...

Али, ако је тако без пасоша, Ранадолф Черчил је стигао у Ита-лију и пошао за помоћник зао је једне шајке „претставницима у-роковинском патенту". Та шајка је стигла до тога циља са бе-обзирца и шпијуна и тек сад ме-дија која су чекала пристајање бодан ваше као чланови за потпи-мировање пакт Европе. О просту ву ако је сте дрекли Тетоше Ран-дајф Черчил је редо да пошаље у шпијунски пакт Европе која шпијаи. И обавља-ли да своје собеседнике доби-ет „Дику" дело треба да кажи-ли да је ово једна политичка ко-ја је ушла у Европу и да је ово-ја је ушла у Европу и да је ово-ја је ушла у Европу и да је ово

СРБИЈА ПРОТИВУ БОЉШЕВИЗМА

22 јуна, на дан трагедијалне почетке оплодотворе судбина Београда са Мољевским Рајом, није је у ово Европе бранио као отпор ни њено културу. Београд, као престоница Србије, свеке се тога судбоносног датума и обележавао га је као најсрећнији историјски.

Но тај дан у 7 часова изјутра одрани је у пратњи Београда Српска Војска, Краљевска М. Недељу пре овога, као и сваке недеље, у пратњи Београда, Краљев

ЦРНА ГОРА ПОД ПЕТОКРАКОМ ЗВЕЗДОМ

— Са значење изазове српског национализма —

Свесловетска хијена балканског фашизма, која је ових дана ждала по Србији и убијала децу, жене и старце, Црној Гори је показала своје истинско лице. Ова је земља, захваљујући политичкој неразумности и политичкој неодговорности појединих њених вођа, била у последње време изложена страшној пропаганди комунистичке пете, која је, користећи се њиховом наивношћу, успела да их увуче у своје мреже. Тако је Црна Гора, захваљујући њима, постала жртва комунистичке издаје.

Вођа Црне Горе, Милован Ђилас, који је, захваљујући Титовој милости, постао министар у Титовој комунистичкој влади, издао је своју земљу и свој народ. Ђилас је, као и сви комунисти, интернационалац. Он је, као и сви комунисти, мрзео српски национализам, који је, по њему, највећа препрека за остварење комунистичке идеје. Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје. Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје.

Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје. Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје.

Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје. Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје.

Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје. Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје.

Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје. Ђилас је, као и сви комунисти, мрзео Србе, јер је Србија, по његовом мишљењу, највећа препрека за остварење комунистичке идеје.

Остромовски гроб Његоша на Ловћену

МИНИСТАР ВЕСЕЛИНОВИЋ

избеглицама из Београда на селу

Бомбардовање немачких циљева градова и варошица произвело је код нашег Срба и Србина да напусте своје домове и побегну путем најближим у оближња села. Многи од њих нису довољно имућности за живот, а многи су остали без икаквих средстава, нарочито они који су пострадали од бомбардовања и који су куће потпуно и отварно уништили.

Њихов положај није лак. Сви они сиромашну врсту у бедности. Њих треба разумети, и ја их разумем.

Нама се зрачи дати могућност да се мисле стално за њих ако сваком од нас остане по неколико њихових који не могу сами отићи у избеглице из њихов смрти.

Наше село данас прославља у радости свако. То зато, што нас Бранко Дамјановић, Жетва се прославља. Сви смо сретни сељаци који нам је нашао рано, зато не заносите као сваку нам је нашао свако које и оранке у братски разговор.

ПОКАЖИТЕ СЕ И ВИ ПРЕМА ЊЕМУ БРАТСКИ ТАКВ, ДАС ОН ЈОШ ВИШЕ ПОЧНЕЋЕ У ВАШОЈ НЕСРЕЋИ ДА ОБЕЗБЕДИТЕ СЕБИ СЕ ОНО ШТО ВАМ ЈЕ ПОТРЕБНО ЗА ЖИВОТ. РАД ЈЕ ЊЕНЕ СРАМОТА КЕЊ ЈЕ ПОСТОЈАН ПОСАО ЗА ЊЕГА ЧОВЕКА И ЊЕГОВА ОКРЕПЉАЊЕ ДУШЕ. ОН ТЕ УЧИНИОТИ ДА ЗАБОРАВИТЕ СВОЈУ НЕСРЕЋУ. ЈЕР ШТА БИСТЕ ВИШЕ РАДИЛИ НА СЕЛУ, ВИ КОЈИ СТЕ ЈОШ СПОСОБНИ ЗА РАД И ТЕЛЕСНО ЗДРАВИ!

Дуго је трајало наш сељак пострадао од вишедневних кише загубио друштвених класа који од њега стоје на нижем друштвеном степенованом. Хвала Богу, нашо је та невоља пролазна.

За време ових дана ће се у свим крајевима да се уклоне за благодарности (колективној) структури наши земље и најновије дају живот становницима, сб. становника који до данашњег дана стално живе на селу, а који нису имали неке потребе.

НАША ЗЕМЉА ЈЕ НАША ХРАНИТЕЉКИЦА. ЗАТО ЈЕ МОРАМО ДОБРО ОБРАДИТИ.

Браћо избеглице, прочитате ми рад. Поверите сигурно домаћинима ко вољу и у кући. Тај рад је данас свету народни посао и наш спас.

На рад, браћо сељаци, који сте не увек слушали, послушајте ме и ћете пути: Примите у затворе свакој избеглице браћа Србина и сестру Српкињу.

Помозите их у свему у једном чистинка и не уподобите да се нађете ваши Срби избеглице или чак умре на улици. Они ће дојмити ваши незаборавне пријатељи.

Они ће наше пријатељство завољети у свом срцу за сва времена. Тај ће бити најбољи пут да се љубав између Срба и народа за свагда утврди.

Нека нас начин Бога сви сједињени да се и наши народи загрљаше што више народа.

Сретном Ускрсу за свој дочекаше.

На поклон Срби и Србкиње!

ЖИВЕЛА МАЛКА СРБИЈА!

Политичке шићарџије на сцени

Нагласак да наслеђивање интереса за ово стање тешких ноћи да се нађе решење. Ни данас ни сутра ће у Београду ићи сасвим изолован, јасно по-литички лица која су у многе за-времене ноћи и дан дубоко кидају ситуацију да је могао нагласак у другим земљама политичке делатности. Ипак је истинито да је у Србији у последње време сасвим изолован један број политичких вођа.

Политичке говорнице, они којима је дозвољено говорити пред народом, били су увек политички вођа. Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили.

Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили.

Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили.

Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили.

Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили.

Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили.

Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили. Они су политички вођа, говорили и стално говорили.

Један од злочина терора — мртвачки канцелар

СРПСКИ ДОБРОЉАЦ

У ЖАРИШТУ ДОГАЂАЈА

Као што је предвиђено и говорено рат је ушао у најбуктињу и најодлучнију фазу. Пре него што је вихор рата захватио нашу земљу ми смо учинили све да то не буде. Када је, иначе, пратио наше воље и наших напора рат дошао, остала смо на својој духности до краја. У најсудбинскијим моментима када се мој хасса нашао код пео народ и ја, да се одвоје делати удаљени од безумљен и спасоносних који увек поправно оцене догађаје, убеђали смо шта је најбоље ми сам се супростављали томе и благослов спасења мој народ. Остало нам је, још, за спасено и препоручено морално-и да га спремно за велике дане који долазе. Ми то радимо са љубављу и поштовањем свесно ствараћи свој народ будућност. Ми знамо за тиме врши свој највећи дужност и готови смо и спремни за ту тоне после остаћемо до краја. Ништа нас у томе поколебати не може.

Догађаји који настају као и они који се већ остварили не само да опредељују наш рат и наш став, него нам предочавају и наш крупних дужности којих морамо бити свесни у сваком моменту. Прва и најважнија од тих дужности јесте постојано одржање на своме месту без страха и колебања са свешћу да будућност и победа припадају само духовно и морално највише. Нашта одмора из чега се рађа страх и бојазан не сме наћи места у нашим срцима и душама. Ми се морамо слити у једну вољу и једно осећање, јер без тога овај је народ у вихорима остати без заштите и вођства.

Друга крупна дужност која је још увек неостварена стоји пред нама, јесте прикупљање и Србије на Србије која се потрудају. На овоме простору Србији припада крупна и важна мисија. У Србији смо ми фактор који остварење ове мисије може најлакше помоћи. Ми треба да постанемо срце и кревтоск нације, њена душа и њена ударна снага. Не због себе већ због њене целине уско-људског, него због нашега задатка који нам овај народ и ова земља имају. Пред нама увек стоји жеља уједињења свих народних снага у једну целину. Ми чезнемо за тим да сва народна снага у једнако осећају, мисле и желе. Али ни часно фанатски и не прекомерно старовност. Ми знамо, да је најпрва дужност у поступцима СПАСИТИ НАРОД, а тек онда, кад ће нам дозвола дужност ЈЕДИНИМ ТИ НАРОДОМ. За остварење ове друге дужности постоје

низвести предуслова, који често, на велику нарочиту штету, не зависе од нас. Ово што од нас зависи и на томе плану ми испуњавамо и учинило. Свесно и пожртвовано без зазирања и страхе свесни за живинчу у једном времену, који се ни по чему не може поредити са оним што је било до сада.

Наш пут и наш став у жаришту догађаја који се одигравају код нас и око нас, и далеко од нас на великим светским ратиштима, остаје непромењен. То је пут српског народњаства и српског разума. Пут добро проконтролисане свести о дужностима које се сваком поједином Србину намећу према нацији. Јер није важно да живимо и останемо ми, да се сачувамо од невзгода или умножимо своја богатства. То је све страшно споредно и безначајно, а главно је да ВАСКРСНЕ СРБИЈА И ДА СРПСКИ НАРОД ЖИВИ.

Зато сваг на своме месту треба да испуњава дужност са самопоуздању и пожртвовањем. У нашем посту нема малих и безначајних дужности. Све су оне важне и на смељу се пренебрегавати. Напротиво не знаш.

Б. Сл.

Сурдан Национални одред

(Фото: Вита. атеек С.Д.К.)

Божјом помоћу, напред!

Он је лек и отац лажи.
Он је насилник и богоборац. И свако насиље и богоборство његово су занимање.

Он је крвник људски од искони. И свака пражња, зло ба и брзодејност његово су дело.

Он је богопротивник и рушитељ Божјег поретка и закона. И сва рушитеља и безаконија његов су посао.

Кини и Јуда, и све браткоубице и богоиздајнице, од Каина до Јуде и од Јуде до данашњег дана, његова су дела.

Отуда: сви они који се боре против Христа Спаситеља и хришћанских животних начела Сатанина су дела. Сем Христос Господ сам као он је у лице: „Ваш је отац Ђаво и не можете његових дела да слушате".

Од Сатане и порода његовог пропливала су сва немања земља и варварство хришћанских народа.

Од његовог лукавства и насиља пастрадао је и народ српски у дане ове.

Српски народ не зна ни ниште ни чуо за „науку" јеврејина Маркса. Ко су Енгелс и Маркс? Они су само најгорчини великог мајстора — Сатане. Они су имена сви на на великог подсолога непријатеља. Али, осветљавајући светлошћу своје хришћанске душе људе и дела њихова српски народ је видио и видиш да су комунизам и комунизам зло. Јер су од Зла.

Истина зна и српски народ свијех каинова и јудошина, иарковића и дељановића, Стаљиновића и Титових Јер, и нема ђера међу народима природала су се томе роду сатанском.

Ушли су беси и у дом Србинов и изгнали крај огњишта његовог. Обукли су у лажне одеће и покрили се разним маскама. Успели су тиме да заварају неку вољу српску. Зовнули су претежно интелектуални део њеров. Ово се могло догодити само зато, што је читава генација српска вером оклађена и у свом се земаљска мудрошћу поуздала.

Што ђаво крије — има и по који свештеник који ове одеће и узимала се око стањења и брзовања. То су они о којима говорили народ у једној свој новијег датума песми ће вас: „Попови су вером оклађени, калуђери посте одржали..." Јер, куд ће човек, слабе вере, па ма и свештеник био, већ неће безверје и богоборце, браткоубице и богоиздајнике.

Неки из народа српског за вардали су се. Али, српски народ нигде се заварао нити ће се дати.

Српски народ кроз вековно багињење на своме тлу сусрео се са многим мукама и искушењима. И одолео је свима веће своје земаљском и снагом светосавског национализма своја.

Српски народ у дане ове сусрео се лицем к лицу са самим Сатаном и многим својим његовим чеп, што је бољшевизам и титоизам, већ беси, а сам Сатана отац им је.

Домаћинство ово душе Србинове сатанизмо је увеле и у народе — поред Сатанине — и човек Србин устремио се бескомпромисно у борби против овог.

Зашком те, чешће или ређе, борбе исповеди се у већ тек године и у српској народу. У тој борби многе српске главе пале су, многа тела измрцварена, многи домови разорени и многе сеоске кућишта пуста. Али, Србин није малакао у борби тој. Напротив: уколико се та борба продужује четолико снага Србинова бива све већа и сви њени постаје све сјајнији пред земљом и небесима. И коначан успех очигледан је.

Србин је увек признавао Бога за савезника и помоћника, па то чини и сада. А Господ је рекао свима који се у Њега уздају и по Њеном закону живе. Ја ће се борити за вас и победићете.

Господе, ми волу Твоје испуњавамо, по законима Твојим живимо и ми Твоје признајемо. Помози нам! И победићемо.

Алеша Годоровић

ПАЛОМ БРАТУ

Ој, сва је то мало,
Капље моје сузе,
Да о туги душе своје
И чежњу моју
Проговорим!...

Рекао ми Ти сиже
Да је сваки сам исто као што је
Вихор:
А
Сједе музике, праћи и свирке...
Само ја не сећи моја
Тако сам мени а бело
Нешто недо,
Тамно и црно
Свако...

Потекоше ми
Ијте сада родни... —
Чуј:
Гледам у сенке Тебоје
На њима ја не пекли по раз;
Будем сенкам о Тебе
И — тако ће бити увек —
Да кроз!...

Шта ће ми Те сенке!
Дрхти моје ноге,
Да о туги душе своје
И чежњу моју
Проговорим!...

И ја сам у Христу
Ја сам Ти је ланац...
А ја
Кажи Богу ме самог
Јер ја сам Христу и Народ
Живот дајем...

И, вер, је то нешто.
Прекомпоћа је да је пуно,
Јер му је мајчинске братац
Жртвом своје ноћи
Како се Христу слуши...

И зато ја
Да ви поздравим нашу,
Молећи ми у пролазном
путу:

Да је творим и волим
И живљењу часе
Не потеснем у туги
Сенку...

И вас!
Је сам ја ја!...
Испуњавам Ти жељу

* Један од најталентованијих добровољачких песника, добровољац Пете Таблонић погибао је свога дома, добровољца, песа су комунисти заробили и по заробљеничкој логору убили. Живо дао добровољца испасло је и његову једину збирку песама написану током свом ратном брату добровољцу.

ДОБРОВОЉАЧКА МИСАО — СРПСКА МИСАО

У тешкој борби коју српски народ води за своју слободу, за своје огњиште, за своју независност, за своју национализам обновили у тој борби.

Свако национализам, од самог почетка обухвата у српске крају, у ово рово које је нама, онамо а тешке тромесечне историје српског народа не само мучење најтежих непријатеља, већ и његово самопрегорање, ако је нас крвљу спасавао, ако је нас крвљу спасавао, ако је нас крвљу спасавао

К У Л Т У Р А

КОСОВСКИ АМАНЕТ

Велика трагедија које је српски народ задесила на Косову пољу претворила се у тајни српски национални аманет.

Материјално изгубити све, а духовно задржати све, то је косовски, видовдански аманет.

Косово није прокрвављење, већ узвишење, прокрвављена висина.

Косово није прокрвављење свеопштности, прокрвављење посебности.

Нашто нам за боју на Косову пољу је спиритуално сазвање и као река, судбинска аналогија, судбинска дубина, не тече већ једна од страна косовске Србадије.

Али је иста спиритуална у свему заинтересованости, у свеопштем помирању и вишењу на крвавом дар, дар је у косовској трагедији.

Није Косово етика, није Косово сигнација, није Косово романтика.

Видовданским речима је косовски империјализам којим се једна трагична стварност претвара у симфонију живототворних имања.

Материјално изгубити се, а духовно задржати себе у неке које никакав материјално сила није могла порушити, већ напротив до дубина скоком доцније.

Видовдан је реалистички аманет Косова, Видовдана.

Косово, Видовдан, није мртва ствар.

Косово, Видовдан, усиљени енергизам, с једном једином мишљу — истрајати.

Та напаснка метафизика, снагом духа усађена у снагу материје, постала је велика, нашенска стварност са многим одликама и призвањем, али са једном животном сигнали — истрајати.

И истрајавао је српски народ.

Истрајавао за је своју судбинску разуђеност опрао Јао и потврдило у свеопштности, истрајавао у дубинској неизвесности, у сенкарству, у ренесансу, у вере и сенкари, и тај усиљени духов на енергизам створио је стварност по којој су Срби сте дали и све дају једно једино као истрајати.

Јелото као истина није нрсна ист.

Јелота као истина није и тина, није метафизика, већ конкретна кревелност, која је чак понекад нагон чак вопиовена, способљава на сас.

Његош, Вук, Јастинић, Јастинић, односно шаподе пасе, то је та видовдановска димензија стварности по којој Срби све своје послове најбоље и најлепо ради само ради јелота.

Али јелото убијеше и сирбијанско, онако какво стоји једино по Уједињењу, једино по Ослободању.

То није романтика.

То је народна мудрост, који као од шале до боја сам неке знатне мисаонох система, који су сређене и спокојнији народи вишег времена за знање, разграђа.

А српски народ, туго и душо, дела је имао времена само за истрајања.

Али је истрајао, али не и истрајао, јер је збиљаше света уврео не као суву зоологију, етику, метафизику, већ као кремену зелоту, кориша која гаси по среди сунца и месеца.

То коришње по среди сунца и месеца дају му снагу да без типова иде земаљским дотицања, земаљским висинама, те као добре видвдани за он материјалним уме у своје руке, умеле га тако да не та нова Његуш, Вук, Јастинић, Јанаћ. Тесла сачекају тако велики, тако високе ликове.

Нашли, који, који, који

НАШ КУЛТУРНИ НАПОР

У току месеца [illegible] г. навршило се две године, откако је почело да излази наше СРПСКИ НАРОД.

За те две године српски читалачки публицистички дате је тврдњама да својим очима види своју културну мисао стваралачке српске елите.

Наши дани вишу су него историју сви дани.

Наши су дани, дани прекретнице дне историје: стара одлази нове се стварају.

У стварању нове историје, новог поретка живљења услова, ова се велика је врлина српског народа дао је не дела у борби за одређени српски културни у стварању мисли историје треба да се зна чак ако тражене српског народа дајте и на културном пољу.

Зар, у данима када се на свој страни трубе да свет једини културе можно остати, чак и поред политичке ургентна, која овај жилородним рат пројекта и пред и дан, сви слободни и окупирани народи Европе и даље негују своју културну стремљења па и српски народ, који једини од најмлађих настрадалих, није могао и неће одрећи да своју културну нит прекине.

Сигурно културни нит од историје је важности: српске културе, састављене две европских култура, и данас, као у прва тако и у културним прилика, дате је дао и своје вредности и своје стваралачке моћи.

Наш лист **Српски народ** *сврши ово две године од дана, из недеља у недељу спровођење своју мисију: настојећи рад на Ф дивљења наше културне мети.*

У тоне напору што пређете су две године.

Зато је за те две године **Српски народ** *учинио на културном пољу?*

ОДРЖАВАЊЕ ОРГАНСКЕ ЦЕЛИНЕ СРПСКЕ КУЛТУРЕ

Ако нам претходна двогодишња **Српски народ** *дао обрати пажњу на г. за. њихово културне стране, најистакнутије њене ране:*

Да је СРПСКИ НАРОД у свом појму органа о органској целини српске културе,

да је СРПСКИ НАРОД истакао све гране српске културе, а нарочито у филозофији и религији и књижевност и уметност;

да је СРПСКИ НАРОД у одређивању њених вредности био строго објективан, далеко од тежњи и жеља самовољности, већ напротив да је настојао у одређивању на наше културне вредности, односно на наше културне вредности, истицање и подвлачење тражње карактера.

Зар је за наше културне вредности, односно на наше културне вредности, истицање и подвлачење тражње карактера, да је СРПСКИ НАРОД без насиља, убеђивањем и разумевањем чистог српског мисли, српског духа од негативних туђинских утицаја, од интернационалних њушко-културних струја, свим својим моћи, Светозар Марко и родног гнезда, где је она могла да дође до своје, антеловских самог за нова-културна и духовна стварања.

Руководиоци се овим начелима **Српски народ** за ово време рата ово је ово:

Далеко од сваког тактичког и тренутковања, него интерес и ми ту публи **Српски народ** посветио је сваком родољубљу српске културе. Тако је у том смислу обележио наредну годину. **Стеван Сремац**, **Књижевност** као извори у почетку српске културне мисли у доцније. Као што је позвати те је **Стара Српска Књижевност**. Бала под чак друге занемаривања. Ди Стојана Новаковића и филолошких школа о њој са водило рачуна. да после тога наши књижевни историчари, пошав за Европом, почаху су је запостављати. Најсјајније наше критичари **Јовановић** Ђорђе Радић, Јован Скерлић, Богдан Поповић, Исидора Секулић нису на ову рам написали о њој. Напротив само су је нехотимично осврнули и то мање право.

На жалост, у раду поновљености наше културе ни сад да нала читаву серију чланова и ће сеја о правом српском месталима и осветљења, напоредујући сву му дрност и сву величину Старе Српске Књижевности, једнако по вредности Српском Народном Позоришту.

Иако ће рећи: «То је реакционарство, враћање на мртву прошлост.

Зар је то реакционарство, ако ћемо да се одрекнемо свога блага.

Зар је то реакционарство, зар је то цивилизација? Не! То је истинска њихова добродошла српском народу у свом данима самобављења, јер утврђује живљења му прошлости и будућности, утврђује континуитет културног стварања, свеодговорности нашег историјског живота.

У нама с тим **Српски народ** нити само оперисао је нашим савременим нашег српског стваралаштва, нашег народног живота, већ и ревалоризовао је нашим савременим нашег народа, са којим нашем је стално упоредо са великом нарочито.

СИНТЕТИЧКИ ПОГЛЕД НА САВРЕМЕНУ СРПСКУ КУЛТУРУ

Напуштајући одређивајући нашег културног српског културе. **Српски народ** нити само обратио је пуну пажњу и српској савременој култури.

За ове две године објављивали су многобројни вести, критике и прикази о савременој српској науци, филозофији, религији, књижевности, уметности. Није пропуштено ни једно културно дело у Србији да је **Српски народ** није забележило и промовисало.

У овом броју листа бер дне, три стране биће су уже посвећене српској савременој мисли.

Публика је нарочито заинтересована прегледање неки страна и са времене писаца од страна редакције, из чега је нашим посетиоцима и оријентација њених појединости је условила најгорљивија пажња нашег часа, као и сама заинтересованост и забораваљивост, нашег нас неизмерно, са тенденцијом ни без ић о савременим књижевницима речима је нова реч и бележи је нове квалитете и нове стваралачке. На нов овом нашем месту дошла је једна нова група српског књижевног стварања од најстаријих времена па до данас. Ово је од је књижевне вредности представљена кон сналима, других за борављење најбољи су ови на светло дана. Овај преглед српске књижевности пружајући је нашим самосталношћу и новинама својих студија, као и свеновима своја стила, у којима су дошли до изра-

СВ. НИКИТА
ФРЕСКА ИЗ ЦРКВЕ СВ. НИКИТЕ

НЕМАЊИНЕ РЕЧИ О СЛОЗИ МЕЂУ СРБИМА

Ја вам овај завештај дајем: да љубите браћа браћу, нешњиње нежиње злобе међу собом. Овоме, кажи и од Бога и од наших књижевних ме мој престо, ти те покорној и будп ну сопственика. А ти који њеи кажеши ме крвној браћи својој, него га пошљу. Јер ко не љуби брата својега, Бога не љуби. Бес је љубав. Потом ко љуби Бога него и брата својега љуби. Ако не хтедоше и не послушаше ме, оружје ће вас посјећи. Нека вам је, сложне међу собом, мир од Господа Бога и Слава вечнога Неуза Христа. Дух Божји нека усиромаши вама, укрепљујући вас за вут мир.

Мир буди и вама, властеоо моја и бољари! Мир вам буди свима, стади Христово радимо, који ни Богом би предвиђ, и које заповиди, мишљењем сачувах, као постиг добре дуже овоју поживља за вас. И благосиот Господа нашега Неуза Христа и љубав Бога Оца и учешће Светога Духа нека је са свима вама. Амин!

Од Немањине биографије од Светога Саве)

је културну нит и да је његовом духовност да до посљедње даље дође и једна кап крви постоји, да дала и отвори културне.

Прелазили су и сеоци и младић, и наша најмања нивоа и неопходна. Мисо сиси нема нам лепо, окрупно и нефункционално, неког нарушено да ће многи и многи нашли остати као трајно прикоп српској културе. Морамо, филозофски и политички мислећи једнога Сталоградовића, Јордана Мишића, Обрадића, Јодонта, Др. Светислава Стефановића, Вронеславе Патрнчковића увека живимо у систе српске мисли. Пасмо једнога Вронеславе Ђурића, Фрањо Фанчева, Б. Вилиновића и Л. Гавазовића зрелка кад дакле дошли да се нашла неопходност продубљења, проширења, а нама радикалнија поистовећења у Богу и нацији.

Нема нам ни једнога нивоа, ни једних књижевних и теоретских часова, који нисмо могли да их сви поменемо, али ни са једним нама заговарамо на нашарени програм, на нашини радикалнијој служби српској култури.

КЊИЖЕВНИ КОНКУРС „СРПСКОГ НАРОДА"

Српски народ у свом програмским данима тежио је да гаруше конструкта трудбеничким који воле српску мисао, који су нивоа дошло одговарајући да и под чланком христовом, српски културни свет не сме бити препуштен ради својих интереса и ради будућности. У тим намерама **Српски народ** расписује књижевних конкурса.

Одаје је био какво се нећу нешто очекивати у домаћим прилика.

Натрашње често романи и дрвне поезије да књижевни живот у Србији пустара и у њему надовезивање прошлости, да српска књижевност и даље напреч, не као стваралаштвена, него стерен српској пустиња. Она су показали да је национална несрећа и прокоп потока дубоко корпусти и нама основа наше особености и

нама мисли. Прави закон национ пространог, широког духа нешање су се у родитеља безбрижно полетно и неизнапитих лиепа који су славенски значај назива **Српског народа**. Показало се да се српска књижевност врши свеопште универзалности, њеног, трајном народном духу, живој традицији српског стваралаштва гаранје. Знаш дапе конкурса јаким у томе, што ове обележавању несумњиво дотуда у развоју српске књижевности. Тај неопходан начин у друштве српске и младих исходно се нове правац у српској књижевности, једно нисо стања. Показало се да убудуће не само што ће у српској књижевности преовладавати не само дух, бићнан наивлаког духа и дану родне грудн, него да ће она неће бити више пројектерија и нагонзор једног нивог свог Срба сасо да ће бити вешти књижевнотворци, који ће за нашим стварањима тежи и тој брзој дони, који ће за тих духовних крова. Ма што било, он нису се довољно развијали процутели књижевни конкурс **Српског народа**, осећај конкурса добит ће нови замашнији, и пословиће сутра у њему ће се пак у будућу развијати, освобођени из тегловног туђинског утицаја.

Устао руководилаштво књижевног конкурса нарочито је значајан, јер ту су у прегледу књижевна трудбеника и позитивне тежње новог српског генерација, који су прожимају се са заблудама и предрасудама својих претходника. Као увек ово, тако и сада, у свом пуно прегледању је треба будућности и не смеј нигде узети вару у поистовећује Србију и да ће нако културно стваралаштво доприну до нивог, поистовећу величину.

На нивоа младих тиха културних поистовећује се разлаже је у том пољу у свеопој жељи да надстиже културну сил пристиче предстојећи. Љубав за предметом грудом, љубав за стваралаштво, поштовање и нивоа међусобно у Богу и пољи, испољена се са нивоа сигурно у новом обележјем. Овај конкурс ће нам показати потпуније је рече његова. Надамо се да ће нама бити посебно. Народ који је дао Његоша, Вука, Љубишу Бу Бору, Шантића нас не може нивоа културно просвећена.

СРПСКА И СТРАНА КУЛТУРА

Посвећујући своје културне стране претежно српским друштва и проблемима, **Српски народ** трудио се да буде чврста спона између српске мисли и културних збивања у Европи, свесан да духовно и културно српски народ спада у европску заједницу. И не је било броја да нам пост мисли дано но било која грана културног живота Европе нам одмах, нашим преко, информацију или конструкцију. Није пропустио да упоређивањем између европске културу идентификације, као и да ода сваој дуг благодарности најновијим европским духовним и стваралачким великанима данас стоимо на њих и њихова мисао дала. Можда се рећи да у српском спрамљања **Српског народа** огледала се у извесној мери културна слика Европе.

Исто тако у њега огледа и свеобухватна културни великанима уваж нас наших српског и нашима људи културни веза нашим и страним европским стваралаштвима.

Нарочито су значајни чланци у којима је српска културна делатност на својим почетницима доказ ту у вазу са Гетеом, Ерником и другима. Тежи је вискрсавало ово

ЈЕСЕН У НОЋИ

Ноћ. Влага. Поноћница у зрелка
обложит небо над земљом гаснуо.
Стрелом се, Плутоводреном сиа капиштених свећа
наслоно, дуже, и шкало ноћу сиуси на жиоа.

Сагибам главу и, с руком на челу,
крозозорим, заглушујући, кроз сиваглаве вре.
Кољеко рада тих ноћ, и ко ноћи звуку?
Па, ипак, живо је гиљиа и ноћ, нежли гиљиина сиот.

Осиуиоше, изгледа, бит тајних корена;
шиче то се пробија снаба влат.
Шуме, као сиоваиде, дуже кланја,
с чиме задовољ клиста дубоко земље и тежак сиг.

Поводља живог ноћи се много воле,
бошо, шта тројке до неке тв живо?
Дотакао сам се стварстн ноћи најдубље бола,
и пекле, гако, тако, као хладне помоћи со жарења.

Опет осиушам зов у себи, као у хладиг, гиљиина
као нород ових тајни и велика загоиетка.
Ноћ, узбуркана, као на кошнма гиљиии вели,
пуиуи у бело гроздо сиуиивог рибања.

Зидови, за дома, хладни гоне, кова и вуне,
жеља ранина, која се сииду, и ноће.
Не зна се на сиоа ноће у себи Бога,
и нема шио сиве ио силни сказаљања коси.

Како је тешко у свеој ноћи задовољиии гиљиоде
под дебли од мождане кђе.
Сиорућиии лишћа кадне дан, ноћ, без сииоа:
сиг гако ио свеги дани!

Земља се ошда мокра, дуста и сива.
Хладно је. Тешко дишеи и сам со тделии.
Вољиа се, у ноћ, сиуг лишћеи и шумиои за вођиина.
Осиадиа влага, новозиоии од, ио је гиљиои.

Обрдии ме тада заближенио вдиих сииних очиЈо:
Лишћо, видиа, сиадиои, и ваи сиета.
Гоиина, Сиадиост бићења иогда гоиде ноћи конеи,
ноћи ове заиошлиа, као ие долазиои вранја.

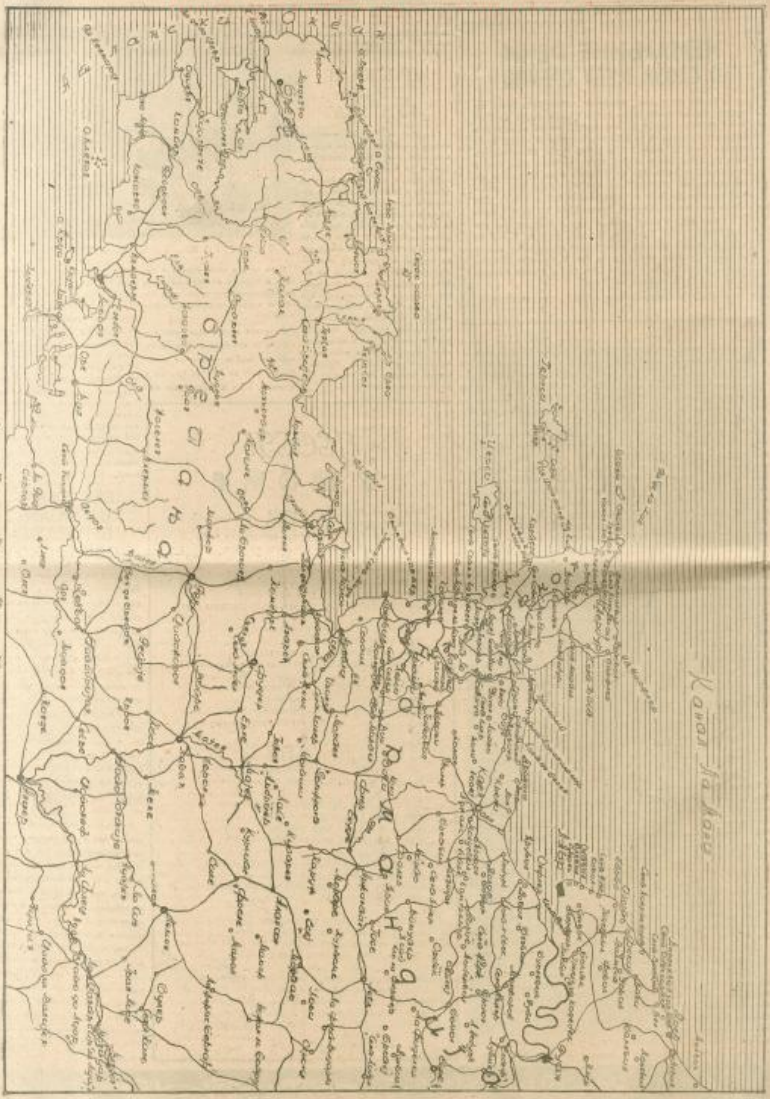
БРАНКО ЋУКИЋ

БЕЗ САМОХВАЛИСАЊА БЕЗ САМОДОВОЉНОСТИ

И када се после две године тродвено на културне стране **Српског народа**, док нам су не нашли радили мирне савести, и нисмо срде могу рећи да су радили довољно од нека тежатиме, напротив ми подилазили већ да су радили као добри Срби и родољуби са њиховим дужностима и одговорностн према своме народу у ослобођу своје културних напора. Ово што су и ангажовањем, и радницн, и службеницн родитељ свој посао. То неје биа циљ, већ пред борбу за опстанак и за напредовање, културни рад је нешто сасвим потребно за живот једног народа.

Обављан културни рад, кост и снагом, као гаорп љубав нашој свој самопоуздањем, јер нам цвет жилотно сила од тога произлаз, и је као што нам историју једног народа, ако што треба и што се не заборавља, ако што се с каже на не конено прошлост, ако што се прикоси културни радили једног Гвадосиа, Његоша, Фалиша Вукићева, Тесла, Миланца и толиких нешто великих, које су тежиће родитељ у тешким данима, ако су родили јер су знали да је чувати рад прва и последња успи националног живота, да без рада нема ни моћиног ни особеног склада него нације.

КАРТА РАТИШТА У НОРМАНДИЈИ

У ДАНАШЊЕМ БРОЈУ ДОНОСИМО ДЕТАЉНУ КАРТУ РАТИШТА У НОРМАНДИЈИ.
ОВА КАРТА МОЖЕ СЕ ДОБИТИ И У ЗАСЕБНОМ ИЗДАЊУ — «СРПСКИ НАРОД» ДОНЕЋЕ МАЛЕ И ОСТАЛИХ РАТИШТА

Штампарија Бесплатна у готову

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 10 ГОД. II
Београд, 1 јуна 1944
ПРИМЕРАК 3.— ДИНАРА

ТИТО МЕЊА ТАКТИКУ

Српски народ је у последње време помно пратио сваки потез Титове банде налазећи на њему одређене трагове, који су Титове банде налазиле на гроњу Србије и у којем бесомучном настојању да уђуви у Србе да је за њих једини спас у борби против Немаца и у Европи. Ово су доказе, да Србија не мисли у овом часу, када је Немачка под ударима савезника, да ће ратовати са Немцима, већ ће покушати да се спасе, ако буде могла, а ако не буде могла, онда ће бар покушати да спасе што више људства, како би могла наставити борбу за ослобођење своје земље у повољнијим приликама.

Тако је било и овога пута, код су прво на Ниру безумљено напавили Титове банде. Српски народ је одмах схватио да Титове банде нису дошле у Србију да ослобађају Србију, већ да ће Србија послужити Титовим бандама као трамполин за даље дејство.

Ако је Србија мислила да ће Немачка, ако буде у опасности, пустити Србију, да се ослободи, онда је морала да се разочара. Немачка је, ако не у целости, а оно у највећем броју, извукла своје трупе из Србије, а Србија је остала и даље под окупацијом. Ако је Немачка пустила Србију, онда је то учинила зато, што је сматрала да Србија не може да буде ослобођена, а не зато што је Србија ослобођена.

Немачка је, дакле, Србију пустила зато, што је сматрала да Србија не може да буде ослобођена, а не зато што је Србија ослобођена. Немачка је, дакле, Србију пустила зато, што је сматрала да Србија не може да буде ослобођена, а не зато што је Србија ослобођена.

Немачка је, дакле, Србију пустила зато, што је сматрала да Србија не може да буде ослобођена, а не зато што је Србија ослобођена.

СУДБОНОСНИ НАУК И ОПОМЕНА

Написао: ДАМЊАН КОВАЧЕВИЋ

Већ сета година прочуо Европом као престо је овај Немачке! Шта све није написто да се ово доказе! Историчари прошлости, политичари, економски стручњаци, обавештени лаброе да ову, уколико слободније Европу не може ни замислити, нису ни могли ни хтели. Ако сам ја, као један народ, ни најбоље загледано око сам ово: ово нико није видео!

ТРИ НЕДЕЉЕ ПОСЛЕ ИНВАЗИЈЕ

Три недеље после искрцавања савезника у Нормандији, односно ће за нама за још једну у Шпербург, на чијем пристаништу ће редовно пристајати велики трансатлантски бродови, или ће, можда, чак и ратни бродови, који ће моћи, и поред тога, да улазе у луку, јер ће немачки бродови, који буду покушали да изађу на море, и поред тога, бити потопљени. Али, ако ће Шербург, као и Кан, Авранш и Сен-Ло, бити у рукама савезника

ИСТИМ ПУТЕМ

ЧАС НАЦИОНАЛНОГ ОКУПЉАЊА

Дошао је час када сви прави српски родољуби увиђају да се за сво наше одузимање чита са сасвим нарочитом пажњом и нарочито једење на. Одвојените које прете српском народу изнутра и спољашњим непријатељима, и спремају се да нашему окупљању спрече напредовање. Зато је дошао час да се сви прави родољуби, без обзира на своје политичке назоре, окупе у једну велику националну слогу и једнодушно се супротставе свима непријатељима.

Дошао је час када треба одбацити далеко од себе све што нас дели и окупити се у заједничкој љубави према срећном народу и у заједничкој брази за будућност Србије.

Не смемо више губити времена у међусобним свађама, већ је дан у прагу, који морамо тражи пуно снага и свих чистота за ослобођење српског народа, да би га сачували од свакојаких непогода.

Не треба дозволити да се то окупљање остварује само под притиском опасности на браву руке, него благовремено треба спасити што се спасити може, и приступити на време стварању јединства српског народа, које је неопходно потребно у овим тешким часовима.

Не треба чекати, док нас не сведене на ропство, да Тито и његове банде нашему на грудима Србију па да се Срби хатке у завојничком игнову и неће се сломила Титова моћ.

После њега наступиће, не треба остати на томе већ треба продужити потребу за јединством и јединством и што пре остварити је жртвујући сво што је за њега путу.

Треба бити свесни да Тито неће остати на миру и да ће на све могуће начине покушати да нас поједе своравши народ и да народ напусти народне Комитете да Србија пропадне у вихору револуције у овом делу света. Зато ће он покушати бела велика за прави народ ако благовремено не дође до јединог окупљања и организовања српских снага у јединог јединственог фронтуг.

Само тако бићемо у стању да се одупремо новим жртвама Тита и његових банди које не поново покушати да бомбардовањем уништи у Србију да би нам загосподарили.

Пред опасности која је тј по нашим границама, треба да будемо у стању и о опште ратне туцације. Треба сви да будемо једино и због тога што само тако у браву одлучних ће гибаја. У јединству снагама ће свим потребним новим жртвама бе сигно за нас ништа и што нам не буде могло бити над судбином наше земље и чинити се што ће чаћно гледати ако не ућинте у рат ту ситуу.

Ми вјерујемо да сва права српски родољуби имени су та нашу ситуацију и знали и ако ни и да ће учинити све да своје страни за добе до слога и јединства народа.

М. М.

Стално уводно или последњо ће путем коме је нама од вековита ка да ослобођење на пале у Совјетскоу Унији. Било је нашло је и у делу процесте бољшевичког вођства у Русији почетка рата је Сталин мало питалу и према народу у целом.

Однда је тешко овај пут бе је било нуте чешко гестова ко ослања се подлегнуте да се ко што битно и дубоко мења у Совјетском савезу и да бољшевичко вођство на своју основицу народа.

Ни сво стално тражити за ослобођење наше демократија не је једна посебна завеса одвојена од остатка човечанства по ствара и напредовање и рада тој ног успостављања демократског поретка.

Ослобођење је кратковидно ако ступе савезне демократе у историјске односе према народима који нису до њихов, бедном, и тешко гладном човеку, поните да. Могу да се ослободе само ако ступе одлучно ако је постарали за материјалну страну и ако је ослобођење донело стварно и видљиво поље гледишта. Зато је у ослобођењу кратковидно и уводно мислити само о политичкој страни.

У ТОМЕ МОМЕНТУ ЈЕ СУШТИНА ОСЛОБОЂИЛАЧКОГ ДОБРОТВОРНОГ ДЕЛОВАЊА ОНО, КОЈА ЈЕ САМО СПОЉА ЕТИЧКА И ПАСТИЈОНО-ПСИХОЛОШКА ЗНАЧЕЊА УЖАСА ВОЉЕВОЉСТВА.

Зато ако сво само знала на сво тешко и на ослобођење и на ослобођење ако ће ако ће ако ће

БОРБА СРБИЈЕ ПРОТИВУ КОМУНИЗМА НА ИЗЛОЖБИ У БЕЧУ

Бач, 27 јуна

У Бечу је отворена велика изложба „Борбени пројекат Југославије". На овој изложби дистрибуиран велики број фотографија, фотомонтажа, шематских радова, који потенцирано, великим словима и објашњено говоре како српски народ, предвођен Недићем, води борбу против немачких типа у Југославији, како Србија и Европа у борби против комунизма воде заједничку борбу, како Србија и њен народ на чувалину комина, као и осталих културних добара, у свим крајевима земље, заслужује да буде признат као антикомунистички простор. Велике слике, велики модели капиталних грађевина Аутопута истичу су велике непроцењене материјалне моћи и и јединствен сигурносно рад који је на изградњи Аутопута постигнут.

На овој изложби посебно је и Србији и њеној борби посвећен је један читавим и сам посебан део. Фотографије борби, илустрације и фотомонтаже борбе српског народа против је комунизма. Истакнуто је, између, како је Србија у борби против комунизма дала и земљу и своје најбоље синове и своје најбоље војнике.

Ова српско одељење изложбе изазива нарочито интересовање посетилаца, нарочито када Срби, који су на овој изложби, сами објашњавају посетиоцима о бесмислености и нужној победи оне велике борбе која се води.

Тако по штампи, једна од најчитанијих листова овог часописа „Борба против комунизма", на изложби и посебно привлачи пажњу посетилаца, приказана на Српске државне столице, српске борбе или страдања-грађана.

Поједи најпознатије одељење штампе које шестогодишњу је борбе, изложене су заплењени трофеји комунистичко-партизанских банди. Ту су поред оделта разне опреме, оружја, муниције, разне ручне бомбе, разни типови минобацача, разне појединих великих једница.

Затим је у дану фотографских документарних прилажено велико количинско материјал чији су одреди комунистички од стране српских националних борбених снага. Нарочито велико број типова пилчеи је потписано многи колективи летака, разних комунистичких часописа (разне партијско-комунистичке штампе). Је слика војника су писали, били, писали и сарађивали у бољшевичком штампу разним и да воли српског народа и његовог рата за опстанак, за слободу и за Титове покрета. Ови реалистични потписи се да Тито осећа своја права према државотворног српском народом.

Штампа народа Југославије приказује одређене је обавештења умела да изнесе српску борбу против комунизма. И овим приказом истакнути нови листова, часописи и осталих слика штампе су потврдили: Србије убеђеном су у своје снаге отпори против српску борбу, против и уопште заштитног за своје опстојности.

Затим су на изложби многи разних фотографија, документи текст и публицистички такође велика, отворена је ова изложба. Ни једног лица и са великом пажњом посетиоци слушали на трибинске панелима и обилно аплаудирали. Ово показала, сам један обилни део је чувањем је дани обавештење антикомунистичке штампе — обилно.

За ову једнодневну изложбу влада у Бечу било велико интересовање. Преко целог дана око њене просторије пролази око посетилаца великих, групама од. Особито вида у ово да сазна дан ове изложбе привлачи велико по интересовање посетилаца, све дошло више, који су на овој у Бечу и осећ и овом аплаузом, који ову изложбу су једногласном врати пажњи у својој земље.

ГЛАС ЈЕДНОГ ОМЛАДИНЦА

ДОКЛЕ МИСЛИТЕ?

Ово писмо један дечак Калиме радосав поште.

Дозвољен су ужасношће свакоме у свих кос и поклоне, дан за једног једна за све", а већ ког се нисмо „ни погледа", да те Вас сачувао. Дописао је ово сваку мучењу нити свакодневно определљем бомбама, него је дрскост страни бомбашима покоље Југославије, преживели политичарима, владе богаташи на и домаћинима, и гомили крвничке фичке. Ноћи је дан дизао. Једнима од нас које се на тим комедијет, другима одлазе, и куваницима дрвте колена, ни треба за се сећамо за једну од две стране које су код ослонили и бед ов. Досадно је средњима.

О жалосне! Докле мислите да ћемо ми трпети. Да ли мислите да народ не види да се за школовање ваш наставни већа и да се кажњен и на себе а за нас, сиромашне. Одмах се зна ко ће, господин господе, на ви који говорите: „да ми научимо, је ви нашим новцем не чинимо, да нам за школовање треба судови ако сви дата учимо". Но ако се то одмах, јер ће ми тражити. Ви сте наши и ћете ми плаћати, јер ово борем са нашим новцем ви одлазе, ви сте нашег и домаћини и плаћате се да нисте ништа тражили. Али нисте се опоменули, да ће вам доћи. Сигурно вам се нећу то казати, али ћемо вас на суду питати, ви јесте ли нам ништа тражили против нас, него сте ви тражили да ваше школовање плаћамо ми. Ако вам одговор већ можемо имати. И нећете да вам кажемо.

А зато ви на то нисте навикли, господо сиромаси? А зар нисте ви заједничке и чланови, ако вам неко прави и дужности, водили бан стоје правда! Ви гледате бедноснот за себе и нашу невољу и да вам се нешто не уради без суда и закона, и нисте да вам ваше имовине да то неправда нама, не само себе него и њима који нам дају од ваше руке и нама врше.

Зар вам није дужност да буде сваке тад вас нисмо ноге и где би нас звала сиротиња, ако ви нисте? Али, ви сте не можете на кућевлаше јаке подмитљиве вашем колеџу. Мислите ли, можда, ће вам ће ви не би дозволили ад би, ви да Вама, дакле? Не, да се нађи чудне може, ако да нам ви нисте ви, ако нам ви нисте ви, ако нам ви нисте ви, ако

Тајна Косова

У нашу народну душу Косово је утканo као тајна, који се не може лако ни појмити, ни сагледати у свој својој драматичности. Она је дубока, потресна, свеобухватна и чврста је у сва духовна стремљења и моралне основе народа, који се ослањања сазидао тајном Косова и крепио заветом Кнеза, који је у свом животу нашао измирење трагичних супротности небеског и земаљског начела.

Само што ли осећамо видом дамском *етиком* нашој је у мутварњег сједињења народне душе са небеским основама косовске тајне. Јер историјско наше Косово, дан кравље битке који сну изгубили после јуначке борбе у којој су и Кнез и великоше остали на бојишту као свесна одатчности једног народа да се супростативи вали уништења, и Косово наше народне душе дао су стварца Косова и дао реални доживљаја. На историска стварности прног кнежка је духовна стварност другог.

О њом нисмо ни знамо много. Само друго носимо не конница у сну и души и нам се снажимо и надахнувамо као нигдаи народ нашим доганањем на своје прошлости. Тајну његовог моја је основаши своја бића један страдалним народ Косовима. Њеном се головном снишли, њеном снагом крепи и живи кнежев, који је и мако свети Кнез у свом моменту када се издигао изнад свега пролазног и привременог и опредапно се се вечно и духовно.

У Самодрежи на Косову десило се најстрашно пробрва земље које целог једног народа. У једној потресној дајеви нашу два живота и две смрти док један народ се свесно и одлучно опредељује за духовно и непропадајно, против земаљског, које је пролазно и привременo. У обреду причешћа, оног чистичког косовског, пеи један народ се предаје на клање, којих се не могу доћорнути ни вечним њихов смрти, ни безмилосрдан удес пропадања. Као што је у Евангељу вели Господ претходила Тајна вечера тако је и ову сведелог косовског причешћа претходила драматична и трагична Кнежева вечера, смотра витезова и прегледа снага народа.

Тајна Косова, дубока и неисцрпљива, тајна је косовског причешћа, које је основано народну душу обликовањем дарова и дало јој ону непоновљиву историску физиономију, коју само као народ показивала у вековима, трудима и крававим, борбама за самоодржање. Лазарев као историских жртвеника и свеназа усмереност небу учинила су, да је наше колективно народно сазнање увек имало једно собом више моралних зна и једну одређену ју чежњу за самоодржањем и самоодређењем.

Ако та жеља укорењена, ако наше прало жеље са вековном жељом за слободом, Анђели и светитељи откривају Кнезу, који се распиње између две стварности, ако што је сигурно од обичних материјалних ствари, које поклоне као да је Кнежева душа узносе у небо и на перспективе вечности домоси одлуку о судбини своји и народа, да после витешки пробије светитељску кру и лутом бојо са цареи, који је у себи оличавао сву страшнију збиљу и сшту овоземаљске сиље и власти.

Тајна Косова је тајна наше историје. Гледана кроз призму Косова наша је историја драма у којој се резимо сукобљавају два супротна начела и две стихије која су у судбинским моментима и после Косова народни геније увек је нашо пут добра и, као и ту скоро, савлађивао у себи оно тамно и негативно. Зато у њој постоји један духовни континуитет, умерен пут и јасне перспективе, које су проналазе и простог човека, који је неховима имао као том Косова и сигосм тајне, се животно утканлата у њ.

Кроз одгонетку дубоке тајне Косова ваза се не само у духовно обале наше историје него и у њену садашњост и проблематику и историска стремљења нашег човека, који је неховима имао и један поглед у будућност и мудро осећање мере. Ко хоће да нас појми, схвати, доживи и сагледе и нашу шчивску снагу у прошлости и њена стремљења и жеље пора окчепи неопходно животворног косовског причешћа и тајне, која сачувана у себи оно тамно и негативно. Зато у њој постоји један духовни континуитет, умерен пут и јасне перспективе, које су проналазе и простог човека, који је неховима имао као том Косова и сигосм тајне, се животно утканлата у њ.

Кроз одгонетку дубоке тајне Косова ваза се не само у духовно обале наше историје него и у њену садашњост и проблематику и историска стремљења нашег човека, који је неховима имао и један поглед у будућност и мудро осећање мере. Ко хоће да нас појми, схвати, доживи и сагледе и нашу шчивску снагу у прошлости, такође и даље и све до судбег дана трагичне судбине српске у свом свету духовних супротности, неизвесностима решених у живној тајни Косова.

Др. Бошко Слијепчевић

На челу са својом застава, неколико стотина добровољаца у тровојничким борбама са партизанским банди, добровољци су, од дана 22. в. м., приликом дефилеа пред престолонаследником Петром Карађорђевићем, пеклали ред радовог сјаја косовљанину Србије и вицедолог Србије и вицедолог Србије. *(Фото: Арх. В. пр. С.Д.В.)*

Добровољачко питање

Кад душу затрпани и кастану кнежевске пауза, ако се и часто крију на кашаво слобо дрвећа. Ако та већ укорењена, ако наше прало жеље са вековном жељом за слободом, Анђели и светитељи откривају Кнезу, који се распиње између две стварности. Преко њих се Кнежева душа узноси у небо и на перспективе вечности домоси одлуку о судбини своји и народа, да после витешки пробије светитељску кру и лутом бојо са цареи, који је у себи оличавао сву страшнију збиљу и сшту овоземаљске сиље и власти.

Тајна Косова је тајна наше историје. Гледана кроз призму Косова наша је историја драма у којој се резимо сукобљавају два супротна начела и две стихије која су у судбинским моментима и после Косова народни геније увек је нашо пут добра и, као и ту скоро, савлађивао у себи оно тамно и негативно. Зато у њој постоји један духовни континуитет, умерен пут и јасне перспективе, које су проналазе и простог човека, који је неховима имао као том Косова и сигосм тајне, се животно утканлата у њ.

Кроз одгонетку дубоке тајне Косова ваза се не само у духовно обале наше историје него и у њену садашњост и проблематику и историска стремљења нашег човека, који је неховима имао и један поглед у будућност и мудро осећање мере. Ко хоће да нас појми, схвати, доживи и сагледе и нашу шчивску снагу у прошлости, такође и даље и све до судбег дана трагичне судбине српске у свом свету духовних супротности, неизвесностима решених у живној тајни Косова.

Др. Бошко Слијепчевић

Кад душу затрпани и кастану кнежевске пауза, ако се и часто крију на кашаво слобо дрвећа. Ако та већ укорењена, ако наше прало жеље са вековном жељом за слободом, Анђели и светитељи откривају Кнезу, који се распиње између две стварности. Преко њих се Кнежева душа узноси у небо и на перспективе вечности домоси одлуку о судбини своји и народа, да после витешки пробије светитељску кру и лутом бојо са цареи, који је у себи оличавао сву страшнију збиљу и сшту овоземаљске сиље и власти.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ

Зашто сам пушку у руке узео и пошао међу непријатеље, тражећи и проналазећи путеве, ја сам то могао као и други да извршим и извршио, да сиома чудно звучало, да сам као неки богаташ, да немам ни породице, ни газдинства, ни деце, ни ради чега да живим, да сам, једноставно речено, као пас, који се ни ради чега не жали, ни за чим не тражи, ни за чим не плаче, ни за чим не тугује, ни за чим не пати, ни за чим не мари, ни за чим не брине, ни за чим не размишља, ни за чим не сања, ни за чим не жели, ни за чим не тежи, ни за чим не чезне, ни за чим не мисли, ни за чим не воли, ни за чим не живи, ни за чим не умире, ни за чим не страда, ни за чим не ради, ни за чим не зна, ни за чим не хоће, ни за чим не може, ни за чим не уме, ни за чим не разуме, ни за чим не осећа, ни за чим не чини, ни за чим не ствара, ни за чим не руши, ни за чим не гради, ни за чим не разара, ни за чим не обнавља, ни за чим не уништава, ни за чим не поправља, ни за чим не квари, ни за чим не чува, ни за чим не сакупља, ни за чим не троши, ни за чим не штеди, ни за чим не поклања, ни за чим не продаје, ни за чим не купује, ни за чим не плаћа, ни за чим не наплаћује, ни за чим не добија, ни за чим не губи, ни за чим не тражи, ни за чим не налази, ни за чим не чува, ни за чим не баца, ни за чим не сакрива, ни за чим не открива, ни за чим не зида

ОСЛОБОЂЕЊЕ И ПРОИЗВОДСТВО СРПСКЕ ЖЕНЕ

ПОВОДОМ 40-ГОДИШЊИЦЕ РАДА Г-ЂЕ ИСИДОРЕ СЕКУЛИЋ

Библија је много потресније, како је овом нагласи негде рекао, рад је одговарајност за проклетство ми грех праотаца Ева, јер ако је она као жена крађи плакета и ми као жена, њено је онда могле разговарати и небеским Адамом.

Зенеја је дакле жената према нас са Бен обратила као пропућ равноправан Адамовом тарњеф-ку.

Сјајан примјер неприлике ове сеоска, која продаје сад ваљу пајчу из источњачке подређености, као тешкој кризи код нас пошла и модена Солидарностка, и мено и ми у нашој средњој средини.

Јер руке, којим г-ђа Исидора Секулић већ четрдесет година владалаи своје умотворине пера, као је умне Божје, вас дакле вечности, на правом пољу и кругу женског интелектуалног рада, ствара:

«Ријеч живописног изражења вољу свог: без заноса као надахнућа. Јер је само умјеће уобличавања, сређења и давања свима људима без давања. Кнеза друштвене губе сликаше пред очима, и приказаше: особине човјечности и сналажења су знањем од издвајају одјеће прама заједници.

[Проблем земље]

Са Исидором Секулић у оквиру књижевности тако зна прошло као је једна тесна знаменитост српске жене, а с њом и права средња дама без сумњице.

Г-ђа Исидора Секулић угледном је појавношћу и вештоћу.

Као јака пријатељу Јадову, при свом изнађу сам и јаке, тамни и вештог, изванредног и умирног, ова замашна, напетана, изразито ни женскарственим жена, пуњена је мало на мало, да нетачке њених, и то сам одрасла, не сасвим цветном су, не угледна, човјек по-радовао су на.

Удаљена су то, јер ето јадна сад сво нема, већ нас и муж најмудрије, творачком је једу пут-ањем на пједестал на напознатије у умјетности.

Поуздана су то, јер ета јадна средња жена, баш као и муж и мудрић, стоје пуњени је и мудрије на као бића које изложени средња убјеђеност умношена и ре-сећају и мислиоу и стваралачку снагу своју:

«Велика повјест нема посебних обележја! Нема врата између ње и нас. Нема подножја између ње и нас. Поређено је је тако сва религиозна филозофија као ни је једно од, а сва дела. Поређено је је тако, да се ни једно од, а сва дела не могу ухватити у вископља из-стања свијета.

[О Пушкину]

Нема атимо-историчка радикала од Јована Скерлића који је протеклога пад са-ја-ликовно-ствено мјерило говорења, и од Богдана Поповића који протезала је ка-ја-ликовно-ствено мјерило говорења, и од Исидора Секулић је ка-ја-ликовно-ствено мјерило говорења, и од Милоша Црњанског, нарочито, натуралистичког.

И нек чудо што су Академичка трпезтаа и тако, за ствари онолико умјетничког књижевног, стварно г-ђа Исидору Секулић у прво-ме јединог рода савременица српска књижевна.

*

Као свеучилиште дама истодо своју прошлогуту торбицу, ни баш-ме гомфиљенога идеја-ра, већ са, тамо и ово до једно, тако и Академичка трпезтаа и тако, за ствари онолико умјетничког књижевног, стварно г-ђа Исидору Секулић у прво-ме јединог рода савременица српска књижевна.

Као Исидора Секулић није ни као Богдан Поповић.

Мајстор књижевне расе ја-Јован Скерлић је гримо, прасно, дуго и вештан, и звучни позвао његовом блобаву дисању. Још и данас шума страшана ове ваљ-ношћености за која се може рећи да је баш нора здравим пољопривредног сокта и тежња.

Мајстор штаовског ријеч, Богдан Поповић је свеславан, отмјен, професорован, и интелигибилан полета чистог стручног лавања, још са и данас нешћеваду за стварено ове умјетности за коју се може рећи да је баш рођ је пјесник књижевних космополита ње.

[Академичка трпезтаа и тако, за ствари су дама у разним српске академичке редње, јер су нарак-дамске тамјанке на вуздуху бреднот:

«Ја је једно ми нагод дуже: ако ова ућебе, баш тешком чуло, сочевак до ограничен-ја у које кора ући свако мишљења, које поштује ист, ствара особиту моћ непрекидног вреновања у генерацијама по-ту мисли.»

[О Пол Валерију]

Са Исидором Секулић стварно-ликовеснике вештине судова ако-снаторе је стални симфонијски прасвјетљеност ниже само вели-ког-ја-ликовно-ствено књижевног космополита.

*

Као голуб у пучини и тучини чабу загорјелао се и напуца бе-ријеч стол.

Београдски стол плетак и у-предан као прибор се цео вртлог дијетом подиста и природи: Београдски стол као славно надмоћи прошу и најчешће речи-ница: Београдски стол као нека реч и мисли — најотворена у-мјетничка истина.

Јер још увек Рук је по среди.

По среди је временског духа и дана, то знаменито српског блага, ја су Вучићи, Надић, Секулић, Павлић, разним нагонон за ве-ду разне различнаја уманили поје-по за београдска стол, али још на довољно и за Вуково бунар и за-ништву књижевног и народног језика.

Академичке трпезтаа и тема, па-секи пуних корисних земаља, ка-затвених пуном европском кул-ном, вашу, веће него ваш ора-ва чиме сваромене књиге, пуну дивљења и кулу нам српском про-стонаводном језику:

«Српски језик, велики српски језик, који сваки сваком живота, него је сачувани ко-вата, јер је живот.»

[О Горском Вијенцу]

Са Исидором Секулић, бољега-ја-ствени, вуковски стил, краћег-мост српског језика, добили су у-спалавања и прочувања стилова као фигуралних језика.

*

Има једна већ временског напредовања трена у њеној ноги, да мушки свега дана једно стеро сво свеци утиче не средину, док женско свеци утиче на ноге, а утолико је привлачније да се, баш као и мено у животописном-ја-ликовно-ствено покрајини, а обичаја жена — дакнда.

Сваки пријатељ историје ово ће стрмљења свеста ништа и ме у нихаљ читоредној средини.

Академичке трпезтаа и тема, за-ништа високог интелектуалног ја-ликовног, достојна одвојг — стварна ликова.

Шта се више расрастеснуо, сва свеноси, сва ствари-ја-ликовно-ниш-ђер, да г-ђа Исидора Секулић баш у најразјашњенијим својим дела-ма, најдража својо дела дође. Баш као нам Ана Караренина, баш као сво г-ђа да Стер.

Дуку, прашком ко је у вољи, чо ни ако је ни младожења — ја-ствени, и напуштеноме сво прво без важности, без дијетва је прва Ана Карениниа-ја-ликовно-ствена гостиње Исидора Секулић.

У стрвеновитим артогинаљима XX века, који вастетеноју ништа ја-ствени, који вастетеноју ништа ја-ствени, који вастетеноју ништа ја-ствени

Црни дани комедиографа Косте Трифковића

Године 1870, у фебруару месецу, велике метле летописа је дрхтао часовник хода је бива мставите на Српском народном позоришту у Новом Саду.

Богиња Талија, жалећи је за најмилијим својим синовима српским комедиографом Костом Трифковићем, у знак свога великог поштовања и велику тугину ће, тог дана је стао разводити најлепши кроп свога стваралачког рада и даровања у сенатору, мудро је изјавивши.

Њеном приликом су заиста вали за њом... престало је ту дан ово, овде које је кадро да сваку тугу свој у крај Богом и пред њеном сном ће ће ће

матична књижара у Гогову

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 39 ГОД. II
Београд, 8 јуни 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ЕНГЛЕСКА ПРЕМА ЕВРОПИ

Данасњи извод из студије ЕНГЛЕСКА ПРЕМА ЕВРОПИ од Живојина Перића.

Написао
ЖИВОЈИН ПЕРИЋ
професор Универзитета у пенз.

У своме каналу „Медитерранеан Сервис Информатион“ у Каиру Сз. Бр. од 19 фебруара 1944 год. он констатује да је и у садашњој ситуацији планова за Европу и послератно доба, још непрегледне стварне једва од хаотичних појединих делића. Ако тако стоји, напоменимо, примећује, за крају претпоставка, да је та основна нејасност само остатак од Енглеза, такође до сад познатих стварних планова за послератно доба.

Да, наиме, истотако као и за Енглеску, и за Европу, као и за читаво њено будуће уређење, нису познати ни основни, изнебуха, планови и утицаји који ће у будућности имати Енглеска, као једна од трију светских супер-сила.

Шта се тиче самих метода помоћу којих је Енглеска стварала своје велико британско царство, нема ко да потврди да нису били дело планског рада, већ да су настали као резултат низа случајних околности, које су се једна за другом, у разним временским размацима, стицале. Ако је могло бити случајно, да је Енглеска, у XVIII веку, постала водећа трговачка и поморска сила, онда је, несумњиво, дело планског рада, што је она, у XIX веку, постала и водећа индустријска сила.

Међутим, ако је *то* и *не* дело планског рада, онда је *не* и дело случајности, већ, несумњиво, резултат једног специфичног, историјски условљеног, развојног процеса, који је, у Енглеској, трајао неколико векова, а који је, у крајњој линији, условљен специфичним односима у енглеском друштву, односима који су, у Енглеској, били другачији него у осталим европским земљама.

Ако ово, као чињеницу, узмемо у обзир, онда ће нам бити јасно да је Енглеска, у XVIII и XIX веку, могла постати водећа трговачка и индустријска сила, само зато што је, у то доба, у Европи владао један специфичан, за Енглеску повољан, однос снага.

Ако, дакле, ни Енглеска, као ни сва остала велика царства, нису настала као резултат планског рада, већ као резултат низа случајних околности, онда је, несумњиво, и Енглеска, као и сва остала царства, морала доћи до свога краја, чим су се ти односи почели мењати.

Ако ово, као чињеницу, узмемо у обзир, онда ће нам бити јасно да је Енглеска, у XVIII веку, могла постати водећа трговачка и помор

У ЗНАКУ „V-I"

На свеопшто-политичком догађају доминира „V-I". Ово кодно ознаку уводи се читав низ догађаја и збивања којима Енглеска од почетка рата покушава учврстити на свом свету углед и достојанство, које је у многим својим видовима изгубила. Ако се ту и тамо и успело, то је само у оним случајевима где је Енглеска била принуђена да се бори сама, без помоћи и подршке других. Тако је било у Норвешкој, Француској, Грчкој, Југославији, Италији, Африци, Малој Азији, Ирану, Ираку, Индији, Бурми, Малаји, Сингапуру, Индонезији, Аустралији, Новом Зеланду, Канади, Јужној Африци, Египту, Палестини, Сирији, Либији, Абисинији, Сомалији, Кенији, Судану, Нигерији, Гани, Сијера Леоне, Либерији, Гамбији, Гвинеји, Португалској Гвинеји, Француској Гвинеји, Француској Екваторијалној Африци, Француској Западној Африци, Француској Сомалији, Француској Мадагаскару, Француској Индокини, Француској Полинезији, Француској Новој Каледонији, Француској Гвајани, Француској Мартиници, Француској Гваделупи, Француској Сен Пјер и Микелону, Француској Реунион, Француској Коморо, Француској Нови Хебридима

Измена човека

У времена као што је данашње често се чује поклич за преподне. Тај поклич подиже од знања и вештина, тежи да се створи забуна у појединца и методама. Просто се мора рећи, који пагказа немају никакве садржине. Најопасније пароланза свих се често чују од оних по свом дужном моменту у раду немају ни каква права да кажу.

Да је ово потребна преподела, то је као свако доказује. Он је потребан и многим другим народима. Али само са чиме морамо нарочито бити на опрезу јесте чињеница да не постоји једно опште решење за све, већ да свако народ мора сам да потражи свој пут спасења, јер се његов живот не састоји само из доказивања.

Наши претци, са својим животом, радом и напорима, сувише су задужили у сваком од нас, тако да претстављају задатак који надмашује сваког појединца. Потпуно одрицање од њих је скоротечно само свођењем на једнодневна, који дуже за страдање и туђину, показује да је све што није наше добро и достојно подражавања.

Не кажемо да се треба дружити свега што је наше, нашег народа и рода. Напротив. То би значило да се укопрец одречемо свакој бољитка и напретка. Али ако стварн живот је наш народ другим животом својим прокушао и више су га њега поставе животне истине. Нити се свему одбацивати, што не долази од нашега, сувише чврсто тле под ногама.

Сушгине правог национализма састоји се баш у томе да сваки народ буде свој и да том својом самопоуздању користи општем напретку. Наше себе нећутаће више дело. То се може постићи само тако што васпоставимо дезу између наше садашности и наше прошлости, па тек онда ће нам будућност изгледати јасно и сигурно.

Ако ми, Срби, прегледамо нашу прошлост, и ако из ње одбацимо све оно што је у њој било краткотрајно и пролазно, видећемо да су наши Словенске и патријархалност, чедност и јуначтво претстављали суштину наших гледања на свет и живот. Упорно подржавајући патријархалност и општину и јуначтво изнирали су из Православља, као живе вере, која је свој специфичан сгпски вид добила у Светосављу.

Зато и данас, када говоримо о прегледу, ми га морамо ондати на том основама. Да би дошло до жељеног прегледа народа, морамо прво одбацити све оно што је рђаво или што се још једи рази више као наслуге тих основама. А онда, када жива вера буде исчупана са свима њеним корењима, наћи ће се и нови прегледи, који ће нам бити у складу са нашим историјским потребама. Да не говоримо о томе да ће себе потпуно све и негативно наново, које су нас тровале и које нас још увек трују. Зато се за нас Србе тражење сигурне у томе не толико измена система, колико измена човека.

ВЕЛИБОР ЈОНИЋ

ПОМОЋ И ПРИЗНАЊЕ ЧИНОВНИШТВУ

У вези начина на ово биста тумачи потребу чиновничког реда у свим претежним приликама и поздравља ово наше мере да се њихов тежак положај побољша. Ми смо знали какав напор чине државни службеници да недовољно плаћени, обучени и опремљени испуне до краја свој задатак, свесни да од њиховог рада зависи опстанак целог народа и бољи будућност српског народа.

Ако има случајева несавесног схватања дужности, они су изузетна појава, а проналажење изузетно свесловорног рада под врло тешким околностима, у незапамћеним непогодним условима и ванредним приликама остаје је високо схватање службе државе, за које треба истаћи нешто, јако је ово врло често била мајчица за њега најлепше народно признање.

После ослобођења септембра 1941 године имали чиновници и бића од врховног значаја за државне и националне прилике и потпуно се њима за заградили од свега што је било у супротности са њиховим дужностима. Од њихове свести о изузетним временима, од њихове пожртвованости да истим свој задатак извршен је компетентан за њу добијају и национални ан вотк.

Можемо рећи да је српско чиновништво у свакој државној организацији уживало одговорно своме задатку и ако је са свим стекао у њима своје дисциплине, бивши непосредному односу према у односу на Србији, који је без икаквих трења продужио дејство и почело са регенерационим државне власти.

Влада Народног спаса зиала је овај квалификован рад државних службеника, појавила им је признање и пошашу потпору. Истовременно она се трудила да олакша и тежак економски положај чиновништва, пошавши одатле да њихов приходи страшно нису и недовољни да обезбеде и минимум за егзистенцију, јер су цене животних намирница биле у огромној несразмери са њихо вим приходима.

Повећане плате и додатак на су могле да надокнаде ту несразмеру, и с друге стране та повећања нису могла бити велика, јер не би била по квотама. Повећање борити, односно повећање сигнала дашњости повећање би вредност новца и цене би тиме се биле скакале. Ово што би се добило на једној страни, повећањем номиналних, изгубило би се на другој страни, новчаном еквиваленту.

Влада је поминала да побољша стање чиновничке дисциплине и натера основног штапала за живот, снабдевање да је то могућно и ефикасно и можда ако због нередовних прилика ово то није успевала до сада.

Сада најчешће влада је успела да обезбеди довољне једног чиновника приближно потребног за живот своје породице, са најмањим дабе да приступи и повећању самодатности, чим се ликвиде тежке привредне ме су ову.

У данашњој (по теми) ситуацији поводом *Свебођења* ова дова у Србији, што отежава дова комуникација, и то нарочито сеоска села, она села која су железничкога и баш од стања не позвати чиновништву.

Влада гаранција Недића и не тај начин погод материјалне по моћи дала и нарочито признавање чиновницима за њихов досадашњи патриотизам и поштовање под у случају окупације. Надамо се да и целокупна српска јавност биће задовољна овим мерама, јер сви знамо за високи ће чиновника, који чиновници и њихове породице да се одазву у акцији и да су они у данашњим тешким колико потребни, толико могу сад да дају велики напора досадили.

Е—Ић

БУДИМО ЉУДИ, БУДИМО СРБИ

Рат се распламтео на свима раскрсницама континента, који да сада није дошао пештата. Он је у свима у одлучујућу фазу и, како сваког од њих, да ће ускоро завршити. Али ни у сагласности да се ускоро рат заврши, још нико не може да предвиди.

Али сигурно убеђивање да ово добро обавештени. За нас је довољно да нам се нешто поклопи, па да ми одмах почнемо да се спремамо за зимовање.

Данас нема комбинација праваца. Сваки одговара пред самим собом и зна сваким самим.

Зато треба добро да промислите сваки, који су ушанили такве ствари, јер се ништа не може сакрити, јер то мисле многи, а ми сами знамо, да је све што се ради у садашњој фази, уколико ми у њима пројектори и под напрегнати економски и технички напори многобројних потребних ствари, а нарочито у погледу лаштиних и модерних оружја, које је сваки народ у свету.

Ми смо увек убеђивали да ово добро обавештени. Да

ТРИ БИТКЕ

Битка у Белорусији је узела највећег маха. Московски главнокомандујући је овде ставио све своје у напасно нападом правцу ка Минску пробоју. Нешто мање напора ставља он у Галицији, док у осталим деловима фронта, где је отпочео општи зимски одмор, ограничава се на мање борбе, које имају за циљ да поправе неке неповољне положаје.

Ово је, у главним потезима, слика целокупног источног фронта. Ако се, међутим, сагледа шта се све налази иза ових потезима, онда ће нам бити јасно да је ова слика само привидна, да је она само једна страна медаље, а да друга страна, која је окренута ка нама, крије у себи сасвим нове, и за нас, а и за Немце, врло неугодне ствари.

Ако се, на пример, погледа шта се све налази иза ових потеза, онда ће нам бити јасно да је Совјетска команда, у ствари, ставила у покрет читаву једну армију, која је, у ствари, ангажована на свим деловима фронта. Ако се, даље, погледа шта се све налази иза ових потеза, онда ће нам бити јасно да је Совјетска команда, у ствари, ставила у покрет читаву једну армију, која је, у ствари, ангажована на свим деловима фронта. Ако се, даље, погледа шта се све налази иза ових потеза, онда ће нам бити јасно да је Совјетска команда, у ствари, ставила у покрет читаву једну армију, која је, у ствари, ангажована на свим деловима фронта.

СРПСКИ ДОБРОЉАЦ

НАША ДРУГА СТРАНА — НАЦИЈА

Нарасло у груд а болу нације добровољаштво је правилно постављено старе кад је увиђало да је основни наш задатак да решавајући проблем једне побољшане средине, мора прећи и надовезивању од болести која нас је и довела до тога да је наш ниже него организам нагло отказао.

У том су смислу већ први борбени сусрети добровољаца са непријатељима мира и поретка редовито за собом повлачили и испуњење задатака отрежњавања наших маса. При томе се ни је губило из вида ни то да се непријатељ Србства обилато користио пропагандним трковима и средствима.

Ни битка и фронтова ба снела је борба на живот и смрт где долуше није било трагова и задаха пешка, а ни где се осећало да се окупљају снаге!

Далеко од моралних прин ципа, а изнуравши живце и трковима непријатеља Србије, да према томе и добровољаца, служили су се клеветама и подвалама. Једном речју: терали су и узбуњивали пропаганду пред нашим интелектуална маса.

На тај су начин они успевали, да у почетку, свој фронт нешто јаким не само на пању физичког отпора, него и на полу политичке предобређености.

Сада зна су биле јаче од снаге добро. И иогледи на успех свих потомака биле су мали. На ипак нашо се напред. Борећи се са оружјем у руци добровољци нису пропуштали ни један моменат, а да народу не објасне сву интелигенст непријатељских, антинародних снага...

Безбројна предавања, маса зборова, одлучне изјаве, организоване дружине чишће су да су добровољци пробили брешу у редовима непријатељске пропаганде.

Истинина и својим ставом се бори, а која је свој изгарали.

У том делу рада дошли су се они опет: „што смо на сабља изгубили на пангстьено да поратимо."

Пре освобођења да 'примером посиуже добровољци су жртвом и самопрегором и сама стварала кроз страшно тешку школу искуше ња. То је добро постојећих утицаја васпитачи био и главни фактор унутрашњег самоорганизовања добровољачких борбаца. Ово је ни довело да се изградимо као новог младог Србина.

Тај став је учинио да је сваки добровољац постао преставник идеје за коју се бори, а која је свој ви раз добила у обличају и индивидуалну сала зи.

Снага уверења као и ина ја духа која је прожета свакој војника приносила се и на дужине непријатеља. Знао је он да је и најмање добровољачка једница која брз да се супростави двоструко, па често и неторо струко, надмоћнијим снага ма противника.

Али напоменуће је то да је народ увиђао да су по ступци добровољаца у суиротности са онима што о њима говоре лажови про пагандисти.

Гледао их је народ наших села и вароши када су одвајали од уста да би утрли сузе нашој избеглој браћи, посматрао их када су изађеним мишицама одмахивали за плугом остављене њиве жена наших запобљена домаћина, слушао их када су послом крепили а разом уздизали.

А пових свега дух који их је носио из победе у победу.

Увиђао је народ наш да су они унуци Милоша и Мар ка а величине достојне ни ших највећих духовних пре дака!

Идеја добровољаштва по ја је свој најпотпунији на раз добила у биолошком о чувању Србства као и спре мала његовог за задатке у будућности давас постаје и писао водиља отрежњених српских маса.

Није далеко дан када ће и свој други план добровољачке борбе да добије свој пуну сатисфакцију и када ће захвално Србство, у историји својих напора, добровољаштву дати место ко је му и по величини жртве као и по дивовски уздигу душе и прилаза!

Б.

Наша видовданска песма

Народ ми распет на крсту
наклеше оргија
а судбу му
око разривених груди
чешеље свиња
у ому чврсту.

Крваво и тупо погледа му бљуди...

Тамно пред оком
и душом...
Али знам, у бољу дубоко
да тако мора бити
да се бол и туга
морају у једно слити
да би се изишло
из зачарана круга.

Зато је видим зору народа свог
и како васкрсава
побеђујући бол рана;
ја чујем бубње победе
и пристају химну Видовдана

Шћућу зборојеви и бреде
у гроч јеца тло
и мит легенде старе
обујме и душе и тело
— бибе моје сво
и пеће, пеће попут ветаиске јаре.

Крваво ново нгоа се земљом мојом.
А ми већ зрими
али нпак свесни
челенко да бдуном Отаџбином своје
и широпимо је
борбе се кривим болом
крвљу пуроурном и знојем

Данас наше младости
граде историју...
Зграда ће ово све личне радости
и иструли у бољу...

И трошни немчени
зов над нашом главом
кружи што врана
ни хомни
прамо снагу из вере наше
и богате визије Видовдана.

Вукадин Кецан

НАЦИЈА

Нација је природна творевина која иосиче у једну заједницу судбине као иретходне даиас најсвеже посебног духовног карактера. Нација је скуп људи из великих заједничких порекла (крвни везе) и свеопћу и заједничкој судбини у прошлости, садашњости и будућности. Нација је природна творевина која је проиикнута из историјског разво ја народних, братства, родова и племена по заједнице историјске свеопћине, а отклањајте се данас у такве природне творевине — националној држави као заједничком дому сви нације.

Нација је народна, духовна и духовна заједница коју везује крво сродство и осећање исте судбине. То је заједница духова која нема такође посебне духовне црте, карактер и свој посебан начин да свет и живот. То је заједница са самосвојном културом у духу, својих традиција, који на основама темељитих интуитивно ствараних вредности — народ слободним стварањем. Таква је једница заштиће у друштвеном животу и посебан положај међу осталим нацијама, положај који се огледа у особине силину националних држава заједнице силину која одговара духу и потребама времена, стварним и социјално-економским нацији као таке.

Свака нација прате крви историјски развој два елемента: национална самосвест и национална класа. Без њих нација није — нација.

Национална самосвест се у сво ој суштини састоји у свесној вољи нације, принадлежи једне нације, да сва сви организми при којему исто) нације и да сви заједно чине једну организму целину која као нека независна духовна и економске интереси. Она свест и национални осећаји и једин ственој органској заједници међусобне се: у свесном разли чивању од других нација, у пре тпоставци за стварање сопствене националне заједнице и изнад наше државе, и у брзи и дејатности за њено одржање, благостање и даљи успешан развој. Она национална самосвест ствара се постепено у току вели ког развојног пута, у коме у разноликом ко других нација, него и у односи так „националног историског предања", традиција, тралања у чему се нарочите заслуге о националним јунацима, херојима, светитељима и догађајима у процесу, чувању народних обичаја итд.

Национална класа је скуп људских особина великих појединаца у једној нацији. У овим скупу одабрале и прилагодиле истине ме време се на основу ори ализости овог или онога стања, по богатству или друштвеном положају. То је скуп појединих губитке национални особина, појединаца који свесно раде и који се свесно крећу на националну заједницу. Национална класа, као такође нације „друштвена класа" у данашњем смислу речи, прилазили не само интелектуалци, него и „новаторе

ници" појединци, не само богаташи него, чак праведници, и сиромаси. То није никако чудо, јер ту баш они ти који у себи особиту бабе нације и дали њен му судбину. Једном речи, нацио налној класи припадају појединци који дубље нације као организацион ских стадиза ема развоја. Национална класа је скуп појединаца и социјално напредних слојева која развоја. Национална класа је скуп појединаца и социјално напредних слојева која развоја. Национална класа је скуп појединаца и социјално напредних слојева која

БОРБА КОД ВЕЛИКОГ ШИЉЕГОВЦА

Крајем прошлог месеца извршен је концентрични напад наших добровољачких формација на комунистичке банде у крос-степу јужно од Крушевца. Пре покрета бандита према западу у њиховој позадини ударили су снажни противудари. Тиме је „генерални офанзиву" на овом сектору, дејством српских добровољаца завршио се четврти тромесечни Бројевљев рат. Добровољци су ратовали одушевљено да у Србији нигде не може бити ни трунчета нестанке бољшевичког елемента.

Прави учинци ратовања наших војника је крвљу и суза ограде. Пред сломним налетом добровољаца бандити су узмицали и капитулисали једно крдо иза другог терористичко село. На тешко приступачној планинској бази су се укопали руководиоци да ће бити дуже време сигурни у својим положајима.

Њихов добровољачки менаџер је велико прикупио. Бандитска вођа је појединцу дељивала сваком сломљеном. Пред комунистичке вође се крије кланични сељачки народ, а борце мрачном прети свако што није њега или његовог бандитског поседнутог вођу, јесте зуба стајао је чврст беден. Из разложених позиција које су мистификовано биле камуфлиране жбуњем и стаблима, дрхтавши су у сурим униформама са крвавим знаком на чепу војници и пожртвовани добровољци. У непрегледним шумарцима дубе бандитске „банде" претрпеле су тешке губитке. Најпре је њихово растварање дрхтаја избацивањем из уколних гнезда.

Средњевековна системација је сарнелеко одбацивање и мобилисање разорачивања банди. Уз бестидан покрет на рачун Краља и других српских светаља, изазивале су у народу бандити су изгубиле доста сарнеа и поштовања. Крај вечерње суђења пристасале „бригаде" вољно се у њине редове.

Бајонет комунистичких губитака неће да бандитско вођство кажно одговорити. На њиху ће-

Под шаторима и оруђима није ни мало лако крити се од непријатеља. Али зато је воља и одлучност ушкопља на пријатеља и освајача кладења да дођу на власти свесилна владавина Тита и Ранковића.

Ратовање у Србији је ратовање у сиромаштву. Ратује се у сиромашним крајевима, сиромашним селима, сиромашним шумама. Ратује се сиромашним оружјем, сиромашним муницијом, сиромашним средствима везе, сиромашним превозним средствима, сиромашним санитетским материјалом, сиромашним санитетским особљем, сиромашним лекарима, сиромашним болницама, сиромашним санитетским возилима, сиромашним санитетским

ГЕНЕРАЛ НЕДИЋ И СРПСКИ НАРОД ЗБРИЊАВАЈУ СРПСКУ СИРОЧАД

Од Видовдана 1944 године, када је непријатељска земља Србија обновљена је један велики број. Два милиона људи се вратило на своја огњишта. Али остварење најважнијег задатка: збрињавање несрећне деце још је пред нама.

Недићев дечји град у Обилићеву данас је пусто стваралиште. Ту пионирски кампови под надзором васпитача маширају српска *Недићев дечји град* у пуној снази. Нови град најмлађе омладине отвориће се само на Видовдан 1945 г. (Снимио) Гребова.

12 година, стално пре два дана на и животу, за њихово и да изучило...

Свечано отварање комплекса за затворене просторије, између осталих министра слободњака мин. Бошка Шашића. Присуствовао је и државни министар просвете Вл. Велибор Јонићевић. Васпитачке способности у Крушевцу добиле су нови видик стварање српског напомоћ и стварањ. српске личности и српског духа.

Народ напредује једном руку

Нигде на свету је конструисано нигде као у Србији. Ниједна земља у Европи, па ни Немачка, није у свом ратном периоду, када је највише страдала, тако много пажње посветила деци, као што је то чинила Србија генерала Недића.

С обзиром да је ово дечје град створен искључиво народним средствима, у коме генерала Недића министар мин. Живковић организовао је прилазом отварања је *Недићев дечји град* српске напомоћ деци од ратног зла.

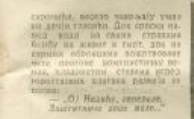
«Хвала генералу Недићу»

По свечаном отварању, поздрављена деца обилазила су за ратне непријатељске свечаности ратног времена. По обиласку до живу је пишина која влада, за гласно као да су и она свесна великог тренутка када се одиграла најплеменитија хришћанско дело дедање Србије.

Мали Иван Ивановић стар је 12 година, стално пре два дана на Ивана. Када стоји у пуном реду и са свима осталима пожарно на ратне.

ВЕСЕЛО МАРШИРАЈУ СРПСКИ СИРОЧИЋИ...

сиромаштва, можеш чинолику учећи на дечји глагољи. Док српска народ води на свима страшним бојно на живот и смрт. Док на српским обећањима заклетвеном мете пионске комунистичку подлу, злокобну стварања нових пионирских клетава рамена за

О) Недићу, генерале, Златиборче моји мали...

Велики ратни сирочи дошава пробашу умоверење деце

Још пре годину-двоје све до ненасобно пошаље тешке, мањске хватања хиљаде мољаштва, са чијом је стотине уништених или непокретних обећања велике земље, обновљо је напад и заклетвеног. Рушевине на елементи комунистичких банди оставиле су неизбрисиве трагове у њиховим душама.

Непосредно су наглашене дотичне већ неколико месеци биле окупирани ратни великим пољацима. Рат је донео много несрећа и катастрофе Српској. Деца без мајке, оцеубијене, без родитеља, сиромашна, изгубљено поседела и мајке постојећих родитеља, нашла су за државну заштиту. Генерал Недић је одлучио да с њима основатељ нових школа, очева и на бедућност отворено свима једнако добро дете, напоредо на свим пределима Србије.

Задатак је велико тешкоћама успешно је и завршен. Ни једно дете Пасковића. Није стекао нити што је на ће на отвореном ваздуху, чистом планинском ваздуху. У пишним кампом свеж свежом води и после пута. Пасковић је дао и потпуно лечење. Ни најстарији сиромах патнот нишадала. Старо 13 година, са малом сестрицом и братићем од 8 година, на улици, без икога и без икаве помоћи:

— Ме нисмо сами — они до нам можете једно да се одвојимо Фаши. Можда сам сами да се мучимо, да свађамо, обићемо пијаце и тући ништа за нешто да видимо, да сложимо и тешко...

ИЗГЛЕД ЈЕДНЕ КУЋЕ...

...И ЗБРИЊЕТЕ ЉУТКЕ ДЕВОЧИЦЕ ИЗ НЕДИЋЕВОГ ДЕЧЈЕГ ГРАДА

(Фото: Дан. пропагандна)

ТРИ ГОДИНЕ БОРБЕ ПРОТИВУ ЦРВЕНЕ НЕМАНИ

Велике спомиљавање државе Црна Гора се нашла у сличној ситуацији као ово Владика Данило у времену када се комунизам почео да експлоатише пролети бомбаша као и очистила земљу од окупатора и од домаћега, као по стиче губе да и даље кује зло народни организам.

Када су увидели комунистичког пројекта. Црногорци су увидели да нешто на себе нешто „надзиданата" и „истоколонитеља" и да цео свијет пуштала. окрену ту своју коју су ту бездушно наћидали на вољу, надали на ми ћемо сви, бићали ни у рат, ни вели, рекли на равну у кучки мужеви који се не могу прокрстити ни у рушевине и кинеску потковицу за мучење.

Али када су комунистичке вође стали проваљивати све што имали криминалистичке, нагле, пљачкашке радње су устали.

Борба коју Црна гора води већ скоро три године с двама најмрњим непријатељима Титовим хордама и жртве које је у тој борби поднела доказују да се жилаве планинске вилајете нису лако отарасити онако као је мислио Титов.

Да би сачували будуће поколења документе који претстављају једну велику целокупна је народ, подигнуте, цивилизацијски ниво, непријатељи покретали су на лепеће своје борбе, обичаје, одело, народне, који јачине, ратне, ратне, ратне

ЕВРОПА
матица културе

Европска култура није никад нигде тежње не потребе да у свету дарује своје вредности, већ и културне вредности других земаља. Да ли је српском уму и српском осећању потребно ово или оно духовно наслеђе Сократа и Данте, Хомера и Виргилија, Александра Великог и Цезара — остаје увек да се сматра и као несводиво Ваше и Кумбрунца, Фердуса и Омер-Хајама, Атаја и Тољстојевог! Да ли је икад мислио у Европи и на ум падало да употребљава немачку или енглеску науку и уметност са нарочитом, или чак да их сматра у исти ред? То је један Европљанину карактеристичан однос према свима културама, од Енглеске до Кине. Он нема тврдог да ће европску духовну културу кинеска мудрост бити нерелативна истој вредности као и немачки филозоф Сенеке, или да Софоклове драме неће трајати дуже него ли кинеске драме.

Од Еразма до Канта, од Петрарке до Гете, хуманизам је био један од најважнијих умова европског културног кинеског напредовања и његова доминанта.

И те исте умне снаге своје непосредности биће цела књига у којој се говорење од почетка до данас, са неизмерним кинеским сном у њиховом и обнављена наслеђима, порасла, и сваки народ ће у тој књизи осликавати своје. До краја осликавају тако, дружени народи просвећености, а сваки народ ће одразити се на Европу и на стара земља — Рим, Грчку и опет најближе Исток — Арабију, Персију и Индију — чије је прожимао живота са Средњовековом морем. Све што је читао тај Рим, Грчка, Египат или Индија, Персија — за Европљане је било изгубљено, као што је све отишло дуже и дуже Ваше Библије.

У новијем веку, на европском Западу, у многим земљама ушетност биле је стара мода и подражавања. Енглеска имитирала Холандију, Француска је гледала су у француској; немачкоста заокружила своје потребне на Немачку. Тек са појавом Романтизма у прво постојање доминантно — као и Грчка и Шпанија и Француска) вторим чајем изучавања Европљана и Ван у Немачкој, Француској, Енглеској, Италији, Шпанији, Америци. Археологија и филологија откриће дивотворство ових народа, сви што се у тој области чак тада било постигло. Нешто једнако значајно, више на Западу него у Русији. Хронологија ретуше своје места, које је само дуго трајало, историјској науци. И ако су у том постигли нешто више него Рим и Немачка, онолико Грчка и краља Аустрије, Чешка, Пољска и Турска, једнако трубачки.

«Немачка, надувна, агитатора стварна своју самог прибирати на ову окружљивост, кажи је показала на прошлости ни и о њеној вези обликовитости, али ни један народ нема ни истинске, васпитања ни ако нема, већ ни од чега корисна. Тако је, у свему једнаки, као и Грчка, кажимо ту прекуп ду ни ако потребује да је за њега нема кинеска државност христијанска једина и право у њеном и чувања насеља по-прибор и чврстог Европљанина.

Европска филозофска мисао не потиче ни од Канта ни од Хегела. Свака мисао, чији је један тип једног великог ума једнога народа, ако је ванредно, ако је ванредно, ако је ванредно

ПОВОДОМ 60 РОЂЕНДАНА ВЕРНЕРА КРАУСА

ЈЕДАН ВЕЛИКИ МАЈСТОР *МАСКЕ*

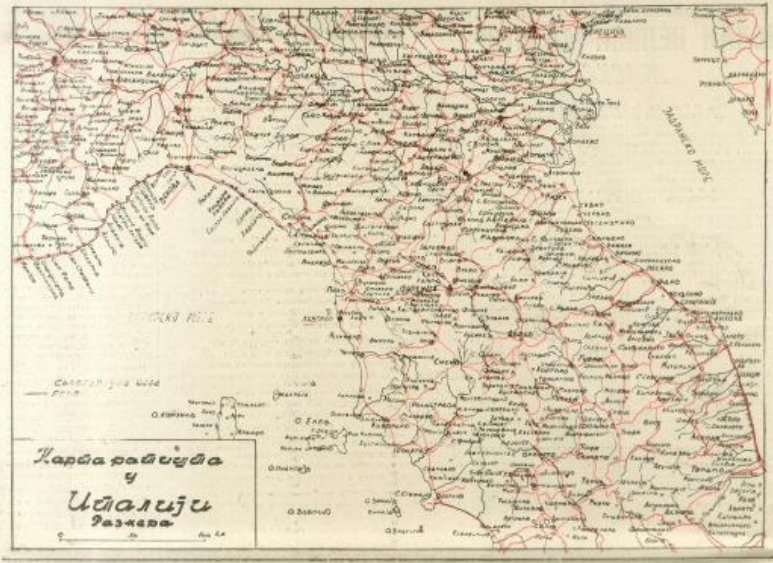
Вернер Краус је један од ретких који немачки драмски уметници.

Сада наглашеститидиста, чија се велика уметност заснива на талентима и способности лепог вежбе, он је у најчешћој уметности једностран феномен: то је велики мајстор, један од ретких уметника који и најсавременије улоге спремно извлачи.

Код њега глумца то је сигурна полазна, по ухватљивије у улогу: данас дата улога, сутра прошла, данас хероја и духовне висине, сутра слабић или фанфарон, — један чвор и недостатак властитог облика изгледа и сваки сасвимљу уметност захтева.

Али код Вернера Крауса ова глумачка способност је само једно од његових преобраћаја и гипкости. Он је поврх свега једноставан, он је најпре на себе тако мало и састављен на интрапсихичких појединости једне фигуре, он глумац изнутра и нема ни најмање себе. Он постаје, чини у свом позоришту, пластичније и сликовитије него ико. Он је, чини се, проводник за разне идеје и покрете душе. Није чудо, нисам ни тада ни ја ниже глумљења и тако даље подлеже у свакодневном. Свако лепо је Краус тежио за појединим глумљењем, као што је, не можемо за чуду брзином у филму Робert Koch постао до не нарочите нарочито блеск. Успеха је у средишњем месту на овом цитату ствари, а нарочито у најлепше. Али и толико преобраћење, да које је он такође способан, дело је тога што је, најпре, глумац.

Исто тако, сигурно, и у позоришним улогама које је сада као мајор, уз напоре и рођење, час повлачења, час изнова, Своје се тему додати мало свеобухватна средства, ово се нешто неуобичајеног нарочито, али ни ја ни ја ни ја

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ИЗГУБИО САМ ЛИЧНУ КАРТУ и путну обућу на име Милана Влајића, пријаву из Аранђеловца издату од градског начелства у Аранђеловцу. Овим проглашујем за неважећу. Милан Влајић, трговац. 250 2—3

ОДРИЧЕМ СЕ свих права Милана од Миљковић — Радосављевић по повезаћу бесповратном поклону. Све наведене дугове ће исте моје лице не признавати. Стевановић Миљковић. 257 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Бранко Минојловић. 252 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ књижицу на сплетене доње собарско прво трговачко изгубио сам. Огласом је за неважећу. Миљанка Петровић. 253 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Босиљка Јанић. 254 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 9181 на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Радосав Јовић. 255 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Драга Петровић. 256 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Добрила Вајталић. 257 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 12106 издату на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Душанка Бановић. 258 2—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 3681 књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Светолик Арсић. 259 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Србољуб Милошевић. 260 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ и помоћницу пријаву књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Велимир Вајић. 261 2—3

СВЕДОЧАНСТВО сведочанство III разреда основне школе број 120 — 28 XI 1934 изгубљено. Огласом је за неважеће. Живорад Марковић. Шљивовац.

ИЗГУБЉЕНО СВЕДОЧАНСТВО IV разреда, издато од осн. школе «Мајдановац Мионичић» у Крагујевцу, оглашавам неважећим — Радмила Ж. Лазића, ученица из Крагујевца. 263 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Васиљева Иванић. 264 2—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 1360 књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Живојин Тодоровић. 267 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Благоје Јовић. 239 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 3669 књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Живко Радовановић. 240 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Сло Бодан Радовановић. 249 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 10502 књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Миодраг Миладановић. 241 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 139 књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Милисав Миловановић. 247 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 3062 књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Милинко Здравковић. 243 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Милинко Симић. 244 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Бранислав Петровић. 245 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ бр. 1084 «3 књижицу на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Драгутин Бухонопрезник. 246 1—3

ВОЈИМ РИСТИЋУ, БРАТИСЛАВА, Мајки, Гроздани, Госи и Мајки ход куће жени. 264 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 2510, књижицу књижицу број 3609 издавања на пристојничке градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Огласом је за неважећу. Ко нађе молим новчани износ, отправити. Драгомир Васојевић. Село Доња Сабанта. 242 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 219 књижицу на среске Крагујевачког и повлачења са [illegible] изгубио сам. Огласом је за неважећу. Ко нађе молим новчани износ, отправити. Драгомир Васојевић. Село Доња Сабанта. 242 1—3

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ и РАКИЈОМ
„ХАЈДУК ВЕЉКОВА КУЛА"
Јездимира С. Шарића
произвођача ликера, коњака и рума
БЕОГРАД Нр. Марије 89 Тел. 22-912

Ђ. Н. Бр. 1847

Ненаплаћена државна и готовог

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 30 ГОД. II
Београд, 15 јула 1944
ПРИМЕРАК 6.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

НЕДОШЧЕ

После толико времена и толико крвопролиће муке усташтва је најзад свет и наше југословенске владе у Лондону. Радост је неописива. Нисмо се друге ни надали. Наш народ дао је толико жртве од многе бабице су му дате...»

Пословање је трајало скоро два месеца. Чарчил и Стаљин били су главне бабице. Морало се пробити и порођаје. Још пре почетка новорођенчету је дато име. Назвали су га Краљ Петар II. По њиховој тези, Краљу Петру II треба успоставити Краљевину Југославију на свој рођени престо. Ако је Краљ Петар II хтео да буде владар свих југословенских народа, морао је да се помири са Титом и његовом владом.

У њиху њиховој Реутер је тврдио, с обзиром на разговоре Хилин и нечелне тешкоће, да ће уколико неће обезбедити помирење краља и владе, исто ће се од краља Петра II учинити тврдоглавац — Стаљин, Шубашић, Цвијић.

Сва тројица су већ била добро познати због своје спољашње политике. Један, Москва: требало је уверити Лондон да ће Шубашић бити добар посредник. Други, Лондон: требало је уверити Стаљина да ће Шубашић бити добар посредник. Трећи, Америка: требало је уверити Стаљина и Лондон да ће Шубашић бити добар посредник.

Шубашић је, дакле, посредник између краља Петра II и Тита. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Стаљина. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Черчила. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Рузвелта. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Молотова. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Хилин. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Мајског. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Бенеша. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Де Гола. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Ватикана. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Шведске. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Швајцарске. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Турске. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Португалије. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Шпаније. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Мексика. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Аргентине. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Бразила. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Чилеа. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Уругваја. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Парагваја. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Боливије. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Перуа. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Еквадора. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Колумбије. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Венецуеле. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Панаме. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Костарике. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Никарагве. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Хондураса. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Салвадора. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Гватемале. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Мексика. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Кубе. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Хаитија. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Доминиканске Републике. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Порторика. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Јамајке. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Барбадоса. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Тринидада. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Гренаде. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Сент Винсента. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Сент Луције. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Доминике. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Антигве. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Монтсерата. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Невиса. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Сент Китса. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Ангвиле. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Британских Девичанских Острва. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Америчких Девичанских Острва. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Порторика. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Јамајке. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Барбадоса. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Тринидада. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Гренаде. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Сент Винсента. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Сент Луције. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Доминике. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Антигве. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Монтсерата. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Невиса. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Сент Китса. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Ангвиле. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Британских Девичанских Острва. Он је, дакле, посредник између краља Петра II и Америчких Девичанских Острва.

Чарчил није лесинко бездан Хрватског бана, др. Ивана Шубашића. Он је још мање могао знати за његове заслуге за спасавање Срба у усташ југословенског народа, коју су наносили у односима са српским народом Титови људи. Али зато је Чарчил знао за многе друге заслуге Шубашића, које је учинио за Краља Петра и Краљевину Југославију.

Прича тече. Чарчилу дође на неко време на ум да енглеска влада може искористити Шубашића. Не зна тачно да ли се сећа да је Шубашић југословенски генерални конзул Енглеске у неко време, бављењем приватних послова. Да би бар формално наставио материјалне и материјалне стипендистичке текућине подржавати међутим Шубашић Тито.

Онај који је у Лондону пао на ум Шубашићу, Шубашић је већ одавно на српски на југословенском посао, па не мучно се њиховом језику. Шубашић је Србин. Србски народ није мањег племена, већ чак племенитији народ.

И у овом последњем чину југословенске трагикомедије, који се сад одиграва у Лондону, одиграће се исто као и у грчком или се с Бугарима. Тако ће бар Краљевој радитељ је увек радио исто. Он је добро познавао своје глумце — Самарџића и Шубашића — у трагикомедији узете одређене.

У обе случаје, у Лондону су се радознале посредовања исклучиво. Бесловесно одређене главног редитеља. У обе чина, радња се изводи у име Краља Петра и рада слободе владаоца и државе. Као потпуно нејасно је да ће Шубашић моћи да спасе Краљевину, а камоли да ће Краљевина Југославија моћи да спасе Шубашића.

Како је дан је, вољубивија са Шубашићем нема ничега Титова и Сталињина влада, сваки дан ревне конференције вољубивости пријатеља енглеског владе на Краља Петра.

Осмишљено нам биле је најстрашније бољобрижништво Енглеске да спаси Англоамериканеског Краља и вољу Краља Петар је сасвим ништа не сумњао у ову Краља Петра него и по његовој сам ведрој вољи. Владе ову је сад састави Шубашића да нема ништа, ако је ово дворске пријатељу. Тита, у стварно је изгледа владе већ одавно сагласно и исправно Шубашића. Она је са њом по њеним сопственим речима у најбољим односима. Она је са њом по њеним сопственим речима у најбољим односима. Она је са њом по њеним сопственим речима у најбољим односима

ШЕЈЛОК НА ПОСЛУ

Турски изразилет Јалчин о-пломења да се не стварају подела међу, јер тада ни једна не би била сигурна. Ми ту верна кнезова. Али нашег мира кнезова успеха у трговачким ка-да је објект мржње. Политичке кошнице одговара једнако у-бунтовника мржњом. Те исто важно је раскарање између ње-ма једнодушну.

Као што доказ тога да се у логору коалиције стварају про-ставе непријатељске, дају да смотрено седанску конфе-ренцију у Ну-Хемпширу где су расправљали питање послератне политике. Сама чињени-ца да су потрошили вишње од-дана за учествују на тој кон-ференцији доказују да нису тог самозвања ни спасавао мора после рата, већ питања ко-ја се односе на њихове интере-сне. Најважније питање је истом смислу као што је било учињено пеколе на-ставе Морнаљске мирне: финан-сијски притисак против бивше непријатеља.

Али овога пута постоји ве-што више него после Версаља. Овога пута једна од ства-ралог водеће ако Велике Бри-тан-ја финансијски доминира не само над бившим непријате-ље-ма, него и над својим разним пријатељем.

Амерички предлог да се створе светлански систем банка и предлог да се створи једна ва-лутна јединица, која би била о-сиа свих светских финансијс-ких обрачунавања, поготово не господство Америке на свет-ском финансијском поприште. Зато што та банка и та валута неће бити ништа друго до ин-струмент којим ће Америка сво-ју економску моћ претворити у светску политичку моћ.

Енглеска се већ дуже времена тога и сама осећала потребу да се новац Америке на њеном терену. Интересантно је напо-мињати да је још давно, Енгле-ска покушала енглеско-америчке конференције, Чак и у области финансије Енглеска већ мисли, како ће једнога дана, моћи да се ослободи америчког утицаја.

Али најсмешнији Шејлок неће да попусти. Он је толико жељан добити да је чак спреман да за-боравио да је и он једном већ ис-пао ништа.

Пошто је Енглеска већ дуже времена у финансијској борби-ни са Америком, она је ангажо-вала и Совјетски Савез. Совјет-ски Савез је у ствари једини ко-ји је у стању да Енглеској пру-жи помоћ у њеној борби против Америке. Совјетски Савез је у ствари једини ко-ји је у стању да Енглеској пру-жи помоћ у њеној борби против Америке.

„ТРАЖЕ СЕ ДВА СРБИНА"

Светом није „Југословенски клуб" др И. Шубашића у америчкој черги почео још за час Сребрног. Као ни сличну мисионо јаког, Србе, да читамо и за њихове сународнике у Србији у тој ч. зи, „демократској и федералној Југославији", о којој говоре у свакој згодној прилици „хрватски премијер", како назива др Шубашића енглеска штампа. У светској Југославији не тражи се „српско питање". Тражи се само „хрватско питање" и „словеначко питање", а за будућу Југославију каже је краље Петром и Иван Србе ће бити расејани у неколико делова, а други ће имати воду у уши. То је условни Југославија, коју је Јосип Броз Тито објавио и у којој ће просто нестати Србе, а Србија ће постати федеративна јединица.

Зато је и краља толико дуго трајала, јер нико од српског народа не интересује ни његов сукоб са Шубашићем, нити се ко интересује у нашој страшној, коју хоће да се прави нормалном ситуацији у којој је др Шубашић.

И за сваког посматрача буквално јасно је било да је антисрпство главно обележје владе др Шубашића последњег дана хрватске коју је већ одавно главно у одношу Москве и америчке дипломатије „мародат" Тита.

Они да једна Србина која је ушла у владу др Шубашића, па иначе престављају, то је само ужи круг. Иза њих стоји Сретен Вукосављевић треба да протумачи Енглезима и Американ Савицки Косановић Јанку. Као по својим идејама и политичкој оквири, нако српског просвитљења, као српском пројектом у влади Шубашића само отрадању нашег политичког варварства.

Сретен Вукосављевић који је по професији учитељ и политички сакупљач, а нарочито професор Универзитета, а Савицки Косановић који је нешто чудно као политику хвату у бившој Југославији, као чланови самозватне демократске странке који су основани и њоме „руководили" странке, који је нашао безочному борбу против Србије.

Савицки Косановић у друштву са др Шубашићем, као је српски народ подлоном српске нације, настављао је овоју гадну антисрпску пропаганду у Америци. Сретен Вукосављевић, међутим да је дошао његов час да у њутиј вољи задовољи своје небинарне интересе не проблемом „партизанима" и настао је претпоставу „партизанске" покрајинског вође у Словенији.

Као што се види из ових кратких биографских података нас досадне Срба, њихове главне вођа представљају за главу у влади др Шубашића биле су њихове интересе и њихова вера служба „мародат" Тита.

УЛОГА СРБИЈЕ У БУДУЋНОСТИ

Од свога настанка на балканском полуострву Србија је дала највеће присталице континентског идеја и борила за балканско конкурентство. То је једино што тиме што смо ми на земљи сте ове поседнила, који је ширило међу Србе свој и своју земљу. Ова је са земљом сувише и изгнано и тешко да је наишао на одзив. Тиме међународна клима на овим просторима је била таква да је гаранција била једне нације коју је ширила и своју колонија.

Ова је била Србија, која је ширила ову у једном времену, када је у свом простору њих сви народи, који српски међународни и којих је Србија помагала и бољетвовала.

Србија је благословено земља, која је дала своје живота и крвљу за ослобођење и уједињење народа, који је ширила и ширила ову идеју. Али све то није било довољно, да Србија не изађе из ратова 1918 године, као једина земља у Европи, која је ширила ову идеју.

Ако је тако нешто било, онда је ширила ову идеју, која је ширила ову идеју, која је ширила ову идеју, која је ширила ову идеју.

Ако је тако нешто било, онда

13 ЈУЛИ

Тринаестог јула 1941 године Комунисти су пустали у дело своју сировску пролетерску машину. Аналогија совјетског револуционарног дела је на Србима имао Димитрове наслеђе за практично какве ово за нас су за 25 година теоријске припремања „шкотске“ свеџаловске терористичке гангстерске Радићеве банде лакрдије са спекулације у своју експлоатацију посредно после наше државне катастрофе у априлу 1941 године. Тада је ово дошло на велику историјску сцену.

Стварно комунистичке карте је Југославије Јосип Броз-Тито наоштрио и Клаића и покварио са 4 до 5 дана пре него што се ових случајно појављено с дозволе њихових сарајевских и загребачких пајташа, а по налогу Коминтерне преузеле у своје руке ствар устанка.

Тринаестог јула 1941 устаје се да „брани отаџбину“ оне исте који се у југословенском добровољачком фронту нису нашли нужне чете пеком, оне исте који су у дезертирали из војске и стварали у њој ћелије, оне исте који су тим месећи пакао нашим чета војске војске, којима је пошао пољима да се боре „за краља и његову бирократску клику“.

Тринаестог јула умеће надо је четиј „народно - ослободилачке војске“ у Црној Гори свој први комадиће, у коме се свештеник да се не зна, односно надимак историјског Сотиња и Чиво ранког „пајтоша Пивљанин“ које дивена чаршија је за кратко време ово ослања руке наше од потопака Јова Поповића или Пеђина Радовића, па до Ђиласа, Вељка Влаховића, Моше Пијаде и Јова Џилтића или Пеђина Ранковића, Ђиласа и

СРПСКИ ДОБРОЉАЦ

ШТА САДА?

То је питање које сваки свесан добровољац може и мора поставити људима, који је особиту националиста, а писту у наши редови, или уз нас. Напротив, често су баш против нас Немцима били логаши на разништва, а нарочито обрановиње Шубашићеве „владе" у Лондону, указује на то да је и наш простор врло непосредно угрожен од болшевизма ево идеолога-ше и од његових бољшевичких послања ако инструмента истребљења српског народа. Шубашићева „влада" безбожника је и друга провокација сепатиса и пласа клања на његове основе. То је определење за Тита и опредање његовог непријатељског грбовитребательског на дан, који је опустошио нашу најплаћенију крајеве. По свом саставу, по актинном уверењу људи који су ушли у ову владу, ово је једна маринформистичка сарнта људи без националне свести готових да служе мрачним намерама наших непријатеља.

Ова влада је напад на Србију и на све што је српско. Отсуство претставника политичких партија из Србије треба да послужи као опомена људима по терену, њиховим представницима, да не буду обманути и, још више, готови да приме борбу са овом „владом" која се јасно определила за Тита и његове банде. Ова нуди нам могућности, да кажу шта мисле о Шубашићевој влади. Својим ставом одбијамо ли ту јасно реклу, да ова влада нема никаквих заједничких са обележјем српских интереса. Али више од тога, таков став и састав ове владе посведочили су, да сио ни од прног дана до данас нису ни за тренутак престали да сно тачно предвиђеп развој ствари и њихову подлогу.

Питање: шта сада треба да ради сваи национални Србин, с обзиром на новонастали моменат, тражи хитан и неодложан одговор. Тај одговор произилази из самог стварности као једино прихватљив и једино могућ. То не треба да буде одговор речи, него одговор става и држања. Пред српским народом се одиграва велика борба са свенародном непокорношћу бољшевизма, које данас појмају и Енглези и Американци. Од те борбе зависи наш националним опстанак и наше могућности у будућности. Зарад те борбе сви који мисле да је та борба битна ствар и без жртава. Али баш зато одговор на постављено питање треба да буде позитивне стране националних снага, и то организо. не припремено и политичко, него животно и суштинско. Показало се да је Тито само фасада оних, који су у свој програм унели неопходност истребљења српског народа и учинили све крупне напоре да Тито рад оправдају у англоамеричким земљама. То су они исти људи који су данас главни стубови такозване енглеске „владе" у Лондону.

Када постављају ово питање добровољци га не постављају због себе и због свога става. Наш је став познат и непромењен, Наша одговорна нашим националним интересима.

Ову продужујемо борбу и показано, ко зна по који пут, све напаљене људе да нас у тој борби погромотру. Јер за нас су и Тито и Шубашић и Шутеј и Савића Ко самосвој, и Шакић и Срегов Буковљевић, једно исто. Комунистички изнебиће и врсти, који су се изнијмали нашим непријатељима ра нашег уништења.

Са састанка на чему, поводом цјелеса, прослеђу до добровољаца на борбе са партизанским бандама

(Фото: Арх. В. оф. С.Д.К.)

је потребно, да знамо став и одлуку осталих националних људи па смагламо, да их треба потегнети на ову заједничку момента и да желимо могући пут да се ово саказа. Ово „владу" смаграмо инструментом Черчилове и Сталинове политике према нама. Она је састављена тако, да не остаиа могућност ни каквим изјашњава. И то је њена једина добра страна.

Д-р Р. Б.

„ЧУДАН ЈУНАК НА ОВОМЕ СВЕТУ"...

Тешко је замислити једног сеоског по њих симпатичну душу, који би за Гроб гнушности бацао у најнижалније поноашање момента наше историје. Код свих четири ангелске и њихов Аудиз на „равници" клања, не посматрајно нашу пошаст исто као сиу у једно заједно, а још више дивности на њихових усти сакупља, као народну мудрост, речи новог и свега.

А ето, код нас у нашим богатој нашим се један човек, који нас у многоме просећа на Зулуе као Хотентоте и чијено име прилазе кинеска је вољо за живо том и мени у сместиној сиагу, као неки вернје за се бога за истине. Ним му је Петар Гроздић Јунак је он, јер је и пред ис српске која га је сновала у вољ говом зовнулу још пушку, — „да се боже у српској уметрној пјесми звало". Али, шта ће нам да нам сами они до нашега што но начинио са нетком у по тољко или каквим сновима себе сместо за отшестивање; да га мутњу Петра, Босанца жеља Тор гаше и женских бесмислених и мантиних, „да јунаком образи чести и поштења.

Босна је његов завичај. Крај у коме је Петар Мокрањац, које као „зло је свуда обасјало и ја нам добровољцу. Тако у родима је „Гром", написаћемо стоку, ово водно своје детињство. Сигурно је он крене и несе о Јединима и усхићено се њима. Та планин на где је своје кове биле пос ваше, изложене је на њега коси но стиче, мажеот и атинкет и награђена сарајог човека, који и

Ову „владу" смаграмо ин-

БОЉШЕВИЗАМ МОРА БИТИ ПОБЕЂЕН

На темељима националне Русије, коју више од четврт века безобзирно уништава, бољшевизам је награђено свој поредак, коме је наименена улога базе светске революције. А остварена светска револуција то је крај наше културе и почетак нар варства, које би било трећи ниже од свих ужаса, за које људска историја зна. Изузетно много екслатантних примера лажљиве совјетске политике сусре нам као до сад за то. Наш народ је једи од тих примера. Више вечна Русија, највећи непријатељ малих народа, коју да завлада српском земљом и свом балканском ивалима. Последњи покушај који су се чиње у свом погледу, јашме да се и од Србије створи бастион злочиначко-бољшевичког разарања, долази само као наставак свега о ногa што се одиграло у свим малим народима, који су се налазили на дохвату неизјалимог комунистичког империјализма.

Међутим, бољшевички старани из Москве и њихови извршители на Балкану, превариши су се у своме рачуну. Њихова настојања да у своје, канде, потпуно о средње у крви, затруле и нај народ, као што су то учиниле са Естонијом, Летонијом и Литванијом пре три године, као што то покушавају да учине са поодређеним народима, неће им успети. И поред тога, што су нас на наша земљишта продали и предали комунистичкој ајдији, покушавајући да от ћерин и ђурићин дух српског народа сломе кукавичким и злочиначким нападима на своје бомбардера на наше незаштићене градове и села, како би нас натерали да попустимо пред нападима Бросовних партизанских банди.

Ми се добро сећамо речи Черчила, које је поводом записког рата између Совјетске Уније и Финске, упутио

(Наставак на 6-ој страни)

ТАКО ЈЕ БИЛО...

Ситуације које је пре рата владала у појединим школама биле су веће него икада. Чудесно су настављене хиљадама, пак нашим наставним кадровима, поклоници свесловенског научног Кијева, — за чије су добробит ови „клонс жили по свој прилици и даље. Они су живели са људима по њима, и у свим својим поступцима, нашироко су примењивали ту своју, њима својствену, доктрину. Ученици пролазе кроз дуготрајну и веома напорну школу, у којој се поучавају богословске науке, и у том случају свештенство и владајућа класа треба да се побрину за сваки њихови материјални.

Господин професор Хајм задржао се на овоме. Ученице то не занимају, поготово не потицају из средњих школских друга породица.

Двадесет минута дуге прошло је за њега у „вођењу разговора" са једном ученицом, која је била у најтежој ситуацији.

„другови колектива" не скидају поглед са његових уста. Двадесет минута тајна из усана господина професора Хајма изговорена.

А за крају господин професор је дао, пригодан преседању и побожно му чистита на „доле веома успелом предавању". По све тога нема ни два ученици изнесу:

— Живео друг преседник!

Сва присутнима. После тога нема више:

— Доле Вас!

Онога пута, за сваки рад јему одобравање много јаче од малопређашњег.

„ЖИВЕО ДРУГ ЈЕЊИН!"

У једној гимназији тога дана владали је тромесечно расположење. Дакле се у градском бановину приказује „демек дело фашистичке уметности, сценарио филм „Вогга, Вогга ...".

Упамтите су разграбљене. Мисли се, да ће ученици, који ће ићи у биоскоп, бити у добром расположењу.

У једној од средњих школа, у Београду, су ученици, који су се ишли у биоскоп, били у добром расположењу. Дакле се у градском бановину приказује „демек дело фашистичке уметности, сценарио филм „Вогга, Вогга ...".

Упамтите су разграбљене. Мисли се, да ће ученици, који ће ићи у биоскоп, бити у добром расположењу.

„ЖИВЕО ДРУГ ЈЕЊИН!"

У једној гимназији тога дана владали је тромесечно расположење. Дакле се у градском бановину приказује „демек дело фашистичке уметности, сценарио филм „Вогга, Вогга ...".

Упамтите су разграбљене. Мисли се, да ће ученици, који ће ићи у биоскоп, бити у добром расположењу.

Онога пута, за сваки рад јему одобравање много јаче од малопређашњег

К У Л Т У Р А

ТРЕБА РЕВИДИРАТИ ВРЕДНОСТ ЛАЗЕ КОМАРЧИЋА

Сликао се књижевност је нарочито, чисто једна немогућа констатација, нарочито ако дуговечни и физичком немогућа анализа. Потребно је нематеријалне и дисциплине доводе до књижевности. Посебно је, при процени књижевности, потребно (нарочито писчеву) индивидуалност да обрађене мотиве, ако још чему наслову надовезују, а шта је у чудно.

Мађутим, као што је поглавито сликар та је проблематика. Он сарађује у Београду помоћницу и стуча на Лицеју, највећи неколико јединствених, фолклорних, и на разноја је Јакшић, највећи неколико јединствених, фолклорних, и на разноја је Јакшић, највећи неколико јединствених, фолклорних, и на разноја је Јакшић

С. БОГОЈЕВИЋ: АКТ

КАКО ЈЕ УМИРАО БРАНКО

Бошко Радичевић је почињао да пише, а још завољевао у књ. чика. Његов живот је одвео постао заиказа тема за обраду једне или више песама со особ. ним печатом и квалитетом. Али Милош Црњански покушао да опита надахнуће, личност младог Бранка у свом драмском делу „Сеобе, Књ. 2". Уз извесне сцене које још стоје у историској грађи, која чека своја обликовања.

О свим појединостима данима и часовима Бранка Радичевића имамо још детаљан извештај од савременика Лазара Заседателића, доктора класних наука. Бранка у свом драмском делу „Сеобе, Књ. 2". Уз извесне сцене које још стоје у историској грађи, која чека своја обликовања.

„Већ 1852 године ниа јесен, прича Заседателић, почиаао сам на Бранка, да оиала и ово. Руиоше вагони обрати и ноге ирамоде бледиле. Јабучице тада нису, ова почеле зрелити, а граде већ прошкрнуо. Сиви пољани, пространи Бранка, сад је сетно. Жутили. На ливади, весо са шарене, ко зрно пшеничко поља варљивше у злато.

Бранко је пред вече долазио у град, у сивкасту кабаву „Гердановић", и ту је проводио највеће време у друштву са Доситејем и Натошевићем.

Колико сам ја Бранка поштовао још као мали гимназијата у Карловцима, толико је он исто од њега, и тако се тако.

Бранка и Доситеја сам доводио је у ту кабаву и међу Кости Вуић, сам прото Вуића из Београда. И Бранко и Доситеј били су врсни одушевљени за Вуков. Као ни један ни други у повезаној, нарочито, а то је често бивало, чак ни Вуић нам не дајући прочитано у тиској Бранко и Доситеј.

Вуић је био дражиан литерат, а и отац му је лепу књижевној дворе, те је ио штедљивости свој час био ни вољу. Бранко га је једнако „оцотом" те му је тај надевак остао.

Зимиог јесењег вечера 1852 г. ио кабаи на Бранка, ио Натошевића, ио Вуића у гаснилиој ташини, неке госиође да су ги сви прекидали у једну кабаву у предграђу Алару-у. То је Бранку тешко долазити у град на вечерња састанка. Та и кабаво биле на таквим врсно дарским састанцима.

Пресели се и ја у ту кабаву.

Ако сам и знали, да су Бранко и дани кабаонали, и ако сам сетио сам биле тамни предмети оиног Бранка, неки сам ио дотоиому мислио сам да обилазе кабу ирад Бранком.

Сећам чега замишљени Данчић, поистиаше је с ким и шалу, и неки пути би се тродетно сам. Бранко је слушао само, али је врло разииливо било. Био је већ ирад гиба и ирво. Но нуто Бранко не би сиео ниш реби.

После чега ирвенки ирестаде Бранко ио те кабаи, ио је у постоју.

Сад сам га у сиеу посећивао, као сам ја досиелио, као и Доситеј. једно бно, који такоа ребиа од Бранка ни кабаои ниш.

Бранко је бно сиекоа моиох, та га ни болесника ио запусти та ио бно сиаћа.

„Пронти" је већ дуго бно Бранка иетовати.

Трећега сам и Натошевића, ја је већ мало, да моиа мислиа у науци и иоиск тога, да иснеиа у училасе иомоћника Бранка Јаиа сиосити са моиа, али га ирва сиом тим не моиа напустити, ио га ио ииему да иомогиеи Бранка ио иоја је Бранка лечио да га у бодиицу сиости.

Пронађеиог ја ио томе дну иоиоћ иости ирилазиао. Бранко сам ираиуо, нету ета, и иаиаио ирилазиао, да у моиа ирисиа ио редовиоме нете иодроиити ни моиа, нето мота ирибу у оиоиту бодиицу, где је ио ноћ ја тако хаједио дасобиу собу и хостелу.

Та иомоћиичиа иаиадиа ии ио Бранка, и одиоси се ииа тиу ирилику, у одиоси ие тиоа ииеиа. „Дећа Гуздина Штоси" где је иоиоћ дасобиу сиу и иостелу.

(Настаиак на 9-ту страиу)

Јован Дучић као лирски песник

Сво сиага лирског успона и сва изврсиаа дубина и сиага дате су код Дучића изразитој индивидуалности, иаглашеиог гиграфизиа и ио чему лиљеи. Тај иаш изразито лирски песиик иосиоји је иодиео ии једиаи иаш иаод, иодиео са свиа иаодиаиа, таииствог дииаиа и са иеиаиа таиствеиа сиага иаш иам готоаа да се иаиаетиа ии иајсиаиоиијеиа дела, са иајдаља лирска иостаиања у иаш иаиаиу духоаиоги сиетаог иаш иаиоиства.

Једнаиа иесиаиоиа дела једиствеиа по сиоме изразу и сиоју обдаји дозаоа у ред најбољих аромаиика сиетског језика. Осиоа тога, код ига иаш сиаио иајсиаиоиијеиа дела су иежиа и тоиииа, иеобиа са иежиом и тоиииа, иеобиа. Хиф је ига и Дучићеаог стиха, тако иеиоиоиљиа да је иаш глас иа иаиаиа Дучићеаиаиа.

*У једиоја песииии ииаиа иаиаиа иеиа иеиаиа иаиаиа иаиаиа иа

ПОВОДОМ 40-ГОДИШЊИХ РАДА ДЕСАНКЕ ЂОРЂЕВИЋ НА ПОЗОРИШНОЈ УМЕТНОСТИ

Живот наше позорнице, а тим и њен стваралаштво у многоме испуњене историје. Ту је свакодневна историја. Ако са земље у свако доба нађа ће за потребно да изнесе своје мишљење о свему што се збива око нас. Иначе је увек било, нема ни данас ни сутра. Тако је било и овај животни пример наше Десанке Ђорђевић, младе глумице симпатија и обожавања на позоришној сцени, за дане њеног скромног но јако плодног рада.

Родила у правнуој чиновничкој кући Београда, чије је родитељ дипломирани београдски чиновник под фирмом „Технобанк и Београдска", није је одмах пренео чувени Таса Николић-Тер-Мовсесов који је основао своју Малу школу, као установа која имала у виду и женску младеж. Ђорђевићева је завршила једно разредно гимназијско у Београду.

Рођена школовање је после преузимала у Београду, у интернату Мотру Дај Г. Сапс, отуђивши се рано од свога родитељског дома. Одлазећи неодавно скупштину Ђорђевићева је изјавила: „Ја сам већ напустила кућу свој дотадашњи живот и интересе и отишла у интернат, у школу за глумце београдског Сапса.

Пошто нас је позвала у своје Удружење Ђорђевићева. Почело је. Усмено је било напомињано. Касно су биле расподељене за четврту позвану дану увечера. Почело је. Ђорђевићева је била у средини. Ја сам је гледао. Ја сам је слушао. Ја сам је посебно пазио. Ја сам је посебно пазио. Ја сам је посебно пазио. Ја сам је посебно пазио.

Жељко остављена свега, изузев чему сам је пазио. Ја сам је пазио. Ја сам је пазио. Ја

ОМЛАДИНСКИ СТУПЦИ

Шта треба да знамо о српској сеоској омладини

Данашња снага и отпорна српска крвна маса у свима крајевима ратоборног народа не дугују за борбу за живот и слободу, за боли и прибране многе дарежљиве окоснице, него Срби наслеђују и такође борбу за обезбеђење боље будућности и достојног места на свим позитивним и стваралачким пољима, за свој српски народ и за цело човечанство.

Овакође чељ борби предњачили. Ова је увек и свуда била сеоска омладина. Много више у њеним крилима него у ма којој другој средини. Треба само видети сеоског омладинца како иде на рад или у Општину, са којима се, као, по неком правом Собашту, налази та организована обавеза која сеоске омладинце чини тако јаким и моћним чиниоцима. У њиховим међусобним односима се огледа читав низ правила, која се не могу никада заменити, а још мање изградити. У њиховим односима према старијима виде се основна својства српског духа.

Њихов однос према старијима је на главни начин израз њихових основних и духовних својстава, а потичући је и у односима према старијима виде се основна својства српског духа.

Сви ће се сетити, како млади Србин и девојчица поздрављају старије. Сви ће знати и то, да се у Србији тако зове — Србовање. Поштење је само српском омладинцу својствено и стварно српске врлине проносите и сре-

ске вековне славе, која је велико празновање, једно од најсветијих обележја српског народа, јамачно је само за њега карактеристично, а за њега и изузетно значајно.

Дакле, чиниоци сеоске омладине су у тој мери од значаја за сваки народ, а нарочито за наш, да је сваки наш родољуб дужан да се њима посебно позабави.

Дакле, чиниоци сеоске омладине су у тој мери од значаја за сваки народ, а нарочито за наш, да је сваки наш родољуб дужан да се њима посебно позабави.

Вечно стражење

Да ли ви знате зеље које нам мало
Чији су то ројеви гласни
Изнесли ноћас звезде
Ко ноћас ходи по небеској стази
Ко ноћас ходи, и доноси голем
Који голему вољу

И да ли знате чији су то крици
Тако весело биле
Те сте ви сву ноћ одмицала своме
У чему ноћас пределе
И шапта и ваша одлазна вољу
Ко ноћас чини кобилеђе.

И да ли знате где је то ваљало
Та сунца која нисте не знате
Где се та родиљица и тамнице
Дођоше

О колико вечно спавано
И што је сеоско вечеро бољело
О колико вечно ревано.

Ваљевске 1944.

МИЛЕ ВИСКОВЉАНИН

Вечно стражење

Да ли ви знате зеље које нам мало
Чији су то ројеви гласни
Изнесли ноћас звезде
Ко ноћас ходи по небеској стази
Ко ноћас ходи, и доноси голем
Који голему вољу

И да ли знате чији су то крици
Тако весело биле
Те сте ви сву ноћ одмицала своме
У чему ноћас пределе
И шапта и ваша одлазна вољу
Ко ноћас чини кобилеђе.

И да ли знате где је то ваљало
Та сунца која нисте не знате
Где се та родиљица и тамнице
Дођоше

О колико вечно спавано
И што је сеоско вечеро бољело
О колико вечно ревано.

Ваљевске 1944.

МИЛЕ ВИСКОВЉАНИН

ЂАЦИ НАЈСТАРИЈЕ СРПСКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Када ваистанију српски гимназијалци, у Сентанди Кајсимовић, пошаље се са краја или само за-пошаље Павле Сплавић, наставник Јосиф Рајковић, ваљевац Сте-ван Шпанлаћак, Сима Милутинов-Сарајлија, Јован Стејић Пе-шевић, Јован Хаџић, Партеп Ав-ракомовић, Јован Соболић, Милош Видаковић, Василије Радовић, Јаков Живковић, Димитрије Давидовић, Теодор Павловић, Теофан Манетић, Кости, Нпкола и Димитрије Рувапац, Ма-рковић Шпанлаћак, Мпша Рапић са-ставе потписа Рачанац, Јосиф Но-вакович, Теофан Поповић-Дими-трије Јовић Жпвковић, од Ма-ше Јовановић-Батут и др.

МАЛИ ОГЛАСИ
СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРЖАВНА ТАКСА
ДИН. 5.—

ИЗГУБИО САМ ЛИЧНУ КАРТУ и чврсто обећавам да ће онај ко је нађе, односно ко ми је пронашао, вратити је на најкраћи начин. Ђорђе Ђорђевић, Ваљево. 252 3—3

ИЗГУБИЛА СЕ ЛИЧНА КАРТА на Мајевици — Радовић и позивају Краљевачке пекаре да не исплаћују дотичну, јер ће ја исту поништити. Стаменка Милојковић. 251 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пре-ступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Милојко Милојковић. 252 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ изгубио сам на путу између села Горњег Ступња и Краљева. Отказујем је за неважећу. Мирољуб Ристовић. 253 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пре-ступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Радомир Јовановић. 254 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 9221 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Радомир Лукић. 255 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пре-ступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Данка Петровић. 256 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пре-ступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Добрила Вировић. 257 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 12106 издату на преступачкој градској поли-цији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Драгиња Јовић. 258 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 368 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Светолик Антић. 259 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пре-ступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Соба-љић Милосављевић. 260 3—3

ВОЛИМ РАСТИНУ ДРАГИЋЕВКА. Мајка Гордана, Рока и Мишо-вић дуге године. 264 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 3669 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Живорад Ђорђевић. 240 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 3669 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Живорад Ђорђевић. 240 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 6302 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Живорад Ђорђевић. 240 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 10552 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Милорад Милојковић. 246 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 139 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Стојан Радовић. 247 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 10552 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Милорад Милојковић. 247 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 139 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Милета Ивковић. 247 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 2062 добивену на преступачкој граду ске полиције у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за не-важећу. Милинко Вучковић. 243 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 1368 добивену на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Живорад Јелић. 265 3—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ број 6064 издату на преступачкој градској полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Драгутин Јовић. 266 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену на пре-ступачкој полицији у Краљеву изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Вукосав Ивковић. 267 3—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 219 добивену на среза Краљевачког и мотавши са 3.300 дин. изгубио сам. Отказујем је за неважећу. Ко донесе новчани износ награђује. Драгомир Васиљевић. Сава Дива Соболић. 242 3—3

Државна
КЛАСНА ЛУТРИЈА

Извлачење бројева и добитака III класе 9 кола срећака вршиће се од 8 до 28 јуна ов. г.

У овом извлачењу биће изузчено 13.000 бројева у вредности

ОД ДИНАРА 26,668.000.—

са два промија од Дин. 1,000.000.— и од Дин. 500.000.— и са већим бројем малих и малих згодитака.

Срећке III класе 9 кола могу се набавити код овлашћених продаваца срећака и код потпродаваца.

ВЕЛЕТРГОВИНА ВИНОМ и РАКИЈОМ
„ХАЈДУК ВЕЉКОВА КУЛА"
Јездимира С. Шарића
произвођача ликера, коњака и сирупа
БЕОГРАД Нр. Марије 89 Тел. 22-912
185 1—1

Историја човека је историја бола. Неизмерно су патње људи кидали болести, несхватљива и разорна. Данас је међутим човек победио бол! Модерној медицини науци пошло је за руком да болу успешно стане на пут. Њена средства могу ублажити па чак и сасвим уклонити болове. Ово знају најбоље они, који се у сиг жалосне подвргавају тешким операцијама које протичу без бола. Лекови који ослобађају и утиру пут на подручју суваљарења бола носе

Bayer-ов прах

Bayer-ов прах

Пештерске збирке у Сопоту

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 31 ГОД. II
Београд, 23 јула 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ОСУЈЕЋЕНА ЗАВЕРА

Вест о неуспелом злочиначком атентату против Вође Немачког Рајха Адолфа Хитлера од стране једне немачке војне организације у служби интереса непријатеља Немачке и Европе, изазвала је дубоко узбуђење у земљи. Они су разумели колико би био далекосежан интерес онога злочина да је успео баш у овом тренутном моментатиме, који преживљује Европа, када бољшевичке хорде из кутлишта да упадну у срце Европе. На Западу исто тако као и једна судбинска борба и велика одлучна превирања су.

Вођа Рајха у свом говору поводом атентата рекао је: „Можда је само пуко чудо и стање да нам је злочин био судбина задесила Немачку да је атентат дошао у часу, кад је само један човек кадар да судбину домовина и Европе, да је тај појединац имао успех. Сам велико што би било са Европом у том случају и како би будућа историја са Шестим септембром отворила Немачку и Европу, чије је одлучна Вођа Рајха, бацила Европу у огањ револуције, која би остварила крај европске културе и највеће трагедије европског живља.

Зато искрено сам бити благодарни Господу Богу што је сачувао Европу, спасавајући Вођу Рајха од смрти, коју му је припремала једна мала група немачких генерала и српских емигранта. Ми верујемо да ће овај громан покушај изазвати не само дубоко отрежњење и гнушање код немачког народа, него да ће он бити разлог претварања у још већу одлучност и још чвршће стање да се, окупљен око свога Фирера, бори до последњег даха за свој опстанак и за живот Европе.

Личност за којом је завера оснивана, потиче Вође Рајха из Југославије, загреде Вође Рајха је ту показала немачка официрска и војничка у брзом ликвидирању завере, непобедиви су уједа непобедиви. Њихова вера у Вођу Рајха је непоколебљива и сви ће сада са још већом пламеном борбе за опстанак света Вођу на пут спасења немачког народа.

Да је успео овај покушај, Европа би доживела један од највећих погрома, које би или сви сада пребили и непознати крвни ништавило деструктивне идеологије. Сваки народ је свесно или несвесно, који би подлегао и који у том случају, када се пољуљује целина, да ће и сам бити доведен до стагнације, по стагнира.

ВОЂА РАЈХА
АДОЛФ ХИТЛЕР
(Архив „Српски народ")

РОДОЉУБИ, ЧИНИТЕ СВОЈУ ДУЖНОСТ!

Дограђује се нашу у којима браћа чешту, чиме да је тешко претпити ко у коме. Међутим најважније је бити у задовољству за тим достојанства, које су нашу на кинеској земљи добили. Мало је ко у коме нашу народ, који је само једно слављу, чувао браћа и достојанства, због којих нашу не заслужено пропашћу сопствене и донесе непоправне за нашу.

С друге стране ми људи за које је важније, које ће личност бити међународне, који ће бити у нашу народ сложан и задовољан, је народ сложан и задовољан у народ људи старих партијске сметлице, чија партијска завршеност нашу народ до пропасти. Та људи не могу да се конче од мирољубивих планова и они су сигурно покривању духова и остварају национално спора.

Међутим пристава су тако оспособљена, да сваки патриота који нам и нарочито дао одговорности, може са питати прад самим собом: шта је патриотизам? Шта је патриотизам? Шта је патриотизам?

ПЉАЧКАШ ПЉАЧКАША

Да су Американци опљачкали у целом свету, кубурно и свелато да ту у свим земљама, они бо предложили на данашњој војној конференцији да се после рата створи међународни покрет за борбу против пљачкаша. Али поштен су сада на свим странама одвратно осећање свог знања и кодексу тог потеза четири пута већа него сам основни закон. Ако се ствари овако наставе, онда ће се сви поштени међународни пљачкаши од тих поштења на том заједничком послу.

Пљачкаши су се тако увређени. Енглеска је као пљачкаша до сада подржавала Америку у економском погледу подносио на бо чини ништа мање. А да се не може да то не поносили — то је једно велико питање. Не могу да се сложе са оптужбом да они не само пљачкали свет, већ и да су на том пљачкању спутавали све остале (осим господе), што ипак још само и не спутавају огромног кодекса великог посла.

Нијаки, а све друге земље које сарађују с Америком у рату, могу не само бити задовољни постигнутим до сад успехом него да напредују свестан корисних за њих сваки тим утврђују свој економски производњом и свима средствима и фабрикатима тог дана.

Са тешким пљачкашким планом Америка сад не може ни да почне да ишчеке разуме чиме, ни да и дан и политичке последице таквог покушаја.

За ово пљачкашко покушају јесења карактеристично је што и не да се назначити ни најмањи знак да будућим односом своје економ чланствене моћи (у случају ни бедан, мислим, у свој потпуно не неутрошкој, већ трошак на свима земљама, економистички мањ) дала да стану тој на расположење своја економска средства за „помоћ ослобођеној Европи". Ако ће ствари тако остати, онда ће ослобођена Европа, по завршетку рата, бити принуђена у потпуном економском ропству Америке.

Циљ ове конференције, као да сада можемо закључити. Она је имала за и да дође до договора конференције на последњој тајној, само се тим циљем да се у њему стварно нађе ништа. Вест је сврши, треба мислити на извесне свете неке рата. Усвојићемо Бретон-вудски капиталног те конференције, не треба да се ово сматра завршеним. Али може се тврдити тој конференцији као целини у пљачкашком смислу, чији су сигурно на неки начин сматрали синоћни извештаји њихових Лондону.

Ако утрошеније средстве конференције, ако је постигнуто у утрошеном времену, ако је ствари, треба мислити на извесне свете неке рата. Усвојићемо Бретон-вудски капиталног те конференције, не треба да се ово сматра завршеним. Али може се тврдити тој конференцији као целини у пљачкашком смислу, чији су сигурно на неки начин сматрали синоћни извештаји њихових Лондону.

Ако утрошеније средстве конференције, ако је постигнуто у утрошеном времену, ако је ствари

СЛОБОДУ КОНТИНЕНТА БРАНИ ВЕЛИКИ НЕМАЧКИ РАЈХ

„Фелкишер Бобахтер" објављује један чланак о односу према Совјетском Савезу.

Лист констатује да су односи Совјета и Јапана сви исти као и пре. Јапан сматра да је Совјетски Савез неутралан. По тим односима Совјетска унија нема ни претставника осовине према ни претставника савезника према Совјетском Савезу.

Што се тиче трајности пакта у Јапану, лист каже да се то не може рећи само с претставником јапанског народа, већ и с целим његовим народом. У Јапану се не сматра да је пакт само привремена ствар, већ се сматра да је то основна политика Јапана. Јапан је уверен да ће Совјетски Савез поштовати пакт.

Лист закључује да је Јапан сматрао да је пакт са Совјетским Савезом основна политика Јапана.

СИТУАЦИЈА НА ИСТОЧНОМ ФРОНТУ

Берлин, јуна 1944

Било би непотребно писати о Мартину Хајнеманову који чет данашњим ратним и политичким питањима на Источном фронту.

Иначе, сматрамо за потребно нагласити неке стране његове изјаве карактерна, који су тиме дали јасно и сликовито ратне и политичке ситуације.

Мартин Хајнеманов изводи дане ситуације на западном делу Источног фронта, који је сад у средишту догађаја, који је сад у средишту ратних збивања.

Он констатује да је у Совјетском Савезу дошло до промена, које су довеле до тога да је Совјетски Савез сада у стању да у знатној мери повећа своје ратне напоре. Он констатује да је Совјетски Савез сада у стању да у знатној мери повећа своје ратне напоре. Он констатује да је Совјетски Савез сада у стању да у знатној мери повећа своје ратне напоре.

СРПСКИ НАРОД НЕЋЕ НИ ШУБАШИЋА, НИ ЈОСИПА БРОЗА

Требало би добро познавати прилике у овом осином гнезду, па знати и умети постићи да Енглези и Американци сву ону штету коју су у ваше отаџбине нанели Броз и његова банда Шубашићу и Краљу Петру Другом, ставе на терет оних који су се на њих ослањали. Нема Србе који нам није одавно јасно колико је Броз радио за Немце и колико је Шубашић помагао ову своју владу као ми и за њега смо знали још од његовог доласка у Каиро. Ако Енглези и Американци нису знали, онда су једини који су могли и морали да знају, да ова банда не представља ничији интерес осим интереса Броза и његових Шубашића.

Енглези су се убедили у то и довели у питање српски народ. Они су успели да код њега постигну извесно поверење, али су у исто време изложили српски народ бомбама. Ако нам је жао што су Енглези и Американци због Броза и Шубашића изложили Србе опасности да буду бомбардовани, онда је још више жао што су Енглези и Американци због Броза и Шубашића изложили Србе опасности да буду бомбардовани, онда је још више жао што су Енглези и Американци због Броза и Шубашића изложили Србе опасности да буду бомбардовани, онда је још више жао што су Енглези и Американци због Броза и Шубашића изложили Србе опасности да буду бомбардовани.

Ако Енглези и Американци сада не виде да је Броз Немцима много више користио него Савезницима, онда је то само зато што су Немци у Србији имали много више могућности да Броза користе, него Савезници. Немци су Броза користили за све оно што Савезници нису могли, а Савезници су Броза користили само за оно што Немци нису могли.

*Немци су Броза користили за све оно што је Броз могао да ради за Немце, а Савезници за све оно што је Броз могао да ради за Савезнике. Немци су Броза користили за све оно што је Броз могао да ради за Немце, а Савезници за све оно што је Броз могао да ради за Савезнике

ЈЕДАН ЗНАЧАЈАН ДАТУМ У НАШОЈ ПОЉОПРИВРЕДИ

Један значајан датум, који ће остати забележен најчитљивим словима у земљи српске недоумице, прославили су из Пожаревца у Ваљеву отварањем великог земљорадничког изложбеног павиљона и почетком домаћих фабрика „Пастаг", на којој се почеће остварити велики план индустријализације наше.

Ова тако фабрика „Пастаг" та дата је за индустрију изузетно важна. У њој ће, полазећи домаће сировине, моћи свако пољопривредно газдинство да набави све потребне му пољопривредне машине, а да исто добије и заслужење, да буде „Пастаг" потребна за сировине за искључиво израду домаћих пољопривредних машина. До сада су постојале одлучне расправе, шта ће произвођати у Ваљеву фабрика.

Пред изложбеним павиљоном, који је Пречанима, који су дошли на Недељ дакако „жишну пуну", изложене су све врсте домаће потребне, почеше и модерне пољопривредне справе произведене у фабрици, као плугови са једном моторне, копачице, гребалице, вршалице, дробилице, млинице, сејалице за воће и виноградске плугови пашници и обстали, као и све остале алатке, инструменти за лакшање рада, кошнице, чешаљ конци за текстилне индустрије и др.

Свечаном отварању павиљона присуствовали су и: министар Привредног савета Министарства земаље и изасланик нем. Опуштена Војислав Јовановић, који је пречитавши ову изложбу, изјавио да је ово „Ваљеву поклон је у вођству је мени Ваљу народног сјаја са свечаном Недељом на чему радујемо основне наводе наше пољопривредне производње и се жалити нашим, коме су задатак даје основни алат и машине. Само благодарећи њеној помоћи фабрика „Пастаг" могла је да крене у производњу пољопривредних справа и да за годину дана изађе готових брз/ машина и алата.

„Радовао ћеће је нарочито да ће ускоро изградити и наш Ваљевски, чувајући за сиро, одо подизи да средства за живот. Ова се сада радовати у једно велико дело-дивно за живот пољопривредног газда и да је задовољство за Србију и радити на томе за Ваљеву, већ у читавој историји Србије. Српска народ спомиња је да живимо и дајте фабрике ви и ће се посветите њеном пољопривредних справа и алата Ми живимо и желимо да исправимо пољопривредне производње

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

СТАВ И ПУТ СРПСКИХ ДОБРОВОЉАЦА

Кад би се тражи успеси и напредак у животу народа сестрпљив као примућује, као ја у једнако трпљиву можда да нас над, другима и изволише сам трпљиве кошнице на тако трпљивости, онда би и српски добровољци другојачије поступали и другојачије своје пуда вастављали, него што данас чине. И сви би са пуним прегнућем и претпи свакима онима ко се трпљиво им тешко са њима на слави као колнада да се на пољу им. И зна би у свакоме редовима, увесте бисмарковим љубави трпи свима народу коју давао нагују, цвркати нарочу и жељ за вештом прима онима за коју трпљиво жеље да на тој путу стоје. Кад би, наиме, српски народ био дао дао знати другим великим народа и српски добровољци би прогледали код нашега света само нову и младиће у тој другим народа и историјске у очевидному благодати који тој других народа тобом трпи да да нам донесе. Ала српски добровољци знају да је бог српски народ отворио нас погибао народа, да му је право тоне додељено и особбу човеку, одређу ну да других народа и ако у сваковрсти да мисионима другим, по што и их противадају очевидно да српски од других зна са за њих нису ништа сваки. Нису српски добровољци ни једини који су дошли да другим данима тако и прокоштили, од пута који нам кажи они, који мисле да смо завели од трпљиве привилеје и трпљиве изворе.

Српски добровољци знају да је овоме човек нас и свако народ итам у најкраћој мери сад нужно своје судбине. Нашу трпљивости не може се поимену и дисциплинованом вољом, на нашој вољи да се каже у прилици нашим наводи заблуди и расположењу могу да претворе у праву катастрофу. Умеће самопоштовању и то благонаравно да би се свако појединца да се зна за свој спас придружи, као што је свом народу у историји. Који народ то није кадар себе да обезбеди, који да престане. А најгора је заблуда да простати народа, који нису потребе да пропадну.

Да би пак један човек се и народ могао да сачува нешто, он при свега мора да буде чист од крвља, јер крвља не доноси ништа људима слободна тамница и сачувана свега ово нас. Морала заслепљују људе до тога, да људи одбијају да сачују и свако ко се не придружи њиховој зависности за њихов сопствени спас. Човек, који крви неприја тељ, обично на њима не да га уништи јер му крвља не доноси ништа. Само у њима напредњачки друштвеним судом и победити трпљивости успеше борбе против непријатеље, јаче његово позивање. Српски добровољци са борбу одлучно и покретовано против комунизма у нашем народу, који не заслужују своја лица своме спасом нарочом, који би из оправита да непријатељ употребљу, већ напротив сви напредњачки и на царе с њиме међу своји члановима нехвале забиране. Они са боре против комунизма јер знају колико је то зло за народа и за човечанство, јер му знају на своје сувлаке, него му знају на своје сувлаке, него му знају и порекло. Отуда ни и борбу идеолошки и, Богу хвала, успешни.

Мисао код нас још не изгледа довољно пропуно, — правда не ни је из дана у дан баш њима, — који дарове о српским добровољачким нерегенерације забуда. Најневероватније комплицирано дело су у српском народ пронашли који су одлучили да своје ствари нарочу за своје тога не нарочу ако нарочу, па као и тек које заборављу шаре. Ни њих српски добровољци не иду. Не иду зато што мисле да не треба, већ зато што знају да нарочу добровољца нису потпуно да за нарочу ако нарочу. Али је баш због тога сваки који хоће тако тешку да учествују нарочу за своје ствари, да нарочу ако нарочу, па као и тек које заборављу шаре. Ни њих српски добровољци не иду. Не иду зато што мисле да не треба, већ зато што знају

КАДА СЕ СРБИ СЛОЖЕ ПАРТИЗАНИ БЕЖЕ

Велика победа над српском неслогом

Александровац, јула

Већ се чује дубрављи летак. Да неће више давити. У кругу трајне чете нашег батаљона очекују мајчица на паради до повратка. Пробијају је тешина. У њиову са нашору лицем постројени војници. Оштрих глас командира чете:

— Другови, ко је с нама? — Сви! — као оловке дека прсата се поклоне одговору чете.

— Сама наши другови! — настављају комадисте. — Слова нам — одговарају добровољци.

Затим неколико кратких изјављења, опште хвалиле за поврат и чврста, несаломљива фалања великих плотова, као добру уређивања тако, одлучна и бесприкидна тих свима ангаж.

Тако чете је почињена. Остала је далеко позадина, крају за коју сто сви ми ће.

Ова порута ипак сама не изговара и комплиција Лудиста-тех закључује. У неколике прве недеље су ге у нашој близини наше трупе партизана. Доћи су до батарске границе. Крстили се сте и ће неколико пута у моје нашој је их пекло-тако, али без утеха. Биле ис пред нас. А те је добровољачка много чувао.

— Куд да се чекам док зовнем ко свом пријатељу, а ви изјављ да се сећам, — рекао је.

— Ко зна колико ће тако бо-де трајат зовнат? Је ниједан не зна, нити ништа. — незадовољно и тужно примећује један.

— Ја сте предосећам да ће нам бити нешто. Видим да сво добили кому да ина дана, — буркотворно ће један.

— Ма ја-ке брате, ништа од свега. Не могу они до се нас с нама. Одавде сви ни дан, — закључује љубитељ.

Старо, доне, на и тек прикладно добровољна очекују се најбољи настављењем ту борбу. Нико ту бити нема. И сво драге од, нашег ито треба да не прекине, и ни ће стотина нашина на ових старих прекалених борца, са свима сво бољорије прича о славном борбама што су на добровољци во свима здобјена живота, по партизанске, нема ни ће постати старије другове и опет а друге стране нека старих да науче нове другове у борби и да заједно с њима нашу заједу победу за славнију будућност. Србије, — све то заједно чини да ће батаљон сваки дан све ће нижа све нашине само да достигне партизане и да стану с њима у ту тешко очекивану борбу.

*

Дуго је већ давно свануло. Сунце је већ изнело и тишину поноћ да нам. Ју дуги сне у мајорској згди во један, отворе се наш батаљон, чета за четом, ноа за водом. Зној се већ цеди низ лице и дуге добровољца. Мисли и са себе сваку бољу и нешто мрмљају у руку. Али изгледа не може да буде. Успеване маршеви напред. Тако је коминдо. Ту мора да се крије нешто веће и важније но што сво сам у почетку мислили. Дакле ће даље нама да доће до борбе.

Ноћуи сво већ пре да су задржавали одреди који пролазили да истражи до сада нашли и од партизана не дирнут жуде, ако и да партизани батаљону пратили, са пријатно дисом сачекана и доводе у непријатељи пратиоци одређени, одређени за пловиди на једном тако сектору. А ми сто били у тоне правцу, од чела стицу гласови о партизанском концентрационом насељу. Је не само да племо, већ читаво устањени маршем. И сутра ујутро сам се стројавати пашу, и како сто је јаро из пока ниже и дубља и све предмете, и куће и дрвеће и људе у долини чини квадуластим и нежно као да се стоје већ небо, ниже добровољаца, сакупљају, доноће отстојање, не мислили и ако нужно нисте не мислили сели нади утеха да и напаштеније своје душевног тела мобилише, кићају напред и граде капитолтар за напаштење.

Сутра још више ни нешто до-сећао в ни сигурнију у Дакинову.

Посада јавног бродског топа в тешка митр на партизане

(Фото: Арх. В. ст. С.Д.К.)

МИЛЕШЕВО

(Наставак са 5-те стране)

С њима, као командири, и ту богатство, радник, бесан и сад. Поспе Косова ропство и пропаст. Сноба под Чарнојавићем дуноси пустош и бегу. Затим долазе нова сила боље време, борба живог са патријархом Макарије Соколовићем, чији брат, чувени турски свеодбни везир Мехмед-паша Соколовић, завоје ново пољаштво српском народу.

На далеке дотиче мукла грмљавина бојева. Чете напредују ноћним маршевима. Наређује се мрак и потпун одмор.

Док штаб батаљона хвата вести од остапних јединица које ће пуковником у пенетрацији на пољу на партизанске положаје, добровољци се спавају кући ово добровољца, разгледају напрамке, проналазу се за ово у њих. Прилазе ту и неки партизани, а час су сада, што су све познатији и ворушени. О добровољцима су чули али их видели у Бору једино или код нас на терену ово не. Хвале Боју што је исто се сакрс и заједничке акције против партизана. Учвршћују да ће судбе ни лисовац добровољаца а нахобом ако ороженог партизана сигурно ће га протерати.

Долазе и напиналне одреди. Једна пекојте велику и гозу Чоку, уваљене свега неколико капитолтара наваљене ланце и прича: „То је главно партизанско упориште. Девет пута смо покушали дуриј на те ко-ноћи али без успеха. Ујутро ће тако исти дрвеће на ће ће ноћи ће ће ће

СЕДАМ ЉУБАВНИХ ЗАНОСА Лазе Костића

Велики живот књижевника Лазе Костића заказао је тешке задатке пред својим биографима. Тај живот је био испуњен на свим странама, у борби, на ратиштима, у политици, у дубоким размишљањима о свему што је човек доживљавао, а нарочито у љубави. Ако се хоће да се тај живот сагледа у целини, онда се не може ни о једној страни тог живота говорити посебно, већ се мора говорити о свему заједно, јер је све било повезано у једну целину.

Зато ће ово моје саопштење, написано у ванредно кратком времену, бити само једна скица, чак и за најважније моменте из његовог живота. Ја ћу покушати да изнесем само неке моје запажене чињенице, које ће, можда, бити подстицај другима, да се позабаве Костићем, као човеком и као песником.

Ја ћу одређивати у — сваком појединцу. Најинтересантнији су, свакако, они који су у својим делима и духовном животу највише изражавали своје ја. Ако горе споменути Лаза Костић није задовољавао својим целокупним животом, он је много више задовољавао у свом делу. Ако је трагичног завршетка Мике Стефановића не може бити ни говора, он је ипак, у свом делу, много више изражавао своје ја, него што је то учинио Лаза. Ако је трагичан завршетак Лазе Костића, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

Лаза Костић

Ја ћу покушати да изнесем само неке моје запажене чињенице, које ће, можда, бити подстицај другима, да се позабаве Костићем, као човеком и као песником.

Ја ћу одређивати у — сваком појединцу. Најинтересантнији су, свакако, они који су у својим делима и духовном животу највише изражавали своје ја. Ако горе споменути Лаза Костић није задовољавао својим целокупним животом, он је много више задовољавао у свом делу. Ако је трагичног завршетка Мике Стефановића не може бити ни говора, он је ипак, у свом делу, много више изражавао своје ја, него што је то учинио Лаза. Ако је трагичан завршетак Лазе Костића, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

ЈОВАНКА КИРКОВИЋ

Двогодишњи гимназијски однос Лазе Костића са Јованком Кирковић, кћерком једног мајданпечког, касније и београдског трговца, не може се сматрати љубавним односом у правом смислу речи. Ако се ипак хоће да се тај однос назове љубавним, онда је то била једна врста платонске љубави, која је била карактеристична за многе младе људе у то доба. Ако се ипак хоће да се тај однос назове љубавним, онда је то била једна врста платонске љубави, која је била карактеристична за многе младе људе у то доба.

Ја ћу покушати да изнесем само неке моје запажене чињенице, које ће, можда, бити подстицај другима, да се позабаве Костићем, као човеком и као песником.

Ја ћу одређивати у — сваком појединцу. Најинтересантнији су, свакако, они који су у својим делима и духовном животу највише изражавали своје ја. Ако горе споменути Лаза Костић није задовољавао својим целокупним животом, он је много више задовољавао у свом делу. Ако је трагичног завршетка Мике Стефановића не може бити ни говора, он је ипак, у свом делу, много више изражавао своје ја, него што је то учинио Лаза. Ако је трагичан завршетак Лазе Костића, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

ЈЕЛА СТАНКОВИЋ

Сестра од стрица Лазе Стан ковића из Будима био је забављач. Пера Станковић није био баш тако несрећан, како се то тврди да је пао жртва „несрећног", него „великог, изузетног" у Лази. Ја ћу покушати, али, са чињеницама које имам сигурно расветлити. Пера Станковић је прочитао Лазине песме, и стекао утисак да је Лаза несрећно заљубљен у неку девојку, која се звала Јела. Ја ћу покушати да изнесем неке чињенице, које ће, можда, бити подстицај другима, да се позабаве Костићем, као човеком и као песником.

Ја ћу одређивати у — сваком појединцу. Најинтересантнији су, свакако, они који су у својим делима и духовном животу највише изражавали своје ја. Ако горе споменути Лаза Костић није задовољавао својим целокупним животом, он је много више задовољавао у свом делу. Ако је трагичног завршетка Мике Стефановића не може бити ни говора, он је ипак, у свом делу, много више изражавао своје ја, него што је то учинио Лаза. Ако је трагичан завршетак Лазе Костића, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

ЉУБИЦА МЕДАКОВИЋ

После „Лазе Јелисијеве" Лаза се заљубио у лепотицу Љубицу Медаковић. Ако ће се нешто више знати о тој занимљивој, Матицкој Полет-Дисјатићка Мајтићка, није могло да се сазна ни у Матици. Љубица Медаковић је одрла у Пешти са Лазом, живела је у Београду, а умрла је у Загребу. Ја ћу покушати да изнесем неке чињенице, које ће, можда, бити подстицај другима, да се позабаве Костићем, као човеком и као песником.

Ја ћу одређивати у — сваком појединцу. Најинтересантнији су, свакако, они који су у својим делима и духовном животу највише изражавали своје ја. Ако горе споменути Лаза Костић није задовољавао својим целокупним животом, он је много више задовољавао у свом делу. Ако је трагичног завршетка Мике Стефановића не може бити ни говора, он је ипак, у свом делу, много више изражавао своје ја, него што је то учинио Лаза. Ако је трагичан завршетак Лазе Костића, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

МИЛЕВА КУМАНУДИ

Ја ћу покушати да изнесем неке чињенице, које ће, можда, бити подстицај другима, да се позабаве Костићем, као човеком и као песником.

Ја ћу одређивати у — сваком појединцу. Најинтересантнији су, свакако, они који су у својим делима и духовном животу највише изражавали своје ја. Ако горе споменути Лаза Костић није задовољавао својим целокупним животом, он је много више задовољавао у свом делу. Ако је трагичног завршетка Мике Стефановића не може бити ни говора, он је ипак, у свом делу, много више изражавао своје ја, него што је то учинио Лаза. Ако је трагичан завршетак Лазе Костића, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

ЈЕЛЕНКА ДУНЂЕРСКИ

Ја ћу покушати да изнесем неке чињенице, које ће, можда, бити подстицај другима, да се позабаве Костићем, као човеком и као песником.

Ја ћу одређивати у — сваком појединцу. Најинтересантнији су, свакако, они који су у својим делима и духовном животу највише изражавали своје ја. Ако горе споменути Лаза Костић није задовољавао својим целокупним животом, он је много више задовољавао у свом делу. Ако је трагичног завршетка Мике Стефановића не може бити ни говора, он је ипак, у свом делу, много више изражавао своје ја, него што је то учинио Лаза. Ако је трагичан завршетак Лазе Костића, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

Портре и карикатура С. Богдановић

ЉУБКА ПАЛАЧАНКА

Најзад, и једна једина, и већ изузетно стара, али вољена жена ове стране, која је имала Лазу под своје окриље. Лаза је имао ипак једног добротворног човека, који се звао Јован Палачанка. Сведок је био, како сам рекао, Лаза, који је имао своју кућу на Теразијама, а Лаза је живео у њој. Ако је Лаза Костић имао своју кућу на Теразијама, а Лаза је живео у њој, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

Ја ћу покушати да изнесем неке чињенице, које ће, можда, бити подстицај другима, да се позабаве Костићем, као човеком и као песником.

Ја ћу одређивати у — сваком појединцу. Најинтересантнији су, свакако, они који су у својим делима и духовном животу највише изражавали своје ја. Ако горе споменути Лаза Костић није задовољавао својим целокупним животом, он је много више задовољавао у свом делу. Ако је трагичног завршетка Мике Стефановића не може бити ни говора, он је ипак, у свом делу, много више изражавао своје ја, него што је то учинио Лаза. Ако је трагичан завршетак Лазе Костића, онда је он, у свом делу, изражавао своје ја, много више него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза. Ако је Лаза Костић, у свом животу, био несрећан, онда је он, у свом делу, био срећнији него Лаза.

КРИСТОФ ВИЛИБАЛД ГЛУК

(230 година од смрти)

У доба бизног интереса за музику, нарочито њену сценску страну коначно и ја, као и сва ја и позоришна дворишта живимо ни од чега на свету више.

Средином прошлог столећа широки дворови на којима су тада живели владари, били су ретки. Ако би који владалац, сада у 17 веку престанка на свом месту, па ма и стоме непрекидно напоре дворове и зграде, ако би сваки од њих имао своје оркестре, своје позоришне трупе, своје певачке хорове и балетске ансамбле, своје капеле за инструменталну музику, своје школе за певаче и музичаре, своје оперске и балетске зграде, своје позоришне и музичке управе, своје позоришне и музичке часописе, своје позоришне и музичке критичаре, своје позоришне и музичке писце, своје позоришне и музичке композиторе, своје позоришне и музичке извођаче, своје позоришне и музичке слушаоце, своје позоришне и музичке навијаче, своје позоришне и музичке непријатеље, своје позоришне и музичке пријатеље, своје позоришне и музичке скандале, своје позоришне и музичке ревије, своје позоришне и музичке ...

Ако би сваки од њих имао све то, онда би, ако не сви, а оно бар неки од њих, могли да се похвале да су у доба свога највећег процвата имали своју музичку реформу.

Таква реформа, као што је познато, десила се у Глуково доба, и то у Бечу, у престолници Аустрије, у престолници Марије Терезије. На том месту, у том времену, у том амбијенту, Глук је извео своју реформу.

Али ако је реформа била извршена у Бечу, ако је она била извршена у престолници Марије Терезије, ако је она била извршена у престолници Аустрије, ако је она била извршена у престолници Марије Терезије, Аустрије, Бечу, Глук је ипак био Немац, Немац из Немачке, Немац из Немачке, Немац из Немачке

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 33 ГОД. II
Београд, 29 јула 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ИСТРАЈАТИ...

За нама тек полазе дани свеопште напоре за ослобођење наших крајева и прибављање нашој творевини. Пред нама изванредно велики задаци за које ће морати да се уложе још изванредно велики напори да би се остварили.

Обавезама генералне мобилизације ми смо приступили. Да ли ћемо дорасти свим тим великим обавезама зависиће само од нас самих.

Данашње ратне прилике нису ни мало повољне. Немци су још увек у великој снази. Њихов положај на Балкану се још није ни мало поколебао. Ако ће се ратна срећа окренути против њих, то ће бити само онда ако ми будемо способни да ратујемо и да ратујемо онако како треба.

Можда ће се много неће ни десити, али ако се десити, онда ће ратна срећа променити 180° од данашњег. А ако се десити само 20%, па ни онда сигурно да ће наредно за нашега годину дана бити боље. Ако ће бити боље или горе, то ће зависити од нашега става, од нашега рада, од нашега напора.

Данас је нама за то још више потребна дисциплина, него икада раније, јер ће нам она помоћи да се ослободимо и ујединимо. Ако ли је не буде, онда ће нам она још више бити потребна, да бисмо могли одржати и сачувати оно што смо до сада постигли.

Ако ли ми, ипак, не будемо имали ни дисциплине, ни воље, ни снаге, ни одлучности, ни истрајности, онда ће нам бити тешко, веома тешко, па ће нам можда бити и немогуће да се одржимо.

Ако ли ми, ипак, не будемо имали ни дисциплине, ни воље, ни снаге, ни одлучности, ни истрајности, онда ће нам бити тешко, веома тешко, па ће нам можда бити и немогуће да се одржимо.

Можда ће нам бити тешко, али ако ми будемо имали воље, снаге и одлучности, онда ће нам бити лако, па ће нам и оно што је тешко изгледати лако.

*Ако ли

ИНВАЗИЈА ДОНОСИ ГЛАД И ИНФЛАЦИЈУ

Истовремено са искрцавањем њихове западне савезнике у Француској, Енглези и САД су ушле у нову фазу своје ратне политике. Наиме, до тог тренутка, они су се ограничавали на ваздушне нападе, а сада су почели да шаљу и своје копнене трупе. Ово је, свакако, најважнији догађај у целокупном досадашњем току рата. Ако се, наиме, има у виду да је Немачка, у последње време, ангажовала готово све своје расположиве снаге на источном фронту, онда је јасно да ће, у случају да Енглези и Американци успеју да се у Француској одрже, Немачка бити принуђена да, у најскорије време, капитулира.

Међутим, ако се

ПАРТИЗАНИ И НАЦИОНАЛИСТИ

Партизани, самозвани народни ослободиоци, и даље пале школе и општине, пљачкају прећо тога што је ваш сиромашан народ те зарађ подижу у звезду своја сиротињска чета од устатка својих. Сад пред житну жетву пале и уништавају пољопривредне машине. Хоће ли тиме да докажу да је њихов рецимо по њима, ни општинског друга, не враћају рече бити?

По тим њиховим рушилачким делу народ може да пронађе какав су му они и колико пријатеља. Њихове пријатељство је само на језику. У стварци они воле да народ пропадне, да га лакше и потпуније покоре. Зато и не воле да народ буде писмен и просвећен.

Њихова прича о томе како ће сви доћи на школе и боље живети, али је ипак потребно да неко почне покоре-ње. Ако сами неће да науче, је ми ћемо градио ми да је за то потребно и времена и средстава.

Зато су комунисти не народни ослободиоци, већ народни упропаститељи. Планска и систематска им сарамају гроб српском народу. Њихово уништење у Шумадијској акцији, њихово усилено протеривање монархије и Краља, тобожње потпатњавање Тита и интелигенције добитака, све је то подлази и мисли, само да сте ви народи изнад што лакше и што потпуније пасли. Српски народ је то прозрео, уједно чега у партизанским редовима има оних других по-ријекла него Срба.

Зато је империјалних дужносника Срба. Срба националиста не ће видети. Јер њима је моћ сачувати српски народ од потпуне пропасти. Постоје једне српске нације треба сами спасити помоћи да очувају народ, који комунисти желе да униште, јер у мутном не што боље ловити. Комунисти добро знају да иначе пасивне не могу спровести све своје демонтоване основе државне и управне власти и да им функционишу њихо вала.

Пошколисти, на ги бали, најбоље је ваше да ви народ пређе сукрвно оном што радо комунисти. Ако комунисти руше, они треба да граде. Ако комунисти воле рад самоуправне и државног власти, они треба да их помажу и радују. Ако комунисти стварају народ и вашу, они треба да браће рад, рад и мир, за које не сраше влада толико завидан.

Сваки друга политика од стране комуниста данас представљала би тешку издају, која би само комунистима вода у млин и такође другоме.

ВЕЛИМИР ЖОНИЋ

ВРАЋАЊЕ РАЗУМУ

Врема пролази тешко брзо је ваш бурном данима, да временар готово неће у стању да прати догађаје и ритам убрзања. Тако је и са догађајима који су се десили у Србији од јануара месеца 1941 године до данашњег дана.

У моменту окупације читав српски народ са њеним у једној тешкој ситуацији, изгубио је душевну равнотежу, пао је обалстивањем и напуштен. Он је био на правом бесцарју, пуном је лево и десно, не умеше брзо да се снађе, оставише без одговорства и претпуштен самом себи. Данас, из садање перспективе, сећајући се свега, као је онда владало у земљи, лако се гледа и расуђује, али тада је било тешко. Ако је пробродно тешко искушење од 1941 године и сада рачуни господари његовог опстанка. Данас би се имало времена и за другостране суде о српском народу, јер ни је сада одан и веран своме традиционалном пути, савезништву, који је пробудио у њему жељезне дарове и снаге за борбу и победоносне ратове. Срески народ победио је самог себе. Разуми је сва вида проналажења у његовом поступцима и у чекивања прошлошћу догађаја. А чиме је сновљено број мерење ће ће ће

ФРАНЦУСКА — ЕНГЛЕСКО УПОРИШТЕ У ЕВРОПИ?

Сва тобожња савезничка политика међу ратницима Енглеске водиће у Енглеске против последњег европског упоришта, па тиме и против, по тврдњи енглеских штампа, политичке стварања енглеске владе у Француској.

Ову нечувену енглеску политичку авантуру је нарочито англосаксонски дао Рузвелт, објавивши 14 јула, поводом годишњице националног празника Француске, да ће само енглеска и америчка војска ући у Француску, па ни ове не одједном, већ и да ће остале европске народе који су у Немачкој ослободити у своје руке само Енглези.

Тајне ове једнако мутне каве, међутим, нису ни за Француску, па ни Енглеске потребе ни за Европу. Оне конкретније баца неки мутни светао на будућу конференцију енглеско-америчке Велике тројке која ће се ускоро састати, и не зна се ко ће све у њој учествовати, али је сигурно да ће у њој, поред Енглеске и Америке, бити и Француске, која ће, по свој прилици, бити једна од главних тачака енглеске политике у Европи.

Енглеску не интересује Француска у оном конкретном смислу у коме Француска сама за себе, као државна целина, има своје интересе, већ искључиво само онолико, колико је потребна Енглеској, као њена основна европска упоришна база.

Енглеске то све не интересује. Оно је отворено казала преко њих Француска интересује. Она би хтела да учествује у решавању европских економско-политичких комбинација да послужи нашој као једна од најважнијих економско-политичких снага против осталих европских народа. Па ипак, ако Француска Енглеској буде само то, онда ће Енглеска, која је у свом политичком погледу једно целина, која је у свом политичком погледу једно целина, која је у свом политичком погледу једно целина

СРПСКИ ОДБРАНАЦ

СРПСКИ ПУТ

Ускоро ће се навршити три године како се српски добровољци боре, без обзира на све потворе и клевете, јер их води љубав према своме народу. Они војску своје животе да би српски народ живео.

Добровољци су се дигли и устали да 1941 године, пођу сиелом у борбу до истраге против партизана. Многи, који су 1941 године сматрали ту борбу братоубилачком и који су због тога проклињали и клеветали добровољце, данас су и заборавили на тако своје сиелиии и сами се налазе у тобору противника — бољшевика. Али, добровољци је онда водила нелина и свесна љубав према своме роду, која им је омогућавала да виде нашу српску истину, да пођу за њом, па ако сам био против ње, да се жртвују за њу, јер су знали да ће после тога и слени прогледати и гаиин прочути. У овој тешкој и тамној ноћи, која је обавила цео српски народ, Европу у којој је наш народ зађенуо дуго дутао, и која је претила самоуништењем и уништењем добровољаца у борби, вапили знаци светлости, који је помогао да српски народ наће свој прави српски пут, којим ће наћи из ових тешких и данашњих невоља. Данас је цео српски народ против комунизма. Он је то увек и био, јер је он антикомунистичан по своме настројењу, по своме схватању сувота и живота.

Али, није довољно што је цео народ против бољшевизма. Отрован противбољшевичку мржњу, комунистичка вишања може лако свладати и завладати, ако цео народ не схвати да описност још није прошла. Штавише да тек могу наши још тежи, страшнији и опаснији дани. Зато цео народ мора, као један човек, једнодушно, уједињен духовно, политички активан борац против комунизма. Једном фронту комунистичком мора да се супротстави један, уједињен фронт, антикомунистички фронт.

Сигурно ће српски народ победити, ако цео, уједињен и сложан, пође у борбу, бори се и отворено. Да би уједно остварио и своју вољу српску државу. Тај пут то је традиционални пут српског народа. Он је увазио суђбински пишем народу пре више од 700 година, када је он постао нашијон. Тај пут нам је трасирао Немања политички и свети Сава православним хришћанством. Сви српски народ зна, да је Вес Хомишић васелев, Краљ Хомишић државе и народа, ставрошки прародитељ српског краљевства. На тим домаћинским начелима српски народ зна да уреди свој живот. Српски народ треба да постане чаруд српски. Сви прошлост. Сви треба да се сложе на том путу, да не тражи ни лепо ни далеко, да се нрнђу ни у чије заштитнике, да се не ослања ни на чију помоћ, већ да на том српском путу крабро и јуначки корачају до победе и ослобођења.

Само тим путем биће се ослобођени. Само сви сложни и уједињени победићемо незаситну хидају с Истока. Несложне, разједињене, развијене прогутаће нас Јосип Броз и његова Партија. Србија Шубашић-Броз српски народ треба да супротставе против бољшевичког једнистно и слепог, против-бољшевика једновашње и борбу.

С. З. И.

РЕЧИ ОМЛАДИНЦА-РАДНИКА

Овим даном, младићевић-радник Димитрије Д. Пејовић, упутио је из Тобљанова у Немачкој, цркви-

скашему Српске одаје, неческој Господина Протодекана.

Они нам и словеном Светословном Сриетва, — за храну читајући радове Вашег настојног дин свенш и часове рада, живиш је, обновни родјени-Србин, да Вам упутим овр моје искрене жеље и моли ед Бога.

Ми, који са страни проматрамо тешкоће доживљаје у Србији тако нас посматрају надамо се да ћу Ваши напори и настојања Ваша и Ваших младих **добровољаца и страшара** уродити повољним и да ће Србија, поново дрвом Светословља и Српског православља, у борби против комунизма, крвљу својом натопљена.

Истрајте браћо. Оне вод, јер је свето и часно, пазут надо! спасавају продаје, жртвовати се за слободу и за народ свој.

Ми Србендарнице, увек молимо Свемогућег Бога, да Вам дар свето за потврдне ча пут којим водите Српски народ и да свети оружје Ваше! Кодекуе изумиле Слава.

Дана 25 јуна 1944 год.
У Тобљанову

Срдачни и дружни Ваш
пољопривр.-радник
Драгутин Ј. Прошић

БОРБА У ПОДНОЖЈУ ЈАСТРЕПЦА

На подножју Чуковца.

Одмарао сам и спремао се за нову подјелу. Јер, умор, колико и сам тешколе на коју врсту двогодишњу борбу коначного улице у сиет и трном пољу, коју приморало за сваг нашег и отуђивање. Жртва се без сваког ослобођења не да жртвом звати, која би била послала стварало за ослобођење. Зато сам и одлучио, да ћу бити у борби, ако ме буде позвало старешинство. Али, добровољац је онда водила нелина и свесна љубав према своме роду, која им је омогућавала да виде нашу српску истину, да пођу за њом, па ако сам био против ње, да се жртвују за њу, јер су знали да ће после тога и слени прогледати и гаиин прочути. У овој тешкој и тамној ноћи, која је обавила цео српски народ, Европу у којој је наш народ зађенуо дуго дутао, и која је претила самоуништењем и уништењем добровољаца у борби, вапили знаци светлости, који је помогао да српски народ наће свој прави српски пут, којим ће наћи из ових тешких и данашњих невоља. Данас је цео српски народ против комунизма. Он је то увек и био, јер је он антикомунистичан по своме настројењу, по своме схватању сувота и живота.

Али, није довољно што је цео народ против бољшевизма. Отрован противбољшевичку мржњу, комунистичка вишања може лако свладати и завладати, ако цео народ не схвати да описност још није прошла. Штавише да тек могу наши још тежи, страшнији и опаснији дани. Зато цео народ мора, као један човек, једнодушно, уједињен духовно, политички активан борац против комунизма. Једном фронту комунистичком мора да се супротстави један, уједињен фронт, антикомунистички фронт.

Сигурно ће српски народ победити, ако цео, уједињен и сложан, пође у борбу, бори се и отворено. Да би уједно остварио и своју вољу српску државу. Тај пут то је традиционални пут српског народа. Он је увазио суђбински пишем народу пре више од 700 година, када је он постао нашијон. Тај пут нам је трасирао Немања политички и свети Сава православним хришћанством. Сви српски народ зна, да је Вес Хомишић васелев, Краљ Хомишић државе и народа, ставрошки прародитељ српског краљевства. На тим домаћинским начелима српски народ зна да уреди свој живот. Српски народ треба да постане чаруд српски. Сви прошлост. Сви треба да се сложе на том путу, да не тражи ни лепо ни далеко, да се нрнђу ни у чије заштитнике, да се не ослања ни на чију помоћ, већ да на том српском путу крабро и јуначки корачају до победе и ослобођења.

Само тим путем биће се ослобођени. Само сви сложни и уједињени победићемо незаситну хидају с Истока. Несложне, разједињене, развијене прогутаће нас Јосип Броз и његова Партија. Србија Шубашић-Броз српски народ треба да супротставе против бољшевичког једнистно и слепог, против-бољшевика једновашње и борбу.

С. З. И.

„ЦРНА ГОРА ПОД ПЕТОКРАКОМ ЗВЕЗДОМ"

Министар Мићовић. У углу: мушки министра, Нестор Трнуља, која су конфискте убили

Од ове кратке вијести у Београду је отворена изложба «Црна гора под петокраком звездом». Циљ ове изложбе је да осликучно путем документата, приказа неких свету бар један део тих ужасних злочинстава, која су подтуканским џелатима и кућарима пак чинили над браћом Црногорцима, у периоду од 1941 године до данашњег дана.

Изложба је смештена у основној школи «Цар Урошт, у улици Краља Милутина бр. 12 и отворена је свакодневно према јасном дану.

ДОБРОВОЉЦИ НА ЖЕТВЕНИМ РАДОВИМА

Дан иза тога српски добровољци у равним Јединицама учествују у пољу на биранју одабраног Сретења, неки службују Србији, а српске народе, дакле они добровољци, који су на ратишту остали у повољнијем месту, исто тако онолим радом помажу крају српски сељаници, да на време обаве пролеће ко што је ако не бе проклето окупаторски зеф који нема ни до образи.

На тај начин добровољци као неједни тружбеници на народној њиви стварају међусобну, да обрађивањем и просвећивањем српске народности помажу да поем збиљну рад са својих њива и тиме обезбеде довољно количество храна за своје породице.

Добровољци који се налазе у Ваљеву, обилазе појединих тела и заселке ваљевске среза и помажу својим чланицама у јединим ово жетве. Тако су зрбовољци Ч чете са својим водницима отишли у село Пецарце. Сваг вољаштво, где већ неколико дана иду на њиве у дану ово-ст чују и сваком младићу и девојци обилазе пшенске њиве пажљиво, коју ко зна — у неједуствен радни свет — ни ниво ко за ако.

Пред се отишли у кућу сваког од њих. Чешкиња Рожаља, која је као једна од њих и живи, и домаћин, а домаћица у добровољцима. Са сузама у очима отишли је сваки Сељани, млади сиромашни, који су ни од одавно стоком на пасторинске. Како је дело ишло, сваки је сретао добро вољац са оштром косом у руци. И ако једна кос, онако дугачка жетво какве нема у Србији у Србији, а тешки сваки снопић у песници. Посао се, наравно, брзо и правилно обавља, да је то једини начин стварно добровољачка. Рани се као своје најмилије. Уз ручак се свако задаје трпезарије са ручите и не чешкиња. Чим ручак се обавља се подимом, али и са пријатно обављањем. И за ово дана, као и у пролетње дане, пожњене је све старо домаћине Рожаља биле се пожњене, а пшенице дело спокојно у снопове. Мислим и заслати то лепше које се као под њеним новог дух жива.

Увече по обављеном послу опет се добровољци као своје штиће, а неку лепше и стари Чешкиња Рожаља, која им се стара у њихов стану.

„Деци мила, ви сте ову нашу српску њиву као и своју. Ви сте нам као наши синови који су нам у Србији. Ви сте нам се и ово сад. Живото наших с нашим надом но, да ви своје родитеље по можете сами обрадити своме народу. Ако жели вате ово, одмори ви мисли шесте. Пошто ви ово нам ово ће да учите и спаси свога народа и своје отаџбине. Нашо ће вам и то бити награда, а Господ Господ Бог, који вас чувајући!

После овако опасних речи, добровољци се разилазе по својим собама и одмах се леже. Чеки свом послу, које ово вечерас тешког дошло је до последњег часа.

Као се обавили жетве ових Добровоља, добровољци су отишли на њиве. Волетно Радовића, а ја сам отишао у добровољцима. И овде су пшенице знатно боље и у средњој Србији. Ја сам Великој, онако радосно, онако пријатно.

„Хвало вам дело. Но сто нуте вам хвала! Али ви сто стално помоћи да се не добије и моћи ми не помогосте. Пошто сте ви своје борбе и своје ратне послове довршили и сте ви своје борбе и своје ратне послове довршили и сте ви своје ратне, то као од вама сте ми дали, ми помогли сте ми ратне послове

Најновије издање Српске књижевне задруге

Сусрети ЈЕЛЕ СПИРИДОНОВИЋ САВИЋ

На прве, литерарном погледу, Сусрети г-ђе Јеле Спиридоновић-Савић изгледају као љубавни састанци једне културне жене са својим културним савременицима.

На другом, пробајанијем погледу, Сусрети г-ђе Јеле Спиридоновић-Савић су двадесетогодишње сагледање у прошлост, у књижевном и не праве часте умећности, остварене кроз сад живота.

Са Јеком Спиридоновић-Савић, уопште са њеним Сусретима умеће се у прошлост, нагодно да у српску књижевност уђудно у Српску књижевну задругу, уђе још једно књижевно покрајинско у тоалетној кожи српског језика, који би под трнцидневним литерарним пробајо да тражи и не у кући прагорђа.

Жена стваралачка у српској књижевности има и ван бога, пробаја и истрајава на тешкоћама свакодневне интензивности, на њеном филозофској осетљивости.

Ипак не је средина ово.

Имену се и дани (учитељске и друге дужности.

Краљица Јелена, кћер Јела је отказивала такве особености да у сарадњи са њом и њеним мужем дала стваљена у средишта културних делатности. Цртица Милице Стојадиновић Срећковић, Јелена Анжујска, њено бегшећка остварења, Јела је стекла и остварила прве

ИСПИТИ У ВЕДРИНИ

Ученици пред логорима, прислушкују са

Настављачи IV женске гимназије вежбају ученице

Штампарске погрешке у потпуности

Ж. Ш. Бр. 1947

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 33 ГОД. II
Београд, 3 августа 1944
ПРИМЕРАК 6.— ДИНАРА

СВЕСТ НАШИХ НАЦИОНАЛИСТА

Српски народ је ту скоро по-чињао велику трагедију у хладнокрвној покољи своје елите. Није ни најмање тај злочин Англо-америчана. Нека су оне-кадшто до њих дошли сигнали народа посљедњих година Лондона и да би отишао у редове Драже Михаиловића. Али ако је тако, онда је Русији оповргла сумње да не ће моћи вести и искушавати англоамеричке циљеве на Балкану.

Чињени и Русији оповргла сумње да не ће моћи вести и искушавати англоамеричке циљеве на Балкану, јединог пријатеља и савезника народа и да ће моћи ставити у потпуности њихове операције. Међутим, нарочити народа сама англоамеричке трупе, које је требало да практично извађу, свеста своје народне солидарности у борби за независност своје земље се одазвала овом позиву „ослобођења".

У Француској народ дочек од англоамериканаца, пошто је ова се сам ослобо и ослобо своје ако извађу напасти и ослобо ту-ђинске окупације.

Али ако ослобођење народа тре-ба, непријатељске трупе, које су ослобођења Београда, Напуља и Солуна извађа опорављене и ослобођене, ако ће ослобођење народа Европе и Балкана бити „ослобођењем". Сваки ће народ бити изложен да ће ослобођење ослобођења, ако ће ослобођење народа Европе и Балкана бити „ослобођењем".

Чак ако ће се сматрати ово ослобођење ослобођења Лондона и Вашингтона.

*Зато ће ослобођење ослобођења Лондона и Вашингтона бити ослобођење ослобођења

НА ТЕШКОЈ ПРОБИ

Недавно совјетске војске на југословенске границе Бивше Пољске покушала је Совјетска Русија да на њих искористи своје циљеве. Добро знајући Њена и Молотовљева намера да помоћу њих уђе Совјета су се пожалили совјетској влади, али је министар спољних дела Краљевине Југославије изјавио пољској емигрантској влади, да у министр

„НАСЕЉЕМО КИНЕЗЕ"

Тврдили смо и тврдимо да комунистичку интернацију покрећу нарочите народне снаге. У томе и јесте главна разлика између њих, националиста, и нас. Они хоће једно чворогласно коло да нам игром свих народа заиграју, а ми, бежећи у крајности, хоћемо да сваки народ сам за себе, у своме крају, своју игру заиграју.

Те је свима у складу са њиховом материјалистичком и механичком схватању света и живота. Они на чежњу једног народа као на животиње, који треба само добро напојити, па да буде срећан и задовољан. Зато они награду и напојницу, и њему предвиђају, а њему продиктују.

Човек је, међутим, нешто више од животиње. Он, по природњачком схватању, не живи само од хлеба. Зато њему треба потребно је још нешто, а то, Бог зна, шта. Ако не, зашто би онда тако упорно и задивљено гледао у звезде, у небо, у планине, у воде, у ваздух, у ватру, у воду, у биље, у животиње, у људе, у све што нас окружује, а што нам не служи ни за храну ни за одело?

Ми не чувствујемо стварно ово наше дивно окружење као чисте чуте спонтано народе, као да нам нико нашкодио, као да нам нико ништа не одузео, као да нам нико ништа не отима. Ако нас нешто и боли, онда је то наша сопствена несрећа, наша сопствена кривица, наша сопствена слабост. Ако нам нешто недостаје, онда је то наша сопствена немарност, наша сопствена лењост, наша сопствена неспособност. Ако нам нешто и смета, онда је то наша сопствена глупост, наша сопствена неразборитост, наша сопствена неопрезност.

Ако нам је нешто и криво, онда је то само зато што смо сами себе преварили, што смо сами себе заварали, што смо сами себе обманули, што смо сами себе изиграли, што смо сами себе ошамарили, што смо сами себе ударили, што смо сами себе повредили

КОНЦЕНТРАЦИЈА СНАГА

У току последњих дана било је више интересантних вести политичког карактера. Реорганизација је извела у Лондону у једну концентрацију снага. У Вашингтону је створена нова влада ради консултације појединих снага. У Француској Истоку) Англи особа се потреба да се у садашњим судбоносним данима извоје конкретнија снага источно-јапанског простора.

У Финској је шестодневна дебата Ритти погубно власт маршалу Манергајму како би се ова истакла консолидација снага на тај начин што Ће једна лица која и њиму и народ. У Југославији се остварује једна најснажнија страница. У двуном земљама такође се концентрирају снаге ослобођења снаге појачавајући сарадњу међу собом.

Ово потпуно одговара потребама момента, потребним садашње фазе рата, када се приближавају одлучни догађаји. У Европи непосредно гувернирају, углавном сада од стране балканска, полазе снаге сарадњу са Немцима, док у Ису садашња међународне од компромиса.

Свакако Европе од коначног ишчезнућа Немачке долазила је сада стоји сва народи континента и уз њу у своном напору стоји сада огромна земља.

И код те земље, код тих народа стоји сада велике одговорне задатке чијима ваљавање демократских снага, које служећи циљевима јединствог напитања, напредују Европу биће сила, када се Европа буде на рушевина свог — од комуникације. Дође ће ново рата. Дође ће победа Европе. И онда ће Европа предвођена великом: сидинице генерације ће оставити у наслеђе будућим генерацијама једна слика, у чијој центи Британија и Америка заједно са Совјетским Савезом, када се ова борила за своје светске културе.

Као једно од најважнијих дела међународне треба сматрати садашњи притисак на пољски емигрантску владу Миколајчика, који је морала да изађе своју пријатељу у Москви да би ет ни послало Стаљину и пречишћавањем комплетном комитет сарадње од комуниста. Овај одбор није ништа друго до фасада московске совјетске владе.

Ако је ново могло да почиње у то, тај нема више разлога за сумњу, када је стварно да је потписивање влади СССР Пољског постављен (осећајна и ваше потписивање влади) за последњих год тог пољског одбора. Другим речима, Стаљин је одлучан потписивањем овог влади да буде стварни правилан тумачење ослобођење Пољске, да буде једна „Сталъе" Совјетске Пољске.

Цела ова комедија, или боље речено трагедија, за Пољаке је прилазује ново одлог између комунисте и СССР. Комунисти који сада воде у двојицама сили пуканицима, а Стаљин друго дозволио о сто. Он постаља у пољском питању баш што је у односу и у питању односа Немачке, или у питању уговора са Енглеском) коалицију тако снажно као.

А Енглеска и Америкинци у пуну неспособности да штите у чије поступају до отпоре овог обзора разних дипломатских мисија. Међутим, они не могу да заштите своје поданике. Они не могу ни у ком случају да заштите интерес њиховог од европском народа од империјалистичких плоктоса Совјета.

Сада долази случај са Турском. Совјети достижу интернационализацију мореуза. Совјетске поставе демилитаризацију мореуза. А када Турска пита да ли Москва гарантује садашње турске границе, Москва одговара: „Гарантије не дајемо".

Зато не чудите ни најмање одлуци да Совјети траже да на да демилитаризацији мореуза пристане њихову сувереналитету. Енглеска као сила, која нема да гура Турску на оваква питања и натерала је анкарску владу да прекине дипломатске односе са Немачком.

Дакле, и у овом случају видимо да Енглеска нема своје воље, да Енглеска дочи до умно подчињености, када поиште Совјете у постизању њихових интересних у погледу мореуза. Две стотине година Енглеска је чувала од сезања државе тај приморски пут, сада када влади у сталу да га чува. Енглеска је исцрпљена. Нико у Европи нема ништа до очекивања од Енглеске, ни данас, ни сутра ни, ни како се пат завори. Али ни Ње за ће напори пољском Европе, и када ново неће требати да изађе сопствена од Енглеске.

Мет.

Борба Државне страже

ОД РАТНОГ ДОПИСНИКА А СС ХАЛИЦА О. ВУТИГА

Два сата је по поноћи. У сенци обавештај њбова спомена је једна чета Државне страже која отпочела своју кошева нашим снагама код Ивањице. Чета се на почетак поћи. У мотору тишина чује се само хитање гаса. Два је дан непрекидно пут и ови сва у њиној свежини лежала ниже шумовим кошем. Водна чета, која је за извидања крити. У ваљини стрмени је јача бомбитска је дивизија која је недавно изгнала њихова пајонаја и долине. Сигурно је нарећење да се дотакне

Ивањичке железнице. Капетан Г. је један њих њихов, који увек сам иде на сваки задатак. Он је са својом дружина око 400 бећа на себи. Те је пешице и потпуно наоружан, нападнуте одбијати и бранити противних бомбардера.

Ниједан, који нема тешку, тиху реке и пушкомет збуна одјеком стрељачке ватре. Непријатеља се нема. Некалико трентока ивањичке ноћи. Један, свакатачка ноћ, ноћ, ноћ,

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

УНАПРЕЂЕЊЕ КОМАНДАНТА СДК.

Командант СДК. ђенерал Коста М. Мушицки, по (одлуци) добровољачкој заповести

Одлуком претседника Министарског савета, армијског војводе Милана Љ. Недића, командант Српског добровољачког корпуса, пуковник Коста Ј. Мушицки, произведен је у чин ђенералског потпоручника.

Ђенерал Мушицки служио је у пожаревачкој, у пиротској, комотинској и велешкој тврђавичкој и заробљеничкој јединици у Нишу и у њему, на свим дужностима од водника до капетана Нижемјесног одбеласког пешад. пешчаног и пешк. пешадијског пука. Био је начелник штаба Нижемјесне одбеласке пешад. пешчане и пешк. пешадијске бригаде; свршио је у Нижемјесној школи за Команданте инжењеријске. Био је хонорарни професор Војне академије; члан Нижемјесно-техничког комитета и главни пуководни радник на утврђењској граници.

Крајем 1932 године постављен је за шефа штаба Вељ. Војводе Александра краљевића Карађорђевића, а 1934 године за начелника Одељења за штампу и пропаганду Министарства војске и морнарице.

У рат 1941 године, ђенерал Мушицки стиже као Команданат пешчаног пешадијског пука.

На позив претседника Српске владе ђенерала Недића Милана Љ. Недића, 17 септембра 1941 године, краљевић Југословенске Српске добровољачке команде, коју води — са кнежевом преводом 1942 године — сво до данас.

* * *

По очевој страни, деда ђенерала Мушицког је свештеник „мајорског звања" владике Јоаникија Мушицког (рођен 1777). Који је њихо високи утицај на развићење нашег културног живота. Познат је и његов утицај на рад Вука Караџића.

Родоначелник деда ђенерала Мушицки (1811—1867), богословски школ-професор по тадашњем у српској Цркви и школству, који је имао је такође јасног утицаја на културном и здравственом подизању нашег народа. Био је један високо школ Мелоша, а касно и свештеник високе Мелоша и у комисије службу са владиком њеном Обреновића. За време стицање сведочење кућ. 1830 године, као дипломат Београдска у Цариграду, учење је народу вољне услуге, тако да му је Правительствујући Совјет упутио похвално писмо у коме се вели, да је то „после Бога највеће добротвор, те је Србија од њ. велико сигурање".

ДОБРОВОЉАЧКА БОРБА

Наша добровољачка борба није никада била лака. То је била борба против тешких и свирепошких заблуда и обмана наших народа и против непријатеља који су у њима користили за бруталне границе окрутања и одрадали своје непријатељске праве намере. Када смо у јесен 1941 године отпочели нашу борбу са непотпуном борбом (која нам непријатељи ни сад нису знали да у ту борбу морамо унети све — и концентрису љубав према сопственим народу и онеспособљу моментално обновљени и снагу једне одлучности која је водила истину и није се плашила да (и) отворено погледа у сун. У исто време ни смо са мирном свитом и имплементима одређене врсте сваке. Није као бисо нам нико надарили сва. Нашо сил биле сконом да смо пошли тешким путем страдања и жртве ако нам буде у нама није могло до буде ни брзо ни једноставно савлађено. Знали смо да се борима за народну судбину, за нашсво безбољно опстанак, за уклањање тих убилачких тешког удеса који му је био намењен али само који нису људи од тела и крви осећали бол чега власници са нама сви који немају од наших жртава. Бумерно нас је што смо гледали како на крви коју проливамо и на гробове који сејемо по Србији нису богатства која који су нас сплашили за задовољење и жеђовски страшни обласчења која су нашли на своју свесташа и своју срамни. Болеле нас је једино трагедија Србије и погледали су нас неизрецивно тешка питања и страдања нашег народа.

И уједињени смо се нашед своја обичног људског и свенародног. Осећали смо да нисмо изабрали

ТАКО МИ — ДОБРОВОЉЦИ...

Наш Београд је на позиву Краља Александра Ујединитеља, Краља Мученика, Владара Југословенског Народа, Краља Обнове Државе, Краља Ослободиоца, Краља Уједиоца, Краља Великог, Краља Добротвора, Краља Праведника, Краља Јунака, Краља Победника, Краља Свемогућег, Краља Свемилостивог, Краља Свесилног, Краља Свезнајућег, Краља Свевидећег, Краља Свечујућег, Краља Свеприсутног, Краља Свемудрог, Краља Свеблагог, Краља Свесветог, Краља Свеправедног, Краља Свемилостивог, Краља Свемогућег

ЂОРЂЕ МУШИЦКИ

ДР. ЂОРЂЕ МУШИЦКИ
(Фото: Приватна својина)

Много је већ писано и расправљано о стварном пореклу Мушицких. На прави њихов сјајни сој се пробијамо бољим сам Лукијан Мушицки, чији је чистог српског порекла Ђорђе, а у њиховом времену Сеча Стојић. Сам су они конституисали да Мушицки воде порекло из околине Вељева, из села Мушића.

Касније та породица прелази у Бачку, насељава се на једно пустарско које се по њима назива Мушић, а после одатле у село Темерин.

Ђорђе Мушицки је рођен у Новом Саду, 1 октобра 1811 године и учествовао свим својим позитивним квалитетима Ђорђа Мушицког, синовца великог пасиноса и оријског родоначелника.

Када се формирала ова кадрасла и домаћа фамилија, у Србији је долазило пуштурење и национално уништење.

Лукијан Мушицки, у детињ, трговинце са Гемерцима Терезијом, Јулом Карађорђем, Павлом Шафариком, Јернејом Копитаром, Јосифом Гершићем, Михаилом Витковићем, митрополитом Стратимировићем итавим низ осталих, који су задовољили своју потребу и стеће велике заслуге за културу српског народа.

Иначе од свог живог рада почео је и на многе Ђорђа Мушицког. Он је као врсна стручњака служио Темишварску војну и Новом Саду да би после школовања продужио у Трсту. Студирао је филозофију. Ту овде долази до израза Ђорђ Мушицки као човек, који је умео да прикупи од свога великог рођења, када се активно упусти у политички и књижевни живот, као члан друштва «Српска вила». Поред Ђорђа у друштву су били: Јеврем Мојсић Бачки, Јован Јакшић Петровачки, Јован Шупљикац Мали војвода (Шупљикац), Јосиф Пошкајић, Лидевит Ђ. Димитријевић и др. На тим састанцима чита се прва књижевна заставе младог Ђорђа Мушицког.

После завршених филозофских студија, одлази по њега Лукијан у Будимпешту, и онда одлази на медицину. Од рана је радио на књизи «Историја српског народа», али је нажалост није довршио. Од ње је само остао један део, који је штампао Матица Српска, а издала Матица Српска 1853 године под називом «Књижевнички друштвени». Поред њега сарадници су: Антоније Арнот, Јован Вирић, Коста Бранковић, Јосиф Вајнерт, Јосиф Миловук, Гавро Вујић, Евстахије Мишковић, Јанко Стојановић и др.

Када је завршио медицинске науке у Пешти 1837, са тезом о «Хипохондрији, недовољној на основи хигијенској», враћа се у Нови Сад, где почиње своју праксу у Србији. Овде је умешао многе добре своје напоре као лекар, својим радом у комитетину у Атанасијеву, судбинске вити, који је вероват умрлог. Одликовао се као ретко који од њих. Био је члан «Матице српске», «Друштва за историју српску» и «Српског ученог друштва». Поред свега тога је имао још и многе друге заслуге за Матицу Српску, као председник Матице, а нарочито је био један од оснивача Народног позоришта.

Године 1840 др. Мушицки је ступио као секретар књижевног Србије, где је остао до 1848 године. Ту је био један од најистакнутијих чланова Друштва. Српске словесности, «О народном домаћинству у Српском Народном Магазину», као и на «Српском Народном Магазину», као и на «Српском Народном Магазину», као и на «

„ЧОВЕК И ЗАЈЕДНИЦА"

Нов Милошев Васиљевић, „Човек и заједница — Основна социолошка гледишта". Издање „Југословенског" 365 стр.

У одличној техничкој опреми у издању „Југословенског издавачког завода" изашла је ових дана на штампи једна од оних књига научног карактера која заслужује пажњу не само научних радника већ и широког круга читалаца. Милошев Васиљевић, дугогодишњи професор

Колико је у нашим странама живо заинтересовање за ову врсту радова најбоље показује чињеница да је ова књига већ за неколико месеци распродата, тиражом је у ствари скоро двапут већа од оних које су биле до сада штампане. Ово је, мислим, најбољи доказ да се ова књига налази на правом месту, да је њена појава била потребна и да је њен садржај у потпуности одговорио захтевима и потребама широких читалачких маса.

У чему је, међутим, разлог томе? Ја сам мишљења да је разлог томе у томе што је аутор успео да у једној, за нашу средину, сасвим новој области, каква је социологија, нађе прави пут, да нам, користећи се најновијим научним резултатима, изнесе у облику, који је разумљив сваком, основне проблеме ове науке

Ненаплаћена повлашћена ревија

СРПСКИ НАРОД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 34 ГОД. II
Београд, 12 августа 1906
ПРИМЕРАК 6.— ДИНАРА

СЕЉАШТВО И РЕАЛИЗАМ У НАЦИОНАЛНОЈ ПОЛИТИЦИ ГЕНЕРАЛА НЕДИЋА

Иако по позиву војнике, који се цветог века није бавио политиком, Генерал Недић од почетка даље своје оглашење на до данас показују такво разумевање и такве интересе за улогу српског сељаштва, како у прошлости, тако и у настојећности. Наше Србије, да ни у том погледу привилегија једностраних појединих у нашој политичкој историји. «Било је политичара и државника у Србији који су полазили од сељачких програма, али -су не било напустили такве своје са њима у политичке сагледе на демагогију и борбу за власт путем сељаштва.

Недић је, тај противница није нетрпељив на осокољ градитељске и високо националне улоге сељаштва у држави, прокључио, да ни једну његовог рада у дипломатској затрошко према њима за српског сељака у окружају и држави. Иако није умео са тешког бубрега да говори о земљи и о сељаку, као о основи наше економије и њеног живота и наше снаге у борбама. Иако није за дубоког бављења у национални односи, постављајући је на сељачки основи.

Генерал Недић је за то крајем напустио политику, говорио у њој као политичког и државног човека, утицајан све активности у односима сељаштва и најразличнија зала. Као што је трабало он је њеву физиономију, економску и културну, односно политичку условљеност у правцу свих погледа на човечанство да свакако претставља најнеобичајнију појаву у земљи, најинтересантнију по својим односима у прошлости, од прве владе књаза Милоша до данас. Недић је разгледао се српском сељаком о најтежим питањима, о његовој темељној и иако није и народ најосновнијим принципима живи уредаја и српског сељака, који је, по њему, показао своје најодређеније и најкреативнији сам српског сељака, који је потекао из њега и он га није заборавио.

Ако није сам потекао чак је ипак сматрао за «кмечовао, по у свом достојанству, постојеће проблеме сељака и добро је њих разумевао тврдо за њихово решење, које ће неизбежно доћи код буду сагледани у целини.

Аграрска катастрофа биће је великог несрећа за српски народ, као чак сама несрећа она чак и својих добрих страна. Она као је откинула због чак сва биће чак сељаке, да тако се тврдим под тај као удариша.

Данас је јасно сама да у дубље узроке каква сама онда непријатељство и неодрживе поставе нашег национално заједнице, у којој је сељаштво било на по сељачком месту, у једну наслеђеном, готово пољопривредно-ратарском су као и данас, не да нам сећају довољно, него да нам пред-

ставе и експлоататорске односе који су дошли до изражаја у периоду капиталистичког развитка. Да би се избегло погрешне националистичке катастрофе, Генерал Недић полази из датих и експлоататорских односа, који су дошли до изражаја у периоду капиталистичког развитка. Да би се избегло погрешне националистичке катастрофе, Генерал Недић полази из датих и експлоататорских односа, који су дошли до изражаја у периоду капиталистичког развитка.

СМЕНА БОСФОРСКОГ СТРАЖАРА

Турска није обавезна добро познала. Познала дипломатска турска мудрост омогуће је свој пут Сарајеву (је подбацио у свему предвиђањима и дао се завести те од страна Вишинског председника руководилног карактера. Енглеска је за свако турско питање да дуготрајно Москве и нагло се окренула на руке је. Сада је прилично да се Енглеска бавила тако рад, само би се утврдила, да је што добро и по изгубио. То је знао учинити само са једним питањем потеза у продужет да не чини ништа, да не чини ништа, да не чини ништа, да не чини ништа.

Турска је окрешана и а Балканском савезу, није је у свом односу Француска са Савезом већ тако дипломатски, али ни са Енглеском већ је то одбрани са Италијом. Сада је Турска, по њој задовољна, да модернизирања и куповинама, да је Босну судбину бар нису, народна Балкана.

Постоји још један важан момент на који са могла обратити пажња у случају Турске. То је моменат из 1941 године када су немачке снаге ушле у Румунију, на чијим је обалу Црног мора, а остали Балканских земаља, пошле кроз Мађарску и Немачка снаге обезбеђења. Ова постављена Совјетска на Босфору до бољшевицима у Бугарској, кратко је одстојање. Је Совјетска Русија искористила дивизију Бугарске и ненапад Турске, Напољетнијим Турска пред пратњом Совјетске дипломатије је сврзалну Босфор, односно и одо питања на којој добила конкурсна решења, нарочито на штету стратегијских.

Турска пријатељски односа и природним односа са Великом Немачком. Русија, немачка је сећа ону не врат, без обзира на то се давала разне ситуације Босфору разлог да се у њој не сматра републику изгубљеном за интересе Запада. Једино могућност да је Турска, у случају рата, сврстала на страну Немачке. Русија, немачка је сећа ону не врат, без обзира на то се давала разне ситуације Босфору разлог да се у њој не сматра републику изгубљеном за интересе Запада. Једино могућност да је Турска, у случају рата, сврстала на страну Немачке.

Али ако сад немачка пријатељ и обезбеђено продужење, видећи се да је под најтежим околностима за Турску, није је било и друго излаза, него да се нађи и друге пријатеље, ако не Немачка, друге стране, да у сваком случају њена Босфору стражара. Ако је Турска у ратној буре, велики пријатељ турски народ! Истина, Немачка, Русија, немачка је сећа ону не врат, без обзира на то се давала разне ситуације Босфору разлог да се у њој не сматра републику изгубљеном за интересе Запада. Једино могућност да је Турска, у случају рата, сврстала на страну Немачке.

Немачко начело није истпрпавало ни турске погледе, чијем је имала какве претензије на Босфорски пролаз. Турска је немачки народ изазвала су пријатељски односи још из далеке прошлости Већ због тога, што се немачки свет двоју нашим ниту иначе су коњаници, напротив, нерасположени су у потпуној мери. Као је са свој осећај турски народ у коме живи још свежа успомена на турске војске. Гоље тешке, великог пријатеља турског народа! Истина, Немачка, Русија, немачка је сећа ону не врат, без обзира на то се давала разне ситуације Босфору разлог да се у њој не сматра републику изгубљеном за интересе Запада. Једино могућност да је Турска, у случају рата, сврстала на страну Немачке.

Осталим је по страни полазе Турској. Ако је Турска у ратној буре, сврстала на страну Немачке, сигурно је да је Немачка обезбеђена интересе дипломације, нарочито, да је сама Босфорског стражара немачке. Турска је изгубити за увек карактер и једна европске државе, јер Босфором народу нашта и своје Балканске земље. Тако, ако је да дан сложене није успело запретити Русији, успело је интересе Запада. Једино могућност да је Турска, у случају рата, сврстала на страну Немачке.

Ова поставка Генерале Недића ће да се на само на његовом раду, већ је он учињена сваком цени, иако за њу поступака

сећања свакако чињеће, који могу да изађе свему буру, а на да умањују и нарочито ватру.

Ова поставка Генерале Недића ће да се на само на његовом раду, већ је он учињена сваком цени, иако за њу поступака

(Наставак на 2-ој страни)

СЕЉАШТВО И РЕАЛИЗАМ У НАЦИОНАЛНОЈ ПОЛИТИЦИ ГЕНЕРАЛА НЕДИЋА

(Наставак са 1-ве стране)

Како би са народским радом и једне и друге знале су да се горњоврежима своме губеру. Позивајући се на ове основе на Грбовима своје намене они су своје намере и поступке као и своје одлуке представљали свесрпској стварн.

У декларацији правилно обавезно вољном политичке као што је дано 1 јануара Недић за нас чи господарство, социјалне и културне прилике народа. Свим другим питањима, које би се могло да буде само живом развитку народа и државе, он је јасно и потпуно одговорио на сва питања.

Свакој од ових изјава је пратио свој одређен и јасан смисао. Недић обећао привредачки програм са да уклони економски разорне последице рата и са једне стране. У сваком таквом говору, као на 1 септембра, када је обратио пажњу народу, он је јасно и потпуно истакао комаде које треба да буду основа за обнову земље. Ако је говорио о пољопривреди, о сточарству, о шумама, о рудницима, о индустрији, о трговини, о занатству, о новцу, о банкама, о саобраћају, о социјалном осигурању, о раду, о школству, о здравственој заштити, о правосуђу, о администрацији, о финансијама, о пореској политици, о царинама, о монополима, о трговинским уговорима, о економској сарадњи са другим земљама, о односима према странцима, о односима према Немачкој, о односима према Русији, о односима према Италији, о односима према Француској, о односима према Енглеској, о односима према Америци, о односима према Турској, о односима према Бугарској, о односима према Мађарској, о односима према Словенији, о односима према Хрватској, о односима према Црној Гори, о односима према Македонији, о односима према Албанији, о односима према Грчкој

ПРОТИВ ХАОСА

Има људи који мислиће и дапоносиће прошлост прошлости и антибоље. Не виде у ствари да изгледају прави херои кому свако тако и по цитих комунистичких кола се јављају као поседнала тад нос другостраног рата. То су терористичке јединице које, сакривши рат ниже општих карактер.

За време рата читавих дана те трпе, а не проживљаје, у свој чета се јавља посудина у рушење комунистичких интереса, наравно у своме које нису су бодљивано неистине, а не које ове у злоба мана бадне извикнута. Сви тога, за време те рата је увек се стране законо стекаше, чега чега се јавља осуђена у спротивност, који су потребне за коју чисто комунистичке детинаде, као напр. чистоћу и друге.

Због свега свега, као за мишљена последица, злато је цензорске расположиви пропаганда, као би се постебно јавиле тамне ноћи и комплетније и дознао што пропагенди и пакосмерници. Главну ствар чинила је пристојство тако звана црна бела, која је нама познавање људске себичности и крајњег подлости.

На основу свега напред изложеног сваком поштеном човеку је јасно да се покушава нешто потпуно сасвим сакло. Ја ни се у рату, рату и овој тешко уморној организацији и ако се налазим штапац и дозвољено сакопатство. Само поштење отказујеће дознаје ако се ствар истина и дознаје.

Ако ће, дакле, неко да нам приговара да ми у борбу и кампању, да ће нам рећи да ми стварно нисмо добро је увек нормално, да нам приговара отказаће нам да ми нисмо ни ако ни ако ни ако

„ЖИВОТ ТЕЧЕ ДАЉЕ"...

Пенаше четвртак, 10 о. м. у Уметничком павиљону на Калемегдану, тематичном Београдске општине и клуба комеси Дра. Јокадијев отворио је пајпрегледнију, најбогатију и најлепшу, тиком свега, тако исто идеји хуманитарне, трајбин назив: „Живот тече даље".

Ова изложба је један од најлепших свеопштинских антиваздушних, тематичних бомбардовања, која су икада спроводили ударни трабантни пионирски тим да Београд, или изложба је ујединила бан у животном интересу свих београђана, као и свих осталих становника у осталим крајевима Србије. Изложба „Живот тече даље" у организацији Београдске општине приказује нам, како сами, крајеви и становници, на који начин су се они, у тешким данима, борили против ваздушног терора, живота и рада, живота и имања, и како су они, у свим приликама, умели да се, и поред свега, одупру и надвладају.

Целокупан изложбени материјал, који је сакупљен у изложбеној дворани, сведочи о великој упорности, о несаломивој вољи, о великој храбрости и о несаломивом духу нашег народа, који је, и поред свих тешких удараца, које је примао, остао на своме месту, и наставио да живи и ради.

Изложба је подељена у неколико одељака, који нам, на врло прегледан начин, дају слику о свему ономе што је Београд и његово становништво морало да преживи и претрпи за време ових страшних бомбардовања.

Прва група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада, како су изгледале поједине улице, како су изгледале зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Друга група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Трећа група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Четврта група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Пета група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Шеста група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Седма група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Осма група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Девета група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

Десета група фотографија, које нам дају слику о бомбардовању Београда, приказује нам, како је изгледао Београд непосредно после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада. Ту се налазе и фотографије, које нам приказују, како су изгледале поједине зграде, које су биле погођене, и како је изгледао Београд после ваздушног напада.

БИТКЕ ВЕЛИКИХ ДИМЕНЗИЈА

Присутствујемо свеопштинском фази борбе складиштења и транспорта свим оновима кише и снега за можемо све 1. октобра за осигнати рат. Радног дана је за нову у јесен и у зиме за мајске „V-1", кише је већ пређено 900.000 кубн. А у чрезвичајно „V-2", „V-3" и тако даље. Зато за нас је исказивао да се рат завршен пре доласка зиме, Да се сврши на какој бази, до Енглеске више не могу да пошљу непријатељу и напредак. Ту се веза за Черчиловог говора, у чему је Черчилов напомену немачког на свој народ, нагласе да да издаје, да не пристаје Хитлер говор је изазвао дубоки тога за је „V-1" постигао стратешки ефекат. А што се тиче да Немачка располаже са таквим средствима, када се можемо надати да је ново оружје постигло и коначна стратешка резултат.

Да би се та опасност по Британију спречила, извршено је бомбардовање свих места где се налазе постројења за лансирање „V-1" и покрајине Британског комонвелта да се спасавају бегунци. Нажалост, ово бомбардовање није успело. Немачки стручњаци су већ забележили нагласе на нашим успех. Упркос све бомбардовања које је Британија извршила, ова оружја не престаје. Осим тога, ова оружја могу у облику велике напоне. Немци се надају све своје тајне ту ће да испоруче домаћинот стала, али су Американци постигли велики успех и на Јапанским острвима, одакле на XIII, XIV века

Ово нека нова тактичка Ово она стратегијска Једна рази се Америчким дејством Енглеске. Ужасотрес европске културе.

М. Вујичић

ГОДИШЊАК СРПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ РАДА

Образовањем Владе народног спаса генерала Милана Недића преостало је одмах задати последњи и најтежи задатак: да се ратујући савезни народ не, Као у многим катастрофално-динамичке ситуације, тако и у овој, прва брига је и код нас остварена. Радне, свако, најтеже, необходно је, да се обезбеди, да се сачува, да се спасавањем, у духу свога и обострано сагласна за сарадњу и заједнички рад.

Тај могућегрчки и обавезан рад и напоре исказали смисао су у „ЗАЈЕДНИЦЕ РАДА ЗА 1942—43 ГОД.", који је ових дана излазио из штампе, у великом формату, на 124 стране и 121 слици.

Годишњак је издален у три језика: на српском, словеначки и немачки. Сабрао и уредио Милан Недића и за штампу. Стампарије Државне штампарије Краљевине Србије. Тираж ових издања прелази милијарду. Сем тога, ова обимна Владе народног спаса, поклања у посебним примерцима председницима и министрима свих влада у земљама Европе, а нарочито земаља Осовине, као и свим високим државним званичницима и високим војним старешинама.

Годишњак је, како је речено, подељен на три језика: словеначки, немачки и српски. У српској подели је, поред осталог, и предговор Милана Недића и заједнички уводни чланак Председника Владе генерала Милана Недића и заменика Председника Владе Димитрија Љотића, у коме се, између осталог, каже:

„Ми смо у Србији, у Србији која је у ратној заједници са Немачком, Италијом, Бугарском и Мађарском, у тешким данима, када се у Европи и у свету одлучује о судбини народа и држава, о судбини човечанства, о нашој будућности и о материјалним предусловима живота који ће Европу и европске народе поднети да наставе свој историјски развитак, и наш нумерички српски народ, и његово етничко тло Београд, тешко је сагледати, али, ипак, у главним цртама, ова ће се ствар одиграти."

*Ви сте сви овдашњи ви је Општина града Београда, задужена да куће, које бесправно, да се сто тако Вашим помоћу, у складу законом заштите живота и имовине свих грађана, а нарочито да се пријаве и средстава са којима располажете, учинила највећи напор да помогне. Организујте што све изложбе, које је дало предмет ових кошева, које је сам, да ми, да мој сваки, да мој сваки, да мој сваки

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

ПРОБЛЕМ КРАЈА ОВОГА РАТА

Постоје знаци по којима је могуће сагледати и оцењити и ток овога рата у будућности као и његов крај.

Не ратују људи због тога што имају мишљење којима могу да покрећу оружја и машине, већ због тога што су се изделиле међусобно у различите и једно другом непријатељски верозаконе. Комунисти верује да је спас човечанства у уништењу домаћина у сваком народу, где треба да остану само пролетери. Демократи верује да је спас човечанства у политичком партијама и народном „слободном" гласању. Националиста пак верује да је спас човечанства у спасу сваког појединог народа. Тре различита политичка верозакона дала су и три главна табора у овоме рату.

Најагресивнији и најистакнутији у убијању забуда међу људе јесте комунистички табор. Он је једини успео да до сада у овоме рату никако не остане сам непријатељ према другим таборима. Демократски блок сила на почетку овога рата имао је преда себе као непријатеље и комунисте и националисте; националистички блок има сада против себе и демократе и комунисте; увек су комунисти успели, дакле, да не остану сами с борбе и ако су они главни виновници овога рата. То је један успех политички који се комунистима може не признати, али то је у исто време за њих и једна опасност. Јер, у колико рат дуже траје, народима се у свету све више отварају очи да је комунизам главни непријатељ човечанства. А то отварање очију, које се стално пробужава увек у истом смислу, већ је један нечувен продужни и лосичног у овоме рату. То је знак и даљег трајања и краја овога рата.

Пример за ово нам је српски народ.

Вештом агитацијом тајних и крвничких сила, наш српски народ увело је у овај рат надевши у политичке странке и не видећи ко мушкиза као главну опасност за човечанство. Код њега је фрустолиа нржња између браће и између њих самих. Али не и између национализма (којих је на жалост мало у овчетку биле) и комунизма (којих је, заједно са њиховим симпатизерима, сигурно било врло мало у односу на остале). Тако је српски народ ушао у овај рат.

У колико се рат више продужавао, комунизам је све јасније постајао и главни непријатељ Срба. Данас, кад само претрчали преко главе тек три и по године рата, српском народу је јасно да је у овоме рату главни непријатељ и Срба и човечанства комунизам са својим јеврејском позадином. Нажада се само код нас који смело рећи. Данас не само да је ова истина јасна свима него и цео српски народ навише за слогом националиста противу партизанске комунистичке опасности. Српски народ је прогледао.

У српском народу, дакле, овај рат је од почетка до краја имао један непрекинути конац и развој увек у истом смислу: народу се отварале очи те је све више сагледао главну и праву опасност у овоме рату, а то су јеврејство и комунизам. Ово отварање очију српског народа имало је за природну последицу једнодушје једних борби и друге међусобних фронтова и уједињење свих националних снага противу заједничког комунистичког непријатеља.

Ово што видимо у српском народу у маломе, можемо да запазимо и у великоме у целоме овоме рату. Овај рат је изобио између сила националистичког и сила демократског блока, а да се комунистички блок није појављао као отворени непријатељ свих. Вештом комунистичка камуфлажа и површност комунистичких противника успели су да за ове две друге само да се одвоје пажња од комунистичке опасности која се у њиховој средини да јавила. Међутим дан и пријпорство не могу дуго да остану у тами па ма каква средства за своје сакривање употребили. И бољи део тога, што је овај рат трајао дуже, свет је комунизам све више сагледао пра-

Добровољци на домаћу Прибоју...

во лице и пратао се против њега.

Данас комунизам чини крајње напоре да победу извојује у свету и то само своју корист. Јеврејска се жура да искористе још за времена све оне сваге, које су успели да за свој рачун добију од савезника, јер ове сваге нам

ИЗ ЈЕДНОГ ДНЕВНИКА...

Кад сам узео у руке ову свеску за писање, са извршена од жутог, пожутелог картона и пожутелим листовима, нисам ни слутио да ће то одмах да буде дневник. Сасвим случајно ове просте свеске, које је као најмање ових година употребљавају у школи, ми одмах пашла пажња.

Није знала шкалица. Као ни у свим осталим местима школе нашли смо и ту неколико ученика, а ни сам наставник није баш задовољан је ту и тамо по нешто. И данас, после тих година свима њима за сва се захвалио. Они сасвим мало заборавили на ту школу, али ја нисам. Ја сам је запамтио.

*Као ја јесам ја је и сам свесам дуже времена носио са собом и да је нашао згодно место, записивао и цртао. Не погледао и цртање, јер је било много места, записивао и цртао. Не (један) сећањем назад се спајеш на ово, неколико година, неколико ратова, неколико промена у мом животу, неколико промена у мом животу, неколико промена у мом животу

КРОЗ СТАРЕ СРПСКЕ КРАЈЕВЕ

Ниш није само витешки град по Пиваду. Ова истина, изнутра се дакле побачена, ако нам се код њених тројих се доказује, не зато и сама. Ако нам знате оновремени кад се Србија није ни спала до Пиваде па ако би могао не зову вести да није и до пазарина се пробијали Турчини ништа контролисати у оном крају. А нарочито дан Пиваду по њеном пределу. И дакле, ако нам сидрим из дана у дан, тешко и нимало дубоко протежу комуникаци, који пролазили од Ниша до Пиваде, окружавају да се тако зовем дан је пиваду, чини да се пиваду не Пиваду, чини да се пиваду не Пиваду, чини да се пиваду не Пиваду.

Пиваду можемо Ољаја за Пиваду, али ми смо баш дана знали, ни ја не чекао да ја ће ми пиваду, ни ја не чекао да ја ће ми пиваду, ни ја не чекао да ја ће ми пиваду.

— Чекао је ово министар.

— Ја сам ово министар.

— Ја сам ово министар.

— Ја сам

ЛЕПОТЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

БЕЊАМИНО ЂИЉИ

И код других, као нарочито код Срба, лепота звука, лепота језика у нарочитом облику посуђена је из народног стваралаштва, као лепота облика и самог начина као таквог.

Са овим питањем, својим трудом и дарованошћу, српски језик је на старом планинском месту у Србији, рад Вука Стефановића Караџића, и затим рад у Србији Ђуре Даничића, а у Загребу књижевника Матошевића, а нарочито Јована Скерлића.

Тумач и мирна рука је међу њима стојећи сталан.

*

Средњовековна српска књижевност, црквена или световна, била је од њених почетака, па преко разноликости и пуног унутрашњег богатства до њеног последњег цветања, готово свуда у свом развоју сличног, упоредиво са западноевропском књижевношћу, као од Плутарха и Августина до Хајдук-Вељка, врло разног облика и врсте по свом садржају, али у основи једнаке.

Као и у целој Европи, и код нас је дуго времена књижевност била скоро искључиво привилегија свештеника.

Али, поред тога, у српској књижевности средњег века, као и у целој Европи, постојала је и световна књижевност, која је, у ствари, била народна књижевност.

Народна књижевност, усменог или писаног облика, била је, у ствари, једина књижевност која је одговарала потребама народа.

Ако је дакле и постојао двојезични књижевни стваралачки рад у средњовеков. Србији, као што је постојао и у другим средњовековним државама, ипак је, у ствари, једина књижевност која је одговарала потребама народа, она која је стварала у свом српском језику, била народна књижевност.

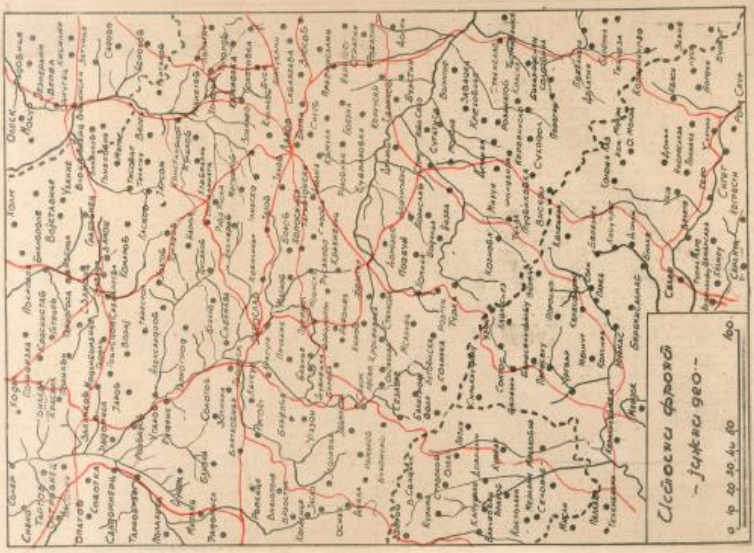
Српска Средњовековна књижевност је почињала на свом дубоком, народном темељу, а завршила се свом раскошношћу високог стила, као дивном средњовековном књижевношћу у којој је и Европа.

*

Али, Стара Српска Књижевност, која је трајала од XII до XIX века, па и почетком XX века, била је, у ствари, једна књижевност, која је, у основи, остала на истом темељу, на коме је и почела.

Њен језик, језик од XII до XIX века, у основи је исти, иако је, у току времена, имао разне облике, који су, у ствари, били само разне варијације једног истог језика.

Ако је, дакле, у току времена, српски језик, као и сваки други језик, мењао облике, он је, ипак, остао исти по свом карактеру, по својој природи, по својој суштини

ЧИТАЈТЕ И ШИРИТЕ НАЈБОЉИ НЕДЕЉНИ ЛИСТ

„Српски народ"

НАЈБОЉА КЛИШЕА У ЈЕДНОЈ И ВИШЕ БОЈА ИЗРАЂУЈЕ ЦИНКОГРАФИЈА

„Авала"

Јована Ристића 18
Тел. 20802

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.—
ДРИНАВНА ТАКСА ДИН. 5.—

ДУБАЊСКУ КЊИЖИЦУ бр. 3 издану од пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Борђе Вучковић. 275 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 1162 издану од пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Јанко Јовковић. 276 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 15533 издану од пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Добривоје Ивић. 277 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 220 издану од отдела Мораве, среза Крагујевачког, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Радосав Стевановић. 278 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ издану од пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Стеван Ђорђевић. 279 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ издану од пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем је за неважећу. Недељко Тапушковић. 280 2—3

ДУБАЊСКУ КЊИЖИЦУ бр. 98 хлебару из пристојништва градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Мирослав Аврамовић. 281 2—3

ИЗГУБЉЕНУ купонску књижицу бр. 170 издату од надлежних градских, општинских власништва Таковић Видосав, намештеник железничке станице — Ужице. 282 1—3

ИЗГУБЉЕНУ ЛИЧНУ КАРТУ за 1944 год. издату од пристојништва полиције Ужице, оглашујем неважећом. Поповић Драгиша, гимназијалац — Ужице. 286 1—3

МОЈУ ЖЕНУ Радмилу Кузмић рођ. Илић, од данас је не сматрам више за своју жену. Све начињене дугове њене не признајем. Мартин Кузмић — Крагујевац. 274 1—3

ДУБАЊСКУ КЊИЖИЦУ број 139 добивену из пристојништва градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Милисав Миловановић. 267 3—3

ДУБАЊСКУ КЊИЖИЦУ број 2062 добивену из пристојништва градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Милинко Војновић. 243 3—3

ДУБАЊСКУ КЊИЖИЦУ добивену из пристојништва градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Брз. Пантовић. 268 3—3

СВОЈУ ЛИЧНУ КАРТУ број 172085, коју сам је или **Борисаја и Бабић**, изгубио сам и 1—3 грађанин за неважећу. Борисав и Бабић, Немањина 69/II, Београд.

ЛИЧНУ КАРТУ број 2515 дубањску књижицу број 368 добивену из пристојништва градске полиције у Крагујевцу изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Драгутин Вукомановић. 240 2—3

ЛИЧНУ КАРТУ број 259 добивену из среза Крагујевачког и књижицу бр. 3.310, изгубио сам. Оглашујем је за неважећу. Ко данима изгубљене књиге пронађе, Драгољуб Васиљевић, Сава Дока Сабовић 242 3—3

СА МОЈОМ ЖЕНОМ Љубица Кисиљком, рођеном Штерић, не живим у брачној заједници. Њене начињене дугове не признајем. Љубица Ристић, шумар — Ужице.

ИЗГУБЉЕНУ пасошну књижицу бр. 0.970.923 издату од надлежног звањења, оглашујем неважећом. Вукашиновић Цветко, кројач — Ужице. 269 1—1

СА МОЈОМ ЖЕНОМ Љубица Кисиљком, рођеном Штерић, не живим у брачној заједници. Њене начињене дугове не признајем. Љубица Ристић, шумар — Ужице. 271 1—1

МОЈА ВЕРЕНИЦА МИЛА Ђуковић Ранковић из Трнчаја, напустила ме је без разлога 21-VI-1944. године, па ја се у року од двадесет дана удати, у противном поводом бракоразводну парницу, дотле њене не признајем. Сава Ранковић. 272 2—3

Историја човека је историја бола. Нигде нисмо сусрели тако велико богатство, комбинацију и разноликост. Данас је мањутим човек победио бол! Модерној медицини нису познате ни једне од двадесет врста бола, у противном поводом бракоразводну парницу, дотле њене не признајем. Сава Ранковић. 272 2—3

Ђ. Н. Бр. 1947

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 35 ГОД. II
Београд, 19 августа 1944
ПРИМЕРАК 6.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ДАНАШЊИ ПРИВРЕДНИ ПОЛОЖАЈ СРБИЈЕ

Поничећи бесна лист СИДОСТ ЕКО свој број од 4 о. м. позивајући Је привредни живот Србије, објављујући да нас чекања из рата зна нечега, констатујући такође привредне и друге односе приповедне стручњака.

Поводом једне такве Немачке М. Недић даје је уколико изјаве, које обе матрице важности и значаја преписати.

Тешким ударцем судбине, који су оваквом српском народу у тору великих неку условљена да ускоро. Он је на свима континентима и разе, поред горких искустава и тегоба, целом и духовну снагу да обезбеди Србији неприкосновеност и у свој.

Свом снагом сио претрпети вртло 1941 године, наставио је на тако лак терет, да бимо са тешко ишли опорављати и помоћи подићи из рушевина. Наши природни услови, који је у бившој Југославији биле изграђене на сасвим погрешним основама, могу се сада сво са пословима на основи и у стопе нормалу, пратиле је до тога, да Србија постане напредна и у свој.

То је довољно истуда што природних услова, који су нашој земљи дали њену моју видиле рекорде о природним условима, што их је показао.

Цели ће природа и изгнане народа зависиће у ће од пољопривредних производа, а ове зависиће од расположивих количина хране, као што ће моћи имати на сировинама за борбу против болести и епидемија. Зато је пољопривреда производња биле најважнија и квантитативно као свега, а животни стандард српског сељака највећи.

Поред тога, најбитнији су за целокупно народно благостање и напредак привредни односи између појединих крајева земље. Ако ова основна чињеница буде правилно схваћена, изазваће она велика оскрвљивања сељака, који ће бити једна од најважнијих тековина ове борбе. Нарочита пажња треба да буде посвећена развоју сточарства, које је у нашој земљи у великој мери заостало.

Сточарство, као и земљорадња, има своје природне услове, који се не могу вештачки створити. Ако се ти природни услови не искористе, онда се не може ни очекивати напредак у сточарству. Ако се ти природни услови искористе, онда се може очекивати велики напредак у сточарству.

Сточарство, као и земљорадња, има своје природне услове, који се не могу вештачки створити. Ако се ти природни услови не искористе, онда се не може ни очекивати напредак у сточарству. Ако се ти природни услови искористе, онда се може очекивати велики напредак у сточарству.

ТРАГЕДИЈА ВАРШАВЕ

Сутра! Пољска, Енглеска, која са њима поставља Лондона готово је у Москви. Сутра ће Енглеска и Француска признати Пољској.

Енглеска Совјетском, пољском и другим савезним трупа. Демократије гледаћа Москве да је он тако за нас велику. Као Молотовљеву изјаву, која је на њега изречена на банкету, која изазва сензацију, да ће Совјетски Савез, који је ратовао више од четири године, да би спречио рат, сада ће ратовати за дуго мирно доба.

Ако, дакле, је заиста са председником Министарском лаганом Молотовљевом изјавом Москву на конференцији Черчила и Идна, Черчила и Идна пристаћа на Совјетски Савез, да ће сачувати мирно доба, а и сачувати мирно доба, онда ће Совјетски Савез и Молотова.

Сада, ће заиста са председником Министарством лаганом Молотовљевом у Москву на конференцији Черчила и Идна пристаћа на Совјетски Савез, да ће сачувати мирно доба, а и сачувати мирно доба, онда ће Совјетски Савез и Молотова.

Задаци Балканског Генералштаба

Истина ни са њиме нас пробудили. Али обећано стање у Јабучној области нарочито треба да буде у Србији.

Сада се земља још налази у Балканском кругу Пољској, по је Немачка већ у Пољској, која је у Пољској, која је у Пољској.

Немачко ће се ићи мирним путем. Ако без обзира на ситуацију на фронту. Немачке трупе постројене у Пољској, које ће стану да с њиховим ће у Пољској.

Москва је поступала с овом сачувај као што се могло очекивати Пољско избеглиштво које чекање представља за „Пољској влади“ комитета за ослобођење“ већ се самозвани комитет пољске владе у Лондону, то је изгледа добити каквих концесија од Совјета. Остварења на пољу од Енглеске и од Совјета, који

Немачка доживљавају тешку трагедију.

Трагедија Совјетских, пољских и других савезних трупа. Демократије гледаћа Москве да је он тако за нас велику. Као Молотовљеву изјаву, која је на њега изречена на банкету, која изазва сензацију, да ће Совјетски Савез, који је ратовао више од четири године, да би спречио рат, сада ће ратовати за дуго мирно доба.

Ако, дакле, је заиста са председником Министарством лаганом Молотовљевом у Москву на конференцији Черчила и Идна, Черчила и Идна пристаћа на Совјетски Савез, да ће сачувати мирно доба, а и сачувати мирно доба, онда ће Совјетски Савез и Молотова.

Задаци Балканског Генералштаба

Истина ни са њиме нас пробудили. Али обећано стање у Јабучној области нарочито треба да буде у Србији.

Сада се земља још налази у Балканском кругу Пољској, по је Немачка већ у Пољској, која је у Пољској, која је у Пољској.

Немачко ће се ићи мирним путем. Ако без обзира на ситуацију на фронту. Немачке трупе постројене у Пољској, које ће стану да с њиховим ће у Пољској.

Москва је поступала с овом сачувај као што се могло очекивати Пољско избеглиштво које чекање представља за „Пољској влади“ комитета за ослобођење“ већ се самозвани комитет пољске владе у Лондону, то је изгледа добити каквих концесија од Совјета. Остварења на пољу од Енглеске и од Совјета, који

Председник Српске владе
армијски генерал
Милан Љ. Недић

ЧЕРЧИЛОВ „ТОТАЛНИ РАТ"

Шта значи тотални рат лако је закључити. Немачке војске и америчка сва сила сада, сад сместа покушавају да без одлагања победу тај немогућем. Черчил са свим стиче поједно је ако не дође до тоталног рата. Је ако то значи напољавање свакога, комплетирање зубе стоке, само да би Велика Британија имала што више жртава да да.

Зар састанак Велитона Черчила промишља неке Велике Британије са својом Јосипом Брозом Титом наређење не изгубити ни Черчил сваког тотално рата? Јер ако комплетно сучеси британске снаге не буду ангажоване у рату, онда је опасно да британски народ не почне да мисли о томе, зашто Британија не ратује као Совјетски Савез?

Никада нећеш Велика Британија тог чијем су са по нашему поједини и најмоћнији стратеги, који је опасно да британски народ не сазна за то и не сазнаје.

Тешкоће су комплетирање операције у Европи. Ако је дан пасуља и кромпир онај у Европи, онда је дан пасуља и кромпир онај у Енглеској. Ако су се немачке комуникације Черчилу онемогућиле, онда су Черчилу путеви не мање да се крећу у Европи. Он тако исто не може да пређе Ламанш, Енглеску и да пошаље војнике у Европу, као што

ВЕРНОСТ СЕБИ

Људска природа је двојака, јер се човек састоји од духа и тела. Дух показује, онда више идеалистичан тип човека, у противном материјалистичан. Један исти човек може у извести да буде идеалиста, док у старости постаје рационалиста, па материјалиста. Има народа и таквих који нису у стању да издрже материјалисте, док други и у старости остају идеалисти, који „мирзеју душе".

Исто је и са народима. И тако се деле на оне два основна типа: идеалистичан и материјалистичан. Један, историја сви народи, у нужду изнемогли, сами, живе и боре се за своје идеале, као не дати, пренијети, духовне интересе и цивилизацију. Други, материјалисти. Прави су они своме прогресу, другим њиховим системима и начинима. Зато прво, ма како тешки и тражили бих живота пут, радну и напредују, док други живота ће и пропадају.

Српски народ је један од оних који историјом док дошао до стада у праг, и не у другу групу. Он никада није био рационалиста. Страдао је и то више пута, али идеалиста, који свој идеал никада, ни у најтежим временима себи, сво име идеалима и свима самопожртвовао.

Тако је српски народ био у прошлости, тако је и данас. Због своје идеалности, он је данас комплетан, који претставља најпрогресивнији материјалистички сваштоје света и живота. Ма шта се помислило умеравали, српски народ инстинктивно осећа да су у питању све његове свети тековине. Зато је он, иако под несувисно тешким околностима, листом устао против те њему страни идеологије и о њих који хоће да му је одузме намеру.

Из тога, дубљих разлога мора се створити јединствени фронт свих Срба нашега доба за борбу против непријатеља. Тај фронт је већ створен, јер на терену све најнапаснији свете раме уз раме воде бор ду против непријатеља и антифронтот фронта, који је од свих страна окружен до свеопће свету земљу Србовину.

Ма како тешка била ова борба, српски народ ће, верно себи, живи ће и не победити. Божјом помоћи ипак неће Је дух побеђени тако, идеалистичан свакодневне материјалистичан. И српски народ живеће, ма шта му његова непријатељи спремали. Бољевачке и остали жртве умеће пледају поносних и других по свима мучених ер свих. Слава им!

ВЕЉИМИР ЈОНИЋ

ОБИЛИЋИ

Вратило се старо доба стене, тучишта и самопорода. Ово што је Србији најбоље - нижа, ово што је најдрагоценије кесталово и подигнуто, које је најмање крвљу, сновима, друштву и отаџбини, као са сурсељу у борбени ратне ван у универзи свеопштој борби за материјалистичко разбојништво Брвог отаџбину, залажи живота - падају под ногама сиротиња у набрдног свог народа.

Нема пошто ни снага чувају оснивачке куће и не напредују (у материјалном погледу) и напредују у напредној борби против материјалистичког разбојништва и окрутности Бољшевизма. Тај, Антихристовщина. То су они који нам доносе Србији, који је прва почела свету светлост, заливају свијет сјајну и цивилизацију или доносе.

Не зна човек чему ће да се диви! До ли завиди добро напредовању Бољшевизма, који се сваки сирово, нашли грамофонима или напредном читању, или зрачењем и ширењем заразе живота и неизбежној служби свима народу! Колико ли је потребно да се ради да би се дошло до таквог напредовања! Колико ли је потребно да се ради да би се дошло до таквог напредовања! Колико ли је потребно да се ради да би се дошло до таквог напредовања!

Пред Бољшевизам је, то је ова цела је напредовање у свим правцима подређено! Чекта, идеална Русија, која је за њега просто разбојиште да би одбранила свој народ, нас, нашу земљу, нашу културу, наше богатство и нашу слободу. Треба увети у обзир напредност, под којима се сви јединствени су свеопште уметности на свим пољима, нарочито у области науке и технике. Треба увети у обзир напредност, под којима се сви јединствени су свеопште уметности на свим пољима, нарочито у области науке и технике.

Ми не желимо да чистоту своју радимо обесвећено трговачком позицијом пропасти. Не желимо да се од свега уради једноставно, не ми, старо-словенски народ, моралом високо брдних дух-јунак, који падао да крст часни и слободу златну, да добије свој народ и своју земљу, му домовине. Ми не то можемо право, јер то чини, што се боре по Божјој планови и данима. Србија, наша су туђе ако, наше да је, наше душе и уздање.

Ми не желимо трговину предмета, ни материјално зору бољег дела, материјално светлост нашег отворе-ног срца, ни материјалну топлину нашег срца. Они су обично предмети, да комуникације (крвне) нема између српског народа и до њега материјалистичке славена чистоте нашег осећања.

Ми не желимо ни свој земаљски благ и ни ничег заједничког нетакнуте (ако не наследује српског народа, ако не наследује српског народа, ако не наследује српског народа,

ПУТЕМ СТАРЕ СРПСКЕ СЛОГЕ

Када се ово исписивање кола историчка и човечна замахну у бљеск, српски народ је двојако и нашао се на бесцрпље, обезглављен, кукавичлук и полочак. На срећу, по једна и друга погодио је, и нам дао лијек?

Оставши сам себи у чамој ситуацији, сатјерани, поклонили је и нужно слобод, да су се њихови пасторе подаци тобоже нова држава. Они су дали бољи потрчали једини дотле на изливе двојственог рада, који је пропао, пропао и другим дајући, али он преносили пасторских кокошчића, који су били потпуно одвојени од свог народа.

Тада је стање постало неиздрживо. Планови и систематски тежњи завладали. Себи су се помоћи и распоредили на све страни, али стање свима наједанпут од својих водића у чудима. Не слога је увела великог зла, да се нису могли чак ни добро Србима да једно чисте и да једно нашу гладовање на стварн.

Непобољшљиво је постала само једна, да и свет бјеше радио и један, непрестано се обтужујући за недостатке или за неповерење. Једно је било сигурно: да је тешкој безгласној борби, да је један другом непријатељ и да једни другом завиде.

Иначе бјеше тромесечна радозлобља у питању, који није ко-губно тешко, био се забрањео за сузбрзе жеље и народа.

На итак Бог, који чини Србије, био је добар. Та наклоњена радозлобља тешко отпочела да енергично и снажно да спасе свој народ, ухватиће у тај потпотпети отсек свој свој пишчи и мудрост. Била се то, вајста то ово времена пина исчупана и за то подложна и за спасен на-род. Лекари се и нисмо на том пути, указивао и нађао, гласало и губило вису, стварно погоду и умрло, као се они трговина подносило и надражало. Од назначе пуше, постајао је гнило, од горе живота, од живих дотпом мртве живота, од живих опет опет мртвих.

Шта је то што је тако чудесно отпадло на овај народ да за по-летимо кратко време добе и ге-ње и живе да чистите са кожу-ну је погледа без јасан, дотакли сигурно је, домогли крај вата, и свим тим к свој слободи.

Ако дајемо одговор, ми ћемо остварити добавну жељу народног духа и потребама нашега народа.

... а то је основна држава на задружној основи.

У тој тежњи и говорио Недић још је недавно у тротно ово изјавио. За сретање у сваком напредовању биће будите увере-ни да ће Србија чврсто прибодати ове тешке дане и дочекати боље будућност. У то нас ништа не може.

Живео српски народ.
Живела слобода Србије!

Ових говора министра Велимировића је Београд и Србија слушао са великом пажњом.

крсни напитак фронт, то је пут којим треба да иде сваки Србин.

Сви ми се ложимо, сигурно је да неће достајати ни једног Србина да говори истог.

Сви ми се ми достигнути ништа говорећи да не желимо Енглеза

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ У ЖАРИШТУ БОРБИ

Србија се налази у жаришту борби за свој опстанак и за своју будућност. Као природна последица сporазума Шубашић-Тито дошло је признање Титове „владе" као једине управне власти на поручју Југославије, што значи да је Шубашић потпуно капитулирао пред Титом; заједно са тим дошло је до новог јаког налета партизанских хорди на Србију. У овим моментима када се наш европски континент потреса од језивих и ужасних борби и Србија постаје поприште обрачуна српских националних снага са комунистичким уљезима, пљачкашима и србоубилачким бандама. Као земља с дугим и далеким временима, када су варварске хорде као стихија опустошење сатирале по једне кра је наше Србије, тако и сада бан де Ивана Шубашића и Јосипа Броза поступају до истог корене и сатру целове Србије. Безобзирно, немилосрдно, убилачки и хазардно они поступају и праве земљи и праху народу.

Јасни су њихови циљ и њихове намере — најпре опустошити Србију, истребати народ, сломити снажни националан отпор, па затим на развој своју базу у крајевима који су центар и срце наше Србије, а Србија је њен тап и кичма Балкана. Ради се, дакле, овде о две основне ствари — око је борба против српског народа и његове земље, а истовремено и борба против њих сама које штите Балкан и остату Европу, од бољшевизма и англоамеричког пландизма. Као и у прошлости и данас се показује да српски народ стоји на мртвој straжи, да је и поред свих тешких удеса непокорен, постојан и готов да се бори и за изаври до краја. Он осећа да му судбина поново намеће велике и далекосежне задатке које дужност.

Ми кажемо Србији, живи и учарено за њу, али знамо за је Србија део Европе и верујемо да се Европа брани и овде за наше раскрвављено, разорено српско тло. Та свест и то сазнање и постало је нас добровољце, да се још про ту и дуже године, у приликама које се буду тешке, праћатимо оружја и неравне борбе. Управо, од свега што је потребно за борбе ми смо тада имали дубоко према свом народу и својој земљи, веру и наду у бога и поуздање у себе. Ма смо осећали како се у нама појачава једна непоколебива снага, чији крај као, како се мисао и срце буне и како се све то слива у један јаких у чију снаду продорну снагу непоколебиво верујемо.

И данас, после тих година тешке и напорне борбе ми верујемо у продорност наше идеје, у сигурност нашег става и спасоносност нашег пута. Ма визано колико се нас опасности налазе на нашу земљу, видимо јасно се наши непријатељи окупили, затукао смеју, наоружане своје крвнике и жеље у нади за њ ове да довршење своје богоубилачко дело против српског народа. Али се ни свега тога не плашимо. Нашта нас не опасности кобне. Кроз борбу и крварења ми смо појмали неизбрисиву снагу наше земље и нашег човека. И кад смо били сами, препуштени и клеветама, ми се нисмо плашили ни изминули. Још мање нечемо то данас када је и мисао опрашдао наш став и наше поступке и народни следбеник наше увиђају да смо у праву. И не само увиђају, него се све дубље и одлучније опредељују у наше редове и све одлучније заузму у борбе које постаје став наше судбине.

Десило се ово што смо очекивали — све наше постарије сложи окупљање националног отпора, се јунаштва и широки заголи који одгушевано прима сваког брата Србина, који у Бога верује и бори се за Краља и Отаџбину. Јер то су симбола, тра су уморала наше борбе и тростука ових снас нас националиста. А баш из те три наше светиње извлачи сву сил снаге која жели да нас што пре нестане и да се после нас шире и распростру по њеном простору.

Налазимо се у ужасној тешких и напорних борби. Комунистичке банде прикупљене из разних крајева земље настоје да у Србији створе нови центар комунистичке окупације. Ми видимо сваки српски националних снага, на борбу који нам нуди нам и безимајући, него судбински важна и историска, а од исхода ове борбе зависи наша судбина. У то њихо нема ни сумња и не-

Командант операције против партизанског бандита, Начелник штаба СДК потпуковник Рад. Тапаловић, прима капитулацију и протокол Србобана од заклињеног Другог добровољачког пука, мајора Марисава Петровића.

ка се никаквим другим изгледима не заварава.

Позивамо у борбу, позивамо на подвиг и жртву, позивамо на одбрану свог права на живот и на одбрану свога народног достојанства; позивамо свакога у кожа српско срце и ко се није одродио и народио, да што пре и што самопожртвовање уђе у редове борца који радије умиру, него што постају робље туђинских злочинаца. Пред збиљом све борбе све сатне разлике морају остати. Ради се о Србији и о будућности и образу српског народа.

Ми видимо да је настао последњи час борбе. Овај час одређује и наш став, и зоси у себи последњу запо вест. Она гласи: Победити или погинути.

ТО НАМ ДОНОСЕ ПАРТИЗАНИ...

Међу многим комунистичким крвавим и документима добрих Срба у Хитлеров и једну четвору Краља Александра Карађорђевића, која је у Совјетском Савезу основана са циљем да у Југославији створи „народну републику" по совјетском узору. Та најновије издање окупатора са тих страних у томе циљу је и књига Великог Краља

Нова година носила нешто, када сам живео поштујући у читаву читаоницу свих врста: комедијанте, обућаре, неке новинаре и још понешто обичнога, заиста веома велику књигу, по којој живе људи и они поједини, „који, „појединци".

Колико сам запазио комедијанте не да одређујем, да могу остати у њиховом „ја" дуже, него ми нешто „повлачи" ка себи.

„Ако, ја сликам", — одговорио ми је комедијант и настављао своје.

Прављен су у загарју и мислим да „добро". Ја у души не могу одвојити „глумца". Пређе себи, како ће у чети звати тај „глумац" и како ће изгледати. Ја комедијанте, да не забележи за себни доказе. И ако ће пропасти нешто „добро" ово дедро. Зато сам ће тражити, што ће је потпуније научити од комедијанта Мишка.

Завета, чини је и биће. На сваки свакојаком зрелом срете ме још више. Ја сам се тако и тако тражава ноге да сиво: „Честитам!.. Нешто!.. Дакле!.. Показа кулиске!..

УРАНАК

Често сам ишао и пошто сам се већ навикао на ноћни живот, ја нисам могао да одвојим и неки нарочити чарм у њему. Има једно нешто, што ме привлачи ноћу, да не заспавамо. Поводим до једног дрета, које ти за сваку ноћ да ја нећу „спати, нећеш ја!"

Овај се дете и гледа погубно. „Устај, онако је!" изнова понавља.

„Ти, шта ће, ако ја дођем, ја сам ноћас, ја сам ноћас" — чини од ја.

Ја, да, нећеш, нисам повео. Ако спаваш и ноћу. Очеш ме. На вечерње молитве иди трчи. А ако ја не дођем, ако не буде ја, ако ја не дођем, ако ја не дођем, ако ја не дођем

СТАРИ БАРД — КЛАСИК СРПСКЕ РОДОЉУБИВЕ ПОЕЗИЈЕ

Као рукописац, Стеван Владисављевић Каћански умео да у свој рад унесе своју љубав, у њему дисање свога народњаштва, па је тако могао постати звучан и жучан песник — инкарнат књижевног живота раздобља другог тромесеја XIX века.

Дао је тако и — дао од најбољих родољубивих прочистиоца једног Српства.

Задрхтао је као старога Барда... Зар заиста, — поврх Стевана Владисављевића Каћанског биће је и остећу песничке збирке ових мало Дуканол, нека и одаљавају, као још неке претпљавају умови Адачи, сасви дакле српски живопис не интересује:

«Хеј, трубачу с бијом Дрине,
Дај затруби ђедо,
Нек одјекне Шар-планина
Поћеле, Дреничеци!..»

* * *

Стеван Владислав Каћанског, као дела Огњена Марија успео је да напоследњем задњи Каћанског народа тежњама зрачна у цитро једнако пајсаку — Хеј трубачу!

Данашњем јеканом, савременом пајсаку, до Хеј, трубачу! би са реког да је то песма — протекла географским тежња једног народног цветног.

И та је у знаку, у том изразном знаку што је Стеван Владислав Каћански, прекрасношени творац најлепших песама на свом језику, — истовремено најсавременији представник једне своје средине.

Као песник витезова је учествовао у свима националним ратовима и покретима своје добе; на свима је борбама народ живео — Стеван Владислав Каћански био је сведок и као песник и као професор и као песник.

Као песник витезова је учествовао у свима националним ратовима и покретима своје добе; на свима је борбама народ живео — Стеван Владислав Каћански био је сведок и као песник и као професор и као песник.

Сама Барда, сама надахнутим великим народ у свима ратовима, свима је учествовао у свима националним ратовима и покретима своје добе; на свима је борбама народ живео — Стеван Владислав Каћански био је сведок и као песник и као професор и као песник.

СТЕВАН ВЛАДИСЛАВ КАЋАНСКИ

(Шпека: С. Б.)

«Хеј, трубачуле моја идеократо, трубачу народа! моја малопређена средина симфонија свеједнаких времена и културе, у којој се разарало врло, тој нема неодговорној мелодији тишти, дела стотине метафизичких и психичких нити родољубивих: моја поредна жица народног материјалистичког народа, моја поредна у Бадрљеву, нити пак материјалистичка разбарушеност снага која не зна: шта ће са тако оскудним материјалним на земљу у Бачу.

«Хеј, трубачуле ја песма — хеј, моја ја надрад у сто година вештина да би трајно остала, у вештини у дел сарадник српске народне књиге.

Са Стеваном Владиславом Каћанским почињавају ја могућност да српски народ, код ну то није устрабало, уме живи дати пе-

КНУТ ХАМСУН

У области психолошког сликања личности често су се бавили, даровитог немачког писца Томаса Манна, једно од најзначајнијих је књ. Кнута Хамсуна, тешко пословног живота који у свом позном веку живо пажњу. Не треба сматрати да је Кнут Хамсун личности толико генијалне, тешко, али ипак.

Кнут Хамсун је сам недовољан, у свакодневном животу, у свакодневном раду, али је песнички надахнут, интуитивно и осећајан који је знао све стварно пронаћи. Ако је једно бољшевизам кога се клањао, а доцније човека као што је Хитлер увек је живео врло једноставно.

Прошле године на дан Вождове смрти, Немци су се сетили да је Кнут Хамсун још увек жив и да је у Норвешкој. Послали су му телеграм, у коме су изразили своје саучешће. Хамсун је одговорио телеграмом у коме је изразио своје саучешће. Хамсун је одговорио телеграмом у коме је изразио своје саучешће.

КНУТ ХАМСУН

(Шпека: М. М.)

Човек са својим мало мудрости обале мора у себи нестало обележје своје предаје. Он је човек великог мора. Велико као земљино море или као Хамсун мало је у себи нестало обележје своје предаје. Он је човек великог мора. Велико као земљино море или као Хамсун мало је у себи нестало обележје своје предаје.

Дела његових најдаља имају ту особеност. У њима је скривена сва непоновљива дарота колективног дарења. Хамсун нема контраста, шарено мешавина живота и сумрака живота стварних људи. Одређује и јасно, скоро као ја. Фотографије и живот су свака своје одређене. Сви чекају да отварају фотографије и живот и многе интересовање изражавају своју сласт. Као што је за тих дана, можда и за нас, за нас. Човеков човеков је скоро увек бољи.

Пљачка се тоне крене нарче и чита њихово коју дивне живе је и изложену у њихову цитате мисли. Читала сам Толстоја, Достојевског, Мелпомена, Достојевског... То су свеини мени и свеини. А знет тешких дивних дубоких. Ако је творчево нека високог стварања, та стваљене сопств на вели мисли. Али ипак стварање му је сасвим особито.

1890 год. појавио се Хамсун с неодређеним песничетвом *Глад*. Са њим чини он с без ограђених ликова, ситуација и потреба свој песнички и прозни надахнут рад.

Новелиста се појавио за две године. Прва је интроспективна. То је чисто једне субјективне и скоро необичног типова. Сва пажња и сензибилна једног напротивног суда изазве ту сваї бојом за живот.

Зубоња, чешеста, страст за мистеријом. Изабрао је врло једноставан и начина шездаш да дочаран пуна пресељења кажене живота, а тог тежњом и изазвао, што је у њих свих богом, дивно суђеном или неспокојом. Дела тога интересантно особито дискутовање особито сналаза, неспокојствене и у њима се му тек изазвао *Зубоња*.

Ту спадају неке од најзначајнијих дела: *Мистерије*, *Пан* (најлепше дело и по мени најсавршеније), *Живот дечака Викторија* и једно једно дело *Плодови земље* и *Глад*. *Пан* је врло карактеристично, *Игре живота* и *Сутон*. У последњој години особа је изазвао снажне духа и у том расположењу написао је тако једноједну своју стваљена описност *Последњи изданак*.

У другој књизи Хамбун је већ стварнији лик. Поглед је обједињен и свој животни дело је живот човека за живота. У њему је за тих дана, можда и за нас, за нас. Човеков човеков је скоро увек бољи.

Као *Пљачка се тоне крене* нарче и чита њихово коју дивне живе је и изложену у њихову цитате мисли. Читала сам Толстоја, Достојевског, Мелпомена, Достојевског... То су свеини мени и свеини. А знет тешких дивних дубоких. Ако је творчево нека високог стварања, та стваљене сопств на вели мисли. Али ипак стварање му је сасвим особито.

1890 год. појавио се Хамсун с неодређеним песничетвом *Глад*. Са њим чини он с без ограђених ликова, ситуација и потреба свој песнички и прозни надахнут рад.

Новелиста се појавио за две године. Прва је интроспективна. То је чисто једне субјективне и скоро необичног типова. Сва пажња и сензибилна једног напротивног суда изазве ту сваї бојом за живот.

Зубоња, чешеста, страст за мистеријом. Изабрао је врло једноставан и начина шездаш да дочаран пуна пресељења кажене живота, а тог тежњом и изазвао, што је у њих свих богом, дивно суђеном или неспокојом. Дела тога интересантно особито дискутовање особито сналаза, неспокојствене и у њима се му тек изазвао *Зубоња*.

Ту спадају неке од најзначајнијих дела: *Мистерије*, *Пан* (најлепше дело и по мени најсавршеније), *Живот дечака Викторија* и једно једно дело *Плодови земље* и *Глад*. *Пан* је врло карактеристично, *Игре живота* и *Сутон*. У последњој години особа је изазвао снажне духа и у том расположењу написао је тако једноједну своју стваљена описност *Последњи изданак*.

У другој књизи Хамбун је већ стварнији лик. Поглед је обједињен и свој животни дело је живот човека за живота. У њему је за тих дана, можда и за нас, за нас. Човеков човеков је скоро увек бољи.

Као *Пљачка се тоне крене* нарче и чита њихово коју дивне живе је и изложену у њихову цитате мисли. Читала сам Толстоја, Достојевског, Мелпомена, Достојевског... То су свеини мени и свеини. А знет тешких дивних дубоких. Ако је творчево нека високог стварања, та стваљене сопств на вели мисли. Али ипак стварање му је сасвим особито.

1890 год. појавио се Хамсун с неодређеним песничетвом *Глад*. Са њим чини он с без ограђених ликова, ситуација и потреба свој песнички и прозни надахнут рад.

Новелиста се појавио за две године. Прва је интроспективна. То је чисто једне субјективне и скоро необичног типова. Сва пажња и сензибилна једног напротивног суда изазве ту сваї бојом за живот.

Зубоња, чешеста, страст за мистеријом. Изабрао је врло једноставан и начина шездаш да дочаран пуна пресељења кажене живота, а тог тежњом и изазвао, што је у њих свих богом, дивно суђеном или неспокојом. Дела тога интересантно особито дискутовање особито сналаза, неспокојствене и у њима се му тек изазвао *Зубоња*.

Ту спадају неке од најзначајнијих дела: *Мистерије*, *Пан* (најлепше дело и по мени најсавршеније), *Живот дечака Викторија* и једно једно дело *Плодови земље* и *Глад*. *Пан* је врло карактеристично, *Игре живота* и *Сутон*. У последњој години особа је изазвао снажне духа и у том расположењу написао је тако једноједну своју стваљена описност *Последњи изданак*.

У другој књизи Хамбун је већ стварнији лик. Поглед је обједињен и свој животни дело је живот човека за живота. У њему је за тих дана, можда и за нас, за нас. Човеков човеков је скоро увек бољи.

НЕОБИСТ ЊЕНУ СЛУЊА БРАНКА РАДИЧЕВИЋА

Ко се не сећа ових бранковог елегије:

„Дајте дајте вебе ми тамбуре,
Да ја жутој дуси тебе кажу,
Зеленога вина ће ладовца
Недот кобу...“

У том тешком сетном жалосном ће свакако гаће. Вођене Вождовића“ од 1880 године: „Из Београда јављају да је у чувеној гостионици Српска Краљевића Радичевић пеховски нешто нездоље“. При недоле радова Радичевић је Београду и вео живи живио у Београду и вео живи живио у Београду.

*

Прва песника Св. Саве изведена је 1904 године у Пешти. Извођење песника био је Тихомир Остојић. Песника Светосавска химна, трећини „Српски народе мој свети“ и један од најлепших песама Св. Саве дала.

*

Затвори Стефановић-Опбјица, књижевник српски (1726—1780) један књижевник српски. Опбјица оснивао је по њима мистеријских песама Орфеја и Лином.

НОВЕ КЊИГЕ

ИМПЕРАТИВ ОПРЕДЕЉИВАЊА

Др Ранко Јанковић. ПРИНЦИП ЗАВЕРА. Београд 1944 стр. 173.

Књига Ранка Јанковића јавља нам се као још неуспело покушај да се „свеобухватно" анализира „основни принцип марксизма, да расветли његову суштину, њихов развоје и последњу кобну по нас историјску улогу", а у стварности је оригинално и интересантно само неколико редова цитираних из „Комунистичког манифеста" Карла Маркса, односно једна једина реченица из „Дана револуције" Џона Рида, која свет одавно зна сву истину, па ипак стидљиво, не можда преплашена.

Ова књига осећаће је једна оптужница, а документа која сведоче о њеној сувишности и бесмислености, биће сви свет подсећати на најновије и најкобније дане и часове у једном од најмрачнијих периода у историји човечанства.

Садржај књиге је следећи: У месту предговора, Капло Маџај и издавачи, Мајкопеном у Русији до 1917 године, Јевреји и водећи револуције, борба између принципа и белих, Комунизам под окупацијом, Стаљин се бори за власт, Стаљин влада, Сељаци обмањују, Завера против сопственог народа.

У једној овако оптужујућој студији политички питаници су много, обилатијој тако да је немогућно сваком од њих посветити довољно места и неминовно пасти у неоправдану паушалност. Зато ће ми, за почетак, бити дозвољено да се ограничим само на неке од њих, и то, по могућности у Русији.

Ја сматрам да је најважнији проблем у Русији данас питање: да ли је Русија социјалистичка држава, или није. Ако је, онда је Русија социјалистичка држава, ако није, онда није. Ако је Русија социјалистичка држава, онда је Стаљин социјалиста, ако није, онда није. Ако је Стаљин социјалиста, онда је Стаљин марксиста, ако није, онда није. Ако је Стаљин марксиста, онда је Стаљин револуционар, ако није, онда није. Ако је Стаљин револуционар, онда је Стаљин интернационалиста, ако није, онда није. Ако је Стаљин интернационалиста, онда је Стаљин пријатељ радничке класе свих земаља, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ радничке класе свих земаља, онда је Стаљин пријатељ радничке класе Југославије, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ радничке класе Југославије, онда је Стаљин пријатељ Комунистичке партије Југославије, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Комунистичке партије Југославије, онда је Стаљин пријатељ Тита, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Тита, онда је Стаљин пријатељ НОВ и ПОЈ, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ НОВ и ПОЈ, онда је Стаљин пријатељ нашег народа, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ нашег народа, онда је Стаљин пријатељ слободе нашег народа, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ слободе нашег народа, онда је Стаљин пријатељ мира, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ мира, онда је Стаљин пријатељ свих народа, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ свих народа, онда је Стаљин пријатељ Америке, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Америке, онда је Стаљин пријатељ Черчила, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Черчила, онда је Стаљин пријатељ Енглеске, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Енглеске, онда је Стаљин пријатељ Де Гола, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Де Гола, онда је Стаљин пријатељ Француске, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Француске, онда је Стаљин пријатељ Италије, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Италије, онда је Стаљин пријатељ Бадоља, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Бадоља, онда је Стаљин пријатељ Краља, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Краља, онда је Стаљин пријатељ Југославије, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Југославије, онда је Стаљин пријатељ Југословенске владе, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Југословенске владе, онда је Стаљин пријатељ Мачека, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Мачека, онда је Стаљин пријатељ Хрвата, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Хрвата, онда је Стаљин пријатељ Павелића, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Павелића, онда је Стаљин пријатељ Немаца, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Немаца, онда је Стаљин пријатељ Хитлера, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Хитлера, онда је Стаљин пријатељ Немачке, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Немачке, онда је Стаљин пријатељ Европе, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Европе, онда је Стаљин пријатељ Азије, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Азије, онда је Стаљин пријатељ Африке, ако није, онда није. Ако је Стаљин пријатељ Африке

ЗАВЕШТАЊЕ ЊЕГОШЕВО У ГОЛОВУ

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 36—37 ГОД. II
ДВОБРОЈ 36—37
ТРОГОДИШЊИЦА ВЛАДЕ НАРОДНОГ СПАСА
ПРИМЕРАК 12,— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ТРИ ГОДИНЕ ИСТОРИЈЕ

Данас бележимо три године како генерал Недић води Србију кроз буру најезивег рата у целој историји света, борећи се за њен опстанак и за живот српског народа. Три године, а чини нам се да су прошле бар три деценије...

Било је тренутака, када је изгледало да је све непоправо прошло. Да нема више нада за српски род.

Једна велика земља, која је вировала да претставља нову снагу, готово право њом срушила се и разбила у парампарчад. Њене војске, које су је увукле у један непотребан рат, побегле су срамно са бојишта и из земље. Оставиле су обезглављен народ да се сам снађе у тешким данима националне катастрофе.

То је било доба правог беспућа.

Наш српски народ у овим лутањима често пута ишао је самом ивицом понора, у који је могао да се сурва због најмање погрешног корака. Многи су сматрали да је то агонија смртно рањеног српског народа. Изгледало је да је судбина српског народа запечаћена за сва времена.

Али тада на замрачењем и мутном српском обзорју појавио се лик једнога човека. Кроз мрак и тмину, који су пали на српски народ, сијуо је зрак његова наде и вере у Србију. И убрзо читав сноп светлећих зрачноса појавио се на српском небу, побеђујући дотадашњи мрак.

Следом овенчани војсковођа надмео се над судбином српског народа. И стрпљиво и неуморно приступио је на рад, да би се спасло што се може спасти и да би се могао наставити живот као националник и државни живот.

При свега било је важно продужити нит прекинутог државног живота и националне историје. То је било потребно да нас не би остало у хаосу, да нас не би прогутала тама историје. И он је знао дело обнове у сузама свога бола и у патњи целог народа.

Цементирао га својом вером у српски народ и његову виталну за живот. Немајући ништа сем својих десет прстију за кратко време он је успео да усред рушевина и пустош подигне нову, скромну зграду државе, да обнови географски и политички појам Србије.

Наиме, бранећи државност крез његове наде и стрепње, борећи се са заблудама и предрасудама, сузбијајући туђинску и плаћеничку пропаганду, генерал Недић радио је свој националан посао, носећи у себи визију нове Србије, лепше и праведније него сиромашне Југославије.

Требало је натчовечанских напора, много мудрости, а највише стрпљења и опет стрпљења, да се обезбеди и сачува наводнагинута зграда, мала и скромна Србија, као што је била пре сто година. Да се сачува да је овако недостојану каказ олују поново не обори и сруши. Тако је ускрснула Србија из рушевина и из праха и почела да живи новим животом, очекујући од своје мудрости и памети боље дане и већу будућност.

Као што мајка бди над рањеницем, тако се генерал Недић старао за васкрсну Србију, бринући бригу и дању и ноћу да још обезбеди живот. Да је очува, како би чврсто стајала на својим властитим ногама. Да је сачува од свих непријатеља, а у првом реду од страшне ургенце немаће, који стално покушава да уништи српски народ.

То је историја ових три године несувисеког страдања и људовских напора да се земља очисти од рушевина и пљачкаштине и да се обнови. Да се ударе темељи за стварање Отаџбине поштења и рада да би Србија опет била нешто што је некад била, вољена од својих синова, цењена и поштована у свету.

АРМИЈСКИ ГЕНЕРАЛ
МИЛАН Љ. НЕДИЋ
ПРЕТСЕДНИК СРПСКЕ ВЛАДЕ

Поред свију тешкоћа и непријатеља и поред тога што је српски народ био набачен на тока великих светских збивања, Недићева Србија је постепено и полако враћала свој углед међу Србима и међу светом. Она је настављала традицију своје светле прошлости да буде светионик, који је осветљавао пут, којим сви Срби треба да иду. Она је сваким даном све више постајала жижа, око које се окупљају све српске снаге, које треба да се сједине, амалгамишу у једном истом осећању, у једној истој вољи.

То су историјске заслуге генерала Недића. Он је за ове три године пожртвованог рада, готово ни из чега, помоћу волом и свешћу српског народа и жртвама његових најбољих синова, обновио Србију. Иако под окупацијом, он је створио државу са свима атрибутима упркос тешких ратних прилика.

Генерал Недић у тим часовима био је прва истина задетком као Карађорђе и Кнез Милош. Требало је васкрснути Србију, требало је окивати српску мисао и створити услове за њено развијање и напредовање. Својом мудрошћу и својим енергијом, својим правилним проценама догађаја и разумевањем стварности, он је поратно оно, што је с луде главе изгубљено.

Србија је опет васкрснула, и добила снагу да обезбеди себи живот.

Недићева Србија савладала је многе и многе тешкоће. Пребродила је многе и мно-

(Наставак на 2-ој страни)

ЕПОХАЛНА УРЕДБА

Данас, у време кад бележимо трогодишњицу владе Народног спаса и позитивна резултате, које је она постигла у свима областима националног живота, можемо забележити још један велики успех политике генерала Недића. Добро проучена Уредба о задругарству, којом се удараја темељи за изградњавање нове Србије, у којој ће владати поштење и правда, потписана је и ступа на снагу. Истовремено је одобрен кредит од 100 милиона динара који треба да омогући материјалну страну овога подухвата.

На тај начин је на путу да се остваре најтрајније жеље генерала Недића да задругарство дође до најпунијег напређења и да се почне са изградњавањем српске задружне сељачке државе, у којој ће сељак добити своје место. По његовом уверењу то је организација националног и државног живота која најбоље одговара српским традицијама и српском духу, јер се заснива и надовезује на стару српску задругарство, које је било у прошлости најјача снага српског народа и извор свију врлина.

Својим високим моралом, својом економском и социјалном организацијом задругарство је у прошлости сачувало српски народ од пропасти. Данас прилагођено условима и потребама новога времена и економске производње оно ће моћи да одиграа нову улогу у животу српског народа и да му обезбеди праву, благостање и нову величину.

Тако ће правдољубиве генерала Недића бити задовољено, јер је удаљо темеље српске сељачке задружне државе, које треба да дође место ранијег хаотичког и метежног уређења.

Сада треба свесрдно и истрајно приступити на посао и зато генерал Недић оставља у аманет новим покољењима да доврше ово његову замисао, да остваре ову основну тежњу српског народа, који је кроз векове тамне правди, једном правичном друштвеном уређењу. И то уређење биће његово својствено уређење, само његово, а не преношење и копија неког страног узора. То је најбоља завета да не оно биће конструктивно и од највеће користи по српски народ.

Зато је ова Уредба од епохалног значења.

«С—Н»

ТРИ ГОДИНЕ ИСТОРИЈЕ

(Наставак са 1-ве стране)

ге препреке. Сада она има пред собом слободан пут за нове успехе и нову величину.

Ту је био пут Србије за ових три године од најгешег искушења до данашњег дана, када постигнутим слогом и јединством са већом самопоуздањношћу и верам можемо гледати у нашу будућност.

Проласком кроз овај најтежи период своје историје, када је изгледало да ће Србија бити срушена противу њега и његовог опстанка, својим данашњим појмовима српски народ, слоган и јединствен, још једном је испољио своју животну снагу, своју вољу за живот, која успева да савлада сва препреке.

Сваки прави српски родољуб и поштен Србин мора да од признање на крају тешке године националној политици генерала Недића, који, савлађујући све тешкоће, мирећи сва супротности, успела је да очува све националне Србе у једном заједничком српском антикомунистичком национални фронт.

То је био један од главних циљева свеховних напора генерала Недића за ове три године да повратн јединство и слогу разједињеном српском народу, потребне за једино опстанак и будућност Србије, генерал Недић је схватио од првог дана преузимања тешке одговорности вођења Србије и у своме историском говору од 1 септембра 1941 године он је позвао на стару српску девизу, која је у прошлости увек спасавала:

«САМО СЛОГА СРБИЈА СПАСАВА.»

И за све три године он је одлучно и истрајно настојавао да ова највећа српска девиза, која је истовремено и непокорљива снага српског народа, која вам српски народ из тешких ратних перипетија у бољу будућност.

То је круна националне политике генерала Недића, његова непоколебљива тежња да се сви национални Срби уједине, зашта је он несебично жртвовао све лично и показао највећу широкогрудост и трпељивост. И као Књаз Лазар уочи Косовске битке, он у једном свом говору жигосао издајнике слоге и јединства:

«Најгеће је душман српског народа онај, који дели Србе на њихове фракције, партије или фронтове... Сам Србин слично братски на оиуп да се спасавано сами».

«С—Ни»

СРБИЈА КОЈА СЕ РАЂА

Пуна четири месеца провели смо у средини најтежих догађаја народа ті свих најкрвавијих борбама, који се воде против њихове окупације, на ланце Немачке земље, најбеспоштедније ломљења спајања или националног читања. У тој средини смо ми били да испитамо осећања свих слоја и да останак, њихо расположење према нама и опредељење.

Однос се најпонајвише односи на средина одржала од нам такође средини на поседнике, који уживали апсолутну пуноћу поверења и заштиту. Ово што се каже и осети у свој средини збиља је опкорење и читав један дугачак низ, него овај у којем се налазимо.

Те свеобухватне акције ратног доба: преко 16-то дневне акције 50-тогодишњака, поред дечака који су ступили у партизанске одреде. Од јесенске акције до пробоја и напајања, избеглавног окољања, свеуспешног из најтежих тренутних борби.

Све ово нам је дало неку нову обличју, једна нова кожа на нама. У свакој дечи они осећају чељаст као Србије и у свакој средини воде нашу борбу против окупатора.

То су борци које сами служе за свој рачун и нашег вида.

То су људи који се стварају за своју причу и своје дечом освајање своју слободу Отаџбине. Најбрбљивији од њих знају комплет. У комплет, вели он! То је за њих знак за почетак борбе, позвани увек воље за чување.

Кад се су читао ово провели у напредним и мучно се одвојили, прагнеш свакако нешто нам свом. Чело нам није само своје најплеменије опкорење на тврдима, свој „комплет". Сматрано кад да жду на сваком, а ти с борб увлаче на своје место, дају до друга, отиш поред села, бежи на борца.

Нашој Земље дом се успешно свих наших борбама, који остварили правног непријатеља да пређе у нашу земљу, већ не чекам дубље у њихову земљу, да чекам и свети отиш и свој земљу с неславној борбе са комунистичком бандама. Зато, треба бити бадну пажљ, спојити се и спремелеште са њима, разговорити се њима, не бе можна задавити њихово је велика њихова љубав према земљи и народу која их покреће на ове хероичке подвиге за спас Отаџбине.

Али непријатељска пропаганда умиче се да их духовно растројн, поједи и збијати. Та лажна и подла пропаганда почива у њихове редове комплексе догађаји, повећи лажи политички, произвели једних против других, подмећући њима нам другим сасвим нетачне. И до сада нам је ова пропаганда чинила је доста зла стварањем једињство и слоге у њихова борбама.

Али то више неће бити тако.

Код свију наших борца пробија је свест чистог кросног патриотизма, свесу о посушној потреби јачег слоге, борцама у борбе против њих окупатор. И сви борбени се са њима помешају. Да се обухватају и са уштурљим неправедљивим.

Нема више ни одвојени дуже, они су са нашим јединицама. Њихово пружај на нам је сигурно, они се одликују увек често и свето, они се њим воду и устају. У комплетним редовима окупили се са неодлучни, бодрљивци, и у општим националним радовима достигли су њима највећи домашај.

Тешко зна ни са ових свима радовима посебно ваша пажња на службу доћиста, а нови њиме на нашој, на страни, готови за опште своје животи у њиховим земље и народа. Ако су изашли на своја завичајна места, то нашему нападом домаћества и народа, чији су домаћаји и напобољшатељи. Код њиме и они нам обично одговарају: „Да радимо нашему вашу, нашему ради је она у чиће ја."

Сретни народ и државно одлажно, то се може тврдити, кад се за њиме виде стварн. Отуда радни народ, отуда и сигурно бољша будућност, а ми смо и у односу за недовољно сигурности, поглед ако ништа.

У комплетној се њима нађена њихова отсеча њихова према комунистима, који ова њихова народни интереси, њихова сигурна, животи, њихова домаћа, државна и њихо подобни.

У чистоћима њихо дана нађе се код њих јако велико поштовање њихо борца у односима спасе ге у њиховим редовима. Те у средини њих дана и њихових српских националних отсеках одељења нађа се ова Србија, родна сестра девастоване Србије.

То је њима јасно заболевања и погубљена, дакле жртвама и обновљена, дома и њима Отаџбине — Србија.

Хвала јунацима — хвала родољубима!

Стане Загеан

«У-1» НА СТАРТУ

ЈЕДАН НЕПОКОРЉИВ ГЕСТ

Књаз Михаило ушапио је једне ноћи дворани своје двора Јанка Вука и рекао нешто. Официр је одмах дао знак неколицини својих људи, који су одмах ушли у ходник и стали на страже. Књаз Михаило је тада изашао из двора и пешице кренуо према Топчидеру. Ноћ је била тамна и ветровита. Ишао је сам, без икакве пратње. Кад је дошао до Топчидерског брда, он се окренуо и погледао у двор. Видео је како се у ходнику двора запалило неколико свећа. Онда је наставио свој пут.

Ушао је у Топчидерски парк и ту се зауставио. Ту је стајао неко време, а онда је наставио пут. Ушао је у Топчидерску цркву. Ту је остао неко време. Онда је изашао из цркве и кренуо назад. Ушао је у двор. Ходник је био празан. Свеће су још гореле. Књаз Михаило је ушао у своју собу, скинуо се и легао у кревет.

Ујутро је Јанко Вук ушао у собу да пита шта књаз жели за доручак. Књаз Михаило је био мртав. Лежао је у кревету, а на лицу је имао израз мира и задовољства.

Тако је умро један од најбољих Срба. Умро је у свом двору, у Београду, у Србији. Умро је онако како је желео. Умро је онако како је мислио да треба умрети.

Књаз Михаило је умро у 1868 години. Тада је Србија била слободна земља. Била је једина слободна земља на Балкану. Била је једина земља на Балкану која је имала своју војску, своју заставу, свој новац, своје министарство, свој двор, свог владара. Била је једина земља на Балкану која је имала своју државу.

Књаз Михаило је умро у 1868 години. Тада је Србија била

„СРПСКА ОМЛАДИНА ЈЕ ДАНАС СИГУРНО И ЧВРСТО ВОЂЕНА“

Задаци пред војском се Министарство просвете и вера овлашћено је све три године даје су разноврсни. При свем том ипак се показало да постоји заједничког става, које је намењено свима уколико извесним потребама војног и општег просвете. Ове је полазећи од себи потребу предлагања и одређених мобилне, за којима се одмах осећала потреба, а које је за разних узрока дотле није користило.

I ОСНОВНА ВАСПИТНА НАЧЕЛА

Ратно време поистиниво је исто тако извесне захтеве тицајне као нормалне околности, које су се појавиле раније, што се односи васпитање и образовање наше омладине, имало је под нарочитим приликама и условима.

У васпитном погледу изузело се следеће начелно становиште и изнуђене следеће мере:

а) Свести се омладине жеља васпитавног у најразличнијим виду, у духу оних вредности трајних трајања. Уз да се, поред осталога, поведени Српска Начела песама, на којима је заснивана родитељска родољубивих песама, затим домаћинске комедије, народна игра. Фолклорне групе нашле су зритом значитог успеха.

б) Великом васпитању, као основи васпитавања, стављен је задатак да систа и изгуби, воља се обликује и изрочита знања. Услед тога је наставе на вероватне уведена и в школе у којима дотле није постојала; нарочито је радовно школске црква, као и основне вежбе школске школске корова.

в) Контрола над живљењем и радом ослабљено корак се појачала и спровођена што је могуће доследније у школе, јако да сва васпитна фактора делимо сагледано и в истом смеру. Отуда је нарочито осигурање ангажања дома и школе, што је један од основних тежишних услова при стварању ратних кухиња, у којима су се испољавали спонтани уметнички.

г) Сваки спорт је нарочито одређен, а нарочито је стављен у рад и стварању сваког сиасо свога живота. Отуда је наставе одржавани чак и под најтежим условима. Где то није било могућно, ученице су упућиване на самообразовање. Ученици из Београда и осталих места који су била погођена бомбардовањем подвргнута су испиту по нарочитом одлуци. У слободном времену ученици су обрађивале своје ваннаставне.

д) Само строго сарадничком сагледању омогућено је стварање веза између и начелствених плата, које је једино може обезбедити потпуни и потпуно напредно и дуготрајно рођење. Зато је у средњим школама ни ванредно сталешким напредовање просветне управе, како би се ученици упућивали у ове школе за које имају стварне способности. У ту сврху обезбеђено је и самопомагање за родитеље. У сарадњи са појединим напредним остварен је Фонд за ванредне сиромашне и надовите деце са села.

Неопходно ове мере, као и неке које су отпадале, нису остале без свога благотворног дејства. Нарочито се показало корисно јединствене наставе по школама. Установљено је и корисно за стране самих ученика и неке специјалне редистрата.

У основним школама нестани су неки годишњи испити као једна од добрих тековина. Сигурност У ове погледу опширно се и даље, па су неки годишњи испити вршени и у средњим школама, као једно од средстава за учвршћење тековине.

Овако вођена и учвршћена школска омладина одлично сачувана је од многих опасности и искушења, које се у овом ратном времену појавиле са стране. За забележење основан је Питање васпитања завод у Смедеревској Паланци, за напуштене Недељке деце трећ у Обилићеву.

Све ове побројане мере тешко да ће икде жељене показивате да није било повећавање рада код већине наставног и наставничког, који је у ратне године у врло тешким приликама, давали сви од себе.

II ПРОСВЕТНА РЕФОРМА

Но поред свих тако рећи текућих послова у Министарству просвете и вера нашли су заиновљени на планови просветног реформе. Сагледавши са Министарства, видите се верски послови на Министарства правда комплекс у Министарство просвете. Сходно са тим, прелазите да је просвета, поред просвета, без реде искључена.

Једно од основних начела просветне реформе планирано је да се сва места која нису изложена дејствима непријатеља и обезбеђена наша школске омладине. Само тако може бити у правом смислу верској васпитној и наставне мисије. Са сигурном тачком гледе просветне политике могло се добе и спонтане стварати школа на месту изложеном дејствима непријатеља и месној у месу опасности.

Зато ове ни ако се ово досело, приступило се оснивању стратешке за нарочиту дуготрајност. Државног просветног плана који тачно одређује, где и да ће се отворе према стварним потребама наше народне живота, а како постепено да наставе према демографско-економској структури појединих крајева.

Као основа за ове стварне изградње од сто вођене су школе које су Министарство просвете и вера пустило обезбеђене са свим сталешким и сдуге ним удовољава најстроже мерилима и стално у корак поступа, као и о томе шта се планира у том погледу требе да кажемо. Ово одлично биће ту у свином потпуно доказивање.

Да би се омогућило да сва пучанска деца у будуће имају могућност да дају своје школско у могућу растојања и обезбеђена рада постављене Министарство просвете и вера доноси је Уредбу којом је Главна просветна савет на основа реорганизован. На место вишедневних 55 чланова мешовитог на рада просветног радника, сада у Главни просветни сачињавају: постојећи сви сталежа, конфесија. Сачињавају Српске православне цркве, сваке мањинске, као и високих просветних и научних установа.

III ДРЖАВНИ ПРОСВЕТНИ ПЛАН

На основу мишљења која је добивена путем тражене анкете, као и студија Просветног одбора, који је вишељан Главни просветни сачињавају на његовог предлагања државни просветни план Државног просветног плана. Овај план основан је на следећим принципима: типови, број и распоред школа одређени су према географско-економским, културним и просветним потребама појединих крајева, са циљем да се после школа, као и високих наставни планови и програми, доведу у склад са потребама и државним потребама.

У Државном просветном плану, који је утврђен и који се већ почео реализовати у току једног нова година, предвиђена су извесна нова типови школа: двогодишње народне полуопште школе, седмогодишње школе, вечерње школе, полуопште средњеве школе, вечерње домаћичке школе, домаћичке школе, полуопште учитељске школе, администраторске академије и лабораторско-предавачке школе. При средњим техничким школама предвиђени су извесни нови отсеци. Обавезно основно образовање повећано је од 4 на 6 година.

СРЕДЊОШКОЛСКИ ОМЛАДИНЦИ НА ГОЉАНСКОЈ СМОТРИ

Не чекајући на доношење Државног просветног плана Министарство просвете и вера почело је практично остваривање неких основних начела за отварање школе нових напочетка. Тако су у току ове ње године отворене следеће стручне школе: Административна академија у Београду, Средња техничка школа у Крагујевцу, Техничка академија у Крагујевцу, III трговачка академија у Београду, Вишеразредна женска школа у Смедереву, Вишеразредна школа у Ашањеловцу, Стоматолошка-медицинска школа у Београду. Сва ова отворена су обогаћивање течајева у Загорани, Тутунски, Вишеру и Крагујевцу.

IV ОПШТИ КУЛТУРНИ ПЛАН

Поред рада на стварању Државног просветног плана у Министарству просвете и вера напочело је рефераду на изградњи нашег Општег културног плана, који ће за тај извршити сагледавању нашег културног достигнућа, потреба и начина рада. У току овог напредног напреда и наше земље. Овај план ће нам се изводите планови и без обзира на дневно-политичке и друге утицаје.

Основно начело Општег културног плана гласи:

наша националиа култура има се изградити на темељима здравих народних традиција и повести у сагласности са нашом српском стварношћу.

V РЕФОРМА ШКОЛА И ЊИХОВИХ ПРОГРАМА

Једна од ових школа које је реформисана без је Београдски универзитет. Реформа је извршена са циљем да се она нашим најбоље просветне установа оспособи за вршење своје задатке: напредовање напредне више националне културе.

Основом и Општом уредбом о Универзитету заведен су многе новине.

Раније се национални образовању на Универзитету није показивали скоро никаква пажња. То ће се гледно осетило. Сада је предвиђено да се на свим факултетима морају обавезно изучити у току допуне свега националног васпитања и образовања.

У духу нових сталних захтева је прилагођена и настава се сва она који воде до се посете универзитетскими студијама. Заведена је контрола над радом студената и високом уредном полазећу живота. Предвиђени су практични радови студената приходе.

Основа се Педагошки институт, код који ће вежбати просвећени сви студенти филозофског факултета, као и они са другим факултета који воде до се дођоше посете наставничком позиву.

Реорганизовани Београдски универзитет односи је дипломе свих година и предмете су сви воде до он отвори са радом. Вомбардовање Београда је овако неповољне ове тако важне и потпуне замисли. Предвиђено је сви воде до вршења рад на Универзитету отпочне у јесен.

Поред Универзитета у Универзитету вршавени је и Уредба о гимназији, која уједно нормативна плаћена Дом ове полазе Министарство самог на повољније. У њој ове тачке значајних новина, на основи се основа основа потребе.

VI РАД НА КУЛТУРНОМ ПОДИЗАЊУ НАШЕГ НАРОДА

Народном просвећивању нарочито је велика важна. При основним школама основани су отворени народно просвећивање. Нарочито је извођена бор-

(Наставак на 9-ој страни)

ТРИ ГОДИНЕ ОРУЖАНЕ БОРБЕ ВЛАДЕ НАРОДНОГ СПАСА

Септембар месец 1941 год. затекао је Србију у врло тешком стању. Безобзирно се осећао на свима странама. Дрма-сећа власт је покушала, још више појачано оружану заштиту. На пределима њиховог времена српског сокола бунтовно су хрстили сељачких господина са заштитом жандарма кућедне. У земљи је без сваког комунистичког устанка. Пушке су прштале на све стране, гинуле су народне вође, свакодневно домаћина, пред српског народа.

Било је потребно да се при свем тешком комунистичка установа.

Ово је било извиђрелно тешко задатак и обавезе за тадашње старешине српског народа, да у оригиналној ратној неје имали кошмаре неке са комунизмом, обезоружање, није никако мсли да се одупре добро вођеном комунистичком бацању.

У тим тренутку, када је септембра 1941 год., генерал Милан Недић преузео управу земље и обратио Влади народног спасења, упутио је народу апелаш: „Хоћете ли да дементе слободу или ропство?"

И доцније се ово исто јавило међу личити на прави чуда. Са невољама српског добровољачког потпуна генерал Недић успео је да иницијумарним војском покрајина будуће комунисте, васпоставе ред и рад и тако сачне српски народ од потпуне пропасти, која му је претила.

Прво крупно, а мислим и најважније решење до је учинило, било је увођење слободе штампе, кажњавање свих оних који протсловима Влади за оружано дела и дела у земљи.

Сви до јесени прошле године комунистичко-шпијунажна свиња је подупрла Србији и Србима тако нешто. Тек тада почела је да показује и да умно одбацивати ма. У исто доласка је до изражаја и наш темпераменат, који не дозвољава да се оснивачких удруга, изазову крилација и стално мења, одузимању кућне и приватну разлоге, организовању убистава, одузимању имања, свим тим путем летала и напада. У јесен је почела да се манифестује у напалима на поједине интелигентне радне слаге, на сообраћајне објекте и друга важна природна потрепина.

Ова нова активност довела је отуда, што су слабости наших снага прелазиле домицијала почела да пратиму појединца са стране.

Српске оружане одреди ступили су у самоћ почетку ову нову сашају и осујетили намеравање покушаје, али обама.

Јрошлих интереси одлагали су да у оваквим нарочитим моментима ови оружани одреди буде ангажовани у јединицама регуларне војске. Тако је дошло до увођења лика кифа Српске државне безбедности, а комаду под овима оружаним одредима пре свега је дошао предавнички Корпус генерала Недић, историјанину и као реторни Министар унутрашњих послова.

Као интересно резултат ове мере довело је истовремено и до добробиње комплетирања и снабдевања оних српских ослобођачких одреда са оружјем.

Планови настројења партизана на Србију од почетка 1944 г., који су извршени после прибављања свега а добрађена подготовка, у чак су у многом и једностав српски национални бедем. Комунистичке банде у Србији могле су да постигну само тероризам и привидно успехе у појединим, по њима повољно за успех да нападу и стварне изненађења, али не и у тако званом плановом.

Ове једне високе и крајњи тешкоће, у којој је Србија била ради и пуштање подизања и успешно, сви су знали у борби и стварали на кому највише стоји. Поред оригиналног неуспеха и високог губитка у крви живота су они могли да се не сломе, а ломима и терором одржавали су моран и дисциплину своје родитеља.

Тако научени претрпели су комунисти правих разлога. Наиме, они, који су почињали да се ослањају на Србију и Србе, који су мислили да ће Србија и Србин бити у сваком случају на њиховој страни, да ће Србија и Србин бити у сваком случају на њиховој страни, да ће Србија и Србин бити у сваком случају на њиховој страни,

ВЛАДА НАРОДНОГ СПАСА ПОВРАТИЛА ЈЕ ВЕРУ У ПРАВОСУЂЕ

Када је пре три године Влада народног спаса ступила на управу земље, данашња и број наших читалаца су се, после петорогодишњег ропства, које је пролазило преко наше земље, осећали као људи којима тешке трагедије и разорења, у изванредно тешким приликама. Сами земаљи народног спасења били су уплашени, а као непријатељи народа и народног живота на нашим леђима у свему су помагали окупатору.

Дошао је час када је Влада народног спаса била је створила предуслова за нормално и повољно функционисање судских власти и правосуђа. Ратне околности објективно су онемогућавале да се правилно поступа тако, да правни поредак буде у потпуности остварен судском власти, а напред побрани вери у правосуђе.

Тешкоће које је при том у почетку свакако биле су многобројне. Услед сталне државне територије измењала се потреба реорганизације појединих судских установа, као и да се омогући њихово нормално функционисање. Већи број судских згпада је био је порушен, друге реквирирале су војне потребе, списи и књиге у делимично и знатном степену били су уништене.

У циљу правилнијег судског организовања новостворених територијалних надлежности за поједине судове, судијски потребни су и потребни извесни измени. Тако је Управни суд у Београду и по поднетој Влади, а примарном поднетој Касационог суда у Београду на чију државну управу је, сходно, створен је редни Касациони суд за целу земљу.

Уредбом о уређењу Министарства правде од 22 маја 1942 године је основан и Законодавно одељење Министарства. Једно од главних конструктивних дела Уредбе јесте успостављање високог судског Судског законодавства, којем је до сада било у надлежности само судова и адвокатских удружења и у предстојећим и свеобухватним радом. Да се може правилно и правилно и на основу тога правилне судске одлуке.

Све дирентне Уредбе већ су скоро у потпуности извршене у целој.

Ратне околности су биле узрок извесне не оседалу у спољашњем подацима о броју предмета и застарелих предмета у току 1942 и 1943 године. Ипак, и поред тих околности, ипак је број решених предмета у 1943 години 126.790 предмета, док је број решених предмета 1942 године 120.040 предмета, а у 1941 години 126.790 предмета, док је број 1942 године 127.291 предмет; 25 из броја 1942 године 127.291 предмета, а из броја 1943 године 122.543 предмета.

Све ове податке можемо показати да се застоји, који настали услед ратних прилика, у нашем правосуђу, непрекидно смањују. У ствари, ми смо у том погледу већ у другој години ратне године, а ипак је број решених предмета већи него у 1941 години, када је рат почео.

Ако остане позитивна Министарства правде да најкраће је могућа и задовољи да се нарочито нашим раду не запосленима. Ова је потреба тако је у потпуности у довољну потребних ратних прилика, а нарочито у данашње време, када је рат у најтежој фази.

Тешкоће које је при том у почетку свакако биле су многобројне. Услед сталне државне територије измењала се потреба реорганизације појединих судских установа као и да се омогући њихово нормално функционисање. Већи број судских згпада је био је порушен, друге реквирирале су војне потребе, списи и књиге у делимично и знатном степену били су уништене.

У циљу правилнијег судског организовања новостворених територијалних надлежности за поједине судове, судијски потребни су и потребни извесни измени. Тако је Управни суд у Београду и по поднетој Влади, а примарном поднетој Касационог суда у Београду на чију државну управу је, сходно, створен је редни Касациони суд за целу земљу.

Уредбом о уређењу Министарства правде од 22 маја 1942 године је основан и Законодавно одељење Министарства. Једно од главних конструктивних дела Уредбе јесте успостављање високог судског Судског законодавства, којем је до сада било у надлежности само судова и адвокатских удружења и у предстојећим и свеобухватним радом. Да се може правилно и правилно и на основу тога правилне судске одлуке.

Све дирентне Уредбе већ су скоро у потпуности извршене у целој.

Ратне околности су биле узрок извесне не оседалу у спољашњем подацима о броју предмета и застарелих предмета у току 1942 и 1943 године. Ипак, и поред тих околности, ипак је број решених предмета у 1943 години 126.790 предмета, док је број решених предмета 1942 године 120.040 предмета, а у 1941 години 126.790 предмета, док је број 1942 године 127.291 предмет; 25 из броја 1942 године 127.291 предмета, а из броја 1943 године 122.543 предмета.

Све ове податке можемо показати да се застоји, који настали услед ратних прилика, у нашем правосуђу, непрекидно смањују. У ствари, ми смо у том погледу већ у другој години ратне године, а ипак је број решених предмета већи него у 1941 години, када је рат почео.

Ако остане позитивна Министарства правде да најкраће је могућа и задовољи да се нарочито нашим раду не запосленима. Ова је потреба тако је у потпуности у довољну потребних ратних прилика, а нарочито у данашње време, када је рат у најтежој фази.

ИЗВЕШТАЈ
Министра правде
БОГОЉУБА КУЉУНЏИЋА

носи оказне као и запосленима породицама које је њему у опису да пазљиву пажњу, те су на овај начин помогнута лица збрињута са стране. С друге стране Уредбом о одређивању одредница и висини појединих измењају и допуњени одлазања за сва организационална општинска против лица која се налазе у надлежности за дужности у ваканционим и за зарабољење по поштеној поправци за зарабољењима.

Уредбама о изменама и допунама Уредбе о одлагању појединих ратних прилика обимно смогућава је појединачне дистеза за одлагање извођења од стране у којима је могућа правилно продужење страже дужника и по истеку прописано продужења рока, који је износио двадесет дневних Уредбом је до 30 јуна 1943 године, а поред тога прописано је нарочито правилно да Уредбе прописано је и оних који су довољно у извештајном извештаја у року једног у земљи и дотицаји у вези са тим предмета.

Изменама и допунама Уредбе о привременој управљању и процене ратне штете пружена је могућност дужника која због учествовања пред њему могло оцењети пријем у процењивању, а у оцењивању у накнадном року, а с друге стране лица ратне штете пропорез и по истеку прописану учествовања пределени за оцењивање и вези с њима и спортовима за пријављење и оцене штете.

Уредбом о уређењу односа по молицама и обиграни на стање стварно потом у вези са ратним прилика у земљи, односно потрошња у су питања од нарочите важности по економске и кредитне прилике у земљи.

Уредбом о привременој судској поступку у судовима и судским одељењима Министарства правде односа о изузеће земљишта претежно 6 (31 тач. 4) ратовима судског поступка за Краљевину Србију забрањено је свако и писмено поступање без добровољног законодавних, која су се после спровести због неодложне опака или земљишта.

Уредбом о уређењу односа по молицама и обиграни на стање стварно потом у вези са ратним прилика у земљи, односно потрошња у су питања од нарочите важности по економске и кредитне прилике у земљи.

Уредбом о привременој судској поступку у судовима и судским одељењима Министарства правде односа о изузеће земљишта претежно 6 (31 тач. 4) ратовима судског поступка за Краљевину Србију забрањено је свако и писмено поступање без добровољног законодавних, која су се после спровести због неодложне опака или земљишта.

Уредбом о одлагању одређено је да се рокови, који су почели да теку пре 6 априла 1941 године, а нису истекли до 6 априла 1941 године, настављају да теку по истеку времена, које је протекло од 6 априла 1941 године до 6 априла 1944 године.

Уредбом о одлагању одређено је да се рокови, који су почели да теку пре 6 априла 1941 године и нису истекли до 6 априла 1941 године настављају да теку по истеку времена, које је протекло од 6 априла 1941 године до 6 априла 1944 године.

Уредбом о одлагању одређено је да се рокови, који су почели да теку пре 6 априла 1941 године и нису истекли до 6 априла 1941 године настављају да теку по истеку времена, које је протекло од 6 априла 1941 године до 6 априла 1944 године.

Уредбом о одлагању одређено је да се рокови, који су почели да теку пре 6 априла 1941 године и нису истекли до 6 априла 1941 године настављају да теку по истеку времена, које је протекло од 6 априла 1941 године до 6 априла 1944 године.

КОАЛИЦИЈА НЕПРИЈАТЕЉА ЕВРОПЕ

*Од све веће важности су у међународним дискусијама питања и последице проблема који чекају свршене рат „треће светске рат". Ово питање је сада у свим државама, које се боре против Немачке. Они који је воде да се ујединебоју у зоби који ће имати за ујединебоју у зоби који ће имати за ујединебоју у зоби који ће имати за

Министарство пољопривреде обезбедило је исхрану српског народа

У пољопривредној погледу Србија је после ослобођења наишла у тешком положају. Све је морало ова производити сва на свима њу и у свиду штета која би свако обезбеђивала исхрану за време трајања рада свог огњишта. Задатак је био у толико тежи што је ова штета по осудама у друкчији и отежао рад свих министарстава, а нарочито Министарства пољопривреде. Ова је морала наћи пут, да обезбеди исхрану не само у свиду већ и у свим крајевима земље, који су ослобођени. Задатак је био у толико тежи што је ова штета по осудама у друкчији и отежао рад свих министарстава, а нарочито Министарства пољопривреде. Ова је морала наћи пут, да обезбеди исхрану не само у свиду већ и у свим крајевима земље, који су ослобођени.

Пред почетак окончавања Министарство пољопривреде и исхране, по обрасцима Влади народног ослобођења, да је до сигурно свој рад на обезбеђивању пољопривредне производње, да би се обезбедила потребна количина народу исхрана и друге потребе, а тема и њихова организација.

Прва успех Министарства јесте пољопривредна чеканска кампања. Требало је да добра жеља рат, да бе да и на њима потребно вршити откуп усевима да све српске народа плаћа у пољопривредних робља на 80% народа, а да се наградне у пољопривредне може по-стићи. Једино добра пољопривредне чеканске кампање и планском производњом, бесплатно чекање сватању Српске владе приступи се раду и бесплатно је средњошколска чеканска служба.

Организовањем ове службе дат је пољопривредне потребне радне снаге за спровођење планске пољопривредне производње. Пољопривредне чеканске спроводе сезонски су помогле у раду, те су сву радне, те су сву задатке и народ многих крајева обезбедиле да не изгубе, одржавају да се тај планом свима народу.

За успех пољопривредне чеканске службе и планске пољопривредне производње чеканске је нарочито значајно је сарадња пољопривредних чеканских и радних пољопривредних установа. Ова сарадња је у Србији већем мери се свободно чеканске за рад, те та с успехом.

ПЛАНСКА ПОЉОПРИВРЕДНА ПРОИЗВОДЊА

Најбољи успех Министарства пољопривреде и исхране је планска пољопривредна производња.

У фебруару 1942 год. Председник Владе генерал Милан Недић донео је одлуку **Наредбу о Плану и пољопривредној производњи** за 1942 год. На основу ове Наредбе и Плана издата је одлука да сва слободна обрадива земља и земљиште које је до сада било у власништву Немаца и њихових савезника чеканске служби, пољопривредне организације, школе, цркве, власте, штампе, радио, кинематографа, подаћена у пољопривредне производње планом су тај план и извршили.

На појава штета са свих и пред, дакле се требало је да се обезбеди исхрана и сва потребна храна. Свима чеканима обезбеди себе хлеб и оставе. Обезбеди је и у земљи сама свима српског народа. Свима чеканима и у чеканима је сва потребна храна. Свима чеканима. И поред свега задовољити су добровољни приносом пољопривредне потребе војске.

Наиме је у Плану у другој години планске пољопривредне производње планирано је под ново планским условима, а цела земља остаће је благотворно пољопривредне усеване. Према планираној површини ће се рећи да је у ово године већи производња дводелно жедела и стотине земље, тако да је у ово године у целом српском народу биће обезбеђена исхрана и друге потребе.

Успехе у извршењу пољопривредне производње у ово године је у свим њима годинама. Сетове земљорадничке радне задруге за земљорадничке радне задруге за пољопривредне производње, да би се обезбедила потребна количина народу исхрана и друге потребе, а тема и њихова организација.

Прва успех Министарства јесте пољопривредна чеканска кампања. Требало је да добра жеља рат, да бе да и на њима потребно вршити откуп усевима да све српске народа плаћа у пољопривредних робља на 80% народа, а да се наградне у пољопривредне може по-стићи. Једино добра пољопривредне чеканске кампање и планском производњом, бесплатно чекање сватању Српске владе приступи се раду и бесплатно је средњошколска чеканска служба.

Организовањем ове службе дат је пољопривредне потребне радне снаге за спровођење планске пољопривредне производње. Пољопривредне чеканске спроводе сезонски су помогле у раду

„СРПСКИ НАРОД СЕ ПРИБРАО И ОРГАНИЗОВАО ЈЕ СВОЈ ЖИВОТ И РАД.“

Три године живота и рада под окупацијом, под строшотима грађанског рата и — што је најгоре — под умиљатим ваздушног бомбардовања, показују нам невероватну снагу животног гена и жилаве отпорности српског народа. Данас, када од тога је дуже времена и спокојно, народ се умео прибрати, организовати свој живот и рад, и постићи видне резултате како на политичком, тако и на културном и привредном пољу.

На привредном пољу су се карактеристичне појаве испољиле и најбоље знале да сведоче. Велика разарања извршена бомбардовањем и пљачкањем, рушења фабрика и радионица, путева, путева, железница и тако даље и прикривање великог дела робе, уништавали су готову привреду и у области расходних средстава за живот готово потребних.

Међутим, није било ни равнје ништа пропадљиво у тим синоси. При свом рату, у доба слободне међународственске природе, снабдева се да су дирижавала производња и расподела готових производа по једним слободна и демократски, па се, врлина таквим назорима, и код нас свим покушај увођења планског рада у нас природних живот одбијао и суђбине.

Зато нам је било велика чудо увести планску привредну изградњу, уопће нашим шансе, и капиталног значаја нашег народа према дирговском природа.

Задатак је био тежак колико техничке тешко и психолошке. И под тим тешким економским прилике са Српска влада народног опоза да у Србији организује рад, и захвати тај рад, и захвати тај рад у мере интереси прибрежна и плановно организовање свих живих продуктивних снага.

Ова влада у Србији влада несувишно су одговарали према, најјачи и најнеотклоњиви захтеви српског народа јер је пригрли рад, рада и мера привређа да сам здравог здравог живота и рада.

И дуже овим путем, српски народ је, као што рекосмо, показао невероватне успехе и дао доказе своје виталности и животне снаге и способности. Многобројне мировдене свакојаковите тврде, да је Србија данас, и поред свих тешкоћа, које изгубљена земља на Балкану, највећу у привредном погледу.

Историја ће неугасиво остати ова дивна ветхост српског народа. А Српска влада ће остати чувена тековина, која остварио да чака под историја о свом раду и својим успесима за време ове тако тешке.

У извештају Министарства природних подаћања је дато и Србији у два периода у Министарство пољопривреде и шумарства, и Министарство народне природе.

У извештају Министарства народне природе истпадају поглавито наводавни Министарства шума и рудника и Трговина и индустрије, као и извештаји Дирекције за воде и пројекти.

Критике појединих грана наше народне природе да на подручју Министарства народне природе, приказују овде у главним линијама.

I. РУДАРСТВО

Србија је, поредно, богата рудним благом. Поред многобројних металних руда и каолина у Србији има свих врста угља. А народно кашнодавање многог енергије, велика заинтересованост народа, Србија и ово питање обезбеђују великој улози рударства у будућности Србији.

И при свом рату, рудници металне развијали су се у нашем простору повољно. Наши пре рудници угља прелаз су знато од повећавања рудника на другим крајевима и нашим домаћи, и поменимо само да је недавно Министарство снабдевања. Под тим поштеном цена, коју су нашли да подноси велики и наводена радобрање производа рударства, домаћи рудници угља и ово стварали рудници на нашој прошасти.

У таквим ово стању заталаси великог утицаја рудника на нашем простору нашли су и велики недостатке, нарочито и напоменимо наведени путовима са стварним снабдевањем лимарима, а финансијским кодрима и материјалним средствима за велики потребе.

При том, наша рударска радника стварни порасла ни опадала је са нашег рудника, а ни са радника на рудницима, радницима који су највише били снабдевани и у рудницима су радили само угљен, свакако радо допуњавали своја оскудног доходака. Тако је и стало угљена, као да нас, и то је основне наших наших угљених рудника: ни немања довољно стручно професионалног особља, нити је рада у рудницима. Једно као другом, те су сваког привлачили уз рудника, — него таворимо са једним фолгатентом: мисли радника који напуштају рудника и одлазе на неке друге послове на вишестоко мањи, или на веома неодређене, уопће затим оскудице повољнијег радника, одлазе на неке друге послове.

И друге тешкоће стално притискују наше рудника угља: тешкоће уредног и довољног прибављања (машине, алата, набрбаја, материјала, резервних делова за машине и пумпе, мазива, изводних уређаја (шина, локомотива и т. д.), камиона који бар дела са потребама рудника, затим запослења за право угља до чега доводе утоварне станице и т. д.

Мора се, сваки дакако неквалификовано енергије и неутрошавости нашег класног рударства, жалосно неразумевање и мањина рударских радника, који су при свим овим увођења тешкоћама и напоменимо ипак успевали да — бар у потребним — дотле тешке и дуге производње угља бар минималну сталност, за повољнијих услова.

Са своје стране, Министарство народне природе нагласило је све што је било могуће да се наше рударство осиови и помаже у савлађивању свих тешкоћа

ИЗВЕШТАЈ
Министра народне привреде
Др. МИЛОРАДА НЕДЕЉКОВИЋА

рада. Рада привезивање радника на рудника, повећано је систематско стварање и основу радника на рудницима, у погледу побољшања услова становања, исхране, одела и одела.

За скромну ово већег броја нових генерација рударских радника отварају се стручни трговачки курсеви на самим већим рудницима, поред помоћних бројних њих у рударској школи у Ибаничкој. Једно пуна од 30 младих наших рудара послала је у Немачку, где су прошли шест месеци у великим модерно уређеним рудницима, и поред практичног рада нашли систематско

Нови радници
„верни синови мајке Србије“

Генерал Недић у своме правдољубљу одно је пуно признање српском радништву због његовог непријатељског става према бољшевизму и због његовог конструктивног рада на обнови Србије. Он увек истиче да у редовима народа српског народа, који су се под петокраком заклом борили против Србије није било српских радника и раденица, нако је према Москви све чинила да их увуче у своју мрежу.

Али српски радници остали су само Срби, „ВЕРНИ СИНОВИ МАЈКЕ СРБИЈЕ“. И њих није било на фронту где се пали, руши и убија. Напротив, они су својим данонобним радом поправљали и подизали оно што је уништавао бољшевички руководилац бес.

се водила предлозна, те су се вратили знатно оспособљени за више функције у нашим рудницима.

II. ШУМАРСТВО

Иакда чувања са своја богатства шумом (преко 30% државне површине). Србија је дакле достигла у рад шумски најпродуктивнији земаља Европе (преко 18%). Упутна задужења поодружене је знатно већа, ако од те надлежне површине стварно је под шумом. Стручна квота према 1 хектаре хектар, расчунајући ту и млади недрасле шуме, као и запуштене шикаре. Стручна је квота знатно мања, нарочито ако узмемо у обзир да дневно нагло смањује поносима квадрат (као производне шуме) великим и дивљачким кодама.

Од укупне шумске површине долази на државне шумске површине 21,8%, на самуправне преко 27,6%, на приватне преко 7%, на црквене 0,3%. Високих шума има око 45%, а то су већински државне шуме; средње око преко 8%, нискик 29%, шикара и сасвим безобразних, изгубљивших шумски свој читавог 18%, — и то су великим својим и отпалитеса шума. Због овога стања шумски шумар, укупна маса дрвета у њима износи по 120 кубних метара по хектару тј. 101 м³ по хектару, а то је свега готовине знато што се сматра у нашим и у светској пракси као нормалним.

Услед свега тога, приватне и самуправне шуме сваке је и годишње преузете дрвна маса свих наших шумских каиоса већа преко 2,5 милиона кубних годишње више него што је могућно. Ако прикажу просечно приноса шумна трбало да буде.

Потрошња дрвета каноса сада у Србији преко 6,5 милиона кубних метара, дакле више но двогуг што је прирастај наших шума. (У ову вредност потрошњу нису урачунате сировинска пустошења наших шума бесправним сечама, које су у 1943. години достигле висину преко 1 милиона кубних метара дрвета.) Ово значи да је по пуна техничко дрвета основно наше привређивање шумама. Услед тога, ако нешто у мањој мери дође до прекорачења ове границе, долази до великог дефицита дрвета у Србији.

С обзиром на то, једину огромну улогу шума дају право у привређивању и културном животу савременог дрвета је потребно не само, да пруже дом заштиту вуку и за свеопштеког дрвног природа, за подлоге и крошње, за заштиту, за безбрижно напређење и конструкције, за малограђење пратова, за огрева, за пољопривреде рудничких водених под земљом) из дрвене индустрије прави за картоја, вештачка тканва (вуна, памук, свила), сирћетна и друга киселина, многа сирупи и друга производа за индустрију и свакодневну употребу. Од дрвета се праве дрвени угаљ, генераторски гас и т. д. и т. д.

А поред свега тога значај шуме лежи у регулисању отицања површинских вода и распореду водотока, заштити земљишта од спирања и клизања и заштити дотока од бујица, поплава и наноса. Шуме дају свежи, пријатан дозвољно пити воде, свом воздуху и здравље и пријатно окружење и лепоту и лепоту свакога заједничким да дуже неког стана.

Из свег свог разлога ни дозвољно да заслужена, да сачувана шумски шумна дрвета за све будуће време, да сачува и прирадњени, аграрном и државотворном погледу, је да као се правна тако многу задатак чувања шума и обнављања шума.

Чувања шума од бесправне сеченине и немилосрдног сатирања дивље је потпуно немогућа. Остаје нам, да се правилним мерама и законима, и уз помоћ шумарске и шумарске дрвета за горње, као и прилагођене на личним потребама, сваколико потребним дрвета.

У том циљу доношена је 26 децембра 1940 Закон о заштити природе, који је равно врло мину вишу природа штитита, путем назначења и прадлежна, курсева и крупних путева, да поучи народ средствима народа о правилнијем поступу, о подизивању помоћи и о стању дрвета у пећина и шетаћевима да се ти ито мање горива потребе или да мање наносе штете.

Што се тиче **обнављања шума**, Министарство народне природе учинило је најбоље напоре да прибави и среди све потребне мере и прописе да се у свим правцу обнављања шума и насада, напуштених дрвета дрвета и пашњака, сиромашних шумама, да се што више повећа површина под шумама.

Управљање шумама и свим дрветом врши Одељење за шуме у Министарству шума (као и раније), седиште данам налазећи се у Београду. Чему је ближи у Министарству шума у Београду, дирекције шума, а дакле право окружења, одељења средњих шумарстава, уколико се тиче самоуправних и приватних шума.

Поред Одељења за шуме, при Министарству је образована и **Централа за дрва**, која Одељењу помаже како при расподели свих дрвета за огрев и потребе топлана, тако и при набавци и расподели дрвета за све врсте, намењеновидне, рудницима, индустрије и занатлији, дакле установама и предузећу Србије.

Централа за дрва, као и Одељење, има задатак да све потребе на територији Србије покоди Министарство (Одељење за шумарство заједно са Централом за дрва), тако да се потребе за дрвима врше дакле у сагласности јединим (у дрвеним шумама), дакле према правилним начелу-производљива (предузећа за сечу дрвета) које врше сечу дрвета и у њима шумама и самоуправним шумама, дакле према приватних власника (мањи) шума, који добијају одређене утврђене задатке, као и начелу одређивања дрвета у сагласности потеба и предаја.

III. ИНДУСТРИЈА И ЗАНАТСТВО

И поред свих тешкоћа и напредања, оскудице у сировинама, у погонској снази, у раду, у транспортним средствима, тешкоћама снабдевања, недостатку организованог кредита, слабој јачини безбедности, недостатку мајсторског кадра, и поред многих других неповољних околностија, наша народна привреда се и у области индустрије и занатства прибори, одржала и показала чак и извесне јаче знаке развитка, поготово запослења радника.

Индустрија Србије дала је знатним тешкоћама, које су јој се пред њом, да за време рата, у земљи у свету, пружи и у светској пракси као нормалним.

Услед свега тога, приватне и самуправне шуме сваке је и годишње преузете дрвна маса свих наших шумских каиоса већа преко 2,5 милиона кубних годишње више него што је могућно. Ако прикажу просечно приноса шумна трбало да буде.

Потрошња дрвета каноса сада у Србији преко 6,5 милиона кубних метара, дакле више но двогуг што је прирастај наших шума. (У ову вредност потрошњу нису урачунате сировинска пустошења наших шума бесправним сечама, које су у 1943. години достигле висину преко 1 милиона кубних метара дрвета.) Ово значи да је по пуна техничко дрвета основно наше привређивање шумама. Услед тога, ако нешто у мањој мери дође до прекорачења ове границе, долази до великог дефицита дрвета у Србији.

С обзиром на то, једину огромну улогу шума дају право у привређивању и културном животу савременог дрвета је потребно не само, да пруже дом заштиту вуку и за свеопштеког дрвног природа, за подлоге и крошње, за заштиту, за безбрижно напређење и конструкције, за малограђење пратова, за огрева, за пољопривреде рудничких водених под земљом) из дрвене индустрије прави за картоја, вештачка тканва (вуна, памук, свила), сирћетна и друга киселина, многа сирупи и друга производа за индустрију и свакодневну употребу. Од дрвета се праве дрвени угаљ, генераторски гас и т. д. и т. д.

А поред свега тога значај шуме лежи у регулисању отицања површинских вода и распореду водотока, заштити земљишта од спирања и клизања и заштити дотока од бујица, поплава и наноса. Шуме дају свежи, пријатан дозвољно пити воде, свом воздуху и здравље и пријатно окружење и лепоту и лепоту свакога заједничким да дуже неког стана.

Из свег свог разлога ни дозвољно да заслужена, да сачувана шумски шумна дрвета за све будуће време, да сачува и прирадњени, аграрном и државотворном погледу, је да као се правна тако многу задатак чувања шума и обнављања шума.

Чувања шума од бесправне сеченине и немилосрдног сатирања дивље је потпуно немогућа. Остаје нам, да се правилним мерама и законима, и уз помоћ шумарске и шумарске дрвета за горње, као и прилагођене на личним потребама, сваколико потребним дрвета.

У том циљу доношена је 26 децембра 1940 Закон о заштити природе, који је равно врло мину вишу природа штитита, путем назначења и прадлежна, курсева и крупних путева, да поучи народ средствима народа о правилнијем поступу, о подизивању помоћи и о стању дрвета у пећина и шетаћевима да се ти ито мање горива потребе или да мање наносе штете.

Што се тиче **обнављања шума**, Министарство народне природе учинило је најбоље напоре да прибави и среди све потребне мере и прописе да се у свим правцу обнављања шума и насада, напуштених дрвета дрвета и пашњака, сиромашних шумама, да се што више повећа површина под шумама.

Управљање шумама и свим дрветом врши Одељење за шуме у Министарству шума (као и раније), седиште данам налазећи се у Београду. Чему је ближи у Министарству шума у Београду, дирекције шума, а дакле право окружења, одељења средњих шумарстава, уколико се тиче самоуправних и приватних шума.

Поред Одељења за шуме, при Министарству је образована и **Централа за дрва**, која Одељењу помаже како при расподели свих дрвета за огрев и потребе топлана, тако и при набавци и расподели дрвета за све врсте, намењеновидне, рудницима, индустрије и занатлији, дакле установама и предузећу Србије.

Централа за дрва, као и Одељење, има задатак да све потребе на територији Србије покоди Министарство (Одељење за шумарство заједно са Централом за дрва), тако да се потребе за дрвима врше дакле у сагласности јединим (у дрвеним шумама), дакле према правилним начелу-производљива (предузећа за сечу дрвета) које врше сечу дрвета и у њима шумама и самоуправним шумама, дакле према приватних власника (мањи) шума, који добијају одређене утврђене задатке, као и начелу одређивања дрвета у сагласности потеба и предаја.

III. ИНДУСТРИЈА И ЗАНАТСТВО

И поред свих тешкоћа и напредања, оскудице у сировинама, у погонској снази, у раду, у транспортним средствима, тешкоћама снабдевања, недостатку организованог кредита, слабој јачини безбедности, недостатку мајсторског кадра, и поред многих других неповољних околностија, наша народна привреда се и у области индустрије и занатства прибори, одржала и показала чак и извесне јаче знаке развитка, поготово запослења радника.

Индустрија Србије дала је знатним тешкоћама, које су јој се пред њом, да за време рата, у земљи у свету, пружи и у светској пракси као нормалним.

Индустрија и занатство [illegible]

Србији помоћ ће сигурно стићи довољно, а то ће рећи 7–8% нашим приходима запосленог лица.

Бугарски индустријски дух и иницијативе за радом у области индустрије, рудника и домаће радиности види се и по великом броју грана индустрије. Министарство заната за унапређење индустрије и занатства при Министарству народне привреде непрекидно одржавало, а сад се још појачаће, доласком самосталног Министарства, а доћи ће и до отпуштања свих кандидата за привредне струке који су завршили 1943–1944 године, чиме ће се још повећати за грађевинске, дрворезбарске струке, високе текстилне технике цртања за занатлије ткања ћилима, чилима за конфекцију, за ношње, за дрворезбарство и другове занимљиве, тежи за стварањем занатских индустријских радионица, кроз чије ће се руке проћи сировине из крајева, где ће домаћа радиност за израду и прерађивку одеће и ношње, обућарских техника, грађевне технике, тежи за стварањем занатских конгресних организационе технике, тежи за прилагођење материјала живота на употребу домаћих сировина горива, тежи за индустрије и индустријске радионице.

Уз Одељење за индустрију и занате функционишу са овим истим успехом Управа за заштиту индустријске својине, Комитет за нормализацију и Средња школа за занате.

Трговачка и пловна привредна у области расподеле производа потрошача као и производних сировина и других роба. Одељења за индустрију и занате приступиће у 1945. години изградњи сопствених зграда. У тим зградама Одељења је народна Управа с одељењима и радњ 1) Централе за гајење и мотива. 2) Шкољке. 3) Централе за производњу и прераду сировина за вештачке производе. Одељење је поред свега тога и Централа на извршењу личних задатака, а у домаћинству и на свим осталим пословима, који произилазе и условљени су радом.

Одељење је у сектору извршења и пољопривредне индустријске производње централно и у сектору дрвета, воћа, меса, воћа, шећерних, чајева, и генерално, као и на Стогодишњи централни, што као и са Центрумом за дрво и друге.

У односу према о планској пољопривредној производњи. Одељење је повезано са Министарством пољопривреде и шумарства, надзире и управља планској производње индустријске биљке, воће и поврће на пољима, као и обезбеђење средстава за заштиту биљке, биљних штеточина, биљних болести, биљних болести, средстава за истребљивање и др.

Одељење је дало сагласност са Министарством грађевина на пројекат електрификације Србије, а у односу са Министарством просвете на израду новог просветног плана, нарочито у погледу стручних школа.

И поред других послова, на које је Одељење у области индустрије и заната, даје Одељење планове и са надлежним органима.

Комисијом за цене и надзире установљен је у сарадњи с организацији Комисија за цене и надзиње који је донесено у Савету Комесара српских Министарстава 28. јуна 1941 године.

Наставак следиће свеског са ја

У) надзиру свих цена за производа пољопривреде, индустрије, занатства и трговине; услуге и надзиње;

б) надзору над извршењем прописа о ценама.

Законску основу за утврђивање цена даје Уредба о ценама од 7 јула 1941 године и за надзор и надзирање прекршаја против прописа ове Уредбе. Уредба о привременом поступку по прекршајима дата на Уредба о ценама од 25 августа 1941 године.

Утврђивање цена производа и услуга даје могућу потпуну самосталну конкурентију, за одређене врсте производа, електричарима министарства, централе за економске робе, државних и приватних установа.

IV. УНУТРАШЊА ТРГОВИНА, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ

Пошто су у циљу правилне правилне дистрибуције добара основане посебне централе привредне установе (привредне централе) Министарство народне привреде је одредило да се централе настоје да се посебно привредно-трговинске привредне мирне области основне ове реорганизације утрошк у вези с применом законодавства о трговини.

У срезовима крајно врсна домета је 7 радних уредаба о реорганизацији привредних комора и привредних удружења о постојећему живљења управа, и о живљења делегата.

По доношењу Уредбе о административној подели земље и у вези с основањем привредних делатности је звоњ, установљена је одлука о одређивању привредних реферата код свих окружних начелстава. Истовремено с тим организационим пословима почиње и рад на стварању привредних комора у свим областима, који су поратне прилике набацале на озорудање.

Вечерње прилике у којима се неспокојно мешке су и у области банкарства знатан број новог проблема, а већ последњи — питање уређења наших банкарских и кредитних установа. Ако се зна да ће ова врста су у тој сарадњи домете, ње двадесетак на броју, сарадњу нарочито знању Уредба о регулисању односа банака и штедионица. Уредба о регулисању кредитних установа, Уредба о измењама и допунама закона о акционарским друштвима и Уредба о привредним удружењима. Уредба о привредним удружењима. Уредба о привредним удружењима и нормализовању привредних прилика у земљи, последња чега је било закона и поменуте делатност акционарских друштава, привредних

капитала у поменутим друштвима (54 друштва тежишта су капитал за 290,350.000 — динара), тако и у броју њихових основних (24 друштва са капиталом од 329,250.000 — динара).

У циљу организовања и надзора банкарстви Уредбом о регулисању пословне банке и штедионица основане је при Министарству народне привреде самосталне управе — Дирекције за надзор над банкама. Сваки по своме основању, она је тома своме задатку и прегледа стања, са нарочитим освиром, да се неправилним наводама и злоупотребама у пословању банака и других установа, извори неопходне рационализације у овоме банкарству и тако створе бољи услови за њихов даљи развитак.

У осигуравајућој приводи вама су да се основају осигуравајућа и чисто пословна таванске пропорционалне, а друге — дистрибуционим обележјем подручја осигуравајуће предузећа и, с друге стране, пропорционалну и неплатне премије. Уредба с одређеном пословна осигуравајућа предузећа и пословна осигуравајућа портфеља осигурања, која су довеле крајем 1941 године значајно су отежавала обе ове делатности.

V. СПОЉНА ТРГОВИНА

У данашњим околностима наша спољна трговина је потпуно дирнута и везана по обављања рата између Немачке и Совјетског Савеза. Дакле, наш извоз и спољну трговину по Одељења за спољну трговину почиње на Уредбе о спољној трговини од 18 јуне 1941 г., коју је одмах Врше замењена Уредбом о Србији. Ова Уредба о спољној трговини од 27 јуне исте године, коју је донео Савет комесара. Поменутим прописима извршена је промена у погледу комисије спољна трговина Одељењу за спољну трговину и пословање је, да се сва увоз и извоз има обављати на основу дозволе коју издаје рад Одељења. Поред тога, предвиђен је и Одбор за спољну трговину који је састављен од представника свих оних одељења који имају односа према спољној балканској комисарија, који је као и Одељење за спољну трговину у надлежности Савета комесара.

Сва одлуке Одбора достављају се Шверу који управља при Војном заповедништву за Југославију.

Иако је увоз мањи, увоз и у извозу, за време ове три године врло много заузима Немачка, а затим, у мањој мери, Словачка и суседне државе.

И поред свих тешкоћа рата привреде и ратне свобраћаја, која се изводи трговина интензивно развијала.

КАКО БОЉШЕВИЦИ „ОСЛОБАЂАЈУ" НАРОДЕ

Трагедија Варшаве и њених национално-патриотских потеза нас на ранија сличні један низ варијација у сличној ситуацији. Једна од њих је и та, да је Совјетска историја у истребљавању свих оних који су у њој видели неког ривала, или су стајали изван строге подељења. Сличні који су водили отпорне покрете против Совјета, нису били оснивачи, који за њих и сви који су имали своје мишљење. Њихов ток је био у 1939 години у западу када је почела отимања свих рањених пољску војску и друге до Варшаву. Пољска комисија комедија је Совјетског Савеза, а Немачка, да покаже немачко бољшевичке злочине, да покаже немачко бољшевичке злочине и кашу против бољшевика, организовала је гласа немачкој јавности бољшевичке злочине, што је и сама Совјетска, дошао је и сам пољски народ, да је Совјетски Савез у сусрет бољшевичким злочинима. Нисто тек немачко-совјетски рат, већ и пољски народ у односу Пољској и ту комисију, за сећања пољског народа. Али ни се у тој вароши пољском, као ни у било којој другој, нису ни сећали, нашавши, када је могло опет да с њима у свету.

Варшавска је жалосна свеска обитања живом свом свету, као што је и пољска официја свом пољском народу болесту, али осећа да је у тој недобро пољске су се пронеле вести за главне тежаке, који су у Варшави, а и у Пољској, и за тежаке, који

„ПОТРЕБНО ЈЕ БИЛО МНОГО ЕНЕРГИЈЕ ДА СЕ ОБНОВИ И ОДРЖИ САОБРАЋАЈ“

За ће ст говорио на обновом новом министарству Саобраћајна служба, односно за Србију и његовом Министарство саобраћаја. Уредба о систематизацији службеника у Србији и извештај г. министра Ђуре Доњића о новом саобраћајном особљу у Србији биће нама на посебном опису.

Тешког рата последице погодиле су готово целокупну привреду и стварне животног живота, али нема сумње да ће потпуније последице бити у области саобраћаја.

Зато нам је од потпуније важности знати какво је стање наших саобраћаја и шта ће предузети надлежна служба, како би за време рата што успешније и у што већем обиму задовољили потребе привреде и грађанства.

За свеобухватна сазнања о овим питањима требало је много говорити и истраживати, посматрати и изучити особља, које је дало од себе максимум.

ИЗВЕШТАЈ
Министра саобраћаја, Ђуре ДОЊИЋА

ОПШТА СЛУЖБА

Организација административне службе правилно је извршена и дуго нових потреба. Установљено је одговорништво свих нижих и средњих руководилаца и старешина за своју извршену или су остварљиву радну до тадашњи рад и за Београд у тешкоћама Србији. Успешно је спровођена усклађивање и помоћ организација и особа од надлежних војних власти.

Исплаћивања и материјална служба обављала је и ако под врло тешким околностима. Уредно су исплаћивани сви редовни, ванредни пензији и додатне плате. Социјално-хуманитарна служба пружала је без престаја. Бесплатна дневница слободњима особа при одласку на рад, као и исплаћивање дневница. Сарадничка служба помогла је са новцима. Евидентирано је 10 000 таквих.

Служба пријема особља, како нових лица, с обзиром на велике потребе рада је добро осигурала, а свакодневно је пријем највећих особља.

САОБРАЋАЈНА СЛУЖБА

И поред тешких потешкоћа за саобраћај све време су биле у саобраћају, поред ванредних обустава на њима пратећених дешавања, тако да је саобраћај редовно одржаван и добро пословање и поред свесне обуке у процесу пријема правилно извршен. Може се констатовати да је извршено повећање у односу на исто време 1943 године.

ТРАЖБИНСКА СЛУЖБА

Од прве ноћи рата иста је тражбинска служба тежак задатак извршила и обновила на свеобухвату, повећање и пристојне извршила. Тако је у 1944 години извршила, а и сада то врши, исто као прво тежак задатак.

Сва Сва обавеза извршено одмах успостављена, а овај се пристојно задовољавало) одлука. До сада је извршено одговарајући или повећано 79 радова и изнето је 25 милиона 25 милиона 25 радова, а 10 милиона 25 радова је добављено.

Извршено је многобројних продаја на мостове, пруге и друга постројења. Рад новоснивање пословне јединице и пословне су биле извршене и повећане постојеће у 34 станице. Телеграфска и телефонска веза извршене извршене веза у Србији није била довољно задовољавајућа, нарочито је у обновама.

СИГНАЛНО-СИГУРНОСНА СЛУЖБА

Извршена је инсталација модерних електро-механичких постројења у неким већим станица. Извршена је инсталација 70. сигналних кућица у 3 станица главних пруга. Исто тако извршена је обнова многобројних сигналних и телекомуникационих уређаја. Механичка сигурносна и сигнална осигурања је 14 станица главних пруга. Исто тако извршена је обнова многобројних сигналних и телекомуникационих уређаја.

Изведене су неке путничке зграде у 5 станица, а приступило се у 10. станица и изградње у 3 станица, а приступило се у 4. великих кућа и у 4 станице зграде у 1. Осталошло је много сигналних зграда и постројења, а приступило се у 4 станице зграде.

За сву ову велику одређену је укупно од 1 милијарда 347.350.000 дин.

МАШИНСКА СЛУЖБА

Реконструисана је радионица која, произвеле је машинска и моторизована историјска, обавља свеобухватне послове.

Одржано је више конференција у министарству рада о овом новом раду.

Сигнал је извршен помоћи се одлуке великих, а у Србији. Благовремена помоћна] аналитичког састављања одлучили рад бугарске и свих осталих радионица у чувства која одговарају на тешке се условима.

За сигнал рада и рада потребе механичка техника се је извршена 1000 локомотива и 1000 вагона.

Извршене су неке електричке инсталације осветљења и неки бољи станова.

КОМЕРЦИЈАЛНА СЛУЖБА

На организације комерцијалне службе рада биле су потребно да се извршена сарадња између министарства, односно и становника. Исто је тешко организована служба свих саобраћаја.

Основан је комерцијални савет „Београд“ у циљу унапређења саобраћаја. Извршена је организација транспортне службе са свим својим потребним техничким средствима. Основане су своеобразне конференције у вези и у министарству ради регулисања транспорта и правилне службе.

Уређено је техничка служба за комерцијалне послове. Међународна водна служба регулисана је на многобројним конференцијама. Уређене је сарадња саобраћаја са Румунијом Бугарском и Хрватском. Уређено је организовање набављања и њихове службе, према потребама, односно, набављања и потпуно извршења рад и поновљен Цивилног рата. Регулисан је преко радова са Југославом по Немачке. Такође су унапређене разне нове службе.

ЕКОНОМСКА СЛУЖБА

За ће се тешкоће ово снабдевања могло нама сагледати за набавке које се нама за извршење потребе извештајима је спровођена уредба која је убацај и потребан административни поступак.

У набавци материјала и потребе извршена је потпуно потпуно потребама.

Економска служба је извршена и обављена по потребама Министарства послова и морално утврђене је ово потребне Дирекције железница и извршена је годишњим извештајем од 16 основ радова.

ФИНАНСИЈСКА СЛУЖБА

Финансиска служба помоћа је контролу под изградњом буџета и плаћених послова и извршења рада Државног буџета Министарства саобраћаја и Министарство финансија из својих личних потреба. Све је завршено редовно извршено свеобухватно тешких плаћања Дирекција железних послова за свој редовни расходе помоћа плаћеног сводни приходима.

УПРАВА ЗА ГРАЂЕВИНЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ

За извршена послова, која су остала тешкоћа у свим областима рада, односно, радовима радова у овом извиђаје и уклањања под извршених објеката и радова.

Што се тиче трасирања пруга обезбеђена је Србија за многа пројекта. Геолошког истраживања чиста и стална за трајање пруге главног колосека Обреновац—Шабац.

УПРАВА РЕЧНОГ САОБРАЋАЈА

И као за управљање пословима и правилном пословном раду, Управа речног саобраћаја дала је основа за изградњу под извршених објеката и радова.

Планирани су и сређени досадашњи за тешкоће и потребе извршења објекта. Поред свих техника, он је извршена и обављена за извршење послова функционирају по изложеним планима, односно у складу обављања тешка по основу.

Одржавање је било извршено са извршењем безбедности пословања и потпуно се са тешкоћа за ће се сагледа правилне потребе и добар рад.

ЧЕРЧИЛ и МОНАРХИЈЕ

*Пошто је за свога Енеолиске Њихових вина у њиној традиционалној монархији, која изгледала ми у њиној историји и њених дворах њихов обичаја. Та конституисана монархијска свих њихов вина и њихова историја у њиној историји у односима и њихових вина, односно њихова, односно њихова, односно њихова

РАД НА СРЕЂИВАЊУ ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА

Одмах по ослобођењу најважнији задатак, којим месеца октобра 1941 године, Министарство финансија почело је свој рад без икаквог штаба, без икаквих расположивих књига и документата, а без новца. Потпуно су били читави. Приходима живог био је разорен. Већина привредних гранана. Уништавањем непријатеља промет и међународна размена добара скоро су били онемогућени. Основни задатак овакве ситуације је: прво: без икаквог одлагања успоставити редовне везе и почети рад.

Упоредо са овим требало је да се ради интензивно: прикупљање података за потпуно јасно сагледавање свих расположивих средстава, потреба, могућности и начина за што брже и ефикасније решавање проблема.

РАЗВОЈ БУДЖЕТСКЕ И ВАНБУЏЕТСКЕ СИТУАЦИЈЕ

Делатност Министарства финансија на средењу јавних финанасија манифестује Србији за прво тешко време ослобођења, у таквом, у тог периоду.

1) обезбеђење потребних средстава за буџетске и ванбуџетске расходе;

2) обезбеђење средстава за финансирање јавних радова;

3) предузимање финансијску управу новим задацима.

Финансијска ситуација непосредно послучају Србије на ослобођене тле се своди на: (1) да се обезбеде потребна средства за буџетске расходе, (2) да се финансијско-политичке средстава, везана за окупационе власти, ставе ван снаге и (3) да се финансијски положај земље што брже нормализује.

Ова последња ситуација је условљена, како је у свим земљама, тако и у Србији, великим делом од средстава, којима ће

»Данас је служба у Министарству пошта, телеграфа и телефона нормализована«

Ова година је прошла од слома Југославије од овог катастрофалног рата, у коме је био уништен део свога новог рада и укупности наша земља. Ова година се завршава краја августа т. г. од тога је Србија ваздан напокон слава тековина Недића просветног од ропства, који су по рушењу бивше Југославије и по окупацији окупаторских власти почињали да изложено свеже несрећне напасти у Србији после слома.

Ова година ове године ваш краја тековина Недића, од његовим вођством и мотивацији заштитом српског се нам опет да одржи рад, да обнови рад и ред у напуштеној земљи. Овај темељ задатак краја тековина Недића је преузела на себе да га води и да га до краја, упркос тешкоћа, које су искрсавале у току ове две године — данас се то може рећи — успешно извршила.

На овом тешком послу око подизања унесеће је рекла просветних влада тековина Милан Недић активно је на свестрану одредбу нашег живота дотичног у влади, а затим и на појединце тешке ситуације на основу готово сваке чиновника, као и свега народа. Одмах по доласку на власт, видео је Милан Недић крста је на њима организатора задате државотворног службе су у заједнички систематизовати места и појединци чиновника, а пре свега државничке рад.

Рано је и рад на организацији министарско-рад-ског-телеграфске службе изнова створен у Министарству пошта, телеграфа и телефона јединим задатком влада тековина Недића упада августа 1941. Влада Управа о организацији Министарства пошта, телеграфа и телефона краљевог је врата месеци 1942 године.

Планирани, који је предвиђала ова уредба ће се тогова још у току 1942 године, тако да је за то потребно кратко време отпочео рад служба могла правилно да функционише и да се поштанске, телеграфска и телефонска службе да стално отварају и пословање. Данас се може рећи да је сваком служби целином нормализовано и стално напредовања.

По доласку данашње Србије осетио се као недостатак искалашаног рата, службеника посебно с једне стране, а с друге стране недостатак средстава за отварање и обнављање Министарства, на територији Србије биле је само 4.596 службеника. Од овог броја се искључи још 1.369 службеника, док је преостало избегли 3.227 службеника ово 1.159. Са овако неорганизованом персоналом службом рад у Министарству и подручним установама наилазе је на свим тешкоћа стања, у којем се се налазио у току месеца после 6 априла: 1941 г. и сва послова почела је да добивају полагано.

Затим је у јуну 1942 Министарство поново Управу о систематизацији службеничких места, која је

ИЗВЕШТАЈ
Министра Поште, Телеграфа и Телефона
ЈОСИФА КОСТИЋА

тако поједностави одредбе бивш службеника за свако п.т.т. установу — у свако њихо поједини обављања службе. По тој уредби предвиђен је укупни број од 5.143 службеничких места. На дан 1 јуна т. г. било је 149 п.т.т. службеника у пребивалишту.

ПОШТАНСКА СЛУЖБА

Одмах по ослобођењу поштанског службања, које је после 6 априла 1941 био прекинут услед ратних догађаја, настављен су већ у мају 1941 на територији данашње Србије тешкоће нашавши саботажом најмањих немогућа којекако у околини: сабојом, пљачкашком и чињеном.

Тек по доласку нашег поштског слова тековина Милана Недића односно по политичком ослобођењу је дан побољшања. У овој години тај је слобода могућно повећано свом задатку.

Пошто поште није било ни возовима, бродовима и спровинским путевима, и то исказивањем на укупно 1.204 км. дневно, спровинским путевима до 298 линија од чега аутомобилским 824 км. дневно у дужини 3.381 км. дневно, једним 446 км. дневно у дужини 588 км. дневно. Сваког дневно вози се бродовима дневно пошиљке великим путовима и два пошта.

Међународна слободњаци са Немачком. Поготовштом и Генералним гувернером обнова се задовољ дневно. Са осталим државама поштански слободњаци није послостављен. Поштанска служба у њиховом дотичном подручју организована је уланом нових фронтовских пошта, а преко тога и 72 пошта са 65 сеоских поштонош.

Најзнач данас отсаћеја Министарство још од почетка кампању а органску међународних пакета: ово је прегледа организовање пријема и отправе тих пакета од Српске правог клуба. Поште у Србији отправају у тоју месеца по Немачку 90.000 запослених пакета и више 3.000 пакетних пакета. Осим тога сва пошиљке из Немачке шаљете нам пакете запослених пакет своје породицама, а тај број износи годишње 20.000.

*За доношење поштанских пошиљака које је потребно брзо послати појединим државама, а које нема, Поред свих Министарство је нашло и нашестан број добротворних и приватних пакета. Добротворне пакете шаљу се за сва та се пакете потребно помоћи свима којима је због ратних прилика та помоћ била неопходна. Од јуна 1941 па до данас послато је 8 добротворних или приватних пакета за избеглице и обичну Смедерево, за пострадалих и изгубљене, пакетом интернисане њихове, за заробљенике II војске, за пострадалих, у ратним и ванредним случајевима, у ратним и ванредним случајевима, за пострадале од ваздушног рата, за пострадале од ваздушног рата, за пострадале од ваздушног рата

„МОРА ЈЕДНОМ ДА СЕ СХВАТИ САВ ВЕЛИЧАНСТВЕН ЗНАЧАЈ РАДА И РАДНИКА"

Питање рада и радника, социјалног стања и материјалног здравља што је све обухватило у своје делокруг. Недовршено социјално-политичко и економско здање, са стањем које је стварено током и непосредно пре рата, са својим проблемима на подручју Србије, постало је један од главних проблема које се је поставио Владин изворног списа.

На том пољу поред свију техничких питања је доста и психолошке које, уколико просвет дозвољава да се нема пуном правом, изгледа на следећи:

I ПИТАЊЕ РАДА И РАДНИКА

Проблем рада био је предмет особитог стагања поред осталога и на разним што се зове проблеми, који дирну садржину живота, такорећи док рада нисмо ушли у ову подсвесницу. О раду се увијек није говорило, већ се рад посматрао са социјалне стране и сводио само на социјалну политику. Дакле, мислило установа које постоје или које је постојала као циљ рад те је потреба стварања и успех тога од стране Српске владе народног спаса поклоњено посебно да рад заузме своје правилно место у животу и привреди.

Пре свега основне дилеме: као покретач за стварање, односно су у једном и другом случају.

Мора једном да се схвати сав величанственост значај рада и радника. Мора да се нек раднак учвасне као свест читавог, а не само једног дела српске Србије. Мора једном да се зна само за једну слободу: рад за сваког народ као основу његовог живота

ГОДИНЕ РАДА И СТВАРАЊА

На крају треће године ослобођења српског народа кроз најтање добе његове историје показало се да је националне политике, коју је генерал Недић спроводио за ово време, истрајна у самим темељима своје програмске, јер су јој догађаји дали за право. Она је пре свега одговорила у потпуности главном циљу, који је себи поставила:

ОПСТАНАК И ЖИВОТ СРПСКОГ НАРОДА СА САЧУВАЊЕМ БИОЛОШКИХ И НАЦИОНАЛНИХ КОНТИНУИТЕТ ОБЕЗБЕЂЕНИ СУ.

С друге стране она је исто тако постигла свој други главни циљ: духовно уједињење српског народа, да буде једне душе и једно тело у часу када се буде решавала његова судбина.

Примењујући законе српске националне политике, који је синтеза свију најбољих тежњи српског народа, генерал Недић је успео да постигне тако значајне и важне резултате у свима областима националног живота. Његова политика не пронистиче из кабинетских теорија нити је производ личне вољи, већ се пушта своје корене дубоко у свиу срж српске историје.

И зато што одговара духу српског народа и што је у складу са потребама и условима његовог живота, она је могла за ово релативно кратко време да покаже такву градитељску снагу и да да извандредно позитивне и трајне резултате.

Проглашење је хтело да генерал Недић снагом своје љубави за српски народ и својом видовитошћу жижког српског родољуба пронађе законе српског националног живота. У себи он је нашао снагу и вољу, у својој вери истрајност да их смело и доследно спроводи за спас и добро српског народа и Србије.

Нико сме бити сталио под ударом реч **ниак осе тим годиие Недићеве Србије остаће забележене у историји српског народа као године рада и стварања, више можда него када ратује, јер је много тога изгубљено и упропашћено и требало је подизати и обнављати не часећи часа.**

Извршено су значајне и дубоке реформе готово у свима областима националног живота и сходно тим резултатима, што се види и из извештаја о тродишњем раду свију министарстава владе Народног спаса.

У првом реду треба истаћи реформу и реорганизацију државне администрације, која је прилагођена новим потребама данашњег живота и народном духу. Новом поделом на округе и давањем великих компетенција округовим начелницима, који су вратили домаћини у своме округу, учињена је велика крупна административна реформа, која је оспособила округ да одиграе своју важну улогу у административном животу земље. Извршено је растерећење централне власти и дата су њима могућности да се више ради покалиној управи и самоуправним властима.

У другим гранама националног живота извршене су такође реформе које значе дубоки прекорачај у методама рада и у духу стварања. Оне ће остати као коначне тековине без обзира на политику и на ситуације које буде постојао. Зар се не може у будуће замислити ранији хаос у пољопривреди и зар планска, дирнгована пољопривреда неће од сада увек бити примењивана? Постигнути резултати пољопривредне ратне привредне такве су природе да је већ данас јасно сима да само помоћу планске пољопривреде моћи ће да се подигне и побољша пољопривредна производња, да ће само она омогућити економско и културно подизање села.

Целокупна економска политика државе пран пут је прилагођена економској и социјалној структури земље и њен најбржи и најпродуктивнији део становништва, српско сељаштво, први пут је дошло до свога нарочаја. Сви напори националне политике генерала Недића текли су да ради економског значаја и духовне и културне вредности српског села, оно добије место које му припада у нашем друштву.

Преко тог нико више не може прећи

и село захвалјујући државничкој мудрости и правдољубљу генерала Недића осећало је своје место у друштву, са које више никаква сила не може га склонити.

Исто тако од стварањетако позитивних стаљева, њихово учешће у економском животу и у стварању културних вредности, узели су за мерило у вођењу рата, коју држава посвећује појединим друштвеним редовима. Рад у задругарству и фабрикације добиоје своје право и никада раније радници нису добили пуније признање за њихову националну снагу и никада раније није се више водило рачуна да они и њихова породице буду што обезбеђенији. Исто тако и остали стаљеви по заслузи добили су своја места и одређена су им дужности, која имају да испуњавају у корист заједнице.

У погледу остварења социјалне правде пошло се мудро и истрајно путем постепеног поретка. Он ће са комплетно остварити са скидањем **Српске сељачке задружне државе**, коју је генерал Недић сабе поставио као крајњи циљ и оставио у аманет новим покољењима, да до краја нашеј његовој замисли, уколико то неће му бити дато могуће.

Генерал Недић је стојио дух старог српског задругарства, које је у прошлости било највеће снага Срлстве, који га је одржао и сачувао у току пет-вековног робовања са духом новог доба националне солидарности и правичности. Тиме је генерал Недић задовољио једну од најбитнијих потреба душе српског ка-

1 СЕПТЕМБЉР 1941 ГОДИНЕ

„ГОВОРИ ВАМ ВАШ БРАТ АРМИЈСКИ ЂЕНЕРАЛ МИЛАН Љ. НЕДИЋ, ПРЕТЕСЕДНИК СРПСКЕ ВЛАДЕ

„Данас сам ја ваљду да српском сииску народа, да се заклоибо по потребиј да заклади ред и мир, рад и братство да сачекано сарштаја рата задржени под српским барјаком.

САМО СЛОГА СРБИНА СПАСАВА.

Шта ми можемо сада да учинимо?
Ништа
Само сеће дао.
Ми само зрно песка у узбурканом мору.
Дакле: ја врше обећања изјављена сада свима.
Ту ми нити можемо нити нам одиоси.
Немој да се мешамо у туће ствари, јер во се мешаш у туће стварн изгуби обичио добар крај. Решено сам да народ поштеди највећи народиии патиии: да гласа своје патиисе и да се сретиа од потребама.
Обраиимо сви вазду Народиог спаса.

рода, за чијим испуњењем он је тежио у тону целе своје историје.

Српски народ не заиовољава се само материјалним благостањем заједнице или чланова заједнице, већ жели да превлада и једнакост владају и да живот посвети јединством, вишом духовном и културном идеалу.

То је заједничка жтва српског народа, који се одређено за царство небеско, јер је способан да гине за правду. Кнез Лазар јесте симбол ове његове тежње за правдом и вишим животом, а његова узвишена социјална филозофија дошла је до изражаја у роману «Правда дрва земљу и градове», или код старе Јевросима, мајке Краљевића Марка, совете ује свога сина: «Ни по бабу ни по стричевима...»

У задружној држави исно је заиимљив генерал Недић дошла би до изражаја та вековна тежња за правдом, праћеиом ју и високо етичким животом, које носи у својој души српски народ.

То је његов социјализам, који не долази на књига и историје, нити се остварује путем најгрубљег насиља. Он је израз његове племените душевности, која у љубави и братству сањи чланове заједнице трвени остварење правде у друштву. Генерал Недић одређен од провиђења да води Србију, без икаквих партиске или изборне рачунице припрема терен за сељачку задружну државу. Он тиме удара темеље новом српском поретку, правде и правичности.

Никада више самарићанских дух српског народа, дух самопомоћи и солидарности у несрећи није се испољио више него за ово три године владе генерала Недића. То се није показивало у манифестацијама разних удружења и одбора, већ у непосредној и ефикасној помоћи онима, који су настрадали у овој тешко ратно време. Недићева Србија није само успела да сачува од глади српски народ у њеним границама, већ је обезбедила искрену српског живља и изван њених граница. Она је на своја материјска недра прихватила и 100 хиљада српске деце без родитеља и трудила се да им буде добра мајка.

У том погледу генерал Недић, настављајући задужбинарску традицију српских великана, остварио је најплеменитије дело социјалног старања, подигнувши код Крушевца «Недићеве дечји дом», где ће стотине и стотине српске сирочади наћи кров над главом и спремити се да буду корисни чланови заједнице.

Али изнад свега треба подвући бригу и старање генерала Недића за нашу браћу у заробљеништву и за њихове породице у земљи.

Од прног дана доласка на чело Србије он је уложио велике напоре да се што већи број заробљеника врати својим мајкама и дрвима, а бројеви који показују с у изузетно велики. Трудио се такође да врати својим домовима војнике, чије су руке биле потребне њиховим породицама ради искране њихове деце.

Поред тога влада Народног спаса организовала је и слање пакета сиромашним заробљеницима. Породице заробљеника добијале су помоћ у разним облицима и трудило се да им се у сваком погледу изађе у сусрет. Усвите генерала Недића и преко њихових установа трудио се да учини сва што је могуће да се олакша живот нашим заробљеницима у логорима и њихових породица у земљи.

Старање за заробљенике, за избеглице и за српску децу остаће као најсветлије моменти националног рада генерала Недића и они му обезбеђују једно од најлепших места међу племенитим родољубивим српским задужбинарима. Примером и речима генерал Недић је за ове три године учио српски народ да буде хуман, социјалан, родољубив и дружељубив, да би лекше превладао све недаће наших времена и да би остали достојни наших великих предака, који су се одликовали племенитошћу срца и самарићанством.

* * *

Довољни су само ови поститнути циљеви да сваки прави српски родољуб, који слободно мисли својом српском главом, ода признање и захвалност генералу Недићу за његово дело, које је допустило да дочекамо у што већем броју крај рата, да бисмо могли одговорити своме историском задатку. Ови му дају право да заузме једно од најзначајнијих места у нашој историји. Кад се утишају страсти, тек онда увидеће се величина дела генерала Недића и признаће му се оно што му ће захвалити, што место опустошење и деетиковане Србије у грађанском рату, ни имало данас после три године конструктивног реда спокоју и јединствену Србију, која је најбоља залога за опстанак Србије и за њену нову величину.

Није потребно да дуже набрајамо заслуге генерала Недића и резултате његовога рада, који га већ данас постављају високо на најдостојније историје.

Због свега што је учинио за српски род у најтежим данима његове историје, због свега што је учинио за њега лодиео на олтар српске Отаџбине дала је његов спасе и њене величине, због напора које је чинио да се обнови једииство српског народа, на чему се догађаји развијали, он заслужује вечито признање од српског народа за неумрле дела, које је починиио и које му дају пуно право да носи назив спасиоца и оца Србије.

М. М.

Повољни резултати у Министарству грађевина

Ма да је Министарство грађевина у своме делокругу рада наилазило на многобројне тешкоће које његову пуну пажњу, ипак је оно у току последње три године обавило врло велике радове.

Редовно обезбеђење правилне функционисања саобраћаја на путној мрежи на подручју Србије, које је за време ванредних слободилачких борби од нарочитог утицаја приликом извођења војних и других објеката, захтевало је сталну и непрекидну пажњу Министарства. Поред тога, за време ванредних прилика настали су велики проблеми у вези са одржавањем и поправком моста на Дрини код Вишеграда, који је срушен од стране непријатеља, а исто тако и на многим другим местима. Ови проблеми су били решени у најкраћем року, тако да је за време ванредних прилика саобраћај на путној мрежи Србије — сем за кратко време — био несметан.

Министарство грађевина радило је и на обнови привредног и културног живота ослобођених крајева, а нарочито је водило рачуна о обнови оних крајева који су највише страдали од непријатељских разарања.

Ове су радове извршила преко 30 грађевинских предузећа, која су ангажована у ту сврху. Поред тога, Министарство је ангажовало и велики број радника, који су радили на изградњи путева, мостова, зграда и осталих објеката.

Ангажовање ових предузећа и радника вршено је у складу са Уредбом о мобилизацији радне снаге за потребе ратне привреде, коју је Министарство грађевина издало у споразуму са Министарством унутрашњих послова

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

НАШ СТАВ

Данас је већ исувише очигледно постало да је трогодишња добровољачка борба надрасла првобитно замишљење добровољачке задатке. Исто као што је од некад мале и војнички необучене чете младих људи настала организована и средена војска од неколико пукова, сада већ и наш грађански рад, административне Србије образовања, тако је и од првотне замисли, да се крв одржање добровољачке одреде послужи једино остварењу и одбрањи рада у земљи, израсла једна свесна целина — да се и наш народни живот темељи пребрани су свакдан етапних и политичких животних потреба. Та ко је добровољаштво поред неспина борбе на често најтежем плану, постало и руководећа снага у борби за једно веће животно начело на духовном плану. А тиме је оно на себе преузело све карактеристике једног стварног и целосног животног покрета и повело на своју заједно најјачи део идејних способности за даљни живот и рад нашега народа.

Ту је унутрашња логика догађаја учинила своје. У најситнијој сукобини сва рања један другога, мора је неизбежно, макар изгледа одмах и не баш схватљиво: да крвно и историјско стварање нове нашим снаге на моралној основи. Све што је код тих основа покварено, на како се изгледа и на чему тежало, неће у скорини моћи никакав стварајлачки карактер. Биће само једна мучно покушај тиканог, и то са већини или мањим привременим задацима. И обратно, но што се испочетка хтело, ако се пошло из тих моралних основа, и ако њима истрајало, онда ће те хтење неопходно добити дух који стварајлачког и истакнути се у животу, посрет свом свом унутрашњег стварајлачког ритма, као целосни посилни позитивног и новог.

Ми нисмо приставале дво стручког морала: грађанског и религиозног, или боље речено, политичког и религиозног, и под моралном идејним основама не замишљамо такво стање које би нам омогућило да тактизирамо са основним животним истинама и вредностима. За нас су част, реч, обавезе, свест о одговорности, утовори и истина — темељи на којима се заснивамо и са којима живимо, или које не напустамо. Тај основни и неизменљиви став је учинило да је добровољаштво надрасло своје првобитно постављене задатке и што је с друге стране учинило да се против њега подигну сви они који морално основе нам чопште не признају или их признају искључиво у овом политичком - грађанско - моралном смислу који дозвољава најопасније измучење морала.

Од те три основе: морално, аморалне и неморалне разрастају се касније све животне појаве. И ако што је тако, да ми већ због тога можемо дићи у сукоб, тако је исто јасно да само моралној основи може обезбедити политичке успех. Ми смањимо да је то основа на којој нема компромиса, ни која, већ се једини исправно и скрено приказати, пружа обавезе могућности за компромисе, сагласе и споразуме са свим осталим животним плановима. У таквом случају ће и сиса кипећо да прими оно што нађу већ одавно на балканс.

У томе тре године бесприморних напора и борби од којих се не зна да ли су те жртве неопходно добити физичке, у нама добровољцима исковала се вера, да кроз нас и наше дело бије ритам судбинског стварања. Сво наше биће пројето је стихијним тога осећања. Ма што чинили и ма где почели — увек је наш рад био почетком захтевима великог и трајног, судбинског стваралачког ритма. То наше осећање чини да се у нама откривају неисцрпне унутрашње снаге, сво нас је трајно подизало против пчајања, на које жесте, и дало нам, коначно, ону душевну смиреност, без које ће сва наша дела остала већ на свом почетку. Али исто тако, сва нам је трогодишња борба показала да само један пут може бити пут спа сења нашега народа: пут најунутрашњег залагања на пољу изградње властитих дивности до-лико највише самоокртвене радости. И далеко смо од тога да то присобимо само за себе. Управо из супротног става него што је тај, настају у нашим срцима све наше највеће тежње: ми видимо како би огроман број требао тако младих и свесних и одушевљених бића да нам наше доба одметне у потпуности успешно своју историјску улогу, иако је, нажалост, данас младе и недовољан тај број.

Отуда наш став није никада и не може бити сећи, лични, егоистични и секташки. Ми жудимо за срећом да можемо сву бројну заградити у један нераскидљив загрљај. И да онда веселе, срећни и задовољни, у победној песми хуманизма и грандиозној прегледничкој снази безграничну љубав према Отаџбини. Тада ће и она бити сећена. Свиће јој дани слободе и славе.

И. Малинић

Српски добровољци, преобучени за нову Отаџбину — Војску Србије

ХЕРОЈСКИ ПОДВИГ

Генерала Недића

На плећа и савест генерала Недића пала је најтежа одговорност. Знамо сви да је био јунак, али ће само историја, и то, можда, врло блиска моћи да изрече прави суд о његовом најновијем јуначтву. У целој његовој сјајној војничкој и државничкој каријери свесно и одлучно преузимање положаја председника Српске владе у претешким временима биће, извесно, објашњено као најкрупнији херојски његов подвиг. И јунаци су сви они који данас с њиме пуне срца и чврсте воље сарађују, сви они који га на ма ком послу и месту без резерве помажу.

Р. ПАРЕЖАНИН

Начелник штаба врховног добровољачког пукови, капетан Арсовић и шеф Васпитног отсека СДК, Ратко Парежанин, у разговору

МОЈА МОЛИТВА

Прибегне и тиле душе овековио сваки кутак земље наше многостраданске, страдалне и многозначајне . . .

Да Свевишњи подари да мир, благост, среће, веселе и радост овлада срцима нашим и душама нашим!

ПАКОСТИ ДА НЕ БУДЕ, ЗАУВАДОСТИ ЈОШ МАЊЕ, МРЖЊЕ НАЈМАЊЕ! Да светли зрака сунчаних и блиставих сполова посеју своје плодоносне дарове по нашим њивама и баштама, воћњацима и виноградима.

Да звезде милозвучне и радосносне откране зелене окове што су се чврсто накалемиле на наша срца, по сво сама себи тубинци и не правилно се.

Да песма наша громка и блага, сатна и уназина, вечесе нас новим Христовским одушевљењем на нове путеве и на нови рад — рад сјаја, весгра и славе!

Зато, дакимо славе, скрушено и скромно, свитујући се од нула, благог, мрака и пакаве!

Нека се наше срце младалачко и неуклео спрема, за одзовно дарегаче нешто ново, велико, незнаменито и огромно! . . .

ЖИВОРАД Д. ИЛИЋ,
добровољац

Сличице са терена

Тако смо ишли...

СУСРЕТ ДВА ШКОЛСКА ДРУГА НА ПОЛОЖАЈУ

Пред нама се увијају наши мајчин, и у исто вријеме и широки планина. Нигде се нема за нама. Сви једни иза другога. Што рекао један чак одјекне друг и борци: „Јоп сомо само брдо па иза њега нема ничега!“ — тек ваљда толико да утеши умрлице.

Чета се нађе иза брда да нађеш у коме селу Бара. Чекао да наиграмо да се ја селу, ово кога се, из њиову судбу, жалосне Бара, па тада многи изнаћи. Али сада у Забљевици такво затиче не нађе. Само Бара нађе се на врх брда. Кроз њега пролази се сплаву демаркационе линије.

Сусрели смо два Дрвета. Једна полази под „Витрарску“, друга ова Србије, а куће до куће. Пи тако у једно кроз је од њих, лављени бољи: да ли смо ишли што жели у Србији. Сигурно одговорио да ни је обећано добро.

— Ми смо са овим останеш нас питаш, па шта забораваш и један и други час. Нашто се ово не дано, а ми ни и не вели Добро са нам је.

— А жене ли но сте ви? — питано их.

— Зимо, — вели они, — ни сте српска војска.

— А од куда знате? — пита Алил.

— Е, видео сам нас у Лесков — тумачи онај што жели у Србији.

— То вели да ти нек идеш у војску — констатујемо.

— По њима ће. Зимо, да ја ни бачени сол. тог, што се треба за кима. (Набавим са и за мог бу- ника што са жели у „Витрарску“. До у Врање ће је кола.

* * *

Већ вечерало дана водимо стално борбу и алене напред. Чим ноћ, пре свитања сунца, ми смо ишли на мјесто које нам је рано увече одређено да ноћимо. Сељаци нам говоре куда су и куда прошли партизани. „Сами пробијте. — Другог савјета. И много их је чекало. — Вам је ранљиво. — Кажу да ће Немцима и Бугарима и да уђе сами и убијају, али за нама да ти неће остати. — Мајко вам! нам подгазите. — Сви ове фразе ослушкивали. При сва мојим која их биле никако сами. Ни од пре сва мојим и напорима и сва пробијања. Не знаје они које је тобе ово до истине; већ само да! Ако не зна, нађе за убију“.

И стварно, чешћи непријатељски авиони напад тешко је нама на њи. Партизани су те крајеве нау- сеновали као своје. Они ухо народ свако не сме и ти може да почека ноћу. Осим је без крије за дуже и стоју. А у великим случајевима и без потребе стоје. Једне јутро, сам возводник на партизана, нисмо могли да избјегне на ко- ја.

* * *

Већ неколико дана се налазимо на стално тешку чистичког партизанског покољења. Патрол које су пратиле нас дане нам по- вољу. Цијела заседнута колона је- ла разнуђена по другу. Напослу- шно на читаве дијелове заклопца- гомила које иног стигао да изво- ку. Страшном остатка крстуре- ни на партизана дијела. Једне стани склоп, читави један из то- тичког устанка, којим је један ство, нет дано је бегао са кор- тавношћу и слушао да нас водиш. Свагда је тај до забавније границе. Прича нам да партизани, кад не могу са стоном коју су на подове увели од сељака до иду даље у планину, коју је и бацају у гомилу једну другима. Једнога сељака које ни је нето тако одузимо као водиш убили су дуж. Ко зна за- што? Тог чичу води је дошао до нас нису дирали.

Главне групе које се налазе у непријатељ свога су на једне дан испред нас. Већ је растурају у мање групе, зазнане са у једном и тако настоје да савладају главе.

Терен по коме се налазимо изврсно је подесан за скривање малих растурених група. Безбројни планински венци испресецани су исто тако безбројним шумом прекривеним јаругама. Те јаруге спуштају се у дубину до стотине метара. Сивкасто кречњачка тла тешко пролазно је тешком мокрог од непрекидно падања киша. Мећутим, нам нека то није. Ми журимо са нас добровољачки батаљона да забавимо ове у среће партизанске- ког војскотворитеља састава; да ни разбијених и растурених главне снаге и центре снабдијева- ња.

На сутрашњу зору која ће ни се чини тако близу, а коју од нас сигурно дели 6—8 сати хода- ња борбе, заказали су наши ко- сљатарски густе партизанске ко- ње у близини.

— Тешки борци, капетан! Тешки непријатељ, говорио Пајдић 3.5 митраљеза — командује комби- нант.

Одужје за нас стоји у дуј- ства. Гомиле на бацају непри- ороз наших. Пратимо их погле- ном док год се не изгубе у пла- нетлашу чистог неба. Гледамо на часовник. Авијатет сигурно је пропао. На сутрашњој зори ни- шчиног кретања нигде у близ. Тек нито дошиље долази до нас ним детонације. Тешки митраљ- ези праве добро ватрену и по- ложену вогрешку. Партизанска колона пролази и бежи: по сво- ју страну, по своју. Ми ни- ма и тек ситу у партизанском резервном.

Партизани су у великој журби. Нигдје времена ни да поко- нодају или ошишају мртве, што нико- ме у свом пролазном нам. Нетрпељивима, хладни, који нити ни- је већ потпуно чело мртви нарочито, као оживљена...

Г. П.

Митраљезац Шестог добровољачког пука

КУДА ИДУ ДОБРОВОЉЦИ

Куда иду добровољци? Какав је то сплет неке нападне мисаоне снаге нашега народа да најчистији свога тела, најбоље, своје родитеље и своје дјецу, жене и браћу и да пођеш за свим- ја нашег животног оптимизма, чега по његовим планинама срећеш? То је питање које су нападе у нашој земљи поставиле себи и добровољаца.

*Куда иду добровољци? Ово питање поставља сам себи многи чове- ћанин нападне док иде у сусрет српским чарнима. Ово питање постављају сам себи многи чове- ћанин нападне док иде у сусрет српским чарнима. Ово питање по- ст

К У Л Т У Р А

КУЛТУРНА ДЕЛАТНОСТ

За ова три годину рад културнога и српска култура имаоше је своје.

За културна постигнућа прошлих су биле књиге по томе, јер су се просветна предавања тешко остваривала, јер тешке ургентијске као сваку струју — културну делатност.

По мени, и према свим карактерним знацима, Бело је рада, Бело разумеје и у њима и у филозофији и у књижевности, и то до-бро.

ОРИГИНАЛНА ДЕЛАТНОСТ

Оригинална делатност, на научном пољу, како на ово сувише, за ово три године дала је прилично чега историја књижевног развитка: Научни прилози што су их дали Петровићевић, Милићевић, Чајкановић, Вл. Петковић, Дрег. Костић, Свет. Ристић, Н. Поповић, Ђ. Медић и тако други, било по квалитету било по количини биле су значајне, докле су контингенти књижевних научних.

Изишло је и више оригиналних научних књига.

Главни научно-филозофски рад био је упућивање у часопису Просветни Гласник, који је с правом бо-гатом наставно своју дугу и далу просветну мисију. У њему су били многи научни чланци и нових прилога на појединим свим књижевним областима. Радовић је с прилозима, да су на корист и напретак просветног радништва. Радовић Ђ. Јовића и Ђ. Медића ово напредовање свакако умножити ће и у наредно. Да српска научна мисао не у-трне.

Исто тако и дневни листови доносили су културне прилоге, нарочито о научне биографије и успоменама књижевника.

Као што су се читаоци и сами могли уверити Српски народ је културном пробирачком пажњом одговорио овоме, у сваком броју доносио што више бро-ја прилога, прилога, уза-ве тежње да српску књижевност доведе у склад и са потребама и са оп-штим потребама.

За ово три године, прилагођавања биле су и у књижевности.

На пољу књиге треба забележити настанак рада Српске књижевне задруге. Под руководством Св. Стефановића, а уз сарадњу других угледних књижевника, ова је установа, у књижевне установе, издала је неколико књижевних дела (Настасијевић, Л. Стевановић) обликовала интелектуалну модерне српске прошлости и интелектуалну модерне српске науке.

У низове издавачке предузећа у ове три године спада Југословен.

Издајући бело домаће бело стране писце, ово предузеће је тежило и обликовању књижевног низа, који ће свој интелектуалног подручја.

Про сваку, Југословен је издао неко ново дело, писаних јасна и прегледна, те је на тај начин имао важну културну улогу, научна дела у низовима својим. Обухвао је дела и оригинална и страних научника.

Југословен је нарочито много удајно на књижевном пољу. Штавише је низ српских класика (Његош, Д. Давидовић, Гундулић, Св. Поп-повић) дотле у колекцији Бисери издат је врло ква-лит-ним бројевима српских књига, на пољу у средњих српских интереса, а под надзором пријатеља ових књига и воље да бар по мало одговори потребама ових и стварних писаца, а с нарочитом пажњом надзора је Југословен библиотеке, одло укусно опремљене и богато илустроване.

Као у погледу штам-пе-ња у погледу техничке Југословен је своја издања подржао на достојној висини.

Издање Мирош тавља је било истакнуто и врло ква-лит-но, што је у погледу и опсежности.

Са своје стране и Српски народ, као што је по-знато, приредио је књиге за нарочите, претежно, романе, на којима су се појавила квалитетна новела књига и приповедака, а дуду српске књижевне традиције. Из броја у број, Српски народ је доносио бар по неколико прилога, било из класичног, било из савременог живота. Поред тога, у својој хронич-ној рубрици уже је бе-ше ра-ди о српским писцима, о актуелним књижевним проблемима, у нашем ли-ду се развијају тежње, литературни свакодневни живот.

И коначно и нарочито ствар радило је лето и сарадња. Прилагођење су части књиге с једне стране, просветним Гласником, а с друге стране, Српским народом, било је као и пре рата, јер благодарање њима учитност, нашој издавачке струје, је радо успеха уметничке дела. Сви листови доносили су уметничка прилога од пуди-ни-це у пре рата већ биле поратна.

О поздравном жешту, задању са балатом, за ове три године, ако се с по-вољним, биће да је он и у Београду и са унутрашњо-ста, и по целини, нарочито ће ваздух

Бурни живот ратника и песника »Сербијанке«

ОДЛОМАК ИЗ БИОГРАФИЈЕ СИМЕ МИЛУТИНОВИЋА САРАЈЛИЈЕ

Ерминг у Хесен је живео кратку, бакалско. Отац га је рано изгубио, па га је одгајао као Сима Милутиновић-Сарајлија, наставивши да његовим оцем прати његов живот. Тај је у основним школама, потом у Сремској Митровици и родној кући Сарајлији, где је завршио трогодишњу гимназију, добио основно образовање. У гимназији је био ученик врло способан, али немиран, радознао и несташан, тако да је често мењао школе. Тако је, после основне школе у Сарајлији, прешао у Сремску Митровицу, где је завршио трогодишњу гимназију, а потом у Шабац, где је завршио четврти разред, односно четворогодишњу гимназију, уобичајен дотадашњи курс. Пошто је у Шапцу, због несташлука, био искључен из свих школа у Србији, он је одлучио да напусти родну земљу и оде у свет. Тако је 1870 године, у 16 својој години, напустио Србију и отишао у Аустрију, односно у Славонски Брод, одакле је отишао у Осијек, где је завршио гимназију. Ту је, поред осталих предмета, учио и немачки језик, који је касније врло добро знао. Из Осијека је отишао у Загреб, где је завршио филозофски факултет. Ту је, поред осталих предмета, учио и немачки језик, који је касније врло добро знао. Из Загреба је отишао у Беч, где је завршио филозофски факултет. Ту је, поред осталих предмета, учио и немачки језик, који је касније врло добро знао. Из Беча је отишао у Берлин, где је завршио филозофски факултет. Ту је, поред осталих предмета, учио и немачки језик, који је касније врло добро знао. Из Берлина је отишао у Минхен, где је завршио филозофски факултет. Ту је, поред осталих предмета, учио и немачки језик, који је касније врло добро знао. Из Минхена је отишао у Хајделберг, где је завршио филозофски факултет. Ту је, поред осталих предмета, учио и немачки језик, који је касније врло добро знао. Из Хајделберга је отишао у Лајпциг, где је завршио филозофски факултет. Ту је, поред осталих предмета, учио и немачки језик, који је касније врло добро знао. Из Лајпцига је отишао у Дрезден, где је завршио филозофски факултет. Ту је, поред осталих предмета, учио и немачки језик, који је касније врло добро знао. Из Дрездена

ОМЛАДИНСКИ ОТСУПЦИ

Грандиозно дело првог српског историчара

Јована Рајића

Навршило се 150 година од смрти великог грандиозног историског дела нашег првог историографа Јована Рајића, великог родољуба и патриоте и ослободилачке борбе за добро свога народа, који је све свој живот посветио историјској науци коју је са жаром волео своме роду и отаџбини. Учинио је велике услуге своме народу, остало нам дела. Недовршени његов велики дело његове историје, који је стварао грандиозни замашан живот нашег историографског стваралаштва. Сада, у овим историским тренутцима када ослобођена Србија са свим ослобођени свет поче велику борбу за боље сутра, ми се сећамо великог нашег историографа који је још пре 150 година написао велику историју свога народа.

ЈОВАН РАЈИЋ

(Цртеж: М. М.)

Про Рајића нису нам те писмености ни да прочитамо ни да га прикажемо. Ушли смо у ново доба, у доба нових историјских схватања, у доба нових метода историског истраживања, у доба нових историских тумачења, а Рајић је остао у старом, у доба када је историја била само хронологија, набрајање чињеница, без икаквог покушаја да се оне повежу у целину, да се оне схвате као производ одређених друштвених односа, као производ одређених економских, политичких, културних и других услова. Рајић је остао у доба када је историја била само хронологија, набрајање чињеница, без икаквог покушаја да се оне повежу у целину, да се оне схвате као производ одређених друштвених односа, као производ одређених економских, политичких, културних и других услова. Рајић је остао у доба када је историја била само хронологија, набрајање чињеница, без икаквог покушаја да се оне повежу у целину, да се оне схвате као производ одређених друштвених односа, као производ одређених економских, политичких, културних и других услова.

Али ако Рајића нису ни писмености ни историска схватања наших дана, ако Рајић није наш савременик, ако Рајић није наш друг, ако Рајић није наш учитељ, ако Рајић није наш вођа, ако Рајић није наш борац, ако Рајић није наш пријатељ, ако Рајић није наш родољуб, ако Рајић није наш патриота, ако Рајић није наш ослободилац, ако Рајић није наш ослободилачки борац, ако Рајић није наш ослободилачки пријатељ, ако Рајић није наш ослободилачки родољуб, ако Рајић није наш ослободилачки патриота

БЕОГРАДСКА
ОПШТИНСКА
ШТЕДИОНИЦА

Прима улоге на штедњу
Отвара ћекуће рачуне
Врши све банкарске послове

За све улоге
код штедионице
гарантује

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

ПАЖЊА — БИЦИКЛИСТИМА — ПАЖЊА

„ИКА"

Стручна механика! — Врши све оштре поправке бицикла као и шпајсовање, Превлачење нових трезорних бицикла, Шпанера и домаћих бицикла, лакирање по вашем укусу, вулканизирање сбољених и унутрашњих гума.

„ИКА" ПРЕЦИЗНОСТ И СОЛИДНОСТ СУ НАША ДЕВИЗА. АКО ПОСЕТИТЕ НАШУ ФИРМУ ЗА ОПРАВКУ БИЦИКЛА ИМАЋЕТЕ ИСПРАВАН БИЦИКЛ.

„ИКА" *стручна механика- Гробљанска бр. 44*
На Возиа Шелефова долазиа.

„Раде Нешић" — продаја, ПАЛАТА, ВИЛА КУЋА и ПЛАЦЕВА.

Високо очувани реноме наше фирме већ је познат.
Краља Милана број 20. -:- Телефон 27-796.

МАЛИ ОГЛАСИ

СВАКА РЕЧ ДИН. 8.— ДРЖАВНА ТАКСА ДИН. 5.—

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из престоничке градске полиције у Крагујевцу и загубљену овлашћују изгубио сам. Оглашујем ја за неважећу. Јелисавета Недић. 270 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену од начелника среза Жичког у Краљеву изгубила сам. Оглашујем ја за неважећу. Радмила Трифуновић. 271 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 1283 добивену из престоничке градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем ја за неважећу. Радосав Јанић. 272 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из општине Тетовачке среза Крагујевачког изгубила сам. Оглашујем ја неважећу. Добрила Дечић. 273 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 1 добивену из општине Белошевачке среза Крагујевачког, изгубио сам. Оглашујем ја као неважећу. Радисав Бакоњић. 274 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из престоничке градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем ја за неважећу. Која Пилашић. 275 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену изпрестоничке градске полиције у Крагујевцу, изгубила сам. Оглашујем ја за неважећу. Ема Остојевић. 276 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ добивену из општине Буковичке, среза Грошничког, изгубио сам. Оглашујем ја за неважећу. Богољуб Богдановић. 286 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ бр. 58 добивену из престоничке градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем ја за неважећу. Миленко Аврамовић. 273 1—3

ИЗГУБЉЕНУ књигу одштету од престоничке полиције у Ужицу бр. 8, оглашавам неважећом. Драго Виторовић, дом. —Ужице. 279 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ издату од начелника среза Ужичког за 1944 год. оглашавам за неважећу, пошто сам исту изгубио.Алојз Стрмшек, Мајстор — Ужице. 276 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 5148 добивену из престоничке градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем ја за неважећу. Лепосава Милетић. 284 1—3

ДОБИВЕНО сведочанство 1 разреда женске гимназије у Крагујевцу изгубила сам. Оглашујем исто за неважеће. Анђелија Ђурић, родом из Крушева. 288 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 5147 добивену из престоничке градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем ја за неважећу. Живко Милетић. 285 1—3

ДУВАНСКУ КЊИЖИЦУ бр. 2 добивену из престоничке градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам, оглашујем ја за неважећу. Борђа Вуковић. 275 3—5

ЛИЧНУ КАРТУ бр. 1142 добивену из престоничке градске полиције у Крагујевцу, изгубио сам. Оглашујем ја за неважећу. Анђелија Јовановић. 276 3—3

МОЈА ЖЕНА Вукосава Милошевић из Доброселице, Доброселица, бр. 12 напустила је моју кућу и отишла непознато куд. Тражим од ма ко да се у року од 15 дана врати на продужење брачног живота, у противном поднећу брачноразводну тужбу и од данас сам дугова, које ова узме на моје презиме. Јанићије Милошевић, предузимач из Крагујевца. 287 1—3

КУПОНСКУ КЊИЖИЦУ издату од жељез. надзора бр. 270, оглашавам неважећом, јер је изгубљена. Косић Милорад, приправ. надзорног пруге — Ужице. 285 1—3

ЛИЧНУ КАРТУ за 1944 год. издату од престоничке полиције у Ужицу, изгубљена је, оглашавам неважећом. Тодосије Остојић, домобранац — Ужице. 281 1—3

МОЈА УНУЧАДИ: Наталија, стара 9 година и Радивоја Косић стар осам су на њиве на ивици до Дечијег Села, Милена сестре су на оца Драгана, њима остаје по на ивици до њиве Дечијег Села, земљорадници, село Буковик — Неготин. 277 1—3

ТРАЖИТЕ СВУДА ПОЗНАТЕ

Браунс
ЗАШТ. ЗНАК

боје за тканине у неопходима

Једноставно и успешно бојадисање

Готова боја спремна одмах за употребу.

БОЈЕ за ТКАНИНЕ

ПРОИЗВОДИ:
ВИЛХЕЛМ БРАУНС
БЕОГРАД
Ресавска 24 — Тел. 29-927

Историја човека је историја бола. Незамисливе су патње људи изазване болестима, епидемијама и ранама. Данас је победом човек победио бол! Модерној медицини пошло је за руком да болу успешно стане на пут. Њена средства нису предвиђена само за мале свакидашње болове. Сво тешку наиболи сни, који се у сне пакосни подвргавају тешким операцијама које поступку безбола. Лекови који ублажавају и утишу бол по подручју стубљења бола воде
„Bayer"-ов крст.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 38 ГОД. II
Београд, 9 септембар 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ПУТЕМ ЗДРАВОГ РАЗУМА

Никада српском народу није требало више здравог разума и смисла за стварност, него управо сада. Ово је време одлука, за које без штете, без великих жртава и жртвица требало да буде одређено све што најпре треба урадити.

Данас не дозвољује велико доба ничије размишљање, нити је тешко наћи се у томе ратном и друштвеном превирању, да би се на време одредило, које могу бити ствари не трпљење ни на ком чешће народ.

Лапидарни трговац логичара покушавају да у свет увезу нешто нарочито у времену да би лакше можао тражити и наћи, у коме би сви сировини своје пласирао.

Сви данашњи српски народ треба покушавају исти такво да увезу идеологију и да отворе дискусије о важностима разних, као да их одлучује и онако сваки на свој начин.

Многи мисле да је довољно мислити и о свему одређено, а онда ће се остварити. Али, ако је свако мишљење и свако осећање добро, ако је свако мишљење и свако осећање добро, ако је свако мишљење и свако осећање добро

ПРЕД ОДЛУКОМ

Ратна збивања захватила су сад за најмање очигледне и крајњице крајеве Словачке је сад у њима ствар једноставна: или-или. Или ће Словачка бити ослобођена, или ће народи остати и надаље страни и клети за ослобођење, за истребљење.

За Словаке је ствар јасна, тај је и победити. Ми, савезници, присутни смо, колико нам је дано, ратним збивањима у Словачкој, и ми знамо да ће Словаци, ако буду пратили ове ратне збивања, имати све потребне информације, да ће разумети ту ствар једноставно. Немачке су снаге нападнуте, да ће рат се скоро завршити. У таквим околностима, чинило би се, сваки Словак, ако је икако могућно, ако је икако сам себи господар, ако је ма како слободан, ако је ма где, ако ма шта може, ако ма како, ако ма чиме, ако ма ким, ако ма с ким, ако ма за кога, ако ма против кога, ако ма за шта, ако ма против чега

„БОЖЕ ПРАВДЕ...“

Поводом Краљевог рођендана 6 септембра, српски народ је као најлепшу дубоке своје душе и срца упутила топле и свесрдне молитве Господу Богу да краљевој породици подари још много и срећу за њих и добро српског народа.

То је био један јединствен тренутак у животу српског народа, када је он сав своја мисао, своје жеље и своје стрепње везао за срећу младога Краља, кадгевог и великог династије Карађорђевића, под чијим окриљем он је пастиро најлепша успомене и највећу славу.

Зато и данас у овим најтежим часовима своје историје српски народ са поуздањем и вером гледа да у славну звезду династије Карађорђевића, очекујући да је још једном стара да прошасти и обезбеди његов историјски континуитет.

Зато поклонит: „Живео Краљ, који су на резервни 6 септембра широм Србије од Београда па до најзабаченијих засеока, широм српске браће и покоља, молитво чују је народ упућено Богу Богу сту молитвеним народ радости српског народа монархистичкој идеји, дивљењу и Краљу, који у овим часовима чују само онолико је-

динствена народа, већ су у њима и сама воља за животом једног народа који зна велико да зна и да трпи.

На тешке трпљења и свога мучења српски народ неотклоњиво гледа својству од монархије, од свога Краља, јер зна да сам са држава у себи снагу и њих да га спасу од опасности и обезбеде живот.

Ретко када у историји једног народа очигледнија и апсолутнија интересе монархије и народа биле су су истоветне. Ретко када је народ, у радосним приликама готово невољама, био у једно и исто са својим краљем као што је данас. Ретко када је народ, у радосним приликама готово невољама, био у једно и исто са својим краљем као што је данас. Ретко када је народ, у радосним приликама готово невољама, био у једно и исто са својим краљем као што је данас.

„ВОДИЛИ СМО СТРОГО НАЦИОНАЛНУ ПОЛИТИКУ“

(Наставак са 3-ге стране)

чем и националистичким проповедима и увођењу свих метода рада у школама свих степена; васпитању наше омладине, јер је она сва наша и будућност нашег народа. Ове смо наше основе ставили у забор непријатељи Србства и југословенства интернационалисти. Ми смо је вековима чували да рађа и отварала нам очи да је у раду живо то срце, а не у балканској лукавштини. Нерад је извор свих зала. Наша Национална служба је била једна и наша и она ће радити предвиђено. Уверен сам да ће нас слушати мудрост, за коју нас хвале народи и у којој слободно дишемо.

Најчешћу другу оптужбу смо поништили стварну радничком питању, нарочито међу нама, и неким нашим најистакнутијим вођама. Они ће остати трајно запамћени као најистакнутији вођи наших радничких покрета у овом протезању и борењу радничког покрета, али и као велики и моћни борбени гласи, водећи нас куда, и када се за основне циљеве, и пуноћу слободе нису могли више. Јер у овим судбоносним часовима није се смело сећати ничега осим на себе, већ се морало бити на све спремно, па чак и жртвовати, ако је сагледано, за њега умрети.

Нема сада постигнућа је стабилизовања наше унутрашње ситуације. Изношење је администрације и реформа у свим областима живота, рад на консолидацији и самоуправама. Ова реформа, у сагласности са општедемократским начелима и са нарочитим духом, значи да ће наше једне зле које ће остати трајно без обзира на политичке промене.

Али овде морам дати мало и објашњења и рећи да се влада Народног ослобођења и двељ, која је наследила федеративно-демократске и предлогу наше ствари и националне интересе и принципе и слободе, дакле је сваком је-дан од њих своја домаће тешке и велике националне и државне послове. Дакле је сваком је-дан од њих своја домаће тешке и велике послове. Дакле је сваком је-дан од њих своја домаће тешке и велике послове. Дакле је сваком је-дан од њих своја домаће тешке и велике

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

Српски добровољац на страже

Шта хоћемо?

У овим драматичним, узбудљивим и трагичним моментима када се вихор рата све више разбеснева и све непосредније и болно прилази нама или их који нас овде питају: шта ви добровољци сада хоћете?

Ми одговарамо: хоћемо оно што смо од самог почетка хтели и чему смо остали верни и у најтежим и најкритичнијим ситуацијама кроз које смо пролазили;

хоћемо своју земљу, своју слободу, своја народна права;

хоћемо да из ове земље нестане свега оног мрачног, ваздушног, оног што разграда, потискује и спутава народну снагу;

хоћемо да у овој земљи, која се ово окупала у праведничкој крви, никада више не буде до кражаја ових крви, похођала, заклана и самољива богатиња који су из земље вавекно Зле и Богом благословене направили бели свој прљаву и живот сопственог богаћења, док су у народне масе и селак, и радник, и чиновник и интелигенција мучно и жубно крај с краја;

хоћемо да Србија процвета, да се српски народ сједини, да се у братској љубави поново у обрнуше сва здраве снаге нације и да тако поведемо и збогвимемо поново наш живот и нову епоху наше историје у којој неће моћи да дође до израза ни полиција, ни кукавице, ни профитери, ни мекушци, већ само борци и јунаци, људи који су трпели, страдавали, жртвовали се и вечали под теретом великих и тешких бриге;

хоћемо нов дух, боље речено, разбудити и оживети дух предака, у земљи коју је оведени српским гробовима и поново натопљена српском крвљу;

хоћемо нуждну социјалне правде, слободу рада, високо тражење човека који ради и ствара и свуда и у свакој прилици хоће да све оне који покушавају да човека понижавају, човека створеног човеку слично држише и пацифе, безобзирно и немилосрдно искорењивају;

хоћемо једну земљу реда, промишљене управе, плански полазила нације и државног уређења свих грана живота;

хоћемо да се у ову земљу врати наш Краљ и да ово се-ће слути борце и јунаке, који су и у овим мутних, тешким и страдалним данима оживљавали и успевали да Њега, борећи се за изгубљена отаџбина и ганући са Њеним именом на усмама у борби против Његових лиџева и наших сопствених душмана.

Ето то је оно главно што ми хоћемо, зашто се залажемо и зашто се већ годинама

БОГ И СЛОГА ТО СУ УЧИНИЛИ...

На позивима нас Љубена. Пошто су у једном окрајчаном комунистичком бици биле робијање, добровољци и националисти четници су се налазили на своме природном месту. Њихова карактерне за пакао. Ја се не би дуго-ставио ватрено оружје у руке и непотребни душмани, фронт према партизанима био је скраћен и сигурно немогућу онолико.

Од Љубена према Грмеча били су ово добровољачки батаљони Пећке: од Љубена према Пећкој Реци био је један IV пук јер је сектор међу ова два пука ишао преко планинског Косовског са свима четницима групом Кнеза. Четници су тада посједали планине на овим правцима и одбрањивали.

У тој борби ми смо имали велику подршку и претпоставили. У даљи када великог крај-ња равних ове судбинске борбе, коју одлично проширимо сиксоо, знамо да код тамних облака, који се за-пас кидисе над нашу земљу сија велико сунце радости и слободе под чијим ће се зрацима исправити ова стре-то коју је гвозно за Србе истребљење и уништава.

Ми верујемо у народ, у његову живу и дубоку национални свест; верујемо у себе и у то да ћемо савладати сва искушења, јер је зацело до онога што смо сви оживљали — до духа братске слоге сва национална снага које ће успети да савладају све препреке и да створе Србију наших снова.

Такву Србију је оно што ми хоћемо изнад свега.

ких предузели потребне мере за обезбеђење.

Сунце се лагано клонило западу и носило кобно окрељање земљи и људима, док су се полазна борци утврђивали на новим положајима. Благо вечерње сунце миловало је планину земљу, избегнуто рановима — изнемоглих су и тако, док је вештачко рубље упијало много зноја са тела и тела изнемогли путника.

Ноћ тама и мирна. Ни гласа ни шума. Као да уживање створења. Само пролазна и снажна пулзација тела оних што заслужено бдију за добро других, посебно тада, у овим временима. Нико од бораца није очекивао напалне напад. Јер је већ поодавно дана вољено како предузето непријатељ. Али се није заборавило да непријатељ и вреала.

И заиста. Нешто око поља дан по ноћи напад је почео одједном на свим секторима — и на наше добровољачке положаје као и на Косторазовске четнике. Нетиш је био смишљен лукаво и пажљиво припремљен. Партизани су требали да пробију тако где је најслабије и онда увели што што више људи.

Сплаш напад дежурала је брзо. Гранао је страшно тамнице дубравама. Напад наших таква куражни су нешто свему паклену пеклу. Свеклала мучница знојавала је комшије. Партизани су бесомучно уранили напад док су четници нетелесно гинули у ватре пред собом и около себе. Трогодишња борба научила их је да штеде своје метке, и то је њима прешло у навику.

Ми смо одушевљени. Напади на наше положаје малисшавали су док су прави четницима биле све жешће. Ми жесно нисмо са чекали. Знали смо где су четници; осећали смо нападне партизанске положаје и почели ватрен и јаким ташким бацима. И то у исто време са три разна положаја и као по неком потпуно и невидљиво] команди. Јер је пакао наших личила на пакле. Четници су тукли својим бацачима мало даље у партизанску позадину. Чуло се: „Пуф!" ту и тамо, затим се стишавали и опет премештали на друге терене и тако почињали своја паклена кружења. Прибојевић нашег борења одбијао је све силовите налете партизана, што су желели да брзином своју одлучну ну Србији једном великодушном победом.

Ватра је полако нестала своју жестину: са једнога бокора она се преносила на другу, да би са овог пасубила у нову пушину и чекала на своје обнављање на једном, суседном положајима. Борба је трајала све до ноћи. Удружени непријатељ сплаш свежим силама су сатавку жељу да се ово кајне мира, реда и безбедности ослаби и заиђе у крв.

* * *

Обезлажено повлачење непријатељских борби. Прачено о овоме што се више одигравао. Наши су се борци добро показали. Натерасују нас разделити четничке одборе. И убрзо и ће сазнавсо.

Прек пао је начелник штаба групе корпуса потпуковник Хе-серовића. Онолен, оолькеји онда, прилично простодушно одевен. Цивилрасто лице, пуно одлучности и спремно ко сам показује решеност ићи до сваке жртве.

— Имали су нас, као и свих јуришу, подијум. Тукли су нас ватром на дављење док се ланцова ручних бољбих пробијали преко нама. Покушали су да нам извуку пушнику на другу страну и пленили. Али, узалуд. Бог нам дао да им узме ова дуговинтовка.

Српски добровољци српског заштитног корпуса у борби против партизана

— Како су тукли наше бедне? — питаш сам. Ми смо морали да водимо рачуна да не тучемо у исто време. Јасним ударима се све не би могло ући у средину, а нама бијаше свега са три сукељна бода. Да нисмо исто од њих повређени?

— А шиј во сте тукли безобразно. Тамо тако сам је тукао. А ни сам тукао у партизанску покодину јер нисмо имали јасни преглед наших положаја. И шамо је било. Ову ноћ су добро поспали. А спавали су и међ сопствене браће. Онаква је са међународно једноставна права удружењем српских борачких организација, страначења и добровољаца.

— Да, стварно је да су сељаци мој браћне злате. А како је са њихов убојном? — питао сам даље, желећи поједностав.

— Тек једне ромбенице на хиљаду је обоје. Пушачу је мој друг Чикторијанац Зарстајевић, командант једне браће. Наша пушчарска бања се прославља у овој погледу, а тако је сваком мајчинском пушкаром стварала добрих. Једнога трактића пашка су у бланици пет. Зарстајевића и четворица из њега. Он је из осмог, шестог се већ и врабац не зна од њихе мајчинске пушчарке. Али, пушкомитраљез је бо ла бијаш. Само ромбицу ми ова је пошкала пиштаљ и њих двоје нас је изнеиадило. Ова је убојица, али ни стотине тих пријатеља нису ме могли да ма отпасе сиро овог њихог изврсћавајућег оф-ицира.

— А са њихове стране бијаш је мртвих?...

— Не могу тачно да кажем. Ноћ су је једног гостног чина број мртвих и рањених, али су их сви однели. Ево само ове ранчевиће ових двадесет бомбаша. Тамо је отиш комплет трагова, сигурно, да тек ова једина крвавог ових обилазе. Пред нашим рововима остало је седам мртвих бомбаша. Међу њима и један капетан — нема кад душа. Нека њихова породица дође одмах, да ја ће их однијети. Биће тако својим чарним плаше је да прибаве лепу мајку задовољштвом и сладострашћа...

— Кад, дакле, нама сабрати, то је за то једне Србије. Кад год будемо сложна — не ће нас нико стећи. Једино да се сећамо, ко је ово дело. Једно помоћи и братске свете и увијете на свесловеност, благородност и жртвопотребност својих братских поданика и борби!

Ово је ово је пошло сведене трговина, разговарали смо ово што се даље и ољак одатрао ноћу до сада ослобођеном браћом и душа ми се веселили. Идао сам на место нових окршаја и борби док ми је у уши мојим звучала ова последња речења з нашег заклетог пријатеља: *„Бог и слога ће су учинили!" Ово је показало и ја ћу још многограднице сваке браће, брзо повољених села и пусстих њих, спремајући за 20 година много добра, среће и богатства благостања одабрани људима свих Срба, конучених ноћу за ово својих непријатељских.*

Живојин Рад. Пауновић,
капетан-добровољац

Српски добровољци су спремни...

У веселом расположењу, препричавају се доживљаји из борби са партизанским бандама...

За одржавање од тешких напора мора да заструје у сваки процесор нарочите моћи одушевљења и вере, особито нарочито закрчените и дрскости према њој, морају да заживе јаки закони рада, праћа, повртвања. Нема се на њима и на сва постављени пред њега. А пуни моје руководе животни напреда српског народа биће безусловно праћене постављеним циљевима, одлич народним геолом, да крајности самопожртвовања, неспособним издржати и интересе. Они народу кажу јасни пагиад на дужности које су им поверене и чврсту вољу да слепо и савладају сва надмоћ.

Један део запаљеног оружја од партизана

САМОУБИЦЕ

ЈЕДАН ОД СТАРИХ И ОПРОБАНИХ АНТИКОМУНИСТИЧКИХ БОРАЦА ИЗ РЕДОВА ЦРНОГОРСКИХ ДОБРОВОЉАЧКИХ ЈЕДИНИЦА ПУКОВА

(Фото Д. Ј. Б. из С.Д.Н.)

Епидемија самоубистава појачала се у току последњих дана. И Фински је замишао да примењује. У случају Финске ако можемо рачунати само је ова пуставна рата спонела су дух и можно душевног колапса и поред тога што је изгледало и материјални њихов штићених добијају бога од великог значаја.

Али психички притисак на Финску је био неизбрисљиво велики.

Совјетска Унија је удвојила оптисак својом и притиском, тако да је ова последња демонстрација захтевала су да њихе финске земљорадње да пошљете пред комунистима. И, видиш, фински Шведска симпатисала је Финској да не настаиља борбу, па тог простог разлога што шведска неутралност врло је рат била је само камуфлажна симпатија према колеџији.

Фински народ је издајнички притиснут, нико не на њиху свој ни снега, ни хлеба скоро на њиху. Али Бугарска је напишала једно политичко дато поступак и не покушавши да се брани од политичких захтева које дале капитулације на бугарски народ. Влада Богдановића је испољала чинило неровнице да је у свом тону довољно рећи са пазуче чатова, да би се превазишао захтев у ултиме изобразити пред кум. Овај мали пазари са памети, тај се жиће пошасту два мала која је туче у два полажита правца. У том узасном простору нема измену два потпуно нема могућности да се одиже. Да нема пате. Потпасне је већ пала.

Није тешко ни немачким пољуцима да се са капитом једног за пребаци на напуче другог војска. Овај авиобаштвом тешко је изстрофолије на немачку државу. Совјетска Унија гаси ту земљу и тај народ.

Горна судбина наших држава не осторно зађе једну чињеницу, ко је треба да стоји пред очима сваког народа: свако ко је за слободом њихову или самом опстанку само у борбеничком духу Европе. треба да остане у том вољу по крају, нарочито сада код те страшне бојне са којом нам во нам ни одлучном тоталитарном светском збивања нема сплазлења ни изгледа.

Ујединимо се сви ми и спасимо људске не могућност сукоба између Енглеске и СССР. Уздигнимо не што што је тај сукоб немогућ. Јаки, напротив, он је велики могућ, као ни у досадашњем времену. И зато не може бити никакво одвојења ни нашу земљу, јер ће последице такође ка-

ква могле бити немогућљиве много данима, него што ће се испољити последњи комплекс. Једино што нас може спасти — то је национална слога и борба против комунизма унутрашње и спољног.

МЕС.

ПРАВДА ДРИН ЗЕМЉУ И ГРАДОВЕ: те мора бити један од основних закона државног и друштвеног уређења у супрошљој слободној, праворубној заједници српског народа.

◆

Сваког дана што му пролази, а не сазнаје једном дан. Сваког се запиту. Ред је мирно сне продности, и то ред као доприноси појединца ишчезе стварн заједнице.

ПОСТАНАК „СРБИЈАНКЕ“ И ЈЕДАН СКАНДАЛ

— Одломак из биографије Симе Милутиновића-Сарајлије —

За време кнеза Ања и кнеза Милоша Обреновића за сва браћу Србију. Сваки је желио да побољшању обичајних и политичких прилика Малиновић беше господар Јевреја. Господар Јевреја значи у ондашње време власник свих сеоских механа и власник му политике у домаћи као и финансијској области. Зато ће се свак бавити економско интересе свих великодостојника „Неимарске Србије“.

После пада ст Турцима, када је Србија поново ослобођена од турског ропства, Сима Милутиновић прва писарска личност у Народној канцеларији.

Трговачким поставом за неки времена чака га све више оптерећивали. Сад, када су се удаљила тешка робовања заједног отаџбина могао је потпуније своје способности. Пошао је Сима Милошу, да добије посао за иностранство. Године 1827 поћаше код Дунав је Београду у чијем су га главном трговцу Кошковић живели његови родитељи као конгломерат Бог сретнеће смештајте у Калемегдану је знати.

У њему код Дунав шкопоље се Зоре сета се вакселаш и Видин сама вино те такође ово по пиво за тамне сиета године. Лета године која ће знати великог чудеа у његовом учителјском животу. Међутим с не пошаше могућ пошао стаже ни властити шиљком а добре Турчина Мехмед-бегловица „истина господарице“ као сва њих. Турчин живи Симе у свом селишту и да ни у близини Видина за ни Калеманца.

Два месеца је Србин у пошао. Осетио се нагнанин „с свом чекмеџе“ као вешто и умно ни ући пословне послове него потпуно и цео је тешко подносио свакиду.

У месец „На петнае чете ево ми пазио, кајтанар“ мегланског стана свакој читаоцу у кући је сеоског посла најмоћнији посилоги пашиће.

Од свакое капте слабе неће Вебак дуго у кадје је неће.

Мајсторе лечи „је наћеш лека Свакоје сушце, моћеш, лекаре.“

Поново се тако поклон као ново и опет јединствено те је и ни појединца. Вук је сто пост је тежење мајсторе поклон у хиљадама појединачним раду, у послу.

Овде, у Видину затекао је најлепше своје дечке године и чак је напамет знао за неке секе. Као је с јесени пресуда у 1903 и био пошаљи до чувства свако Божје школе, нешто своје пољу ну, запасе је „Телеграстество“ које доцније прочитаће у Сарајеву сеоској самоуки Катоцини Новосиоћ.

Али не подцењава га најмоће секе биле. Однеће ни пазе у је сарадњи српске пите чекаће на изворе сопствене добити.

Моја пока вачу сиена
Код се с вама не сиетаси,
Вас ће душом не заиграши.“

На Симе се сада изненада спусти тешка несоница. У Видину остаје да је у њега с Катоцини, срећни тајном могућношћу за ослобођење од ропства па отоманске државине. Међутим у политичке и домаћинске спекулације.

Дала се знало Сима изгледа на све сметње одлучује, кућевне послове и тек је добро почетку одлете у дунавлиа.

Тамнујући и хотећи се дан за поседе у месец. Заносна пејзаж, подигнуте дворац, језеро је сплашњава наслоњу у поседе. Годину дана од поласка из Србије за Београду, он се вратио у Србију за отворене сиету за вине крупан кош живот.

Кнез Милош се сећали сплашњи дворјана свакодне и увуга

Да би се колико-толико утешио и стекао поверење, он хоћеше тежаљење на медицинске и књижевне теме факултету. Кад је издајног дневно преписе о свима виђеној ствари, написао је своје изучаване неку књижи је била и госпођица Аницица Тавић, дошла сеоскашина и протеговао српске народне поезије. Иво је Сима посветила 1827 своју „Зорицу“, књигу песама.

Али се Гетеов виђено дичио да се учила. Усеса је тешко да га живописа плетења поезије не кошиста. Задовољан се ситно, ако је могао плаћати дуге на позбрат књиге: не сте и тако биће мајке од поједнаког глобља.

Ово поиеће је брзо пречена и ценио ако нешто више знала да се пуно код је пошао у њима. Дивила гледаје, бави се историјом матица најразређеније наше пата ипа. Осимена без пребројене пара, вашиће је из гласа. Вина је одлучила прави у златном свом побратима Вука једна писала пајдање. Хетио Вук „Опису књиге“ па је ваше одговорио Милошу.

Мало је било Вуку што и сам сакупио много више дивно инсеката, но мени нечеши књижевни по ће инсекте или дуже на речун своје после сваке књиге ће се ослобађа и отклатити, већ ево мени и за живог свијета.

Али крупно сваке Вука инсеката је пошао и књиге, а нарочито сваке дво историјске романа „Стефанице“.

Године пошао 1827 године, стефанице „Душанову Моћитолов, Вук, крупно сеташе, вине:

„...Стефанице Сима Милутиновић не ћеднте ни писати по-српски: а ја сад може бити да ваш је тако (имајући Шишића) ни српски ни српскога. Ја је ни више од пола ни, ја сам то велико још ни научио писмо што ме је писао на Дунавцу, али је је ја то рећи тако, то написам много: мислим...“

Тако је чудна песама занетило свеје ново заблежено бесвађење у Лајпцигу. Али он је нема напустио свој рад на издавању „Стефанице“. Гаћаће помоћ му је чешко жеља Шафарик. Хрватофила Хаш-Новака, студент медицине из Сентгора, вина је Сима још пуноважнија за своје издање „Стефанице“.

ЈОВАН РИСТИЋ КАО КЊИЖЕВНИ КРИТИЧАР

После Вука Караџића нова је почела историја књижевну критику под Сибо Јован Ристић, данашња Дивановић. Сетавља је ову књижевност рана политика.

1836 објавио је Ристић у Сибиу своју расправу „Отворено писмо Г. Јовану Ст. Поповићу“ као одговор на Стојановићу обичну сеоску „Дворску Нишку“ остаоте те је могао Ристић (25 године живота) „И дакле, да ова женско слобода не нас — видра друго мена до нас Дивоће: ово ће нам ту сетиву Бако истуратн ово прекидну моћи и овдаше нас пошту, ко нешто време ваше мајсторе мајсторе, ако ће и ми тога, дела вина, у коме се пиндоот душтанах да ће нешто ваше мајсторе мајсторе и мушко постојаство на ваш кашо огледа!“

Када се 1836 сакупи потпуно заболи уметнике Вукове пријатеља у Сибиу, ни 14 дана сеоског се већ писма мени пошаљем, ће је готово сва мала ваше-српска бива на Дивановиће плаћа!

УВЕЧЕ ДОК СЕ ВРАЋАМ КУЋИ АЛЕКСАНДРОВОМ УЛИЦОМ

ЗДЕНЕМ ЛАЉУШЕВИЋ

Вечерас ја тај бунаров колац,
међа моја плетена крај пута,
и чаша ми се:
то сузама бодаш
умирком, болном мајком газе
крај моје баште, крај заграђене
славујак.

И ја му такво, тако зборам:

Слушај, ако тако високе узлоге овог краја,
ако плачних звона од тихих јутарњих бона,
крај јо а дуж ме леже да плачеш,
да грлом тешком бакнеш сузе
и тромим бол задаш за цвећем завоском
свог мртвог небеског лика.

Сета се, ти тад ћеш Видов пати Робет Давид,
можда ћеш после тешке туге,
сељак са в гомиле, и нашто кише, и нашто вина
да код тога вина и кише јесење кише
и обичај се надаш у ову сиву грудву
јединствено се куће у којој се пева вут заспалој
и чеда свог мајског
под твојим мутни виногредом.

А сад је небо кише, сад ведро,
сад сиво мајке, јесе сиво мегле
у тебе живим
као трава.

Нашто вина, кише је, не кише ни сиене,
и опуш тешкој жетви по жедној
и сиваја мајке, грудва обоје,
да се сети ваших бакнех лица
и доба нетких сне
на моје тежине
на твоје дашо тиленеких.

Вечерас сам као тромајска жица
расна тешком звезде хладне, сиене,
а ја не можеш да их сиутиш
и мртвог их не мога дрвећ чела
крвава, оловена,
и напокоје бјестак вечер
за моје мртве, бела глава.

Сад ходам, тако бодам, са пуним на чеду,
и сутиша: то ноћ, ко стрелица, на то гледа
и зато ти је оградио
широким живим
дворедом.

Корови, ти корови
и тумбаиице зраслаја ни око себе чуја,
ако ја, ако ја, ако ја, ако ја
можеш после тешке туге
за бдаш поћи, за поћи неки,
где су ти, сиене, у зеленој,
крвавом лепоја успомени.

И ти ће, тако бодеш, исто да покрене
у кући мајке бољу, у авлији стадинеси,
да их зубаш,
сиобеси да их загреш.

Па онда, Јелко сиавање тужно:
та иеси ниже дете,
а ниси ни Видов, ни Робет Давид,
ниси ни ја, ни Робет Давид.
Па код зато ниже
и пашћу јесење сиене, сиатбе, брава,
и обласи се нашнеје код сиа шкопоа,
уместо овог плетеног плота
што те путом прати,
тамнујући се куће где си прва пут заспао
и чеда свог тежког
што јесен сиене у авлији мокром
на твоја очима.

Али вечерас,
вечерас ја тај бунаров колац,
умирком тихо, тихом пуно,
од сиенових бонова
иако ниже бакнех, иако разрушено
славујак.

МИЛОШ ВЛЕТРЕНИЦА

Лукијан Мушицки и беда књежевника

Таковах великом жељом књижевних српских старина, а чињаше нам нуда и потешкоћа, и чињаше нам штета је, што је Вук Караџић сам књижевно-реформаторски побјегао, јоште српски језик женама Павла Соларић (1685—1762). Он је нешто разумјевао, нашли српскије дјечити: „Напокрсе је устезнуо сам за-пад, да, као говори се тако ни-ти-ни-се, и како је јамачно тако чита се."

Павао Соларић је био у великом пријатељству са Доситејем Обрадовићем који га је многу књигу смотрјајући га српски учењаком, па Соларић знао ово-вако:

Данијил, ах! бијаху ли сви свети братови једном
Ријеч и труд и глас. Који? Мени ја' ко чит?
Који не стоје њих за живота подгледати блиски
Молећи слушат глас, који отишли раз.
Који не за живота не дошше хлеба наситити,
Што ћ' тим што сирту сирт? Нијеко мајсторе, ну!
Дијелећ та се: ОРФЕЛИН, СОЛАРИЋ, ви вас' узајмут
Кроново и зеђа, шаш: „Ваш ум оклопу бијаг"

* * *

Лепшаван сред нас ветар гуши
С јасена у вазету бесом
И дарни лишће себе неповезан
Краљ'ћа бол и дугу дану.

И вођи тако олиђен тугом
У журном жиоту воја,
Сред и радост све залом другом
Пустолаз бежу на окоо.

И тако сад сам за све ово
И сред ко брака другог,
Од свега онашта не разумем
И од куд голема туга.

Ја само видим свегла трку
Задња свегла у воја,
Сва сриа у вод дану
И сне ће за њом гроба.

И што сада ми гле да се живим
Чека ме пагла туга
А чеканог се, чеканог се тамен
Сва је голема туга.

Сваки и дуги, хаосом, боју
Сва се у једно слива
У врху радост младости воја
И бол сва једна бата. —

Бакаваште 1944 МИЛЕ БИСКУПЉАНИН

Невоља Радоја Домановића

Лета године 1898, за врема министровања А. Хорватовића, бијаше у отпуштени сам гимназијски професор у Србији. Њему пошаље ја сам одатле врло много писаћа и списа о Радоју Домановићу. Што сам писао ко Јагићев професору Петру Петровићу:

„Драги г. Петровићу.

Нијесам давно да имате и сувише посла, чим сам примљен да се Бог зна вама обложи.

Немало рђаво стојим материјално, тј. ни ако могућно да дођем у Нову годину да се годину одмах Скупштина да Влади) и не знам ако ћемо бити ваљда опростити.

Ја сам отпуштен, што ваљ знаш. Ја ћу ипак, и ако сам да дођем г. Министру и замолим то за нјекоје ствари.

Ви ћете бити добри ако и до сада што сте, да ми пишете и сложите што ћу ваљ саопштити и ја ћемо ако ћу ваљ бити добри и ја ћу вам поправио доказе.

Молим ви г. Министар да отпусти учитељица, који су удате!

Да ли би њих моја жена могла добити Краљевац за учитељицу где би мој бивши збор куће живјеле жена код ње и ако без службе, или Београд, где ће ја моћи опет још бити радити и зарађивати, или Зајечаник, само где мој отац живи! Зарадила ми жена још и ја! Не пишем ја учитељ тражити правицу.

Да ли би могли да се са њим преписујем сваки дан тј. ако ће могућно да се пронесете у тако само у околини Београда, или само Београ, или Књажевац, што је.

Да ли је отишао да је добио писмо г. Министру и молим за то ако да пошаљи молбу? Ако би било нејасности дођи и зовн по њега ако ваља од потребности!

Ја знам да је врло досадно одговорити на овако нашег живота, можда ће и сналазе, па (ако ће чинит ми ће и) ако ће ја ће ако ће ја ће ако ће ја ће

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 39 ГОД. II
Београд, 21 септембар 1944
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

СРПСКИ НАРОД И ЊЕГОВ КРАЉ

Монархија, конституитивне уредбе данашње доба не зна ни шта ће ни шта хоће. Она је у суштини само једна од облика владавине и управљања народом. Она није обавезујућа традиција, већ нужност која проз многе муке проналазила и мењала одређења. Она остаја иако само гаранција и симбол и историјски назив заједници на којој се историјски развијају даље.

Те је њихов и правилно мишљење. Ја, ко год изјављује једнако мишљење говорећи на неки трећи, као једнако ваљ избирам као изгубљен избор ако ми није подлежан је личним побудама, стварним или историјским и истребаће једно погобне групе. Нашија ће моја дужност, историја једног обједињеног пса једне треће ноту да тумачавају. У монархији монарх је чиње обухвата ову нацију и њене интересе по њему бити једнозначно као народ.

Сретно народ у коме овако мислећи је сложан је и онако добрим (вољи) и крајњег мишљења да постоји и сопствени монарх. Зато је ко добро и народно мислећи он мора одмах признавати грубљења без обзира на странје и дешавања и њихове промјуте. Ово уводне сагледање је дао тактике душе и ко то мислећи нам сваја мисао и ко сам као грађанин је ту данаса једнако народа и народа са њим. Једнота према монарху тако је нашим неодређеним чувством, то је тешко говорити пустом душу и мотивати га да пута по бестуфу. То он свеба и ако емотивним чувством свеба и зато нема народа који је вид прекидно монархије и свој династије.

Сматра се да је потпуна народ тродимензионална конфигурација, као живобно дешавајућа у мобилну и бистрилну монархистичка свебања као да је код нас изгубио своју снагу. Али крајње народ, иако је стално да се сбора са великим тешкоћама и неразбрком, поставља безлозне монархије народа у свој менталитет и у свом Краљу. Ову тенденцију и спојеност народа показују та свебања и та прилика, али још више гостиће код једне неизбежне ралинаја, који као не може интерпретирати, јер крајње народ као је ако монархистичке дошао свеје менталитетском виду.

Трећи је сигурно потпаћивости и снаја која је завладала широм Србије, која је дошла мировљења трагедија која је сурвала народ једном од најтежих појединачних несрећа. Лишен крајње моје је повећање духовно народу у једну целину, једног историјског органа који је основа сва осећања која слобода и култура прете нашоје и велико мајетнут који свеба националне политике, он је једно од најглавнија и будућности свеба.

Народ се сретно једном и свега чувара и гарантовања, као у једном, у народној прво мајета и народности као умре домаћин породице, сидрута. Из тога следујемо: монархистичке начело живота и сигурне рада у другу и једнаке, просветне такође грађске услове монархистичке свеба једне крајње народ. Сазнате сретно народ монарху и Краља, са је вишета са вољом и бадати та у њих и монарху.

Али за тренутно функционисање монархије, да би Краљ могао правилно да врши своју дужност, за тако је крајње потребно је да су испуњени извесни услови. Потребно је у првом реду да Краљ борави на земљи коју Отаџбина, да је стално у непосредном или посредном додиру са народом. Једино тако ће моћи да правилно оцењује потребе народа, једино тако ће моћи да правилно оцењује расположење народа и његово мишљење о појединим питањима. Само тако ће моћи да правилно оцењује и да се у складу са тим и доноси одлуке. Ми смо за то да Краљ борави у земљи, да буде међу својим народом, да буде са њим у добру и злу. Ми смо за то да Краљ борави у земљи, да буде међу својим народом, да буде са њим у добру и злу. Ми смо за то да Краљ борави у земљи, да буде међу својим народом, да буде са њим у добру и злу.

НАША ЕВРОПСКА И БАЛКАНСКА МИСИЈА

Ова наша мисао сасвим се поклапа са мишљењем...

Сретно народ са свим својим...

Али за тренутно функционисање монархије...

Ми смо за то да Краљ борави у земљи...

Ова наша мисао сасвим се поклапа...

Сретно народ са свим својим...

Али за тренутно функционисање монархије...

Ми смо за то да Краљ борави у земљи...

ОБАВЕШТАЊЕ АГЕНЦИЈЕ

Некад у Београду није било обавештајних агенција него давно. Истина, њихова сведоџба су непознате. Главно је то да се вести фабрикују по основу вабљивих фантазија. А онако исто као фотографисање бројем кревета од бифеа до бифеа, од кеја до куће, од улице до улице, од угла до угла.

— То ми је хвала Једна позната личност која је увек подлично обавештена! — уверавао нас ту и тај познаник или та и та госпођица. Ви се увалидно трудите да дођете вероватноће или неприпре бесмислености догађаја вести. Чак у колико се више трудите да на што више доказате, у толико напаљује ваши разлог разбијена вести. У највећој руци сигнације вас ваш дефектор. Тобоже да изнемоге не тотово вести онако како вам се сервирају — и тачка

Фабриканти вести су заиста мајсторатно обавештени. Ко зна по каквим могућностима и каквим сообраћајем кутежима они су свакодневно обавештени шта су кадаа, на чак и шта су мислили Руковет, Чарчил и Стаљин од доручка па до вечере; они су обавештени не само о свима одлукама, већ и о свима планови ма свих генералштабова; они знају све што се збива о све и с ове страна нужна политике и стратегије.

У великој већини случајева ови фантастични фабриканти вести нису немало фантасте. Напротив, над се основе свакако фантазија, онда та измишљотине имају свакако стварну и позитивну тенденцију уколико Хабуке, створена нашим или ма којим другим.

На вама нам смет невероватно интересовању и напиновљу шпијуна тим вестима. И не само зато што ће се то масло опростити усред најкоси отежавајућих ако недостатка појединих обавештајних вести, већ и оне који су у могућности да познају своје моћи и да пре обавештавају-него ће свакако листови, тако и њихов свог сопственог рекла-штампа.

Шта сам ја имао прилику да чујем последњих дана! Чак да су Руси дошли у Кладово, да је тамо пречеком мени бацио, да се пловна флотила међа построшила на трку и капитан Краљу Петру!

Ма да је фантастичност ове вести скоро немогућа, ипак је било света који је неколико дана у ову вечерњу и ноћну, да ли дуго чак и тамних који су на бланку службене свеске стајао: Кладово — Београд. Ако ће ово ће ноћу и — за свим случај — написали нешто гимназа.

Данас нам је највеће потребно хладнокрвност, опребљеност и јасно расуђивање. Онако и сасвим вести у етажу су да увеку стварносним новитаа, који упрошћавају ривалитет и нормалан ток дневног, новинарског, па чак и приватног живота.

Због тога сваки трезвени грађанин треба да их прими са највећим резервом, да их коментарише једним речима, да их коментарише једним речима, да их коментарише једним речима

К У Л Т У Р А

Прва српска сликарка

КАТАРИНА ИВАНОВИЋ

Тешко је Змају и празнио радио, толико много посла нолазе за њега духовног живота у Србији XIX века — а тешко су бладе обуздати отворене осећаје и њој лепу нашу.

То је била Катарина Ивановић.

Рођена за себе као прва — међу међу Српкињама, која се хвалеле се сликарству.

Рођена је 1819 године у Београду. Отац јој се звао Лазар, мајка Марија. За ово доба (прве по доласку српског кнеза) скоро ништа се не зна о њеном детињству. Сигурно је да је одрасла у имућној породици, а изгледа и у склоној за културни живот. Тек у Бечу ова је девојка на пуно разумевање и пуно срце књижевних радова она је почела да добија прави код уметничке критике.

Али за свакомодерноисторијску средњевеку литературу, то није било доба сваки блиставих успеха у сликарству, већ једино дуга и мукотрпна радна лепота стварања су ствари, које ће остати у обрасцима. Српски студенти у Бечу, као и сви други европски студенти, имали су пуно разумевање за уметност, а духовни отац и њихов пријатељ Змај, за основни дан Кића. Неизмерно су је ирибрео се своју стране, али сиасет и сигурност у своју дужности да пробе да послужи своме народу набрежном су је од њега и она је наставке свој пут на још већем успехом.

У то време пада њен прво путовање је код ње још више дар да искоришћу своје способе и вибоље проз свестрани, као уметнице. То је одлучило њене родитеље да одбију и послушна прогласују и да пошљу своје дете у иностранство на усавршење студије.

Катарина је са великим успехом студирала и завршила уметничку академију у Будимпешти, а затим је прешла у Бечку академију ликовну. Тог у Бечу она је завршила на пуно разумевање и пуно срце књижевних радова она је почела да добија прави код уметничке критике.

Али за свакомодерноисторијску средњевеку литературу, то није било доба сваки блиставих успеха у сликарству, већ једино дуга и мукотрпна радна лепота стварања су ствари, које ће остати у обрасцима. Српски студенти у Бечу, као и сви други европски студенти, имали су пуно разумевање за уметност, а духовни отац и њихов пријатељ Змај, за основни дан Кића. Неизмерно су је ирибрео се своју стране, али сиасет и сигурност у своју дужности да пробе да послужи своме народу набрежном су је од њега и она је наставке свој пут на још већем успехом.

То је време када њен прво путовање је код ње још више дар да искоришћу своје способе и вибоље проз свестрани, као уметнице. То је одлучило њене родитеље да одбију и послушна прогласују и да пошљу своје дете у иностранство на усавршење студије.

Катарина је са великим успехом

Сва права задржана

„Сад-дивојка кист владати мала,
Ако то било [ова када мудре]!...»

Завршивши студије у Бечу Катарина одлази у Пирно, где се она усавршава и доживљава своје уметничке најлепше дане. У Србији ове, који већ имао лепе веза између Срба и сликарства, им за прилике се на Београдска на високу продајност Катарине Ивановић.

Прилагодила и пословном шкоду [о] чије пословне за подршку у отаџбини.

Катарина Ивановић одлазе се за свог покојника и 1846 године долази у Србију. Двоје деце је ова надзанимљива Српкиња своје дете, а успех сиорта своју родбину, а прикључи је као члана њен у дом Симе Милутиновића Сарајлије. Међу њима завладала сталрадња која је отпочела да траје по покрајину у Србију, јесте и велике поруке Симе Милутиновића, које он сматра као најсветије. Затим дугим незаборавне и много умновања клика, која представља своју тугиру, који пада, док гу окружују млади Срби и Српкиње, слушајући свога Оиира. Сам родољубиви Срби жељено су се радовали браном напретку ове младе жене и стварали [о] сва њена настојања за даље корисне рад.

Колико је Катарина била прихваћена у Србији, сведочи и то, што је за кратко време, за 10 година боравка у Србији, удала за Стевана Стојановића, свога земљака, а са Ђорђем Крстићем, Јованом Мишетић и Милом Павловић она је ушла у круг српских књижевника, који је окупљао око себе Јована Змаја. Ту је Катарина Ивановић упознала и Кнежевиће: Живку Миљковић, Јована Радивојевића, Јана Јанковића, Милоша Поповић-Деспотовић, Јаша Томић, Лазу Стојановића, Симу Матавуља, Бошка Крстића, Јована Мишетић и Милоша Павловић. Сви ови имали су, као и Милан Савић, Живка Шапоњић, Лаза Костић, Милорад Медаковић, Јанка Веселиновић, Јанка Веселиновић, Јанка Веселинов

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

КРАЉЕВ РОЂЕНДАН

Ово је четврти рођендан нашег Краља, који Он дочекује у туђини.

У историји српске свете епохе, у осму и крви јуначких револуција, у јаничких невољама и страдању, Краљ и народ су раздвојени. Заробљени су и Он и његов народ. Сутиња у заноћима и олупинама. Умувени сами по себи, на своју судбину, своју удес и на свој страдални и патњачки југ.

Ту четврти пут је рођендану свога Краља, које је љубав и нада народа, ова се земља спуштено и пригушено стала у дугу, тешку и тврдокрсту молитву Богу, да му сачува и поврати — Краља.

— да наложену собојни отклони од њега свакршње опасности;

— да му да снагу отпора против притиска сила зла, које наваљују на Њега и на свето, свето и богато наследе његових Краљевских предака;

— да се одврне златних очију, који народ и земљу петобу вране, сатиру, заклају крвљу и богате гробовима;

— да да замах и снагу мишици Његовој, да сатре и растера ордже обесних, крволочних и дивљих србоистребитеља, који пустоше пашичку српску земљу.

На четврти пут сваку страдалачке годишње рата сва и сва српска народа упућена су њу. Јер патње су велике, страдања тешка, небо над нама суморно и пуно бура. Зрели зоре, који се пробијају кроз суморне облаке наших дана, једино су што нас теши и освежава. Или зоре доби не радост сунца, и са зном и Он, наш Краљ, љубав и нада све мученика српског народа, краљу прекаљеном страдалне српске земље.

Не могу ни душа српске земље, ни душа српског човека без Краља.

Краљ је симбол и застава ове земље!

Краљ је бранник и домаћин наше часне српске заједнице!

Краљ је недељиво оличење велике идеје српског државотворства;

Краљ је проналазач српског националног отпора;

Краљ је со и сила ове земље, оличење њених врлина и снага;

Краљ је светиња ове земље, која је у сновгима и сврхама свих правих српских дугих увек високо уздигнута.

Краљ је идеја која потстиче на борбу, надахњује силом, буди и повезује ове прикривене, спутане и присвојене стихије моћи и сазе ове земље, које ће једнога дана епоху и доне царства. За њега је херојски везано срце народа.

Зато ове тужном рођендану нашег Краља, који је далеко од нас ми му желимо среду и мир, радост и напредак и што брже повратак своме народу који чезне за њим.

Српски добровољци у борби против комуниста

ЧУВАЈТЕ СЕ ТЕЗЕ ПСИХОЗЕ ГОМИЛЕ

У науци је познато да код једну масу људи захвати какав страх или одушевљење, да маса прелази у стање гомиле у које су људи скоро духовно болесници који при маљу сваку сензационалност и подлежу сваком утицају. Исти људи и жене, који су до јуче ишли мирно својим пословима и разложно и критички примали разне вести без узбуђивања, најзадинуте су постали умеснерени, само чекају вести које ће поверити или умирити њихов страх, и сами постају творци најневероватнијих претпоставки које се претварају у сигурна обавештења, добивена на основи лаж онога „сигурног" човека, што сту, што сте још више појачали панични страх.

Ово, који да ову појаву не знају, улазе се и помињу да све те вести и да сам тај страх одговара некој стварној опасности, па подлеже и сами томе утицају. Они пак, који ову појаву психозе гомиле знају, могу већ хладнокрвније да мисле и да се брже од овог духов ног зверја.

Није само страх основ за психозу гомиле. Ма каква мисао, као је сва људи у једној околини прими, добија снагу деловања на духовну лаж да је врло тешко одупрети јој се. Најобичнија лаж постаје стварност којој подлеже често пута и сам творац лажи.

У социологији наводи се један згодан пример за дејство ове психозе.

Један морнар, Француз из Марсеља, који је после дуге путовања дошао у Марсељ, пошао је са брода кући онда у предграђе варошки. Путем сети се морнар да се са својим земљацима пишао, па на питање, шта има ново, поноси у њиховом крчми да је једна огромна риба заглавила пристаништу у Марсеља тако да ниједна лађа не може напоље да изађе. Морнар је слушао свој ствари у крчме а вест је и шла испред њега тако да кад се приближио кући већ је сусретао људе и жене који су ишли за пристаниште да виде рибу. Кад је дошао кући, нашао морнар катекне на вратима мајку и сестру са шеширима на глави спремне да и оне иду на ово ствариште. Морнар их пусти да оду, задовољан што му је шала упалала, али кад остаде сам у соби па над кром врозор виде како народ иде у маси ни престаните со помисле: „Ама, ја сам пишао, али чим оволики народ иде ту мора нешто да буде", па оде и он.

Даље, морнар није могао да одоли психози гомиле па је захитнка тако да је пиперовао чак и у своју сопствену лаж.

Ми данас живимо баш у времену опасне психозе, која се је још више и да појача. Крворн и сукобљени људи умањују у кукавице и паничари умножавају ову психозу. Против ње се мењетни вала борити јер она ништа добро собом не доноси. Бап напротив, у колико су времена озбиљнија, у толико је потребнији хладнокрвност и присебност.

Свако отступање од свога правила само увећава несреће.

НАЦИОНАЛНА РЕВОЛУЦИЈА

Борба коју данас широм света Србија води националности против комунистичких банди, које се крију под маском Народног ослобођења, није ни данас ни јучер ни дан без дана. Само увеличано идеје и велики циљ који се боре за руководиоци Србима — борцима у име читавог човечанства и сваког од њих посебно одређује њихов значај за државовање читавог.

Тако одређивање и истицање великог значаја борбе националних народних предводника и героја нашег, православног и частољубивог.

Није никакво чудо што православност — носилац духовног богатства и добра нашег човечанства од давнина прати. Није случајно рекао да добро добро, праведнике и праведнике. Нема су се учинили у изобиљу и не тражи доброг реду да прочита нешто више него доброта је само по себи, а доброта је у неком смислу више и по неки по-

требу прочита на боље и за друге. Ако погледате ко су били браниоци Србства, сигурно је да тако рећете који су велике богатства, ако стоје политичке, а да не говоримо о образовању и културовању. Ред свих њих долазе и сељаци који су по свом положају сиромашни. То се добро јасно зна. То знају и они, који нису материјали, него су њихова дана живот своје заједнице истрајали стао, користећи се сва положења и стремљења и сукоби са другим као што су се показали погодни за њихов циљ.

И ако данашња борба „потомака вредног занимања", нису храни за ваш основа зло зује, они су се нашли на једној страни са страном и старешине своје заједнице против Србства. Сарадња су то људи, без богатства и образовања, који је то основа Србства. Ако погледате ову борбу у националну моћну Црну Гору и Стару Рашу, видећете да се сарадња са свим основа здравог националног сталежа. Јунаци сељаци и интелигенција: то су културници и стремљења; по богатани духовни. Они су данас све своје интелигенције сиромашни и образа и заједно са са свим народом.

Они који су пали на земљи свог другог табора — комунистичког са интелигенцијом народа и трговаца прави су велики чудовишта. Сиротиња или чудо је ово тому пролетеријат је њима основ, јеврејски изједначени, односно комунизмо њих нема бити и заштитници пролетеријата, него га остављати на свој ауг. Отуда позивљивање је ако стварно је, сачувани појели лажи од сиротиња и сеоски — од богатијих сиромашни господе.

Национална борба је посебно револуције — националне револуције. Није довољно изабити и

тенитати Јевреје — комунистичког господе, него и све оно а што не вала, а што се увек тако као чак на ако националним организмом, чије ни последице данас подложно као највећу трагедију коју је један народ икако водити.

Национална борба имају право и на борбу и на водачку праву да сузна буду носиоци и кочи свеје среће, односно среће једног свога народа. Како је бити њихов Отаџбина, каква је у њој дух власти свештене слово од њих, од оних што по њима планирања и гледа својим краљу и херојским вапирама штата свету српску краљу, да је не оногима српски хапгаор. То зрело ни неће моћи њихо ухватати, а најлепше не сам што да све сеџе сеџетеног реч.

В. В.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ
Бр. 48 ГОД. II
Београд, 30 септембар 1945
ПРИМЕРАК 4.— ДИНАРА

СРПСКИ НАРОД

ЖИВЕО КРАЉ!

Велику поноћницу у животу народа дочекао је Београд. Ово је био један од најсвечанијих дана у историји нашег народа. Ово је био један од најсвечанијих дана у историји нашег народа. Ово је био један од најсвечанијих дана у историји нашег народа.

НАШ ПОЛОЖАЈ

Имали су право они који нису губили веру у Србију и који нису сумњали у њену будућност. Њена будућност била је загарантована и онда када је изгледало да ће Србија нестати са лица земље. Њена будућност била је загарантована и онда када је изгледало да ће Србија нестати са лица земље.

СРБИЈА СРБИМА

Ово је био један од најсвечанијих дана у историји нашег народа. Ово је био један од најсвечанијих дана у историји нашег народа. Ово је био један од најсвечанијих дана у историји нашег народа.

ЈЕДНА ПОЈАВА

Као недовољна појава која једи-
но може уче или и једно цела-
да настаје једном новом поја-
ставом, — слабошћу, или ње-
бовом, политичке и културне
патоне у којој се до ње спусти-
ло, или неспособношћу њих да
частвовани у вођењу власти. Ње-
не друштво последњих деценија
нико се осећао задовољан као
ратерном и парламентарном ју-
дема. Док најновије опозиционо
ко био је заводљиву у њиној сво-
ности.

Нехадна у земљишној Србији
било је готово немогуће замис-
дити нашо појављивање чинова
ременима партија. Такви појави
случајни изрази су конкретно
сказала и дуго-се о њима нас-
пријално и дискутовало.

Али ако ова појава изненади
чај било је исто тако као и ова
нута да себе правно контакт, за
ваћени друго — по часту — ако
ту исто тако. Нити тако пот-
ти су нападе нити неког ко
ће се нерегулисаном у Србији
ве. Ова демократинаша замо
живота била је једна од стран
ућних појава Југославије. Наши
лика катастрофа отишла је то
стове и изазвала која хоће од
ствене дезинтеграције и до
ионог грађења.

У борби и у свима мисли су Ср-
ба заслужене највише своје
сности и снаге и огромне ства-
ске тековине, које смо сви
сили чинили биле из просто
бине на младовласте. Генерал
Недић, доласком на чело Србије,
ло нашим политичким прилика-
ма, нашло сам за сложну народ-
и правдиву, чиме је велики ју-
ода да поврати стари своје
ности, српски народ и да са
ње у њему сви потомци ове
ке и фамилије. Уколико се
у тим тежњи, мери само дје-
ма.

Данас жели бити да се ка-
вршено на неки решавају, кад
ници националних покрет. Биће
је неразмрсивата, који су ако
сећи сматрали части поноше,
мислили да треба да воде поли-
тичку струју. Они су се одрекли
можних опасностима и носили
су своје главе у сребрну дланов
у жртвеник. То су биле идеали-
стви, који нису хтели да се поис-
ре са стварношћу и за побољшан
људе стварали илузије и сумње
српских умова и српских интере-
са. Многи су од њих платили
главом или претрпели неописив
тешке муке такових својих у
бедења.

Друга категорија су се сасво
ва политичарска политика, за
ретко са патриотизмом, која је
прикладна за садашњости. Ни
ни за сутрашњи српски народ у тим
ким данима. Њихов један неби
дан задржао је сво значајност
и националне, не спречио да се
жавље не уз у једном правцу, не
ћи ослоњен на у једном правцу
ће изградити одлуке.

У току великих историјских ја
говорало да је национализам ис
чио. Чак је говорено и да је сасвим
ближу улога у власти, правећи
рода под потпуним или бар ве
чајним утицајем и вољом нити.
И тада почетке да се дешавају по
ма, и опет сам говорио у ис
ма, да је национализам у ви
ето, нити је био у апсолутном
ћењу као у средњовековним
да чини, можда се да се „вам“,
да сваке, ако и каквог год сас
ставе. Да би постојеће свој по
дужан.

Многи су у тим тешким и по
ини су предвиђања потпи
ране за њихове одлучне тренут
ва и да пођуће своје снаге, које
ће сутра за њих пословање и ви
ћавајући. Они који не прегов
ког
ја
ја

та Петар Хлинца, сада су одла
ном дугом главе, постали су ње
сите жртвене покајнице, тако
да се од њихог гласа не чује.

Сваки од тих слабића и пол
тичара тешко је да је имао ка
ћивању своје личности, јер
да би имао нечег обилато
ности довољно јаког карактер
ти. Данас су забављени фина
сиктима одела и појели као
ника, за се надевају чистог кан
тура и да ће своју беспомоћ
ност, сад, као већ више пута
каквог опасности.

Опасност да чланство њих се
гаде они који, који су у стању
да имају неког убеђења, за бо
одобравали себи глобе, ако
и новости. Јавно мишљење
стојатељство чињена поступ
ја се њихов политички рад
сами њихов не чедност и уне
ровно. А сваке тешко да буде
спасење да ће њихова беспо
ност да поново почне и своме
ну и да поново сеје мржњу.

Али постоји опасност и за
ког народа. Ако ми чинили
последњи моменат, не играју
какву улогу и неки од њих
ним, у ствари, српских партиј
обележја. И тешко њима сваке
могло би да пустимо неспутане сво
ности, а да нашим непријатељи
ћавањима покажемо да наша
ност још није убијена.

У ратном вихору то изгледа
ваше дотичне ствари изгубиле
ног интересовања и у свом 1941 годи
ме. Ова демократинаша замо
живота била је једна од страна
ућних појава Југославије. Наша
лика катастрофа отишла је то
стове и изазвала која хоће од
ствене дезинтеграције и до
ионог грађења.

У борби и у свима мисли су Ср-
ба заслужене највише своје
сности и снаге и огромне ства-
ске тековине, које смо сви
сили чинили биле из просто
бине на младовласте. Генерал
Недић, доласком на чело Србије,
ло нашим политичким прилика-
ма, нашло сам за сложну народ-
и правдиву, чиме је велики ју-
ода да поврати стари своје
ности, српски народ и да са
ње у њему сви потомци ове
ке и фамилије. Уколико се
у тим тежњи, мери само дје-
ма.

Данас жели бити да се ка-
вршено на неки решавају, кад
ници националних покрет. Биће
је неразмрсивата, који су ако
сећи сматрали части поноше,
мислили да треба да воде поли-
тичку струју. Они су се одрекли
можних опасностима и носили
су своје главе у сребрну дланов
у жртвеник. То су биле идеали-
стви, који нису хтели да се поис-
ре са стварношћу и за побољшан
људе стварали илузије и сумње
српских умова и српских интере-
са. Многи су од њих платили
главом или претрпели неописив
тешке муке такових својих у
бедења.

Друга категорија су се сасво
ва политичарска политика, за
ретко са патриотизмом, која је
прикладна за садашњости. Ни
ни за сутрашњи српски народ у тим
ким данима. Њихов један неби
дан задржао је сво значајност
и националне, не спречио да се
жавље не уз у једном правцу, не
ћи ослоњен на у једном правцу
ће изградити одлуке.

У току великих историјских ја
говорало да је национализам ис
чио. Чак је говорено и да је сасвим
ближу улога у власти, правећи
рода под потпуним или бар ве
чајним утицајем и вољом нити.
И тада почетке да се дешавају по
ма, и опет сам говорио у ис
ма, да је национализам у ви
ето, нити је био у апсолутном
ћењу као у средњовековним
да чини, можда се да се „вам“,
да сваке, ако и каквог год сас
ставе. Да би постојеће свој по
дужан.

Многи су у тим тешким и по
ини су предвиђања потпи
ране за њихове одлучне тренут
ва и да пођуће своје снаге, које
ће сутра за њих пословање и ви
ћавајући. Они који не прегов
ког
ја
ја

Уздајмо се у Бога

У часовима када нам прети највећа опасност, када нам прети највећа опасност не можемо ништа ни спасти ни сачувати, ни материјално ни духовно, ни унутарњом духовном снагом пружи тим ослонца. Ако човек, или народ, дозвуси да нам одузме најмилије, онда је са нама свршено. Онда и најмање неправде и насиље нас не могу погодити. Ако нам тешко да пођемо свом судбином, ако нам је тешко да се помирио са њом, ако нам је тешко да се помирио са њом, ако нам је тешко да се помирио са њом

К У Л Т У Р А

И ПОД НАЈТЕЖИМ ПРИЛИКАМА КУЛТУРНА МИСИЈА И ДАЉЕ ИДЕ СВОЈИМ ПУТЕМ

Најновији српски роман из пера једне жене

Ових дана у издању југословенског књижевног је роман Вере Гавриловић-Ристић из пера једне жене, госпође Олге Срдановић-Борић.

Родом из Панчева из чувене српске породице од Берића, која је свој завичај Олге Срдановић-Борић, до сада је дала познатог стручног научног прегалаца и по свестрано књижевног радника.

Велика трагедија је један број њих, нарочито у последњем рату, непосредно погодила.

Олга Срдановић-Борић је завршила основну школу у Панчеву, а затим Женску учитељску школу у Београду, где је и дипломирала. Као учитељица је провела неколико година у Панчеву, а затим у Београду, где је и данас. Поред свог позива, у коме је постигла завидне резултате, Олга Срдановић-Борић је увек била склона књижевности, а нарочито писању, а поред свестраног образовања и знања, показала је и изванредан књижевни таленат.

Велика трагедија је задесила и њу, као и многе друге, па је изгубила и свога супруга, професора Срдановића-Борића, који је погинуо у рату, а и њен брат, познати српски песник Вељко Петровић, умро је у немачком заробљеништву.

Ова Срдановић-Борић је живела изванредно интересантним животом, који је пун разноврсних доживљаја, а и сама је била свестрано образована личност. Поред тога, она је и изванредно интересантна и симпатична личност, која је стекла велики број пријатеља, а и поштовалаца

СРПСКИ ДОБРОВОЉАЦ

НАШ МОНАРХИЗАМ

Мало је народа на свету, који воли и тако и толико уједно као наш народ, нарочито краља и краљицу у невољама као што воли Срба. Зато нерадо чујем и ја ону опаску што неки Срби Тобе кажу: Бог монархизам наше земље.

Ја сам за српски монархизам, али не онај који је у Француској, Енглеској, Италији, Шпанији, Португалији, Белгији, Холандији, Данској, Шведској, Норвешкој, Грчкој, Румунији, Бугарској, Црној Гори, Албанији, Турској, Персији, Јапану, Кини, Абисинији, Мексику, Бразилу, Аргентини и осталим земљама, где је монархизам само једна форма, а суштина је свуда иста: народ је роб, а господари богаташи, који живе од зноја и крви народа.

Ја сам за монархизам, који ће бити наша народна тековина, наша народна творевина, наша народна установа, која ће бити наша, а не туђа, која ће бити наша, а не туђа, која ће бити наша, а не туђа, која ће бити наша, а не туђа.

Ја сам за монархизам, који ће бити наша народна тековина, наша народна творевина, наша народна установ